

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 7. SEJA

(20., 21., 22., 23. in 24. april 2015)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJAN IN DRŽAVLJANOK.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANOV.
PO NAČELU DEJELIVE OBLASTI NA ZAKONODAJNO IZRAŠILO IN SODNO.
FRANCI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMOODLOČBE.
SLOVENIJA IMA TRAJNI IN NEODTULJIVI PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMOODLOČBE.

MANDAT
VII
SEJA
7

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejhinih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejhinih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejhini zapisi Državnega zbora. Sejhini zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejhini zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejhini zapisi Državnega zbora. 7. seja (20., 21., 22., 23. in 24. april 2015)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 7. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI DARS, D. D., IZ NASLOVA KREDITOV IN DOLŽNIŠKIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV, NAJETIH OZIROMA IZDANIH ZA REFINANCIRANJE OBSTOJEČEGA DOLGA DARS, D. D., (ZPKROD), NUJNI POSTOPEK, EPA 438-VII
2. A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O ZUNANJIH ZADEVAH (ZZZ-1D), NUJNI POSTOPEK, EPA 467-VII
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH-1A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 360-VII
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O KMETIJSTVU (ZKme-1C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 381-VII
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O KOLEKTIVNEM DODATNEM POKOJNINSKEM ZAVAROVANJU ZA JAVNE USLUŽBENCE (ZKDPZJU-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 390-VII
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O SODELOVANJU MED DRŽAVNIM ZBOROM IN VLADO V ZADEVAH EVROPSKE UNIJE (ZSDZVZEU-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 335-VII
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UPRAVLJAVCIH ALTERNATIVNIH INVESTICIJSKIH SKLADOV (ZUAIS), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 362-VII
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O INVESTICIJSKIH SKLADIH IN DRUŽBAH ZA UPRAVLJANJE (ZISDU-3), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 364-VII
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-1M), PRVA OBRAVNAVA, EPA 349-VII
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SUBVENCIONIRANJU ŠTUDENTSKE PREHRANE (ZSŠP-D), PRVA OBRAVNAVA, EPA 407-VII
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O SOCIALNO VARSTVENIH PREJEMKIH (ZSVarPre-D), PRVA OBRAVNAVA, EPA 447-VII
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O NOTARIATU (ZN-H), PRVA OBRAVNAVA, EPA 429-VII
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O ODVETNIŠTVU (ZOdv-E), PRVA OBRAVNAVA, EPA 430-VII
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZBIRKAH PODATKOV S PODROČJA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA (ZZPPZ-A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 450-VII
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O RATIFIKACIJI ČETRTEGA DODATNEGA PROTOKOLA K EVROPSKI KONVENCIJI O IZROČITVI (MEKIDP4-A), EPA 452-VII

16. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA SPREMEMBO ZAKONODAJE TER ZA DRUGE ODLOČITVE DRŽAVNEGA ZBORA IZ NJEGOVE PRISTOJNOSTI TER ZA UGOTOVITEV IN OCENO DEJANSKEGA STANJA ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ ZARADI SUMA, DA SO SODELOVALI PRI NADZORU SLOVENSKEGA BANČNEGA SISTEMA IN PRI POSREDNEM ALI NEPOSREDNEM VPLIVANJU PREKO DRŽAVNEGA LASTNIŠTVA OZIROMA PREKO DRŽAVNIH ORGANOV IN REGULATORJEV NA ODLOČITVE V SLOVENSKEM BANČNEM SISTEMU V ZVEZI Z ODOBRTVIJO ODPISANIH KREDITOV, UNOVČENIH GARANCIJ, POSOJILNE POLITIKE IN PRENOSA SLABIH TERJATEV NA POSEBNO DRUŽBO ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK TER SPOŠTOVANJE VELJAVNIH ZAKONOV TER PREDPISOV PRI ODOBRAVANJU IN UPRAVLJANJU S KREDITI TER BANČNIMI GARANCIJAMI IN ZARADI SUMA, DA SO NASTALE ŠE NEUGOTOVLJENE NEGATIVNE POSLEDICE TAKŠNIH RAVNANJ, EPA 409-VII

17. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog sklepa o imenovanju podpredsednika Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino, EPA 459-VII

Soglasje k imenovanju generalnega direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, EPA 415-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	15
1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	15
LUKA MESEC	16
DR. MIROSLAV CERAR	16
LUKA MESEC	17
DR. MIROSLAV CERAR	17
LUKA MESEC	18
JERNEJ VRTOVEC	18
DR. MIROSLAV CERAR	18
JERNEJ VRTOVEC	19
DR. MIROSLAV CERAR	19
JERNEJ VRTOVEC	20
MAG. ALENKA BRATUŠEK	20
DR. MIROSLAV CERAR	21
MAG. ALENKA BRATUŠEK	21
DR. MIROSLAV CERAR	22
MAG. ALENKA BRATUŠEK	22
ANDREJA KATIČ	22
DR. MIROSLAV CERAR	23
BOJAN PODKRAJŠEK	23
MAG. BRANKO GRIMS	24
MAG. BRANKO GRIMS	24
DR. MATEJ T. VATOVEC	24
IRENA MAJCEN	25
DR. MATEJ T. VATOVEC	25
IRENA MAJCEN	25
DR. MATEJ T. VATOVEC	26
ANDREJA POTOČNIK	26
ZDRAVKO POČIVALŠEK	26
MAG. ANŽE LOGAR	27
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	27
MAG. ANŽE LOGAR	28
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	28
MAG. ANŽE LOGAR	28
IVA DIMIC	29
DR. ANJA KOPAČ MRAK	29
IVA DIMIC	30
DR. ANJA KOPAČ MRAK	30
FRANC JURŠA	30
DR. ANJA KOPAČ MRAK	30
FRANC JURŠA	31
DR. ANJA KOPAČ MRAK	31
ANJA BAH ŽIBERT	32
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	32
ANJA BAH ŽIBERT	33
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	33
ANJA BAH ŽIBERT	33
MARIJA BAČIČ	33
DR. ANJA KOPAČ MRAK	33
MARIJA BAČIČ	34
DR. ANJA KOPAČ MRAK	34
LJUBO ŽNIDAR	35
IRENA MAJCEN	35
LJUBO ŽNIDAR	36

IRENA MAJCEN	36
LJUBO ŽNIDAR.....	36
JELKA GODEC.....	36
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	37
BORIS KOPRIVNIKAR.....	37
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	38
ZDRAVKO POČIVALŠEK	38
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	39
ZDRAVKO POČIVALŠEK	39
MIHA KORDIŠ	39
KARL VIKTOR ERJAVEC	40
MIHA KORDIŠ	41
KARL VIKTOR ERJAVEC	41
MIHA KORDIŠ	41
NADA BRINOVŠEK.....	42
JOŽEF HORVAT	42
KARL VIKTOR ERJAVEC	43
JOŽEF HORVAT	43
KARL VIKTOR ERJAVEC	43
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	43
KARL VIKTOR ERJAVEC	44
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	44
KARL VIKTOR ERJAVEC	44
EVA IRGL.....	45
MAG. GORAN KLEMENČIČ	45
EVA IRGL.....	45
MAG. GORAN KLEMENČIČ	46
EVA IRGL.....	46
BENEDIKT KOPMAJER.....	46
DR. PETER GAŠPERSIČ	47
JOŽE TANKO	47
VIOLETA TOMIČ	48
ZDRAVKO POČIVALŠEK	48
VIOLETA TOMIČ	48
ZDRAVKO POČIVALŠEK	49
MAG. MARKO POGAČNIK	49
JANJA SLUGA	49
BORIS KOPRIVNIKAR.....	50
ZVONKO LAH.....	51
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	51
ZVONKO LAH.....	52
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	52
ZVONKO LAH.....	52
BOJAN PODKRAJŠEK	53
BORIS KOPRIVNIKAR.....	53
BOJAN PODKRAJŠEK	54
BORIS KOPRIVNIKAR.....	54
BOJAN PODKRAJŠEK	54
MARKO FERLUGA	54
DR. VINKO GORENAK	55
MAG. GORAN KLEMENČIČ	55
DR. VINKO GORENAK	56
MAG. GORAN KLEMENČIČ	56
DR. VINKO GORENAK	56
UROŠ PRIKL	57
DANIJEL KRIVEC	57
IRENA MAJCEN	57
DANIJEL KRIVEC	58

IRENA MAJCEN	59
DANIJEL KRIVEC	59
FRANC LAJ	59
IRENA MAJCEN	59
FRANC LAJ	60
TOMAŽ LISEC	60
ŽAN MAHNIČ	61
IRENA MAJCEN	61
ŽAN MAHNIČ	62
IRENA MAJCEN	62
ANDREJ ČUŠ	62
VIOLETA TOMIČ	63
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	63
VIOLETA TOMIČ	64
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR	64
VIOLETA TOMIČ	64
ANDREJ ČUŠ	64
IRENA MAJCEN	65
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR	65
ANDREJ ČUŠ	65
IRENA MAJCEN	65
TOMAŽ LISEC	65
IRENA MAJCEN	66
TOMAŽ LISEC	66
IRENA MAJCEN	67
TOMAŽ LISEC	67
ŽAN MAHNIČ	67
DR. ANJA KOPAČ MRAK	68
ŽAN MAHNIČ	69
DR. ANJA KOPAČ MRAK	69
ŽAN MAHNIČ	69

2. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI DARS, D. D., IZ NASLOVA KREDITOV IN DOLŽNIŠKIH VREDNOSTNIH PAPIRJEV, NAJETIH OZIROMA IZDANIH ZA REFINANCIRANJE OBSTOJEČEGA DOLGA DARS, D. D., (ZPKROD), NUJNI POSTOPEK, EPA 438-VII.....	70

METOD DRAGONJA	70
URŠKA BAN	71
MAG. BOJAN KRAJNC	71
MAG. MARKO POGAČNIK	72
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	72
JANKO VEBER	73
LUKA MESEC	73
JOŽEF HORVAT	74

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O UPRAVLJAVCIH ALTERNATIVNIH INVESTICIJSKIH SKLADOV (ZUAIS), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 362-VII	75

METOD DRAGONJA	75
TILEN BOŽIČ	76
SUZANA LEP ŠIMENKO	76
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	77
JANKO VEBER	77
LUKA MESEC	78
MAG. BOJAN KRAJNC	79

8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O INVESTICIJSKIH SKLADIH IN DRUŽBAH ZA UPRAVLJANJE (ZISDU-3), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 364-VII	80
METOD DRAGONJA	80
URŠKA BAN	80
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	80
JANKO VEBER	81
LUKA MESEC	82
MARKO FERLUGA	82
MAG. MARKO POGAČNIK	83
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O SODELOVANJU MED DRŽAVNIM ZBOROM IN VLADO V ZADEVAH EVROPSKE UNIJE (ZSDZVZEU-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 335-VII	83
MAG. ANŽE LOGAR	83
JOŽEF HORVAT	84
DRAGOLJUBA BENČINA	85
ANDREJA KATIČ	85
JANKO VEBER	85
LUKA MESEC	86
TILEN BOŽIČ	86
LUKA MESEC	87
FRANC JURŠA	87
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	88
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	88
MAG. MARKO POGAČNIK	88
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	88
METOD DRAGONJA	88
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	89
LUKA MESEC	89
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	89
LUKA MESEC	89
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	89
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER	90
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	90
JOŽEF HORVAT	91
MAG. ANŽE LOGAR	91
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O RATIFIKACIJI ČETRTEGA DODATNEGA PROTOKOLA K EVROPSKI KONVENCIJI O IZROČITVI (MEKIDP4-A), EPA 452-VII	92
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	92
JERNEJ VRTOVEC	92
LJUBO ŽNIDAR	93
MIHA KORDIŠ	93

EVA IRGL.....	94
ZVONKO LAH.....	94
BOJAN PODKRAJŠEK.....	95
DR. VINKO GORENAK	95

14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZBIRKAH PODATKOV S PODROČJA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA (ZZPPZ-A), PRVA OBRAVNAVA, EPA 450–VII.....	96

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC	96
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	97
MIHA KORDIŠ	97
JERNEJ VRTOVEC	99
BRANKO ZORMAN.....	99
NADA BRINOVŠEK.....	100
TOMAŽ GANTAR	101
JERNEJ VRTOVEC	102
ERIKA DEKLEVA	102
MARIJAN POJBIČ.....	102
MARUŠA ŠKOPAC	103
BRANKO ZORMAN.....	103
MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK.....	105
JERNEJ VRTOVEC	105
MAG. BOJANA MURŠIČ.....	105
JELKA GODEC.....	106
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ.....	106
TOMAŽ GANTAR	107
NADA BRINOVŠEK.....	108
MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK	108
NINA PIRNAT	108
MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK	109
IGOR ZORČIČ.....	110
NINA PIRNAT	110

9. točka dnevnega reda PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O BANČNIŠTVU (ZBan-1M), PRVA OBRAVNAVA, EPA 349-VII.....	111

MAG. MARKO POGAČNIK	111
METOD DRAGONJA.....	111
DR. MATEJ T. VATOVEC	112
JERNEJ VRTOVEC	113
MAG. ALENKA BRATUŠEK	114
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	115
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	116
UROŠ PRIKL	117
JANKO VEBER.....	117
MAG. MARKO POGAČNIK	118
JOŽEF HORVAT	119
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	120
MAG. MARKO POGAČNIK	122
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	123
JANKO VEBER.....	123
MAG. MARKO POGAČNIK	125
JANKO VEBER.....	126
MAG. MARKO POGAČNIK	126
MARIJAN POJBIČ.....	127
EVA IRGL.....	129

MAG. ANŽE LOGAR	130
NADA BRINOVŠEK.....	132
DR. MATEJ T. VATOVEC	133
MAG. MARKO POGAČNIK	134
FRANC JURŠA.....	134
MAG. ANŽE LOGAR	135
FRANC JURŠA.....	135
MAG. ANŽE LOGAR	135
JOŽE TANKO	135
METOD DRAGONJA.....	139
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	139
JANKO VEBER.....	140
MAG. MARKO POGAČNIK	140
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH- 1A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 360-VII.....	141
JOŽEF HORVAT	141
MAG. ALENKA BRATUŠEK	142
FRANC LAJ	143
MAG. MARKO POGAČNIK	143
UROŠ PRIKL	144
JANKO VEBER.....	145
DR. MATEJ T. VATOVEC	145
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O KMETIJSTVU (ZKme-1C), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 381-VII	146
MAG. TANJA STRNIŠA	146
IVA DIMIC	147
SIMON ZAJC	148
BOJAN PODKRAJŠEK.....	148
BENEDIKT KOPMAJER.....	148
JANKO VEBER.....	149
MIHA KORDIŠ	149
IVA DIMIC	150
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O KOLEKTIVNEM DODATNEM POKOJNINSKEM ZAVAROVANJU ZA JAVNE USLUŽBENCE (ZKDPZJU-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 390-VII.....	151
PETER POGAČAR	151
UROŠ PRIKL	151
MARIJAN POJBİČ.....	152
BENEDIKT KOPMAJER.....	152
MARIJA BAČIČ	153
MIHA KORDIŠ	153
IVA DIMIC	154
JANJA SLUGA	154
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SUBVENCIONIRANJU ŠTUDENTSKE PREHRANE (ZSŠP-D), PRVA OBRAVNAVA, EPA 407-VII.....	155
TOMAŽ LISEC	155
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	156

MAG. JANA JENKO	157
MARIJA BAČIČ	157
MIHA KORDIŠ	158
IVA DIMIC	159
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	159
VOJKA ŠERGAN	160
JELKA GODEC	161
TOMAŽ LISEC	161
UROŠ PRIKL	162
IVA DIMIC	163
ANDREJA POTOČNIK	164
TOMAŽ LISEC	164
DR. ANJA KOPAČ MRAK	165
TOMAŽ LISEC	165
FRANC JURŠA	166
TOMAŽ LISEC	166
FRANC JURŠA	167
TOMAŽ LISEC	167
JANJA SLUGA	167
VOJKA ŠERGAN	168
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ	168
SIMON ZAJC	169
TOMAŽ LISEC	169
MARIJAN POJBIČ	169
SUZANA LEP ŠIMENKO	171
BOJAN PODKRAJŠEK	172
JOŽE TANKO	173
MIHA KORDIŠ	173
JELKA GODEC	175
MIHA KORDIŠ	175
MARTINA VUK	176
TOMAŽ LISEC	176
MIHA KORDIŠ	178

11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O SOCIALNO VARSTVENIH PREJEMKIH (ZSVarPre-D), PRVA OBRAVNAVA, EPA 447-VII	178

MARIJAN POJBIČ	178
MARTINA VUK	179
MARIJA BAČIČ	180
LUKA MESEC	181
IVA DIMIC	183
PRIMOŽ HAINZ	184
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	184
IRENA GROŠELJ KOŠNIK	185
JELKA GODEC	186
BENEDIKT KOPMAJER	188
MARIJAN POJBIČ	189
MARINKA LEVIČAR	192
MARIJAN POJBIČ	193
LJUDMILA NOVAK	193
SUZANA LEP ŠIMENKO	194
ERIKA DEKLEVA	195
DR. ANJA KOPAČ MRAK	195
MARIJAN POJBIČ	197
MARIJAN POJBIČ	198
DR. ANJA KOPAČ MRAK	198

MARIJAN POJBIČ	199
JANJA SLUGA	199
IRENA GROŠELJ KOŠNIK	200
MAG. ANŽE LOGAR	200
SIMON ZAJC	202
DR. ANJA KOPAČ MRAK	202
MAG. ANŽE LOGAR	202
MIHA KORDIŠ	203
MARJANA KOTNIK POROPAT	204
MAG. JANA JENKO	205
JOŽEF HORVAT	205
BOJAN PODKRAJŠEK	207
TOMAŽ LISEC	207
FRANC JURŠA	209
JOŽE TANKO	209
DR. FRANC TRČEK	211
FRANC JURŠA	211
JELKA GODEC	211
MARTINA VUK	213
MARIJAN POJBIČ	215
BOJAN PODKRAJŠEK	215
MARIJAN POJBIČ	216

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O NOTARIATU (ZN-H), PRVA OBRAVNAVA, EPA 429-VII..... 216

13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O ODVETNIŠTVU (ZOdv-E), PRVA OBRAVNAVA, EPA 430-VII 216

SUZANA LEP ŠIMENKO	217
TINA BRECELJ	217
DR. MATEJ T. VATOVEC	218
IVA DIMIC	219
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	219
ANJA BAH ŽIBERT	221
MARJANA KOTNIK POROPAT	222
MAG. BOJANA MURŠIČ	223
IGOR ZORČIČ	224
EVA IRGL	224
SUZANA LEP ŠIMENKO	225
DR. JASNA MURGEL	226
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	227
MAG. BOJANA MURŠIČ	228
ANJA BAH ŽIBERT	228
TINA BRECELJ	229
SUZANA LEP ŠIMENKO	229
ANJA BAH ŽIBERT	230
IGOR ZORČIČ	230

16. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA SPREMEMBO ZAKONODAJE TER ZA DRUGE ODLOČITVE DRŽAVNEGA ZBORA IZ NJEGOVE PRISTOJNOSTI TER ZA UGOTOVITEV IN OCENO DEJANSKEGA STANJA ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ ZARADI SUMA, DA SO SODELOVALI PRI NADZORU SLOVENSKEGA BANČNEGA SISTEMA IN PRI POSREDNEM ALI NEPOSREDNEM VPLIVANJU PREKO DRŽAVNEGA LASTNIŠTVA OZIROMA PREKO DRŽAVNIH ORGANOV IN REGULATORJEV NA ODLOČITVE V

SLOVENSKEM BANČNEM SISTEMU V ZVEZI Z ODOBRTVIJO ODPISANIH KREDITOV, UNOVČENIH GARANCIJ, POSOJILNE POLITIKE IN PRENOSA SLABIH TERJATEV NA POSEBNO DRUŽBO ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK TER SPOŠTOVANJE VELJAVNIH ZAKONOV TER PREDPISOV PRI ODOBRAVANJU IN UPRAVLJANJU S KREDITI TER BANČNIMI GARANCIJAMI IN ZARADI SUMA, DA SO NASTALE ŠE NEUGOTOVLJENE NEGATIVNE POSLEDICE TAKŠNIH RAVNANJ, EPA 409-VII.....	231
MAG. MARKO POGAČNIK	231
JOŽEF HORVAT	232
PETER VILFAN.....	234
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	235
MAG. ANŽE LOGAR	236
FRANC JURŠA.....	237
MATJAŽ HAN	237
LUKA MESEC.....	238
MAG. MARKO POGAČNIK	239
MATJAŽ HAN	242
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	242
LJUBO ŽNIDAR.....	243
JANKO VEBER.....	244
EVA IRGL.....	245
JANKO VEBER.....	246
DANIJEL KRIVEC	246
JANKO VEBER.....	248
DR. VINKO GORENAK	248
JANKO VEBER.....	249
MAG. DUŠAN VERBIČ.....	249
UROŠ PRIKL	250
ZVONKO LAH.....	251
MARKO FERLUGA	252
TILEN BOŽIČ.....	252
MARIJAN POJBİČ.....	253
BOJAN PODKRAJŠEK.....	255
MAG. ANŽE LOGAR	256
LUKA MESEC.....	257
FRANC JURŠA.....	258
FRANC LAJ	258
2. A točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O ZUNANJIH ZADEVAH (ZZZ-1D), NUJNI POSTOPEK, EPA 467-VII.....	259
DRAGOLJUBA BENČINA.....	259
MARKO FERLUGA	259
DR. MILAN BRGLEZ	260
MAG. ANŽE LOGAR	261
MARINKA LEVIČAR.....	261
ANDREJA KATIČ	262
DR. MATEJ T. VATOVEC	262
JOŽEF HORVAT	263
16. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	264
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	264
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	264

MAG. MARKO POGAČNIK	265
MAG. DUŠAN VERBIČ	265
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	265
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	265
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	265
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	266
JELKA GODEC	266
IRENA GROŠELJ KOŠNIK	266
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	266
SUZANA LEP ŠIMENKO	266
MAG. DUŠAN VERBIČ	267
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	267
17. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE	267
Predlog sklepa o imenovanju podpredsednika Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino, EPA 459-VII	267
MAG. BRANKO GRIMS	267
MATJAŽ HAN	268
MAG. BRANKO GRIMS	268
DR. VINKO GORENAK	268
Soglasje k imenovanju generalnega direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, EPA 415-VII	268
FRANC JURŠA	268
MATJAŽ HAN	269
MIHA KORDIŠ	270
JERNEJ VRTOVEC	270
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	271
BRANKO ZORMAN	271
JOŽE TANKO	272
MIHA KORDIŠ	272
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	273

Državni zbor VII. mandat

7. seja

20., 21., 22., 23. in 24. april 2015

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Andreja Katič.....podpredsednica Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 20. aprila 2015 ob 12.03.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 7. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Bojana Muršič, mag. Tanja Cink, gospa Ksenija Korenjak Kramar, mag. Mirjam Bon Klanjšček, gospod Matjaž Han, gospod Matjaž Nemeč, gospod Uroš Prikl do 15. ure, gospod Kamal Izidor Shaker, dr. Franc Trček, Matjaž Hanžek, mag. Andrej Šircelj, gospod Roberto Battelli, gospod Marjan Dolinšek od 16. ure dalje in gospod Igor Zorčič od 15. ure dalje.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in ministre ter generalnega sekretarja Vlade k 1. točki dnevnega reda, ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 7. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 10. aprila 2015, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik točke z dnevnega seje nisem prejel. Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za širitev dnevnega reda seje. Po dogovoru na seji Kolegija predsednika Državnega zbora dne 17. aprila 2015 Državnemu zboru predlagam, da dnevni red 7. seje razširi z 2.a točko, to je s Predlogom zakona o spremembah Zakona o zunanjih zadevah po nujnem postopku.

Predlog za širitev ste prejeli v petek, 17. 4. 2015. Želi besedo predstavnik Vlade kot predlagatelj zadeve? Ne. Želite besedo predstavniki poslanskih skupin? Ne.

Torej lahko preidemo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 54, proti nihče.

(Za je glasovalo 54.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

V skladu s časovnim potekom seje bo Državni zbor to točko obravnaval v petek, 24. 4. 2015.

Prehajamo na določitev dnevnega reda v celoti. Državnemu zboru predlagam, da za današnje sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem ter s sprejeto dopolnitvijo.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 7. seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 45 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom in drugim odstavkom 245. člena ter 247. členom Poslovnika Državnega zbora.

Na prva tri vprašanja poslancev in poslanke opozicije in na poslansko vprašanje poslanke vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo tri minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanja v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovor.

Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloči Državni zbor brez razprave.

V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik Vlade, ministrica ali minister

v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi s to točko so se za danes opravičili: mag. Dejan Židan, minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter v funkciji ministra za obrambo, gospa Marija Milojka Kolar Celarc, ministrica za zdravje, in dr. Dušan Mramor, minister za finance. Mag. Goran Klemenčič in gospod Karl Erjavec, ki sta se sicer opravičila, bosta vseeno prisostvovala seji in odgovarjala na vprašanja.

Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovnem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjal predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

Prvi mu bo poslansko vprašanje zastavil Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovana ministrska ekipa, spoštovani gospod premier!

Bom začel kar s citatom: "Državna lastnina je lastnina, ki pripada ljudstvu oziroma državljanom, ne pa vladi, političnim strankam ali interesnim skupinam. Država je preko vlade zgolj njen zastopnik ali agent, zato vlada nima diskrecijske pravice nad državno lastnino, pač pa nosi skrbniško odgovornost." Naj vas presenetim, ne gre za citat iz programa Združene levice, ampak iz smernic OECD za upravljanje družb v državni lasti. Hkrati pa so to načela, po katerih smo v Združeni levici predlagali spremembe Zakona o slovenskem državnem holdingu, ki ga je Vlada prejšnji teden brez resne obravnave in brez resnih argumentov povozila.

Če na kratko obnovim, za kaj je šlo. Prvič. Naša novela bi upravljanje z državnim premoženjem vnesla, da bi zaposleni v državnih podjetjih pridobili pravico do soupravljanja v Slovenskem državnem holdingu, ki jim pripada po ustavi in zakonu. Drugič. Po zgledu Avstrije in Francije bi o vsaki večji privatizaciji odslej moral posebej odločati Državni zbor. Tretjič. Politika prejemkov v SDH bi se omejila po določbah tako imenovanega Lahovnikovega zakona.

Ta predlog ni radikalen, narejen po zgledih iz tujine in ne nazadnje tudi po smernicah OECD, na katere se Vlada tako rada sklicuje. Želeli smo ponuditi kompromis. Ta predlog privatizacije namreč ne bi ustavil, bi pa bistveno prispeval k njeni premissi, strateškosti in odgovornosti razpolaganja z državnim premoženjem, kar so, gospod premier, ne nazadnje vaše ključne predvolilne obljube.

Ko smo zakon predstavili v Državnem svetu prejšnji teden, so to razumeli. Delavska stran in del lokalnih skupnosti so ga podprli, kapitalna stran, stran delodajalcev pa je sicer

glasovala proti, ampak z jasnim pridržkom, da so absolutno pripravljeni podpreti tisti del zakona, ki govori o obveznem soglasju Državnega zbora pri prodaji večjih naložb.

Zato me, gospod premier, zanima vaše stališče.

Zakaj niste bili pripravljeni podpreti tega predloga, če je očitno v veliki meri sprejemljiv celo za kapitalno stran?

Zakaj nočete v Slovenijo vnašati dobrih praks iz Avstrije, Nemčije in Francije?

Zakaj se tako bojite soodločanja zaposlenih, če pa je to v Sloveniji ustavna pravica?

V čem je problem, da nočete sprejeti določbe, da bi moral k vsaki večji privatizaciji dati soglasje Državni zbor, če pa je to ustaljena praksa v državah, po katerih se tako radi zgledujete?

Prosim, ne odgovoriti, da je to zato, ker pripravljate strategijo, saj tudi v teh državah prav takšne strategije, kot jo vi pripravljate, imajo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani gospod poslanec, najprej glede začetnega citata, ki ste ga omenili. Ta citat ste navajali kot utemeljitev za vaš predlog tudi pred Odborom za finance in monetarno politiko, in naj rečem, da ne gre za vprašanja, ali se strinjamo s tem citatom ali ne, ampak gre za to, da s tem citatom zavajate in da z njim izrabljate institut OECD in njihove smernice, kajti smernice tega citata ne vsebujejo, pač pa gre le za del uvoda oziroma predgovora k slovenskemu prevodu smernic, ki ga je zapisal profesor, ki je hkrati tudi podpisnik Peticije proti privatizaciji, dr. Andrej Rus namreč. Pri tem je nekoliko prirejen tudi citat, saj med drugim navaja, da državna lastnina ni le last vlade, ampak tudi političnih strank ali interesnih skupin. Toliko o tem.

Sicer pa glede predloga za spremembo zakona naj pojasnim, da je Vlada o tem vprašanju podala utemeljeno pisno mnenje, ki je bilo sicer odklonilno do vseh predlogov, kar pa še ne pomeni da Vlada ni naklonjena morebitnim spremembam zakona, če bi te vodile k izboljšanju korporativnega upravljanja družb v državni lasti. Dejstvo je, da v Sloveniji absolutno preveč menjamo koncepte upravljanja družb v državni lasti, da zato nimamo nobene tradicije in kontinuitete in tudi nerazvite politične kulture na tem področju, zato se z državami, ki so bile omenjene, zelo težko primerjamo. Republika Slovenija nima zgledne zgodovine upravljanja, kot jo imajo recimo države Avstrija, Nemčija, Francija, ki so tudi ustanovne članice OECD. Slovenija se je tej organizaciji pridružila šele leta 2010 in še ni uveljavila praks korporativnega upravljanja družb v državni lasti, ki jih ustanovne članice razvijajo in se po njih ravnaajo že štiriinpetdeset let.

Slovenija je imela v petih letih članstva v tej prestižni organizaciji gospodarsko najbolj

razvitih držav že štiri različne sisteme upravljanja kapitalskih naložb, kar lahko pojasnim v nadaljevanju, ampak to kaže na neko totalno diskontinuiteto in nezmožnost, da bi mi prišli do nekega, bi rekel, stabilnega upravljanja. In to je tisto, za kar si ta vlada zdaj prizadeva. To stanje je prepoznal tudi OECD, ki nam je navkljub potrditvi članstva za ureditev sistema korporativnega upravljanja družb v državni lasti v izpolnitev naložil pet konkretnih priporočil za izboljšanje sistema tega upravljanja. Z zadovoljstvom vam lahko povem, da je Slovenija tudi s pomočjo zakona, ki smo ga sprejeli, in njegove implementacije v zadnjem letu dni dosegla nivo korporativnega upravljanja, ki je zadostil kriterijem OECD. Do tega cilja nam zdaj manjka samo še sprejetje strategije upravljanja kapitalskih naložb države, za katero vi ne želite, da jo omenjam. Zaradi tega je naš primarni cilj zdaj, da ta hip v celoti uveljavimo strategijo upravljanja in do takrat ne sprejemamo nekih sprememb zakona, kajti s tem bi spet povzročili diskontinuitetno motnjo v sistemu, ki smo ga končno vzpostavili do te mere, da počasi lahko tudi s pomočjo te vlade in posledično državnega zbora postane nek stabilni dejavnik v uveljavljanju korporativnega upravljanja in spodobnega ravnanja z državnim premoženjem. Uveljavitev in trdnost predpisanega sistema je tako pomembna tudi zato, ker je po mnenju Evropske komisije in OECD zelo dober. Se pravi, da ni to samo naše mnenje, ampak tudi mnenje teh dveh pomembnih teles. Šele takšna kontinuiteta nam bo dovolila razmišljanje o predlogih za morebitne spremembe zakona, za katere bo v utemeljenih primerih tudi ta vlada. Spreminjanje zakona v času teh dveh ključnih procesov, torej imenovanja članov nadzornega sveta SDH in omenjene strategije, ki jo sprejemamo, pa bi bilo gotovo neresno in neodgovorno in tudi škodljivo za Slovenijo. To so očitno prepoznale tako koalicijske kot tudi opozicijske stranke, saj so njihove članice in člani na Odboru za finance in monetarno politiko vsi glasovali proti vašemu predlogu za spremembo zakona. Glasovanje je bilo 17 proti in 1 za, enako pa je bilo tudi v Državnemu svetu, ki ni podprl vašega predloga.

Naj končam še z dvema zadevama. Omenjate 75. člena Ustave. Res je, tam je določena pravica delavcev pri soupravljanju, vendar na način in pod pogoji, kot jih določa zakon in ne ustava kot takšna. Torej tu moramo zakonsko ... / znak za konec razprave/... te pravice. Glede privatizacije Telekoma naj pa samo omenim, da so bili zaposleni zaenkrat vključeni v prodajni postopek v smislu tega, da so imeli možnost na več sestankih pojasniti svoja stališča ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za dopolnitev odgovora oziroma za postavitev zahteve za dopolnitev odgovora ima besedo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala lepa.

Najprej glede citata, ki ste ga izpodbijali, bom ponovil njegov prvi del. "Državna lastnina je lastnina, ki pripada ljudstvu oziroma državljanov, ne pa vladi, političnim strankam in interesnim skupinam." Zdaj ne razumem, gospod premier, kaj želite z izpodbijanjem tega citata nam povedati. Da po vašem mnenju državna lastnina ne pripada državljanom, ampak vladi, političnim strankam in interesnim skupinam, če sem to zdaj prav razumel. Tukaj bi prosil za pojasnila, kaj točno je narobe s tem citatom oziroma s katerim delom tega citata se ne strinjate.

Ko govorite o diskontinuiteti in naporih vaše vlade v privatizacijskih postopkih, bi pa odgovoril naslednje. Res je, ta vlada doslej izvaja eno izmed najboljšejših privatizacij. Govorimo o prodajah Pivovarne Laško, Adria Airways, Radenske, Telekom, Cinkarne Celje in tako dalje. Te privatizacije ne potekajo transparentno, demokratično, odgovorno, strateško, kot ste obljubljal pred volitvami, ampak potekajo tako rekoč čez noč in proč od oči javnosti. Naša novela zakona, ki smo jo predlagali, bi stvari napravila zares transparentne, odgovorne in demokratične. Kot sem že prej poudaril, smo v noveli prenašali najboljše prakse iz evropskih držav v slovenski pravni red, zato me zanima, če mi lahko odgovorite, lahko tudi z da ali ne, vsaj na ta del. Ali bi bili glede na to, da je bil cel Državni svet pripravljen podpreti določbo o obveznem soglasju Državnega zbora pri privatizacijah nad 50 milijonov evrov, vi pripravljeni podpreti vsaj ta del zakona?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor dopolnjuje predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovani poslanec!

Če pravite, da je za vas ključen citat, da državna lastnina pripada ljudstvu, potem seveda se vračate v čas tako imenovane družbene ali neke nove kategorije, ljudske lastnine. Jaz bi vas opozoril, da smo to pravzaprav predelali skozi desetletje, dve in ugotovili, da se z razumljivimi razlogi oddaljujemo od takšnih ureditev, kot so bile v prejšnjem sistemu, in smo prešli v normalne kategorizacije lastnine, ki jih poznajo vse ureditve v svetu, ne pa v tisto, v katero se vi želite vračati in je bila pač žal kljub dobrim namenom disfunkcionalna.

Kar se tiče transparentnosti postopkov privatizacij. To, da se vodi najboljšejša privatizacija doslej, je pač odločitev tega državnega zbora iz prejšnjega mandata in jaz sem pač zavezan tako kot vi, da to spoštujemo. Kar se tiče pa tega, ali so bile transparentne ali ne, jaz mislim, da nimate prav. Mislim, da so potekale po postopkih, kot so predvidene. Če pa imate utemeljene razloge, ki govorijo drugače, pa imate na voljo vsa pravna in druga sredstva, da to dokažete. Zaenkrat jih očitno še niste

uporabili in dvomim, da bodo glede na to, kaj govorite, uspešno, ker kar pavšalno povprek ocenjujete vsako privatizacijo za slabo, netransparentno. To enostavno ne drži.

Kar se tiče pa vprašanja, ali naj bo Državni zbor tisti, ki naj dokončno odloči o vsaki večji ali pomembnejši privatizaciji, pa sem do tega vprašanja odprt. To se mi zdi demokratično legitimno zastavljeno vprašanje. Ne nazadnje vemo, da bo strategija upravljanja sprejeta v Državnem zboru, zato je ravno sedaj v javni razpravi. Vlada je pripravila osnutek, ga dala v javno razpravo, ga strokovno utemeljila in imamov vsi: vi, jaz in ostali možnost, da te predloge dajemo. Če bo spoštovani Državni zbor ocenil, da je temu tako, da je takšna njegova kompetenca nujna, jo bo pač enostavno vključil v strategijo. To je zadeva, ki je stvar diskusije.

Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Luka Mesec ima besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala lepa.

Glede na to, da predsednik Vlade očitno meni, da državna lastnina ne pripada državljanom, ampak vladi, političnim strankam in interesnim skupinam, predlagam, da o tem resno opravimo razpravo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 21. aprila 2015, v okviru glasovanj.

Drugi predsedniku Vlade zastavlja vprašanje Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, ministrski zbor, kolege in kolegi!

Slovenski zdravstveni sistem že vrsto let ne deluje učinkovito, kar najbolj občutijo prav pacienti. Naš zdravstveni sistem je namreč za posameznika dober in učinkovit vse do tedaj, ko je človek zdrav. Ko pa zbolijo, se že začnejo težave. Nekaj podatkov: dolge čakalne dobe, poudarjam tudi za operacije, dolge čakalne vrste, netransparentnost poslovanja, finančne izgube bolnišnic, netransparentno delovanje Zavoda za zdravstveno zavarovanje, prostorske stiske, preplačila zdravil, korupcija in klientelizem, zdravstveni lobi itn., vse to je žal del našega zdravstvenega sistema. Ne mine tudi večji razpis v zdravstvu, ko po razpisu ne bi prišlo do kriminalističnih preiskav ali sumov o korupciji. In še poudarjam, zdravstveni sistem, v okviru katerega moramo za operacije naših otrok ali pa za zdravljenje naših otrok zbirati zamaške platenk ali pa celo, da starši organizirajo dobrodelne prireditve, akcije, da zbirajo finančna sredstva za zdravljenje, tak zdravstveni sistem upravičeno trdimo, da ni človeka vreden. Ob tem pa velja seveda poudariti, da davkoplačevalci namenimo v našo zdravstveno blagajno kar

precejšnje vsote denarja. Pri izplačilu okrog tisoč evrov neto plače že prej delodajalec odvede od bruto plače približno 100 evrov za osnovno zdravstveno zavarovanje, kar je velika številka. Poleg tega naj omenim še dodatno zavarovanje, če želi biti posameznik polno zavarovan. Se pravi, glede na vložek posameznika, davkoplačevalec, ko zboli, ne dobi kakovostnih storitev.

Spoštovani predsednik Vlade, da bomo odpravili vse te anomalije, ki sem jih naštel, nujno potrebujemo zdravstveno reformo, kar naj bi bila tudi ena izmed prioritete vaše vlade. Opozarjamo, da zgolj popraviljanje obstoječe zakonodaje, posameznih zakonov in tako naprej, ne pride v poštev, saj je problem sistema zelo velik. Toda glede na aktivnosti Ministrstva za zdravje in same ministrice smo v Novi Sloveniji zaskrbljeni in upravičeno ocenjujemo, da se bo po zdajšnjem načinu dela sprejemanja zdravstvene reforme lahko zavleklo tudi v izven okvirjev vašega mandata. Na to, da se procesi sprejemanja zdravstvene reforme odvijajo prepočasi, opozarja tudi stroka. Zato vas sprašujem, spoštovani predsednik:

Kdaj bo zdravstvena reforma predstavljena?

Kakšna je časovnica?

Na čem bo zdravstvena reforma temeljila?

Ali morda že obstaja kakšen osnutek zdravstvene reforme?

Najlepša hvala za vaš odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Spoštovani poslanec! Nanizali ste številne slabosti, pomanjkljivosti in neučinkovitosti zdravstvenega sistema. O tem se strinjamo. Vlekle in privlekle so se do nas skozi številna leta ob številnih menjavah ministrov, zato bi rad rekel, da je popolnoma jasno tudi laiku – in upam slehernemu državljanu, da ne more biti reforma tako zelo zavoženega sistema, oprostite izrazu, kot je naš zdravstveni sistem, pa imamo kar še nekaj takih stvari v družbi, storjena kar v pol leta ali v enem letu. Je pa res, in na tem temeljito delamo, da je treba že takoj sedaj, jutri, pojutrišnjem pripraviti prve temeljne korake in potem takoj nadgradnjo za to reformo. Reforma je sestavljena iz kratkoročnih ukrepov in sprememb, ki se že izvajajo, to moram poudariti, in dolgoročnih ciljev, ki jih bomo začeli uresničevati. Za vse to potrebujemo temeljito analizo zdravstvenega sistema, kajti v preteklih letih smo bili soočeni s tem, da se je enostavno skakalo od problema do problema brez vizije in so se gasili požari. In ti parcialni pristopi niso reševali ključnih problemov. Zato bo ta analiza, ki se pripravlja in bo kmalu narejena in za katero so tudi angažirani strokovnjaki iz Svetovne zdravstvene organizacije, pokazala dokončno tisto, kar ob sodelovanju z našo stroko, izkušnjami in prakso daje potem jasno vizijo,

kakšna mora biti reforma. Spremembe bodo usmerjene v povečanje učinkovitosti zdravstvenega sistema, boljši izidi morajo biti zagotovljeni ob enakih sredstvih v hitrejšo uvedbo novih tehnologij in metod zdravljenja, izboljšati bo treba kazalnike kakovosti in na dolgi rok tudi druge kazalnike v zdravstvu, torej podaljšana življenjska doba, daljša zdrava leta življenja, manjša obolevnost zaradi kroničnih bolezni. Osnutek reforme na podlagi te temeljite analize, ki je že globoko v pripravi in bo kmalu narejena, ni le en dokument, to ni en formalni dokument z naslovom reforma, pač pa je kopica, sklop predpisov in drugih dokumentov in posledice so različnih praks, ki bodo morali privedi do spremembe. Krovni dokument bo resolucija o nacionalnem planu zdravstvenega varstva 2016–2025, katere osnutek je v končni fazi priprave, konec meseca maja bo poslana v javno obravnavo in bo okvir za nadaljnje spremembe. Zdravstvenega reforma se bo nadaljevala s pripravo ključnega zakona, ki je zaveza koalicije, in to je zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Kot izhaja že iz koalicijskega sporazuma, je za mandatno obdobje 2014–2018 ključna sprememba tega zakona preoblikovanje sistema dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja ter zakonska ureditev pravic in obveznosti iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, pri čemer bo predlog tega zakona, kar veste, da je izjemno zahteven projekt, ki ga v prejšnjih letih niso uspeli uresničiti številni ministri, predvidoma sprejet v prvi polovici leta 2016 ali na začetku tega leta. Na Ministrstvu za zdravje je v zaključni fazi priprave resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje za obdobje 2015–2025. Glavna cilja sta zaustavitev trenda naraščanja debelosti in kroničnih bolezni, na primer sladkorne bolezni, ter nezdravega načina prehranjevanja in pomanjkanja telesne dejavnosti, se pravi, gre za preventivni del zdravstvenega sistema, ki ga tako močno potrebujemo, da bo razvili ustrezne prakse. Tudi ta resolucija bo že v mesecu maju posredovana v sprejetje Državnemu zboru.

Del reforme so tudi številne druge spremembe, naj omenim samo projekt e-zdravje, pa rešitev e-recept, e-naročanje, TeleKap in tako dalje. Tukaj gre za številne spremembe. Poleg tega ministrstvo, kot veste, izvaja tudi določene kadrovske dopolnitve. Vzpostavilo je zdravstveni svet, ki ni deloval, in tako naprej. Ministrstvo za zdravje je poleg tega skupaj z Ministrstvom za javno upravo že začelo z enim pomembnim delom teh strukturnih sprememb, to je s centralizacijo in informatizacijo skupnega javnega naročanja v javnem zdravstvu, pri čemer je seveda cilj uvedba preglednosti nad preskrbo slovenskega trga zdravil. Po prvem razpisu za zdravila na podlagi tega, pa tukaj niso bile vključene vse bolnišnice, se prihranki gibljejo že med 7 do 9 milijonov evrov.

Naj spregovorim še o tem, da je za reformo zdravstva ključno, da si postavimo na pravo mesto tudi ključne akterje, in to tudi pomeni, da mora biti direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik Vlade, najlepša hvala za vaš odgovor. Podoben odgovor sem slišal v četrtek s strani ministrice za zdravje na pristojnem odboru, ko smo se pogovarjali o nacionalnem reformnem programu.

Želim vam povedati eno dejstvo, da so temeljni koraki za zdravstveno reformo že narejeni in sleherne strategije, analize in tako naprej so popolna izguba časa, kajti to je že vse v predalih. O tem so govorili že nekdanji zdravstveni ministri tudi tukaj v Državnem zboru, pripravili so že temeljite strategije, problem pa je bila politična volja, politična volja samih vlad v preteklosti. In tudi še enkrat poudarjam, lobiji so bili tisti, ki so preprečili, da bi se že v preteklosti sprejemala zdravstvena reforma. Zaradi tega je predvsem od vas kot predsednika Vlade največ odvisno, ali bo ministrica sposobna dati skupaj paket zakonov in ga vložiti v Državni zbor. Če ne boste vi kot moralna avtoriteta, kot avtoriteta predsednika Vlade konkretno stali za odločitvami, potem zdravstvene reforme ne bo. Imam pa še eno dopolnilno vprašanje:

Ali morda delate kakršnekoli analize? Namreč omenili ste spremembe dopolnilnega zavarovanja ter glede obveznega zavarovanja, torej če sledimo koalicijski pogodbi se bo uvedla tako imenovana taksa glede dopolnilnega zavarovanja.

Ali to še vedno drži?

Se pravi, namesto dopolnilnega zavarovanja bo tako imenovana taksa.

In drugič:

Kakšno je vaše mnenje glede uvedbe konkurence na področju obveznega zdravstvenega zavarovanja?

Smo ena redkih držav v Evropski uniji, kjer je ponudnik storitev za obvezno zdravstveno zavarovanje državna zavarovalnica, na tem področju nimamo konkurence. Sami veste, da prihod konkurence v obvezno zdravstveno zavarovanje bi pomenilo nižanje cen storitev, hkrati pa tudi izboljšanje storitev. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor dopolnjuje predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Vaša ugotovitev, da je že vse v predalih pripravljeno, da so vse strategije, vsi zakoni tukaj, je morda točna, ampak dovolite mi, da podvomim v to, da so te strategije, zakoni, spremembe res tisti najboljše, kajti zakaj potem niso bili uveljavljeni. In dovolite mi, da podvomim v dobronamernost mnogih

tistih, ki so pri tem sodelovali, kajti sprašujem se, kako da ob vsem tem toliko let ni nobene reforme, ampak padamo. Problemi so vedno hujši, ministri so odstopali, govorili, da niso kos korupciji, da niso kos zdravstvu in podobno. Absolutno ne morem več sprejeti argumenta, da je tam vse pripravljeno, samo čaka se na neko čarobno palico. Mi moramo narediti pravo analizo. In ta se dela in bo zelo hitro narejena. Ob tem pa se že pripravljajo vsi akti, ki sem jih omenil, nikjer ne zastajamo, smo pa soočeni s številnimi praksami, ki so bodisi tudi na meji korupcije, na meji zakonitosti, kar tudi sami veste, da se moramo ukvarjati še s tem. Ministrica ima zelo zahtevno delo in verjemite mi, da jo podpiram in stojim za njo.

Naj rečem še to, da je pravzaprav za ključno izvedbo zdravstvene reforme, ko sem začel prej pripovedovati, ključno to, da so pravi ljudje na pravih mestih. In tako denimo je v Sloveniji edini izvajalec in nosilec obveznega zdravstvenega zavarovanja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, pri čemer pa primer zdajšnje prakse – imenovanje generalnega direktorja kaže, da nekateri deležniki v organih upravljanja ZZZS ministrici in s tem Vladi ne omogočajo izbire ustreznega kandidata, ki bi nato z njo z vidika te tako pomembne in finančno tako, bom rekel, obložene institucije pomagal pripraviti osnutek zdravstvene reforme, in tudi v njej sodeloval. Obvezno soglasje v okviru Državnega zbora v postopku imenovanja generalnega direktorja v primeru gospoda Fakina v prejšnjem tednu ni bilo dano, zato bo treba postopek poimenovanja ponoviti. In tu lahko dejansko vsi deležniki pa tudi na koncu Državni zbor pokaže, da si želi spremembe, ne pa da se želi vračati v neke zgodbe, ki štiri, osem ali ne vem koliko let niso dale nobenega učinka. Vsi bi radi spremembe, kažete na ministrico ali nekoga, sami pa ne pomagajte in ne pomagajo vsi tisti deležniki v organih upravljanja ZZZS in v skupščini, da bi do reforme prišlo, ker imajo figo v žepu. Tako se pač ne gre.

In zato absolutno, verjemite, Vlada bo storila in tudi ministrica vse, kar bo potrebno, morate pa tudi razumeti, da pričakujemo neko sodelovanje deležnikov, neko konstruktivno sodelovanje, kajti en človek ali dva v tej državi pač zdravstvene reforme sama ne moreta napraviti. In garantiram vam, Vlada bo te procese še naprej podpirala in na koncu bomo uspeli, samo prosim tudi Državni zbor, da enostavno gleda tisto, kar se dela, kar je narejeno, in to čim bolj spodbuja. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Jernej Vrtovec ima besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o dogovoru.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Tako je. Spoštovani predsednik Vlade, jaz se vam zahvaljujem za odgovor. Kot dobronamerno vam

želim sporočiti še eno stvar, na primer Barack Obama je leta 2009 bil izvoljen in ena prvih njegovih realnih obljub, ki jo je kasneje realiziral, je bila zdravstvena reforma. In takrat je on dejal: "Tudi za ceno, da naslednjic ne bom več izvoljen za predsednika Združenih držav Amerike, bomo naredili zdravstveno reformo." Govorim samo to, da je problem v preteklosti bil v sami politični volji. In če bo na vaši strani in tudi pri drugih strankah vaše vladne koalicije dovolj politične volje, potem bo zdravstvena reforma sprejeta.

V Novi Sloveniji pa vam tudi glede na vaše odgovore z veseljem pomagali. Z veseljem. Sporočam vam, da vam bo Nova Slovenija pomagala na takšen način, da bomo pripravili osnutek zdravstvene reforme, zelo v kratkem, in verjamem, da bomo skupaj uskladili, pogledali in tudi končno sprejeli ter kasneje šli v oblikovanje samih predlogov zakonov. Na podlagi tega, kar je bilo v preteklosti že narejenega, imamo dobre predloge in jih bomo dali na mizo, soočili mnenja. To je največ, kar lahko mi naredimo za naše davkoplačevalce, ki plačujejo ogromne vsote denarja v zdravstveno blagajno, in je prav, da imajo tudi učinkovit in dober zdravstveni sistem. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 21. aprila 2015, v okviru glasovanj.

Tretja bo predsedniku Vlade zastavila vprašanje mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Hvala.

"Slovenija je v zadnjem času ponovno zgodba o uspehu." To so besede ministra Mramorja na obisku v ZDA. Se strijam z njimi. Slovenija je vsem, še posebej pa sebi dokazala, da zna in zmore brez tuje pomoči stopiti nazaj na pravo pot, pot rasti in dolgoročno tudi pot blaginje za vse ljudi. Ni pomembno, kdo je kriv za to, da je Sloveniji uspelo, pomembno pa je, da se zavedamo, da sta pred nami dve ključni leti, da bo ta rast tudi stabilna in dolgotrajna. Pred vlado in koalicijo sta dve ključni leti. Skoraj celot letu ste že zamudili z neprestanimi kadrovskimi zapleti in aferami, namesto da bi to prvo leto izkoristili za temeljit razmislek, kam želite našo Slovenijo peljati. Prepričana sem, da sta Nacionalni reformni program, tako imenovani NRP in Program stabilnosti dokumenta, ki sta pomembna za delo vsake vlade in koalicije, saj na nek način zavežeta vlado in koalicijo k izpolnitvi nekih v naprej dogovorjenih ciljev.

Z glavnimi cilji, ki so zapisani v tem osnutku NRP, to je spodbujanje naložb, strukturne reforme in fiskalna odgovornost, verjamem, da se lahko strinjamo vsi v tem državnem zboru, ki nam je kaj do države. Problem je v tem, da v osnutku dokumenta ni ene same konkretne stvari. Usklajevanje pokojnin, rekreacijskega dodatka, socialnih transferjev, napredovanja javnih uslužbencev, vse to je skladno z gospodarsko rastjo predvideno za leto 2016. Tega pa v osnutku

dokumenta ni videti oziroma niti z eno samo besedico tega niste omenili. Pa gre za več kot 500 milijonov evrov.

Kakšni koraki nas čakajo pri dokončni vzpostavitvi SDH, boste končno lahko uskladili kadrovske apetite posameznih strank? V dokumentu ste sicer zapisali, da boste v SDH kadrovali strokovno in bo politika zelo daleč držala prste. Pa jih bo res? 10-urna seja vlade, ki ste jo imeli na to temo, ne kaže ravno tega.

Kaj boste naredili s privatizacijo, kakšni bodo vaši naslednji koraki na tem področju?

Ali so za vas naravne dobrine stvar in blago, ki jih lahko privatiziramo?

Voda očitno je blago, ki lahko pride v roke tujcem, sicer ne vem, zakaj vaša stranka ni podprla spremembe ustave. In še in še vprašanj bi lahko naštel, na katere ni odgovora v tem dokumentu.

Predsednik Cerar, prosim, bodite konkretni v svojih odgovorih. Čas za razmišljanje in iskanje strukturnih odgovorov ste pokurili, sedaj je potrebna akcija.

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovana poslanka! Res je, da je Slovenija v letu 2014 ponovno dosegla gospodarsko rast, ki se bo po napovedih ohranjala tudi v prihodnjih dveh letih. Okrevanje je seveda pretežno vezano na izvozne potencialne in prodornost gospodarstva, seveda pa z vzdrževanjem mednarodne konkurenčnosti, racionalno porabo sredstev in konsolidacijo javnih financ z vsemi sredstvi seveda vlada podpira in mora podpirati v prihodnje.

Kljub velikemu padcu BDP v obdobju globalne finančne krize nam je v Sloveniji le uspelo ohraniti eno največjih stopenj socialne enakosti v širših mednarodnih primerjavah. Zavedati pa se moramo, da kljub velikim naporom pri uravnoteženju javnih financ naši cilji na tem področju še niso bili doseženi. Prav letos se bomo potrudili, da bomo s sprejetimi ukrepi te cilje dosegli. Seveda do tiste mere, do katere je to realno dosegljivo. Trenutno smo v situaciji, ki ponuja veliko priložnosti, ampak moramo hkrati paziti, da nam ne narastejo pretirani apetiti po sredstvih in se potem vrnemo v situacijo, kjer smo bili. Glede na nekatere ocene tujih in domačih strokovnjakov smo se izvili iz najhujše krize, ampak zavedati se moramo, da so sedaj še bolj vidne vse tiste strukturne slabosti in neurejenosti iz preteklih obdobj. Mi dejansko v Sloveniji nismo v preteklih letih naredili dovolj strukturnih sprememb in zato mora ugodnejše makroekonomske pogoje Slovenija izkoristiti prav za nadaljevanje in krepitev strukturnih reform, kajti to je edina pot, ki bo omogočila dolgoročni razvoj.

Ključni dokumenti glede teh ciljev so v pripravi. Če bi želel pojasnjevati vse podrobnosti, ki ste jih samo nekatere nakazali, bi

potreboval približno kakšno uro časa. Zato moram reči, da cilj tega procesa je določitev ukrepov, ki morajo biti usklajeni s srednjeročnim javnofinančnim okvirjem, ki zagotavlja ustrezno znižanje primanjkljaja sektorja države pod 3 % BDP in zagotavlja doseganje strukturnega napora, ki znaša 0,5 % BDP na leto, tako da bo ta v letu 2020 že izravnana. Prav zato je vlada v osnutku Nacionalnega reformnega programa predlagala, da strukturne ukrepe bomo imeli narejene na ta način, da bodo imeli trajni vpliv na strukturo in učinkovitost javnih financ. Ključni strukturni ukrepi bodo zajemali prenos tistih kratkoročnih ukrepov, ki so bili že določeni v ZUJF in ZIPRS, ki so ustrezni, ki ostajajo še vedno lahko ustrezni, hkrati pa bomo v sistemski zakonodaji vse tiste, ki niso več ustrezni, nadomestili z drugimi sistemskimi ukrepi, s katerimi bodo doseženi primerljivi ali celo boljši finančni učinki. Za uresničitev tega predloga vlada intenzivno usklajuje možne rešitve in pričakuje, da bo dosežen rezultat, ki bo zagotovil uresničitev obeh osnovnih ciljev reforme tega našega bodočega srednjeročnega razvoja, to je gospodarske rasti, vključno s povečanjem zaposlenosti in pa uravnoteženost javnih financ. Toliko morda v tem osnovnem delu odgovora. Hvala.

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Najlepša hvala.

Katerih strateških ukrepov, gospod predsednik? Bomo, ko bomo, če bomo, če pa ne bomo to, bomo pa nekaj drugega. Približno tako je zvenel vaš odgovor, ki sem ga slišala oziroma ki ste nam ga podali.

Jaz upam, da se v dobro države in državljanov zavedate, da sta pred vami in nami res dve ključni leti. 30. aprila, se pravi čez 10 dni mora biti dokument posredovan v Bruselj, vi pa nam danes ne znate, nočete, ne morete povedati, kaj naše ljudi v naslednjih dveh letih čaka. Pa se vam to zdi odgovorno do nas in do ljudi? Kaj bo s pokojninami?! Kaj bo z javnim šolstvom?! Kaj bo z javnimi uslužbenci?! Kaj bo z zdravstvom?! In govorimo o več stot milijonskih odhodkih. Če v sedmih mesecih niste uspeli poiskati in najti dogovora znotraj koalicije glede strateških ukrepov, ki jih omenjate, jaz si ne znam predstavljati, kako boste to naredili v naslednjih petih oziroma desetih dneh. Ampak konec koncev smo tudi poslanci del politike, del te države in verjetno imamo pravico vedeti, kam ta vlada in ta koalicija želi peljati našo državo v naslednjih dveh, še enkrat poudarjam, ključnih letih za to državo, da bomo imeli dolgoročno stabilno rast in da bo Slovenija lahko postala socialna država. Lepo vas prosim, vsaj tri konkretne ukrepe, strateške ali malo manj strateške, navedite, da bomo vsaj smer videli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor dopolnjuje predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Nacionalni reformni program ste že dobili in mislim, da so strateški ukrepi tam že navedeni. Je pa res, da je vlada v zadnji fazi usklajevanja programa stabilnosti, in to bomo naredili do konca tega tedna, ko bo tudi vam prezentirano. Je pa tu treba vložiti še nek zadnji napor glede usklajevanj, tako da bi bilo zdaj nekorektno, če bi prehitel dogodek. Skratka, zadeva bo transparentno predložena Državnemu zboru, javnosti in vsi državljani bodo lahko videli, za kaj gre. Ne nazadnje smo to zadevo v nekem osnutku v osnovi že skomunicirali tudi s socialnimi partnerji, tako da tukaj nič ne prikrivamo. Stvar je zelo transparentna, samo počakati morate, kot ste rekli, do konca meseca tečejo postopki, mi jih bomo izvedli tako, da bo dovolj časa za vse, da boste z njimi seznanjeni in se lahko na njih tudi odzvali. Predstavili bomo tudi do konca meseca akcijski načrt, ki smo ga sprejeli že v začetku leta in ga bomo zdaj samo potrdili v tem času, da boste videli, katere so prioritete vlade za to leto. Kot ste rekli, seveda so potrebni strateški kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni ukrepi. Na vse to je vlada pripravljena in to dela.

V dveh, treh minutah predstavljati te ukrepe, je res nemogoče. Jaz mislim, da če boste resnično prebrali dokumente, ki smo vam jih in vam jih bomo poslali, boste vse našli tam notri, sicer pa bomo vedno na voljo, vlada in ministri na dodatne obrazložitve. Tudi glede zdravstva, glede transferjev, tudi glede plač, tudi glede vsega, kar ste rekli, bodo odgovori podani. Treba pa je počakati še nekaj dni, da vlada ta svoj drugi dokument dokončno uskladi in pride z njim v javnost in pred Državni zbor. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek ima besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Najlepša hvala.

Glede na to, da sam predsednik pravi, da za malo bolj temeljit odgovor potrebuje več časa, verjamem, da bo vsaj največja vladna stranka podprla moj predlog, da se v tem državnem zboru o strateških usmeritvah in strateških ukrepih, ki bi morali izhajati iz načrta reformnega programa za naslednji dve leti, pogovorimo, in to temeljito pogovorimo in tudi gospod predsednik bo imel več kot samo par minut časa za to.

Jaz, spoštovani predsednik, sem zelo dobro prebrala ta načrt reformnega programa, tako imenovani NRP. Nisem pa prepričana, po tem, kar ste mi povedali, da ste ga vi, ker tam ni enega, enega ukrepa, enega ukrepa navedenega, ne piše z eno samo besedico, kaj bo z javnimi uslužbenci, kaj bo z upokojenci, kaj bo s socialnimi transferi, kaj bo s privatizacijo.

Nič od tega v tem dokumentu ni navedeno. Resnično si želim, resnično si želim, da bo končen dokument bistveno drugačen, bistveno drugačen, kot je osnutek, in da si boste vzeli tudi za ta državni zbor, za nas poslance čas, da bomo lahko temeljito opravili razpravo o tem, kam boste našo državo peljali v naslednjih dveh letih.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 21. aprila 2015, v okviru glasovanj.

Četrta predsedniku Vlade zastavlja vprašanje gospa Andreja Katič.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, spoštovani predsednik Državnega zbora. Predsednik Vlade, cenjeni ministrski zbor, kolegice in kolegi!

V naši družbi so se uveljavile prevelike socialne razlike in neenakosti, ki vodijo družbeni razvoj v napačno smer. Kriza ta razmerja še pogloblja. Neoliberalni in nekonservativni gospodarski modeli za svoj obstoj potrebujejo razlike v potencialih, iz katerih črpajo moč in kratkoročne koristi, zato je logična njihova težnja po ustvarjanju večjih razlik med ljudmi. Socialni demokrati take razvojne logike ne moremo sprejeti. Verjamemo, da tako menijo tudi naši koalicijski partnerji. Prepričani smo, da je gospodarski razvoj povezan predvsem z ljudmi in z njihovo aktivno participacijo. Uspešna gospodarstva so po našem tista, ki so sposobna vključiti v svoje procese čim več ljudi, njihovih ustvarjalnih potencialov in znanj. Srednji razred je gonilna sila razvoja, zato ga je nujno treba krepiti. V Sloveniji pa smo storili ravno nasprotno. Leta 2007 uvedena davčna reforma je zmanjšala javnofinančne prilive za 900 milijonov evrov letno. Po oceni nekaterih ekonomistov je najbolj obremenila prav srednji razred. Ta je bil na udaru tudi po spremembi socialne zakonodaje in po sprejetju ZUJF. Prepada med bogatimi in revnimi se pogloblja. Slovenija je na poti gospodarskega okrevanja. Seveda so zahteve in pričakovanja večja od realnih možnosti, pa vendar Socialni demokrati menimo, da je prišlo obdobje ko morajo rezultati gospodarskega okrevanja vplivati tudi na blaginjo ljudi. Potrebujemo nov družbeni dogovor, ki mora temeljiti na obljubi, da bomo jutri vsi skupaj živeli bolje, da bo ta domovina varna, pravična, solidarna, močna, povezana, prodorna, ustvarjalna. Vzpostaviti moramo mehanizme, ki bodo zagotavljali investiranje dobička tudi v kakovost življenja državljanek in državljanov. Socialni demokrati menimo, da je v zasledovanju tega cilja potrebna tudi sprememba dohodninske lestvice, saj obstoječi način ni pravičen. Potreben je nov dohodninski razred, ki bo razbremenil srednji sloj. Učinek bo dvojen: večji priliv v proračun in povečana domača potrošnja. Končna posledica bo večja gospodarska rast. Možnosti za preoblikovanje dohodninske lestvice smo napovedali tudi v koalicijskem sporazumu.

Spoštovani predsednik vlade, Socialni demokrati vas sprašujemo:

Ali je med ukrepi, ki so predvideni za razbremenitev gospodarstva, na eni, in dviga potrošnje, na drugi strani, tudi sprememba dohodninske lestvice, tako da se razbremeni srednji razred?

Za odgovor se zahvaljujem.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja predsednik Vlade dr. Miro Cerar.

DR. MIROSLAV CERAR: Spoštovana poslanka!

Naj najprej kar takoj odgovorim na vprašanje, ki ste ga na koncu postavili. Konkretni ukrepi glede dohodninske lestvice, ali se bo ta spremenila, da se bo razbremenil srednji razred, še niso oblikovani. Je pa to ena od, kot ste rekli, zavesti vlade, da se ta možna sprememba prouči in uveljavi, če ne bomo našli boljših tovrstnih ukrepov, ki bodo zagotovili ravno to, o čemer ste govorili. Naj tukaj rečem nekaj, da ne bo nobenega dvoma. Ne samo SD, pa še kakšna druga stranka, tudi SMC in verjetno še kdo si izrazito želi in prizadeva, da bi v našo državo nazaj prišlo nekaj več blagostanja tudi za vse tiste, ki so danes revni, ponižani, razžaljeni, torej brez nekaj zadostnih sredstev. To je popolnoma jasno, da je, jaz mislim neprimerno, da si kdorkoli od nas prilašča nek primat v prizadevanju za to, kajti jaz mislim, da je večina nas tukaj danes zelo jasno že zdavnaj dojela, da je ključni problem naše družbe ravno v tem, zato si pa želimo iz krize, da bomo lahko ljudem dali delo, da jim bomo dali torej zaposlitve, da bodo lahko sami v čim večji meri z delom si zagotovili človeka dostojno življenje, da bo tudi plača lahko večja, da bodo transferji ustrezni in da bomo pomagali tistim, ki zaradi objektivnih okoliščin ne morejo sami delati, si zagotoviti sredstev. To mislim, da je nekaj temeljnih usmeritev cele vlade, ne samo ene stranke, ampak tudi ostalih. In to moram tukaj poudariti tudi pred državljani, da bo stvar popolnoma jasna. V preteklosti je bilo zelo veliko ukrepov, ki so na področju davščin, davčne politike, davčnega sistema pripeljali do izredne kompleksnosti, netransparentnosti, porušena je bila enakomerna in pravična porazdelitev davčnega bremena, pojavili so se glede sistema izpolnjevanja davčnih obveznosti, izjemno visokih administrativnih stroškov tako pri davčnih zavezancih kot tudi pri nadzornih organih. Tega se zavedamo in zato bomo glede na to pripravili ukrepe, ki bodo sledili ciljem sodobnega trenda razvoja davčnih sistemov. To pa pomeni, da se bomo usmerili v razširitev davčnih osnov z zmanjševanjem števila izjem, kar pomeni, prvič, večjo nevtralnost davčnega sistema, drugič, boljšo preglednost, tretjič, enostavnost in manjše administrativno breme tako na strani zavezancev kot na strani nadzornih institucij. S tem bodo zagotovljeni tudi potrebni dodatni javnofinančni prihodki, kar bo pripomoglo k temu, da bo vlada na novo določila porazdelitev

davčnega bremena med potrošnjo, dohodki in premoženjem s ciljem povečanja konkurenčnosti slovenskega poslovnega okolja in znižanja obremenitve dohodkov iz dela. Tako se bo, kot sem že dejal, v tem okviru in s tem namenom ponovno proučila tudi veljavna dohodninska lestvica. Vlada se namreč zaveda, da je na prihodkovni strani pomembno, da se zagotovi učinkovit in prijazen davčni sistem, kar lahko Slovenijo dokončno popelje iz krize in na pot okrevanja, ob tem pa bo, kot sem rekel, zagotovljena tudi blaginja prebivalstva in kakovostna raven socialne države. Vlada bo pripravila spremembe na področju plačevanja javnih dajatev, ki bodo po eni strani zagotavljale stabilne in predvidljive javnofinančne prihodke, po drugi strani bodo poskušale zagotoviti izboljšanje konkurenčnosti poslovnega okolja, predvsem tudi z že omenjeno odpravo administrativnih bremen ter prestrukturiranjem davčnih bremen. Hkrati in ne nazadnje pa bomo s predlogi sprememb povečali tudi horizontalno pravičnost sistema javnih dajatev za odpravo ugotovljenih anomalij obstoječega sistema in preprečevanje možnosti izogibanja plačilu javnim dajatvam. Res je, da so ključni ekonomski kazalniki in kazalniki na trgu dela začeli kazati in odražati spodbudnejše stanje in postopen izhod Slovenije iz primeža gospodarske in finančne krize, ampak zavedati se moramo, da je situacija še vedno razmeroma negotova, težka in zato s te poti ne smemo izstopati, ne smemo narediti nobene velike napake. Mi se bomo predvsem osredotočili na ukrepe, ki bodo izboljšali, kot sem že rekel, konkurenčnost, dvignili produktivnost gospodarstva z zavarovanjem obstoječih delovnih mest in z ustvarjanjem novih delovnih mest. Imamo pa še kar nekaj drugih ukrepov na voljo glede konsolidacije javnih financ in ostalih dejavnikov. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniku Vlade se zahvaljujem za podane odgovore.

V skladu z 247. členom Poslovnika Državnega zbora prehajamo na poslansko vprašanje, postavljeno na 6. seji Državnega zbora. Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan bi moral odgovoriti na vprašanje gospoda Bojana Podkrajška v zvezi z obdavčitvijo predelave zelenjave, vendar je danes odsoten zaradi udeležbe na Svetu Evropske unije za kmetijstvo in ribištvo v Luksemburgu. Poslanca sprašujem, če vztraja pri ustnem odgovoru ali morda želi pisni odgovor ministra.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani predsednik za besedo.

Seveda poslanke in poslanci sprašujemo in postavljamo poslanska vprašanja ministrom oziroma predsedniku Vlade predvsem zaradi tega, ker je dosti težav v Sloveniji. Zato bi iskreno prosil, ker je že na prejšnji seji bil

gospod minister odsoten, da bi čim prej ta zaželen odgovor dobil, pa iskreno prosim, da bi do naslednje seje, to bo že dva meseca, gospod Židan le ustno odgovoril na to vprašanje. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Minister bo na vprašanje ustno odgovoril na naslednji seji zbora.

Prehajamo na vprašanja poslank in posancev. Ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu v funkciji ministra za obrambo, ki je danes upravičeno odsoten, bo zastavil vprašanje mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

8. aprila, se pravi slaba dva tedna nazaj, je bil v tej dvorani razrešen dotedanji minister za obrambo gospod Veber. Na predlog predsednika Vlade je za razrešitev glasovalo 68 poslank in posancev, in sicer z utemeljitvijo, ki jo je podal predsednik Vlade, da je šlo za očitno prekoračitev pooblastil, kajti Obveščevalno-varnostna služba Ministrstva za obrambo, ki ji je minister naročil izdelavo študije v zvezi s pozitivnimi in negativnimi učinki prodaje Telekomu, seveda nima takih pristojnosti po zakonu, ampak je njena naloga po zakonu zaščita naših enot doma in v tujini. Znotraj meja Republike Slovenije pa sploh ne sme opravljati obveščevalnih dejavnosti, ampak obveščevalno lahko deluje samo v tujini. Minister je dal to navodilo gospodu Rednaku, se pravi generalnemu direktorju službe, in sicer ustno, ki ga je na kolegiju sporočil naprej svojim podrejenim. Glede na vsebino te naloge bi se tako minister kot generalni direktor gospod Rednak morala zavedati, da gre za prekoračitev zakonskih pooblastil, tistega, kar služba lahko opravi, kar je seveda velik problem. Danes opravlja službo vedeja drug minister, je seveda predsednik stranke, ki ji je pripadal gospod Veber, kar je nekoliko nerodna rešitev, vendar mislim, da v tem trenutku je prva naloga vseh, da bi poskrbeli za konsolidacijo službe. Celotno dogajanje je imelo še nekaj delov, recimo, da se je razkril nek dokument, čeprav se je prej govorilo, kako se je vse poročalo samo ustno, se je reklo, da je osnutek in da ta dokument sploh ni bil zaveden v uradnem sistemu ministrstva, čeprav bi po vseh veljavnih predpisih in standardih Nata moral biti. Zaradi tega tudi ni nič preverljivo, ni nič dokazljivo in ni nič sledljivo, kar bi v obveščevalno-varnostni službi, ki lahko posega na področje človekovi pravic, nujno moralo biti. Poleg ministra, ki nosi objektivno odgovornost za nastalo situacijo, je neposredno odgovoren tudi generalni direktor službe gospod Rednak, v tistem delu, skladno s svojimi pooblastili, pa tudi njegov namestnik. Da bi omogočili, da čim prej služba začne opravljati svojo pomembno nalogo, to je zaščita varnosti naših enot doma in v tujini, sprašujem v. d. ministra:

Kdaj boste zamenjali, upam, da čim prej, generalnega direktorja Obveščevalno-varnostne službe Ministrstva za obrambo gospoda Gorazda Rednaka.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želite pisni ali ustni odgovor?

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Želim čim hitrejši možen odgovor.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prav, potem pisni.

Sedaj bo ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen vprašanje zastavil dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Gospa ministrica! Ministrstvo za okolje in prostor, ki sicer redno skrbi za financiranje gospodarske družbe Soline, d. o. o., ki upravlja Krajinski park Sečoveljske soline, je javnemu zavodu Pomorski muzej Sergej Mašera Piran, ki je skrbnik Muzeja solinarstva, letos ukinilo financiranje za delovanje slednjega. Gre za izpad, brez katerega Pomorski muzej ne more zagotoviti redne dejavnosti Muzeja solinarstva. Do leta 2011 je muzej z vstopninami in trženjem lastne muzejske soli ustvarjal dovolj lastnih prihodkov, ki so bili ključnega pomena za vzdrževanje solnega fonda, urejanje nasipov in vzdrževanje obnovljene solinarske hiše. Po letu 2011 in sprejetjem novega načrta upravljanja Krajinskega parka Sečoveljske soline je muzej prišel na državno financiranje v približno polovici zneska, ki ga je prej sam ustvarjal in s tem postal odvisen od lastnega proračunskega financiranja, medtem ko vsi prihodki od vstopnin v muzej in s prodajo soli gredo podjetju Soline d. o. o.

Ministrstvo za okolje in prostor kot financer parka je pod vašim vodstvom tudi to kompenzacijo ukinilo. Ne zaradi krize, ne zaradi proračuna. Preprosto je ukinilo svoj delež financiranja. Pomorski muzej je pravna oseba, Krajinski park Sečoveljske soline ni pravna oseba, njegova uprava pa je sestavni del podjetja Soline, d. o. o., ki je v 100-odstotni lasti Telekomu Slovenije. Iz državnega proračuna pa se še naprej financira ravno to podjetje, se pravi Soline, d. o. o.

Zato vas sprašujem:

Kako je možno, da Ministrstvo za okolje in prostor za upravljanje s parkom in delovanjem Muzeja solinarstva namenja proračunska sredstva hčerinskemu podjetju Telekomu, jih pa v celoti ukinja javnemu zavodu Pomorski muzej Sergej Mašera Piran?

In drugo podvprašanje:

Kdo je dolžan finančno skrbeti za nemoteno delo Muzeja solinarstva in s tem ohranjanja kulturne dediščine?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCCEN: Spoštovani predsednik Državnega zbora, gospod dr. Milan Brglez, spoštovane poslanke in poslanci! Spoštovani poslanec dr. Matej Vatovec, hvala za vprašanje.

Za območje, v katerem bova sedaj, vi ste že začeli, jaz bom pa poskušala oblikovati odgovor, je bil način upravljanja zavarovanih območij na teh sečoveljskih solinah bil določen v letu 2001. Takrat je zakonodaja dopuščala oziroma omogočala, da so bili posamezni režimi ovrednoteni oziroma zapisani v različnih predpisih. Tako je na tem enem območju, ki obsega nekaj več kot dvesto hektarjev, gre pa pravzaprav za enotno površino, določena Uredba o Krajinskem parku Sečoveljske soline in pa Uredba o razglasitvi Muzeja solinarstva za kulturni spomenik državnega pomena. Še enkrat povem, da sta dve različni zakonski podlagi, medtem ko bi danes prav gotovo bilo to mogoče rešiti s skupnim zavarovanjem ob predpostavljenih sinergijskih učinkih varstva, ki danes to omogoča in dejansko gre za zatečeno stanje dveh upravljavcev, ki sta se v preteklosti pri izvajanju svojih del srečevala s takšnimi in drugačnimi težavami in problemi.

V letu 2011 je bil dosežen medresorski dogovor in načrt o upravljanju tega območja. Ta načrt upravljanja pa zajema obdobje 2011–2021. Takrat je bilo določeno, da se razmerje med dvema javnima službama na Sečoveljskih solinah uredi tako, da vsa vstopnina od obiskovalcev pripada upravljavcu parka, ministrstvo pa zagotovi pokritje stroškov predstavljanja Muzeja solinarstva v parku, in sicer za naslednje vsebine, torej odprtje Muzeja solinarstva, kar je bilo izvedeno v lanskem letu, torej vodenje po njem in pa izvedbo taborov. Pri samem koncesionarju, to so Soline, d. o. o., gre dejansko za upravljanje treh različnih pomembnih koncesij: za upravljanje kulturne dediščine, za upravljanje naravne dediščine in tudi vodotokov v izlivu v morje. Sam muzej solinarstva pa je v tem obsegu seveda res manjša enota in nepredstavljivo je, da v tej manjši enoti nekdo drug opravlja obveščanje in vodenje obiskovalcev štiri ure na dan. Predstavljajte si, da smo mi obiskovalci, torej gremo na to območje, plačamo vstopnino, vodijo nas po tem območju, nam vse razložijo, v Muzeju solinarstva pa ugotovimo, da ga ni moč pogledati, ker je zaprt, ker je samo štiri ure na dan odprt. In je seveda dogovor s koncesionarjem, ki v resnici vodi tudi del in strokovno obvladuje to kulturno dediščino, v sam muzej pa ni mogoče.

V preteklosti oziroma v lanskem letu so se sta dela izvajala s pomočjo zaposlenih prek študentskih del, kar je seveda povsem v redu, vendar pa ni dobra organiziranost na način, da se ta dela opravljajo samo štiri ure na dan, kar škodi ugledu delovanja tega muzeja. V

nadaljnjih postopkih upam, da se bomo neke stvari s predstavniki upravljavca tega muzeja solinarstva dogovorili. Se pa ne strinjam z obrazlago, kdo trži sol. Jaz sem prepričana, da sol trži tisti, ki jo pridelava, da je to velika vrednost Slovenije, da je v preteklosti bilo veliko narejenega za promoviranje. Namreč na takšen način pridelave soli praktično ne najdemo nikjer na svetu in je unikum. V nadaljevanju še mogoče kakšni dodatni poudarki. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Matej T. Vatovec ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Zahteva za dopolnitev odgovora bo verjetno večplastna oziroma vsaj na tri točke bi se rad naslonil. Vi praviate, da je bil Muzej solinarstva do zdaj odprt za štiri ure. Kolikor jaz vem, mislim, da so ti delovniki bili daljši in jih je zagotavljal strokovno usposobljen kader, ki so bili muzealci in ljudje, ki so imeli opravljene strokovne izpite. Tako da ne vidim, kako bi lahko zdaj nekdo iz podjetja Soline, d. o. o., upravljal tudi to kulturno dediščino, čeprav vodijo ogleda po naravnem parku, ki je bistveno drugačne vsebine. Ob tem se mi porodi seveda tudi pomislek, kaj se zgodi ob prodaji Telekomu, kaj se zgodi s Solinami, d. o. o., in kaj se zgodi potemtakem z naravno in kulturno dediščino, med katero spada tudi spomenik, ki je državnega pomena.

Jaz verjamem, da ste seznanjeni, ministrica, z načrtom upravljanja Krajinskega parka Sečoveljske soline in tukaj mi niste odgovorili na moje vprašanje. Tukaj namreč piše na strani 74, da bo Ministrstvo za okolje in prostor financiralo Muzej solinarstva, glede stroškov predstavljanja kulturne dediščine v parku, v letu 2011 s 23 tisoč evri in do leta 2015 s 35 tisoč evri. Lani ste to znižali na slabih 20 tisoč, letos pa je ta znesek ukinjen. Mene zanima:

Zakaj in kdo bo to razliko moral pokriti?

Prosil bi za dopolnitev na tej točki:

Kdo bo financiral Muzej solinarstva in kako bo še naprej to urejeno?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor dopolnjuje ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCCEN: Hvala.

Ko govoriva o predstavljanju naravnega parka, je to vaše izvajanje v redu. Še enkrat pa ponavljam, vsa polja, kjer se prideluje sol, so zavarovana po uredbi in so kulturna dediščina, seznanjanje obiskovalcev, vodenje po tem delu kulturnega spomenika, ki bi o njem lahko govorila tudi tako, da je del Muzeja solinarstva. Kaj pa je Muzej solinarstva? To ni nobena delovna organizacija, ni nobena organizacija, ki jo lahko opredelimo kot tako, ampak je samo v okviru tega parka, za katerega, ponavljam, sta dve uredbi, ki se tudi površinsko prekrivata. Torej je istočasno del parka kulturni spomenik in

naravovarstveni spomenik. In za ta del so strokovno usposobljeni kadri, ki vodijo po parku in imajo ustrezen izpit. Ne bi ga imeli samo za manjši del, torej gre samo za tisti prostor, v katerem se odvija del te razstave, kajti zunaj tega parka ni mogoče zakleniti, zapreti. V tem delu si želimo z dosedanjim upravljavcem najti rešitev, ki bi zagotavljala celodnevne obiske oziroma obiske tudi v teh prostorih, ko so tam obiskovalci. Prepričana sem, da se vsi strinjamo, da je turistom težko razložiti, zakaj je v Sloveniji v času največje turistične sezone neka stvar pa zaprta.

Kar se tiče pa finančno za nemoteno delo Muzeja solinarstvo, ponavljam, da to ni nobena organizacija. In v tem smislu je treba samo razstavne prostore, ki so znotraj zgradbe, ustrezno vzdrževati.

Kar se tiče koncesionarja, je trenutno zadeva taka. Koncesije so podeljene in jih je možno tudi odvzeti, če koncesionar ne zagotavlja ustreznih postopkov, ne zagotavlja ustreznega vzdrževanja sistema, ne zagotavlja tudi ustreznih investicij, ki so predmet ne samo načrta upravljanja, ampak tudi koncesijskih pogojev. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Matej T. Vatovec ima besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.

Iz tega, kar je povedala gospa ministrica, je jasno, da je stvar bistveno bolj zapletena in globoka. Še vedno tega odgovora na to, kaj se dogaja s tem financiranjem, nisem dobil. Kolikor jaz poznam ta dokument, se pravi načrt upravljanja krajinskega parka, ni tu notri nobene podlage za ukinitve samega sofinanciranja, je pa zaveza za to, da Ministrstvo za okolje to financiranje izvaja. Tu govorimo o pičlih 20 tisoč evrov na leto za izvajanje te dejavnosti v muzeju, ki mislim, da je ne samo državnega pomena ampak tudi širše. Ne nazadnje to območje že dlje časa skuša kandidirati na Unescovem seznamu. Jaz predlagam, da se o tej točki tudi v luči tega zlovesčega prihoda privatizacije Telekoma Slovenija opravi na naslednji redni seji razprava na to temo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 21. aprila 2015, v okviru glasovanj.

Naslednja bo ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku vprašanje zastavila gospa Andreja Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani ministrski zbor, drage kolegice, dragi kolegi!

Ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo bi rada vprašala sledeče. Na

svetovni razstavi Expo 2015 bo v Milanu svoje dosežke predstavilo 144 držav, med njimi tudi Slovenija. Expo prirejajo od sredine 19. stoletja na vsakih 5 let in traja 6 mesecev. Namenjen je predvsem predstavitvi dosežkov človeštva svetovni javnosti. V Milanu pričakujejo 20 milijonov obiskovalcev. Razstavo naj bi obiskal vsak četrti Italijan, kar predstavlja odlično priložnost za promocijo Slovenije. Tokratna osnovna tema razstave je hrana oziroma Feeding the Planet, Energy for Life, Nahraniti planet, energija za življenje. Zanima me predvsem:

Kaj točno predstavlja rdečo nit promocije Slovenije na tokratni razstavi?

Kakšno bo osnovno sporočilo javnosti?

Kakšna je ocenjena višina stroškov?

Kakšen je predviden učinek promocije?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravo Počivalšek.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana poslanka, poslanke in poslanci!

Najprej nekaj zgodovine. Expo je po dolgih letih spet blizu Slovenije. Najbližje nam je bil leta 1873, ko je bil v takratni naši skupni državi Avstroogrski na Dunaju, pa potem še enkrat je bil blizu leta 1906, ko je bil v Milanu, prav tako kot bo to letos. Gre za to, da se bo Slovenija glede na bližino, glede na pomen Italije kot našega pomembnega zunanjetrgovinskega partnerja na drugem mestu oziroma na tretjem, glede na to, da je po turističnih prihodih na prvem mestu, je pač letošnji Expo zelo pomemben, zato smo se odločili, da bomo na njem nastopali pod sloganom "I feel Slovenia" oziroma z uporabo že uveljavljenega slogana "I Feel Slovenia. Green. Active. Healthy". Zelena Slovenija zato, ker jo odlikujejo velika in raznolika naravna bogastva, aktivna, zelena, in razgibano okolje in pa zdrava hrana, zeleno okolje, aktiven način življenja. Kot rečeno, imamo na Expo približno tisoč kvadratnih metrov veliko površino, na kateri je 900 kvadratnih metrov velika stavba. Imamo nesorazmerno velik paviljon, eden od dvainpetdesetih znotraj 144 držav, s katerim bomo poskušali aktivno predstaviti gospodarstvo Slovenije, znotraj njega turizem in kulturo. Imeli bomo pet glavnih vsebin stalne razprave, in sicer soline, čebele, mineralne termalne vode, pohodništvo, kolesarjenje ter projekt merjenja črnega ogljika. Pet glavnih vsebin stalne razstave je povezanih v zgodbo pet zrn ajde za ohranitev zelene aktivne in zdrave Slovenije. Obiskovalce se spodbudi k zavedanju, da lahko z majhnimi koraki naredimo nekaj dobrega za sebe, za Slovenijo, za planet. Za aktivno udeležbo skozi sprehod čez naš paviljon bo obiskovalec izzvan, da pri vsaki od postavljenih vsebin z interaktivno udeležbo prispeva k

ohranitvi zelene aktivne in zdrave Slovenije, za prispevek na koncu stalne razstave pa bo prejel zrno ajde. Paviljon kot tudi osrednja zgradba stalne razstave temeljijo vseskozi na številki 5. Pet piramidalnih enot stavbe, pet glavnih vsebin stalne razstave, pet zrn ajde, pet čutov: sluh, vid, otip, vonj, okus. Cilji, ki pa jih želimo doseči z udeležbo na svetovni razstavi Milano 2015, pa so naslednji: krepitev prepoznavnosti državne znamke "I feel Slovenia" in večanje ugleda Slovenije v Italiji in v svetu; krepitev gospodarskega sodelovanja med Slovenijo in Italijo ter drugimi državami udeleženkami Expa in pa promocija Slovenije kot turistične destinacije. Cel projekt nas bo po sklepu Vlade stal 5 milijonov evrov, od tega smo za pogodbene obveznosti že poravnali približno milijon, v fazi izvajanja pa je razlika. Kot rečeno, se bodo na Expu predstavili gospodarstvo, znotraj njega turizem in pa ob njem tudi kultura skozi vse slovenske regije. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Naslednji bo ministrici za kulturo mag. Julijani Bizjak Mlakar vprašanje zastavil mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa, predsednik.

Ministrici za kulturo gospe Julijani Bizjak Mlakar sem najavil vprašanje v zvezi z varovanjem kulturne dediščine v Ljubljani. Gre za vprašanje ohranitve kulturne dediščine Plečnikovega stadiona za Bežigradom in gre na nek način za temeljno vprašanje, kako Slovenija in Ministrstvo za kulturo sploh gleda na kulturno dediščino, za katero se včasih zdi, da je v tujini bolje in skrbneje varujejo kot v domovini nastanka.

Plečnikov nogometni stadion je z ustanovitvijo podjetja Bežigradski športni park, ki so ga ustanovili nekdanji direktor Janez Kocjančič, župan Zoran Janković in podjetnik Joc Pečecnik, je iz nekoč ponosa Ljubljane postal slaba vest celotne Slovenije. Ampak tista slaba vest v pravem pomenu besede, da vsi gledajo proč. 9 let je minilo od ustanovitve tega podjetja, ki je s pomočjo Mestne občine Ljubljana funkcionalna zemljišča podaril v skupno podjetje, s tem je ustvaril spor z okoliškimi prebivalci, naredil celo verigo pritožb, zaradi katerih se projekt nikamor ne premakne, projekt pa že 9 let stoji. Na različnih instancah, po različnih institucijah se nasprotniki in zagovorniki tega projekta dajejo za svoj prav, Slovenci pa gledamo, kako ta biser kulturne dediščine propada. Zato ministrico za kulturo sprašujem:

Ali namerava Ministrstvo za kulturo še naprej brez odziva dopuščati propadanje Plečnikove kulturne dediščine, torej stadiona za Bežigradom?

Ali boste, ministrica, prevzeli odgovornost za morebitno dokončno uničenje kulturne dediščine ravno zaradi neukrepanja ministrstva?

Kakšni so načrti ministrstva glede Plečnikove zapuščine?

Vprašanje je na mestu tudi zato, ker je ministrica ravno danes sodelovala na podelitvi Plečnikovih priznanj za leto 2015. Gre za osrednje javno in najvišje strokovno priznanje slovenskim avtorjem, ki se podeljuje od leta 1973. In ironija cele zgodbe je, da je eden od sopedlagateljv pri tej podelitvi ravno Mestna občina Ljubljana, ki je kriva za propadanje pomembnega dela Plečnikove dediščine. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR:

Pozdravljam gospoda predsednika Državnega zbora, ministrice in ministre, poslanke, poslance. Spoštovani gospod poslanec mag. Anže Logar, za vprašanje glede Plečnikovega stadiona se vam zahvaljujem. Govorite o obdobju od leta 2009, ko je bil Plečnikov stadion razglašen za spomenik državnega pomena. To ministrstvo vodim približno 7 mesecev, zato sem se pozanimala, kako je bilo s stanjem od tedaj in lahko zagotovim, da Ministrstvo za kulturo ne dopušča propadanja stadiona. Tako je Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije v zadevi Plečnikovega stadiona izdal dne 17. 3. 2010 odločbo o izvedbi vzdrževalnih del, torej je šlo za takojšen postopek inšpektorata po razglasitvi stadiona za kulturni spomenik državnega pomena dne 18. 7. 2009. Naložena dela je zavezanec izvedel v lastni režiji in v roku, določenim z odločbo. Zaradi namerno povzročenega vandalizma na objektu v začetku leta 2011 je bila zavezancu izdana nova odločba dne 22. 3. 2011, ki mu je nalagala preprečitev dostopa do objekta in s tem odpravo možnosti ponovnega namernega uničenja. Zavezanec je tudi to odločbo izvršil v naloženem roku. Ker gradbenega dovoljenja investitor ni dobil, objekt pa je sčasoma zopet pokazal znake poškodovanja, mu je bila dne 20. 11. 2011 izdana nova odločba za izvedbo vzdrževalnih del na vencu glorieta in dne 19. 4. 2012 izvedba celovitejših vzdrževalnih del na glorieta in delu stadiona. Zavezanec teh del v celoti ni izvedel, zato je bil postopek nadaljevan skladno z določili Zakona o varstvu kulturne dediščine. Odločba z dne 19. 4. 2012 je postala pravnomočna in izvršljiva. Skladno z zakonom je bilo dne 22. 6. 2012 izdano zavezancu opozorilo za izpolnitev obveznosti. Ker zavezanec del kljub temu ni izvedel, je inšpektorat pozval Zavod za varstvo kulturne dediščine k finančni oceni sanacijskih del po odločbi in določitvi datuma izvršbe. Zavod za varstvo kulturne dediščine je izdelal finančno oceno sanacijskih vzdrževalnih del, do datuma izvršbe pa se ni opredelil. Zato je bil dne 6. 6. 2014 zavezancu izdan sklep o dovolitvi izvršbe in dne 9. 6. 2014 sklep o založitvi sredstev. Na oba sklepa se je zavezanec pritožil in v svoji pritožbi uspel, zato sta bila sklepa izdana ponovno dne 10. 9. 2014 in 11. 9. 2014. Tudi na

ta sklepa se je zavezanec pritožil, a v pritožbi tokrat ni uspel. Dne 20. 8. 2013 je Plečnikov stadion prizadel vihar, ki je dvignil tretjino strehe nadstreška nad vhodom v območje stadiona z Dunajske ceste. Izdana je bila odločba o odpravi poškodovanja strehe in tudi ta del je zavezanec izvedel v lastni režiji.

Iz vsega navedenega je razvidno, da inšpektorat ministrstva objekt kontinuirano in redno spremlja že vse od razglasitve za kulturni spomenik državnega pomena, ki je bil že v času razglasitve močno poškodovan, ter je z namenom odprave vzrokov njegovega poškodovanja izdal se potrebne in pravnoformalno mogoče odločbe za izvedbo nujnih vzdrževalnih del. Drugih pristojnosti pa inšpektorat nima. Poudarjam, da je torej vse inšpekcijske odločbe o zadevi stadion inšpekcijski zavezanec BŠP, d. o. o., izvršil po prvi osebi v lastni režiji, zato je bil vsakič postopek na inšpektoratu ustavljen. Treba pa se je zavedati, da je za oživitve predmetnega kulturnega spomenika in ponovno uporabo potrebna celovita prenova in delna rekonstrukcija. Predvsem pa je treba celoten kompleks revitalizirati in ... / znak za konec razprave/... Ministrstvo za kulturo se namerava zato pogovoriti z lastniki o revitalizaciji celotnega kompleksa. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Anže Logar ima besedo za dopolnitev odgovora.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.

Spoštovana gospa ministrica, niste mi odgovorili. Povedali ste, da gre za kulturni spomenik nacionalnega pomena. V svojem odgovoru ste pa naštevali ukrepe, ki jih je naredil inšpektorat, kar pomeni, da ste vlogo Ministrstva za kulturo na temi, ki se dotika kulturnega spomenika nacionalnega pomena, zreducirali na inšpektorat. Saj Ministrstvo za kulturo ni inšpektorat. Ministrstvo za kulturo je zato, da ohrani našo nacionalno kulturno dediščino. V tem pogledu ste se v svojem odgovoru samo v zaključku dotaknili dela odgovora v tem pogledu, ko ste rekli, da je treba celovito obdelati problematiko in se sestati z vsemi vpletenimi. Svetujem vam, da to čim prej naredite. Drugače pa, velik poznavalec Plečnikove dediščine gospod Krečič pravi, da projekt družbe Bežigranski športni park ne spoštuje kulturnovarstvenih pogojev. Natančno ga je proučil in med drugim ugotovil, da bi ohranitev v omenjenih gabaritih pomenila uničenje vsega, razen gloriote oziroma častne tribune, kot ste že sami omenili in da ga je treba nemudoma umakniti in zamenjati z nekim drugim projektom. To je med drugim ubesedil tudi v svojem članku z zelo pomenljivim naslovom *Prenova Plečnikovega stadiona ali polom slovenskega spomeniškega varstva*. V tem pogledu vas sprašujem:

Kakšno je vaše mnenje?

Ali je omenjeni projekt res najboljša rešitev za propadajoči stadion?

Ali in kako boste postopali v primeru reševanja te eminentne kulturne dediščine nacionalnega pomena?

Ne zgolj z inšpekcijo, ampak z vsebino. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor dopolnjuje mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa tudi za to dodatno vprašanje. Ja, zadeva je takšna. Ministrstvo mora upoštevati zakonite poti, ki so. Zato imamo pač inšpektorat, da ukrepa v skladu z zakonom. Kot vidite, je bil ves čas izjemno aktiven. Kar se tiče dopisov dr. Krečiča, gospoda Krečiča, sem tudi sama to prebrala, vendar pa strokovne odločitev, strokovne ocene prepuščam strokovnjakom in tudi v zvezi s tem sem se pozanimala in sem pač dobila med drugim tudi, mi je bil dan v vednost dopis Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki je bil že naslovljen tudi na lastnike, in je to že predlagal, kako naj se ta zadeva uredi. Tedaj, to je že nazaj, pred leti, tedaj tega odziva ni bilo. To se pravi, mi bomo pač na Ministrstvu za kulturo poskušali z neinšpekcijskimi, torej še z drugimi sredstvi, da se uredi, da bi resnično prišlo do revitalizacije kulturne dediščine, vendar pa zakonske določbe so takšne, kakršne so trenutno. Po drugi strani pa za kakšne hujše ukrepe ali za kaj takega, so pa potrebni potem tudi drugačni razlogi, da se jih lahko uporabi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Anže Logar ima besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala predsednik.

Spoštovana ministrica, verjetno se z mano strinjate, da je stadion še vedno v tako ubogem stanju oziroma vsak dan slabšem, da ti inšpekcijski nadzori popolnoma nič ne pomagajo, pa četudi bi jih vsak dan izvajali na primeru te kulturne dediščine. Rekli ste, da zaupate strokovnjakom. Poglejte, gospod Janković, gospod Kocjančič, gospod Pečečnik niso strokovnjaki na področju varovanja kulturne dediščine. Tisti, na katere ste referirali v svojem odgovoru, pa vas je vsaj sodeč po pisanju medijev že januarja opozoril, da naj se pripravi skupna projektna naloga, vendar pa po njegovih beseda odziva odgovornih ni bilo. Zato želim, da se v zvezi s tem opravi podrobnejša razprava v zvezi s to eminentno kulturno dediščino. Nenazadnje vam lahko preberem to, kar vam nalaga vaša kolektivna oziroma koalicijska pogodba v točki *Kultura*, kjer se zahtevajo krepitvi kulturne dediščine. Samo inšpekcijski nadzor ni krepitev kulturne dediščine. Celovita rešitev v primeru tega stadiona je. Potem v primeru infrastrukture točka 7 Izvajati ukrepe za

ohranjanje kulturne dediščine v sodelovanju z drugimi resorji, zlasti MIZŠ in MG. Tudi v tem primeru niste podali odgovora v tej smeri. In točka 10, prav točka Ohranjanje kulturne dediščine: "Zavzemali se bomo za učinkovito, stabilno in dolgoročno financiranje dediščine". Niti enega odgovora, ki vam ga nalaga tudi koalicijska pogodba v zvezi z varovanjem kulturne dediščine Plečnikovega stadiona niste podali. Stroka, s katero se posvetujete, ni dobila odgovora. Zato v tem primeru, če ne želimo vsakič znova gledati, kako ta nekdanji ponos kulturne dediščine propada nam vsem pred očmi, predlagam, da se Ministrstvo za kulturo resno loti te problematike in v okviru danega in seveda v okviru pravnih sredstev poišče takšno rešitev, ki bo vsem v interesu. Želim pa, da se o tem opravi podrobna razprava. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 21. aprila 2015, v okviru glasovanj.

Zdaj bo ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak vprašanje zastavila gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovana ministrica, ministri, kolegice in kolegi!

Veljavni Zakon o preprečevanju nasilja v družini, Uradni list Republike Slovenije številka 16/08, namenja posebno varstvo pred nasiljem v družini otrokom oziroma mladoletnim družinskim članom. Po določilu 4. in 5. člena tega zakona je otrok žrtev nasilja tudi v primeru, če je prisoten pri izvajanju nasilja nad drugim družinskim članom ali če živi v okolju, kjer se izvaja nasilje. Za zaščito žrtve so vsi organi in organizacije dolžni izvesti vse postopke in ukrepe za njihovo zaščito, pri čemer imajo pravice in koristi otrok, ki so žrtve nasilja, prednost pred pravicami in koristmi drugih udeležencev postopka. Med drugim imajo žrtve nasilja tudi zakonsko zagotovljeno pravico do zagovornika, ki ščiti pravice žrtev v postopku in tudi pri vseh drugih aktivnostih. Ta pravica torej nedvomno pripada vsem otrokom, ki živijo v družini, kjer se izvaja nasilje. Zagovornik je tisti, ki nudi otroku pomoč pri reševanju njihovih stisk in težav tudi v razmerju do staršev, zlasti pa v razmerju do institucij in organov.

Vse to, kar sem naštel, pa je po naših podatkih samo stanje, kakršno bi moralo biti v skladu z zakonom. Dejansko pa se določila glede varstva otrok, ki jim zakon priznava status žrtve nasilja v družini, v praksi ne izvajajo. Otrokom, ki so žrtve nasilja, se pravica do zagovornika ne zagotavlja. Inštitut zagovorništva otrok se, kolikor nam je poznano, izvaja samo pri Varuhu človekovih pravic, večji del samo kot pilotski projekt.

Spoštovana gospa ministrica, na kakšen način boste zagotovili izvajanje sprejetega Zakona o preprečevanju nasilja v družini glede pravice otrok, ki so žrtve nasilja v družini v delu,

ki se nanaša na pravico do zagovornika, in v kakšni časovni dinamiki?

Hvala za vaš odgovor, gospa ministrica.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani predsednik. Kologice in kolegi, poslanke in poslanci! Poslanica Iva Dimic hvala za vprašanje.

Ja, zakon določa, da imajo otroci v vseh postopkih, ki so vodeni v njihovo korist, torej tudi v primeru, ko gre za nasilje v družini, pravico do zagovornika, torej da se njihov glas sliši.

Od leta 2006 deluje pilotni projekt v okviru urada Varuha človekovih pravic Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ves čas finančno sodeluje pri projektu in ga tudi podpira. Dejstvo je, da je v družinskem zakoniku bila prvič zapisana tudi določba, da vzpostavimo zagovornika, kot institucijo v naši državi. Žal, veste kaj se je zgodilo z družinskim zakonikom. Vendar vsekakor, po zagotovilih, ta projekt deluje, tudi v letu 2015 smo zagotovili sredstva za njihovo izvajanje, torej dejansko podaljšujemo ta projekt do sistemske ureditve tega področja. Deluje 80 zagovornic in zagovornikov. Dejansko mi nismo bili obveščeni, da bi bil kakršenkoli problem, ker seveda tudi v postopkih, ko gre za nasilje v družini, imajo otroci, če sami izrazijo potrebo, ali katerakoli od institucij, ki sodelujejo v samem postopku, pravico do zagovornika, se mu jo tudi omogoči. In ni bilo, da bi ministrstvo bilo seznanjeno, da bi kateremu od otrok bila kršena ta pravica oziroma da je ne bi dobil. In po podatkih, da je tudi socialni inšpektor doslej, torej v vsem obdobju, obravnaval le en primer, in sicer pritožbo zoper Center za socialno delo, ki v procesu zaščite otroke njegovega zagovornika ni želelo upoštevati in vključiti v proces. Torej dejansko, če pogledamo celotno situacijo, je od Zakona o preprečevanju nasilja v družini, ki je določal in je najpomembnejši akt, je bilo pa v naslednjem obdobju zelo veliko področnih pravilnikov dogovorjenih med različnimi sferami, torej Centri za socialno delo, policija, šolstvo, zdravstvo in načini, kako sodelujejo pri obravnavi nasilja v družini. In to sedaj deluje, tudi imamo ta projekt Vesna in po mojih informacijah torej zagovornik kot pilotni projekt omogoča to, da izpolnujemo zakonske obveze. Vsekakor pa je potreba v naši državi vzpostaviti zagovorništvo, ne samo na pilotni osnovi, ampak jo preleviti.

V normativnem planu dela Vlade je v letošnjem letu priprava zakona o družinah, kjer gre predvsem torej za sistemsko ureditev teh ukrepov za zaščito najšibkejših. Morda ne bo zakon o družinah, ni ime toliko pomembno, gre pa za preureditev tega področja ukrepov za zaščito koristi otrok, ki je seveda po Zakonu o

zakonski zvezi in družinskih razmerjih že celotno obdobje bolj ali manj nespremenjeno in potrebuje novelacijo, kar je seveda vključeval družinski zakonik.

Delali bomo v smeri, da bo, med tem obdobjem pa bo to, kar smo dosegli v državi skupaj z varuhinjo, se bo ta projekt nadaljeval, da teh dobrih praks ne izgubimo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Iva Dimic ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

IVA DIMIC (PS NSI): Hvala za vaše pojasnilo, gospoda ministrica.

Naj pojasnim, da smo bile vse poslanske skupine seznanjene s primerom, ko je naše sodišče odločilo o izročitvi mladoletnega otroka, ki je živel z materjo, očetu v tujino, na podlagi Konvencije o civilnopravnih vidikih mednarodnega protipravnega odvzema otrok, ki jo je Slovenija ratificirala. Ta konvencija določa v 13. členu, da sodišče ne odredi vrnitve otroka, če obstaja resna nevarnost, da bi bil zaradi vrnitve otrok izpostavljen telesnemu nasilju ali duševni travmi ali kako drugače pripeljan v neugoden položaj. V konkretnem primeru je šlo za primer nasilja v družini, kar je pojasnila mati na pristojnem centru za socialno delo. Otroku v postopku ni bil postavljen zagovornik. Center za socialno delo v smeri zaščite otroka ni ukrenil ničesar. Niti materi niti otroku, oba pa imata status žrtve nasilja v družini, v sodnem postopku ni bila dana možnost sodelovanja. Posledično je bil otrok na podlagi sodne odločbe v izvršilnem postopku vrnjen v okolje, kjer se izvaja nasilje.

Spoštovan gospa ministrica, sprašujem vas:

Kaj boste ukrenili, da bodo centri za socialno delo zagotovili dejansko varstvo in zaščito otrok, ki so bile žrtve nasilja?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor dopolnjuje ministrica za delo, družino, socialne zadeve, enake možnosti, dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje.

Vi vsekakor veste, da konkretnega primera jaz tukaj ne morem komentirati. Bi pa samo morda za javnost povedala, da je naše sodišče odločalo dvakrat o tej zadevi, da mati ni zahtevala zagovornika in da seveda stvari niso tako preproste in da je tudi vprašanje pravic očeta in druge. Torej naše sodišče je ob obravnavi vseh relevantnih dejstev o tej zadevi odločalo dvakrat. Jaz težko komentiram odločitve sodišča, vsekakor pa je poročilo Centra za socialno delo, ker sem takoj prosila o vsaki taki stvari, ki je občutljiva, v tistem ni bilo, vsaj takrat, kakor je in tudi odločitve sodišča so bile upoštewane vsa pomembna dejstva in sodišče je na podlagi tega odločalo. Ne gre pa po navadi samo za enoznačni pogled, ampak je treba upoštevati tudi drugo stran, torej pravice

očeta. Zdaj ali je bilo, če bi bilo nasilja, kar ste govorili, jaz verjamem, da naše sodišče ne bi odločilo tako, kot je odločilo. Težko pa tukaj javno komentiramo take stvari.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Naslednji bo ministrica za delo, družino, socialne zadeve, enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak vprašanje zastavil gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Vse vas prav lepo pozdravljam!

Spoštovana gospa ministrica, sicer smo vam podobno vprašanje zastavili že v mesecu novembru na drugi redni seji Državnega zbora, a vendar bi vas želel malo povprašati glede dela upokojence, saj se bo leto hitro izteklo in seveda tudi espeji, katerim smo podaljšali rok, bodo iskali neke nove rešitve. Tako kot nekatere druge civilne skupine smo tudi v naši Poslanski skupini Desus ob sprejemanju zadnje novele Zakona o matični evidenci zavezancem in uživalcem pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja opozorili na to, da je treba najti za delo upokojencev celovito, sistemsko in enakopravno rešitev. Vemo, da je zakonsko predvidenih možnosti za delo upokojencev precej. Dejstvo pa je, da imajo različen davčni status, vse vrste dela niso enako dostopne vsem pod enakimi pogoji. Skratka, vsi vemo, vključno z vami, gospa ministrica, da na tem področju vlada en mali kaos. Sami ste tudi javno obljubili, da se bo v tem letu morala najti sistemska rešitev, ki bo zagotavljala vsem upokojencem, ki bi želeli delati in seveda tudi morali delati za preživetje, enak položaj. Nenazadnje se verjetno strinjate z mano, da je sedanje stanje ugodna podlaga za to, da se upokojenci poslužujejo predvsem dela na črno, to pa vemo, kaj pomeni, kar pa seveda pomeni tudi večjo škodo za socialno blagajno, proračun, kot če bi bile finančne obremenitve tovrstnega dela poenotene in tudi nekaj manjša oziroma minimalne.

Glede na to, da je preureditev dela upokojencev koalicijska zaveza in da tudi aktualni socialni sporazum govori o tej točki, kot o enem od ukrepov na področju trga dela me zanima:

Spoštovana ministrica, če se že in kaj se dogaja v zvezi s tem?

Ali imate že pripravljena kakšna strokovna izhodišča?

V kakšni meri so usklajena s socialnimi partnerji?

Kdaj lahko pričakujemo začetek zakonodajnega postopka? Bo to mogoče že pred poletjem?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovarja ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje, gospod Jurša. Spoštovani predsednik Državnega zbora!

Ja, vi dobro veste, da naši upokoјenci lahko delajo na različne načine v naši državi, po civilnopravni pogodbi imajo možnost avtorskih in podjemnih pogodb, osebno dopolnilno delo je možnost, da delajo, in seveda tudi posebna oblika dela upokoјencev, ki je bila z Zakonom o urejanju trga dela opredeljena. A problem, ko govorimo o različnih oblikah dela in njihovih davčnih obremenitvah, je v letošnjem letu v skladu s koalicijsko pogodbo predvidena celovita analiza obstoječih stroškov dela in po drugi strani tudi pregled davčne reforme v celoti, torej na eni strani obremenitev dela, kapitala in premoženja, in seveda v naslednjem letu glede na izračune tudi sprememba te davčne zakonodaje, kjer je predvsem pomembno znižanje stroškov dela. Je pa treba gledati vse institute na trgu dela povezano, ker na primer, če bomo nekaj pocenili, en institut, pomeni, da bo tam več ljudi delalo po tisti obliki, kot pa po kakšni drugi. Torej, je treba celovito urejati.

Podobno pa je ko gledamo možnost sistemsko dela espejev upokoјencev po upokoјitvi, tu pa je problem še malce večji, sistemski izziv, ker namreč če nekdo po upokoјitvi dela in ima enako, torej ne plačuje prispevkov, kot je zdaj, dejansko predstavlja nelojalno konkurenco tistim espejem, ki niso upokoјeni. Seveda je to vprašanje, ki ga je treba rešiti, vprašanje prispevkov, vprašanje poračunavanja. Dodatno pa se nam stvari odprejo, ko ne moremo upokoјencev espejev obravnavati drugače kot zaposlenih, kmetov, družabnikov in drugih kategorij, ki so urejene z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Torej, ko se bo iskala sistemska rešitev za delo upokoјencev espejev po 31. 12. 2015, bo treba najti celovito rešitev tudi za enako obliko dela kmetov, družbenikov in delavcev, ki so bili prej v delovnem razmerju, kar pa seveda z vidika obstoječega trga dela in konkurence ljudem, ki so na trgu, postavlja vprašanje, kako bomo to uredili. Zato bomo mi v okviru do septembra pripravili izhodišča, o katerih se bomo pogovarjali, in dogovorili s socialnimi partnerji rešitve. Pred poletjem vam na žalost ne morem obljubiti, da bo Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju rešen in da bodo vsi lahko nemoteno delali. Je pa v skladu s koalicijsko pogodbo in bodo rešitve celovite. Ne bi pa želeli zato, da bomo eni skupini nekaj dovolili, povzročiti nelojalno konkurenco na drugi strani in predvsem zagotovili to, da bo strošek dela predstavljal bistveno socialni damping na obstoječe delavce. Kar seveda pomeni, če bo nekdo za katerega ni treba plačevati prispevkov, imel možnost delati, to lahko pomeni pritisk na znižanje stroškov obstoječih delavcev in delavk, kar seveda je treba tudi uskladiti širše s socialnimi partnerji. Toliko.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Franc Jurša ima besedo, da zahteva dopolnitev odgovora.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Takoj na začetku moram povedati, da sem v veliki meri zadovoljen z odgovorom gospe ministrice. Bi pa rad povedal, kaj me je sploh navedlo do tega, da sem zastavil to vprašanje. Prioriteta mi niso bili espeji, seveda sam tudi nisem zagovornik nelojalne konkurence. Seveda sem za to, da se zadeve celovito uredijo. Zaključno vprašanje, tema pri mojem vprašanju v ozadju pa je bila sledeča, namreč govoril sem z več ljudi, ki so nekako delali, upokoјenci, v deficitarnih poklicih, ki niso bili espeji. In danes na trgu dela dejansko teh poklicev enostavno in preprosto ni. Dobesedno lončar, ki popravlja staro krušno peč – upam, da ste jo kdaj v življenju tudi videli, kot tako –, takih ljudi enostavno in preprosto ni. Mehanikov, ki popravljajo kmetijsko mehanizacijo, jih je zelo malo, jih ni, ampak to niso espeji, to so bili delavci, ki so pri obrtnikih svoj čas imeli relativno zelo nizke plače, posledično imajo tudi nizke pokojnine in bi tako dolgo, kolikor dolgo bi jim zdravje dopuščalo, si dodatno zaslužili tudi nekaj denarja za svoje lastno preživetje. Zato sem imel namen zastaviti to vprašanje, ne pa zaradi tistega prvotnega, ki sem ga malo prej omenil.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Odgovor dopolnjuje ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Na žalost težko v zakonu napišeš, da samo ena kategorija lahko dela naprej in pač ne rešuješ stvari celovito. So pa že v obstoječem Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju različne možnosti, na primer, lahko delaš za polovični delovni čas, torej nekdo, ki je deficitaren poklic, je potreba po njih, lahko dela štiri ure, dve uri, tri ure, in je ostali čas upokoјen in se mu preračunajo prispevki in potem ima tudi višjo pokojnino. Torej, že v obstoječem sistemu so številne rešitve, ki omogočajo hkratno statuse upokoјencev in zaposlenih. Tu znotraj je sprememba pokojninske zakonodaje dopustila določene možnosti, dejstvo pa je, da je v pogovorih z Obrtno zbornico in z drugimi predvsem to, da je pri espejih in posameznikih veliko lažje, da si dejansko upokoјen, dobivaš pokojnino in imaš potem nek vir, kjer pač samo dodatno si, zaradi tega, ker so nizke pokojnine. To je dejstvo. Ampak po drugi strani je treba z vidika posameznika, je stvar zelo enostavna, "Jaz bi seveda želel delati, da imam dodaten vir". Z vidika trga dela in razmerij med različnimi iskalci zaposlitve in tistimi, ki so delavci, delovna sila na trgu dela, je pa to mnogo bolj kompleksno vprašanje. Dejstvo je, da bomo morali iti v smeri večje fleksibilnosti, vendar ni tako enoznačno, da rečemo, bomo za polovico spustili prispevke, pa bodo lahko delali vsi naprej v določenem obsegu ali bomo določili število ur, ki jo lahko delajo, verjetno bo šlo v smeri določitve maksimalnih zneskov. Ampak vsi v tej dvorani dobro veste, kako se, ko postavimo

določene omejitve, ki so zaradi tega, da se zaščititi trg kot celoto, potem to zlorablja in imamo velike težave pri tem. Jaz sem najbolj naklonjena v bistvu, da bi se čim hitreje rešilo vprašanje dopolnilnega dela oziroma občasnega in začasnega dela upokojujencev, ki je institut namenjen prav njim, ki pa je seveda z vidika, tako kot je, je za številne upokojujence toliko obremenjeno, da se jim to dejansko ne izplača.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kot naslednji bo ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar vprašanje zastavila gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Spoštovana ministrica, znano je, da je v postsocialističnih družbah precejšnji časovni zamik med preobrazbo političnega sistema in vzpostavitvijo ustrezne politične kulture. Ravno ta vmesni prostor oziroma čas je idealen za gojišče stališč in vrednot, ki jih nikakor ne moremo imeti za demokratične in državotvorne. Da se dediščine bivših totalitarnih sistemov ni lahko znebiti, govori tudi Resolucija 1096 o ukrepih za odpravo negativnih posledic bivših komunističnih totalitarnih sistemov, ki jo je sprejela Parlamentarna skupščina Sveta Evrope. Resolucija tudi opozarja, da lahko v najslabši različici pride do žametne restavracije totalitarnega režima ali celo do nasilnega strmoglavljenja porajajoče se demokracije. V Sloveniji smo zadnja leta priča pravi evforiji povečevanja totalitarnega komunističnega režima, od simbolov do proslav. Pri tem je treba poudariti, da se tovrstnih dogodkov udeležujejo celo najvidnejši in najvišji predstavniki države, kar je dodaten dokaz, da se v Sloveniji dogaja nekaj zaskrbljivočega in nevarnega. Celo šolski sistem ni izvzet. Pred časom pa je bil storjen še korak naprej, na kongresu politične stranke Inicijativa za demokratični socializem je njen predsednik izjavil: "Revolucija se je začela. Revolucija se je začela, zato ni časa, da bi počivali na lovoriakah". In kasneje nadaljeval: "Ne smemo izgubljati ne mesecev ne tednov in ne dni boju za socializem." Poziv, pri katerem ne gre več za tako imenovano pop politiko in poceni nabiranje političnih točk. Izjava je vzbudila zaskrbljenost in strah pri številnih državljanih, ki se pomena te grožnje še kako zavedajo. Ta poziv predstavlja tudi nevarnost 1. členu Ustave: "Slovenija je demokratična republika." Naj ob tem tudi poudarim, da so na temu dogodku prisostvovali celo najvidnejši predstavniki civilnega gibanja, to so sindikati.

Zato vas tudi na podlagi 63. člena Ustave Republike Slovenije sprašujem:

Kako sta se policija in SOVA odzvali na ta javni poziv oziroma grožnjo glede na to, da ste tudi članica Sveta za nacionalno varnost?

Kako ste pripravljene na morebitne akcije skrajnežev, ki so se čutili poklicane ob temu

pozivu in ki predstavljajo nevarnost za ljudi, premoženje in demokratično državno ureditev? Hvala za odgovor.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podala ministrica za notranje zadeve gospa mag. Vesna Györkös Žnidar. Izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Najlepša hvala. Spoštovana poslanka, spoštovani poslanci, poslanke!

Slovenska policija je kot eden izmed subjektov sistema nacionalne varnosti, torej z uresničevanjem svojih nalog pomembno prispeval ne le k varnosti v Republiki Sloveniji, ampak tudi k njeni notranji stabilnosti. V odnosu do temeljnih nalog policije velja povedati, da je že zakonodajalec policijo zavezal, da mora v vsakem primeru zagotavljati osnovne pogoje za delovanje pravne države. Policija svoje temeljne naloge opravlja kot eden izmed subjektov v sistemu nacionalne varnosti, torej kot del tega sistema, glede katerega tudi velja povedati, da je naloga tega sistema tudi varovanje in zaščita ustavne ureditve in institucij demokratičnega političnega sistema.

Ministrstvo za notranje zadeve s svojimi organi v sestavi ima vsekakor dolžnost, da skupaj z ostalimi subjekti sistema nacionalne varnosti kadarkoli zaščiti ustavno in demokratično ureditev Republike Slovenije in mora tudi ves čas biti za to usposobljen in tudi biti pripravljen na kakršnikoli primer, ko bi kdorkoli skušal rušiti ustavno ureditev Republike Slovenije. Glede na vaše zastavljeno vprašanje lahko rečem, da smo policija in Ministrstvo za notranje zadeve pripravljene na različne oblike ogrožanja in tudi zagotavljamo ukrepanje glede na stopnjo ogrožanja. Tudi, kot pravilno ugotavljate, ima pomembno vlogo pri tem tudi Svet za nacionalno varnost, ki konkretnega dogodka še nekako niti ni mogel obravnavati, glede na to, da še do zdaj ni bil sklican, torej od prejšnjega sklica do naslednjega, ki bo v bližnji prihodnosti.

Glede konkretnega dogodka, ki ga pa omenjate, pa lahko rečem, da so te besede bile izrečene na kongresu, kot ste rekli. V tej fazi nekako gre za vendarle še zmeraj za stvar političnega diskurza in ne torej v prvi fazi za preiskovanje. V vsakem primeru pa velja, če se ugotovi, da so podani znaki kaznivega dejanja, bodo v vseh primerih, torej ne govorim konkretno glede tega primera, ampak v vsakem primeru velja, da pristojni organi ukrepajo, ker namreč ob zaznavi suma, da je bilo strojeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, se policija na te sume v vsakem primeru odziva in tudi reagira v skladu z Zakonom o kazenskem postopku in tudi o svojih ugotovitvah obvešča pristojna državna tožilstva.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa Anja Bah Žibert bo podala zahtevo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa.

Ministrica, vi ste mi bolj kot konkretno odgovorili predvsem to, kakšne so vaše dolžnosti. To vem, zato sem vam tudi vprašanje zastavila. Naj dodam vprašanje oziroma ga dopolnim. Kaj pomeni klic k revoluciji, ni treba posebej razlagati. Naj samo povzamem nemški časnik Bild izpred let, ki je objavil podatek, da je bilo pod taktirko revolucionarja Tita na tleh bivše države zverinsko umorjenih okoli milijon ljudi. Na slovenskem, spoštovani, se je revolucija začela z likvidacijami vodilnih nasprotnikov. Dogajale so se najhujše oblike kršenja človekovih pravic, bil je storjen genocid nad lastnim narodom. Evropski parlament je leta 2009 sprejel tudi Resolucijo o evropski zavesti in totalitarizmu. Ta med drugim poudarja, da je za boj proti nedemokratičnim, ksenofobičnim, avtoritarnim ali totalitarnim idejam in težnjam potrebna stalna budnost. Po vašem skromnem odgovoru na konkretno vprašanje pa je videti, da v Sloveniji nismo ravno budni. Bojim se celo, imam občutek, da celo mižimo namenoma. Kot državljanka, ne samo kot poslanka, in demokratka želim od vas konkretne odgovore, ki bodo državljanom jasno dali vedeti, da so varni oziroma zaščiteni pred tovrstnimi grožnjami in da se bo tudi na njih reagiralo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Ministrica za notranje zadeve gospa Vesna Györkös Žnidar bo podala dopolnitev odgovora. Izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: V nadaljevanje vsega, kar je bilo že povedano, bi dodala zgolj še tole. Veseli me, da se kot poslanka zelo zavedate v bistvu pomembnosti instituta poslanskega vprašanja, ker vendarle gre tukaj za en pomemben nadzor, parlamentarni nadzor nad izvršilno vejo oblasti. Menim tudi, da sem v svojem prvem odgovoru na vaše vprašanje zadostno odgovorila. Bi pa še dodala tole, da je vaše vprašanje morda vendarle nekoliko presplošno, ampak če pa vi razpolagate s kakršnimikoli konkretnimi podatki, ki pa jih v tem svojem vprašanju niste navedli, seveda veste, kakšen je postopek. Torej na kakšen način, komu in kako se poda ustrezna kazenska ovadba. Tako boste tudi Ministrstvu za notranje zadeve s pristojnimi organi omogočali, da bo ukrepalo. Vendar pa iz vašega vprašanja karkoli drugega ne morem izluščiti, da bi vam lahko dala neke bolj konkretne odgovore. Sigurno pa smo pozorni tudi na vse dogodke, ki so v javnosti. Ti dogodki so vsi zaznani. In pa kot sem že tudi rekla, če bo ugotovljeno, da so podani znaki določenih konkretnih kaznivih dejanj, torej konkretno iz 33. poglavja Kazenskega zakonika, ki določa kazniva dejanja

zoper suverenost Republike Slovenije in njeno demokratično ustavno ureditev, seveda bodo pristojni organi tudi ukrepali. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Poslanka Anja Bah Žibert bo postavila zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovana ministrica, jaz ne vem kdo je neresen. Jaz ali vi. Poglejte, če za vas poziv k revoluciji, ki pomeni nasilen prevzem oblasti, ni dovolj, da organi reagirajo v skladu z zakonom in v skladu z zaščito Ustave Republike Slovenije, potem se resno sprašujem, kaj se v tej državi dogaja. Ne bom predlagala razprave, ker vem, da to ne bo potem sprejeto v Državnem zboru. Ampak dejstvo je, da dokumenti, ki so sprejeti tudi na mednarodnem nivoju, govorijo o tem, da je tukaj potrebna velika pozornost in v Sloveniji je ni. Na nek način, če te reakcije s strani ministrstva ne bo, smatram, da s takšnimi pozivi soglašate. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

To ni bila postopkovna zahteva.

Prehajamo najprej na vprašanje gospe Marije Bačič ministrici za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Lepo pozdravljeni vsi prisotni v dvorani!

Spoštovana gospa ministrica, gospodarska kriza je za slovenske državljane in državljanke pustila hude posledice, predvsem na tistih socialno najbolj ogroženih. Zavedamo se, da se trenutno gospodarska situacija v Sloveniji izboljšuje, a tega državljanke in državljani še vedno ne moremo čutiti na svoji koži. V medijih je bilo že rečeno, da na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pripravljate širši dogovor, ki bo pomagal izboljšati situacijo posameznikom in družinam, na katerih je kriza pustila največje posledice.

Poleg tega vprašanja, kako potekajo ti dogovori, me še predvsem zanima:

Kako lahko pri pripravi tega projekta pomagamo tudi poslanke in poslanci Državnega zbora?

Hvala za odgovor.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podala ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospa dr. Anja Kopač Mrak. Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica gospa Andreja Katič. Se zahvaljujem poslanki gospe Mariji Bačič za vprašanje. Lep pozdrav tudi poslankam

in poslancem in ministrskim kolegom in kolegicam!

Slovenija končno okreva. Finančni minister Dušan Mramor v Ameriki ob robu spomladanskega srečanja IMF in Svetovne banke razlaga, da je Slovenija spet uspešna, imamo gospodarsko rast, število zaposlenih se je v marcu povečalo kot že dolgo ne. V enem letu se je brezposelnost znižala za 8 tisoč 600 ljudi. Kljub optimizmu pa je kriza, ki smo jo imeli v Sloveniji 6, 7 let globoko prizadela več ljudi. Brezposelnost in trajno nizki prihodki so mnoge med njimi potisnili v začarani krog dolgov in neplačanih računov. Mnogi so se ujeli v past oderuških obresti, danes zaradi tega izgubljajo vse, dom, družino, upanje v prihodnost in zaupanje v skupnost. Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti zato od februarja naprej pripravljamo celovit paket pomoči za najšibkejše. S podjetji, občinami, humanitarnimi organizacijami in vlado kot celoto, drugimi ministrstvi želimo skleniti dogovor o pomoči. Ne govorimo o zakonski prisili, ampak o dogovoru. Pogovarjamo se o odpisu dolga. Skupaj z ministrom za pravosodje o spremembi Zakona o izvršbi in pomoči ljudem pri deložacijah. O pomoči smo se pogovarjali s predsednikom Vlade, z ministrstvi, vlada projekt podpira kot celoto. Pogovarjali smo se s humanitarnimi organizacijami, ki že zdaj dopolnjujejo sistemsko pomoč in pomagajo tistim, ki žal izpadejo iz sistema pomoči. Prav te dni na to temo sestankujemo s podjetji, za katere verjamemo, da bodo pristopila k temu projektu in pokazala svojo družbeno odgovornost. Vemo, da nekatera podjetja dolgove že odpisujejo, vendar zdaj govorimo o enkratnem simboličnem odpisu dolgov, ki bi ljudem omogočil, da se malo razbremenijo in zadihajo in na nek način simbolično končajo brezup in krizo. Pomoč v obliki odpisa dolga državljanom in državljanke bi bila dogovor, bi bila dobra volja podjetij, države in občin, da skupaj naredimo nekaj za dobrobit vseh prebivalcev Republike Slovenije. Nikakor ne želimo, da bi ljudje dobre volje podjetij, humanitarnih organizacij pa tudi vlade in občin izkoriščali, zato govorim o odpisu dolgov, ki so z vidika upnika neizterljivi. Pomembno je, da ravnamo z javnimi sredstvi gospodarno, zato je bil tudi razgovor s predsednikom Računskega sodišča glede kriterijev, ki bodo morali biti zelo jasni pri tem odpisu. Tudi glede datuma presečnega odpisa bodo stvari določene, je pa pomembno, da ne želi ministrstvo samo postavljati vnaprej kriterijev, ampak želi vse partnerje povabiti k temu, da skupaj oblikujemo kriterije, tako glede odpisa kot tudi glede potencialnih upravičencev do tega odpisa. Tu predvsem vabimo humanitarne organizacije, ki jim bomo tudi dali nekaj diskrecije, da bodo pri tem imeli možnost določiti dodatnih kriterijev. Nikakor ne gre za prenos prakse na Hrvaškem. Slovenija ima mnogo bolj izdelan sistem odpisa dolgov, imamo tudi možnost osebnega stečaja,

na Hrvaškem temu ni tako. Ni mogoče samo prepisovati praks. Pomembno pa je tudi, da se za del tega paketa skupaj s Stanovanjskim skladom, Ministrstva za javno upravo in MORS pogovarjamo o aktivaciji praznih stanovanj. Problem deložiranih družin bi skušali s to pomočjo rešiti. Pripravljamo brošuro za ljudi, ne boste verjeli koliko, ko se pogovarjamo, imeli smo tudi posvet centrov za socialno delo o problemih deložacij, koliko ljudi se enostavno obrne prepozno po pomoč centrov za socialno delo in so dolgovi previsoki, ni več mogoče stvari spremeniti in se potem zgodi najhujše. Torej, tudi ta roka, da smo bolj jasni, v oblikovanju in jasnih določitvah, kaj ljudem, katere so njihove pravice in kaj lahko storijo za te pravice. Z bankami bi tudi želeli dogovor. Predvsem pa je pomembno poleg vsega tega tudi to, da pripravljamo programe socialne aktivacije, ker to je enkratno dejanje, ki je znak izhoda iz krize, da počistimo za nazaj, če tako rečem. Pomembno pa je seveda, da, če poenostavljeno rečem, damo ljudem vzvode, da se bodo lahko sami rešili iz tega in da ne bodo na nek način brezupno iskali pomoč države, ampak moramo ljudem dati moč, da se sami soočajo s svojimi težavami.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Gospa Marija Bačič, zahtevate dopolnitev odgovora?

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala lepa. Se zahvaljujem gospe ministrici, pa vendar bi rada odgovor na vprašanje: Kako lahko mi, poslanci in poslanke, pomagamo? Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Odgovor bo dopolnila ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala. Preden to zadnje odgovorim, bi mora še končala glede bank. Poznate tisto žalostno zgodbo, da banke zaračunavajo vpogleda na tekoče račune ljudem, ki imajo na tekočih računih zgolj socialne transferje, torej denarno socialno pomoč, varstvene dodatke, ki so izvzeti iz zakona o izvršbi, in torej ni mogoče v njih poseči, pa samo za te vpogleda zaračunavajo od 26 do 35 evrov. To poskušava, sem res hvaležna ministru za pravosodje, da skupaj s spremembo Zakona o izvršbi to spremenimo, hkrati pa tudi proučujemo oziroma zdaj smo že zelo daleč, da bomo uvedli socialne kartice, da bodo ljudje imeli te socialne transferje na posebnih karticah, torej to sploh ne bo več mogoče. Gre pa za to, da banke smo dokapitalizirali mi vsi skupaj in prav je, da bi tukaj v tem projektu in verjamem, da bodo sodelovale tudi banke, predvsem celovito gre, da vsi tisti, ki želimo sodelovati, da na nek način država nekaj naredi, z odpisi, z dolgovi državljanov in državljanke, občine preko

komunalnih podjetij, podjetja, kot so energetika, elektrika, torej tiste, ko gre za nujne stroške, da vsi skupaj v nekem družbenem dogovoru določimo, katerim skupinam ljudi, ki so najbolj utrpeli, bomo pomagali, se skupaj dogovorimo na način tega dogovora. Tukaj je zelo pomembno vprašanje oblikovanja sklada, kjer bo treba zagotoviti sredstva za prenavo teh praznih stanovanj. Na žalost ta stanovanja so prazna, ampak so večinoma v stanju, da jih ne moremo ponuditi ljudem, torej jih bo treba prenoviti. In tu je tudi vprašanje verjetno širše akcije, poziva, da bi tudi podjetja širše donirala morda malo sredstev za to, da zagotovimo najnujnejše. Gre na nek način poziv tudi nas vseh, državnega, Državnega zbora vsega, da pač poleg te sistemske pomoči, ki jo država zagotavlja in jo absolutno mora zagotavljati, da vseeno stopimo skupaj, ker smo močnejši. In s tem tudi res eno dobro gesto naredimo vsi skupaj. Ni tukaj logika, da bi samo država svoje naredila, ampak predvsem, da dvignemo to sodelovanje znotraj družbe in da vsi skupaj nekaj dosežemo in tu ste vsekakor poslanke in poslanci več kot dobrodošli. Bo pa v naslednjih tednih ne več mesecih, tednih, znan ta oris in potem tudi ta osnutek družbenega dogovora, ki ga bomo podpisovali. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča. Spoštovani ministrici, spoštovana ministra, lep pozdrav!

Umeščanje tretje razvojne osi, govorim o delu od Spodnje Savinjske doline do Koroške, poteka že 7 let. Lahko rečem, da je ali pa da bo to projekt z dolgo brado, kajti čas zelo hitro teče in tudi časovna brada temu projektu zelo hitro raste. O sami potrebi pomembnosti prometne povezave proti Šaleški dolini, Velenju in Koroški ni treba izgubljati besed. Vemo, kako je samo Velenje s Šaleško dolino industrijsko zelo močno razvito, da je veliko uspešnih gospodarskih družb tako v Velenju kot v Šaleški dolini, potem v nadaljevanju Mislinja, Slovenj Gradec, Dravograd, Koroška, Ravne, Črna, skratka ves celoten severni del je nekako izjemno prometno zapostavljen, kajti nima ustrezne prometne povezave, rekel bi, z nobeno smerjo, niti proti centru države, niti proti ostalim delom naše republike. S to okrnjeno cestno povezavo so vse te gospodarske družbe postavljene v neenakopraven poslovni položaj v svojih panogah, ker imajo v vezi s tem večje stroške, ne morejo tako poslovno uspešno poslovati, in s tem se tudi težje kosajo v svoji branži s svojimi konkurenti tako doma v državi kot z ostalimi na evropskem trgu.

Zaradi tega bi želel vprašati, spoštovana ministrica za okolje in prostor:

Kakšna je terminska dinamika umestitve hitre ceste tretje razvojne osi v prostor, prvenstveno v tem delu od Spodnje Savinjske doline do Velenja, kajti tu gre za najpomembnejši krak?

Vem, da sta dva vmesna kraka proti Koroški že narejena, manjkajo še trije v samem delu Koroške, pa me zanima prvenstveno najprej za to povezavo umestitve proti Velenju. Prosim za odgovor. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podala ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

Izvolite.

IRENA MAJCCEN: Hvala, spoštovana podpredsednica. Spoštovani poslanec gospod Ljubo Žnidar, hvala za vprašanje.

S tematiko, ki govori seveda o rešitvi cestne povezave, to je dela tretje razvojne osi, ste nakazali čas reševanja in tudi sama si želim, da bo moj odgovor, ki ga bom podala, tudi uresničen.

Vlada je 18. marca letošnjega leta sprejela sklep, da se z namenom izboljšanja prometne povezave območja Savinjsko-šaleške regije z mednarodnimi prometnimi povezavami nadaljuje priprava državnega prostorskega načrta za državno cesto med AC A1 in priključkom Velenje jug po optimizirani varianti F2-2. Vlada je v tem istem sklepu sprejela odločitev, da se ustavi načrtovanje na varianti F3-B, to je odsek od avtoceste A1 pri Podlogu do Velenja. Varianta F2-2 je bila v študiji variant opredeljena kot najustreznejša in je v javnem interesu. Zanj pa je tudi že izdelan osnutek državnega prostorskega načrta. Ob tem bi rada povedala, da se v pripravi državnih prostorskih načrtov upošteva več enot, ena od njih je okoljski vidik, potem pa je prostorsko-razvojni, prometno-ekonomski in funkcionalni. In prav pri tej temi je ta prometno-ekonomski in funkcionalni odigral pomembno vlogo. V okoljskem vidiku se seveda nanašajo te opredelitve predvsem glede območij, ki se sekajo s cestno navezavo, lahko so to kmetijska zemljišča, lahko so to varovana območja po Naturi 2000 ali pa recimo vodovarstvena območja, kot se je zgodilo pri tej obravnavi. Varianta F2-2 je prometno učinkovita, rešuje promet v Velenju, ohranja prost koridor na odseku Arja vas–Velenje, se naveže na sprejeti državni prostorski načrt za odsek ceste Velenje–Slovenj Gradec, podpira jo gospodarstvo in občine Zgornje Savinjske in Šaleške doline. Z varianto F2-2 ne soglašata Občina Braslovče in navaja kot njeno bistveno slabost potek preko kmetijskih zemljišč.

Na našem direktoratu za prostor, kjer potekajo aktivnosti za umestitev državnega prostorskega načrta, predvidevamo dopolnitev okoljskega poročila in tekstualnega dela osnutka uredbe o državnem prostorskem načrtu do začetka maja, pridobitev pozitivnega mnenja o

ustreznosti okoljskega poročila in javna razgrnitev osnutka državnega prostorskega načrta skupaj z okoljskim poročilom v mesecu konec maja, junija. Izdelati je potem treba stališča do pripomb iz te javne razgrnitve do septembra, pridobiti mnenje za načrtovanje te investicije in odločitve o sprejemljivosti plana do decembra letošnjega leta. In potem sprejem uredbe na Vladi v mesecu januarju, februarju 2016. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Ljubo Žnidar ima postopkovno zahtevo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovana ministrica, mene predvsem zanima časovna dinamika, ne toliko, bi rekel, katera varianta bo izbrana, ker teh predlogov je več. Jaz bi rekel, vsak predlog ima neke prednosti in neke slabosti. Skrbi me predvsem naslednje, ker sam minister Gašperšič je na zadnjem Odboru za infrastrukturo dejal, da ta projekt praktično stoji, nedavno nazaj pa je predsednik Vlade tudi podal izjavo, da se bo tretja razvojna os pričela graditi v letu 2018. Jaz bi rekel, te informacije mi nekako ne gredo skupaj, predvsem pa nekako z moj zaskrbljenostjo, ker vemo, da finančna perspektiva 2014–2020 že krepko teče, nimamo pa niti še osnovne umestitve trase v sam prostor, kaj šele, bi rekel, da lahko govorimo o pričetku gradnje.

Pa me zanima dejansko, kaj je zdaj na tem res? Ali je to res, kar pravi sam predsednik Vlade oziroma ali vi vidite sploh možnost, da se bo ta gradnja začela v tej finančni perspektivi 2014–2020?

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Ministrica za okolje in prostor, gospa Irena Majcen, bo dopolnila odgovor. Izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala.

V temu mojemu izvajanju jaz na vprašanja, ki so vezana na druge ministre v Vladi oziroma na predsednika Vlade, ne morem odgovarjati. Jaz lahko odgovarjam v tistem delu, kjer Ministrstvo za okolje in prostor pripravlja dokumentacijo za sprejem državnega prostorskega načrta. Sami ste že navedli, da ta postopek traja 7 let. Jaz pa sem v odgovoru navedla, da smo 18. marca letošnjega leta na Vladi sprejeli sklep, da se potrdi varianta F2-2, kar pomeni, da v nadaljevanju tega postopka ni več variant, ostane samo varianta F2-2, in da letošnje leto pravzaprav samo za sprejem državnega prostorskega načrta mi potrebujemo. Hitreje ti postopki ne gredo.

Za ostala vprašanja pa prosim, če se obrnete na ustrezne resorje. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Ljubo Žnidar ima postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa.

Seveda, ker odgovora glede same časovne dinamike pač v tem trenutku ni moč podati, predlagam, da se v zvezi s tem opravi javna razprava, kajti gre za izjemno pomembno tematiko, ki zajema, jaz bi rekel, kar, ne vem, en petinski del območja naše države, kjer se na nek način dela škoda gospodarstvu in s tem vsem državljanom na tem območju. Gre za izjemno široko, družbeno pomembno temo in zaradi tega predlagam, da se opravi javna razprava. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 21. aprila 2015, v okviru glasovanj.

Gospa Jelka Godec bo zastavila vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc, ki je upravičeno odsotna, zato sprašujem tudi, če gospa poslanka želi usteti ali pisen odgovor ministrice. Hvala.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Ministrica je žal danes odsotna, čeprav je bilo že kar nekaj vprašanj tudi na področju zdravstva, sicer predsedniku Vlade, pa vendar v zadnjem času se zelo veliko ukvarjamo s samim zdravstvom, tudi z UKC Ljubljana, ki je tudi na Odboru za zdravstvo kar nekajkrat bil omenjen, predvsem zaradi različnih nepravilnosti, ki se dogajajo v UKC Ljubljana, različnih nepravilnostih pri javnih naročilih, neizvajanju investicij, težav pri poslovanju in tako naprej. Medtem ko ministrica za zdravstvo o vseh teh težavah govori, da je naš zdravstveni sistem sicer dober, da pa potrebujemo prave ljudi na pravih mestih. Verjetno je s tem mislila tudi na direktorja UKC Ljubljana, čeprav imamo na tem položaju v. d. direktorja dr. Simona Vrhunca že dve leti oziroma več kot dve leti. Zaskrbljujoč pa je zadnji postopek razpisa, ki se je zgodil v mesecu aprilu, verjetno ste sami, kot večina državljanov, izvedeli iz medijev, da je ta javni razpis potekal nekako v tajnosti. Namreč, če osvetlim problem, da je bil Svet zavoda predstavljen iz, bom rekla, bolj kot ne javne seje sobe v UKC v tako, kot pravijo mediji, v neko knjižnico, češ da se prijavljeni na razpis niso želeli razkriti, in da jim je Svet UKC tudi ugodil. Najbolj neverjetno pri vsem tem pa je, da nekateri od tistih kandidatov, ki so se prijavili na to javno funkcijo, da so skrili tudi svoje programe pred ne samo javnostjo, ampak tudi pred strokovno javnostjo. Tako da so strokovni sodelavci UKC bili v bistvu prikrajšani za predstavitev programov, strokovni sodelavci, torej zdravniki, imajo v Svetu zavoda UKC tri predstavnike, na seji so bili preglasovani, torej programi tistih, ki so se prijavili na razpis, niso

bili podprli. Nekateri zdravnike v bistvu skrbi, zakaj takšen način, tajen način izbire, kot da gre za najbolj varovano državno skrivnost, v bistvu pa gre za pomembno vodenje enega izmed javnih zavodov v Republiki Sloveniji.

Zato sprašujem ministrico:

Kakšno je njeno mnenje na ta zadnji razpis generalnega direktorja UKC Ljubljana?

Kakšen je odziv Ministrstva za zdravstvo na ta razpisa glede na to, da ima ustanovitelj Republika Slovenija v tem svetu zavoda 6 predstavnikov?

Ali ima Ministrstvo za zdravstvo interes, da dobimo dobrega direktorja UKC Ljubljana?

Kakšne aktivnosti so ali bodo izvedli v tej smeri?

Prosim pa za pisni odgovor. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa mag. Lilijana Kozlovič bo zastavila vprašanje ministru za javno upravo, gospodu Borisu Koprivnikarju.

Izvolite.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, predsedujoča, za besedo. Pozdravljeni ministri, ministrice in kolegi poslanci in poslanke, posebej pa minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar, kateremu tudi namenjam današnje vprašanje!

Na seji Vlade dne 16. 4. je bila potrjena izvedba projekta z naslovom Analize izvajanja funkcij subjektov javne uprave in izdelava instrumentov primerljivosti subjektov javnega sektorja. Za to nalogo je zadolženo Ministrstvo za javno upravo.

Prosila bi vas, če mi lahko pojasnite:

Kaj je predmet tega projekta?

Kakšna je njegova časovnica, v kakšnih rokih se bo izvajal? Kako bo financiran?

Predvsem pa bi prosila, če nam pojasnite:

Kakšni so cilji tega projekta?

V naprej se vam zahvaljujem za odgovor.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podal minister za javno upravo gospod Boris Koprivnikar.

Izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Spoštovane poslanke in poslanci!

Spoštovana poslanka, hvala za to vprašanje. Dejansko je ime, poda katerim je bil ta projekt sprejet, malce nejasno, lepšega nismo našli. Gre za nadaljevanje zahtev, ki izhajajo že iz sporočila OECD iz leta 2012, v katerem priporočajo, da raziščemo, kako preprečiti podvajanje funkcije in izboljšamo učinkovitost dejavnosti javnega sektorja. Tega smo se lotili s tem projektom, ki ga bomo izvedli v letošnjem letu od junija do novembra. Še nekako lovimo zadnji vagon obstoječe finančne perspektive, se pravi, gre za projekt iz evropskih sredstev, s katerim pa želimo v širšem javnem sektorju, to je kar 2 tisoč 822 subjektov analizirati v dvanajstih skupinah posamezne tipe izvajalcev, da

ugotovimo določene njihove predvsem poslovne značilnosti. Kar za 979 subjektov pa bomo že bolj natančno izdelali merila, predvsem z vidika funkcijske, se pravi, katere funkcije se izvajajo v teh subjektih. Cilj te naloge je izdelati kazalnike, na podlagi katerih lahko objektivno primerjamo učinkovitost posameznih subjektov javnega sektorja. Za ožji del funkcijske analize, se pravi ožji del javnega sektorja, bomo proučili njihove pravne podlage, konkretno število in strukturo zaposlenih, popis pristojnosti, naloge posameznega subjekta, predvsem bomo pa natančno pogledali, katere so tiste podporne naloge, ki jih pri posameznih subjektih organizirajo, in za vse te naloge bomo tudi pogledali, ali jih ti subjekti izvajajo z lastnim kadrom, z lastnimi internimi resursi ali pa jih oddajo v delo zunanjim izvajalcem, to je tudi posebej pomembno za to analizo. Predvsem tiste funkcije, ki jih želimo pogledati, so kadrovska, pravna, splošne službe, finančna funkcija, računovodska, funkcija, vzdrževanja in čiščenja zato, da bi lahko ocenili smiselnost združevanja, smiselnost optimizacije na podlagi teh funkcij in tudi morebitne konkretne predloge na področju združevanja in na tak način optimizacije dela na tem področju. Imamo kar nekaj vhodnih podatkov na voljo, ki bodo izvajalcu tudi dani na uporabo, in sicer register proračunskih uporabnikov v začetku letošnjega leta na novo uporabljamo tako imenovani ISPAP sistem, plačni, kjer je zelo natančno razvidno, kakšni so prihodki zaposlenih, iz evidenc AJPES lahko pregledamo prikaz prihodkov in odhodkov, imamo centralno kadrovsko evidenco, letno poročilo o delu in številna druga poročila, ki so pravne podlage, in vse to bo izvajalec moral tudi upoštevati.

Čisto konkretno pa želimo za celoten javni sektor izdelati pet splošnih kazalnikov, na podlagi katerih bomo lahko primerjali uspešnost subjektov, in pa za posamezne specifične organizacije nekje od dva do pet kazalnikov, ki so specifični, recimo, za centre za socialno delo, upravne enote, šole, vrtce, javne lekarnе, druge javne zavode. Skratka, da je za vsakega od teh tipov zavodov nekaj specifičnih kazalnikov, ki najbolj odražajo njihovo uspešnost. Naj mogoče samo poudarim to, da želimo na tak način izboljšati racionalizacijo oziroma pripraviti podlage za racionalizacije. Nekaj smo jih že poskušali predlagati, pa vedno znova se ob teh racionalizacijah zaletimo v vprašanje, zakaj pa ravno pri nas. Zakaj pa ravno nas želite spreminjate? S to analizo bomo na nek način dali podlago, da naši predlogi za racionalizacijo ne posegajo v določeno skupino, ampak temeljijo na neki splošni primerjavi. To nam je izjemno pomembno. Sicer se vedno znova načelno strinjamo, da so spremembe potrebne, pa zelo težko zanjo pridobimo podporo. In pa zelo pomembno je tudi to, da začnemo v javnem sektorju na nivoju subjektov meriti učinkovitost, prav tako pa to prenašati tudi kasneje na nivo

posameznikov. Menimo, da je to izjemno pomemben projekt, ki ga tudi usmerja nadzorna skupina s predstavnikom sekretariata Vlade, predsednika Vlade in vladne projektne pisarne. Ministrstvo za javno upravo tukaj prevzame samo nalogo izvajalca, dejansko pa želimo, da je kontrola nad celotnim projektom izven ministrstva in da tako dosežemo čim bolj nevtralne rezultate. Sredstva so zagotovljena, pričakujemo ponudbe nekje v višini od 120 do 150 tisoč evrov, z evropskimi sredstvi pa imamo tudi v celoti pokrito potrebo za izvedbo tega projekta. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Gospa Suzana Lep Šimenko bo zastavila vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani minister in ostala prisotna vladna delegacija!

Za turizem po nekih podatkih vemo, da v zadnjih šestih letih na svetovnem nivoju kot panoga raste. Za Slovenijo bi lahko rekli, da je na nek način to panoga neizkoriščenih priložnosti, potencialov in da bi lahko še bistveno več prispeval k bruto domačemu proizvodu in k zaposlovanju predvsem mlajše generacije, čeprav ne moremo reči, da je zdaj ta njegov delež zanemarljiv. Daleč od tega, da je bil zanemarljiv. Glede na to, da imamo na državnem nivoju samo na področju turizma ponovno samostojno organizirano Slovensko turistično organizacijo, pa lahko rečem, da imamo na nižjem nivoju številne zavode, številne organizacije, zveze, združenja, za katera ne vemo točno, kaj počno oziroma so med seboj predvsem nepovezana.

Zdaj me zanima, spoštovani minister:

Kaj je bistvo ali se že kažejo rezultati Slovenske turistične organizacije?

Kaj nameravate narediti na nekoliko nižji ravni za celovit razvoj mreže turističnih organizacij v Sloveniji?

Potem me zanima:

Ali se v slovenski turizem danes prenašajo smernice Evropske komisije za razvoj turističnega sektorja?

Če pogledamo samo nekaj teh smernic, ki so bile dane v zadnjih letih, to so Evropska strategija za večjo rast in delovna mesta v obalnem in pomorskem turizmu iz leta 2014, potem Izvajanje in razvoj skupne vizumske politike za spodbujanje rasti iz leta 2012 in pa Evropa prva svetovna turistična destinacija iz leta 2010.

Zanima me:

Koliko so te smernice za razvoj turizma v Sloveniji primerljive v bistvu s smernicami Evropske unije?

Zanima me tudi:

Ali imamo strategijo slovenskega turizma ciljno usmerjeno k pritegnitvi turistov iz točno določenega območja, iz določenih držav?

Če pogledamo statistiko, vidimo, da pri nas naraščajo predvsem turisti iz azijskega konca, čeprav v deležu še vedno prevladujejo, seveda Italija, Avstrija, Nemčija, Nizozemska, tudi Rusija, ampak vedno bolj postajamo za ta del tudi zanimivi.

In me zanima:

Ali je recimo promocija slovenskega turizma tudi usmerjena v njihove trge?

Ali bi si glede na razmerje euro : dolar lahko obetali malo več turistov iz ameriškega konca, glede na to, da smo mogoče zdaj kot celotna Evropa nekoliko bolj cenovno ugodni, in bi lahko na tak način izkoristili to priložnost?

Hvala za odgovor, minister.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Odgovor na poslankino vprašanje bo podal minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek. Izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovana predsednica, poslanke in poslanci. Spoštovana poslanka Šimenko, hvala za vprašanje.

Jaz moram povedati naslednje, da imamo sprejeto strategijo razvoja slovenskega turizma 2012–2016, da pa se cilji iz te strategije ne izvajajo oziroma se ne dosega. Mi smo na začetku ob sprejetju te strategije ustvarili številke, ki ste jih zdaj navedli, in te številke so še zdaj take kot, so bile pred 3 oziroma 4 leti, zato je eden od pomembnih razlogov, da zadeve spremenimo v tej smeri. To, da smo sprejeli do zdaj zakonske pogoje za ponovno osamosvojitve slovenske turistične organizacije, ki v tem trenutku še ne deluje popolnoma samostojno, smo pa v fazi sprejemanja organizacijskih predpisov, tako da bo STO samostojno začela delovati s sredino letošnjega leta.

Pomembno je to, da je turizem potencial, da smo si v strategiji zadali cilj, da bomo na koncu tega obdobja naredili 3 milijarde, ne 2 milijardi evrov prometa od tujkega turizma, da bomo z 10 tisoč povečali število zaposlenih, vendar pa je ključni problem v tem, da v tem obdobju nismo na tem promocijskem razvoju naredili ničesar, da bi povečali število tujih turistov. Slovenski turizem se lahko razvija in raste le na tujih trgih, zato bomo znotraj nove slovenske turistične organizacije naredili določene ukrepe, ki bodo to omogočili. Ampak najprej okoli organiziranosti. Na nacionalni ravni imamo Slovensko turistično organizacijo, ki se financira zaenkrat samo iz budžeta in pač bolj ali manj vsaj do zdaj znotraj SPIRIT je vzdrževala obstoječe stanje. Na regionalni ravni imamo regijske destinacijske organizacije, jih je 13, ena je v ustanavljanju. Na lokalni ravni imamo lokalne turistične organizacije. Regijska in lokalna raven je teoretično dobro organizirana,

deluje pa različno od tega, na kak način so se posamezne regije oziroma lokalne destilacije zorganizirale. Imamo res dobre primere in imamo področja, kjer so te zadeve malo slabše zorganizirane. Problem je, da je ta lokalna in regijska organiziranost odvisna v smislu financiranja predvsem od lokalnih oblasti, tudi tukaj verjamem, da moramo narediti nekaj sistemskih korakov naprej.

Ukrepi za spodbujanje turizma v bližnji prihodnosti. Ključna naloga Slovenske turistične organizacije, te nove, ki smo jo zdaj z zakonom na nek način postavili na novo oziroma jo bomo tudi z dodatnimi dokumenti naredili aktivno, bo promocija Slovenije v tujini. To je glavna naloga. Druga naloga pa je razvoj produktov oziroma krovna skrb za razvoj slovenskega turizma zaradi tega, ker se stvari v turizmu strahovito spreminjajo, moramo tudi v nekem strokovnem smislu organizirano s strani države skrbeti za to, da bomo v tem smislu spremljali svetovne trende. Pomemben napredek bo treba narediti v dostopnosti Slovenije, in sicer na vseh treh področjih. Na letalskem, potrebujemo napredek. Nekaj skromnih korakov v tej smeri se dogajajo. Železniškem in pa cestnem. Sramotno je, recimo, da nimamo z Italijo, ki je naš največji partner na turističnem področju, niti ene potniške železniške povezave in niti ene letalske. Tega ne verjamete, ampak preverite. Nemogoče se je iz Ljubljane preko meje odpeljati s potniškim vlakom ali pa obratno.

Zadnja zadeva je zakonodajni okvir, in sicer Zakon o spodbujanju razvoja turizma, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu in Pravilnik o kategorizaciji in nastanitvenih objektov.

Na tretji del bom pa v nadaljevanju odgovoril.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Gospa Suzana Lep Šimenko zahteva dopolnitev odgovora. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala, predsedujoča za besedo. Hvala, minister, za vaš odgovor.

Bi pa želela še to, kar vam je zdaj zmanjkalo časa za dopolnitev, tako glede smernic Evropske komisije kot pa tudi o teh ciljno usmerjenih trgih. Morda bi še ta podatek, ki se mi je zdel zelo zanimiv, da se po določenih tržnih ocenah 21 % potencialnih turistov iz hitrorastočih trgov, kjer je nekako opaziti rast turistov pri nas, odreče potovanju v Evropo ravno zaradi vizumske obveznosti. Tako da bi si morda želela še eno dodatno obrazložitev tudi okoli te vizumske obveznosti. Kot ste sami rekli, na področju turizma je vedno treba nekaj delati na novo. Kot sem tudi že večkrat rekla, turizem so zgodbe in se dejansko vsako leto pričakuje nekaj novega. Zato je, recimo, zelo hiter odziv Slovenske turistične organizacije, ki bo glavna tista, kot ste omenili, ki bo skrbela za promocijo turizma, izjemno pomemben in seveda tudi

ključen. Tako da bi prosila še dopolnitev za ta vprašanja.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Hvala.

Najprej okoli vizumske politike. Tukaj v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve delujemo v tej smeri, in sicer imamo zadeve nastavljene v okviru evropske politike. Vizumski postopki so za določena področja poenostavljeni in uvajali jih bomo tudi na področju novih držav. V vsakem primeru pa upoštevamo smernice evropske politike na temu področju.

Promocija. Približno 70 % bomo vedno vlagali v trge, ki so zdaj jedro našega dihanja v turizmu, tu pa so na prvem mestu Italija, na drugem mestu Avstrija, na tretje, mestu Nemčija, Hrvaška, Srbija, Rusija. To je 70 % dejavnosti na področju turizma. Tretjina, ki preostane, pa pride in bo na vrsti za tista področja, ki ste jih omenili, zaradi kratkosti časa bom omenil samo, da na oddaljenih trgih uspešno promoviramo naš del Evrope skupaj s Hrvaško, kjer imamo na Kitajskem, v Indiji in na Japonskem sejemске priveditve, ki jih imenujemo Cro-Slo oziroma Slo-Cro, ki so res korektno skupaj sfinancirane, kajti morate vedeti, da so razlogi za medcelinske polete več kot pa obisk samo ene države in v temu kontekstu dosegamo nekaj korektnih rezultatov.

Okoli upoštevanja smernic evropske politike pa lahko povem, da jih teoretično v strategiji vse upoštevamo, jih imamo napisane, vendar pa jih nismo izvajali v dovolj veliki meri, ker smo se omejili na takrat razpoložljiva sredstva.

Ključna zadeva, ki bi jo pa kljub vsemu še želel povedati je pa ta, da je ustanovitev Samostojne slovenske turistične organizacije prvi korak, da moramo narediti drugi korak, to pa je sistemsko rešiti financiranje nacionalne promocije. Ta prvi, budžetski del imamo, drugi del iščemo izhod v smeri turistične takse, ki jo tako kot Avstriji in Hrvatim želimo del nameniti za promocijo na javnem delu, in še tretji del skozi že sprejeti Zakon o igrah na srečo, ki predvideva, da se del tega uporabi na nacionalnem nivoju ali pa z neko rešitvijo v smeri turistične članarine za prispevke s turističnimi področji. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Minister je prehitel z odgovorom.

Zdaj pa bo Miha Kordiš zastavil vprašanje ministru za zunanje zadeve, gospodu Karlu Viktorju Erjavcu. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoča, najlepša hvala za besedo.

12. februarja je bil sklenjen nov mirovni sporazum v Minsku, znova je bilo vzpostavljeno premirje. To premirje je bilo krhko, ampak zaenkrat še drži. Ampak zato, da se razmere normalizirajo, so potrebni dodatni koraki, še

posebej na strani Vlade v Kijevu, ki mora v skladu s sporazumom zagotoviti dejansko samoupravo Doneški in Luganski oblasti, vključno s pravico, da tamkajšnje lokalne oblasti vzdržujejo milice za ohranjanje reda in miru. Sporazum zahteva tudi, da ozemlje Ukrajine zapustijo tuji plačanci, vključno s pripadniki narodne garde, to je paravojaških enot, ki jih financirajo prozahodno usmerjeni oligarhi. Uspeh mirovnih prizadevanj je v veliki meri odvisen od delovanja Evropske unije. Nikakor se ne bi smela ponoviti napaka iz septembra 2014, ko je Evropska unija skupaj z Združenimi državami le nekaj dni po podpisu prvega mirovnega sporazuma v Minsku zaostрила sankcije proti Ruski federaciji, in s tem je posredno podprla tako imenovano protiteroristično operacijo kijevskih vojaških in paravojaških enot, ki je zahtevala več tisoč življenj, večinoma civilistov. V petek je tudi v Delu zaokrožil članek, da je v Ukrajino prispelo več sto vojaških inštruktorjev, zelo konkretno, 300 ameriških vojaških inštruktorjev, ki naj bi urili ukrajinsko nacionalno gardo. Kdo ta ukrajinska nacionalna garda je, vemo. Med drugimi jo sestavlja tudi privatni bataljon oligarha Kolomojskyiga po imenu Azov. Tole je njihov simbol, to so njihove bojne barve, ki so zelo jasno modelirane po bojnih barvah tretjega rajha. Pa če še neka taka primerjava ne prepriča, je pa mogoče ta dovolj zgovorna, ko se je zastava bataljona Azov pojavila z roko v roki z emblemi tretjega rajha in z zastavo zveze Nato. Kar želim reči je, če hočemo, da se razmere v Ukrajini stabilizirajo, da se dejansko odpre neka možnost trajnega miru, je treba pritisniti na Kijev, treba je pritisniti na te, ne bom rekel neonacistične, ker so pač odkrito, direktno nacistične sile.

In v zvezi s tem vas sprašujem: Kdaj naj bi bila sprejeta odločitev o podaljšanju oziroma odpravi sankcij? Ali bo Slovenija glasovala proti podaljšanju sankcij Ruski federaciji? Kakšna zagotovila so bila v zvezi s tem dana pomočnici ameriškega zunanjega ministra Viktoriji Nuland, ki se je 18. marca letos sestala s predsednikom države in vlade ter ministrom za zunanje zadeve? Toliko. Hvala za odgovore.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Odgovor bo dal minister za zunanje zadeve, gospod Karl Viktor Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa. Najprej lep pozdrav! Zahvaljujem se za poslansko vprašanje. Kar se tiče minskega dogovora, ki je bil sklenjen 12. februarja v letošnjem letu, lahko ocenjujemo, da to pomeni korak naprej pri razreševanju ukrajinske krize. Tudi Slovenija je na stališču, da to krizo lahko rešimo samo po politični poti, s političnim dialogom. Seveda morajo vse strani poskrbeti za to, da bi se minski sporazum tudi v

celoti implementiral. To pa seveda ne bo lahka naloga. Od tega ste že vi sami nekaj omenili, da bo potreben umik paravojaških skupin, ki delujejo na ukrajinskem terenu, seveda pa tudi Ukrajina mora izvesti svojo domačo nalogo, zlasti na reformnem področju. Tukaj zlasti se pričakuje reforme na področju pravosodja, boja proti korupciji, organiziranemu kriminalu. Pomembna točka je decentralizacija. Mi smo prepričani, da je možna samo diplomatska rešitev, ne vojaška rešitev, zato Slovenija tudi ni zagovarjala ponujene vojaške pomoči Ukrajini, ki je bila omenjena. Menimo, da tudi angažma inštruktorjev ne more prispevati k neki mirni rešitvi. V okviru normandijske skupine, to se pravi v skupini, kjer delujejo poleg francoskega zunanjega ministra, nemškega zunanjega ministra in pa ruskega in ukrajinskega, mislim, da je to pravi forum za iskanje ustreznih političnih rešitev. Pri tem je pa seveda tudi pomemben dialog med Kijevom, Luganskim in Donetskim.

Kar se tiče vaših vprašanj, naj povem, da zaenkrat še ni bilo razprave glede podaljšanja ali ukinitve ali zmanjšanja gospodarskih sankcij oziroma bolj rečeno omejevalnih ukrepov, ker ne gre samo za klasične gospodarske sankcije, ampak so v okviru teh sankcij na seznamu določene osebe in pravne osebe, ki nimajo pravice priti na ozemlje EU in tudi ne razpolagati z morebitnim premoženjem, ki ga imajo v EU. Res je, da se julija iztečejo gospodarske sankcije, tako da je za pričakovati, da bomo seveda na svetu ministra za zunanje zadeve obravnavali vprašanja gospodarskih sankcij. V zvezi s tem naj povem, da bo stališče Slovenije odvisno zlasti od tega, kako se uresničuje minski sporazum in pa seveda tudi od situacije na terenu. Lahko povem, da zaenkrat gospodarske sankcije nimajo kakšnega bistvenega vpliva na blagovno menjavo med Slovenijo in pa Rusko federacijo. Ta blagovna menjava bo tudi v letošnjem letu na nivoju približno dveh milijard dolarjev. Lahko pa seznanim, da 5. maja pride soprodsedujoči Skupine za gospodarsko sodelovanje minister Nikiforov, s katerim bova pripravila agendo za srečanje mešane gospodarske komisije v Rusiji. Naj še enkrat ponovim, da tukaj gre za srečanje, ki je v skladu in tudi v okviru spoštovanja gospodarskih sankcij.

Ali bo Slovenija glasovala za podaljšanje gospodarskih sankcij? Odvisno pač od tega, kako se bo realiziral minski sporazum in odvisno od situacije na terenu. Tako da v tem trenutku zelo težko povem, kako se bomo odločili. Kar se tiče pomočnice ameriškega zunanjega ministra, bi rekel državnega sekretarja, pa moram reči, da sva se v glavnem pogovarjala o bilateralnih odnosih, o tem, kako povečati gospodarsko sodelovanje, in pa seveda je tekla beseda tudi o tem, kako gleda Slovenija na nadaljnje gospodarske sankcije proti Ruski federaciji. In povedal sem vam, da za nas je

ključno, kako se bo realiziral minski dogovor in zlasti, kakšna bo situacija.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Gospod Miha Kordiš zahteva dopolnitev odgovora. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Ja, predsedujoča, najlepša hvala za besedo.

V kakšnem razmerju so sankcije proti Ruski federaciji z uresničevanjem dogovora iz Minska? V zelo napačnem razmerju v tem trenutku. Pač predpostavlja se, da naj bi ta dogovor iz Minska bil implementiran na tak način, da se pritisne z nekimi sankcijami na Rusko federacijo. Ampak kot sem izpostavil v svojem vprašanju, je v resnici situacija obratna. Potrebno je pritisniti na Kijev. In Evropska unija ima v rokah instrumente, ima v rokah možnosti, da stori nekaj takega. Brez nadaljnjega. In odprava sankcij proti Ruski federaciji bi bila zelo močan in zelo jasen signal, da Evropa oziroma Evropska unija hoče mir v Ukrajini, da si ga v resnici želi. Ker v resnici so sankcije proti Ruski federaciji nič drugega kot tiha podpora kijevskim jastrebom. In zaradi tega smo v Združeni levici zelo odločno na stališču, da so pač te sankcije nepotrebne, da bi jih bilo treba odpraviti. Neki, kako bi rekel, megleni odgovori v smislu, ja, odvisno od uresničevanja od sporazuma na terenu, odvisno od tega, koliko se bo minski sporazum upošteval, preprosto ne zadostujejo, gospod minister, zaradi tega, ker imamo v rokah diplomatske škarje in platno, da zagotovimo nek pritisk na Kijev, ki bi pa pripeljal potem, da se sporazum iz Minska dejansko uresničuje.

Omenili ste reforme. Kar se tiče teh reform, ki naj bi jih Ukrajina izpeljala, med drugimi vključujejo tudi to, da se drastično dvigne cena plina za prebivalstvo, da se zamrzne minimalna plača, da bo odpuščenih 10 % javnih uslužbencev. Vse ob tem, ko naj bi se za redno vojsko po oceni stockholmskega instituta sredstva podvojila. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Odgovor bo dopolnil minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec. Izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Kar se tiče gospodarskih sankcij, je slovensko stališče vseskozi jasno, in sicer da sankcije niso same sebi namen. Če sankcije ne učinkujejo, potem so nesmiselne. Smisel teh sankcij, da bi predvsem dosegli spremembo ruske politike, ki gotovo vpliva tudi na situacijo v Ukrajini. Se pa povsem strinjam z vami, da tudi ukrajinska stran mora opraviti domačo nalogo, zlasti kar se tiče reform. Lahko povem, da na Svetu ministrov za zunanje zadeve večkrat tudi gostimo ukrajinskega zunanjega ministra in da ga ves čas povprašujemo, kako potekajo te reforme. In tudi lahko povem, da Evropska unija v zvezi s

tem nudi močno ekspertno pomoč, ker je povsem jasno, da brez reform tudi v Ukrajini se bo zelo težko rešila kriza v Ukrajini.

Tako da kar se tiče gospodarskih sankcij, to bo obravnavano na Svetu ministrov za zunanje in potem bo tudi dan ustrezen predlog Evropskemu svetu, to je format, kjer sodelujejo predsedniki držav in predsedniki vlad. Upam, da bo situacija takšna, da bomo lahko znižali te gospodarske sankcije, ampak ne zato, da bi šli korak proti Rusiji, ampak zato, da bi šli korak k ureditvi ukrajinske krize in k večji stabilnosti tega področja.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Poslanec gospod Miha Kordiš želi izraziti zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Drži. Hvala, predsedujoča.

Ja, jaz predlagam, da se na eni izmed naslednjih seji v skladu s poslovnikom v Državnem zboru opravi razprava na temo ministrovega odgovora.

Situacija je zelo preprosta, za razrešitev ukrajinske situacije je predvsem potreben pritisk na Kijev, treba je pritisniti na aktualne ukrajinske oblasti, trenutno so ti in njim podobni fantje, ki tam izvajajo protifašistično politiko. Brez tega seveda miru v Ukrajini ne bo. In sankcije, ki nekako služijo kot sredstvo pritiska na Rusko federacijo, k temu miru vsekakor ne prispevajo, nikakor ne služijo k temu, da bi se situacija v Ukrajini kakorkoli razrešila, ker je osnovna logika tukaj napačna, da je Rusija nek tisti velik bad guy, ki ga je treba ukrotiti, potem pa bo vse v redu, medtem pa lahko Kijevu podpisujemo biano menice za politike, ki jih izvršujejo. Tako da jaz mislim, da moramo o tem odgovoru opraviti razpravo. Še posebej zato, ker tukaj se bom referiral na Ameriški institut Gallup, ki je vodilna svetovna ustanova na področju raziskovanja javnega mnenja, in ta institut po vsem svetu izvaja raziskavo U. S. Global Leadership in v okviru te raziskave ljudje ocenjujejo vlogo ameriškega vodstva kot pozitivno ali negativno, rezultat, ki ga je dal za Slovenijo, je, da kar 52 % vprašanih ne odobrava delovanja ameriške administracije, kot pozitivno jo ocenjuje samo 26 %, in s tem se Slovenija uvršča med tiste evropske države, ki so najbolj nenaklonjene administraciji Združenih držav. Tukaj bi rad opozoril, da gre ocenjevanje političnega vodstva Združenih držav ne njihove kulture, njihovih ljudi in tako naprej in da gre za zelo jasen signal, da naši ljudje, državljanke in državljani Slovenije, nasprotujejo kakršnimkoli oblikam imperializma, vmešavanja v notranje zadeve drugih držav, pa naj gre tu za Latinsko Ameriko, za Bližnji vzhod ali pa za nekdanje Sovjetske republike. Pač ta imperializem izvajajo Združene države in druge zahodne države. Zaradi svojih ekonomskih in materialnih

interesov podpirajo oligarhije, kot je na primer kijevska, ki strelja na lastno prebivalstvo. In tu seveda potrebujemo nek popolnoma drugačen obrat v slovenski zunanji politiki. Trenutna vlada pač nima absolutno nikakršnega mandata, da bi zastopala proimperialistična stališča, ki so v diametralnem nasprotju s protiimperialistično usmerjenostjo naših ljudi. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 21. aprila 2015, v okviru glasovanj.

Zdaj pa bo gospa Nada Brinovšek postavila vprašanje ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc, ki pa je upravičeno odsotna, tako da poslanko prosim, ali želi ustni ali pisni odgovor, da se izjavi. Hvala.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Lep pozdrav vsem v dvorani!

Pravilnik o nujni medicinski pomoči bi moral zagledati luč sveta že 1. marca letošnjega leta in ker ga še do takrat ni bilo, naj bi po besedah ministrice za zdravje bil pripravljen končno že do 15. 4., vsaj tako je dejala ministrica za zdravje na zadnji seji Državnega zbora. Danes smo 20. 4., tega pravilnika pa še vedno nimamo. Tukaj bi rada poudarila, da gre za izredno pomembno tematiko, s katero se v tem času, bi lahko rekla, ukvarja cela Slovenija. Po mnenju strokovne javnosti urgentni sistem pri nas deluje dobro. Strokovna javnost meni, da je treba zaključiti le izgradnjo desetih urgentnih centrov, nujno medicinsko pomoč na periferiji pa nadgraditi. Nosilci lokalne oblasti, se prvi župani, direktorji javnih zdravstvenih zavodov kakor tudi strokovna javnost so se glede na številne neznanke, ki se pojavljajo v zvezi s pripravo pravilnika o nujni medicinski pomoči v zadnjem času večkrat zbrali na raznih koncih Slovenije na posvetih na to temo. Ampak še vedno ostaja priprava pravilnika velika tajnost in Ministrstvo za zdravje se teh posvetov ni udeleževalo.

Po naših podatkih osnutek pravilnika še vedno ni pripravljen za javno obravnavo in danes že tretjič z ustnim poslanskim vprašanjem sprašujem spoštovano ministrico, ki pa je žal ni med nami:

Kdaj bo osnutek pravilnika o nujni medicinski pomoči končno zagledal luč sveta?

Ali je bila pri pripravi pravilnika glede na pobudo, ki je bila podana na nujni seji Odbora za zdravstvo, vključena tudi stroka s terena?

Ali so se pri pripravi pravilnika upoštevale različne geografske značilnosti posameznih regij?

Ali in kdaj se predvideva predstavitev osnutka tega pravilnika na terenu?

Ali imajo strokovne službe ministrstva že pripravljeno časovnico za predstavitev tega pravilnika?

Če je nimajo, zakaj je nimajo?

Ali bo ministrstvo upoštevalo utemeljene pripombe s terena in jih vključilo v pravilnik pred sprejetjem?

Ali bo pravilnik pred sprejetjem predstavljen tudi Odboru za zdravstvo?

Prosila bi za pisni odgovor. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo postavil vprašanje ministru za zunanje zadeve, gospodu Karlu Viktorju Erjavcu.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa ministrica, spoštovana gospoda ministra, spoštovani gospod minister za zunanje zadeve Karl Viktor Erjavec!

Moram reči, da me je k poslanskemu vprašanju nekako spodbudilo dejstvo, da v tem tednu gostite vašega ministrskega kolega, lahko bi rekel tudi prijatelja, francoskega ministra za zunanje zadeve. Poglejte, včeraj se je na spletu, tako kot že velikokrat doslej, pojavil nov posnetek teroristične organizacije, tako imenovane Islamske države, ki prikazuje, kako so skrajneži postrelili in obglavili okrog 30 etiopskih kristjanov v Libiji. Podobno v četrtek beremo, italijanska policija je aretirala petnajst muslimanskih pribežnikov potem, ko naj bi s čolna na poti proti Italiji pometali 12 kristjanov iz Gane in Nigerije. Vseh 12 naj bi utonilo. Na spletni strani francoske ambasade v Združenem Kraljestvu sem 27. marca letos zasledil novico, da je minister za zunanje zadeve in mednarodni razvoj Republike Francije gospod Loron Fabrice v intervjuju za dnevnik La Croix izjavil, da bo Francija podala predlog, da Varnostni svet Organizacije združenih narodov obravnava problematiko vedno hujšega preganjanja kristjanov na bližnjem vzhodu in širše ter da se sprejme določen varnostni načrt.

Zanima me, spoštovani gospod minister:

Kakšno je stališče Republike Slovenije do tega vprašanja?

Ali se bo Republika Slovenija pridružila tej pobudi oziroma jo tudi podprla?

Treba je spomniti, da je Evropski parlament že leta 2011 sprejel Resolucijo Evropskega parlamenta o položaju kristjanov v zvezi s svobodo veroizpovedi. Veste, da se je Evropska zveza že velikokrat ostro oglasila v zvezi z nasiljem nad kristjani. Zanimivo je, da je gospod minister za zunanje zadeve in mednarodni razvoj Republike Francije socialist in je s to svojo pobudo pravzaprav nakazal neko širino francoske zunanje politike. Zanima me, gospod minister, stališče Republike Slovenije.

Ali boste uvrstili to vprašanje na sejo Vlade in kako se nameravate glede te pobude odzvati?

Hvala lepa za vaš odgovor.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podal minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala za besedo, predsedujoča.

Hvala za vprašanje. Res je, Laurent Fabius bo ta teden obiskal Slovenijo. Imela bova bilateralno srečanje in ena od tem bo tudi to vprašanje, ker dejansko so manjšine kar ogrožene, ko govorimo o konfliktnih območjih, zlasti na širšem Bližnjem vzhodu. Bi pa omenil, ker dobro poznam Francijo in ker ste omenili, da je Laurent Fabius socialist in da pozdravljate, ker je šel s to pobudo v Varnostni svet. V Franciji so socialisti verni in tudi hodijo v cerkev; to ni enako kot pri nas v Sloveniji, da ne bi mislili, da je to karkoli nenavadnega. Res je, Laurent Fabius je kot predsedujoči Varnostnemu svetu, ker je Francija predsedujoča, 26. oziroma 27. marca letošnjega leta dal predlog Varnostnemu svetu, da se odpre razprava o žrtvah napadov in izkoriščanja na etični osnovi ali verski pripadnosti. Moram reči, da s krizo v Siriji in pojavom Islamske države – tu bi rad tudi povedal, da muslimani zelo neradi slišijo tîrmin Islamska država, ker se čutijo s tem prizadete, in raje vidijo, da uporabljamo besedo Daesh – se je položaj manjšin in tudi kristjanov drastično poslabšal. In zaradi tega je Francija in Laurent Fabius dal to v razpravo in ta razprava je bila tudi opravljena na Varnostnem svetu. Sodelovalo je več kot 50 držav v tej razpravi, tudi Slovenija, in sicer smo tudi mi izrazili ogorčenje nad zlorabo vere za podpihovanje provokacij, pa tudi v smislu eskalacije verske mržnje. Tako je generalni sekretar Ban Ki Moon na podlagi te razprave sprejel odločitev, da bo organiziral visoki panel z uglednimi osebnostmi, kjer bi razpravljali zlasti o tem, kako preprečiti takšne pojave. Gre pa za osebe, ki se štejejo za globalne avtoritete na področju poznavanja verskega, civilnega, kulturnega, akademskega in poslovnega življenja, zlasti v bližnjevzhodni regiji. Laurent Fabius je v okviru tega predloga 27. marca letos predlagal, da generalni sekretar Ban Ki Moon pripravi poseben dokument – charte d'action, ki bi imel različne dimenzije: humanitarno, vojaško, pravosodno in politično. Humanitarno zlasti s tega vidika, ker je humanitarna situacija katastrofalna. Tudi to, kar gledamo sedaj v Sredozemskem morju, je posledica te katastrofalne humanitarne situacije, zlasti v Siriji in Iraku. Vojaška dimenzija je pomembna zlasti zaradi tega, ker naj bi iraške varnostne sile preprečevale napade Islamske države ali Daesh proti manjšinam. In med njimi tudi proti kristjanom kot verski manjšini in tudi koalicija, to je tista koalicija, v kateri mi ne sodelujemo v tistem stebru, ki se nanaša na vojaške aktivnosti. Pravosodna dimenzija, da bodo kaznovani vsi tisti, ki izvajajo takšne zločine, ker gre v bistvu že za genocid, gre za etično čiščenje. Ter politična dimenzija – to pa je, da je treba v okviru diplomatskih možnosti, političnega dialoga najti ustrezne rešitve. Slovenija je v tej razpravi aktivno sodelovala in izrazila stališča, ki sem vam jih predstavil v temu trenutku.

Kaj več pa morda potem, po bilateralnim srečanju z Laurentom Fabiusom; zlasti ker ste predsednik Odbora za zunanjo politiko, imate obilo možnosti postavljati vprašanja in odpirati razpravo.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Jožef Horvat ima zahtevo za dopolnitev odgovora. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod minister, za vaš obširni odgovor.

Če prav razumem, je Slovenja to pobudo vašega kolega Fabiusa podprla. Seveda hvala tudi za to, da ste slovenski javnosti predstavili, kar sam že veliko časa poznam, kako so francoski socialisti versko orientirani, da so pretežno kristjani. Vesel bom, če boste tudi na Odboru za zunanjo politiko in širše posredovali informacije o pogovorih, ki jih boste imeli tudi na to temo z vašim kolegom Laurentom Fabiusom.

Tukaj bi vas še, gospod minister, vprašal:

So morda že znani kakšni obrisi tega varnostnega načrta, ki bi naj bil sprejet? Poleg tega pa dajem tudi pobudo in mislim, da bi bilo zelo pomembno in tudi potrebno, da slovenski javnosti vi predstavite preko tiskovne konference ali kakorkoli že – jaz vam tukaj ne bom dajal navodil. Bilo bi dobro, da slovenski javnosti predstavite, da je bila Slovenija tukaj na strani francoske pobude, ki gre enostavno proti preganjanju kristjanov na Bližnjem vzhodu in širše. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podal minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec. Izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa.

Ni kaj dodati, seveda bom z veseljem tudi seznanjal javnost o teh zadevah. Problem je, da Daesh svojo strategijo gradi na tem, da želi, da pripadniki drugih verskih manjšin spremenijo svojo vero in postanejo muslimani. Sicer je njihova filozofija, da jih je treba pobiti. In zaradi tega napor mednarodne skupnosti, tudi z vojaškimi operacijami, da se to teroristično državo uniči.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Dr. László Göncz bo prav zastavil vprašanje ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Viktorju Erjavcu. Izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod minister, gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Za področje slovensko-madžarskih meddržavnih odnosov velja, da so vzorni in

večplastni ter v stalnem, kontinuiranem nadgrajevanju. S tem se v veliki meri lahko verjetno vsi strinjamo, kljub temu pa obstajajo določene zadeve, kjer se pojavlja tudi neka vrzel. V zadnjem obdobju se s strani določenih ustanov pojavljajo vprašanja o vzrokih zamujanja sprejetja programa sodelovanja v izobraževanju, znanosti in kulturi med Ministrstvom za človeške vire Madžarske in Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport ter Ministrstvom za kulturo Republike Slovenije. Za vsebinska vprašanja na slovenski strani sta sicer pristojni omenjeni ministrstvi, vendar v procesu sprejemanja pa v vlogi koordinatorja sodeluje tudi vaše ministrstvo.

In zato, da bi bilo v zvezi s tem čim manj nejasnosti, vas sprašujem o vzrokih za sorazmerno dolge postopke:

Kdaj se lahko pričakuje sprejetje omenjenega programskega dokumenta?

In naslednja stvar, pretekli mesec sem na pristojni ministrici, takrat sta še bili ministrici, naslovil poslansko pobudo za vsebinsko dopolnitev omenjenega programa sodelovanja. Predlagal sem, da se poleg že zajetih vsebin namenijo še posebna pozornost vzajemnemu spoznavanju in promoviranju jezikovnih, zgodovinskih, etnografsko-kulturnih značilnosti in drugih specifik sosednje države oziroma naroda. Pobudo sem utemeljil in tudi sedaj pač utemeljujem z ugotovitvijo, da je kljub vzornim odnosom dveh držav in dokaj pestremu sodelovanju na določenih področjih dejansko poznavanje sosednjega naroda, torej Slovencev na Madžarskem in Madžarov v Sloveniji, celovito gledano dokaj površno, marsikdaj tudi stereotipno, vsekakor pa slabše v primerjavi z drugimi sosedami enega in drugega naroda. Kot izjeme do določene mere lahko omenimo tukaj območja, kjer živita obe narodni skupnosti, le-to tam manj oziroma ne velja. Strokovna služba vašega ministrstva je ocenila, da osnovni dogovor nekje spodbuja vse to, kar sem omenjal; vendar sam sem in tudi veliko strokovnjakov s tega področja drugačnega mnenja.

Zato vas sprašujem:

Kaj menite vi o tem oziroma kakšna je ta dosedanja raven poznavanja drugega oziroma sosedra?

Zanima me, če lahko tukaj odgovorite tudi v zvezi s pobudo, ki sem jo podal, da se ta zadeva prav s tega vidika nadgradi.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Odgovor bo podal minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec. Izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa poslancu za vprašanje. Pravilno ste ugotovili, kar se tiče programa sodelovanja v izobraževanju, znanosti in kulturi, je Ministrstvo za zunanje zadeve zgolj

koordinator. Mi smo ta program sprejeli za obdobje 2006–2008, potem pa je bila na vrsti madžarska stran, da pripravi nov program. Žal smo šele letos februarja dobili prvo besedilo novega programa za sodelovanje na področju izobraževanja, znanosti in kulture. Moram reči, da mi takšne programe podpiramo, tudi sam osebno. Ne vidim nobenega problema, če bi v okviru tega programa še posebej eksplicitno poudarili vzajemno spoznavanje in promoviranje jezikovnih, zgodovinskih, etnografskih, kulturnih značilnosti in drugih specifik narod oziroma držav. Kar se tega tiče, mi to lahko nadgradimo v smislu, kot predlagate. Sam pa ocenjujem, da bi moral vsak takšen program vsebovati vse te vsebine. Zdaj lahko tudi povem, da je ta program v pripravi, zlasti na resorjih, ki sva jih omenila: izobraževanje, kultura. Vendar moram reči, da je tukaj veliko pripomb, veliko usklajevanj. Upam, da bo ta program čim prej pripravljen, vendar v tem trenutku vam ne upam dati ocene, kdaj bo ta program pripravljen. Jaz bi si zelo želel, da bi to bilo do junija, ker takrat imam predviden tudi uradni bilateralni obisk v Budimpešti, in bi seveda rad, da bi bil ta program do takrat zaključen, pripravljen. Morda bi ga lahko celo tam podpisal. Toliko vam lahko dam z moje strani. Je pa res, kot sem rekel, Ministrstvo za zunanje zadeve je samo koordinator; vsebino pa nosijo zlasti Ministrstvo za izobraževanje in znanost ter Ministrstvo za kulturo. Bomo pa predlagali to nadgradnjo, ki jo tudi vi spodbujate.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Dr. László Göncz zahteva dopolnitev odgovora. Izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa, zgolj v enem delu, sicer se zahvaljujem gospodu ministru za korekten odgovor.

Žal se zavedamo tega, da je prišlo do velikega zamujanja z madžarske strani, kar se tiče tega predloga. V bilateralni so bile omenjene tudi neke druge nianse, ki jih zdaj ne bom omenjal. Dejstvo je, da tega objektivno dolgo ni bilo. Sprašujem vas zgolj v tistem delu, kjer se sicer tudi strinjava, da je vsebinska plat kompetenca obeh ministrstev, torej v koordinaciji določene dopolnitve ali določene vsebine neposredno vaše ministrstvo tudi ne posega oziroma niti ne sodeluje; ali pa zunanje ministrstvo daje le neko dokončno obliko temu programu.

Zgolj toliko bi prosil za dopolnitev odgovora.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Odgovor bo dopolnil minister za zunanje zadeve gospod Karl Viktor Erjavec. Izvolite.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Primarni namen teh programov je pravzaprav res, da se boljše med seboj spoznavamo, in zaradi tega se povsem strinjam s vašim predlogom, da nadgradimo ta program tudi s temi vsebinami, ki ste jih

predlagali. Mi bomo kot koordinator in kot tisti, ki je potem odgovoren za končno obliko tega programa, resornim ministrom predlagali, da dopolnijo program tudi s temi vsebinami. Mislim, da tudi madžarska stran ne bo nič imela proti temu, da nadgradimo še s temi vsebinami, ki jih predlagate. So v duhu tega, kar pravzaprav želimo doseči s tem programom.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa Eva Irgl bo zastavila vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču. Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani kolegice, kolegi, spoštovani gospod minister!

Ker sem vam že na prejšnji seji Državnega zbora zastavila podobno vprašanje v zvezi z integriteto funkcionarjev ter v zvezi z nespoštovanjem zakonodaje, danes ne nameravam imeti dolgega uvoda v ta vprašanja. V skladu z vnaprej napovedanim vprašanjem vas sprašujem naslednje:

Ali bi moral funkcionar odstopiti, ki ne ravna v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije ter ravna koruptivno, odstopiti s svojega položaja?

To je moje prvo vprašanje in seveda nanj zahtevam kratek in jednat odgovor.

In drugo vprašanje:

Ali bi moral funkcionar odstopiti s položaja, če je kršil večje število zakonov, če je kršil Ustavo Republike Slovenije in s tem obenem tudi kršil človekove pravice in če ni s tem deloval v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije? Ali mora takšen funkcionar odstopiti s svojega položaja?

Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podal minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič. Izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovana poslanka Eva Irgl!

Odgovor je odvisen od okoliščin, zato gremo najprej po vrsti. V primeru kršitve Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije – za različne kršitve predpisuje zakon različne postopke, na podlagi katerih se potem ugotavlja, ali bi moral posameznik v določenem primeru odstopiti s svoje funkcije. Včasih gre za politično sankcijo, včasih gre za prekrškovno sankcijo, včasih gre za upravno sankcijo.

Enak je tudi moj odgovor na drugo vprašanje. Ne boste od mene slišali, da bi vsakdo, ki krši katerikoli zakon, moral zapustiti neko funkcijo, ker je to odvisno od funkcije in ker je to odvisno od teže kršitve. Če bi bilo namreč tako, danes v tem parlamentu večina poslancev oziroma noben od poslancev, ki ima vsaj dva mandata,

ne bi mogel več sedeti. Ta parlament je v pretekli sestavi sprejel vrsto zakonov, ki jih je Ustavno sodišče razveljavilo. Konkretno vlada Janeza Janše, ZUJF je bil recimo razveljavljen že štirikrat na Ustavnem sodišču, da o Zakonu o telekomunikacijah in tako naprej ne govorimo. Zdaj govorim samo o tej vladi, ker ste pač vi me vprašali. Enako, recimo, pomeni kršitev zakona napačno parkiranje. To je kršitev zakona. Ali mora funkcionar, ki je napačno parkiral, odstopiti? Ali bi moral funkcionar, ki ne sprejema pošiljk tožilstva in sodišča, odstopiti? Vprašanje je preširoko, da bi lahko nanj odgovoril brez nianse. Verjamem pa, da boste te nianse postavili v vaši dopolnitvi vprašanja. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala lepa.

Gospa Eva Irgl zahteva dopolnitev odgovora.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Spoštovani gospod minister, vedno se izmikate natančnim odgovorom na jasno zastavljena vprašanja. Nisem vprašala nič takega, ker vi ne bi mogli odgovoriti. Vprašala sem vas, če lahko funkcionar, ki ne ravna v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije, ter je dokazano, da je ravnal koruptivno, še ostane na svojem položaju. Seveda imam v mislih generalnega državnega tožilca gospoda Zvonka Fišerja. Iz vašega odgovora pa je jasno razvidno, da za vas korupcija ni problem, pa čeprav ste bili prej predsednik Komisije za preprečevanje korupcije in ste danes pravosodni minister – torej tisti, ki ste dolžni prvi zasledovati cilje transparentnosti. Ampak za vas korupcija ni problem. Na zadnji seji sem vas vprašala, kako nameravate zaradi spornih in kompromitiranih oseb na vrhu pravosodne veje oblasti doseči oziroma zaščititi integriteto sodstva in tožilstva. Kaj ste mi odgovorili? Odgovorili ste mi, da se ne morete strinjati z mojo ugotovitvijo, da je na vrhu tožilstva kompromitirana oseba. Spoštovani gospod minister, ne samo da je na vrhu tožilstva kompromitirana oseba, na vrhu tožilstva je sedaj tudi koruptivna oseba. To je dokazalo Upravno sodišče, tako je rekla Komisija za preprečevanje korupcije, ko ste jo vi vodili. Takrat ste v tem primeru zaznali sum koruptivnega ravnanja. In nazadnje je to rekla tudi Komisija za preprečevanje korupcije pod vodstvom gospoda Štefaneca.

In zato vas, spoštovani minister, sprašujem:

Ker dr. Zvonko Fišer ni odstopil s svojega položaja – pa čeprav bi moral in to nemudoma, ker je ravnal koruptivno –, ali boste takoj zahtevali njegov odstop, in to javno danes na seji?

Če pa ne bo odstopil, ali boste zaradi zaščite pravosodnega sistema odstopili sami? Odstopili sami, čeprav bi morali že zaradi kršenja zakonodaje in Ustave Republike Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Odgovor bo dopolnil minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa za besedo.

Prosim vas, ne polagajte mi besed v usta. Ostro zavračam to, kar ste rekli, da sem s prejšnjim odgovorom absolutno pokazal, da zame korupcija ni problem. To je zlonamerno podtikanje, ampak razumem – kamere so vključene. Kar se tiče drugega, ravno tako vam zadnjič nisem odgovoril, da se ne strinjam s tem, da na vrhu tožilstva niso kompromitirane osebe. Vi ste imeli štiriminutni uvod, kjer ste dvema predstojnikoma, predsedniku Vrhovnega sodišča in generalnemu državnemu tožilcu, naštel malo morje očitkov – kršitve človekovih pravic, korupcija, kršitve zakonov in tako naprej. In sem rekel, da se s tako pavšalno oceno ne morem strinjati v sami podmeni.

Kar se pa tiče konkretne zadeve v povezavi z generalnim državnim tožilcem, pa mislim, da sem prvi korak in svoj odnos do ugotovitev KPK, odločitve Upravnega sodišča, ugotovitev nadzorne skupine Ministrstva za pravosodje in inšpekcije za javni sektor izkazal s tem, da sem nekaj dni po dogodku storil to, kar sem lahko. To pa je, od predsednice Državnotožilskega sveta sem zahteval poročilo in potem bomo videli, kako bo postopek naprej tekel. Če bi bil na vašem mestu kot poslanec, bi se lahko tudi vrednostno do tega opredelil, izjasnil. Ker pa sem minister za pravosodje, ki ima določeno procesno vlogo v postopku morebitne razrešitve generalnega državnega tožilca, je pa edino pošteno, primerno in pravilno, da počakamo na odločitev Državnotožilskega sveta, postopek pa sem sprožil.

In to je v tem trenutku vse, kar lahko storim. Če bo, ko bo in če ne bo, je pa vprašanje, ali bi bila čebula čebula, če ne bi imela "če". Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa poslanka Eva Irgl želi postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava. Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala.

Seveda zahtevam, da se opravi na naslednji seji razprava o odgovoru ministra, kajti minister praktično ni odgovoril na nobeno moje vprašanje. Tukaj je treba pojasniti, da je generalni državni tožilec dr. Zvonko Fišer ravnal nezakonito in koruptivno. In tega si nismo izmislili mi v SDS, pa čeprav že dolgo časa opozarjamo na to dejstvo. V primeru zaposlitve gospoda Boštjana Škrleca na mesto generalnega direktorja tožilstva je bila ta zaposlitev koruptivna in nezakonita, je naprej ugotovilo Upravno sodišče. Potem je se prav tako skozi nadzor, ki je bil storjen s strani tedanjega ministra za pravosodje dr. Senka Pličaniča, ugotovilo, da je prišlo do nezakonite

zaposlitve. Nato je tako ugotovila Komisija za preprečevanje korupcije, ki jo je vodil mag. Goran Klemenčič, danes minister za pravosodje. Tudi zato sem pričakovala, da bo ta zadeva z dr. Zvonkom Fišerjem šla hitreje in da bo minister pokazal svojo avtoriteto in zahteval odstop generalnega državnega tožilca. Komisija za preprečevanje korupcije pod vodstvom gospoda Štefaneca je tudi jasno povedala, da je v primeru te zaposlitve prišlo do koruptivnega ravnanja. Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije pravi, da je integriteta pričakovano delovanje posameznikov in organizacij pri preprečevanju in odpravljanju tveganj, da bi bila oblast, funkcija, pooblastilo ali druga pristojnost za odločanje uporabljena v nasprotju z zakonom, pravno dopustnimi cilji ali etičnimi kodeksi. In seveda integriteta ni vezana samo na to definicijo ali pa samo na trenutno funkcijo, ki jo nekdo opravlja, ampak predstavlja način ravnanja določenega posameznika. In tukaj moram reči, da ste me, spoštovani gospod minister, zares razočarali, ker se niste jasno postavili za transparentne zadeve, da niste jasno obsodili koruptivnega ravnanja dr. Zvonka Fišerja, pa čeprav smo že precej dolgo razpravljali o tem in tudi ugotovili, da na takšnem mestu pač ne more biti oseba, ki je nedvomno že v prejšnjem sistemu kršila človekove pravice; danes pa je ravnala tudi dokazano koruptivno. Tukaj bi vendarle pričakovala več vaše moči, da se takšna ravnanja ne bi odvijala in da posamezniki potem, če pride do takšnih ravnanj, sprejmejo tudi odgovornost.

In zato želim, da se opravi razprava v skladu s Poslovnikom. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil jutri, 21. aprila 2015, v okviru glasovanj.

Gospod Benedikt Kopmajer bo zastavil vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Izvolite.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica, spoštovana ministrica, minister, spoštovani kolegice in kolegi!

Glede na prakso iz prejšnjih let, ko so obljube vlad in ministrov o izgradnji tretje razvojne osi ostale nerealizirane, smo sedaj koroški poslanci, smo sedaj poslanci ubrali drugo pot. Pogosteje vas bomo opominjali na dane obljube. Spoštovani gospod minister! 25. marca letos ste med obiskom Vlade Republike Slovenije na Koroškem predstavili aktivnosti za izgradnjo severnega dela tretje razvojne osi. Zavezali ste se, da se bodo za odsek med Velenjem in Slovenj Gradcem v letošnjem letu začele aktivnosti projektiranja 17,5 km hitre in 1,9 km navezovalne ceste. Kot mi je znano, trenutno teče postopek za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, ki naj bi bilo po vaših zagotovilih izdano še v tem mesecu. Do

leta 2018 naj bi bila izdelana projektna dokumentacija. Sledili pa naj bi postopki pridobivanja zemljišč. Pričetek gradnje tega odseka tretje razvojne osi je predviden v letu 2019.

Zato vas, spoštovani minister, sprašujem:

Kakšne aktivnosti za začetek projektiranja so že bile izvedene s strani ministrstva oziroma družbe Dars, ki naj bi vodila to investicijo?

Kdaj lahko pričakujemo začetek projektiranja?

Ali je okoljevarstveno soglasje za ta odsek že dano oziroma kdaj se ga lahko pričakuje?

Prosim za vaše odgovore tudi v pisni obliki, ker smo mnenja, da so takšni izdelki bolj obstojni. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podal minister za infrastrukturo dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana kolegica ministrica!

Zahvaljujem se za postavljeno vprašanje. Kot že rečeno na obisku na Koroškem, se zavzemamo, da se postopki in aktivnosti na izvedbi tretje razvojne osi, na severnem in južnem delu, peljejo naprej. Vaše vprašanje se konkretno nanaša na tako imenovani srednji del tretje razvojne osi, na severnem delu od Velenja do Slovenj Gradca, kjer je trasa že umeščena v prostor in se sedaj izvajajo priprave na začetek projektiranja. Če sem bolj konkreten, kaj smo naredili do sedaj – te aktivnosti na izvedbi projektiranja so uvrščene v tako imenovani načrt izvajanja koncesije družbe Dars za leto 2015, ki je tik pred formalno potrditvijo na ministrstvu in tudi s strani nadzornega sveta. Potem bodo vzpostavljeni tudi formalni pogoji, da te aktivnosti potem na izvedbi razpisa za pridobitev projektanta za izvedbo projektiranja za projekt, za pridobitev gradbenega dovoljenja tudi stečejo. V letošnjem letu je predvideno, da se bo to javno naročilo oddalo in da se bo s projektiranjem na tem odseku tudi začelo. V letu 2016 in 2017 naj bi to projektiranje potekalo in v letu 2017 se pričakuje, da bo tudi zaključeno. Paralelno bi se potem začelo tudi že z odkupi zemljišč, se pravi 2017, 2018; tako da bi bili v letu 2019 dejansko izpolnjeni pogoji, ko bi lahko bilo pridobljeno gradbeno dovoljenje in bi se lahko pričelo s samo izvedbo gradnje.

Če še orišem ta del, ki se nanaša na okoljevarstveno soglasje, ki je tudi neke vrste podlaga oziroma z njim se oddajo projektni pogoji za projektiranje. Ta upravni postopek ravnó tako vodi Dars. Vloga je že bila oddana s strani Arsa – Agencije Republike Slovenije za okolje, je bil podan zahtevek za dopolnitev vloge. Ta dopolnitev vloge je bila s strani Arsa že tudi podana. Pričakujemo tudi, da bo okoljevarstveno soglasje izdano v drugi polovici meseca maja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospod Jože Tanko bo zastavil vprašanje predsedniku Vlade dr. Miru Cerarju v funkciji ministra za izobraževanje, znanost in šport, ki je svojo prisotnost opravičil. Prosim, da se izjasnite, ali želite ustni ali pisni odgovor predsednika. Hvala.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa predsedujoča.

Dejstvo je, da je Slovenija precej zbirokratizirana država in smo prenormirani oziroma imamo preveč zakonodaje praktično v vseh družbenih podsistemi. Še posebej je to značilno za šolstvo, ki je bilo vedno podvrženo – tudi že v preteklih mandatih, v času gospoda Gabra – pretirani birokratizaciji oziroma pretiranemu normiranju, kajti takrat se je praktično vse predpisovalo. Dva dneva nazaj, v petek je bil na Odmevih med drugim tudi eden izmed ravnateljev osnovne šole, ki je povedal, da ureja šolstvo približno tisoč 200 strani predpisov in da en poslovodni organ, se pravi ravnatelj ali svet šole, zaradi take količine predpisov ne more kvalitetno opravljati funkcije; pedagoški proces pa praktično sploh ni več pedagoški proces, ampak samo še izpolnjevanje obrazcev. Leta 2009 je tedanji minister za šolstvo gospod Lukšič ustanovil neko delovno skupino, ki je imela posebno nalogo, da poenostavi, debirokratizira postopke v šolstvu. To delovno skupino je takrat vodil gospod Miro Cerar in 15. junija 2010 sta imela tedanji minister Lukšič in vodja te delovne skupine tiskovno konferenco, na kateri je bilo zagotovljeno, da bo že do konca leta 2010 vse tisto, kar je ta delovna skupina ugotovila, zapisano v šolski zakonodaji, se pravi v Zakonu o financiranju vzgoje in izobraževanja in Zakonu o osnovni šoli. Dejstvo pa je, da se najbrž od tega ni zgodilo popolnoma nič. Niti ena ugotovitev iz leta 2010 ni bila zapisana oziroma spremenjena v zakonu. Ker je gospod Cerar sedaj predsednik Vlade že osmi mesec in da je v tem času postal že dvakrat minister za šolstvo, bi od njega pričakovali, da bi vsaj tisto, kar je ugotovil leta 2009 in 2010, zapisal oziroma zahteval od svojih ministrov, da zapišejo v šolsko zakonodajo. Imel sem namen to vprašati predsednika Vlade tudi sedaj, ko je ponovno minister za izobraževanje. Žal nisem zaznal, da bi se gospod Cerar opravičil.

Kljub vsemu želim ustni odgovor. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Opravičilo smo prejeli pisno. Na naslednji seji bo predsednik Vlade odgovoril ustno.

Zdaj ima besedo gospa Violeta Tomič, ki bo zastavila vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravku Počivalšku ter ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, ki je opravičeno odsoten. Prosim, da v tem delu poveste, ali želite pisni ali ustni odgovor. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoča. Ker imamo enega ministra tukaj, bom zadovoljna z ustnim odgovorom.

18. 2. 2015 je v Državnem zboru potekala skupna seja Odbora za gospodarstvo in Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, na kateri je bila na zahtevo Združene leveice obravnavana problematika Kobilarne Lipica. Na seji sta minister Židan in državni sekretar na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Cantarutti, zatrjevala, da je za kobilarno zagotovljenih 5,74 milijonov evrov za izvedbo petih nujno potrebnih projektov; pogodbe pa naj bi bile podpisane že do konca februarja. Državni sekretar je na seji celo dejal, naj nas nič ne skrbi, saj bodo ti projekti zagotovo šli v realizacijo. V zadnjih tednih pa mediji razkrivajo, da se v Kobilarni Lipica nekaj dogaja, da nekatera dela že potekajo; Vlada Republike Slovenije in pristojna ministrstva pa potrebnih pogodb za financiranje projektov kljub danim obljubam še niso podpisala.

Zaradi tega vas sprašujem:

Zakaj sta obe ministrstvi zatajili in še vedno nista zagotovili že obljubljenih sredstev za najnujnejše investicije?

Kdaj bodo podpisane pogodbe za izvedbo del?

Kako boste zagotovili, da se bo v Kobilarni Lipica izvedlo vseh pet nujno potrebnih investicij?

In kdaj bosta realizirana oba sklepa, sprejeta na Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano z dne 18. 2. 2015?

Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Odgovor bo podal minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovana predsednica, poslanke in poslanci, poslanka Violeta Tomič!

Odgovoril bom na del vprašanja, za katerega smo odgovorni in za katerega lahko dam verodostojne odgovore, s tem da je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo odgovorno za tržni del Lipice, to pa je za Lipico Turizem. O sami kobilarni mi v imenu Ministrstva za kmetijstvo ne moremo govoriti. Nihče ni zatajil aktivnosti, potekajo skladno s predpisanimi procedurami, vloga je bila s strani našega ministrstva posredovana v potrditev na o rgan za upravljanje in ta mora izdati odločbo o potrditvi projekta. Po prejemu odločbe bomo na MGRT takoj pripravili in podpisali z upravičencem Kobilarno Lipica pogodbo o sofinanciranju, ki je podlaga za črpanje sredstev. Res pa je, da smo na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo temeljito preštudirali vlogo in da sem se moral med dvema slabima rešitvama odločiti za manj slabo. Zakaj to govorim? Ker je v tem delu od 5 milijonov iz kvote turističnega denarja predvidena sanacija veterinarske ambulante, še pa še zadev, ki ne

sodijo v ta kontekst; vendar sem kljub vsemu to zadevo podpisal in posredoval organu upravljanja, ker je pač nemogoče izkoristiti ta denar v letošnjem letu za kaj drugega kot za to, kar je bilo predvideno. Imam pa vsebinske težave s tem, kar sem naredil, ker smatram, da bi, če bi bilo dovolj časa, bilo treba te zadeve rešiti na drugačen način. Drugič, za pravilno in pravočasno izvedbo investicije je odgovoren upravičenec, to je Kobilarna Lipica. Iz temeljnega načrta o sami vlogi izhaja, da bo celotna investicija predvidoma zaključena do novembra 2015. Glede na kratek časovni rok za izvedbo bomo tudi na MGRT ta postopek spremljali in spodbujamo proces na organu upravljanja, da se ta zadeva čim prej zaključi.

Zadnji del oziroma tretji del vprašanja – realizacija sklepov Odbora za gospodarstvo. Načrt upravljanja pripravljajo upravljavci zavarovanega območja, na MGRT bomo pri tem projektu sodelovali in sodelovali predvsem pri vsebinah, ki se nanašajo na naše področje. Nimamo pa neposrednega vpliva na to, kdaj bo ta načrt poslan v potrditev na Vlado Republike Slovenije. In drugi sklep odbora, ker je pač enoletno obdobje za pripravo strategije, in sicer po pripravi poročila SDH glede na navedeno izhaja to, da je SDH poročilo pripravljeno. Verjamem, da bo v najkrajšem času Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pristopilo k pripravi te zahtevane strategije. Še enkrat poudarjam, da bomo mi pri tej zadevi samo sodelovali, se pa v večji meri skupaj s SDH ukvarjamo z vprašanjem dolgoročne rešitve Lipice Turizma, za katerega pa spet smatram, da bo moral biti na nek način nazaj povezan s Kobilarno. Osebno menim, da je rešitev, ki je zdaj ločena rešitev, ki lahko pomeni na nek način životarjenje, ne pa dolgoročnega razvoja obeh delov, čeprav bosta ločena; ampak morajo biti zadeve rešene, naprej gledano, skupaj.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Gospa poslanka Violeta Tomič zahteva dopolnitev odgovora.

Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Hvala za besedo.

Jaz se zavedam, da je vaše ministrstvo odgovorno predvsem za ta del, ki pokriva Lipico Turizem; in da je Kobilarna Lipica druga zgodba, ki jo pokriva minister Židan. Vendar tako, kot ste sami ugotovili, eno brez drugega ne bo šlo. Na tej seji smo imeli predstavnike SDH, sindikatov, sveta zavoda, Računskega sodišča in vsi so ugotavljali, da se morata vzporedno razvijati oba sektorja.

Zanima pa me:

Kako ste in ali ste sploh uredili neurejeno stanje pri zemljiškoknjižni evidenci? Kot vemo, ta dva sektorja posegata en v drugega.

Ali se boste zmenili, kdo in kako bo financiral katerega od teh sektorjev.

Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Odgovor bo dopolnil minister za gospodarski razvoj in tehnologijo gospod Zdravko Počivalšek. Izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Situacija je zapletena, ker je treba pri prenosu na Lipico Turizem rešiti tri ključne zadeve, in sicer, prvič, vprašanje najemnine za hotele; drugič, vprašanje najemnine za golf igrišče in tretjič, rešiti vprašanje vlaganj Lipice Turizma v stavbo tistega objekta na tem področju. Ampak to so zadeve, ki jih moramo in bomo rešili; čeprav v tem trenutku lahko samo diplomatsko rečem, da so zadeve v procesu reševanja. Nisem zadovoljen s hitrostjo tega, kar počnemo, ampak verjamem, da bomo našli skupaj rešitev v smeri skupnega trženja vsega, kar se na področju Lipice dogaja. Tudi kobilarna, ki je pač en gospodarski objekt, rabi za svoje poslovanje tržni pristop. In verjamem, da bomo tukaj skupaj z Lipico Turizmom naredili en korak naprej – z nadgradnjo te delilne sheme, ki zdaj velja in za katero verjamem, da ni dobra.

Za zaključek bi rekel samo to, da je ključno za to zadevo, da najdemo ljudi, ki bodo ta del peljali; ker če kje, tukaj velja, da je od ljudi, ki to zadevo vodijo, odvisno, kam bo ta stvar šla. Mi s strani države lahko samo ustvarjamo pogoje in spodbujamo pravo usmeritev.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo zastavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju. Ker je dr. Dušan Mramor odsoten, prosim, da se opredelite do načina odgovora. Hvala lepa.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Ministru za finance zastavljam vprašanje v zvezi z upravljanjem državnega premoženja, in sicer bo zelo kratko to vprašanje.

Kdaj bo Vlada Republike Slovenije v Državni zbor poslala klasifikacijo naložb in strategijo upravljanja naložb državnega premoženja?

Po Zakonu o Slovenskem državnem holdingu bi se moralo to zgoditi že julija 2014. V Poslanski skupini SDS so nam predstavili osnutek predstavniki Ministrstva za finance. Nekakšna obljuba pred približno več kot enim mesecem je bila, da naj bi v začetku aprila tudi poslana. Zdaj se mesec april počasi končuje, nimamo v Državnem zboru ne klasifikacije, ne strategije za upravljanje državnega premoženja; podobna zgodba oziroma enaka zgodba je s kandidati za člane nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Na drugi strani pa vidimo, da verjetno to niso najbolj pozitivni signali tudi za sam proces privatizacije, ki v danem trenutku poteka. Poteka privatizacija več kot desetih naložb, ki je soglasje dal Državni zbor junija leta 2013. Mislim, da si zaslužimo spoštovanje tega zakona in da bi klasifikacija ter strategija upravljanja čim

prej prišla v Državni zbor. Mislim, da je bilo že več teh vprašanj danih, neke obljube s strani vlade Mira Cerarja so bile vedno dane, vendar do same realizacije ni šlo.

Slovenski državni holding je še vedno brez nadzornega sveta. Slovenski državni holding je še brez klasifikacije naložb in Slovenski državni holding je brez strategije za upravljanje kapitalskih naložb. Mislim, da so to zelo negativne posledice, zato bi rad pisni odgovor ministru za finance, kdaj bo Vlada Republike Slovenije v Državni zbor poslala predlog klasifikacije naložb in strategijo upravljanja državnega premoženja.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Janja Sluga bo postavila vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju. Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Gospod minister, gospa ministrica, kolegi!

Ustno poslansko vprašanje ministru je vezano na ukrepe za racionalizacijo poslovanja državne uprave, in sicer gre za vprašanje, ki se veže na dve področji. Prvo vprašanje se navezuje na javno naročanje, ki je s spremembo Zakona o državni upravi prešlo iz Ministrstva za finance na Ministrstvo za javno upravo. Kot je bilo že napovedano, na Ministrstvu za javno upravo pripravljate nov zakon o javnem naročanju, ki sledi Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. 2. 2014 o javnem naročanju ter Direktivi Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. 2. 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnost v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštarnih storitev.

Zanima me:

V kakšni fazi je priprava nove zakonske ureditve na področju javnih naročil?

Kakšni učinki se pričakujejo na strani naročnikov in na strani ponudnikov?

Ali lahko pričakujemo krajše roke za izvedbo postopkov in realizacijo izvedbe javnih naročil?

Ali se načrtujejo spremembe glede pritožbenih postopkov in pravnega varstva ponudnikov, ki bi naj bil bolj učinkovit?

Ali bo nov zakon prinesel večjo transparentnost pri javnih naročilih?

V zvezi z javnim naročanjem me zanima:

Kaj konkretno je bilo na tem področju že storjenega?

Nadalje me zanimajo podatki o načrtovani reorganizaciji informatike v državni upravi.

Minister, že na svoji predstavitvi, ko ste bili še kandidat za ministra, ste poudarjali in spregovorili o načrtih za združevanje, poenotenje oziroma centralizacijo na področju informatike v državni upravi.

Zato me zanima:

Ali se na tem področju že kaj premika? Kaj je bilo že storjenega? Kakšna je časovnica?

Ali je vaše ministrstvo naletelo na kakšne ovire v smislu, kako bo reorganizacija oziroma racionalizacija informatike vplivala na informacijska podjetja?

Kakšni finančni učinki so načrtovani?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister Boris Koprivnikar, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči. Spoštovani poslanke in poslanci!

Kot vam je znano, iščemo načine za racionalizacijo, ki pa hkrati ne pomenijo zmanjšanje učinkovitosti določenih funkcij. Taki primeri so tudi bolj učinkovito javno naročanje ter informatika. Glede novega zakona – ta je v zaključni fazi. Ravno danes zjutraj smo na kolegiju potrdili tudi, da gre v javno razpravo. To pomeni, da bo do konca tega meseca s 30-dnevnim rokom v javni razpravi. Pripravili smo ga pa že do te faze v sodelovanju s številnimi deležniki, tudi Gospodarsko zbornico, obrtno zbornico. Koalicijsko smo ga usklajevali in prejeli desetine predlogov, ki smo jih že upoštevali v pripravi tega besedila, ki gre sedaj v javno razpravo. V celoti se bo s to novo zakonodajo postopno implementiralo tudi elektronsko javno naročanje. V dveh letih bo postalo obvezno, zato se bodo še dodatno skrajšali roki. Pogostejše se bodo uporabljala merila za izbor ponudbe na podlagi razmerja med ceno in kakovostjo; in ne zgolj ponudbe na podlagi najnižje cene ob oddaji, ker te so se pogosto izkazale kot škodljive. Spodbujamo naročanje inovativnih, okoljsko in družbeno sprejemljivih naročil; torej se tudi to v zakonu že uporablja kot kriteriji, ki jih moramo upoštevati pri vrednotenju naročil. Večja dostopnost trga javnim naročilom se s tem zakonom odpira malim in srednjim podjetjem, ker se zahteva razbijanje naročil. Oziroma je treba razložiti, da naročilo ni razbito na sklope s posebno obrazlogo, in ne ravno obratno, kot je sedaj, da je to dostopnejše za mala podjetja. Spreminja se neposredno poslovanje oziroma oddajanje naročil med javnimi subjekti, kar pomeni, da se med dvema javnima subjektoma lahko dogovorijo za izvajanje neke funkcije na bolj enostaven način. Bolj fleksibilna je uporaba pogajanj, ki jih smatramo kot enega zelo učinkovitih. V celotni sistem javnega naročanja je vključena tudi tako imenovana socialna horizontalna klavzula, ne samo protikorupcijska, kar pomeni, da tudi v primeru, ko naročniki kršijo oziroma če ne izpolnjujejo socialnih kriterijev ali med izvajanjem naročila kršijo socialne kriterije, to pomeni, da je že zadosten razlog, da se naročilo ne odda oziroma da se sama pogodba tudi kasneje prekine.

Mogoče še nekaj novosti, da se bo v odprtem postopku zahtevalo preverjanje

izpolnjevanja pogojev samo za izbranega ponudnika in ne za vse, ki so oddali, kar bistveno skrajša postopke. Poenostavljeno ostaja naročilo male vrednosti pod pragom. Sedaj ga imenujemo naročilo male vrednosti, pa vendar bo tudi ta postopek zelo transparenten. Večjo fleksibilnost pa dopuščamo pri plačevanju podizvajalcev, in sicer na tak način, da se že ob naročilu podizvajalci lahko opredelijo, ali želijo biti direktno poplačani v celotni verigi, ne samo prvi podizvajalec; ali pa zaupajo izvajalcu, da bo prevzel tudi obveznosti do njih. Na tak način rešimo celotno verigo podizvajalcev in ne samo prvega, kot je bilo do sedaj. Kot rečeno, pogoj ni samo, da ima ponudnik plačane davke, ampak je pogoj tudi, da ima poravnane vse socialne obveznosti. Glede urejanja pravnega varstva pa moram povedati, da to ni predmet tega zakona, da sicer načrtujemo v nadaljevanju tudi prevetritev tega področja, vendar ta zakon ne ureja tudi pravnega varstva, ki je za enkrat urejen z Državno revizijsko komisijo. Takoj potem, ko ta zakon gre na svojo pot sprejemanja, se tudi lotimo zakonodaje na področju pravnega varstva. Se pa transparentnost povečuje tudi zato, ker bodo naročniki na portalu objavljali ne samo oddana naročila, ampak tudi sklenjene pogodbe; in na tak način bo vsem omogočeno, da bodo tudi pogodbe kot take javno dostopne. Se pa prvič lotevamo letos tudi področja zdravstva, treh javnih naročil. Vlada je že sprejela sklep v začetku marca za nakup zdravil, medicinsko tehničnih pripomočkov, plenjic, rokavic, igel, dilatacijskega materiala in katetrov. To naročilo bo zavezujoče za vse bolnišnice, katerih ustanoviteljica je Republika Slovenija in ta trenutek že poteka prva priprava na prvo naročilo, zbiranje potreb.

Na kratko mogoče še področje informatike. Državni računalniški oblak se vzpostavlja. Praktično vsa večja naročila, razen dveh zaključnih za nakup strojne in dela programske opreme, so že oddana ali v teku, prenavlja se HKOM – centralno omrežje. Natančni finančni načrt se bo objavil oziroma predstavil konec maja. Smo pa že imeli tudi veliko sodelovanja in tudi predstavitev za konsolidacijo kadra. Ravno v prejšnjem tednu smo izvedli informativni dan za zaposlene informatike. Glede samega odnosa do informacijskih podjetij pa moramo ugotoviti, da se je odnos informacijskih podjetij do tega skupnega projekta zelo spremenil, ga zelo podpirajo. Smo vložili veliko energije v komunikacijo s temi podjetji in danes ugotavljamo, da zelo konsolidirano pristopajo k temu projektu.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve, enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak ter ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

mag. Dejanu Židanu, ki pa je opravičeno odsoten. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovana ministrica, spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Name se je obrnil eden od kmetov, ki so mu izračunali pokojnino, s skrbjo, da je v Sloveniji še veliko takih primerov. On se je že enkrat sicer obrnil na sodišče pri določanju invalidnine, sedaj pa pri izračunu pokojnine. In pravi, da je teh primerov verjetno še veliko v Sloveniji in da so pokojnine nekaterim kmetom nepravilno obračunane. To je moje poslansko vprašanje, ki je namenjeno tudi ministru za kmetijstvo, ker bi moral skrbeti za kmete. Po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je bil sprejet leta 1983, Uradni list SRS, št. 27/1983, so se lahko zavarovali kot združeni kmetje. Ta status je po predpisih o združevanju kmetov, in to za polno pokojninsko dobo, v obsegu kot delavci v združenem delu. Prav tako so se lahko obvezno zavarovali tudi drugi kmetje in člani njihovih gospodarstev, ki so se v Sloveniji ukvarjali s kmetijsko dejavnostjo kot svojim edinim in glavnim poklicem. Med drugimi kmeti, zavarovanimi po 11. členu omenjenega zakona, so bili tudi takšni, ki so plačevali enako višino prispevkov za zavarovanje kot združeni kmetje, vendar jim sedaj Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje priznava manj pravic iz zavarovanja, kot da ne bi bili zavarovani za polni obseg pravic iz zavarovanja. Nekateri zavarovanci so se obrnili na sodišče, ki je ugodilo njihovemu zahtevku in priznalo polni obseg pravic zavarovanja, ker so plačevali tudi polne prispevke.

Sprašujem vas:

Zakaj Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje tistim kmetom, ki so plačevali enako višino prispevkov kot združeni kmeti, ne prizna enakega obsega pravic iz zavarovanja?

Kakšne ukrepe bosta pristojna ministra sprejela, da se odpravi takšna diskriminacija?

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovani podpredsednik. Spoštovani poslanec, hvala za vprašanje.

Glede vprašanja, ki mi ga naslavljate, bi najprej želela pojasniti, da ni jasno opredeljena problematika oziroma ni opredeljeno, iz česa izhaja neenaka obravnava posameznih zavarovancev, ki opravljajo kmetijsko dejavnost. Prav tako je treba pojasniti, da na ministrstvu nismo seznanjeni s sodno prakso, ki jo navajate v vprašanju. Problematika, ki ste jo navedli, se nanaša na dve različni kategoriji zavarovancev–kmetov. Prvi kmetje, ki niso imeli statusa združenega kmeta, so bili zavarovani na podlagi

11. člena ZPIZ iz leta 1983 le za ožji obseg pravic, ne glede na višino zavarovane osnove, od katere so bili zavarovani po lastni izbiri; in ne glede na višino plačanega prispevka. Torej za ožji obseg pravic. Za te kmete je bilo določeno, da jim zaradi ožjega obsega zavarovanja ne pripadajo določene pravice; na primer: nimajo pravice do odmere pokojnine od najnižje pokojninske osnove, do odpravnine in oskrbnine, do varstvenega dodatka, do predčasne pokojnine, do delne pokojnine, pravic na podlagi druge in tretje kategorije invalidnosti, pravice do invalidnine, dodatka za pomoč in postrežbo ter do dodatka za rekreacijo upokojencev. Druga kategorija zavarovancev–kmetov, ki so bili zavarovani na podlagi 10. člena ZPIZ iz leta 1983, združeni kmetje, pa je plačevala prispevke ali za ožji ali za širši obseg. Za ZPIZ iz leta 1992 je bil določen mejni znesek, ki je omogočal posameznikom, da se zavarujejo ali za ožji ali za širši obseg. S tem je bila zagotovljena tudi kontinuiteta predpisa iz leta 1983. Zgoraj omenjena zakonska materija je bila skozi spremembe ZPIZ-1, ZPIZ-2 urejena tako, da je omogočala kontinuiteto predpisov iz leta 1983. Iz zgoraj navedenega izhaja, da je bila posameznim zavarovancem zakonsko omogočena vključitev v pokojninsko zavarovanje za ožji ali širši obseg iz tega naslova, pa tudi seveda različen obseg pravic. Z zakonom je sicer mogoče določiti drugačen način upoštevanja obsega pravic, vendar le za naprej. Pri priznavanju odmere pravic v tekočem obdobju za presojo obsega pravic pa se uporabljajo pravila, ki so veljala v času, ko je bila določena zavarovalna doba dopolnjena. Če je nekdo plačeval od 83 do 86 za ožji obseg, se mu torej upošteva sedaj, ko se upokoji, pač to razmerje. Lahko pa se je za naprej potem leta 1992 odločil drugače in če je znotraj te kategorije, je lahko odločal, ali plača za ožji ali širši obseg. Če je potem od takrat naprej plačeval za širši obseg, se mu glede na to odmerijo te pravice glede na širši obseg. Torej logika je, če sem plačeval za ožji, imam ožji obseg; če sem plačeval za širši, imam širši obseg. In znotraj te kategorije so nastajale razlike po 10. in 11. členu, ker gre v bistvu za enako kategorijo. Iz zgoraj navedenega izhaja, da ne moremo govoriti o diskriminaciji, saj se za vse zavarovance, ki so opravljali kmetijsko dejavnost in so bili vključeni v zavarovanje po prejšnjih predpisih, po ZPIZ-2 ohranja enaka ureditev tudi pred tem, tudi v novi ureditvi. Torej dejansko ni, ker o diskriminaciji govorimo, ko na nek način enake položaje obravnavamo različno. Tukaj pa, če se nekdo odloči, da se zavaruje za ožji obseg, se zavaruje za ožji obseg. Seveda iz tega izhaja, da ima tudi omejeno paleto pravic, ki so bile takrat opredeljene.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zahtevate dopolnitev odgovora, gospod Zvonko Lah?

ZVONKO LAH (PS SDS): Očitno bom moral dopolniti vprašanje, potem pa pričakujem dopolnjen odgovor.

Bom povedal konkretno. Na določeni kmetiji sta bila zavarovana oče in sin. Oče je bil združeni kmet, sin je bil lahko samo drugi kmet. Oba sta plačevala enake prispevke, enako višino prispevkov. In nosilec kmetije je bil lahko samo združeni kmet. Nato je prevzel za njim kmetijo sin. In na koncu, ko je on uveljavljal pravico do invalidnine, mu je bilo priznано, da je v tistih letih, ker ni bil združeni kmet, plačeval samo za ožji obseg pravic, čeprav je bila višina prispevkov enaka kot očetova, ki je plačeval za širši obseg, ker je bil združeni kmet. In ker mu te pravice niso bile priznane, ker se potem obračuna obdobje večinski del plačevanja teh pravic, se njemu ni priznalo teh nekaj let, ko je plačeval toliko, kot oče za širši obseg. Ampak njemu ni bil priznan širši obseg, ampak samo ožji obseg, čeprav sta plačevala enako. Potem mu je sodišče priznalo glede na višino prispevkov tudi za to obdobje širši obseg. In v tem primeru, če bi mu bil priznan pri obračunu pokojnine tudi ta del, ko je plačeval toliko, kot je plačeval oče za širši obseg, bi to zneslo več kot polovico pravic za širši obseg in bi bila pokojnina tudi približno 100 evrov višja. Ker se tako obračunava pokojnina.

In on je prepričan, da bo na sodišču to dosegel, tako kot je že enkrat pri invalidnini, zato je mnenja, da tukaj ni pravičen obračun in da bi bilo treba zakonsko tudi nekaj rešiti.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Jaz verjetno težko za nazaj, za 25 let nazaj popravljam vse krivice v tej državi, če je sploh krivica. Na začetku odgovora sem povedala, da sodne prakse ne poznam. Zdaj ste povedali, da gre za pravico do invalidnine, ne pa glede prispevkov. Jaz sem povedala v odgovoru, ja, da prvi kmetje, ki niso imeli statusa združenega kmeta, so bili lahko ne glede na vsoto, ki so jo plačevali, zavarovani samo za ožji obseg pravic, medtem ko drugi. In iz tega izhajajoč je potem ta ureditev, naprej od leta 1992 so imeli pa možnost, da se odločijo, ali ožji ali širši. In potem se je logika tega naprej v naslednjih zakonih, če tako rečem, po novelah ali spremembah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju dopolnjevala – in je bila ta logika. Dejansko je bilo od 1983 do 1992, torej v nekem drugem sistemu, v neki drugi državi je bilo urejeno, kot je bilo urejeno. Zdaj težko za toliko nazaj komentiram. Dejstvo je, da takrat niso imeli možnosti zavarovanja za polni obseg; in iz tega so imeli omejene pravice ne glede na višino zavarovalne vsote, ki so jo plačevali. Če bo sodna praksa in ko se bo

pokazala, jo bomo preučili in pogledali, kaj lahko, če bo treba karkoli za toliko nazaj spreminjati. Konkretnega primera ne poznam, več kot to težko komentiram; zakonsko je pa tako, da se je ta različna praksa tudi potem upoštevala v nadaljnjih zakonskih rešitvah, pri čemer pa so kmetje imeli možnost, da izbirajo med ožjim ali širšim obsegom; medtem ko v tem primeru, ki ga vi navajate, leta 1983 dejansko niso imeli te možnosti.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Postopkovno, izvolite, gospod Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Gospod predsedujoči, jaz bi izkoristil to možnost, da se o tem opravi širša razprava, čeprav dvomim, da bo do le-te prišlo. Bom pa izkoristil ta čas, da še dodatno razložim zadevo. Sedaj gredo ti ljudje, ki so takrat plačevali, v penzijo. Sedaj se pokojnine obračunavajo, ne gre za neko spremembo za nazaj. Ker od tistega leta, tisto obdobje, kot ste sami povedali, niso imeli možnosti, da bi se drugi kmetje zavarovali za širši obseg. Čeprav so plačevali tudi prispevke za širši obseg, se jim le-ta ne priznava. In tukaj je krivica. Sodišče je v primeru, ko gre za enake kriterije pri določanju invalidnine, upoštevalo to, da se upošteva samo višina plačevanja prispevkov; ne pa, ali je bil združeni kmet – ker je bil lahko samo eden na kmetiji združeni kmet, drugi pa je lahko bil drugi kmet –, da je tu storjena krivica. Lahko se pa pozna sedaj pri izplačilu pokojnine, lahko tudi 100 evrov na mesec.

Zato mislim, da bi bilo treba to urediti zakonsko, ne pa čakati, da mora vsak posameznik na sodišču dokazovati to pravico, da pride do te pravice. To ni za nazaj, ker se pokojnine zdaj obračunavajo. Mislim, da je zakon tako veleval, kot če si bil v partiji, boš imel sto evrov višje pokojnine; če pa nisi bil v partiji, takrat pa ne boš imel sto evrov. Ker združeni kmet in drugi kmet, pa je bil lahko samo eden združeni kmet, čeprav sta oba plačevala, obema je bila to edina dejavnost na kmetiji, oba sta dala denar za traktorje. Ima tudi podpisano pogodbo z zadrugo za odkup živine, pa kljub temu je slednji sedaj kaznovan s tem, da bo dobival 100 evrov manj pokojnine kot pa njegov oče, ki je bil takrat gospodar. Mislim, da bi bilo to krivico treba z majhnim popravkom zakona popraviti, preden bodo ljudje sedaj še morali dokazovati to pravico na sodišču. Pravna praksa je za primer invalidnine, ta gospod sedaj išče pravico tudi za pokojnino, ker je dal dva izračuna narediti. Na eni enoti so mu izračunali sto evrov manj kot na drugi, na eni enoti so upoštevali plačane prispevke; na drugi enoti pa tista določila iz zakona iz leta 1983, iz neke druge države.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

O vašem predlogu bomo razpravljali jutri, 21. aprila 2015, v okviru glasovanj.

Gospod Bojan Podkrajšek bo postavil vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju. Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovani ministrici, spoštovani minister, cenjeni kolegice in kolegi!

Moje vprašanje se nanaša na spoštovanega ministra za javno upravo Republike Slovenije. Ker se vse prevečkrat srečujemo s težko finančno situacijo v naši državi, ker ima država razno razna ministrstva, veliko svojih objektov, ki so prazni; na drugi strani pa ima Republika Slovenija veliko pogodb sklenjenih z zasebniki, za Davčni urad, za geodetsko službo, za razno razne službe v Republiki Sloveniji.

Spoštovani minister, zanima me:

Kakšne so te pogodbe, če te pogodbe "sedijo"?

Bojim se, da so bile te pogodbe, ki seveda niso bile sklenjene v času vašega mandata, sklenjene že predhodno.

Zanima me:

Kakšne so te najemnine?

Sam imam občutek, da so te najemnine bistveno previsoke.

Na drugi strani me pa zanima, ker se tudi kdaj zgodi, da ima katero od ministrstev v kateri od občin svoje prostore, v neposredni bližini pa ima sklenjene pogodbe z zasebniki in so tudi vse tiste službe v tistem objektu. Moje vprašanje, spoštovani minister, se nanaša v skrbi, da bi lahko na tem področju prihranili veliko finančnih sredstev.

Zanima me:

Kakšne so te pogodbe, koliko je teh pogodb in kakšna je višina sklenjenih pogodb?

Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo gospod Boris Koprivnikar, minister za javno upravo, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči; poslanke in poslanci!

Hvala za to vprašanje, ker se nanaša tudi na tisto področje, ki mene osebno tudi zelo žuli in je eno od tistih ključnih projektov, ki jih na področju centralizacije izvajamo. Tokrat govorimo o centralizaciji upravljanja s stvarnim premoženjem. Mi smo ravno v začetku aprila na vladi potrdili zagonski elaborat, ki smo ga pripravljali do zdaj tri mesece. V veliki meri smo se oprli tudi na tiste projekte, ki so bili že pripravljani pred dvema letoma, za ustanovitev tako imenovanega sklada za upravljanje z nepremičninami. Tudi sami ugotavljamo, da prihaja do velikih razlik pri stroških najema. Če želite za ilustracijo, mi ugotavljamo, da se stroški najema na delovno mesto za primerljive urade na mesec gibljejo od 150 evrov pa tudi do preko tisoč 500 evrov; se pravi, da so enormne razlike.

Vendar pa Ministrstvo za javno upravo nima vpogleda v te pogodbe, samo ne sklepa teh pogodb, niti nimamo formalne podlage do sklepa Vlade v aprilu za vodenje dejanske evidence. Čeprav smo že pred časom tudi vzpostavili tako imenovano aplikacijo APL in upravljavce nepremičnin pozivamo, da vanjo vpišejo podatke, da imamo vsaj nek grob pregled. Po sklepu Vlade je sedaj to spremljanje najemov prostorov postalo tudi obvezno. Še vedno pa nimamo vpogleda v pogodbe. Dejansko pa je s tem elaboratom projekta centralizacije ravnanja s stvarnim premoženjem predvideno, da se do 1. 2. 2017 prenese upravljanje z nepremičninami državnih organov – se pravi ministrstev, organov v sestavi, vladnih služb, upravnih enot in posrednih proračunskih uporabnikov, ki jih določi vlada – v skupno upravljanje. In to, kar ste vi omenili, da nekje obstaja prazen objekt, zraven se pa najema – zato želimo tudi s tem projektom centralizacije spodbuditi tako imenovani interni trg, da bomo maksimalno izkoristili tiste objekte, ki so nam dejansko na voljo. Je pa ob nekaterih praznih objektih, tudi v Ljubljani imamo dva velika, treba vedeti, da so to večinoma objekti, ki so za uporabo potrebni celovite prenove in investicij. In že v letu 2015 načrtujemo nekatere prenove in selitve, nekaj pa tudi v okviru energetske in druge celovite sanacije. Je pa objektov, ki jih država najema pri zasebnikih, če želite samo za primerjavo v kvadraturah, 142 tisoč kvadratnih metrov; objektov, ki jih najema pri javnih subjektih, je malo manj kot 59 tisoč kvadratnih metrov; vseh površin, ki jih država zagotavlja tem organom, se pravi tistih, katerih lastnik smo, je pa nekaj manj kot 674 tisoč kvadratnih metrov. Še vedno je velika večina objektov tistih, ki jih imamo v lasti. Ob tem pa recimo še za primerjavo, da najemamo pri javnih in zasebnih ponudnikih tisoč 400 parkirnih mest, medtem ko sami z lastnim premoženjem zagotavljamo 23 tisoč parkirnih mest. Ob tem je treba tudi vedeti, da za najeme dajemo mesečno, državnih in zasebnih, 85 tisoč evrov; od tega dajemo 27 tisoč mesečno za najeme zasebnikom. To je številka, ki niti ni tako zelo velika; vendar ko začnemo seštevati, vseeno postane večja. Ob tem pa dajemo skorajda milijon 900 tisoč evrov mesečno za vzdrževanje objektov, ki so sicer v lasti države. To so samo nekatere številke, toliko, da si lažje predstavljamo, kako velik je ta strošek najema zunanjih. Sicer je pomemben, je pa bistveno manjši, kot je vzdrževanje lastnih površin, ki jih zagotavlja država.

Mogoče še glede pogodb. Mi smo že spodbudili najemnike, da prevetrio pogodbe. Sedaj, ko je bil ta projekt centralizacije potrjen, bomo tudi vse najemnike seznanili s tem, kakšne so cene, ki jih dosega v primerjavi s povprečjem; zaradi tega, da bi jih spodbudili za ponovna pogajanja. Naslednji teden pa pričakujemo, da bo na vladi potrjen tudi tako imenovani selitveni načrt, kjer bomo poskušali zasledovati cilj, da organi delujejo čim bolj

homogeno ter da se tudi vsaj za ta nova ministrstva čim prej uredijo umestitve tako, da bomo maksimalno izrabili prostore države in tudi zagotovili, da bodo ministrstva delovala čim bolj na eni lokaciji in ne razbito, tako kot se danes dogaja, včasih tudi na več kot desetih lokacijah. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Bojan Podkrajšek, dopolnitev.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani minister, za vaš odgovor.

Predvsem pa hvala za tisto, kar ste že storili, aktivnosti na tem področju. Kot sem že prej omenil, to ni vaše področje, kjer ste vi podpisovali pogodbe. Moram povedati, da sem bil v dveh občinah v Sloveniji in ko mi ljudje pokažejo objekt, ki ni tako velik, kjer se mesečno plačuje 15 tisoč evrov najemnine. Ko pogledaš starejši objekt, pomnožiš in vidiš, koliko stane danes novogradnja, in ko pomnožiš s tistimi 15 tisoč evri, je to na leto skoraj 200 tisoč evrov najemnine. Človeku se seveda poraja vprašanja, da je v tej pogodbi verjetno skrit še kakšen zajec, ki skače potem še kam drugam. V drugi občini, kjer sem bil, pa mi pokažejo objekt, ki je v državni lasti, 150 metrov stran pa sklenjena pogodba z ministrstvom.

Spoštovani minister, kot laik sem prepričan, da bi se na tem področju ta časovnica obrestovala, če bi se pohitelo. Vem, da je postopek težek, da je to razmetano po več vejah v državi. Če bi tukaj pohiteli, se mi zdi prav in mislim, da bi se lahko zgodilo, da bi na tem področju veliko prišparali. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Upam, da boste razumeli, da gre za 2 tisoč 400 objektov samo v državi in organov v sestavi. Tukaj ne štejemo objektov lokalnih skupnosti, ki jih je še bistveno več. V lanskem letu je bilo narejenih kar za 8 milijonov prenosov med lokalno skupnostjo in državo, ki so v veliki meri urejala ta razmerja, o katerih vi govorite. Še vedno imamo kar nekaj takih primerov, ki se dogajajo. Imamo pa tudi nekaj takih primerov, ko so prazni objekti in bi jih lahko uporabili. Ne vem, če govoriva o istem, ker ne poznam konkretnega, vendar imamo problem z, recimo, neurejenimi lastniškimi razmerji in podobnimi stvarmi. Po projektu, ki smo ga načrtovali – in načrtovali zelo skrbno in sedaj tudi prevzemamo odgovornost za njegovo izvajanje –, bo v dveh letih ta ogromna količina objektov, s tem pa tudi najemnih pogodb in vsega, kar je z njimi povezano, morala biti uvedena v enotno pregledno centralno evidenco in bomo s tem rešili en velik problem. Ne me držati čisto dokončno za številko, ampak za vse

najeme, stroške, vzdrževanje, vse, kar država plačuje, plačujemo približno 5 milijonov; 4 milijone 900 stroškov mesečno. Toliko je dejanski strošek vsega, kar imamo z nepremičninami – najete, državne, zasebne, lastne in tako naprej.

Tukaj je kar precej prostora za prihranke, želimo se lotiti po vrsti, pri tistih, pri katerih že sami ugotavljamo, da so stroški enormno visoki. Tukaj je treba iti v preverjanje pogodb. Če pa ne bo možno spremeniti pogodb, ki so dejansko podpisane, bomo šli pa v iskanje nadomestnih lokacij; in to se je že dogajalo tudi v preteklosti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Bojan Podkrajšek, izvolite, proceduralno.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani minister, še za vaš drugi del odgovora.

Tudi sam bi izkoristil Poslovnik Državnega zbora in predlagam, da se o tej problematiki, za katero sem prepričan, da lahko država veliko prihrani, opravi razprava na naslednji seji. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

O vašem postopkovnem predlogu bomo odločali jutri, 21. aprila.

Gospod Marko Ferluga bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, ki je odsoten. Prosim vas, da se opredelite do načina odgovora. Izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Pozdrav ministrom!

Gospoda Židana bi rad vprašal o zadevi v zvezi z Lipico. To je eden od naših petih največjih – gospodarski, kulturni, da ne govorim turistični biser. Zakaj to sprašujem? Februarja smo imeli izredno sejo o Lipici, tam smo izvedeli določene stvari, ki so zaskrbljujoče. Ker je Ministrstvo za kmetijstvo eden od glavnih skrbnikov poslovanja in delovanja javnega zavoda, je to vprašanje na mestu.

Najprej me zanima:

Ali so se v tem času dogodile kakšne spremembe? Predvsem v smislu organizacije, da ne govorim o organizaciji dela in odgovornosti.

Konkretno me zanima:

Kdo dejansko v javnem zavodu vodi prodajo in oglaševanje ter kako je to narejeno?

Lipica Turizem je na žalost odšla v SDH in njena usoda še zdaleč ni jasna. Zato obstaja samo javni zavod Lipica. Pri javnem zavodu Lipica, kot prvo, se ne ve, katero ministrstvo ima, razen Ministrstva za kmetijstvo, še vlogo.

Ali je sploh dejansko možno, da se to prenese na eno ministrstvo, ki bo res odgovorno na to delovanje?

Zakaj nimamo ene znane osebe tudi v nadzornem svetu, ki bo dejansko odgovarjala za vso nastalo situacijo?

Tudi ne vemo glede poročila javnega zavoda za leto 2014 – niti za Lipico Turizem niti za javni zavod. Eno od ključnih vprašanj, ki je bilo izpostavljeno tudi na Odboru za kmetijstvo in za gospodarstvo, ki smo ga imeli v zvezi z Lipico, je bilo, da ni bilo jasno, kdo je upravljavec vseh nepremičnin.

Tudi to me zanima:

S katerimi nepremičninami dejansko razpolaga javni zavod in kaj lahko z njimi počenja?

In kot bi rekel za zaključek, veliko babic je in ima kilavo dete. Res bi si želel, da se iz te dolgotrajne žalostne zgodbe, ki veje iz naše Lipice, začne nek srečen konec; s tem da bi se jasno opredelilo, kdo je odgovoren, za kaj je odgovoren in kako najprej. Želel pa bi ... / znak za konec razprave/ odgovor. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak bo postavil vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču. Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani gospod minister, če bi vas pred enim tednom vprašal, kaj vas bom vprašal, bi verjetno od treh poskusov prvič zadeli. To je tudi logično. In zadeva z odločitvijo Komisije za preprečevanje korupcije, ki je v bistvu vaša odločitev, podpisnik je pa gospod Štefanec, v zvezi s koruptivnim ravnanjem gospoda Fišerja, bi mogla reči naslednje. Vi ste delno pravzaprav že odgovarjali kolegici Evi Irgl. Mislim, da bova lahko speljala to poslansko vprašanje malo bolje, kot sta ga vidva prej, ker ni za to potrebne res nobene živčnosti, vsaj po mojem ne. Je pa značilno nekaj pri vsem tem. Glejte, slovenska medijska javnost, tudi politična, z vami vred, če bi temu tako rekel, se je odzvala – kdaj? Ko je gospod Štefanec podpisal tisto znamenito poročilo, v katerem je rekel, da je gospod Fišer, generalni državni tožilec, ravnal koruptivno. Ko pa je decembra leta 2012, to pomeni praktično pred dvema letoma in nekaj več, Upravno sodišče dokončno in resnično dokončno reklo, da sta ta dva gospoda, Fišer in Zalar, zlorabila oblast in ravnala nezakonito, se pa ni zganil nihče. Čeprav je po moji oceni poročilo Komisije za preprečevanje korupcije manj pomembno od sodbe Upravnega sodišča. Sodba Upravnega sodišča, ki temelji na vseh pravnih normah in tako dalje, možnost pritožb je že zdavnaj potekla, je rekla, da sta dva funkcionarja – eden je še danes na čelu tožilstva, če želite, in bivši minister – ravnala nezakonito in sta zlorabila oblast. In "nikome ništa". Noben nič, nič. Niti vaš predhodnik ni reagiral nič, Državnotožilski svet ni reagiral nič, nihče ni naredil nič. Zdaj, ko je pa

prišel, po mojem, tudi pomemben dokument, to je dokument Komisije za preprečevanje korupcije, ki pravi, da je ravnal koruptivno, v isti zadevi seveda, je pa v državi halo. To zdaj na en način pomeni – kaj? Da Komisijo za preprečevanje korupcije v večji meri akceptiramo, ali kako? In sodstva ne akceptiramo. Pa mislim, da temu ni prav tako.

Vi ste že rekli v odgovoru gospe Irglovi, da ste opravili, kar je treba opraviti. Jaz se moram celo na nek način prisilno strinjati s tem. Zakaj? Zaradi tega, ker v vsej tej fazi niti nimate nobenih drugih možnosti, kot da čakate odločitev Državnotožilskega sveta. Vendar Državnotožilski svet kaže vse znake hude bolezn. Namreč, vse pelje v smeri, da ne bo nič. Sprašujem vas:

Kaj in kako naprej?

Več pa potem v drugem delu vprašanja.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani poslanke in poslanci, kolegica ter posebej poslanec dr. Gorenak!

Ker vam je nekoliko zmanjkalo časa za vprašanje, bova najbrž v nadaljevanju.

Kot sem rekel prej, postopek je predpisan, kakršenkoli že je. Vemo tudi, kako je ta postopek prišel v zakon. Kot posledica nekega drugega ad personam poskušanja. Pač ob spremembi Zakona o državnem tožilstvu 2011 se je uvedel povsem drugačen postopek ugotavljanja odgovornosti generalnega državnega tožilca, kot je bil v preteklosti. Tudi ko sem šel gledat spremembe Zakona o državnem tožilstvu, ki ste ga pripravljali takrat na Ministrstvu za notranje zadeve, ko ste ga vi vodili in ko je bil poseben direktorat za tožilstvo umeščen pod to ministrstvo, ste zapisali med temeljnimi določbami zakona, da je zakon usmerjen k temu, da še krepi avtonomijo izbire in razrešitve vodij državnih tožilcev in tudi generalnega državnega tožilca.

Če odgovorim, če poskušam uganiti to, kar ste rekli – kako naprej? Prvič, sem vam hvaležen za intelektualno in siceršnje poštenost, ko ste rekli, da sem jaz v tem trenutku naredil vse, kar sem lahko. Verjamem tudi, da razumete, da se do odločitve, kakršnakoli že bo, Državnotožilskega sveta ne morem vnaprej izrekat. In se tudi ne bom, kaj potem naprej. Osebnostno zelo nenaklonjen temu, da bi v Sloveniji spreminjali zakone zaradi konkretne osebe. Menim, da je taka ureditev, po kateri nek avtonomen strokovni organ odloča o morebitnih razlogih za razrešitev, dobra in da to ni prepuščeno samo Vladi kot političnemu telesu in Državnemu zboru – nazadnje tudi političnemu telesu.

Rad bi pa rekel še nekaj, pa tega ne razumeti kot kritiko. Rekli ste, da je bila decembra 2012 sprejeta odločitev Upravnega

sodišča. Takrat ste bili vi minister; minister, pristojen za tožilstvo. Takrat bi lahko storili isto, kot sem sedaj storil jaz. Podali bi lahko zahtevo predsednici Državnotožilskega sveta, da v tej zadevi pripravi poročilo. Tega niste storili vi, tega ni storil vaš naslednik gospod Pličanič, potem ko je tožilstvo prešlo nazaj na Ministrstvo za pravosodje. In jaz tega nisem mogel storiti na suho, če hočemo reči, ampak sem to storil potem, ko je prišla še tretja odločitev.

Mislím, da je zadeva dovolj resna, da se o njej izjasni Državnotožilski svet. Kako se bo in kaj potem, je drugo vprašanje, o katerem sedajle lahko samo hipotetično ugotavljava. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Najprej naj vas dopolnim. Majčkeno ste bili sedajle pod vplivom medijev, po moje. Namreč, tisti ad personam leta 2011 ne drži. Zadnjič me je hotela ena od novinark nekako prepričati v to, da smo mi ta zakon podprli. Tistega zakona mi nismo podprli v nobenem primeru. In druga zadeva, če bi šlo kaj ad personam, potem bi verjetno takratni minister Zalar pri sebi zadržal to možnost, da predlaga razrešitev takrat gospe Brezigarjeve. Ta del ni v redu.

Jaz tudi ne želim, seveda težko rečem, kaj bo naredil Državnotožilski svet. Tudi razumem vas kot ministra, da ne boste vnaprej govorili, kaj in kako. Je pa nekaj, jaz sem prepričan, da če ne bo dobil kakšnega neformalnega pospeška, leva politična opcija to zna bolje od desne, saj vemo, Državnotožilski svet ne bo nič naredil. Potem bomo imeli na vrhu tožilstva osebo, ki je dokazljivo koruptivno ravnala. In jaz sem prepričan, minister, da morate iti, to je moje mnenje, da morate iti z zakonom. In sicer z zakonom, ki bo vrnil tisti člen, ki je v zakonu že bil do leta 2011. Namreč, da vi lahko predlagate Vladi – po pridobitvi mnenja Državnotožilskega sveta – tudi tako razrešitev. Jaz sem prepričan, da vi ta člen rabite. Jaz vam lahko celo tudi pred kamerami rečem, ta člen je smiseln. Ampak če bi ga koalicija slučajno zavrnila in vam odvzela možnost predlaganja razrešitve, potem sem prepričan, da bo koalicija z vami vred, zame, od tistega trenutka naprej odgovorna za to, da imamo to, kar imamo. Se pravi, skorumpiranega tožilca na vrhu tožilstva. Tako ne vem, kakšen pogled na ta del, ker se mi zdi, glede na današnje pisanje medijev v zadevi Patria, da imamo že naslednje poslansko vprašanje tudi pripravljeno, če bo to držalo, kar piše. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovoril bo mag. Goran Klemenčič.
Minister, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Poslanskih vprašanj na temo pravosodja ne bo nikoli zmanjkalo. Pravim, poslanskih vprašanj na temo pravosodja, verjamem, da nikoli ne bo zmanjkalo. Kakšno bo upravičeno, kakšno pa tudi malo za lase privlečeno. Pa vendar.

Moj odgovor bo enak prejšnjemu. Do odločitve Državnotožilskega sveta glede tega se ne bom izrekal, povedal pa vam bom načelno stališče, da mislim, da bi bilo zelo sporno – ne glede na to, za katero institucijo gre –, da bi se katerikoli zakon spreminjal, zato ker bi nekdo menil, da je treba nekoga zamenjati. Pa lahko vi tako menite, Državni zbor tako meni, predsednik Vlade tako meni, minister za pravosodje tako meni. Ne rečem, da tako menimo, ampak hočem reči, da za to spreminjati zakon, se ustvarja zelo nevarna praksa. Ampak, mislim da vsi skupaj pač prehitavamo. Počakajmo, kaj se bo zgodilo. Vendarle še verjamem, da bo Državnotožilski svet relativno hitro sprejel odločitev, kakršnakoli že bo, in bo moral zanjo prevzeti tudi odgovornost. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak, izvolite, postopkovno.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala.

Mislím, da bi bila še slabša odločitev kot sprejetje zakona, če bi ne naredili nič, ker bi potem imeli v vrhu tožilstva to, kar sem prej rekel – skorumpirano osebo.

Predlagam, podpredsednik, da ne glede na odgovor ministra, ki je, kakršen je – moja ocena je, da Državni zbor mora opraviti razpravo o tem, kaj se je zgodilo oziroma kaj imamo na Vrhovnem državnem tožilstvu, saj ta razprava bo v vsakem primeru opravljena, to je jasno kot beli dan, samo vprašanje je, po katerem členu bo opravljena. To pa je druga zgodba in od koalicije in njenega glasovanja jutri je odvisno, ali bomo to zadevo prej opravili ali kasneje. Dobro pa bi bilo, da jo prej opravimo, da konec koncev damo tudi političen odziv na stanje, kakršno imamo, se pravi, da damo nek političen odgovor na tisto, čemur se reče, da v vrhu tožilstva ima Slovenija kot edina država na svetu osebo, ki je ravnala dokazljivo koruptivno. Jutri bom tudi prosil poslance za podporo temu, ker se mi zdi, da je to treba prej narediti kot kasneje. Bolj to odlagamo, bolj bo bolelo.

Skratka, predlagam razpravo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. O vašem predlogu bo odločal Državni zbor jutri, 21. aprila.

Gospod Uroš Prikl bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, ki je upravičeno odsoten, zato prosim, da se opredelite tudi do načina odgovora.
Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi, predstavnika Vlade!

Seveda bi želel, da je podan pisni odgovor.

Sprašujem pa ministra za finance:

Kako in v kakšni meri so zavarovani finančni interesi države, še posebej pa komitentov Nove Kreditne banke Maribor, d. d., pravnih subjektov in fizičnih oseb v postopkih odprodaje te banke? Pa da na kratko zadevo tudi pojasnim. V zadnjem času smo pričali številnim različnim informacijam, včasih tudi nasprotujočih si, ki pa niso ne ovržene ne potrjene. Za vstop v lastništvo NKBM se zanimata dve pravni osebi, dva pravna subjekta; en sklad in ena banka. Drugič, en izmed potencialnih kupcev se umakne. Tretjič, prihaja nova ponudba, zopet novega sklada.

Ne bom se spuščal v to, kakšni so ti potencialni zainteresirani subjekti za vstop v delno ali polno lastništvo Nove Kreditne banke Maribor, predvsem pa želim jasno povedati, naj bo kristalno in povsem jasno, ne navijam za nikogar izmed potencialnih ponudnikov, ki se zanimajo za nakup Nove Kreditne banke Maribor. Povem pa vam, NKBM ni kar tako. Za severovzhod države, njene prebivalce in podjetje, pa tudi komitente, je NKBM ključnega pomena. Ključnega pomena pa je tudi, da lastništvo banke ne pride v roke špekulativnega kapitala, temveč resnega institucionalnega ter razvojno naravnanege vlagatelja. NKBM je ena najpomembnejših institucij v štajerski regiji pa tudi širše. Ne sme biti prodana prepoceni. Prav zaradi tega pri tem nikakor ne gre hiteti. Po mojem trdnem prepričanju je treba zelo podrobno, do obisti preučiti ponudbe vseh, poudarjam, ponudbe vseh potencialnih kupcev, pri tem pa imeti v uvidu dejstvo, da je za prodajalca bistveno boljši položaj z vidika doseganja najvišje cene takrat, kadar je na strani kupcev večje število le-teh. Poleg tega vsi vemo, da ko se pojavljajo najrazličnejši posredniki, najrazličnejše svetovalne in piar agencije, ki živijo od provizije sklenjenih poslov, gre zadeva v napačno smer. Nema lokrat pa se, slišati je tako mogoče, tudi v primeru NKBM, brezkompromisno in agresivno, če že ne brutalno, pritiska na odločevalce.

Da zaključim, ker me čas priganja. Posledično to pomeni, da ne bo razvoja širše regije, da bodo finančni interesi države pod vprašajem. Zato še enkrat opozarjam pristojne, ne gre hiteti, vzeti si je treba čas in izbrati najboljšo mogočo rešitev za takšno ali drugačno odprodajo banke. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Dobili boste pisni odgovor.

Gospod Danijel Krivec bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Lep pozdrav vsem

kolegicam in kolegom, lep pozdrav tudi spoštovani ministrici!

Spoštovano ministrico sprašujem:

Kako je urejena odplačna služnost na vodnih in priobalnih zemljiščih v lasti državi po sprejetju Zakona o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin?

To vprašanje postavljam zaradi tega, ker se 23. člen tega zakona, ki je bil sprejet februarja letošnjega leta, glasi: "Ustanavljanje služnosti na nepremičnem premoženju države v korist samoupravnih lokalnih skupnosti oziroma ustanavljanje služnosti na nepremičnem premoženju samoupravnih lokalnih skupnosti v korist države je brezplačno, če se služnost ustanavlja za namen gradnje ali vzdrževanje gospodarske javne infrastrukture." Konec citata. To me namreč zanima zato, ker so določene lokalne skupnosti navkljub sprejetemu Zakonu o uravnoteženju javnih financ občin dobile v podpis pogodbe o ustanovitvi služnosti, jasno s plačilom. V teh pogodbah je vezana vsa zadeva na priobalna in obalna zemljišča, ki so pa ravno tako kot ostala zemljišča v lasti države. Tolmačenje Agencije Republike Slovenije za okolje, ki bo predsedovalo tem lokalnim skupnostim, govori o tem, da omenjena sprememba Zakona o uravnoteženju javnih financ občin ne velja za vodna in priobalna zemljišča.

Zdaj me pa zanima:

Ali to drži oziroma kako lahko to trdijo?

Zakon je v 23. členu jasen in ne razločuje med nobenimi zemljišči, pa govori samo o zemljiščih v lasti Republike Slovenije, ker tudi odločba, ki jo imam pred sabo, ki je ena izmed teh, ki so mi bile posredovane, govori o tem, da je nadomestilo določeno skladno s Pravilnikom o metodologiji za določanje nadomestil za služnost na vodnih in priobalnih zemljiščih v lasti Republike Slovenije. Če beremo zakon, bi morala tudi ta služnost biti enako neodplačna kot za vsa ostala državna zemljišča v primerih, ko lokalne skupnosti gradijo vodovode, kanalizacije in podobne stvari.

To odločbo imam pred sabo, verjetno jo ima tudi gospa ministrica, in želel bi slišati tolmačenje:

Zakaj se pa v teh primerih služnost zaračunava? Lokalnim skupnostim je bil s tem ZUJF namreč obljubljen, da so ti dodatni stroški, ki nastajajo, na nek način odpravljeni kot kompenzacija ... / znak za konec razprave/ glavarino in še nekatere druge stvari.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa ministrica Irena Majcen.

Izvolite.

IRENA MAJČEN: Hvala, spoštovani gospod Primož Hainz. Spoštovani poslanec gospod Danijel Krivec, hvala za vprašanje.

Zakon o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin v tem 23. členu, katerega ste

citirali, ne ureja vprašanja odplačnosti služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih v lasti države, s katerimi upravljamo na Ministrstvu za okolje in prostor.

Namreč, ustanavljanje služnosti ali pa stavbne pravice na vodnih in priobalnih zemljiščih ureja Zakon o vodah, in sicer v devetem odstavku 21. člena eksplicitno določa, "za ustanovitev stvarne služnosti na vodnih ali priobalnih zemljiščih v upravljanju ministrstva se ne uporabljajo predpisi o razpolaganju z državnim premoženjem". V kontaktu s predstavniki Združenja občin, Skupnosti občin in tudi z mestnimi občinami smo že v začetku teh sestankov, kjer so se posamezne rešitve vnašale v ZUJF, te stvari predstavili tako, da vsaj predstavniki, ki so sodelovali na teh pogajanjih o tem, o čemer bom sedaj še v nadaljevanju govorila, vedo, ker je v tem medresorskem usklajevanju bilo jasno sprejeto, da morajo ostati služnosti in stavbne pravice na vodnih in priobalnih zemljiščih odplačne. Torej, razlogi, ki so pripeljali do te razrešitve. Gre za zakonodajo Evropske unije, varstvo kakovosti voda in v načelu plača povzročitelj obremenitve zaradi zagotavljanja hidrološkega režima v vodni in priobalni prostor, kamor ne sodijo objekti, ki niso nujno vezani na ta prostor.

Vodna in priobalna zemljišča v lasti države so privlačna zaradi enostavnejšega pridobivanja služnosti v primerjavi s pridobivanjem služnosti na drugih zemljiščih, ki so, recimo, v lasti fizičnih oseb. Tudi za gradnjo vodne infrastrukture država plačuje za služnosti na zemljiščih v, recimo, lasti občine, seveda pri fizičnih osebah tudi. Potem, da je postopek ustanavljanja služnosti rutinski in hiter, višina plačil za služnost pa je že bila znižana in določene so že bile nekatere izjeme. Smiselno je, da se za objekte, ki prečkajo vodotoke, to so mostovi, prepusti, brvi, dostopi, služnost, stavbna pravica, zaračunava simbolično. Odstopanje od načela odplačnosti je mogoče zagotoviti le za posamične objekte kot izjemo od splošnega pravila, in sicer za objekte, ki so nujno vezani na vodni in priobalni prostor.

Kot smo napovedali, bo problematika urejena s podzakonskim predpisom Pravilnikom o metodologiji za določanje nadomestil za služnosti na vodnih in priobalnih zemljiščih v lasti Republike Slovenije, rok za sprejetje je pa junij 2015. Praksa je, da se obremenjevanje vodnih in priobalnih zemljišč z gradnjo objektov, ki prečkajo vodotoke, podeljuje tudi stavbna pravica in ne služnostna pravica, zato je treba to problematiko urediti s podzakonskim predpisom, ki bo določal metodologijo za določanje nadomestil za stavbne pravice in druga ravnanja.

Mi že pripravljamo Zakon o vodah. To je novela, kjer smo predvideli pravno podlago, da se iz Zakona o stvarnem premoženju države in lokalnih skupnosti izvzamejo tudi stavbne pravice na vodnih in priobalnih zemljiščih ter druga ravnanja s temi zemljišči. Obenem

pripravljamo pravilnik, ki bo določal metodologijo za določanje nadomestil za stavbne pravice in druga ravnanja z vodnimi in priobalnimi zemljišči v upravljanju ministrstva. Osnutek tega pravilnika mora biti priložen Zakonu o vodah. To je pa najkasneje, ko bo zakon predložen v vladno proceduro. V pravilnik se vključi izjema, in sicer da se za posega za gradnjo objektov lokalne infrastrukture ter komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, ki so neposredno vezani na vodni in priobalni prostor, višina nadomestil za stavbno pravico na teh zemljiščih določi v višini 5 % višine siceršnjega nadomestila. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivic, zahteva za dopolnitev odgovora?
Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za to branje tega gradiva, ki ga je nek uradnik pripravil, ampak na žalost, gospa ministrica, treba se je malo o vsebini pogovarjati. Vi ste tukaj navajali mostove in ne vem kaj še vse, govorim o komunalni opreми, kar je tudi dikcija tega 23. člena, za vzdrževanje in gradnjo gospodarske javne infrastrukture, in konkreten primer govori o gradnji javne kanalizacije, meteomega kanala z izpustom padavinskih voda, ki drugam kot v nek vodotok ne morejo odteči. V tem primeru je nelinearna rešitev, o kateri zdaj govorite, če je ZUJF govoril o vseh zakonih, ki imajo lastništvo državno. Ne vem, zakaj bi bili vodotoki v temu primeru izjema. V naslednjem primeru bodo neke ceste izjema ali pa neke druge stvari. Mislim, da je treba stvar vseeno pogledati z drugega zornega kota, in verjamem, da tudi koalicija v temu primeru ne bo mirno gledala takšnega tolmačenja tega 23. člena, kajti tisti župani, ki so mi to posredovali, so bili ogorčeni, ker so bili prepričani, da je veljavni 23. člen tudi za vodna in priobalna zemljišča. Ne vem, zakaj bi bilo drugače, kajti dikcija je jasna in tudi v temu dokumentu, ki je posredovan, govori o tem, da so priobalna in vodna zemljišča v lasti Republike Slovenije. Ne vem, zakaj bi bila v drugačnem statusu kot vsa ostala zemljišča in ne mi govoriti o nekih evropskih direktivah in o onesnaženju določenih vodotokov. Gre za neke posege, ki so vezani na prečkanje posameznih vodotokov, to so tudi suhe struge, so razni hudourniki, kjer ni nobene logike, o kateri vi govorite, in gre za komunalno opremo, ki jo občine gradijo z evropskimi sredstvi. Mi jim pa zaračunavamo na drugi strani neke služnosti in neke pravice, za katere smo se v ZUJF... / znak za konec razprave/ pač plačevali.

Tako bi prosil za kakšen bolj konkreten odgovor, v nasprotnem primeru bom zahteval, da se o tem opravi razprava ali v Državnem zboru ali pa tudi na odboru.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica, Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Gospod poslanec, sem prepričana, da je komentiranje v smislu pripravljanja gradiva res nepotrebno. Ampak, če je, je predvsem zaradi tega, ker je pri odgovorih treba držati stabilno noto in se ne v nekem boljšem ali slabšem razpoloženju oddaljiti od tem v smislu citiranja predpisov, kajti zgodi se, da je potem hitro ponovno vprašanje.

Jaz se ponavljam – Zakon o vodah govori o tem. Se strinjam z vašimi navedbami Zakona o uravnoteženju javnih financ občin, v tem delu imate povsem prav. Ko pa govorim o tej služnosti ali pa podeljevanju stavbne pravice, pa govorim o Zakonu o vodah in o tem, da ta zakon prav navaja, da se ne uporabljajo predpisi o razpolaganju z državnim premoženjem.

V nadaljevanju bi samo še tako povedala, da ko gre za izvedbo odtoka, ali za meteorno kanalizacijo, ali pa za odtok, recimo, iz čistilne naprave, težko govorimo o tem, da to ni obremenjevanje okolja. Prav gotovo je v vsakem pogledu poseg v ta prostor, če z drugega stališča ne, je s stališča zagotavljanja poplavitve varnosti treba stvari presoditi, ugotoviti. Se pa strinjam, razprave so v vsakem pogledu dobrodošle. Ponavljam pa, da moje izvajanje temelji na določilih Zakona o vodah. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, postopkovno, gospod Danijel Krivec.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za to dopolnitev odgovora.

Mislím, da je treba o tej tematiki oziroma odgovoru ministrice na to tematiko vseeno opraviti razpravo v Državnem zboru, kajti podobni problemi, kot sem jih sam dobil na mizo, jih bodo v naslednjih fazah slej kot prej dobili vsi kolegi poslanci, kajti ZUJF, ukrepi za uravnoteženje javnih financ občin, je bil jasen in vsi, ki so to brali, so bili prepričani, da tudi zemljišča, ki so v lasti države, pa naj so to vodna ali kakršna druga zemljišča, so v tem trenutku prosta, zato da se posega v takih primerih, kot je gradnja neke komunalne opreme. Mislím, da so tudi v drugih primerih bili zakoni z ZUJF na nek način povoženi in ne vem, na kakšen način se lahko v tem primeru pač sklicujemo na Zakon o vodah, kajti podobne primere v preteklosti smo že doživljali in verjamem, da bo tudi na tej tematiki treba najti rešitev, s katero bodo lokalne skupnosti v prihodnje zadovoljne. V nasprotnem primeru bo to težava, zato predlagam, da se opravi razprava.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 21. aprila.

Gospod Franc Laj bo zastavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

FRANC LAJ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovana ministrica, drage kolegice in kolegi!

Vlada Republike Slovenije je 28. 11. 2014 potrdila akcijski načrt interventnih aktivnosti zaradi poplav, ki zajema štiri sklope ukrepov s časovnicami in načrtovanimi vrednostmi. Seveda ta akcijski načrt je bil sprejet, ker so Slovenijo v lanskem letu prizadele poplave in povzročile velike materialne škode na objektih, na prometni, vodni infrastrukturi, na kmetijskih površinah. Prizadetih je bilo cirka 30 tisoč hektarjev kmetijskih površin, od tega največ v Pomurju, v žitnici Slovenije 12 tisoč hektarjev. Škode na kmetijskih površinah posebej izpostavljam, ker imajo kmetje težave z zavarovanjem škod od poplav, premije in same škode pa zmanjšujejo njihovo konkurenčnost.

Ker smo v spomladanskem času, za katerega je značilno, da se povečajo tveganja za nastanek poplav, me zanima:

Ali se izvajajo aktivnosti v skladu s časovnicami? Vlado pa pozivam, da ukrepa v smislu boljše preprečitve kot utrpeti in odpravljati škodo. Prepričan pa sem, ampak mislim, da večina bo tudi to sprejela, da le pravočasno urejeni vodotoki in protipoplavni nasipi so prava rešitev. Zahvaljujem se za vaš odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovani predsedujoči. Spoštovani poslanec gospod Franc Laj!

Tako kot ste navedli, smo konec lanskega novembra na vladi sprejeli akcijski načrt interventnih aktivnosti zaradi poplav in smo v tem načrtu opredelili večje število nalog. Trenutno se intenzivno izvaja prva točka oziroma prvi sklop ukrepov, to so interventna dela, ki dejansko predstavljajo v naravi vzdrževanje vodotokov. Pokazalo se je, da v preteklosti, ko ni bilo toliko interesa za upravljanje tega dela, niti ni bilo zagotovljenih dovolj finančnih sredstev, so se v nekaterih predelih Slovenije ali pa marsikje dogajale stvari, da vzdrževanje vodotokov ni bilo sploh opravljeno, ne da bi bilo opravljeno v neki zadostni meri. Izbranih je bilo 187 lokacij, izvedenih ali izvedena so že dela na 77 lokacijah, v izvajanju trenutno je 67 lokacij, 43 lokacij pa ali se sedaj pričnejo dela ali v mesecu maju. Do konca maja morajo biti ta interventna dela zaključena in za ta dela so zagotovljena tudi sredstva.

Potem pa imamo nekako še dva sklopa, in sicer za redna vzdrževalna dela in dodatna vzdrževalna dela, s katerimi bomo pričeli po podpisu pogodb za koncesijo. V lanskem letu je bil namreč zaključen ta postopek izbire

koncesionarjev, vsa leta doslej in tudi v letošnjem letu se za interventna dela podaljšujejo pogodbe z obstoječimi koncesionarji. Sedaj so bili opravljeni novi razpisi in gremo v postopke podpisa pogodb; za dve območji pa je treba po pregledu revizijske komisije še dodatne napore vložiti v izbiro. Res pa je, kot sem že povedala, da so bili tudi drugi ukrepi predvideni, gre za reorganizacijo področja urejanja voda, tudi za ta del smo že pripravili vsaj načelno opredelitev, tako da v naslednjem letu bi se ustanovila direkcija za vode z izpostavami, kar pomeni, da bi se teh 8 področnih enot tudi kadrovsko okrepilo in direkcija za vode bi pravzaprav prevzela celotno upravljanje z vodami, ki ni samo urejanje vodotokov, gre tudi za uporabo ali pa za ustrezno ravnanje pri vodooskrbi, potem gre za podzemne vode, tudi za druge enote voda, kjer je pravzaprav raba voda zelo pestra.

Vzpostavljen je že začetek delovanja portala e-vode, kjer so ali pa kjer bodo vsi podatki, študije, evidence na področju voda, to je ta program Leader, za določene enote Slovenije se že dajo ti podatki uporabljati oziroma tudi pridobiti, vsi še pa niso v tem programu navedeni oziroma usposobljeni za uporabo, bomo pa to opravili do konca leta.

Pri kadrovski okrepitvi področja voda je tudi bil zastavljen cilj, ne nazadnje tudi s koalicijsko pogodbo, pri tem smo nekako na sredini poti, še delamo na tem, da tudi kadrovsko okrepimo to področje voda, pri tem vsakdanjem delu pa to predstavlja kar veliko težavo, ker v preteklosti se je veliko nujno potrebnih stvari, ki bi jih bilo treba urediti, se je konzumiralo v nekem predalu in zdaj naenkrat vseh zaostankov se ne da odpraviti.

Gre tudi za namenskost postavke Sklade za vode in normativne spremembe, gre za spremembo Zakona o vodah in pravilnike. Tudi pri tem delu lovimo časovnico, medtem ko dolgoročni ukrep, to je načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti, moramo pa izdelati do leta 2015, gre za teh 61 območij. Prav tako tudi načrt upravljanja z vodami do konca leta 2015. Po mojem mnenju bodo strokovni sodelavci ujeli tudi ta začrtan cilj. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite gospod Franc Laj, zahteva za dopolnitev odgovora.

FRANC LAJ (PS SMC): Hvala za besedo še enkrat.

Se zahvaljujem za vaš cenjeni odgovor, ampak bi še enkrat izpostavil, ne pozabite na protipoplavne nasipe. Sedaj, kot sem rekel, prehajamo v ta letni čas, se bo marsikaj lahko zgodilo in vsako leto imamo na porečju Mure izredno veliko težav. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Boste odgovorili gospa ministrica? Hvala.

Gospod Tomaž Lisec bo postavil vprašanje predsedniku Vlade dr. Miru Cerarju v funkciji ministra za izobraževanje, znanost in šport. Predsednik Vlade je upravičeno odsoten, tako da prosim, da se opredelite do načina odgovora. Izvolite, gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za besedo. Spoštovani prisotni ministrici!

Predsednika Vlade, ki je tudi v. d. ministra za izobraževanje, znanost in šport – že drugič –, bi vprašal glede Zakona o športu, ampak najprej se moramo vprašati, ali je sploh še smiselno postavljati poslanska vprašanja. Dveh ministrov ni, pet jih avtomatsko napove svojo odsotnost, predsednik Vlade oziroma v. d. minister pa nas je pred natanko dvema urama obvestil, da ga danes ne bo. Zdi se mi ta trud, ki ga poslanci vlagamo, da dobimo kakšna vprašanja z določenega področja, malo stran vržen čas. Če en poslanec opozicije manjka, dobi članke v slovenskih dnevnikih, če pa pol ministrske zasedbe ni v Državnem zboru, pa nikomur nič. Še posebej zaskrbljujoče je na Ministrstvu za izobraževanje, ker že 2 meseca se lovimo med tem: imamo ministra, nimamo ministra, imamo v. d. ministra, nimamo ministra, imamo ministra in tako naprej. Očitno bomo morda tam enkrat sredi junija pa le dobili kompetentnega, vsaj upam, ministra za izobraževanje, da ga bom lahko resnično vprašal, kaj se dogaja na tem ministrstvu, saj vsi vemo, da kadar mačke ni doma, miši plešejo. V tem smislu je nekako podobno, da ministrov ni, uradniki pa veselo čakajo počitnice, ki bodo kmalu pred vrati.

Ministra oziroma v. d. ministra gospoda Cerarja sem želel vprašati glede Zakona o športu, ki ga ne samo športniki, športni funkcionarji, športne zveze, Olimpijski komite, pa tudi lokalne skupnosti že kar nekaj časa čakamo. Minister, ministrica, ministrica pa še prejšnji minister so ga veselo obljubljali, ampak očitno je ta zakon še vedno skrit nekje v predalu na ministrstvu. Že kar nekaj časa se obljublja, da bo dan v javno obravnavo, da bomo končno videli neko bolj temeljito verzijo, kakšni so vsebinski poudarki tega zakona, kakšen je finančni vidik tega zakona, pa predvsem me je tudi zanimalo, kako je pri tem zakonu sodelovala strokovna javnost, ampak očitno odgovora danes ne bom dobil. Tako v bistvu zanima mene, pa predvsem verjetno tudi športnike, športne funkcionarje, tudi lokalne skupnosti, kajti ne samo nacionalni program športa, tudi lokalni programi športa so močno odvisni od tega Zakona o športu, ki ga vsi čakamo.

Na naslednji seji želim ustni odgovor o tem:

Kaj in kako je z Zakonom o športu?

Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Kar se prvega dela tiče okrog opravičila ministrov. Opravičilo se je 5 ministrov, potem sta 2 prišla, gospod Erjavec in dr. Klemenčič, tako da so to 3. Sicer je pa predsednik Vlade dopoldne bil, popoldne ga pa ni in je poslal pisno opravičilo. Moram pa seveda reči, da je dr. Milna Brglez predsednik Državnega zbora pisal Vladi pismo, v katerem je izrazil željo, da bi bilo teh opravičil čim manj, če lahko tako rečem. Hvala lepa. Odgovor boste seveda pisno dobili.

Gospod Žan Mahnič bo zastavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen ter ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu, ki je opravičeno odsoten.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Jeseni 2014 so Slovenijo prizadele katastrofalne poplave. Vlada Republike je 28. 11. potrdila Akcijski načrt interventnih aktivnosti zaradi poplav. Le-ta vsebuje štiri področja ukrepov. Prva dva, ki predstavljata kratkoročne, ne bosta bistveno prispevala k nižanju poplavne ogroženosti v Republiki Sloveniji, sta pa edini mogoči način, da se kratkoročno in v najkrajšem mogočem času v primeru ponovnih poplav prepreči še večjo škodo. Tako prvi sklop predstavlja nabor nujno potrebnih gradbenih del, v okviru katerih so predvideni ukrepi, ki jih je mogoče zagotoviti v 6 mesecih in so nujno potrebni zaradi nastalih razmer na slovenskih vodotokih in vodni infrastrukturi, ki so nastale kot posledica številnih ekstremnih poplavnih dogodkov v lanskem letu. Ta interventna gradbena dela je treba opraviti zato, da v primeru novih poplavnih dogodkov ne pride še do večjih škod zaradi poškodovane vodne infrastrukture in večjih poškodb na vodotokih oziroma zmanjšanja pretočnosti slovenskih vodotokov. Iz prvega sklopa v višini 12 milijonov evrov naj bi bilo od 185 enot, kjer so se dela opravljala, končanih 77, 67 jih je v zaključni fazi, 43 pa se jih še izvaja. Prvi sklop naj bi bil dokončan do konca maja, vendar pa ti interventni ukrepi povzročajo nemalo sivih las. Eden od glavnih problemov akcijskega načrta je ta, da pred posegom vodotoke ni treba pridobiti soglasja Zavoda za ribištvo. Tako se dogajajo neustrezni in škodljivi posegi v vodotoke, ki uničujejo habitat rib, saj so po posegu pogoji za življenje tam popolnoma uničeni. Tako smo priča uničenju tudi številnih drstišč rib, na kar opozarja tudi Ribiška zveza Slovenije in posamezna ribiške družine.

Zato vas, gospa ministrica, sprašujem:

Prvič. Ali je realno, da bo prvi sklop akcijskega načrta dokončan do meseca maja?

Drugič. Zakaj Zavod za ribištvo ni vključen v posege s tem, da poda svoje soglasje?

Tretjič. Kdo bo odgovarjal za nastalo škodo v naravi?

In četrtič. Kdo bo odgovarjal za škodo v primeru tožb pred Evropskim sodiščem?

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

Izvolite.

IRENA MAJCCEN: Hvala, spoštovani predsedujoči. Spoštovani poslanec Žan Mahnič, hvala za vprašanje.

Res je, da interventna dela, ki se izvajajo do konca meseca maja, so takšne narave, da se s temi deli preprečuje večja škoda v primeru ponovitve poplav. To dejansko niso nobeni protipoplavni ukrepi v smislu izboljšanja protipoplavne varnosti in jih izvajamo na podlagi ali pa bi rekla, da je podlaga, da ta interventna dela lahko izvajamo na takšen način, kot ga izvajamo, v 10. členu Zakona o ohranjanju narave, ki govori o tem, da je v primeru takih nujnih del in posegov v naravo treba sodelovati z vsemi deležniki, ki skrbijo za varovanje narave, ni pa treba pridobivati njihovega soglasja. Ta določba se tudi smiselno uporablja za varovana območja kulturne dediščine, kjer velja izjema v skladu z drugim odstavkom 28. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine. Pred izvajanjem teh del so bile na terenu ustrezne konzultacije ne samo z ribiči, ampak tudi z ostalimi deležniki.

Če se opredelim glede na vaše vprašanje. Z ribiči je bil v vseh primerih dosežen dogovor, v primeru, ko je bilo treba zaradi posega tudi opraviti izlov, so ga ribiči opravili, kar pomeni, da so s tem bili seznanjeni in so na ta način podali tudi svoje videnje, kako se teh interventnih del lotiti. Verjamem pa, da je že tako – verjetno ne samo v Sloveniji, ampak tudi sicer –, da kakršnikoli posegi nikoli ne zadovoljijo vseh, ki živimo ali smo udejstvovani v prostoru. O tem sem danes že govorila ob neki drugi priliki. Danes pravzaprav govorim že drugič. Ko iščemo rešitve in te rešitve se nanašajo na prostor, torej ne na papir, ne na to sodobno tehnologijo, ampak res na prostor, so v nekem prostoru prisotne, se vedno dogaja in tako tudi bo, da je večina z rešitvijo ali pa z ukrepom zadovoljna, seveda drugi del – ni nujno, da je manjšina, ampak v manjšem obsegu pa prav gotovo, ker sicer tak postopek niti ne bi bilo mogoče izpeljati – pa mu nasprotuje. Dejstvo, zakaj se postopkom v naravi nasprotuje, pa lahko iščemo v številnih dejanskih ali tudi manj dejanskih, realnih možnostih. Vsaj po mojem prepričanju poskušam nekako odgovoriti na to vaše vprašanje, lahko sicer še govorim o Zakonu o sladkovodnem ribištvu, ta na podlagi 19. člena določa pridobivanje soglasja, ampak samo pri postopkih za pridobivanje gradbenih dovoljenj po Zakonu o gradnji objektov. To pomeni, da je v tem delu dovolj ta 10. člen Zakona o ohranjanju narave in sodelovanju. Pri tem sodelovanju niso udeležene naravne dobrine, ampak pri sodelovanju smo udeleženi ljudje in ljudje smo v

komunikacijah včasih manj ali bolj pripravljeni sprejemati kompromise.

Želim si, da bi se pri sprejemanju kompromisov ljudje ali pa strokovnjaki posluževali boljšega komuniciranja, bi potem v zadovoljstvo večine bili sprejeti tudi ukrepi, ki izboljšujejo stanje. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, izvolite zahteva za dopolnitev odgovora.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospa ministrica.

Popolnoma se strinjam z vami v delu, da ti interventni ukrepi seveda ne urejajo vodotokov, gre za to, da se uredi najbolj tisto bistveno, kar je, da ne bi prišlo še do hujše škode, če do tega pride. Strinjam se tudi, da smo tukaj vedno v precepu. En del, ki je to urejanje, da zaščitimo lastnino, življenje in zdravje ljudi, to se pravi, to imamo eno javnost; drugo javnost pa, recimo, ribiči in Zavod za ribištvo. Definitivno nisem za to in vas podpiram, če želite malo manj birokracije na ministrstvu, ampak vsaj neke minimalne standarde pa mislim, da bi, kar se tiče teh habitatov rib, morali upoštevati.

Prejšnji teden smo videli, kaj se dogaja v Lučah, kako se gradi tista protipoplavna zaščita, rib praktično tam ni več, in kaj se dogaja. Slovenijo je zdaj ovadil oziroma prijavil Evropski komisiji eden od nemških ribičev, ki je tukaj lovil. Isto smo slišali v okviru teh intervencijskih ukrepov, kaj se je naredilo v reki Soči, v Kobaridu – popolnoma so uničili drstišče soške postrvi. V soboto sem se srečal s člani ribiške družine Visoko, to je ribiška družina v Poljanski dolini. Poljanska Sora je bogata z ribami, zaradi številnega turizma na Zahodu se vedno bolj selijo proti centru in še naprej, tako da tudi v Poljansko Soro hodijo loviti, in rekli so mi, da so zgroženi nad tem, kaj se dogaja v nekaterih vodotokih. To sem kar vsepovprek betonira brez kakršnihkoli soglasij, dobijo pa, recimo, takšno obvestilo VGP – Vodnogospodarsko podjetje Kranj, država je 25 % lastnik: "Skladno s sklepom Vlade vas obveščamo, da bomo izvajali dela, ki se interventno in prioritarno izvajajo na vodotokih, ki so opredeljeni v tem akcijskem načrtu ..." Potem so opredeljeni in napisani, kateri pritoki Poljanske Sore in vodotoki. ... "Prosimo vas, da skladno z vašimi pristojnostmi poskrbite oziroma se opredelite glede vaših aktivnosti in nalog." Seveda izvedejo izlov, kot ste rekli, tam, kjer je treba, ampak potem pa – tudi sam sem si ogledal nekatere stvari – rib tam ne bo več; uničena so drstišča, že tako je bila škoda narejena zaradi poplav.

Zanima me:

Kako bo v prihodnosti s tem?

Kako bo z morebitno škodo, če bodo slučajno kakšne tožbe?

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Zdaj so bili navedeni trije primeri. Vseeno se bom poskušala do teh primerov opredeliti.

Na Soči je prav v temu delu ribiška družina opravila dva izlova, v samem pregledu namreč ribiči zajemajo drstišča v svoji aplikaciji. To drstišče ni bilo navedeno, je res težko danes govoriti o tem, ali je tam bilo uničeno drstišče ali ne, sem pa z veseljem sprejela to novico, da so ribiči tudi za potrebe športnega ribolova vložili v Sočo velike količine mladice soške postrvi. To kaže na to, da se ribiči v upravljanje vodotoka aktivno vključujejo.

Za rešitev v Lučah je zadeva nekoliko starejšega datuma. Bil je sprejet državni prostorski načrt za urejanje ceste, povezovalne ceste, ki jo je Savinja uničila v času poplav. Pri iskanju te rešitve je bilo podanih več možnosti, so pa med podanimi možnostmi izbirali celo na referendumu v vasi Luče in sem prepričana, da sama Savinja – Savinja, ne tisti odcep nekaj 100 metrov, ampak sama Savinja – ni utrpela škode po vrednostni naravnega habitata vseh rib, ki so v tej Savinji. Za ta konkretni primer pa bi rekla tako, da me preseneča, da izpostavljate nesodelovanje hidrotehnika in ribiške družine. Bolj bi bila vesela, da bi poudarili, kako dobro sodelujejo, sem pa vseeno v vašem izvajanju začutila to dejstvo, ker to pa je dejstvo, torej, da tudi poplave uničujejo življenjski prostor in ribe v vodotokih in bomo morali vseeno enkrat pa se mogoče tudi na kakšnem drugem mestu pogovoriti.

Poplave lahko uničujejo, ko pa skrbimo ljudje za svojo varnost in posegamo v vodotoke, pa bi morali gledati na vse drugo kot na ljudi – torej, tu bo tudi v prihodnje potrebnega več sodelovanja in manj negativnega razmišljanja, da se uničujejo naravni habitati. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš bo postavil vprašanje ministrici za zdravje Mariji Milojki Kolar Celarc, ki je, kot veste, odsotna. Tako prosim, da se opredelite do načina odgovora.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsedujoči, za besedo.

Sam nisem imel namena razpravljati o tem, koga ni, kdo tukaj je, ampak glede na težave slovenskega zdravstva se pa mi zdi, da je naša ministrica še zadnja, ki bi lahko šla kdaj na kakšen politični turizem v Bruselj, težav v slovenskem zdravstvu je veliko. Zakaj pa sem zdaj mogoče malo bolj grdo ali pa strogo povedal to – zaradi tega, ker sem ministrici za zdravje že en mesec nazaj postavil ustno poslansko vprašanje v zvezi z Urgentnim centrom Ptuj, kjer mi je bilo povedano, da je

treba pripraviti še veliko dokumentacije od DIP, PGD in tako naprej. V obdobju od zadnjega ustnega poslanskega vprašanja pa vse do danes, 30. marca, sem dobil tudi nekaj dokumentacije, imam v rokah DIP, datiran na datum junij 2012, prav tako pa je Ministrstvo za zdravje dobilo PGD decembra 2014.

Na podlagi tega moram izraziti prepričanje, da ministrica ali ne ve, kaj vse ima v predalih, ali pa zavaja javnost. Mislim, da glede na to, kako dolgo se o problematiki Urgentnega centra Ptuj že pogovarjamo, imamo tudi sklep Odbora za zdravstvo z dnem 11. februarja letos; petnajst članov odbora je glasovalo, da Odbor za zdravstvo predlaga Vladi, da vključi urgentni center v mrežo urgentnih centrov. To ni vprašanje opozicije, ker je projekt podprlo tudi preko dvajset županov občin spodnjega Podravja, pa izhajajo iz marsikatero politične stranke.

Ob tem bi rad povedal, da vodstvo Splošne bolnišnice Ptuj pričakuje pomoč lastnika, se pravi Vlade, da se poskuša pridobiti soglasje za umestitev urgentnega centra tipa C2 in ureditev zgornjega nadstropja za namene in potrebne prepotrebni operacijskih dvoran. Ob tem je treba spomniti, da Splošna bolnišnica Ptuj v neenakopravnem položaju do nekaterih drugih bolnišnic in okolij podobnih velikosti, saj je, recimo, Splošna bolnišnica Slovenj Gradec v zadnjih osmih letih prejela s strani države 27 milijonov evrov sredstev za investicije, ob tem le 2,7 milijona evrov lastne udeležbe, medtem ko je Splošna bolnišnica Ptuj prejela s strani države v zadnjih petnajstih letih 2,5 milijona evrov, in še to iz kohezijskih sredstev za energetska sanacijo.

Skratka, ministrica ni povedala nič o realizaciji sprejetih sklepov na Oboru za zdravstvo, zato me seveda zanima: Kdaj bo Urgentni center Ptuj vključen v nacionalni razvojni program? Odgovor pa pričakujem na naslednji seji v ustni obliki. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev. Gospa Violeta Tomić bo postavila vprašanje ministrici za kulturo Julijani Bizjak Mlakar. Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Spoštovani ministri! Vodstvena kriza v SNG Nova Gorica traja že nekaj let, saj je politika kadrovala glede na vodstvene izkušnje kandidatov, ki pa gledališča ne poznajo in se z njim ne ukvarjajo. V mesecu marcu 2015 se je zaključil javni razpis za mesto direktorja SNG Nova Gorica, v medijih je bilo objavljeno, da razpisnim pogojem ustrezajo trije kandidati od štirih prijavljenih: trenutna v. d. direktorica Neda Rusjan Bric, ki jo je za v. d. imenovalo ministrstvo 19. 8. 2014, ko je odstopil

takratni direktor, naj ne bi ustrezala pogojem že drugega razpisa, ker nima, baje, dovolj vodstvenih izkušenj. Na prvem razpisu leta 2014 pa je ista kandidatka prišla v ožji izbor na razpisu za direktorja.

Po mnenju igralcev in igralk, ki so na ministrstvo poslali pismo podpore in ste ga prejeli, je v. d. direktorica pokazala odlične vodstvene sposobnosti; njeno dosedanje delo je zaznamoval prepotrebni trud za vzpostavitev povezav tako znotraj zavoda kot tudi z drugimi gledališči. S poznavanjem lokalne problematike in željo po umetniškem koraku dlje novogoriškega gledališča je začrtala smernice razvoja, ki jih zaposleni docela podpirajo, saj menijo, da razpolaga z osebno voljo in pravilnimi strategijami za doseg vseh zastavljenih ciljev. Njena dolgoletna praksa v raznovrstnih gledališkimi poklici se odraža v globlinskem poznavanju delovanja gledališča in njegovih potencialov. Zato si podpisani želijo vodstvo, ki bo znalo in hotelo prisluhniti potrebam kreativnega procesa. Z imenovanjem v. d. direktorice lansko leto je tako SNG Nova Gorica končno v vzponu, kar je razvidno iz repertoarja gledališča in zadovoljstva igralcev in igralk, ki gledališče držijo pokonci.

Zato vas, ministrica, sprašujem:

Kdaj boste imenovali direktorja SNG Nova Gorica?

Ali boste upoštevali pismo podpore trenutni v. d. direktorici Nedi Rusjan Bric, ki ga je podpisalo 19 od 21 igralcev in igralk in ki vam je bilo poslano? Tukaj ga imam.

Kako je mogoče, da lahko nekdo vodi javni zavod kot v. d. direktor, nima pa dovolj izkušenj, da bi postal direktor zavoda?

Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa ministrica za kulturo mag. Julijana Bizjak Mlakar. Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani ministrici, spoštovani poslanke, poslanci, spoštovana poslanka gospa Violeta Tomić!

Razumem vašo skrb za gledališče. Lahko rečem, da skrb za gledališče povsem delim tudi z vami. Skratka, na Ministrstvu za kulturo želimo, da bi javne zavode vodili ljudje, ki so najbolj usposobljeni za to. Je pa res, da je zadnje čase prišlo kar veliko vprašanj na to temo, tako da niste edini, ki vas zanima razpis SNG Nova Gorica. Vendar pa moram povedati, da Ministrstvo za kulturo v času, ko je izbirni postopek za direktorja oziroma direktorico še v teku, ne sme komentirati zadev o postopkih izbire, saj bi s tem lahko vplivalo na postopek izbire.

Lahko pa povem nekaj splošnih podatkov o razpisu, ki so naslednji. Javni razpis za imenovanje direktorja je bil objavljen na podlagi 36. člena Zakona o uredništvu

javnega interesa za kulturo, ki med drugim določa, da ministrica, pristojna za kulturo, na podlagi javnega razpisa imenuje direktorja po predhodnem mnenju sveta in strokovnega sveta za dobo petih let z možnostjo ponovnih imenovanj. Komisija, ki sem jo imenovala z namenom, da se predhodno preveri ustreznost kandidatov glede na razpisne pogoje in se z njimi opravi razgovore, je v teh dneh končala svoje delo. Zato bo ministrstvo za kulturo v skladu z zakonom o kandidatih, ki pogojem ustrezajo, zaprosilo za predhodno mnenje svet in strokovni svet javnega zavoda. Sveta se morata odzvati v roku 30 dni. Po tem roku bom na osnovi vseh dokumentov, s katerimi bom do tedaj razpolagala, imenovala direktorja oziroma direktorico javnega zavoda SNG Gorica. Torej o direktorju bom odločila po pregledu celotne dokumentacije in po izvedbi vseh potrebnih postopkov. O sami odločitvi bodo najprej obveščeni prijavitelji na razpis, vse postopke pa bo ministrstvo tudi naprej izvajalo skladno z zakonom. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić, zahteva za dopolnitev odgovora. Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Spoštovana ministrical!

V gledališčih imamo prakso, ko je umetnik stopil brez kakršnikoli izkušenj z vodenjem gledališča na čelo tega gledališča in si je izbral za poslovne zadeve asistenta direktorja, svetovalca. In to je šlo.

Imamo pa tudi prakse, ko je politika nastavila ljudi iz gospodarstva, češ da bodo vedeli, kako je treba poslovni sektor voditi. Ta človek po navadi ni vedel niti, koga naj si izbere za svetovalca za področje kulture, kajti poznal je gledališki ustroj samo iz dvorane, ne pa, kako gledališče funkcionira. Zato vam polagam na srce, da je zelo pomembno, da tako institucijo vodi človek, ki se bo na to spoznal.

Rekli ste, da ste imeli razgovor s kandidati, vendar edina kandidatka, ki je po mnenju zaposlenih primerna, ni bila vabljen na ta razgovor, se pravi, da je v tem krogu izključena in zato so zaposleni zelo zelo zaskrbljeni, kajti samo ena napačna kadrovska poteza zna biti zelo usodna za novogoriški teater. Hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa mag. Julijana Bizjak Mlakar, izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR: Hvala lepa.

Zelo težko komentiram primere, ki ste jih navajali. Seveda pa tudi o tem primeru, o katerem govorite, se pač ne morem izraziti prav zaradi tega, ker mi zakon to prepoveduje. To pomeni seveda, da bom morala na koncu, ko

bodo vsi ti postopki končani, pogledati vso dokumentacijo, se pozanimati o vseh pravnih temeljih in potem se odločiti, vendar pa odločiti na osnovi zakona, ker si pač ne moremo privoščiti na Ministrstvu za kulturo, da bi kakršenkoli postopek vodili mimo zakona, čeprav si nekateri to tudi privoščijo, vendar ne pri nas – recimo tudi, ko včasih nekaj pišejo v časopise, pa potem ne želijo objavljati odgovorov. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospa Violeta Tomić, postopkovno.

VIOLETA TOMIČ (PS ZL): Postopkovno.

Želela bi samo opomniti ministrico, da bi jo prosila, če se ugotovi, da je zakonodaja na tem področju slaba in da uničuje javne zavode, da se razmisli o spremembi te zakonodaje. Hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. O vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 21. aprila.

Gospod Andrej Čuš bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen ter ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györköš Žnidar. Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala lepa še enkrat za besedo. Spoštovani ministrici!

Nekako sem se odločil, ker sem smatral, da je najbolje – gre za podobno problematiko oziroma zelo povezano med seboj –, da vam postavim vprašanje kar skupaj, in sicer poplave leta 2012, poplave reke Drave so takrat marsikomu spremenile življenje. V zadnjih dneh sem se veliko tudi sam nahajal na območju občine Gorišnica, predvsem na Forminu in v Muretincih in v Markovcih. Tam se sem se dodobra seznanil z aktualnim dogajanjem po poplavah. Prav tako pa sem se seznanil z aktivnostmi društva Severovzhod 2012, to je društvo, v katerega so združeni vsi oškodovanci, ki so takrat utrpeli res izjemno škodo, povzročeno po poplavah, in si danes tudi prizadevajo, da se tiste, ki so odgovorni – dokazano je bilo, da je pri teh poplavah bil krivec tudi človeški faktor –, da za to odgovarjajo.

Danes je bilo že veliko govora o poplavah zadnjega obdobja, ampak poplave Drave leta 2012 so bile res katastrofalne. Tukaj imam dve sliki – res ogromno škode. Še do danes se marsikje ne ve, stanje ni sanirano, Drava ogroža še naprej. Takrat, leta 2012, bile tudi kakšne volitve, vsi politiki – tudi predsednik države je takrat prišel v Markovce in dvakrat vzel v roke lopato in skopal ali pa premaknil dve lopati. Mediji, politiki pa so potem pozabili na to. Do danes se ni storilo nič. Škode v poplavah je bilo za 373 milijonov evrov. Edino, kar je do zdaj bilo narejeno, je, ko je predsednik države, torej gospod Pahor, posredoval informacijo o slabem stanju na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje. To

je bilo 23. aprila 2013. Ljudje so danes prepuščeni samemu sebi, pristojne institucije so neodzivne, potencialni krivci se izogibajo krivde, kažejo drug na drugega, ljudje pa ostajajo sami, prestrašeni, nemočni, brez premoženja in podpore. To sem prebral od enega člana gasilskega društva iz Formina. Prav tako pa je policijski postaji Gorišnica bila v letu 2013 podana kazenska ovadba zaradi povzročitve splošne nevarnosti, ki je bila potem odstopljena na Policijsko upravo Maribor.

V kateri fazi je postopek, ni znano nikomur. Je pa verjetno, da nacionalni interes, to pa je nacionalni interes, da ta postopek steče, da se izve in da ljudje odgovarjajo. Torej, to v prvem delu, pa bom potem nadaljeval v drugem / znak za konec razprave/.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo najprej gospa Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor. Izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovani predsedujoči. Hvala tudi poslancu gospodu Andreju Čušu za postavljeno vprašanje. Odgovarjala bom na prvi del, in sicer da je Ministrstvo za okolje in prostor naročilo izdelavo študije analiza poplavnega dogodka na Dravi 5. 11. 2012. To študijo je izdelal Inštitut za vode. Na podlagi rezultatov te študije so slovenski izvedenci v sodelovanju z avstrijskimi dosegli spremembo avstrijskega pravilnika o obratovanju in nadzoru ter ureditvi predpraznjenja akumulacij hidroelektrarn na Dravi v Avstriji, ki od 1. 1. letošnjega leta vključuje ukrep predpraznjenja akumulacij, kar zaznavno zmanjšuje poplavna tveganja zaradi delovanja verige hidroelektrarn. Prav tako smo na ministrstvu pripravljeni nuditi uporabo rezultatov te študije analize poplavnega dogodka na Dravi predstavnikom oškodovancem ob poplavah na Dravi za pripravo oziroma za urejanje njihovih zahtevkov zoper odgovorno osebo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še gospa mag. Vesna Györkös Žnidar. Izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovani poslanec Čuš!

Policiji je bilo najavljeno zgolj eno kaznivo dejanje, povezano z omenjenimi poplavami, in sicer na podlagi ustne kazenske ovadbe, ki jo je dne 9. maja 2014 podala fizična oseba. Policisti so v zvezi s tem zbrali vsa potrebna obvestila, v zvezi s sumom storitve kaznivega dejanja povzročitve splošne nevarnosti po 314. členu KZN. Ker je bilo z zbiranjem obvestil in drugimi ukrepi ugotovljeno, da ni podlage za kazensko ovadbo, je policija na podlagi 10. odstavka 148.

člena ZKP podala poročilo na Okrožno državno tožilstvo Ptuj.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Andrej Čuš, izvolite, zahteva za dopolnitev.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Sam se zahvaljujem za informacije. Žal, kar se tiče te najave suma storitve kaznivega dejanja, do zdaj nihče od tam ni zvedel nič, kljub temu da je za to izkazal v preteklosti večkrat interes.

Ministrici gospe Majcen se zahvaljujem glede te analize. Sam sem bil seznanjen, da je pred nekaj časa bila pripravljena tudi s strani ene izmed zavarovalnic, da se pripravi oziroma sofinancira analiza, ki bi bila potem podlaga, da bi oškodovanci dobili odškodnino od avstrijskega Verbunda. Ampak na avstrijskem Verbundu čakajo na obravnave, vendar pa se Verbund na zahtevke ne odziva, saj pričakuje, da jim bo odgovornost za poplavni dogodek dokazana. Torej mi potrebujemo takšno študijo pred kazenskim sodiščem v Celovcu sicer poteka kazenski postopek zoper dve osebi, ki sta bili v času dogodka zadolženi za dvigovanje zapornic, ne poteka pa postopek zoper Verbund kot pravno osebo. Navedeno je pomembno za tek zastaralnih rokov, ki v tem primeru zoper Verbund niso pretrgani, ampak bi jih pretrgala le odškodninska tožba oškodovanih oseb zoper Verbund pred pristojnim sodiščem. Navedeno pa je povezano s stroški pravnega postopka, predvsem s stroški sodnih izvedencev, ki bodo v tem primeru poleteli v nebo. Teh pa oškodovanci ne morejo nositi, saj so bili že v preteklosti oziroma v poplavah močno prizadeti in so vložili vsa sredstva v to. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Mogoče bi samo toliko dopolnila, da smo na Vladi imenovali skupino, ki bo te stvari tudi v razpravi z avstrijsko vlado oziroma to deželo razreševala. Potrdili smo že tudi nek nabor stvari, ki pa so zaenkrat v internem značaju. Tako sem prepričana, da tisti oškodovanci, ki tudi sami sprožajo postopke proti povzročitelju te nesreče, bodo v pridobivanju odškodnin uspehi. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, še enkrat, podpredsednik, za besedo. Spoštovana ministrica!

Želel sem vas vprašati že na prejšnji seji, kako je s plovnostjo slovenskih rek. Zanima me

predvsem plovnost z motornimi vozili. Sicer sem od vas dobil v dveh odstavkih kratek odgovor, kako Zakon o vodah prepoveduje plovnost z motornimi vozili po slovenskih rekah, da pa je mogoče s podzakonskimi akti, predvsem z vladno uredbo, zadevo nekako urediti in da lokalna skupnost pa lahko določi plovnost z nemotornimi vozili v skladu z Zakonom o plovbi po celinskih vodah.

V Sloveniji vemo, da smo dokaj rečna država: Sava, Drava, Mura, Ljubljana, Krka in tako naprej. Ogromno je nekakšnega potenciala tudi za plovnost slovenskih rek z motornimi vozili, seveda pa imamo tudi vrhunske, ne samo dobre prakse v tujini, kako pospešiti lokalni gospodarski potencial, kako pospešiti lokalni razvoj turizma v posameznih regijah, pa ni treba iti daleč v tujino. Skratka, vi ste odgovorili, da po Zakonu o vodah je prepovedana plovba s plovili na motorni pogon po celinskih vodah.

Zanima me:

Ali v tem vašem mandatu razmišljate o spremembi zakonodaje na tem področju ali pač menite, da je s posameznimi uredbami mogoče zadevo reševati?

Primer iz prakse. V spodnjem Posavju imamo kar nekaj hidroelektrarn že zgrajenih, ena je v izgradnji, za eno še upamo, da jo bomo dobili. Zanima me:

Ali razmišljate, da bi naredili nek zakon, ki bi urejal plovbo z motornimi vozili po celotni Savi od hidroelektrarne Vrhovo, ali pa s posameznimi uredbami?

Zakaj to sprašujem? Vašega predgovornika ministra Židana sem že 9. maja 2013 vprašal, kako je s sprejetjem uredbe za plovnost z motornimi vozili glede hidroelektrarne Boštanj, pa je rekel: "Sprejetje uredbe je predvideno v prvi polovici letošnjega leta." Torej, leta 2013. Nič se ni zgodilo. Podobno vprašanje 8. 5. 2014, isti odgovor: "Predvidevamo, da bo določilih te uredbe možno na akumulacijskem jezeru pluti še v tej plovni sezoni." Potem sem vas novembra lansko leto vprašal – odgovor: "Bomo sprejeli uredbo." In vaš zadnji odgovor januarja letos: "Sporočam vam, da je uredba na seznamu predlogov normativnega dela ali programa Vlade v letu 2015 in bo predvidoma sprejeta konec marca 2015." Spoštovana ministrica rad bi vas opozoril, da smo 20. aprila letošnjega leta, uredbe pa še ni videti na dnevnem redu Vlade.

Zanima me:

Ali vi ne delate svojega posla ali pa vaši uradniki?

Več pa še v nadaljevanju.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo ministrica gospa Irena Majcen.

IRENA MAJČEN: Hvala, spoštovani predsedujoči. Spoštovani poslanec Tomaž Lisec!

Za svojo nehoteno odsotnost na prejšnji seji se vam opravičujem. Če govorimo o plovnosti in

plovbi na celinskih vodah, seveda, je to urejeno z Zakonom o plovbi po celinskih vodah in v Zakonu o vodah. Zakon o plovbi po celinskih vodah je v pristojnosti Ministrstva za infrastrukturo. V Zakonu o vodah pa to področje ureja 66. člen in v skladu s tem členom je plovba odrejena na štirih območjih. Gre za uredbo o uporabi plovil na motorni pogon na reki Ljubljanici iz leta 2004, potem je uredba o uporabi plovil na motorni pogon na delu reke Drave, na Ptujskem jezeru, tudi iz leta 2004, potem na odseku reke Krke skozi Novo mesto iz leta 2006 in pa uredba o uporabi plovil na motorni pogon na Zbiljskem jezeru iz leta 2007.

Z vami se strinjam, da prelaganje izdelave te uredbe ni dobro sprejeto, in mi je žal, da prihaja do tega. Se pa zavedam tudi tega, da je bilo najprej, kot sem že pri odgovoru, ko sem govorila o akcijskem programu za urejanje voda, predvideno, da se tudi kadrovske okrepimo. Na žalost še ta del ni izveden, tako da priznam, da ne bom več odgovarjala v smislu postavljanja datum. Je pa dejstvo, da je ta uredba v programu Vlade v normativnem delu in da bi potem vzeli lahko tudi krivca, kje je, da še ni pripravljeno. Več kot to danes težko rečem.

Torej, v izvajanju nalog brez kadrovske okrepitve, mi je zelo žal, bodo takšne zadeve še vedno ostale neizvedene. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec.

Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Najprej sem podal vprašanje, ali sprememba zakonodaje, da bo v skladu z Zakonom o vodah to urejeno, ali bomo še vedno sprejemali posamezne uredbe, pa tako pri hidroelektrarnah pa tako na drugih rekah v Sloveniji. Vem, da so štiri uredbe sprejete, kako sistem tudi deluje, ampak spoštovana ministrica, dali ste odgovor: "Uredba za hidroelektrarno Boštanj, plovnost z motornimi vozili, bo predvidoma sprejeta konec marca 2015." Sem vam prej povedal, že dve leti čakamo odgovore ministrstva, pa enkrat je problem v zvezi s školjki, enkrat je problem v oljih, enkrat je vprašanje, ali električna ali motorna vozila, enkrat je vprašanje, ali meriti hitrost z velikosti motorja. Danes smo slišali, da je problem v kadrovske podhranjenosti ministrstva.

Spoštovana ministrica, da bo ta uredba sprejeta me zanima:

Kaj bo treba narediti?

Ali kak upor krajanov, občanov na spodnji Savi ali morda kakšna kazenska ovadba?

Vemo, kdo so bili ministri.

Ali kakšna kazenska ovadba predstojnih uradnikov, ki očitno v treh letih ne dajo drugega od sebe, razen da so kadrovske podhranjeni?

Ali pa morda, spoštovana ministrica, bo treba napisati kakšno interpelacijo ministrom, ki nekaj napišejo, potem pa se tega ne držijo?

Če smo poslanci zavezani k resnemu delu in imamo svoje termenske datume, jih vi zapišete, pa se jih ne držite, in potem po 3 mesecih rečete, da ste kadrovsko podhranjeni. Spoštovana ministrica, neresen odgovor. Na žalost se v hramu demokracije, kot mu pravimo, vsi moramo držati zakonodaje, predpisov; vi se tega ne držite in rečete, da ste kadrovsko podhranjeni. Torej, povejte mi, spoštovana ministrica:

Ali bo treba dati kazensko ovadbo ali napisati interpelacijo, da bomo končno dobili hidroelektrarno oziroma uredbo za plovnost?

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo gospa Irena Majcen, ministrica.

IRENA MAJECEN: Spoštovani gospod Tomaž Lisec!

Katero pot boste izbrali, se boste sami odločili, jaz vam tu ne bom pomagala s predlogom. Je pa res, da pri pripravi take uredbe sodelujejo tudi drugi deležniki v prostoru, ne nazadnje tudi ribiči, in priprava take uredbe je strokovno zahtevna v tem smislu, da je treba z temi vsemi v prostoru, ki upravljajo in se z življem v reki ukvarjajo, sodelovati.

Pri samem iskanju rešitve se bomo zavzemali za pot, ki pa ni nujno, da bo pripeljala do rešitve. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Postopkovni predlog gospod Tomaž Lisec. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik.

V skladu s poslovníkom želim, da se na naslednji seji opravi razprava glede plovnosti slovenskih rek oziroma plovnosti z motornimi vozili, kajti očitno je problem ne samo vodstvo ministrstva, kajti verjamem – vi ste zadržani za ta resor oziroma za to urejanje zadnjega pol leta –, da tudi vaši predhodniki, skupaj z uradniki, niso naredili svojega dela.

Samo praktičen primer. Hidroelektrarna Boštanj je poskusno v obratovanju od leta 2006, potem je pa 2008 začela zares obratovati in 7 leti prosimo ministrstvo, jaz kot poslanec, že prej kolega Vizjak, pa lokalna skupnost z županom na čelu že zadnje 4, 5 let in vedno in vedno isti izgovori, kako se nekaj ne da. Potem pa sem kdaj kritičen do uradnikov, pa rečejo, da poslanci kritizirajo uradnike. Danes ste pa sami rekli, da uradniki niso naredili svojega dela, zadnji razlog je očitno zato, ker jih je premalo. Spoštovana ministrica, tudi če bi bilo 100 več uradnikov, bi še vedno verjetno danes vam pripravili isti odgovor, kako se nečesa ne da, seveda če se noče.

Skratka, želim, da se ne samo za hidroelektrarno Boštanj oziroma glede te uredbe o plovnosti z motornimi vozili opravi razprava. Tudi ostale slovenske reke imajo neke želje, da pospešijo svoj gospodarski razvoj, pospešijo turizem, ne nazadnje pa vas tudi čaka sprejetje uredbe za hidroelektrarno Blanca, hidroelektrarno Krško, verjetno tudi hidroelektrarno okrice. Da sem malo zloben, hidroelektrarna Mokrice se ni niti še začela graditi, pa bom predlagal županu občine Brežice, da že danes da predlog za sprejetje uredbe z motornimi vozili na območju hidroelektrarne Mokrice, kajti verjetno bodo tam enkrat 2022 pa le prišli na vrsto, kajti očitno postopki trajajo 7 do 8 let, da se nekaj naredi, pa še takrat se naredi tako, da se reče, da je ministrstvo kadrovsko podhranjeno.

Skratka, želim razpravo glede plovnosti slovenskih rek, predvsem na področju z motornimi vozili, in verjamem, da vsi tisti, ki živijo v bližini Save, Drave, Mure, Ljubljance, Krke, pa da še kakšne reke ne pozabim, bodo dali podporo temu predlogu, da vsi skupaj ugotovimo, da na ministrstvu, pa ne samo spoštovana ministrica, ampak predvsem vaši uradniki, ne delajo tistega dela, za katerega so plačani.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal jutri, 21. aprila, v okviru glasovanja.

Gospod Žan Mahnič bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednik. Gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Gospodarsko-finančna kriza je v Sloveniji prizadela številna podjetja, tako v zasebni kot v posredni in neposredni državni lasti in zaradi tega so bila ta podjetja primorana sprejemati takšne in drugačne ukrepe za zagotovitev svoje finančne konsolidacije. Nekatera so propadla, številna so šla v stečaj, nekatera so bila prenesena na slabo banko, veliko jih ni več. Veliko podjetij je tudi varčevalo na račun zaposlenih, nekatera upravičeno, druga neupravičeno, tako privatna kot podjetja v državni lasti, posredno ali neposredno.

Pa vendar, za varstvo pravic imamo zaposlene na Inšpektoratu Republike Slovenije za delo, glavna tri področja so inšpekcija nadzora delovnih razmerij, inšpekcija nadzora varnosti in zdravja pri delu in socialna inšpekcija. Zato sem bil toliko bolj zaskrbljen oziroma začuden, ko sem v medijih zasledil, kako se kršijo pravice zaposlenih oziroma če se lahko tako izrazim, da rečem, da se praktično, če so to ugotovile tudi inšpekcije, izvaja mobing nad zaposlenimi v podjetju Terme Čatež. Z novim letom so ukini

dva dodatka, ki so ju prejeli skoraj 15 let. Recimo, kuharji in natakarji so k plačam prejeli dodatek za deficitarne poklice v višini 50 evrov, zaposleni brez večjega števila dni odsotnosti so bili vsak mesec deležni okrog 40 evrov, zdaj zahtevajo vračilo teh dodatkov, drugače napovedujejo stavko za 15., 16. avgust. Se pravi, v enih od največjih slovenskih term nam grozi stavka v samem središču turistične sezone. Ti dodatki so bili ukinjeni mimo podjetniško kolektivne pogodbe, vemo, da ima sicer lastnica DZS do bank za okoli 150 milijonov evrov obveznosti, pa kljub temu je imela družba leta 2012 10 milijonov evrov bilančnega dobička, leta 2013 še za pol milijona več. Zarezali so tudi v dodatek za delovno dobo in stimulacijo, kljub temu pa so prihodki Term Čatež zelo nizki.

Rekel sem, da bom izpostavil konkreten primer, ker je v nebo vpijoč, če je to res, kar se dogaja. Verjamem, da imate podatke, predvsem me zanima:

Ali je bila v tem konkretnem primeru kakšna prijava?

Ali je Inšpektorat potem tudi ugotovil kakršnekoli kršitve?

In ne nazadnje:

Koliko je bilo teh kršitev v zadnjem obdobju?

Verjetno imate podatke, vsaj za čas, če jih imate slučajno pri sebi, kolikor ste ministrica oziroma še malo nazaj:

Koliko je bilo teh kršitev zaenkrat prijavljenih in tudi dejansko ugotovljenih s strani Inšpektorata za delo bodisi v privatnih podjetjih kot pa v podjetjih, ki so v državni lasti Republike Slovenije?

Hvala za odgovor.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Odgovorila bo ministrica dr. Anja Kopač Mrak.
Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik, hvala za vprašanje Mahnič, drage poslanke in poslanci!

Več stvari bi rada v zvezi s tem pojasnila. Prvič; dejansko so kršitve, ki jih Inšpektorat Republike Slovenije za delo beleži v obdobju, če gledamo krizo od 2008 – zdaj boste kmalu v Državnem zboru obravnavali poročilo Inšpektorata za leto 2014 – je dejansko ta porast očiten. Na primer, v letu 2014 je bilo opravljenih 17 tisoč 392 inšpekcijskih pregledov na področju nadzora delovnih razmerij, 9 tisoč 759 inšpekcijskih nadzorov na področju varnosti in zdravja pri delu ter 7 tisoč 568 nadzorov. Torej gre tako: 17 tisoč inšpekcij – delovno razmerje, 9 tisoč 700 pri varnosti in zdravju in 7 tisoč 500 v primeru varnosti in zdravja pri delu. Skratka, povečuje se. Ugotovili so 29 tisoč 685 različnih kršitev in na podlagi tega izdali 12 tisoč 433 različnih ukrepov, 5 milijonov evrov. Tam bo tudi pojasnjeno, da v preteklosti so predvsem

ugotavljali povečanje kršitev, povezanih z neizplačilom plač in prispevkov, sedaj, zanimivo, se pa povečuje delež kršitev na področju povečanega obsega dela, kar kaže na to, da delodajalci, ob tem ko je gospodarska rast, povečano povpraševanje, še ne zaposlujejo, ampak z obstoječimi delavci želijo opraviti povečan obseg dela, ker so pritiski predvsem na povečanje nadur in povečan obseg dela. Tako se zdaj predvsem povečuje ta del.

Potem greva na točko mobinga. Dejansko je mobing ali trpinčenje na delovnem mestu je določeno z Zakonom o delovnih razmerjih kot kršitev. Je pa dejansko zelo težko dokazati trpinčenje in mnogokrat se govori o trpinčenju, vendar ni skladno to dojetanje trpinčenja, kot je zakonsko opredeljeno, če tako rečem, ker zakon pravi, da govorimo o trpinčenju, če gre "za ponavljajoče ali sistematično grajo vredno ali očitno negativno in žaljivo ravnanje ali vedenje, usmerjeno proti posameznemu delavcu na delovnem mestu ali v zvezi z delom". Zelo težko je to dokazovati. Na primer, glede na težavnost dokazovanja kršitev nadlegovanja in trpinčenja je vloga Inšpektorata na tem področju predvsem preventivna. Inšpektorji s področja delovnih razmerij so tako v letu 2014 ugotovili 125 kršitev, ko delodajalec ni sprejel ustreznih ukrepov za zaščito delavcev pred nadlegovanjem ali pred trpinčenjem na delovnem mestu, ter 157 kršitev, ko delodajalec delavcev ni obvestil o sprejetih ukrepih za zaščito delavcev pred nadlegovanjem ali pred trpinčenjem. Je pa treba jasno povedati, da Inšpektorat ne loči in ne obravnava drugače privatno ali zasebno, torej to, ali je v državni lasti določeno podjetje ali privatno. V temu smislu ne igra nobene vloge, Inšpektorat enako opravi nadzor.

Glede Term Čatež, zdaj še konkretno. Inšpektorat Republike Slovenije za delo vodi trenutno postopek nadzora pri delodajalcu Terme Čatež, vendar ta postopek še ni zaključen, se pa ne nanaša na trpinčenje na delovnem mestu, saj v prijavi ni tako zavedeno. Ampak, potem ko ste mi tudi postavili vprašanje, gre predvsem za plačila delavcev, torej ne gre za mobing kot takšen, ampak gre pač za kršitve v zvezi s plačili delavcem pri upravljanju dela. Več o temu nadzoru v temu trenutku ne morem povedati, ker še ni zaključen in jasen, verjamem pa, da bodo delodajalcu, kolikor ima možnost, da je v interesu delodajalca, da sklene dogovor s svojimi zaposlenimi na način, da ta delovni proces teče nemoteno. Tako upam, da bodo vse te konflikte, o katerih sedaj poročate, da se dogajajo, na nek konstruktiven način v dialogu na ravni podjetja tudi rešili. Toliko.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Žan Mahnič, zahteva za dopolnitev odgovora.
Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Moram reči, da sem prvič postavil ustno poslansko vprašanje ministrici, in moram reči, da ga bom še kdaj zaradi tega, ker od nje bom vsaj konkretne odgovore na zastavljena vprašanja.

Pa vendarle, gospa ministrica, tega vprašanja vam ne bi postavil, če ne bi dobil direktno maila, od hčerke enega zaposlenega. Napisala mi je nekaj mesecev nazaj, da so zaposlenega, ki ima več kot 60 let, poklicali v kadrovsko-pravno službo, kjer smo predlagali, da naj da odpoved in ga potem nekdo, ki ima s. p., zaposli, čez dva do tri mesece bo lahko šel na zavod in naj bi tako prejel večjo odpravnino.

Delovne razmere v slaščičarni, pekarni oziroma na kratko v CPH so katastrofalne, higijene ni mogoče vzdrževati. Pred časom so prišli gospodje iz Lidla, vsi šokirani, ko so prišli, so si pred vstopom nadeli zaščitne obleke, maske, čevlje in po ogledu takoj odpovedali oziroma preklicali pogodbo s Termami Čatež. Zaposlenim so toliko zmanjšale plače, da so pod minimalcem in jim morajo doplačevati razliko prispevkov, da so na minimalni plači. Dobili so, kot je po zakonu določeno, nov sklep za dopuste, a so jim za razliko od prejšnjih let odtrgali nekaj dni dopusta. Da veste, direktor Term Čatež je Sebastjan Selan, ta Sebastjan Selan je bil v času Pahorjeve vlade direktor Sove. Najprej je delal škodo na Sovi, zdaj pa dela škodo v Termah Čatež. Ravno to je zaničevanja vredno, njegova izjava zaposlenim. Dejal jim je, da niso nič in da so le številke.

Zato me zanima, gospa ministrica:

Ali bodo Inšpektoratu za delo bodisi na vašo priporočilo ali pa bo morala priti prijava s strani kakšnega od zaposlenih – ampak vemo, kako je, da vsi neradi dajejo te prijave, ker se vsak boji za svoje delovne mesto – vendarle kakšni postopki tukaj notri?

Glede na tista prva tri vprašanja, na katera ste mi odgovorili, mogoče samo še eno dodatno vprašanje:

Ali pripravljate kakšne spremembe zakonodaje na tem področju?

Kot ste rekli, da so bili včasih problem plačilo in to, zdaj pa je predvsem preobsežno delo in kršitve tega naslova.

Hvala za odgovor.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ:
Odgovorila bo gospa ministrica dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo. Bom nadaljevala, gospod Žan Mahnič. Če bi jaz dobila tako pismo, je predvsem stvar, da se morda to posreduje Inšpektoratu. Odgovornost nas vseh tukaj je, da dvigujemo – ne moremo tukaj brati nepreverjenih pisem, sedaj obtožujemo dejansko direktorja. Ne želim ga braniti, samo če se postavimo v vlogo, da bi kateregakoli direktorja na tak način, ko nekdo pošlje – pač, ljudje lahko vedno anonimno prijavijo na Inšpektorat.

Razumem, da se ljudje bojijo za svoje zaposlitve, vse to je realnost, vendar pravna država, naša, kakršnakoli je, lahko deluje samo tako, če vsak opravi svoj del naloge. Torej, Inšpektorat opravlja nadzor za tisto, kar je dobil prijavo. To, kar ste prebrali, če je res, je absolutno šikaniranje in je nedopustno ravnanje z delavci. To, da se lahko preveri, je seveda težko dokazati, če ni karkoli pisno. To je ta težava, ker je preveč ... Samo skupaj z neko višjo družbeno odgovornostjo lahko te stvari spremenimo. Vsekakor pa jaz, kadar to dobim, ker me dosti ljudi preko različnih socialnih omrežij ali kako drugače naslavlja, kaj naj naredijo, vedno ali povprašam in rečem, naj pošljejo, da pošljemo na Inšpektorat, ki v skladu s svojimi zmožnostmi – ker tudi ne morejo vsega, ker je na žalost samo 81 inšpektorjev za celotno državo. Prebrala sem več kot 29 tisoč ... Skratka, res ta problem.

Kar se tiče tega, kaj bomo naredili za prihodnje, je predvsem, da je treba zakonodajo ne toliko ves čas prilagajati posameznim potrebam, zaradi tega ker je različno – treba je spoštovati tisto, kar je napisano, in nihče od nas se ne sme obrniti stran, ko gre za kršitve, in jih je treba v skladu s svojimi pristojnostmi javiti. V tem primeru bo Inšpektorat preveril, zdaj so tako ali tako v Termah, lahko dodatno tudi druge stvari pogledajo. Treba je pa vedeti, da je ta praksa nesprejemljiva; javno povedati večkrat, da je nesprejemljiva in da edino skupaj lahko... Vi veste, da v zakonu pač ni dopustno imeti več kot 20 nadur na mesec, pa jih imajo. Torej, kako bom spremenila zakonodajo? Tudi Inšpektorat ... Jih je premalo, nimamo inšpekcijskih služb, absolutno ... V koalicijski pogodbi imamo zapisano, da jo bomo krepili. 81 inšpektorjev ne more nadzirati vsega. Po drugi strani pa ne moremo pričakovati, da bomo v družbi imeli toliko inšpektorjev, da bodo ob vsakemu stali, ga preverjali, dokler ne bo naredil ... Torej, na nek način je normalno, da nekdo krši, dokler ga ne dobijo. Moralo bi biti normalno, da vsi delujemo v skladu z zakonom. Mi smo že Zakon o inšpekciji dela v lanskem letu spremenili. Imajo nove pristojnosti. Tudi svet je imenovan, kjer je mnogo več sodelovanja. Dejansko pa bomo samo družba kot celota tudi delodajalce, ki ne ravnajo v skladu z zakonom, ki so na raznih črnih listah, ki jih imamo v državi, tudi mi kot kupci, kot potrošniki, začeli na ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Postopkovni predlog?
Izvolite, Žan Mahnič.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, podpredsednik. Se opravičujem, za 20 sekund bom izrabil postopkovno. Ne bom predlagal dodatne razprave, ker sem zadovoljen z odgovorom ministrice. Moram pa reči, da bom ta mail posredoval vedno tako vam, gospa ministrica, kot da bom

tudi naredil prijavo na Inšpektorat za delo. Verjamem, da je to res, če mi je hčerka od zaposlenega to poslala. Tudi kot član komisije za nadzor varnostnih-obveščevalnih služb vem, kaj je gospod Selan počel na Sovi, tako da me tudi ne preseneča, kaj se sedaj počne v Termah Čatež. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predsedniku Vlade, ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore.

S tem prekinjam 1. točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali jutri, 21. aprila, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih.

Prekinjam 7. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri. Hvala lepa.

Na svidenje.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 20. APRILA 2015 OB 18.22 IN SE JE NADALJEVALA 21. APRILA 2015 OB 10.01)

PREDESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 7. sejo Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Tanja Cink, gospa Ksenija Korenjak Kramar, mag. Mirjam Bon Klanjšček, gospa Marinka Levičar, mag. Margareta Guček Zakošek do 14. ure, gospa Irena Grošelj Košnik do 12. ure, dr. Milan Brglez od 18. ure dalje, gospod Matjaž Nemeč, gospod Kamal Izidor Shaker, dr. Franc Trček, Matjaž Hanžek, mag. Andrej Šircelj, dr. Bojan Dobovšek, gospod Peter Vilfan, gospod Roberto Battelli, gospod Benedikt Kopmajer do 12. ure, mag. Branislav Rajič do 11. ure, gospod Marko Ferluga do 11. ure in gospod Uroš Prikl do 14. ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OBVEZNOSTI DARS D. D. IZ NASLOVA KREDITOV IN DOLŽNIŠKIH VREDNOTNIH PAPIRJEV, NAJETIH OZIROMA IZDANIH ZA REFINANCIRANJE OBSTOJEČEGA DOLGA DARS, D. D., PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade in to je državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance gospodu Metodu Dragonju.

METOD DRAGONJA: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci! Dars se je za potrebe financiranja nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki

Sloveniji zadolževal s poroštvom države. Predmet predlaganega zakona je poroštvo Republike Slovenije družbi Dars d. d. za obveznosti iz naslova refinanciranja nekateri obstoječih kreditov oziroma obstoječih izdanih dolžniških vrednostnih papirjev, najetih po zakonih o soglasju in zakonih o poroštvu, ki so navedeni v preglednici, torej za refinanciranje obstoječega dolga, ki je bil najet za investicije v preteklosti. Skupaj se na ta način refinancirajo posojila v skupnem znesku 2 milijardi 648 milijonov evrov. Sprejetje zakona je nujno zaradi zagotovitve dolgoročne finančne vzdržnosti poslovanja Družbe za avtoceste, katerega del je tudi odplačilo dolga iz zadolževanja za potrebe gradnje v skladu z nacionalnim programom izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji in za zmanjšanje tveganja unovčitve teh poroštev. Analiza zapadlosti odplačil teh dolgov kaže, da v naslednjih nekaj letih pride do neuskajenosti med zapadlostjo obveznosti in razpoložljivimi finančnimi viri oziroma med prostim denarnim tokom, zato se predlaga refinanciranje teh dolgov z delnim poroštvom države. Na ta način zagotovimo, da se stare finančne obveznosti Darsa rešujejo s posebnim zakonom. S poroštvom znižamo stroške refinanciranja teh dolgov in zagotovimo, da bo Dars na letni ravni razpolagal s cirka 75 milijoni evrov prostega denarnega toka, ki ga bo lahko uporabil za vzdrževanje obstoječega avtocestnega sistema in za nekatere nujne investicije, ki so potrebne za izboljšave v avtocestnem sistemu in za sisteme upravljanja prometa ter za sisteme cestninjenja.

Kar se tiče eventualnih finančnih konstrukcij in načina financiranja novih avtocestnih odsekov, pa bodo tako Vladi kot Državnemu zboru predloženi posebni predlogi oziroma poseben zakon, ki pa bo vezan najprej na pripravo, potem pa na uskladitev programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v naslednjem obdobju. Na ta način aktivno upravljamo dolg Darsa, zagotavljamo normalno odplačilno sposobnost Darsa in predvsem zagotavljamo konkurenčne pogoje, pod katerimi se bo ta dolg financiral. Uporabljamo v glavnem modele, ki jih druge družbe za avtoceste v primerljivih državah uporabljajo za graditev svojih avtocestnih sistemov. Na primer, družba Asfinag v Avstriji, ki je v 100-odstotni lasti avstrijske države, ima za pokritje svojih obveznosti izdano krovno državno poroštvo v višini 12 milijard evrov.

Mehanizem zakona omogoča, da bo ministrstvo sproti, ko bo dajalo soglasja na posamezne zadolžitve za refinanciranje, kontroliralo pogoje zadolževanja in zagotovilo, da bodo ti pogoji zadolževanja tako po obrestnih merah kot po stroških skladni z vsakokratnimi tržnimi pogoji. Zato predlagamo Državnemu zboru, da ta zakon, ki so ga obravnavali na Odboru za finance in monetarno politiko, sprejme in upošteva tudi predloge amandmajev,

ki so pretežno redakcijske narave in niso posegali v vsebino predloga zakona. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 25. nujni seji 16. 4. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti DARS, d. d., iz naslova kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih za refinanciranje obstoječega dolga DARS, d. d., ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje po nujnem postopku predložila Vlada.

V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD. Članicam in članom odbora je bil predložen tudi predlog za amandma odbora k amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 1. členu.

Seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Državnega sveta, podjetja Dars ter Zakonodajno-pravne službe.

V uvodni dopolni obrazložitvi je državni sekretar na Ministrstvu za finance pojasnil, da je namen predlaganega zakona zagotoviti finančno vzdržnost poslovanja družbe Dars, d. d. V preteklosti je družba Dars namreč na podlagi več zakonov sprejemala obveznosti za izgradnjo avtocestnega sistema, in sicer v skupni vrednosti poroštvev 2 milijardi 650 milijonov evrov. Predlagani mehanizem omogoča reprogramiranje obveznosti v višini 300 milijonov evrov letno na način, da se zagotovi ustrezen prosti denarni tok tako za reprogramiranje dolga kot tudi za normalno vzdrževanje in nujne izboljšave avtocestnega sistema ter sistema za vodenje in upravljanje prometa.

V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe pojasnila pripombe, ki jih je služba podala v pisnem mnenju. Te se nanašajo predvsem na obrazložitev, ki skopo povzema vsebino členov, zaradi česar se postavlja vprašanje jasnosti in morebitne podnormiranosti. Pojasnila je, da so bili na podlagi pripomb službe vloženi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin, ki pa niso le redakcijske narave, temveč tudi vsebinske.

Na seji je sodeloval tudi predstavnik Državnega sveta, ki je predstavil mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki predlagani zakon podpira. V nadaljevanju je predstavnik uprave družbe Dars, d. d., poudaril pomen predlaganega zakona, ki omogoča aktivno upravljanje obstoječih obveznosti družbe. Pri tem je izpostavil dosedanje vsebinsko in finančno učinkovitost

upravljanja družbe ter poudaril, da je storitev družbe Dars ocenjena kot zelo dobro tudi v evropskem merilu in da je imela družba v letu 2014 70 milijonov evrov dobička.

V razpravi so članice in člani odbora na splošno predlagani zakon podprli. Poudarili so pomen kvalitetne in razvite infrastrukture za varnost cest in razvoj slovenskega gospodarstva ter menili, da je bila pospešena izgradnja avtocest v preteklosti na podlagi zadolževanja v luči vstopa v EU in povečanja transparentnega prometa ustrezna rešitev. Postavljeno je bilo tudi vprašanje glede uvrščanja dolga družbe Dars, d. d., v javni dolg, glede katerega je državni sekretar pojasnil, da je ta dolg kvalificiran kot zasebni dolg, če pa bi dolg kvalificirali kot javni dolg, bi se sedanji povečal za 7 %.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje glede delovne skupine, ki naj bi bila ustanovljena z namenom proučitve možnosti za privatizacijo družbe Dars, d. d. V zvezi s tem so posamezni člani izrazili nasprotovanje v privatizaciji, državni sekretar pa je pojasnil, da je družba Dars, d. d., v strategiji upravljanja naložb opredeljena kot strateško podjetje.

Po opravljeni razpravi je odbor sprejel amandma odbora k amandmaju koalicije k 1. členu predlaganega zakona in vse amandmaje koalicijskih poslanskih skupin. Odbor je glasoval o členih predloga zakona in jih v celoti sprejel. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo mag. Bojan Kranjc.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

S predlaganim zakonom o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Dars, d. d., iz naslova kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih za refinanciranje obstoječega dolga Dars, d. d., daje Republika Slovenija poroštvo za obveznosti Darsa iz naslova najetih kreditov oziroma izdanih dolžniških vrednostnih papirjev za namen refinanciranja obstoječega dolga. Refinanciranje obstoječega dolga po tem zakonu pomeni poplačilo obstoječih obveznosti iz kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev Darsa, ki so bili najeti oziroma izdani na podlagi zakonov o soglasju in poroštvu za potrebe izvajanja nacionalnega programa izgradnje avtocest. Republika Slovenija daje poroštvo v letni vrednosti do 300 milijonov evrov glavnice kreditov ali vrednosti anuitet dolžniških vrednostnih papirjev. S sprejetjem in takojšnjo uveljavitvijo predlaganega zakona bo omogočeno hitro refinanciranje dolžniškega portfelja Darsa, s čimer bo prišlo tudi do izboljšanja finančne vzdržnosti poslovanja družbe.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra ocenjujemo, da bo Dars v obdobju nizkih obrestnih mer s poroštvom

države lahko pridobil dostop do najcenejšega možnega zadolževanja. Lahko celo rečemo, da se bo v sedanjih razmerah Dars lahko zadolževal ceneje, kot se je zadolževal v preteklosti. S tem se bo izboljšala struktura dolžniškega portfelja, zmanjšala pa se bo tudi tveganje, ki izhaja iz dolga, s čimer bo omogočeno aktivno upravljanje dolga, kar po sedANJI ureditvi ni bilo mogoče. S tem bo zagotovljeno vzdržno servisiranje dolga v naslednjih letih in znižanje potencialnih obveznosti Republike Slovenije izdanih poroštev Darsu.

Dars se je v preteklosti začel bolj zadolževati v letu 2006, ko se je pospešila gradnja avtocest. Pred letom 2006 se je družba financirala tretjino z zadolževanjem, tretjino s cestninami in tretjino iz državnega proračuna. V letu 2006 se je ta model spremenil in Dars se je financiral samo z zadolževanjem in cestnino, zato se je družba zelo zadolžila. V letih od 2006 do 2008 so bila tako Darsu izdana poročstva v višini več kot 2,5 milijarde evrov. Dars pa ima danes pozitivni denarni tok in ustvarja dobiček. Tako je v letu 2014 ustvaril 70 milijonov evrov čistega dobička.

Dars bo lahko izvajal proces refinanciranja za kredite in dolžniške vrednostne papirje do 31. 12. 2030, in sicer pod naslednjimi pogoji: končna zapadlost kreditov ali dolžniških vrednostnih papirjev ne sme biti daljša od 31. 12. 2040; stroški, povezani z najemom kredita, ne smejo presegati pol odstotka vrednosti glavnice kredita; stroški organizacije izdaje dolžniških vrednostnih papirjev ne smejo presegati 1 % nominalne vrednosti izdaje; zahtevani donosi na dolžniške vrednostne papirje Darsa pa morajo biti primerljivi z zahtevanimi donosi na primerljive državne vrednostne papirje.

Poslanska skupina Stranke modernega centra bo zakon o poročstvu Republike Slovenije za obveznosti Darsa iz naslova kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih za refinanciranje obstoječega dolga Darsa, podprla.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Ključne rešitve, ki jih prinaša Predlog zakona o poročstvu Republike Slovenije za obveznosti Dars, d. d., iz naslova kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih za refinanciranje obstoječega dolga Darsa, v Slovenski demokratski stranki in poslanski skupini ocenjujemo kot načeloma ustrezne. V Slovenski demokratski stranki ocenjujemo, da so razmere na trgu v zvezi z zadolževanjem ustrezne in da takšen način predloga zakona o poročstvu Republike Slovenije za obveznosti Dars, ki jih prinaša, naj ne bi

negativno vplival na poslovanje in v danih trenutkih je lahko celo pozitiven.

Iz vsega povedanega v Poslanski skupini SDS predlaganemu zakonu ne bomo nasprotovali.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala, gospod predsednik. Spoštovani sekretar, spoštovani poslanci in poslanke, lep dober dan vam želim!

Dovolite mi, da vam predstavim stališče Poslanske skupine Desus k Predlogu zakona o poročstvu Republike Slovenije za obveznosti Dars, d. d., iz naslova kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih za refinanciranje obstoječega dolga Dars.

Spoštovani! Pred nami je predlog zakona, ki ga bo Poslanska skupina Desus soglasno podprla, saj bo omogočil takojšnje refinanciranje kreditnega portfelja družbe Dars. Predmet zakona je poročstvo Republike Slovenije družbi Dars za refinanciranje obstoječega dolga, torej dolga, ki je bil najet za investicije v preteklosti. S sprejetjem predlaganega zakona bo Republika Slovenija kreditodajalcem in kupcem dolžniških vrednostnih papirjev jamčila za izpolnitev obveznosti Dars.

V Poslanski skupini Desus smo prepričani, da je sprejetje zakona nujno, saj se z njim zagotovi dolgoročna finančna vzdržnost poslovanja družbe, katere del je odplačilo dolga iz zadolževanja za potrebe gradnje v skladu z nacionalnim programom izgradnje avtocest. Analiza finančne konstrukcije namreč kaže, da bo v naslednjih letih prišlo do neuskajenosti med razpoložljivimi viri in obveznostmi iz naslova odplačila dolga, zato je dolg potrebno refinancirati. Država s tem daje poročstvo za refinanciranje dolga Darsa v letni vrednosti do 300 milijonov evrov glavnice kreditov ali vrednosti anuitet dolžniških vrednostnih papirjev. Ob tem se v Poslanski skupini Desus zavedamo, da bi se Dars brez državnega poročstva zadolževal veliko dražje. Dars je sicer lani posloval najbolje v zadnjih treh letih in ustvaril 70 milijonov evrov dobička, a vendar poudarjamo, da morajo v bodoče ciljni prihodki družbe dolgoročno presegati 350 milijonov evrov, da bo zagotovljena vzdržnost poslovanja družbe.

Ob tem pa bi v Poslanski skupini Desus opozorili še na zaskrbljujoče stanje celotnega omrežja državnih cest. Razlog tiči predvsem v pomanjkanju proračunskih sredstev za investicije in tekoče vzdrževanje, svoje pa je dodal še lanskoletni žledolom. V zadnjem desetletju je opazen trend zmanjševanja proračunskih sredstev za investicijsko vzdrževanje cest, zato bo treba proučiti možnosti za sistemsko zagotavljanje finančnih sredstev za vzdrževanje in obnavljanje omrežja državnih cest v Republiki Sloveniji.

Kot že omenjeno bomo predlog zakona v Poslanski skupini Desus soglasno podprli, hkrati pa bi želeli opozoriti na nujnost minimiziranja tveganja, da ne bi potencialni javni dolg postal eksplicitni javni dolg. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Vzporedno s tem, ko govorimo o odpravi posledic velikih zadolžitvev in možnosti reprogramiranja kreditov Darsa, je prav, da se tudi spomnimo, kako je na političnem parketu skozi desetletja potekal prestiž, ki pa se je na koncu izjalovil v to, da smo preplačali avtocestni križ, da smo ne nazadnje tudi pred nerealizacijo razvojnih osi in tudi številne državne ceste nam propadajo, ki so se v obdobju gradnje avtocest tudi v veliki meri financirala iz naslova sredstev za gradnjo avtocest in ne nazadnje dočakali smo tudi propad naših največjih gradbenih podjetij.

Vse to lahko na kratko strnemo v dejstvo, da se je gradnja avtocest dražila predvsem zaradi špekulacij z zemljišči. Redkokatera država ima tak sistem kot mi, da se ne odkupi zemljišča po uradno ocenjeni vrednosti in če se kdo s tem ne strinja, se lahko pozneje tudi z državo pravda, ampak država ima v vsakem primeru zagotovljen denar, kot je bil predviden z ocenjeno vrednostjo. Poleg tega so k podražitvam veliko prispevale tudi okoljske zahteve, vedno in vedno nove zahteve so prihajale in ne nazadnje tudi samo kartelno dogovarjanje je peljalo do tega, da se je gradnja dražila.

Če se spomnimo, da smo tudi skozi gradnjo avtocest spreminjali cestninski sistem na način, da smo vse manj sredstev pobirali, potem je ta razkorak postajal vse večji in ni presenečenja, da se danes pogovarjamo o tem, kako reprogramiramo dolg Darsa. Namreč, najprej smo imeli zaprt cestninski sistem, torej plačal si toliko, kolikor si prevozil, potem je prišlo do odprtega cestninskega sistema, s katerim smo izpustili velik del uporabnikov mimo cestninjenja, in ne nazadnje potem smo doživeli tudi uvedbo vinjetnega sistema, s katerim smo v veliki meri zmanjšali vir iz cestnin za pokrivanje obveznosti do kreditov. V vsem tem obdobju smo tudi drastično zmanjševali financiranje s pomočjo takrat bencinskega tolarja, danes bi bil to, recimo, bencinski cent. Tako da če pogledamo to strukturo prihodkov, lahko ugotovimo, recimo, da je med letom 1998 in 2008 predstavlja bencinski tolar ali evro dobro milijardo evrov in ko se danes sprašujemo, kako graditi razvojne osi, je zagotovo to eden od tistih premislekov, ki ga moramo še kako resno analizirati in se seveda odločiti za ta korak.

Če pogledamo tudi strukturo financiranja avtocest, ugotovimo, da je od leta 1994 do leta

2003 iz naslova zadolževanja bila financirana gradnja v višini 40 % sredstev, ta procent pa je med leti 2004 in 2012 znašal že 72 %. Če k temu dodam že omenjena namenska sredstva, bencinski tolar, od leta 1994 do 2003 je znašal 53 % med leti 2004–2012 pa vsega 6,5 %. Ti podatki pravzaprav povedo vse in če se tudi spomnimo, da je dotok denarja močno upadel z uvedbo vinjet, in če se spomnite cene vinjete, ko smo jo uvedli, ta je bila 55 evrov leta 2008, danes je 110. Koliko sredstev smo izgubili, ker smo že takrat uvedli vinjetni sistem na bistveno prenizki stopnji, kot bi ga lahko takrat uvedli. Vse to dejansko je pripeljalo do tega, da se danes moramo pogovarjati o tem, kako pravzaprav reprogramirati dolg Darsa in mu omogočiti, da v miru odplačuje svoje obveznosti, ki so dejansko previsoke nastale zaradi naštetih dejstev, in da seveda tudi mu omogočimo normalno vzdrževanje avtocest in tudi razvoj avtocestnega sistema v prihodnosti. Tako bo refinanciranje obstoječega dolga pod boljšimi in vzdržnimi pogoji, kar je cilj tega zakona, zagotovo pripomoglo k doseganju tega cilja in Socialni demokrati bomo seveda ta zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Novembra lani so na dan prišli podatki o tako imenovani delovni skupini za Dars, sestavljeni iz uslužbencev ministrstev za finance, infrastrukturo ter Slovenskega državnega holdinga. Iz zapisnika, ki je bil objavljen v medijih, je razvidno, da je skupina preigravala scenarije za privatizacijo Darsa. V Združeni levici smo že takrat Vlado pozvali, da prekine vse priprave na privatizacijo Darsa in naj namesto tega raje v najkrajšem mogočem roku vloži krovni zakon o poroštvu, ki bo omogočil normalno kratkoročno refinanciranje dolgov Darsa. Po naših podatkih je bil namreč ta kratki zakon pripravljen že leta 2013, ampak je vložitev menda zaviralo Ministrstvo za finance. Zakaj je vložitev trajala dve leti, nam ni znano, dejstvo pa je, da bo s sprejetjem tega zakona odpadel glavni izgovor za privatizacijo Darsa. V gradivu sta dve projekciji, iz katerih lahko razberete, da bodo prihodki Darsa na kratek rok, se pravi, v naslednjih štirih do šestih letih, še premajhni za sprotno servisiranje dolga, ampak to pa je tudi celotno kritično obdobje, potem, skozi naslednja desetletja pa bo Dars normalno delujoča in donosna infrastrukturna družba strateškega pomena. In privatizacija takega podjetja bi bila nezaslišana.

To omenjam zato, ker je v obeh dosedanjih osnutkih klasifikacij naložb Dars opredeljen kot portfeljska naložba, torej kot družba, ki jo je treba v celoti privatizirati ali pa oddati koncesionarju. Naj na tem mestu še enkrat spomnim na slabe izkušnje Hrvaške s

koncesijami na istrskih avtocestah, ki so se jim pred kratkim uprla civilna družba in sindikati, saj država tam redno izplačuje koncesionarju razliko med dejanskim in zjamčenim prometom. Naj vas spomnim tudi na to, da naša severna sosedja Avstrija svoj Dars Asfinag, drži v 100 % državni lasti in ne upravlja ga avstrijski državni holding, kot pri nas SDH, ampak direktno pristojno ministrstvo. V Avstriji ali Nemčiji, ki sta tudi članici OECD – namreč tudi to, da smo člani OECD se pogosto uporablja kot argument za privatizacijo –, ne prepuščajo upravljanja strateških infrastrukturnih podjetij finančnim holdingom. Ob tem pa je treba še enkrat poudariti, da dolg Darsa ni nastal, ker bi se Dars zainvestiral, ker bi bil malomaren ali ker bi se zakreditiral. Dars je gradil na podlagi nacionalnega načrta, dolg pa je nastal, zato ker so se vlade zavestno odločile, da bodo avtoceste financirale z zadolževanjem namesto iz proračuna. Vsak kredit Darsa med letoma 1995 in 2010 je potrdil Državni zbor s posebnim zakonom.

Dolg Darsa danes znaša 2,6 milijardi evrov, kot smo že večkrat slišali. Od tega ga je 1,7 60 milijarde evrov ali 63 % tega dolga nastalo med letoma 2004 in 2008. Samo v letih 2005 in 2006 je bilo najetih 1,46 milijarde evrov kreditov, se pravi, v teh dveh letih je nastalo več kredita kot v vseh preostalih 11 skupaj. To zadolževanje je resda bilo nevzdržno, ker so bili tekoči prihodki premajhni. Gradnja avtocest z zadolževanjem pa ni bila odločitev Darsa, ampak je bila predvolilna poteza takratne vlade. Poleg tega je bila ta gradnja avtocest eden izmed razlogov za pregrevanje gospodarstva v predkriznih letih, na kar je večkrat opozorila tudi že Banka Slovenije, in je bistveno prispevala k 17 % večjim investicijam v teh kritičnih letih, ko je bilo gospodarstvo že tako ali tako pregreto. Kakorkoli, zapitek takratne vlade že dolgo plačujemo. Dejstvo pa je, da je zakon, ki je danes pred nami, koristen, dober in ga bomo zato v Združeni levici tudi podprli. Pričakujemo pa, da bo premier Cerar tokrat držal besedo in da se s tem zakonom končuje tudi zgodba o privatizaciji Darsa. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanj gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani državni sekretar gospod Dragonja, spoštovane kolegice in kolegi!

Dobro razvita prometna infrastruktura je hrbtenica razvoja vsake družbe, gospodarstva in storitvenih dejavnosti v najširšem smislu. Če danes pogledamo razvoj cestne infrastrukture, lahko ugotovimo, da smo Slovenci v zadnjih letih pospešeno gradili avtoceste in hitre ceste, vendar smo se pri tem tudi pospešeno zadolževali. Brez dvoma njhova gradnja predstavlja veliko stroškovno in časovno

komponento, zato je bilo zadolževanje za ta namen skoraj neizogibno. Tudi upravljanje in redno vzdrževanje avtocestnih odsekov, ki predstavlja obvezno gospodarsko javno službo, ki mora v skladu z Zakonom o cestah zagotavljati ohranjanje javnih cest v dobrem stanju, zahteva velik finančni zalogaj. Ko je Dars v letu 2010 na podlagi Zakona o Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji v celoti prevzel financiranje graditve in obnavljanja avtocest in hitrih cest, je prevzel tudi finančni dolg, ki je takrat znašal 2 tisoč 998,5 milijonov evrov, torej slabe tri milijarde evrov.

Ker analiza finančne konstrukcije odplačila dolga kaže, da bo v naslednjih letih prišlo do neuskladenosti med razpoložljivimi sredstvi in finančnimi obveznostmi iz naslova odplačevanja dolga, je dolg potrebno prestrukturirati in s tem zagotoviti njegovo nemoteno odplačevanje. Dejstvo je, da takšno rešitev omogoča le prestrukturiranje dolga ob državnem poroštvu, ki bo omogočilo izboljšanje finančne vzdržnosti poslovanja Darsa ter bo zmanjšalo tveganje, ki izhaja iz tega dolga. Ker gre pri tem izključno za refinanciranje obstoječega dolga, ki je bil najet za investicije v preteklosti, to pa pomeni tudi zagotavljanje realizacije nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji, poslanci Nove Slovenije - krščanskih demokratov Predlog zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti Dars, d. d., iz naslova kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih za refinanciranje obstoječega dolga Dars, d. d., podpiramo.

Dars trenutno upravlja skupaj 607 kilometrov avtocest in hitrih cest, 166 kilometrov priključkov nanje, 23 kilometrov razcepov ter več kot 30 kilometrov počivališč. Njegovo poslanstvo je uresničevanje državnih avtocestnih programov, upravljanje avtocestnega omrežja ter zagotavljanje kakovostnih storitev uporabnikom avtocest in hitrih cest. Dejstvo je, da je družba glede na kazalnike poslovanja v zadnjem triletnem obdobju najbolj uspešno poslovala v preteklem letu. Rezultat je posledica izvedenih aktivnosti konsolidacije, prestrukturiranja družbe in ukrepov racionalizacije na vseh področjih poslovanja. Dejstvo je tudi, da družba od leta 2009 iz državnega proračuna ne dobiva več nobenih namenskih sredstev in torej sama financira gradnjo in obnavljanje avtocest in hitrih cest. Vse to so argumenti, ki upravičujejo sprejetje omenjenega zakona o poroštvu.

V Novi Sloveniji se zavedamo odgovornosti, ki izhaja iz jamstva države za izpolnitev obveznosti Darsa, vendar poroštvo v tem primeru zagovarjamo, kajti gre za jamstvo, ki ne predstavlja tveganja, kot ga je že vnaprej predstavljalo državno poroštvo, dano za izgradnjo TEŠ 6, ki smo mu krščanski demokrati edini v Državnem zboru nasprotovali.

Glede na navedeno bomo poslanci Nove Slovenije predlog zakona podprli.

Glede na to, da nas gotovo spremljajo tudi člani uprave Darsa, želim ta trenutek izkoristiti tudi za ponovni apel in pobudo, ki sem jo sicer Darsu poslal že pred dobrimi sedmimi leti, to pa je, da bi na pomurski avtocesti vendarle in končno označili lokacijo znamenite Plečnikove arhitekture v občini Moravske Toplice, v vasi Bogojina – gre za cerkev Gospodovega vnebovhoda – in če v Sloveniji resno mislimo s turizmom in če smo Slovenci ponosni na svojo arhitekturo, na Plečnikovo arhitekturo, potem na tihem upam, da bi se po desetih letih od moje prve pobude ta stvar le realizirala. Upam.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo predstavitve stališč poslanskih skupin.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O UPRAVLJAVCIH ALTERNATIVNIH INVESTICIJSKIH SKLADOV PO REDNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade državnemu sekretarju na Ministrstvu za finance, gospodu Metodu Dragonju.

METOD DRAGONJA: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Uvodoma želim na kratko predstaviti vsebino predloga zakona ter razloge za njegovo predlaganje. Finančna kriza je pokazala marsikatero ranljivost finančnega sistema, kar je zahtevalo skrbne preglede obstoječih nadzornih ukrepov za vse deležnike na evropskem finančnem trgu. Eno izmed področij je bilo tudi delovanje upravljavcev alternativnih investicijskih skladov. Sektor alternativnih investicijskih skladov ima ogromno sredstev, ki vsako leto naraščajo, ter široko paleto investicijskih strategij in tehnik, kar pomeni vlaganje v veliko različnih finančnih sredstev. V ta sektor tako na primer spadajo hedge skladi, skladi tveganega kapitala, nepremičninski skladi, skladi zagonskega in razvojnega kapitala ter podobni. Zaradi večjega tveganja, ki ga imajo ti skladi, so alternativni investicijski skladi po navadi namenjeni profesionalnim vlagateljem.

Sami upravljavci teh skladov niso bili krivci za nastanek finančne krize, vendar pa so dogodki na finančnih trgih zadali udarec tudi sektorju skladov. Veliko upravljavcev se je znašlo v likvidnih težavah, saj so razmere na

trgu povzročile veliko neskladja med likvidnostjo, ki so jo upravljavci obljubili vlagateljem v sklade, in likvidnostjo sredstev alternativnih investicijskih skladov, ki so zaradi finančne krize postala zelo nelikvidna. Za ureditev in uskladitev delovanja upravljavcev teh skladov na ravni Evropske unije je Evropska komisija leta 2009 objavila predlog direktive glede upraviteljev alternativnih investicijskih skladov. Po letu in pol pogajanj je bila julija 2011 v Uradnem listu EU objavljena direktiva, ki bo zagotovila celovito in skupno urejanje nadzorov upravljavcev alternativnih investicijskih skladov ter vzpostavila okvir za obravnavo tveganj ob upoštevanju raznovrstnosti naložbenih strategij in tehnik, ki jih uporabljajo ti upravljavci. Namen direktive je bil zjeti in regulirati vse osebe, ki upravljajo premoženje vlagateljev in v času sprejetja direktive še niso bile regulirane. Da bi se zajele vse take oblike, se direktiva ne omejuje s statusno obliko sklada, temveč svojo uporabo veže na dejstvo, da nekdo upravlja premoženje vlagateljev.

Ta predlog zakona bo skupaj z novim ZISDU-3, kateri se bo obravnaval pod naslednjo točko dnevnega reda današnje seje, na novo uredil krajino upravljanja investicijskih skladov tudi v Republiki Sloveniji. Na novo bodo urejeni skladi in upravljavci. Investicijski sklad bo na podlagi nove ureditve vsak sklad, ki zbira premoženje vlagateljev. Pojem investicijskega sklada se bo tako razširil tudi na sklade, v katere lahko vlagajo le profesionalni vlagatelji. Investicijski skladi se bodo na podlagi nove ureditve delili na kolektivne naložbene podjeme za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje in na alternativne investicijske sklade. Slednji se bodo nadalje delili na alternativne zasebne in javne investicijske sklade. ZISDU-3 bo uredil alternativne javne investicijske sklade in kolektivne podjeme, ta predlog zakona pa alternativne zasebne investicijske sklade, to je sklade, ki bodo namenjeni profesionalnim vlagateljem. S predlogom zakonom se bo določilo tudi nove kategorije upravljavcev investicijskih skladov. Poleg družb za upravljanje bodo uvedene tri nove kategorije upravljavcev, in sicer, upravljavec alternativnega investicijskega sklada z dovoljenjem, kateri ima dovoljenje nadzornega organa za upravljanje teh skladov. Druga oblika so regulirani upravljavci alternativnih investicijskih skladov, kateri nima dovoljenja in le sporoči nadzornemu odboru, da deluje na področju najpomembnejših instrumentov, s katerimi trguje v imenu, in o glavnih izpostavljenostih in najpomembnejših koncentracijah naložb. Tretje so upravljavci specialnega investicijskega sklada, kateri upravlja eno od vnaprej določenih oblik specialnega investicijskega sklada. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za

predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo. Spoštovani!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 8. redni seji 7. aprila 2015 kot matično delovno telo obravnaval vladni predlog zakona o upravljavcih alternativnih skladov. Poleg predloga nam je bilo med gradivi na voljo še mnenje Zakonodajno-pravne službe in amandmaji poslanskih skupin SMC, Desus in SD.

Predstavnica predlagatelja je v uvodni obrazložitvi pojasnila razloge za sprejetje predloga zakona in predstavila nabor rešitev, ki bi jih s sprejetjem vnesli v naš pravni red. V luči krepitve evropskega finančnega sistema je namreč eno izmed pomembnih področij tudi izboljšanje ureditve alternativnih investicijskih skladov. Na ravni Evropske unije je bila julija 2011 objavljena Direktiva 2011/61, ki celoviteje pristopa k ureditvi nadzora nad upravljavci alternativnih investicijskih skladov ter vzpostavlja okvir za obravnavo tveganj ob upoštevanju raznovrstnosti naložbenih strategij in tehnik upravljavcev. Cilj direktive je zagotoviti notranji trg za upravljavce različnih vrst alternativnih investicijskih skladov ter usklajen in strog regulatorni in nadzorni okvir.

Implementacija omenjene direktive v slovenski pravni red na novo ureja investicijske sklade v Republiki Sloveniji, in sicer v okviru dveh predlogov zakonov, ki ju obravnavamo na današnji seji. To sta Predlog zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje in Predlog zakona o upravljavcih alternativnih investicijskih skladih, ki je predmet te točke dnevnega reda. Veljavna zakonodaja trenutno ureja le upravljanje skladov, ki javno zbirajo premoženje. S sprejetjem obeh predlogov zakonov bo investicijski sklad vsak sklad, katerega namen je, da zbira premoženje vlagateljev – torej, javno ali od profesionalnih vlagateljev – ter ga v skladu z vnaprej določeno naložbeno politiko nalaga v različne vrste naložb v korist imetnikov enot tega investicijskega sklada. Definicija investicijskega sklada vse to razširi tudi na sklade, namenjene profesionalnim vlagateljem.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je svoje pomisleke usmerila predvsem v premalo določeno in obrazloženo razmerje med obema zakonskima predlogoma, potrebo po jasnejši opredelitvi za upravljavce katerih alternativnih investicijskih skladov gre, zahtevo po jasnosti in določnosti pravnih norm, kar je še posebej pomembno pri opredeljevanju prekrškov in neobrazloženo določbo glede možnosti agencije, da lahko zahteva izročitev zapisov telefonskih pogovorov ali drugih podatkov.

V razpravi je bilo izpostavljenih več pomislekov, ki so se nanašali predvsem na veliko število amandmajev in obsežno mnenje Zakonodajno-pravne službe, na zakonsko določbo, ki

omogoča agenciji dostop do vsebine telefonskih pogovorov fizičnih oseb, zahtevano 25-odstotno kapitalsko ustreznost, na širitev uporabe na nepoučene vlagatelje in na pomanjkanje primerjalnih podatkov za to dejavnost za območje Slovenije in ocene vpliva na gospodarstvo.

Predstavnica predlagatelja je na pomisleke podala odgovore, med katerimi nedvomno velja izpostaviti naslednje, in sicer da se ureja doslej neurejeno področje alternativnih investicijskih skladov, namenjenih poučenim vlagateljem, da oceno stanja na področju alternativnih investicijskih skladov težko poda, saj doslej o tem ni bila dolžna poročanja, da se nepoučeni vlagatelji ne smatrajo kot poučeni oziroma se kot poučeni smatrajo lahko le, če sami tako želijo, in da očitek glede morebitne slabo pripravljenih zakonov nekoliko zavrača, saj naj bi šlo v pretežni meri za redakcijske popravke.

Nadalje predstavnica Združenja družb za upravljanje investicijskih skladov poudarila, da so bili vključeni v pripravo predloga zakona in da so bile njihove pripombe v večini upoštevane oziroma v primeru zavrnitve tudi ustrezno obrazložene. Predlog zakona je ocenila kot nujno, za ustrezno sledenje razvoju evropske zakonodaje. Prav tako je predstavnik Agencije za trg vrednostnih papirjev pojasnil, da gre v primeru predloga zakona za izjemno kompleksno zakonodajo, ki ni namenjena povprečnemu državljanu, ampak ozkemu krogu oseb, ki se s to tematiko dnevno srečuje. Kljub kompleksnosti pa je predlog zakona ocenil kot dober.

V okviru glasovanja so bili nato vsi amandmaji koalicijskih poslanskih skupin SMC, Desus in SD sprejeti. Sledilo je tudi glasovanje odbora o vseh členih predloga zakona skupaj, ki jih je odbor prav tako sprejel. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani sekretar!

Ureditev področja delovanja upravljavcev alternativnih investicijskih skladov je zagotovo pomembna, saj so bili do sedaj z izjemo družb tveganega kapitala ti skladi neregulirani, z izjemno malo nadzora in slabo preglednostjo poslovanja. Gre za sklade, ki so zaradi visokih tveganj praviloma namenjeni profesionalnim vlagateljem. Ti skladi, kot smo danes že slišali, so hedge skladi, skladi tveganega kapitala, nepremičninski skladi, skladi zagonskega in razvojnega kapitala. Vsak sklad ima svojo naložbeno politiko. Gre za sklade, katerih sredstva iz leta v leto naraščajo in za katere je finančna kriza pokazala, da so ena izmed ranljivejših točk finančnega sistema. V času

finančne krize so se tako številni znašli v likvidnostnih težavah, na srečo bolj tisti v Evropi kot ti v Sloveniji. Za ureditev delovanja upravljavcev alternativnih investicijskih skladov je Evropska komisija leta 2011 sprejela direktivo, ki bo zagotovila skupno urejanje nadzora upravljavcev alternativnih investicijskih skladov ter vzpostavila okvir za obravnavo tveganj.

Predlog zakona, ki je pred nami, je zelo nepregleden zakon, ki je v prvi vrsti potreboval številne redakcijske popravke s številnimi amandmaji s strani koalicijskih strank. Strinjamo se tudi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, ki je ocenila, da gre za zahtevno tematiko, ki ji je, če nisi strokovnjak s tega področja, zaradi številnih oddelkov, pododdelkov, sklicevanja na druga akte izjemno težko slediti. Zakon v večji meri zgolj kopira dve direktivi; direktivo iz leta 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in direktivo iz leta 2013 o dejavnosti nadzora institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje. Rok za prenos obeh direktiv je potekel; za prvo sredi leta 2013, pri drugi pa konec leta 2014.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ocenjujemo, da je ocena dejanskega stanja predlaganega zakona zelo slaba, saj ne daje informacij, kako se je s tem premoženjem upravljalo do zdaj, čeprav to področje v Sloveniji že dlje časa obstaja, le da ni bilo regulirano. Prav bi bilo, da bi ocena dejanskega stanja vsebovala aktualno stanje na obravnavanem področju, do tega, koliko ljudi ima premoženje v teh skladih in kakšni so v povprečju rezultati teh naložb.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se strinjamo, da je področje delovanja upravljavca alternativnih investicijskih skladov treba urediti. Ker pa je zakon slabo pripravljen, na kar so pokazale številčne pripombe Zakonodajno-pravne službe, ga ne moremo podpreti, ne bomo mu pa nasprotovali. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marija Antonija Kovačič.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Gospod predsednik, spoštovani gospod sekretar s sodelavkama, spoštovane poslanke in poslanci, še enkrat lep pozdrav!

Predlog zakona, ki je pred nami, je vsebinsko zelo obsežen. Zaradi številnih popravkov ga ni bilo mogoče novelirati. Proces sprejemanja pripomb in oblikovanja ustreznih rešitev sega že v september 2014, to pomeni le eno – dodaten čas za temeljit pregled posameznih členov. Načeloma pa naj bi šlo za enostavno ureditev, in sicer prenos evropske direktive. In kaj prenos evropske direktive v slovensko zakonodajo pravzaprav pomeni? V prvi vrsti ureditev alternativnih investicijskih skladov, ki so predvsem namenjeni profesionalnim vlagateljem. Posledice finančne

krize je mogoče čutiti tudi na tem področju. Ravno slednje so bile eden od vzrokov za spremembo sedanje ureditve predvsem v pogledu odprave deregulacije in likvidnostnih težavah upravljavcev alternativnih investicijskih skladov.

Sam trg investicijskih skladov je za mnoge še vedno neznanka, vendar v Poslanski skupini Desus menimo, da bi se večina strinjala, da je treba poleg znanja in izkušenj upravljavcev ter vlagateljev, posebno pozorno nameniti ravno regulaciji tega segmenta. Z novelo se bodo regulirali tisti deli, ki doslej še niso bili. Ker gre za širok nabor finančnih sredstev ter zelo tvegane naložbe, je prav, da vzpostavimo red nad trženjem produktov. Boljši nadzor nad delovanjem upravljavcev alternativnih investicijskih skladov v Poslanski skupini Desus ocenjujemo kot prednostni cilj te novele. Nadzor je ključen dejavnik, zlasti ko se trženje širi tudi na tuje trge. Če je regulacijska funkcija dovolj učinkovita, potem pozitivni učinki predlaganih sprememb ne bodo izostali, kajti dejstvo je, da prost pretok kapitala pomeni tudi povečano ponudbo alternativnih investicijskih skladov iz tujine, ki bo dodatno spodbudila slovenski trg investicijskih skladov.

V upanju, da bi se slednji cilj čim prej realiziral v dobro vseh upravičencev, bomo predlagani zakon poslanke in poslanci Demokratične stranke upokojencev z veseljem podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in še enkrat lep pozdrav vsem v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Predlog zakona o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov je izjemno obsežen, saj vsebuje kar 320 členov. Je pa posledica več vsebin in predlagatelj daje največji poudarek vsebini oziroma pozornosti implementaciji direktive številka 61 iz leta 2011. Namreč, Evropa je vse od finančne krize iskala način, kako ustaviti nemoč reguliranja vse večjih nihanj med težnjami po donosih in realnostjo, izkazano z vse večjo nelikvidnostjo različnih investicijskih skladov. Pot do iskanja rešitev, kako uspešno je regulirati in nadzorovati alternativne investicijske sklade, pod katero spadajo tako različni hedge skladi, nepremičninski skladi, skladi tveganja kapitala itn., je bila dolga in naporna. Prav različna pojavnost teh skladov je bila težek zalogaj v iskanju skupnega imenovalca v regulativi.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov pozdravljamo namero, da regulacija ni okvirjena s statusom sklada, temveč z aktivnostjo, to je z upravljanjem premoženja vlagateljev. Pozdravljamo tudi predlog, da se določi nove kategorije upravljavca investicijskih skladov in da se iščejo nove poti za uspešnejše nadzorovanje.

Če je nadzor nad alternativnimi investicijskimi skladi že v osnovi dal priokus bdeti tam, kjer je velika možnost različnih finančnih malverzacij, pa menimo, da je predlog zakona bolj preventiva za odjemalce tovrstnih storitev kot pa za sklade same.

To, da bomo s predlogom v naš pravni red vpeljali evropsko direktivo, pa ne sme ostati edini korak na tej poti, kajti kljub obsežnosti in razdelanosti zakona so se tudi ob opozorilih Zakonodajno-pravne službe odprla mnoga vprašanja. Nejasnosti in nedorečenosti predloga, ki so bile tekom zakonodajnega postopka do neke mere sicer tehnično odpravljene, se v praksi kaj hitro lahko izkažejo kot velik problem, ki mu bo zakonodajno zopet zelo težko slediti, če ne bomo pozorni na vsako nastalo vrzel, ki bi se izkazala v delovanju teh skladov. Namreč, dejstvo je, da ti alternativni investicijski skladi že delujejo in da jih danes dajemo samo v nek okvir, preko katerega jih bomo lažje nadzirali, vendar kadar zakonodaja sledi že vpeljanemu stanju, pa obstaja grenak priokus, da mi sedaj lovimo nekaj, kar pa je bilo tudi v pričetku finančne krize že zelo dobro dodelano.

Zato Socialni demokrati na tem mestu ne trdimo, da so tudi različni finančni skladi krivi za nastalo stanje, da so vsi finančni mehanizmi v osnovi slabi, temveč želimo, da tudi ta zakon skupaj z Zakonom o investicijskih skladih in družbah za upravljanje loči zrno od plevla in slednjega seveda postavi na čistino. Zato želimo dobronamerno opozoriti na pomisleke Zakonodajno-pravne službe, ki je med drugim ugotovila premalo določena razmerja med predlogoma zakonov, ki urejata to področje, opozarjajo na preveč sklicevanj na izvedbene uredbe Evropske komisije, na nejasnost glede določb, na katere so določene rešitve zakona nanašajo. Tudi nejasnost kazenskih določb terja premislek, kako te nejasnosti hitro postanejo plen različnim ravnanjem, ki s poštenostjo in pravičnostjo nimajo prav veliko skupnega. Ob vsem tem naj dodamo še opozorilo, ki izhaja iz preproste dikcije, da gre pri teh skladih za vlagatelje, ki so poučeni. Ta poučenost, upamo, da ni iskanje alibija za lažje izgovore v prid zaščite skladov. Prav uravnoteženje odgovornosti, s tem da se poveča regulativa tudi kar se tiče kapitalske ustreznosti, navsezadnje z zmanjševanjem vpliva bonitetnih agencij, naj bi zagotovila več nadzora in odgovornosti. Navsezadnje imamo moč videti, da različni vlagatelji iščejo svoje priložnosti hitro in da je pronicanje kapitala povezano z vse večjo razpršenostjo lastništev. Ta razpršenost in povezanost različnih portfeljev pa lahko – najmanj kar je reči – neprijetna še za tako poučenega vlagatelja.

Kot rečeno, kljub vsem pomislekom, da gre za izjemno obširno materijo, bomo Socialni demokrati v dobri veri ta zakon podprli, vendar tudi z upanjem, da se omogočijo že v tej zakonodajni fazi določene rešitve še izčistijo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Predsedujoči, spoštovane kolegice in kolegi!

Vlada je v obrazložitvi predloga zapisala, da ta zakon ureja področje tveganih investicijskih skladov, ki do zdaj še ni bilo regulirano. Predstavnik Agencije za trg vrednostnih papirjev je na seji matičnega odbora povedal, da podatkov o delovanju tveganih investicijskih skladov ta agencija ne zbira. To pomeni, da se očitno tolerira opravljanje dejavnosti, ki se izvaja mimo vseh davčnih predpisov in ki je očitno neobdavčena. Če je obdavčena, potem morajo obstajati evidence na FURS, zato je še toliko bolj zanimivo, da zdaj sprejemamo zakon zaradi uvajanja direktive Evropske unije, ne pa zato, ker bi katera od vlad hotela prekiniti de facto nezakonito stanje. Očitno so vse vlade do zdaj mirno tolerirale, da se tovrstne dejavnosti opravljajo v zakonski praznini in mimo davčnega sistema.

Na žalost pa v Združeni levici ugotavljamo, da tudi predlog, ki je pred nami, tega področja ne ureja na ustrezen način. Če začnem pri izhodišču. Vlada je v obrazložitvi zapisala, da "sami upravljavci alternativnih investicijskih skladov niso bili krivci za nastanek finančne krize, vendar pa so dogodki na finančnih trgih zadali udarec tudi sektorju alternativnih investicijskih skladov." Konec citata. To moram reči, da je nekaj novega. Ravno skladi, ki so se ukvarjali z nepremičninskimi posli, so povzročili svetovno finančno krizo in prav finančni instrumenti, ki so jih ti skladi izumljali, so glavni vzrok za nestabilnost finančnega sistema. Zato so se sploh po izbruhu krize pojavile številne zahteve, da je to področje treba ne samo regulirati, ampak da bi bilo treba nekatere nevarne prakse in instrumente prepovedati. V direktivi, ki jo ta zakon povzema, pa na žalost ne bomo našli nobene prepovedi in zelo malo regulacij. Zakaj je tako, lahko vidimo, če pogledamo razmerja moči v sektorju investicijskih skladov. Konvencionalni skladi imajo v Evropski uniji trenutno skupno bilančno vsoto okoli 9 tisoč milijard evrov premoženja, alternativni investicijski skladi pa imajo kar 14 tisoč evrov milijard premoženja, 14 tisoč milijard, ne milijonov! To je toliko kot celoten BDP Evropske unije, toliko kapitala je v teh skladih. In dve tretjini te vrednosti sta koncentrirani v Veliki Britaniji, Franciji in Nemčiji. Ves ta napihnen, fiktivni kapital zdaj čaka, da se preseli v realne naložbe. Jasno je namreč, da bo tiskanje denarja oziroma kvantitativno sproščanje, ki ga zdaj izvajajo centralne banke v ZDA, na Japonskem in v Veliki Britaniji, začela pa ga je tudi Evropska centralna banka, postopno razvrednotilo finančno premoženje.

Ko se bo to zgodilo, bomo imeli zmagovalce in poražence. Finančni skladi tipa

Blackstone, Capital, ki je sodeloval v privatizaciji Heliosa in Mercatorja, ali pa ameriška sklada Cinven in Apollo, ki zdaj kupujeta Telekom in NKBM, si bodo meli roke, ker bodo svoj fiktivni kapital, ki bo izgubljal na vrednosti, pravočasno pretvorili v realno premoženje, ki prinaša dobiček. Naivne države, med katere, na žalost, z zadnjimi vladami spada tudi Slovenija, pa bodo ostale praznih rok. Odpovedale se bodo podjetjem, ki zagotavljajo zaposlitve, razvoj in dolgoročne prihodke v proračun, v zameno za to, da bomo imeli nekaj sto milijonov evrov nižji javni dolg, ki pa bo ob padanju vrednosti finančnega premoženja zaradi kvantitativnega sproščanja skozi leta tako ali tako razvrednoten. Pri sprejemanju zakonov, kot je tale, sem kot poslanec Državnega zbora v zadregi. Po eni strani vidim, da danes nimamo nikakršnih pravil igre za tvegane sklade, ki očitno lahko počnejo, kar počnejo, in to kljub temu da so glavni krivec za finančno krizo. Zato je moja prva reakcija, da je boljše slaba regulacija kot nobena regulacija. Po drugi strani pa vidim, kako se ti zakoni sprejemajo – v Bruslju se sprejme neka direktiva, vlada to prevzame, brez da bi opravila analizo ali direktivo prilagodila slovenskim razmeram, Zakonodajno-pravna služba opozori na resne pomanjkljivosti, ampak na koncu Odbor za finance opravi razpravo v petih minutah, koalicijski glasovalni stroj pa to brez besed potrди. Pomislite, še pred desetimi leti smo imeli državo, ki je vodila samostojno finančno in monetarno politiko, s katero smo se izognili zunanji neravnotežjem za petnajst let in dohitevali po BDP razvitejše države. Če bi danes moral odgovoriti na vprašanje, kaj je vzrok za izgubljeno desetletje v Sloveniji in južni Evropi, bi rekel, prost pretok finančnega kapitala. Evropska komisija je sprejela direktivo, ki naj bi zdaj to regulirala, v resnici pa gre bolj za legalizacijo nečesa, kar je bilo prej v sivi coni in nima nobene koristne ekonomske funkcije. V Združeni levici zato takega pristopa ne moremo podpreti.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojan Krajnc bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo.

S predlaganim zakonom o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov se v slovenski pravni red implementira Direktiva 2011/61. S tem zakonom in zakonom o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, ki ga prav tako obravnavamo danes, se na novo ureja investicijske sklade v Republiki Sloveniji. S prenosom evropske zakonodaje o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov v nacionalni pravni red bodo določeni pogoji in načini upravljanja ter pogoji trženja enot teh skladov, ustanovljenih v Republiki Sloveniji, v drugi državi

članici Evropske unije ali v tretjih državah. Urejen pa bo tudi nadzor nad upravljanjem.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra podpiramo celovito ureditev in ustanavljanje alternativnih investicijskih skladov, saj bo ta zakonska podlaga omogočila ustanovitev, na primer, nepremičninskih skladov, ki lahko pomenijo možnost za zagon gradbeništva ali pa razvoj najemniškega trga v Sloveniji.

Alternativni investicijski skladi se od vzajemnih skladov razlikujejo v tem, da vzajemni skladi vlagajo predvsem v delnice in obveznice, alternativnim investicijskim skladom pa zakon omogoča širši nabor naložbenih politik, zaradi česar lahko sredstva nalagajo tudi v druge vrste naložb. Tako bodo lahko, na primer, sredstva vlagali tudi neposredno v plemenite kovine, denimo, v zlato. Pri tem je treba poudariti, da so to bolj tvegane oblike naložb, ki pa lahko na dolgi rok prinesejo tudi večji donos. Za razliko od kolektivnih naložbenih podjemov za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje, ki so namenjeni predvsem malim vlagateljem, so alternativni investicijski skladi zaradi večjega tveganja namenjeni predvsem profesionalnim vlagateljem. Donosnost teh skladov je višja, kar pa pomeni tudi, da je tveganje za nastanek velikih investicijskih izgub ali celo popolne izgube precej višje. Enote teh skladov se po navadi izplačujejo v daljših časovnih obdobjih, saj se premija načrtuje iz naložb v manj likvidna sredstva. Tudi naložbene strategije alternativnih investicijskih skladov so zelo kompleksne in težje razumljive malim vlagateljem. Tudi zato so ti skladi namenjeni samo profesionalnim vlagateljem, ki so sposobni razumeti tveganja svojih naložb in v splošnem lažje prenesajo potencialne izgube, povezane s temi naložbami, saj imajo naložbe večinoma razpršene v veliko različnih in raznovrstnih portfeljih.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra bomo Predlog zakona o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi predloženih amandmajev z dne 20. 4. 2015.

V razpravo dajem 6. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Prosim? Nihče?! Prav. Hvala lepa. Zaključujem razpravo okrog 6. člena.

V razpravo dajem 37. člen ter amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo k 37. členu. Ker sta amandmaja poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 156. in 160. členu vsebinsko povezana, bomo o njiju razpravljali skupaj. V razpravo dajem torej 156. in 160. člen ter

amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati? Ne. Hvala lepa. Torej zaključujem razpravo o členih 156. in 160. Zaključujem razpravo v celoti. O amandmaji bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 6. točki dnevnega reda. S tem prekinjam 7. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O INVESTICIJSKIH SKLADIH IN DRUŽBAH ZA UPRAVLJANJE V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.

Predlog je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade. Državni sekretar gospod Metod Dragolja, izvolite.

METOD DRAGONJA: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Kot omenjeno že pri zakonu o upravljalcih alternativnih investicijskih skladov je povod za spremembo sedanjega zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje Direktiva o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov. Investicijski sklad bo na podlagi nove ureditve vsak sklad, ki zbira premoženje vlagateljev. Pojem investicijskega se bo tako razširil tudi na sklade, v katere lahko vlagajo le profesionalni vlagatelji, medtem ko je danes pojem investicijskega sklada omejen le na sklade, ki javno zbirajo premoženje; to je od malih oziroma neprofesionalnih vlagateljev. Investicijski skladi se bodo po novem urejali v dveh zakonih, sicer bo ta predlog zakona urejal investicijske sklade, ki bodo namenjeni malim oziroma neprofesionalnim vlagateljem, medtem ko bo prej obravnavani ZUIAS urejal investicijske sklade, ki bodo namenjeni profesionalnim vlagateljem.

S tem predlogom zakona se na novo ureja tudi problematika v zvezi z izvajanjem skrbniških storitev za investicijske sklade, ki javno zbirajo premoženje, če je skrbniški banki prenehalo veljati ali ji je bilo odvzeto dovoljenje za upravljanje skrbniških storitev. V tem primeru Agencija za trg vrednostnih papirjev kot pristojni organ določi izrednega skrbnika izmed subjektov, ki imajo dovoljenje za upravljanje skrbniških storitev.

Predlog zakona se v ostalih delih ne spreminja bistveno, saj se s tem predlogom v slovenski pravni red prenaša evropska direktiva, ki ureja družbe za upravljanje in sklade, ki javno zbirajo premoženje.

Spoštovane poslanke in poslanci, kot pri prejšnji točki tudi pri tej točki želim prositi, da Vlada v skladu s 138. členom Poslovnika tega zbora predlaga, da se na tej seji opravi še tretja obravnava predloga zakona, saj k temu predlogu zakona za to sejo ni bilo predlaganih amandmajev. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo!

Odbor za finance in monetarno politiko je na 8. seji 7. 4. 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD ter Poslanska skupina Združena levica.

Seji odbora so prisostvovali predstavniki in predstavnice Ministrstva za finance, Agencije za trg vrednostnih papirjev, Združenja družb za upravljanje investicijskih skladov in Zakonodajno-pravne službe.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi je državna sekretarka na Ministrstvu za finance pojasnila poglobljene rešitve predloga zakona ter ob tem poudarila, da se s tem zakonom ureja problematika v zvezi z upravljanjem skrbniških storitev za investicijske sklade, ki javno zbirajo denar. Delno se prenaša tudi evropska zakonodaja, in sicer glede zmanjšanja velikosti zanašanja družb za upravljanje na bonitetne ocene, ki jih izdajajo bonitetne agencije. Na novo se ureja alternativne sklade ter dopušča nalaganje teh skladov v nepremičnine.

Predstavnik Agencije za trg vrednostnih papirjev in predstavnica Združenja družb za upravljanje investicijskih skladov sta povedala, da se strinjajo s predlogom zakona, da je ureditev obeh vrst skladov bolj pregledno urejena v dveh zakonih ter se zavzela za čimprejšnje sprejetje obeh predlogov zakonov, ki urejata investicijske sklade.

Članice in člani odbora o vsebini rešitev predlaganega zakona niso razpravljali.

Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval amandmaje koalicijskih poslanskih skupin in jih sprejel in amandma Poslanske skupine Združene levice k 361. členu, ki ga ni sprejel. Odbor je glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, sekretar, poslanke in

poslanci! Dnevni red je določil, da vas še enkrat lepo pozdravim.

Dovolite mi, da predstavim še stališče Poslanske skupine Desus za Predlog zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje. Predlagana novela zakona v bistvu večinoma povzema določbe sedanje ureditve na področju investicijskih skladov. Po novem bomo imeli v uporabi novo definicijo investicijskega sklada. Istočasno se sprejemata dva zakona hkrati, saj gre za skorajda identične vsebinske spremembe. Obema skladoma je skupno, da javno zbirata premoženje in ga v skladu z vnaprej določeno naložbeno politiko nalagata v različne vrste naložb v izključno korist imetnikov enot posameznega investicijskega sklada, bistvena razlika pa so vlagatelji. Dodatno širimo možnosti tudi za profesionalne vlagatelje.

Veseli nas, da je bil predlog zakona pripravljen v sodelovanju z investicijskimi družbami ter nadzorniki. To pomeni pozitiven signal ter trdno prepričanje, da je sedanjo ureditev treba dodatno okrepiti. Po mnenju naše poslanske skupine naj bi bila krepitev ravno v večjem nadzoru, ne glede na vrsto investicijskega sklada ali vlagatelja. S tem tudi v popolnosti sledimo samemu poslanstvu Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki temelji na načelu pregledanega in učinkovitega trga finančnih instrumentov. Ostalih pretiranih pomislov med poslankami in poslanci naše poslanske skupine ni bilo. Vsi smo enotni, da je treba več pozornosti nameniti večji preglednosti sistemskega okvira ter posledično višji ravni pravne odgovornosti za vse uporabnike. Na tem mestu bi radi izpostavili, da je med vsemi postopki distribucije oziroma trženja enot investicijskih skladov ključni del tudi obveščanje vlagateljev. V Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da ravno pri teh aktivnostih ne sme biti prostora za nevednost.

V Poslanski skupini Desus se strinjamo, da so predlagani popravki potrebni, zato bomo vladni predlog zakona potrdili. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala še enkrat za besedo.

Pri Predlogu zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje ugotavljamo, da dopolnjuje vsebino Predloga zakona o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov, ki smo ga obravnavali pred to točko, in pri obeh gre predvsem za prenos direktive Evropskega sveta in Parlamenta iz leta 2011. Če bomo s Predlogom zakona o upravljavcih investicijskih skladov uredili in izboljšali regulativo nad zasebnimi investicijskimi skladi, je prav, da to storimo tudi za javne alternativne investicijske

sklade kot tudi za kolektivne naložbene podjeme za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje.

Vse od leta 1985, ko je Evropska unija pričela s skupnimi smernicami urejanja predpisov o kolektivnih naložbenih skladih, smo tudi v Sloveniji preko Zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje sledili tem smernicam. Sprva je bilo urejanje namenjeno boljšemu poslovnemu okolju, ki bi vlagateljem in skladom omogočil boljši zakonodajni okvir. Z direktivo je bil uveden tudi t. i. potni list finančnih storitev, ki je urejal čezmejno delovanje skladov. Do sprejetja naslednje direktive, ki je celostno urejala področje upravljanja s kolektivnimi naložbenimi podjetji za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje, pa je minilo kar 24 let. Glavni razlogi so bili preveč omejevanja s strani direktive iz leta 1985, kar je investicijskim skladom preprečevalo v polni meri izkoristiti svoje razvojne možnosti, s tem da je direktiva leta 2009 postavila nova pravila o združevanju skladov ter pravila za krepitev sodelovanja med nadzorniki. Ob tem v zraku obvisi vprašanje, zakaj je Evropska skupnost potrebovala celi dve leti, da je uvidela, da investicijski skladi poleg pogojev za boljše poslovanje potrebujejo še večji nadzor nad vsemi akterji na finančnem trgu, tudi glede upraviteljev zasebnih investicijskih skladov. Tako nehote dobimo občutek, da direktive in prenosi prepočasi sledijo realnemu stanju na trgu investicijskih poslovanj, namesto da bi pri sprejetju zakonodaje tekel korak pred temi poslovanji.

Kot rečeno že pri prejšnjem zakonu, pozdravljamo zmanjševanje prevelikega zanašanja družb na bonitetne ocene, ki jih izdajo bonitetne hiše, ter urejanje področja skrbniških storitev, kar se je v času krize pokazalo kot velika črna lisa delovanja investicijskih skladov.

Ponovno pa tudi pri tem zakonu opozarjamo na mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je zaradi kompleksnosti zakona opozorila na nepreglednost in težjo razumljivost zakona, kar je lahko v primeru tako kompleksne materije dodatna oteževalna okoliščina, kar bi po našem mnenju lahko bilo zaznano tudi kot nepreglednost in tudi povezano s težko sledljivim delovanjem investicijskih skladov. Namreč, tudi ta zakon vsebuje kar 533 členov.

Tako kot pri Predlogu zakona o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov opozarjamo na to, da predpisi s področja urejanja investicijskih skladov ne smejo samo slepo slediti evropskim direktivam, temveč morajo tudi na nacionalni ravni v skladu z evropsko zakonodajo spremembe soustvarjati. In v upanju, da bomo te spremembe v prihodnosti soustvarjali tudi v Sloveniji, ne samo sledili evropskim direktivam, bomo Socialni demokrati ta zakon podprli. Hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Povečanje obsega investicijskih skladov vseh vrst je premosorazmerno s krizo socialnih zavarovanj, ki temeljijo na načelu solidarnosti. Sistemi javnih zavarovanj namreč niso več dovolj kakovostni za celotno prebivalstvo zaradi varčevalnih ukrepov in podobnih tendenc v zadnjih letih, zato tisti, ki imajo to možnost, na zniževanje pokojnin in kakovosti zdravstvenih in drugih socialnih storitev, reagirajo z individualnim varčevanjem, ki posegajo v vedno bolj tvegane naložbe. Zato podatki, da kljub krizi vrednost premoženja investicijskih skladov v Sloveniji narašča, niso posebno dobra novica.

Po zadnjih podatkih Združenja družb za upravljanje investicijskih skladov je vrednost njihovega premoženja lani dosegla 2 milijardi in 300 milijonov evrov. Za primerjavo, skoraj enak znesek je uspel zbrati Zavod za zdravstveno zavarovanje, 2 milijardi in 319 milijonov evrov. Samo v prvih devetih mesecih 2014 pa se je premoženje finančnih skladov povečalo za skoraj 17 %, povečala se je tudi koncentracija tega premoženja. Za primerjavo, obseg prispevkov za zdravstveno zavarovanje se je v istem letu celo zmanjšal. Rast premoženja skladov ni toliko posledica večjih vlaganj kot rasti cen delnic, vendar pa to ne zabriše dejstva, da so investicijski skladi danes težki skoraj toliko kot zdravstvena blagajna. To pomeni, da z javnimi dajatvami nismo sposobni zajeti dohodkov, ki se prelivajo, ki se zdaj prilivajo v finančne naložbe; finančne naložbe v vrednostne papirje pa izrivajo drugo oblike varčevanja. Depoziti prebivalstva v klasični obliki so bili lani na približno enaki ravni kot leta 2011, klasične zavarovalnice so lani zbrale celo manj bruto premij kot leta 2008. Tendenca je torej, da se varčevanje v skladih povečuje, kar povzroča obilo težav.

Poleg odmiranja klasičnih solidarnostnih variant socialnega varstva je treba opozoriti še na prelivanja prihrankov prebivalstva v tujino, namesto da bi se ti investirali v slovensko gospodarstvo, kjer investicij primanjkuje. Ta zakon je zato sporen, saj širi možnosti delovanja tujih skladov v Sloveniji in bo negativne tendence s tem še okrepil. V nasprotju z veljavnim zakonom, recimo, predlagani zakon omogoča alternativnim investicijskim skladom, da vlagajo v nepremičnine in v enote drugih alternativnih skladov, se pravi, omogoča veriženje finančnih instrumentov.

Zakaj se je Vlada odločila za tak korak, ni pojasnjeno. Direktiva, na katero se sklicuje, tega izredno ne zahteva, zato smo v Združeni levici predlagali amandma k 361. členu, tako da ne bi bilo dovoljeno vlaganje v nepremičnine in da ne

bi bilo mogoče verižiti finančnih instrumentov. Tovrstne naložbe so namreč prepovedane vsem drugim investicijskim skladom, ki so odprti za fizične osebe. Vlada se sklicuje na to, da je minimalni vložek teh, ki bodo vlagali v nepremičnine ali druge investicijske sklade, 25 tisoč evrov, kar naj bi bila varovalka, ki bo odvrnila vlagatelje, citiram, "ki jim tovrstni skladi niso namenjeni". Že lepo, da vlada skrbi za vlagatelja, ampak pri tem pozablja na javni interes. Če pogledamo samo nepremičnine. Med letoma 2005 in 2008 je vrednost nepremičnin v Sloveniji zrasla za kar 46 %, potem pa je drastično padla. Nepremičninski trg je izjemno volatilen, je špekulativen trg. S tem ko se alternativnim, torej tveganim javnim skladom omogoča naložbe v nepremičnine in nepremičninski sektor, pa se bo volatilitnost seveda še povečala. Če se samo spomnimo, kje se je začela finančna kriza v ZDA. Ja, točno na preseku trgov nepremičnin in izvedenih finančnih instrumentov! Zato je popolnoma nerazumljivo, da Vlada sedem let kasneje dopušča vlaganje v nepremičnine in v finančne derivate, ker če vi kot posameznik vložite denar na en tak sklad, ki vlaga v enote drugega sklada, je to pač izveden finančni instrument. Že iz tega razloga bi bilo bolje, da ostane v veljavi stari zakon. Tako kot pri zakonu pri alternativnih skladih, ki smo ga obravnavali prej, so tudi tukaj vpeljane neustrezne rešitve. Izpostaviti moram predvsem določbo, da se upravljavci ne opirajo na bonitetne ocene, ne da bi bilo pojasnjeno, na kaj naj se pa potem opirajo.

V koaliciji ni bilo zaznati nobene pripravljenosti, da se o amandmajih pogovarja, zato in zaradi razlogov, ki sem jih navedel, zakona ne moremo podpreti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marko Ferluga bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo.

Stališče Poslanske skupine SMC. Novi zakon o investicijskih skladih in družbah za upravljanje ureja problematiko v zvezi z upravljanjem skrbniških storitev za navedene sklade kakor tudi javno zbiranje denarja, delno pa se prenaša tudi evropska zakonodaja zaradi implementacije Direktive 2011/61EU v slovenski pravni red. Kaj pravzaprav ta zakon določa? Pogoje za ustanovitev družb za upravljanje, pogoje in način upravljanja, storitev, upravljanja investicijskih skladov, ki javno zbirajo premoženje, prenos storitev upravljanja investicijskih skladov, ki javno zbirajo premoženje, pogoje trženja enot investicijskih skladov in vrste investicijskih skladov, ki javno zbirajo premoženje ter pogoj za njihovo oblikovanje in način poslovanja. Nadzor nad upravljanjem teh storitev je ena od temeljnih točk zakona in seveda sodelovanje med nadzornimi organi. Skladno s starim zakonom

ZISDU-2 je danes regulirano le upravljanje skladov, ki javno zbirajo premoženje. Po sprejemu predloga zakona in zakona, ki bo urejal upravljavce alternativnih investicijskih skladov, bo investicijski sklad vsak sklad, katerega namen je, da zbira premoženje vlagateljev, tako javno ali od profesionalnih vlagateljev, s tem da v skladu z vnaprej določeno naložbeno politiko nalaga v različne vrste naložb v korist imetnikov enotnega investicijskega sklada. Definicija investicijskega sklada se torej razširi tudi na sklade, v katerem lahko vlagajo le profesionalni vlagatelji. Sami investicijski skladi se bodo delili tako na kolektivno naložbeni podjem za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje, ali na kratko KNPVP, in ali alternativne investicijske sklade s kratico AIS. Predlog zakona bo uredil KNPVP in alternativne investicijske sklade, ki javno zbirajo premoženje, in zakon bo urejal upravljavce alternativnih investicijskih skladov za ostale investicijske sklade, ki bodo namenjeni profesionalnim vlagateljem. Z zakonom se ureja investicijske sklade, ki javno zbirajo premoženje in s tem se na novo ureja alternativne krovne sklade ter dopušča nalaganje alternativnih investicijskih skladov, ki javno zbirajo premoženje, v nepremičnine.

V SMC pozdravljamo rešitev ustanavljanja skladov, ki vlagajo v nepremičnine. Zakaj? Ker se bo na tem lahko oživel nepremičninski trg in trg kapitala. V svetu so kar razviti nepremičninski investicijski skladi, kjer vlagajo v nakupe nepremičnin in s tem omogočajo ohranjanje vrednosti oziroma donose za investitorje, kar je pomembno. Seveda lahko ti skladi pripomorejo tudi k razvoju najemniškega trga. Slovenija je prišla v krizo gradbeništva, kjer so gradbena podjetja hkrati bila tudi investitor v nepremičnine in so jih kasneje prodajala. Zaradi tega je gradbeni sektor postal najbolj zadolžen v Sloveniji. Z ustanovitvijo nepremičninskih skladov pa se lahko gradbena podjetja razdolžijo, pridobijo investitorje, za katere bodo gradbena podjetja gradila, kar je tudi pomembno za ekonomsko rast države.

Kar pa se tiče delnega prenosa določb direktiv EU, pa je finančna kriza pokazala, da se družbe za upravljanje v preveliki meri zanašajo na bonitetne ocene, izdane s strani bonitetnih agencij, pri čemer ne izvajajo nujno lastnih ocen o kreditnih sposobnostih posameznih izdajateljev. Da bi se izboljšale kakovosti naložb investicijskih skladov in zagotovila zaščita vlagateljev v sklade, je bila sprejeta zahteva, da se pri ocenjevanju tveganja ne zanašajo izključno ali sistematično na bonitetne ocene, izdane s strani bonitetnih agencij. Zato bomo v Poslanski skupini SMC zakon, jasno, podprli in mi želimo srečno pot. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine SDS. Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Spoštovani predstavniki Ministrstva za finance, kolegi, kolegi!

Predlagani zakon, ki je pred nami, uveljavlja določene vključitve evropske zakonodaje. Ta zakon pa bo po eni strani tudi zagotovil večjo preglednost, večjo varnost za naložbenike, večjo transparentnost in na nek način zagotavlja tudi boljše upravljanje.

V Slovenski demokratični stranki imamo pripombe predvsem na samo besedilo tega zakona glede na to, da zakon je prenos določenih evropskih direktiv, ampak poslanski skupini ni jasno, da se dejansko že v praksi sedaj ponavlja, da zakoni, ki prihajajo iz Ministrstva za finance, imajo velike pripombe Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Pri tem bi opozorili, da Ministrstvo za finance v bodoče poskrbi, da bodo v Državni zbor prihajali kvalitetnejši zakoni. Samemu obstoječemu zakonu pa v Poslanski skupini SDS ne bomo nasprotovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj. S tem prekinjam 8. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O SODELOVANJU MED DRŽAVNIM ZBOROM IN VLADO V ZADEVAH EVROPSKE UNIJE V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Anžetu Logarju. Izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči. Spoštovana Vlada, poslanci!

Naš predlog, ki smo ga vložili v začetku tega leta, se dotika tako imenovanega komisarskega člena, in sicer zakona o sodelovanju v zadevah EU med vlado in parlamentom, in definira tisto sivo cono, ki je povzročila, da v času imenovanja sestave sedanje Evropske komisije Slovenija ni bila ravno vzorna članica Evropske unije in verjetno je temu botrovala potem tudi odločitev koalicije, da je k spremembi oziroma definiranju postopka imenovanja komisarja dala jasno zavezo tudi v svoji koalicijski pogodbi.

V Slovenski demokratični stranki smo se odločili, da glede na to, da je čas imenovanja mimo, da je čas do naslednjega imenovanja še

tako oddaljen, kar omogoča kvalitetno vsebinsko razpravo, da vložimo predlog novele zakona. V prvem branju smo tudi jasno sporočili, da je to predlog, s katerim želimo ob vsebinski razpravi z ostalimi koalicijskimi partnerji najti takšen dogovor, ki bo omogočal vsesplošno strinjanje s predlogom novele.

V sami razpravi je prišlo do nekaterih razhajanj med našim predlogom in predlogom ostalih poslanskih, predvsem koalicijskih skupin, vendar smo v tej razpravi na Odboru za zadeve Evropske unije zadevo uskladili in z velikim strinjanjem potrdili tudi amandmaje, ki jih je potem odbor potrdil.

S samim predlogom ureditve tega področja se je soglasno strinjal tudi Državni svet, predvsem v tej smeri kot smo pač skupaj potem našli rešitev, in upam, da bomo danes to razpravo zaključili in potrdili kasneje tudi to novelo.

Pravijo, da je vsaka šola dobra, če se iz nje kaj naučiš. Če bomo ta predlog potrdili in bo uveljavljen, lahko rečemo, da je tudi tista komisarska šola iz prejšnjega leta dobra, zato da smo na tem področju uredili postopek imenovanja komisarja in da do podobnih zapletov ne bo več prišlo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za zadeve Evropske unije kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Jožefu Horvatu.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka na Ministrstvu za zunanje zadeve gospa Dragoljuba Benčina, spoštovane kolegice in kolegi!

Odbor za zadeve Evropske unije je na svoji 32. seji 10. aprila 2015 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije.

V uvodni dopolnilni obrazložitvi členov je predstavnik predlagatelja povedal, da so predlog zakona pripravili zaradi lanskoletnega neljubega dogodka v postopku imenovanja slovenske kandidatke za komisarko Evropske komisije. Postopek imenovanja slovenskih kandidatov za člane Evropske komisije v slovenskem pravnem redu namreč ni urejen. Nadalje je povedal, da so kot predlagatelji predlagano rešitev predstavili tudi širši zainteresirani javnosti in naleteli na vsesplošno odobravanje. Na koncu svoje obrazložitve je še povedal, da podpirajo predlog poslanskih skupin vladajoče koalicije za amandma odbora k 1. in 2. členu, pričakujejo pa, da se postopek smiselno uporablja vsaj za predlaganje predstavnika Slovenije v Upravni odbor Evropske investicijske banke.

Predstavnica Vlade je poudarila, da Vlada pozdravlja vsakršno namero za ureditev imenovanja slovenskega kandidata za člana

Evropske komisije. Cilj je, da se določi transparenten postopek, upoštevajoč merila, ki jih določa 17. člen Pogodbe o Evropski uniji. Povedala je še, da Vlada meni, da so predlagane rešitve korak v pravo smer, kljub temu da je imenovanje člana Evropske komisije v večini držav članic še vedno v pristojnosti vlade ali celo predsednika vlade samega. Vlada se strinja, da se pristojnemu odboru Državnega zbora omogoči, da opravi zaslišanje kandidata za mesto komisarja, vendar v tem primeru vlada na poročilo in mnenje tega odbora ni vezana, podobno kot je to pri zaslišanju bodočih veleposlanikov. Hkrati se tudi strinja, da končno odločitev svoje izbire vlada obrazloži.

V razpravi o posameznih členih, vloženih amandmajih in predlogih za amandmaje odbora so člani odbora načeloma podprli predlagano novelo. V razpravi o 1. členu je bilo predvsem izraženo zadovoljstvo, da se zakonsko opredeli postopek imenovanja slovenskega kandidata za člana Evropske komisije v večfaznem postopku z vključitvijo pristojnega delovnega telesa v Državnem zboru. Večkrat je bila izpostavljena Lizbonska pogodba, ki daje večjo vlogo in pristojnosti nacionalnim parlamentom. Razprava o 2. členu je potekala o konkretnih rešitvah v tem členu in vloženem amandmaju ter predlogu za amandma odbora k temu členu. Opozorjeno je bilo, da ravno postopek imenovanja Evropske komisije zelo jasno razkriva demokratični deficit Evropske unije, zato mora v tem postopku svojo vlogo dobiti tudi Državni zbor. Opozorjeno je bilo tudi, da bo Slovenija ena redkih držav članic Evropske unije, ki bodo izvajale dvojni hearing v tem postopku. Pri tem se še posebej postavlja vprašanje, kaj bi kandidata v resnici zasliševali, kajti v tej fazi se niti ne ve, katero področje bo kandidat v resnici zasedal, saj to področje dejansko ponudi šele predsednik Evropske komisije, ko so kandidati že znani in predlagani v sam izbor.

Odbor je na podlagi 131. člena poslovnika sprejel dva svoja amandmaja, in sicer k 1. in 2. členu predloga zakona. Ni pa sprejel amandmaja Poslanske skupine Združene levice k 2. členu in ni sprejel predloga Poslanske skupine Zavezništva Alenke Bratušek za amandma odbora k 2. členu predloga zakona.

Odbor je po opravljeni razpravi o posameznih členih ter po opravljeni razpravi in glasovanju o amandmajih glasoval še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade gospe Dragoljubi Benčina, državni sekretarki na Ministrstvu za zunanje zadeve. Izvolite.

DRAGOLJUBA BENČINA: Hvala lepa za besedo. Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada je svoje mnenje glede Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije, ki ga je predlagal Poslanska skupina SDS, predstavila že na plenarnem zasedanju 6. marca, svoje mnenje glede amandmajev poslanskih skupin v drugem branju pa na zasedanju Odbora za zadeve EU 10. aprila. A dovolite mi, da vseeno še enkrat na kratko povzamem naša glavna sporočila.

Vlada podpira pravno ureditev postopka predlaganja slovenskega kandidata za člana Komisije v omenjenem zakonu. Naš cilj je dogovoriti predvsem transparenten postopek, upoštevajoč merila, ki jih določa 17. člen pogodbe o Evropski uniji, in sicer da je kandidat državljan države predlagateljice ter da je izbran na podlagi svoje splošne usposobljenosti in zavzetosti za Evropo med osebami, katerih neodvisnost je nedvomna.

Že od vsega začetka obravnave se strinjamo, da naj se Odboru za zadeve EU formalno podeli ustrezno vlogo v tem postopku, da pa Vlada vseeno ohrani pristojnost glede predložitve slovenskega kandidata, kot je to praksa v veliki večini držav članic.

V zvezi z amandmaji predloga zakona v drugem branju želi Vlada podati še naslednje mnenje. Pozdravljamo rešitev, da Vlada predlaga le enega kandidata ali kandidatko, ki se predstavi delovnemu telesu Državnega zbora, pristojnemu za evropske zadeve, in katerega ime bo potem predlagano pristojnim institucijam Evropske unije. Pomembno je, da odločitev o izbiri slovenskega kandidata za člana Evropske komisije sprejme Slovenija in ne predsednik Evropske komisije. Še vedno smo prepričani, da notranji postopki Vlade niso predmet urejanja tega zakona, notranje postopke Vlade določata Zakon o Vladi in Poslovnik Vlade. Predlog zakona bi se moral osredotočiti le na obveznosti oziroma odnos med Vlado in Državnim zborom o omenjenem postopku, zato menimo, da je navedba "na redni seji vlade" nepotrebna.

Vlada se strinja, da se predlagani postopek smiselno uporablja tudi za predlaganje predstavnika Republike Slovenije v Evropsko računsko sodišče, saj je računsko sodišče dejansko tudi edina institucija Evropske unije, za katero imenovanje nacionalnega predstavnika ni zakonsko urejeno. Kar zadeva postopek imenovanja v pravni odbor Evropske investicijske banke, izražamo pomislek, saj Evropska investicijska banka ni klasična institucija Evropske unije, temveč gre za banko, zato imenovanje ni predmet tega zakona.

Vendar, spoštovani, dovolite mi, da na tem mestu pozdravim dejstvo, da je kompromisni amandma k obravnavanemu zakonu deležen močne podpore tako koalicijske kot večine opozicijskih strank, zato lahko Vlada ne glede na zgoraj navedene pomisleke in v duhu

kompromisa predlog navedenega zakona podpre. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ker je zbor na 5. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni mogoča.

Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 20. aprila 2015. V razpravo dajem 2. člen ter amandma Poslanske skupine Združene levice.

Kdo želi razpravljati, prosim za prijavo. Hvala lepa.

Izvolite, besedo ima gospa Andreja Katič.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Hvala, gospod podpredsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo podprli predlog novele zakona o sodelovanju med Državnim zborom in Vlado v zadevah Evropske unije. Podprli smo tudi že predlog zakona v prvi obravnavi, saj ocenjujemo, da je potrebno natančneje urediti postopek predlaganja kandidatke oziroma kandidata iz Republike Slovenije za člana Evropske komisije. Sami tudi menimo, da je najprimerneje, da v bistvu Vlada posreduje v Državni zbor enega kandidata oziroma kandidatko in da se zaslišanje opravi na matičnem delovnem telesu, pristojnem za zadeve Evropske unije, saj je pomembno, da se Slovenija poenoti in da da enotno sporočilo v Evropsko unijo in ne, da predsednik Komisije potem izbira kandidata. Na takšen način je v bistvu dana tudi možnost vsem poslankam in poslancem, da se udeležijo seje tega matičnega delovnega telesa in da v bistvu na tem matičnem delovnem telesu lahko tudi kandidatki oziroma kandidatu postavljajo vprašanja in nanj dobijo zadovoljive odgovore.

Zaradi tega se tudi strinjamo s tem, da potem na to mnenje vlada ni vezana, ker realno gledano, v bistvu bi težko vlada predlagala kandidata, ki bi v parlamentu na matičnem delovnem telesu dobil tako rekoč izglasovano nezaupnico. Tako menimo, da je bilo v praksi oziroma da bo v praksi. Zaradi tega bomo podprli ta dopolnjeni predlog na matičnem delovnem telesu. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber. Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Amandma, ki je vložen, poskuša omogočiti predstavitev več kandidatov za eno funkcijo, kar je po eni strani dobronamerno, da imamo večji izbor, po drugi strani je pa postopek zaradi tega zelo zahteven, kajti dejstvo je, kar je tudi ugotovilo matično delovno telo, da v tej fazi pravzaprav niti ne vemo, za katero področje bo kandidat ali kandidatka predlagana in ko imamo pri tem še več kandidatov na razpolago, se

pravzaprav pogovarjamo o nečem, za kar težko predvidimo, kakšen bo sploh izhod, zato tega amandmaja ne podpiram.

Bi pa ob tej priložnosti izkoristil to možnost in opozoril vse poslanske skupine, ker se dejansko ta zakon sprejema z dvotretjinsko večino, da je to sicer pomemben postopek, da pridemo do izčiščenja postopka za imenovanje kandidata v Evropski komisiji, vendar še pomembnejši postopek bi pa bil, da čim prej spremenimo zakon o sodelovanju Vlade in Državnega zbora v zadevah Evropske unije, ki se nanaša na nacionalni reformni program in na program stabilnosti. To je akt, ki ga mora do konca tega meseca Vlada poslati v Bruselj. Državni zbor se bo s tem samo seznanil, ga pa ne oblikujemo, ga ne kreiramo in mislim, da bi bilo dobro, da se dogovorimo v prihodnosti, da poslanske skupine zberemo toliko moči, da vložimo tudi to spremembo zakona in pripeljemo parlament v tisti postopek, ki pa je res ključen za naš nadaljnji razvoj in sodelovanje v Evropski uniji. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še kakšna želja razen gospoda Luka Meseca?

Gospod Luka Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala lepa.

Tudi v Združeni levici bomo predlagane spremembe podprli, sicer smo že večkrat oziroma stalno opozarjamo na to, da je Evropska komisija na nek način si pridobila toliko moči na evropskem kontinentu, kot ga ima čez lužo v Združenih državah Amerike, recimo, predsedniška administracija. Problem pa se pojavlja, ker je v Evropski uniji očiten demokratični deficit. To ne opozarja samo, recimo, neka nova levica v Evropi, to je tako rekoč postal že nek problem, ki se ga zaveda celoten evropski mainstream in vsi se zavedajo, da bi bilo treba v nadaljnji gradnji skupnih evropskih institucij vse postopke imenovanj in demokratičnega nadzora nad predstavniki bistveno demokratizirati. Zato je ukrep, ki ga predlaga predlagatelj, da bi imel Državni zbor besedo pri imenovanju evropskega komisarja, tudi po našem mnenju korak v pravo smer. Smo pa poskušali z amandmajem ta korak napraviti nekoliko bolj odločen, saj po trenutni določbi parlamentarni odbor samo poda mnenje o kandidatu ali kandidatki, medtem ko Vlada na to mnenje ni vezana. Se pravi, za Vlado je to mnenje parlamentarnega odbora zavezujoče približno toliko kot javno mnenje in vsi vemo, da obstajajo nešteti sklepi in priporočila odborov, ki v praksi na Vladi niso realizirana.

V Združeni levici smo zato predlagali naslednji mehanizem, da kandidata ali kandidatke ne bi samo potrejeval odbor oziroma podal mnenja, ampak da bi se celoten Državni zbor seznanil z nekim naborom kandidatov, ki bi jih predlagala Vlada – recimo pet kandidatov – in Državni zbor

bi lahko dal zeleno luč, recimo, trem od teh kandidatov. Število tukaj je poljubno. Vlada pa bi potem med tistimi kandidati, ki so dobili zeleno luč v Državnem zboru, pač lahko izbrala tistega, ki se ji zdi najpomembnejši, najprimernejši. S tem bi v bistvu obdržali, ohranili tako pravico do imenovanja, ki bi bila še naprej v rokah Vlade, ampak bi pa z vključitvijo obveznega soglasja Državnega zbora bistveno povečali transparentnost in demokratičnost celotnega postopka izbire.

Kot sem rekel, to bi bil še vedno majhen korak, ampak to bi bil zelo pomemben korak v smer, ki si jo želimo, to je bolj demokratično in transparentno imenovanje predstavnikov v Evropski uniji in konec koncev demokratizacija celotne evropske zgradbe. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še kakšna želja po razpravi? Prosim za prijavo. Prav, hvala lepa.

Gospod Tilen Božič, izvolite.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Bi se tudi sam želel opredeliti do tega amandmaja, ki ga je predstavila Združena levica.

Uvodoma naj povem, da mislim, da te razprave, ki so potekale tako na odboru in v okviru priprav na ta zakon, so za moje pojme potekale zelo konstruktivno. Predlog Združene levice smo si tudi v naši poslanski skupini kar temeljito pogledali, ampak v končni fazi, tudi po mojem mnenju, takšne rešitve ne vidim kot primerno. Razlogov za to je več. Se pravi, eden izmed teh se tiče, koliko kandidatov bi mi potem predlagali za različne pozicije. V tem konkretnem primeru, če gremo ravno na primer komisarke, se nekako ne strinjamo s tem, da tista zadeva, ki je v pristojnosti naše države – se pravi to, da pošljemo oziroma predlagamo enega kandidata in je potem ta tudi imenovan za člana Evropske komisije –, mislim, da mora Slovenija poslati enega kandidata in ne več kandidatov in na ta način omogoča potem predsedniku Evropske komisije, da se sam odloča o tem, koga bi sprejel. Predvsem zaradi tega, ker to vidim kot nek prenos dela suverenosti na višjo raven, se pravi na raven Evropske unije, ki pa, glede na to, da ni predpisan, ni potreben, zato se tudi na tak način v to ne bi spuščali.

Nadalje, potem je predvideno s tem amandmajem tudi, da bi še za nekatere druge primere uredili ta postopek imenovanja. Tu gre predvsem, se pravi v našem primeru, ko govorimo o tem nekem usklajenem predlogu, je tam predvideno za Evropsko komisijo, Evropsko računsko sodišče, za upravni odbor Evropske investicijske banke. Če pa pogledamo še nekatere druge variante, ki bi se tukaj pojavile, sta pa Odbor regij, Evropski ekonomsko-socialni odbor. V teh primerih pa gre za predloge, ki prihajajo s strani interesnih skupin in v teh primerih ima tudi Vlada zgolj neko formalno

vlogo, da to potrdi, glede na to, da zastopajo potem oni interese teh združenj.

Če gremo naprej, kar se tiče urejanja samega procesa, če grem nekoliko bolj na široko. Dvakrat smo imeli prej situacijo, ko to ni bilo potrebno, zdaj smo prišli do neke situacije, ko se je izkazalo, da pa je vseeno v redu, da imamo formaliziran postopek. Tudi zaradi tega ga podpiram, da se uredi, se pravi, da se vlada glede tega odloči. Zakaj pa se mi zdi, da je vseeno smiselno, da Državni zbor da mnenje, ki pa v končni fazi ni zavezujoče? Predvsem zaradi tega, ker gre za neko funkcijo, ki bo predstavljala Evropsko unijo. Mi najdemo izmed naših kandidatov iz nabora v Republiki Sloveniji nekoga, za katerega ocenjujemo, da ima dovolj neke evropske zavesti, širine in tako, da bo lahko deloval v okviru tiste funkcije, ki mu bo poverjena, tudi strokovno. V primeru SMC vseeno lahko, če pogledamo zadnje imenovanje, ki je bilo narejeno, mislim, da bi nekako tudi postopek, do katerega bi prišlo po tem novem predpisu, deloval nekako podobno. Vidimo lahko, da smo imeli, vsaj doslej, nekako srečno roko. Imamo nekoga, ki je nekako prepoznaven, daje tudi neko dodatno vrednost oziroma prepoznavnost Sloveniji preko dela na pomembnem resorju. Mislim, da je tak način ureditve primeren.

Torej, tega predloga amandmaja Združene levice ne bom podprl, bom pa ta predlog spremembe, ki je bil tudi usklajen na Odboru za zadeve Evropske unije. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala lepa.

V bistvu bi želel samo pojasniti eno zadevo, ker mislim, da se nekoliko narobe razumemo. Naš predlog ne gre v smeri, da bi Slovenija sedaj poslala več kandidatov in bi potem Evropska komisija med njimi izbirala. Naš predlog, recimo, bi lahko ga razdelil v tri faze.

V prvi fazi bi Vlada predlagala pet kandidatov. V drugi fazi bi se o njih odločal Državni zbor in bi, recimo, izbral tri kandidate. V tretji fazi pa bi iz tega nabora, ki ga je Državni zbor opravil, Vlada izbrala enega kandidata in bi Slovenija še vedno z enim kandidatom kandidirala. Ne gre v bistvu za prenos suverenosti, ker bi še zmeraj imeli enega kandidata in še zmeraj bi ga na koncu dneva izbrala Vlada. Kar mi uvajamo, je v bistvu to, da v celotno razpravo o tem, kdo je najprimernejši kandidat za slovenskega evropskega komisarja, poseže Državni zbor na način, da se izreče o kandidatih in da pač lahko koga, ki se mu zdi neprimeren, tudi zavrne, ampak na koncu je odločitev še vseeno na Vladi.

Glede kandidiranja na druge funkcije v institucije Evropske unije predlagamo, da se po smislu te določbe uporablja. Se pravi, ne po črki, ampak tam, kjer je smiselno, da se pač uporabi

podoban demokratičen mehanizem. Namreč to, da Državni zbor kot neposredno izvoljeno demokratično telo poseže v izbiro kandidatov za te funkcije, vidimo, recimo, kot majhen korak naproti demokratizaciji in večji transparentnosti teh procesov.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Še kakšna želja za razpravo? Ni. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zborna odločali v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 6. točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 7. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 13.30. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 12.03 in se je nadaljevala ob 13.31.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zborna.

Prehajamo na glasovanje zborna o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Postopkovno, gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik.

V imenu Poslanske skupine DeSUS ostro protestiram proti odločitvi podpredsednika pri vodenju seje glede določitve časa odmora po zaključku točke dnevnega reda in je prišlo do prekinitve za uro in pol. Glede na prakso, ki jo imamo v Državnem zboru, je tudi bila najavljena prekinitve pol ure po prekinjeni točki dnevnega reda.

Predlagam, da v bodoče ne prihaja več do takih, tako dolgih prekinitve, če pa že pride, kljub temu da so nekatere pristojnosti predsednika Državnega zbora oziroma predsedujočega, pa o taki zadevi naj odloča Državni zbor z glasovanjem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj o zadevah, ki so določene v samem Poslovniku Državnega zbora, se pač ne glasuje in se ne prenaša na drugega ta zadeva. Podpredsednik je ravnal v skladu z mojimi navodili, ki so pa na podlagi drugega odstavka 86. člena Poslovnika. Če pride do izrednih razmer oziroma če pride do situacije, ki ni bila vnaprej predvidena ... Ja, prišlo je do situacije, ki ni bila vnaprej predvidena. Na podlagi tega sem se odločil tako, kot sem se odločil. Lahko pa to poskušam upoštevati v bodočnosti, običajno se to ne zgodi, vedno imamo običajno pol ure.

Gospod Jani Möderndorfer, postopkovno.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB):
Spoštovani predsednik!

Imamo parlamentarno prakso. Nekaj najslabšega je, kadar jo preprosto povozimo in za to ne dobimo niti odgovora, zakaj. Jaz bi razumel, da podpredsednik, ki ga zdaj niti ni, ki je prestavil za eno uro in pol sejo, pa ga niti ni več v sami dvorani, ni niti z eno besedo povedal, kakšni so ti izredni razlogi, da je lahko po 86. členu Poslovnika, kar je imel seveda vso možnost, preprosto prestavil.

Namreč, neodgovorno se mi zdi, zato ker vsi poslanci in poslanke imamo tudi neke obveznosti, ki jih običajno planiramo v okviru parlamentarne prakse. In zdaj smo morali vsi prestaviti samo zato, ker v resnici niti ne vemo, zakaj. Vsaj toliko spoštovanja smo lahko deležni, da izvedo, kaj je bil razlog. Ali so bile to mednarodne obveznosti? Ali je to bilo, ne vem – karkoli. Dajmo to izvedeti. Vsaj to. In da se to ne bo več dogajalo. Ali pa recimo, da ni več parlamentarne prakse in prekinjamo seje, kadar hoče predsednik, po poslovniku. Da vemo, kako ravnati, da se bomo znali tudi mi organizirati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Bile so siceršnje obveznosti predsednika Državnega zbora, ki so tudi v povezavi z mednarodnimi obveznostmi. Upam, da to dovolj razloži. Ne bom pa razlagal zelo podrobno, kaj konkretno, je to bilo. Zadeva je bila končana 20 minut čez 13. uro in zdaj mislim, da lahko nadaljujemo. Lahko pa seveda s postopkovnimi še podaljšamo. Ni nobenega problema.

Prosim poslanke in poslance, da preverijo delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je Predlog zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti DARS, d. d., iz naslova kreditov in dolžniških vrednostnih papirjev, najetih oziroma izdanih za refinanciranje obstoječega dolga DARS d. d. nujni postopek.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

Ta predlagani zakon bo omogočil izboljšano finančno vzdržnost poslovanja družbe Dars, katerega del je tudi odplačilo dolga iz preteklosti. V Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da se bo s predlaganim zakonom zmanjšalo tudi tveganje, izboljšalo poslovanje, izboljšala finančna struktura družbe in s tem tudi

zmanjšalo tveganje za možnost poplačevanja direktno iz proračuna oziroma unovčevanja poroštev.

Na podlagi povedanega bomo v Poslanski skupini SDS predlog zakona podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.
(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je druga obravnava Predloga zakona o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov, redni postopek.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 20. 4. 2015, ki je objavljen na e-klopi.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 6. členu.
Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti nihče.
(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 37. členu.
Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti nihče.
(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 156. členu.
Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti nihče.
(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 160. členu.
Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti nihče.
(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo odločanje o amandmaji. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Besedo dajem predstavniku Vlade kot predlagateljice predloga zakona, če želi podati predlog za nadaljevanje obravnave.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

V skladu s 138. členom poslovnika tega zbora Vlada predlaga, da se na tej seji opravi tudi tretja obravnava Predloga zakona o upravljavcih alternativnih investicijskih skladov, saj za to obstajajo pogoji.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je predlagatelj predloga zakona torej predlagal, da zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona. Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev. Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 5. (Za je glasovalo 48.) (Proti 5.) Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v petek, 24. 4. 2015, po končanem glasovanju.

Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bodo vključeni sprejeti amandmaji in člani, h katerim so bili amandmaji sprejeti. Amandmaje k tem členom lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

Prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o investicijskih skladih in družbah za upravljanje v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zdržena levica Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsednik.

V Zdrženi levici bomo glasovali proti temu predlogu, in sicer zato ker je predlagani zakon, ki ga imamo na mizi, slabši od obstoječega. Recimo, uvaja to, da lahko investicijski skladi, katerih bilančna vsota je sedaj v Sloveniji, kot smo videli, že toliko velika, kakor, recimo, na drugi strani javnega sklada za zdravstveno zavarovanje. Se pravi, tukaj govorimo o skladih z bilančno vsoto preko dve milijardi evrov in zakon, ki ga imamo pred nami, te sklade še bolj deregulira. Recimo, omogoča jim investicije v nepremičnine in v izvedene finančne instrumente, kar po eni strani veča volatilnost finančnih trgov, kar je ne nazadnje en izmed ključnih vzrokov za krizo, ki smo ji bili nedavno priča. Po drugi strani s tem, ko še bolj odpira trg nasproti evropskemu tudi za te finančne institucije, bomo verjetno v naslednjih letih spremljali še večji odliv kapitala iz Slovenije in še večjo koncentracijo kapitala na evropski ravni. Še bolj pa v Zdrženi levici ne moremo sprejeti dejstva, da se zakoni, kot je ta – če se

ne motim, ima več kot 300 členov –, sprejemajo tako rekoč brez kakršnekoli resne razprave v parlamentu.

Zato bomo, jasno, glasovali proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 5. (Za je glasovalo 47.) (Proti 5.) Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 20. 4. 2015, ki je objavljen na e-klopi.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Zdržena levica k 2. členu. Obveščam vas, da bo amandma v skladu s četrtem odstavkom 3.a člena Ustave Republike Slovenije sprejet, če bosta zanj glasovali dve tretjini navzočih poslancev.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zdržena levica Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Predlagane spremembe v tem zakonu bomo podprli, predlagamo pa, oziroma podprli pa bomo seveda tudi amandma, ki naredi še korak naprej. Se pravi, če zakon, ki ga je predlagatelj vložil, naredi korak naprej k demokratičnosti in transparentnosti postopka imenovanja evropskega komisarja, naš amandma naredi, recimo, nekoliko večji korak.

Namreč, po obstoječem predlogu zakona bi Državni zbor dobil vlogo v imenovanju evropskega komisarja, da bi matični odbor, se pravi Odbor za zadeve Evropske unije, podal mnenje Vladi o kandidatu ali kandidatki za evropskega komisarja. Po našem predlogu, ki ga uvajamo z amandmajem, pa bi mnenje Državnega zbora bilo zavezujoče, ker bi Državni zbor Vladi podelil mandate, recimo, moral bi dati zeleno luč za kandidate, ki bi jih vlada želela potem naprej predlagati. S tem po eni strani ohranja pristojnost vlade, da še vedno predlaga kandidata za evropskega komisarja, po drugi strani pa bistveno poveča demokratičnost in transparentnost postopka izbire, zato bomo seveda amandma podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zavezništvo gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Hvala lepa.

Seveda tega amandmaja ne bomo podprli, pa ne zato, ker ga je predlagala Združena levica, ampak zato, ker še večjo neumnost predlaga, kot je v osnovi sploh sam zakon.

Bomo ena redkih držav, ki bomo za razliko od ostalih držav ugotavljali, kakšno veliko demokracijo bi se radi šli, v resnici pa bomo itak vse, če bo tak zakon sprejet, morali početi za zaprtimi vrati in ne bomo mogli na glas razpravljati o nečem, o čemer bi vsi radi tako razpravljali, ker v resnici sploh postopka ne vodi Državni zbor; in ga tudi ne more. Radi bi vzeli predvsem neko pristojnost, ki je v pristojnosti Evropskega parlamenta, še posebej pa je problematično zaradi tega, ker bi radi razpravljali o vlogi, o kandidatu, o katerem niti ne bomo vedeli, katero nalogo bo temu kandidatu v resnici bodoči predsednik Komisije zaupal. Torej, ugotavljali bomo, če je poliglot, če zna 10 jezikov, ugotavljali bomo, če je kakšen multipraktik, ki zna vsaj 10 področij, ker vnaprej ne bo vedel še čisto točno, kaj bo dobil iz Evropske unije domačo nalogo, da jo opravlja, in delali bomo šov iz nečesa, pa zraven še mediji, in niti ne bomo vedeli na koncu, ali ga bo sploh predsednik Komisije potrdil.

Skratka, gre za kopico neumnosti, ki smo si jo sedaj sami povzročili v nekem super duhu, češ, kako bomo sedaj naredili neko veliko transparentnost. Rekel bom, da na nek način počasi že postajamo utrujeni od tega, ko vidimo, kako predstavniki Vlade kimajo, kadar razpravljamo in povemo, da so sami nesmisli, vsi ostali pa seveda kimajo, češ da to je pa nek prispevek k boljši in večji transparentnosti, po kateri bomo sedaj na nov način izbirali.

Rad bi na vsak način postavili se v vlogo tistega, ki bi odločal o zadevi. Samo potem, dragi moji, bo treba ustanovno listino spremeniti Evropske unije, pa še kakšen drug postopek določiti, zato da se bomo drugače pogovarjali.

Na koncu naj dodam še to, da je razprava pokazala, da bomo s tem predlogom, s tem amandmajem, v kolikor bo sprejet, ali pa še celo z osnovnim zakonom postavili nekaj, kar bomo kasneje imeli vsi skupaj težave in nas bo glava bolela. Namreč, me prav zanima, kdo bo javno razpravljal o tako imenovanem hearingu, ki bi ga radi uvedli s tem zakonom, ko ga v resnici ne boste niti mogli javno opraviti. In bomo to delali tako kot delamo za ambasadorje, za katere noben ne ve, dokler jih Vlada ne potrdi oziroma podpiše predsednik države, kdo v resnici bo ambasador.

Skratka, delamo teater tam, kjer ne bi smel biti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Torej lahko glasujemo oziroma odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združene leveice k 2. členu.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za so glasovali 4, proti 71.

(Za so glasovali 4.) (Proti 71.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmaju. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandma k dopolnjenemu predlogu zakona ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskladen.

Obveščam vas, da bo zakon v skladu s četrtrim odstavkom 3.a člena Ustave Republike Slovenije sprejet, če bosta zanj glasovali dve tretjini navzočih poslancev.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC):

Hvala lepa.

Kljub vsemu se mi zdi pomembno, da se spomnimo problemskega ozadja, ki je pripeljalo do sprejemanja spremembe tega zakona, ki ga vršimo danes. To problemsko ozadje je že v sicer razgreto politično okolje naše države lansko leto poleti vneslo še dodaten politični nemir, nestabilnost, politične igre in tudi pranje umazanega perila. Vse to je imelo pa še dodaten vpliv na političen ugled, kredibilnost, nezaupanje v politiko in v politične institucije tako naših državljanov kot tudi mednarodne skupnosti in to povsem upravičeno.

To, kar danes počnemo, je poskus, da preprečimo kaj takšnega tudi v prihodnosti na ta način, da širimo očitno demokratični primanjkljaj, ki je v tem procesu imenovanja kandidatov za evropske komisarje v Sloveniji umanjkal. To je vloga zakonodajne veje oblasti pri tem.

Prej smo slišali kolega Janija, ki dvomi v to, kaj bo sedaj zakonodajna vloga oblasti na nacionalni ravni v resnici naredila. Vendar pa sedaj ji vračamo nazaj priložnost in ji vračamo nazaj tudi pristojnost, da se oglasi, da je slišana in da jemlje tudi del odgovornosti v tem procesu.

Novela zakona torej po eni strani odpravlja to demokratično pomanjkljivost, demokratični manko v procesu, hkrati pa tisto, kar želim posebej poudariti v imenu Poslanske skupine SMC, je tudi dejstvo, da verjamem, ko bo sprejeta danes, bo dokaz temu, da se da, če se hoče. Kaj to pomeni? To pomeni, da lahko, če se skupaj usedemo, iščemo in najdemo kompromis, s katerim lahko za dobro te države in tudi njen ugled sobivamo skupaj in nosimo tudi odgovornost za to. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Zavezništvo gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB):

Takšen zakon ni za sprejeti predvsem zato, ker če bi bili nameni iskreni – to, kar se je v resnici

želelo doseči –, bi morali povedati naslednje. Ali bo o novem kandidatu odločala politična večina? Bo. Tako kot do zdaj, samo ena razlika je, da si parlament želi na vsak način prevzeti tisto nalogo, ki jo v večini evropskih držav opravlja izvršna veja oblasti. To je bistvena razlika. Seveda se nekateri sklicujejo na Lizbonsko pogodbo, vendar Lizbonska pogodba ne govori o tem. Govorimo samo o odnosih in o neke vrste partnerstvu, ne pa o odločanju. Intenca tega zakona pa je, da bi radi zaradi dogovorov, ki so bili do zdaj, pa če temu rečemo – ali hočemo ali nočemo, ker ne nazadnje imamo tudi prakso, kako so bili do zdaj vsi kandidati za komisarja predlagani, je vedno na koncu obveljala. Problem smo imeli nekje drugje. Ne o sistemu odločanja, ampak to, da se je odločitev zgodila ob istočasnem na eni strani evropskih volitev in na drugi strani končanju mandata ene izvršne oblasti. In tukaj je bil ves kamen spotike, ne kamen spotike v transparentnosti, daleč od tega, saj je cela Slovenija spremljala. In ne nazadnje končno usodo in odločitev je tudi v zadnjem primeru, če že je bil ta primer podan, odločila Slovenija. To je bistvo! Ne Evropa.

Zato se bo ta zakon v praksi pokazal kot smešen. Smešen zato, ker bo parlament razpravljal o kandidatu, za katerega ne bomo niti vedeli, kakšna naloga mu bo zaupana. Ne bomo vedeli, ali mora biti strokovnjak za področje ali pa da ima vsaj domišljije o prometu, ali kaj idej o zunanji politiki, ali pa mogoče o kateremkoli drugem področju, recimo kulturi, in na koncu bomo dobili strokovnjaka, ki je celo življenje delal na železu in ukvarjal se bo z zdravstvom. To bomo naredili s tem predlogom in nič drugega. Hvala lepa.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nova Slovenija - krščanski demokrati gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Naj povem, da bo Nova Slovenija prispevala svoje glasove potrebnima dvema tretjinama zahtevanih glasov.

Ja, mi se bomo pa sklicevali na Lizbonsko pogodbo, ki dejansko v 17. členu daje nek okvir in daje nacionalnim parlamentom pravzaprav večjo pristojnost. To je tudi celotno sporočilo Lizbonske pogodbe. Več pristojnosti, večjo moč nacionalnim parlamentom. Tudi Državni zbor Republike Slovenije je na nek način sestavni del evropskega parlamentarnega sistema in, kolegice in kolegi, prav dosednji postopek imenovanja Evropske komisije v celoti zelo jasno razkriva demokratični deficit Evropske unije. Rešitev, kot jo bomo danes, prepričan sem, sprejeli, je dejansko rešitev, ki je že aplicirana v kar nekaj članicah Evropske unije in deluje in se preprosto države s temi postopki več ne ukvarjajo – kar naredijo. Tako ne bomo nobena izjema, bomo prej evropska praksa in povečali

bomo to demokratično komponento, ko gre za imenovanje s strani Republike Slovenije pomembnih predstavnikov ne samo v Evropski komisiji, kot smo zdaj v dokončnem besedilu tega zakona tudi določili, gre tudi za druge institucije Evropske unije, in definiramo na nek način demokratični postopek izbire teh kandidatov.

Mi smo na to opozorili, torej, Nova Slovenija - krščanski demokrati, že maja lansko leto pred volitvami v Evropski parlament. Zahtevali smo nujno sejo Odbora za zadeve Evropske unije in imeli zelo dobro razpravo. Zelo malo je manjkalo, da bi prišli takrat do nekih sklepov, s katerimi bi Vladi naložili postopek, demokratični postopek izbire kandidatke ali kandidata za komisarja iz Republike Slovenije. Na žalost nam ni uspelo. Res je, da so bile volitve v Evropski parlament morda preblizu, čeprav smo potem razpravo ponovili po evropskih volitvah. Takrat sem tudi pisal predsednici Vlade Alenki Bratušek, ker je v odgovoru tudi potrdila, da pravzaprav Vlada nima določenega postopka, kako izbere kandidatko ali kandidata za člana Evropske komisije. Naša želja je šla takrat v smislu večje demokratičnosti, ker smo želeli, da bi se upošteval tudi rezultat volitev v Evropski parlament, tako kot se to upošteva in se je zdaj prvič upoštevalo pri izbiri predsednika Evropske komisije. Volilni rezultat se je upošteval, mislim, da bi se moral upoštevati tudi pri izbiri komisarja iz Republike Slovenije. Podpiram ... / izklop mikrofona/

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa.

Slovenska demokratska stranka je predlagateljica tega zakona. Predlagali smo ga iz čisto preprostega razloga, ker je situacija poleti leta 2014 v zvezi s komisarsko sago na nek način razgalila vso prvinskost določenega dela slovenske politike, kako razumeva imenovanja na posamezne pomembne funkcije. To je bil verjetno tudi eden od razlogov, da je koalicija to uvrstila v svojo koalicijsko pogodbo.

Ta zakon smo se odločili predlagati zato, ker s strani koalicije ni bilo nobenega znaka, da bi naredili ta korak. Kot veste, dlje kot smo od neke problemske točke, bolj plahni tista volja po spreminjanju zakonodaje. Zato smo vložili ta predlog in z veseljem lahko ugotavljam, da smo v toku parlamentarne razprave preko odborov in tudi v dialogu z vlado prišli do rešitve, ki je sprejemljiva za vse, razen, očitno, za eno poslansko skupino, ki pravi, da nas bo bolela glava zaradi tega zakona. Ampak, spoštovani poslanci in poslanke, mene je bolela glava 6. oktobra na nekem hearingu, ki se je dogajal v Bruslju. Želim, da se tovrstne razprave, če se že imajo zgoditi, če se že predlaga nekompetentne kandidate, dogodijo tu, v Državnem zboru, na

Odboru za zadeve Evropske unije in se potem v Bruselj pošlje prekaljene kandidate, takšne, ki lahko odreagirajo na pomembna vprašanja in teme, ki se dogajajo na evropskem parketu.

Veseli me tudi besede vodje Poslanske skupine SMC, da "se da". Sporočam nazaj, se da, kadar opozicijska stranka predlaga določen zakon, se ga torej da podpreti. Pričakujem, da bo množica dobrih predlogov, ki jih Poslanska skupina SDS predlaga, tudi v prihodnje deležnih tako široke podpore, da boste dokazali, da se to da.

Seveda bo Poslanska skupina SDS podprla ta zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Lahko glasujemo?

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH ZAKONA O RATIFIKACIJI ČETRTEGA DODATNEGA PROTOKOLA K EVROPSKI KONVENCIJI O IZROČITVI.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni mogoče vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je na Vprašanja poslank in poslancev.

Pregled predlogov sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministric in ministrov je objavljen na e-klopi.

V skladu s predlogom poslanca Luka Mesca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje Luka Mesca v zvezi s privatizacijo in novelo Zakona o Slovenskem državnem holdingu, SDH.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za so glasovali 4, proti 63.

(Za so glasovali 4.) (Proti 63.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Jerneja Vrtočca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje gospoda Jerneja Vrtočca v zvezi s pripravo in izvedbo zdravstvene reforme.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi!

Slovenski zdravstveni sistem je poln anomalij, to je tudi včeraj pritrdil predsednik Vlade, in te anomalije je treba odpraviti. Ker se v Novi Sloveniji čutimo tudi odgovorne, smo že včeraj napovedali, da bomo tudi sami pripravili določene osnutke zdravstvene reforme, in tudi zaradi tega, ker nam ni vseeno, smo včeraj to spraševali predsednika Vlade.

Namreč, procesi reševanja problemov, ki so v slovenskem zdravstvu, se odvijajo prepočasi, tudi pod to ministrico. Pravih rešitev tudi poslanci nikakor ne dobimo na mize, zaradi tega je prav, da bi se ta zbor temeljito pogovoril, kdaj bo zdravstvena reforma, kakšna bo strategija in tako naprej. Namreč, kolikor uspemo izvedeti, kaj se dogaja v zvezi z zdravstveno reformo v okviru Ministrstva za zdravje, kaj pripravljajo – še vedno se pogovarjajo in pripravljajo določene analize, strategije, ampak vse to je že v predalih. Saj to je že pripravljeno od prejšnjih ministrov, potrebna je le politična volja. Če pa politične volje celotne vladne koalicije, da pridemo do zdravstvene reforme, če te politične volje ni, potem pač je vse zaman.

Ampak poudarjam, zdravstvena reforma je nujna, sicer se bodo čakalne dobe, čakalne vrste, operacije in tako naprej še podaljšale in bo ta sistem, ki pozna polno anomalij, poznal še večje anomalije in se bo dobesedno razbil.

Zaradi tega vas prosim za podporo pri tem, da opravimo širšo razpravo. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 43.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke mag. Alenke Bratušek bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje mag. Alenke Bratušek v zvezi z osnutkom nacionalnega reformnega programa za leti 2015 in do 2016.

Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 44.

(Za je glasovalo 19.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Mateja T. Vatovca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje dr. Mateja T. Vatovca v zvezi s financiranjem muzeja solinarstva. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 24, proti 44.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 44.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Anžeta Logarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za kulturo mag. Julijane Bizjak Mlakar na poslansko vprašanje mag. Anžeta Logarja v zvezi s propadanjem Plečnikove kulturne dediščine. Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 42.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 42.)
Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Ljuba Žnidarja bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Ljuba Žnidarja v zvezi s terminsko dinamiko tretje razvojne osi.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Spoštovano ministrico za okolje in prostor gospe Majcen sem vprašal kakšna bo terminska dinamika umestitve hitre ceste tretje razvojne osi v smeri proti Koroški.

Cestna povezava v tem delu je slaba. To območje je s prometno povezavo odrezano in to območje zadeva pereča problematika tako gospodarstva, tako celotnega prebivalstva. Seveda odgovora o terminski dinamiki umestitvi tretje razvojne osi od gospe ministrice nisem dobil. Še bolj zaskrbljujoče je, ker sem nato dobil dejansko tri odgovore: tako je minister Gašperšič za področje infrastrukture na našem odboru podal izjavo, da dejansko praktično ta projekt stoji; nedavno nazaj je premier na obisku na Koroškem dejal, da bo v letu 2018 že potekala intenzivna gradnja. Skratka, rekel bi, kopica različnih informacij, sam pa predvidevam, da smo že zamudili finančno perspektivo 2014–2020. To je za celotno Šaleško z močnim gospodarstvom, ki je v Velenju in v Šaleški dolini, tako tudi za sam Slovenj Gradec in celotno Koroško izjemno izjemno slaba novica.

Ker to zadeva zelo velik del področja Republike Slovenije, predlagam, da se o tej problematiki opravi javna razprava, kajti ta projekt dobiva čedalje večjo brado in niti ni videti konca, kdaj

bo ta projekt dejansko videl svoje udejanjanje oziroma da se bo gradnja res pričela.

Zaradi tega predlagam, da se o tej problematiki opravi javna razprava.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 28, proti 40.

(Za je glasovalo 28.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Mihe Kordiša bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o dogovoru ministra za zunanje zadeve Karla Viktorja Erjavca na poslansko vprašanje Mihe Kordiša v zvezi z odpravo sankcij proti Ruski federaciji.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoči, hvala za besedo.

Veliko današnje evropsko vprašanje, kako do miru v Ukrajini. Nekateri osnovni parametri odgovora na to vprašanje so znani: treba je uresničiti in udejanjiti drugi sporazum iz Minska. Konkretno je tu zelo pomembna določba, ki omogoča samoupravo Donetski in Luganski oblasti, vključno s tem, da formira svoje lastne milice za zagotavljanje reda in miru. Da se pa to zgodi, je pa treba sodelovanje kijevskega režima, se pravi žogica ni na strani Ruske federacije, žogica je na strani kijevskega režima. In na ta režim lahko evropska diplomacija, ako si miru želi, pritisne oziroma ogromno bi že bilo, če ta evropska diplomacija temu odkrito nacističnemu režimu odreče podporo.

Da pa Slovenija lahko zavzame tako stališče, pa pomeni, da se zelo odkrito postavi proti imperialističnim geopolitičnim igram Evropske unije oziroma velikih držav znotraj Evropske unije in Združenih držav Amerike. Minister za zunanje zadeve, slovenski, Karl Erjavec ne deli tega mnenja, ampak veže vprašanje uspešnosti Minska na sankcije proti Ruski federaciji, kar je pa popolnoma skregano z naravo stvari, naravo situacije v Ukrajini, če si zares želimo nekega miru. Taka politična pozicija slovenske diplomacije servisira in podpira kijevski režim, njegovo plenjenje glasnega prebivalstva, bombardiranje, pobijanje lastnega prebivalstva, posredno pa s tem, seveda, podpira in servisira tudi zahodni imperializem. Tak odgovor, taka pozicija, ki jo je predstavil slovenski zunanji minister Karl Erjavec, se nam v Združeni levici zdi popolnoma nesprejemljiva, zato predlagamo, da se o njej opravi razprava v državnem zboru. Še toliko bolj se nam zdi pa taka razprav pomembna, če vemo, da ogromno, velika večina naših ljudi, slovenskih državljanov in državljanov nasprotuje imperialističnemu vmešavanju v notranje zadeve držav s strani nekih kapitalskih metropol, pa najsi gre za države Latinske Amerike, za države vzhodnega bloka ali kakšne

druge periferne oziroma polperiferne države, ki so predmet pohlepa in apetita kapitalskih interesov centralnih držav. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, mir v dvorani!

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za so glasovali 4, proti 68.

(Za so glasovali 4.) (Proti 68.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke gospe Eve Irgl bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje gospe Eve Irgl v zvezi z integriteto in spoštovanjem zakonodaje.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS gospa Eva Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Ministra za pravosodje sem včeraj vprašala, ali bi moral funkcionar, ki ne ravna v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije ter dokazano ravna koruptivno odstopiti s svojega položaja. Seveda sem spraševala o generalnem državnem tožilcu gospodu Zvonku Fišerju, ki je dokazano ravnal nezakonito in koruptivno ob primeru zaposlitve gospoda Boštjana Škrleca. Tako je povedalo Upravno sodišče, tako je ugotovil nadzor, ki ga je opravljalo Ministrstvo za pravosodje, tako je povedala prejšnja Komisija za preprečevanje korupcije in seveda jasno je to povedala tudi sedanja sestava Komisija za preprečevanje korupcije.

Na eni izmed prejšnjih sej sem ministra prav tako v zvezi z integriteto funkcionarjev vprašala, kako namerava zaščititi integriteto sodstva glede na to, da so na najvišjih položajih v sodstvu in v tožilstvu posamezniki, ki so grobo kršili človekove pravice, ki so ne nazadnje sporne in kompromitirane osebe. Ampak gospod minister mi je odvrnil, da se ne more strinjati z mojo ugotovitvijo, da na vrhu tožilstva sedi kompromitirana oseba, ampak danes smo lahko ugotovili: ne da samo na vrhu tožilstva sedi kompromitirana oseba, danes lahko vidimo, da sedi na vrhu tožilstva tudi koruptivna oseba, ampak ta oseba je še danes na svojem položaju.

Minister Klemenčič je dejal, da je storil vse, kar je v njegovi moči, pa ni res, ne bo držalo. Minister Goran Klemenčič bi moral javno povedati in zahtevati odstop generalnega državnega tožilca. Potem je pa seveda od integritete tožilca odvisno, kako bi se odločil, ampak minister Goran Klemenčič tega ni zahteval, pa čeprav smo ga večkrat pozvali, ampak je preprosto dejal, da je storil vse, kar je v njegovi moči.

Rekel je še na moje vprašanje, ali morajo funkcionarji, ki so ravnali koruptivno, odstopiti s svojega položaja, je rekel, da je to odvisno od primera do primera. Se pravi, če si naš, potem ti ni treba odstopiti, če ravnaš koruptivno, če pa nisi naš, se pa ve, kako je treba ravnati. Zato zahtevam razpravo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 48.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Zvonka Laha bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi z zavarovanjem kmetov.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Ministru gospodu Židanu in ministrici Kopačevi sem postavil poslansko vprašanje, kaj bosta storila za odpravo diskriminacije pri upokojevanju kmetov.

Namreč, od leta 1983 do leta 1992 je veljal zakon, kjer je iz kmetijskega gospodarstva lahko vplačeval samo eden v prispevke širšega oziroma prvega razreda in vsi ostali, čeprav jim je bilo to osnovna dejavnost na kmetiji, lahko samo kot "drugi kmet". Od leta 1983 pa do 1992 so mu lahko ta leta izpadla pri obračunu pokojnine ravno toliko, da je v skupnih letih padel pod "drugi kmet" in ima tudi približno 100 evrov nižjo pokojnino. Od leta 1992 naprej pa se je štelo toliko v pokojnino, kolikor je pač prispevkov plačeval.

Ker gredo sedaj tisti kmeti v pokojnino, v penzijo in se sedaj obračunavajo ta leta, mislim, da bi bilo treba to diskriminacijo odpraviti in upoštevati višino plačanih prispevkov tudi za ta leta. Nekateri so to dosegli že na sodišču, mi menimo, da bi bilo to treba z zakonom odpraviti, ne pa, da mora vsak posebej to pravico iskati na sodišču.

Zato bi želel, da o tem opravimo širšo razpravo in to diskriminacijo odpravimo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 46.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Bojana Podkrajška bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za javno upravo gospoda Borisa Koprivnikarja na poslansko vprašanje gospoda

Bojana Podkrajška v zvezi z najemi poslovnih prostorov za delovanje državnih organov.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Kolegice in kolegi! Seveda, ko živimo v času, ko iz naše blagajne vzamemo veliko več, kot v njo prispevamo, imam v mislih državni proračun, sem spoštovanemu ministru postavil vprašanje, kako je s prostori, ki jih najemajo raznorazna ministrstva v Republiki Sloveniji, seveda prostori, ki so v zasebni lasti.

Naj povem, da se včasih srečujem v kateri občini, ko zasebnik oddaja poslovne prostore ministrstvu za velike zneske, na drugi strani pa imamo v neposredni bližini teh prostorov prostore, ki so v lasti Republike Slovenije. Moram povedati, da za te najemnine gre na leto zelo veliko milijonov, in sam sem prepričan, da bi na tem področju lahko veliko privarčevali, glede na to, da se vsak dan srečujemo s težavami na finančnem področju. Seveda minister je povedal, da se tudi na tem področju. Ampak, težava, ki sem jo sam zasledil ob svojem vprašanju, je, pa poslušali ali ne njegov odgovor, je to, da bo to trajalo dolgo časa. Mislim, da je rekel celo, da bomo dobili končen seznam vseh objektov, ki jih država najame od zasebnikov, čez eno ali pa dve leti. Tako se bojim, da na tem področju, če bomo s tako počasnim tempom delali, lahko naredimo zelo malo.

Zato pozivam vse vas, da o tem mojem predlogu opravimo razpravo na eni od sej. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 46.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Vinka Gorenaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje dr. Vinka Gorenaka v zvezi s postopki Ministrstva za pravosodje in drugih državnih organov po objavi poročila Komisije za preprečevanje korupcije, vezanega na koruptivno ravnanje generalnega državnega tožilca.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Moje poslansko vprašanje se je nanašalo na eno najpomembnejših tem preteklega obdobja, recimo preteklega tedna oziroma 14 dni. Namreč, če Komisija za preprečevanje korupcije ugotovi, da je generalni državni tožilec ravnal koruptivno, verjetno bi

morali zazvoniti vsi zvonci, tudi politični, v tej državi.

Vprašanje je bilo podobno tistemu, ki ga je postavila kolegica Eva Irgl. Jaz pa naj poudarim še to, to pomembno razliko pri tem, kako se je odzval na to poročilo slovenski medijski prostor kot tudi politični, če želite. Namreč, pomembnejše od poročila Komisije za preprečevanje korupcije je zagotovo dokončna sodba sodišča, ki je rekla, da sta v tej isti zadevi ta dva gospoda, bivši minister Zalar in generalni državni tožilec gospod Fišer, zlorabila oblast. Se pravi, če je sodno dokazano in če je sodno dokončno – namreč, te sodbe ni več mogoče izpodbijati –, potem je popolnoma jasno, da bi morali reagirati tako, kot je treba, da gospodu pomagamo, da odide s tega delovnega mesta.

Naj opozorim, ker mi čas to še dopušča, na precejšnje medijsko zavajanje v tej zadevi. Namreč, mediji pišejo, da je bil ta zakon spremenjen, torej, Zakon o tožilstvu, v tistem delu, ki se nanaša na predlaganje menjave generalnega državnega tožilca, z našo podporo, češ, ker je šlo za Barbaro Brezigar. To seveda absolutno ni res. Mi smo leta 2011 sprejemali nov zakon o državnem tožilstvu, ki ga je SDS v celoti zavrnila. Res pa je, da je tako določilo v zakon vnesel minister Zalar, torej, to je bil njegov predlog, koalicija pa ga je potrdila.

Kar se tiče teme, o kateri govorim in vas prosim za podporo, bom rekel tako: ne moremo pristati na to, kar pravi minister za pravosodje, češ jaz sem svoje naredil, jaz sem zahteval, da se izjasni Državnotožilski svet. To je zagotovo premalo. Zato seveda menim, da je potrebna razprava v Državnem zboru na to temo. In prosim za podporo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 47.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Danijela Krivca bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Danijela Krivca v zvezi s služnostjo na vodnih in priobalnih zemljiščih v lasti države.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 47.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Tomaža Lisca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Tomaža Lisca v zvezi z urejanjem plovnosti slovenskih rek.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 47.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 7. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 21. APRILA 2015 OB 14.35 IN SE JE NADALJEVALA 22. APRILA 2015 OB 9.02.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 7. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: mag. Tanja Cink, gospa Ksenija Korenjak Kramar, Violeta Tomič med 13. in 17. uro, gospa Irena Grošelj Košnik, gospa Anja Bah Žibert, gospa Ljudmila Novak od 10.30 do 13. ure in od 14.30 do 16. ure, gospa Iva Dimić do 10.30 in od 18. ure dalje, dr. Milan Brglez od 17. ure dalje, gospod Matjaž Nemeč, Matjaž Hanžek, mag. Andrej Šircelj, gospod Žan Mahnič, gospod Andrej Čuš, gospod Ljubo Žnidar do 15. ure, gospod Janez Janša, gospod Jožef Horvat do 11.30 in mag. Matej Tonin od 13. do 16. ure.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZBIRKAH PODATKOV S PODROČJA ZDRAVSTVENEGA VARSTVA, PRVA OBRAVNAVA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 51 poslank in poslancev s prvopodpisano dr. Simono Kustec Lipicer zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za zdravje gospe Mariji Milojki Kolar Celarc.

MARIJA MILOJKA KOLAR CELARC: Dober dan. Lepo pozdravljeni, spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci!

Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva; po rednem postopku. Bistvo sprememb in dopolnitev se nanaša na zagotovitev pravnih podlag, s katerimi se omogoča elektronicizacija procesov v zdravstvu, kot so eRecept, eNaročanje, interoperabilna hrbtnica in mnogi drugi; ter s tem odpravljanje administrativnih ovir pri izvajanju zdravstvene dejavnosti in pacientih ter tudi druge manjše spremembe. Spremembe so

iz delnega prenosa Direktive 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu v smislu prenosa definicije pojma zdravstvena dokumentacija; in uskladitve zakona z Zakonom o prekrških ter Zakonom o zdravstveni dejavnosti ter preimenovanje ministrstva, pristojnega za zdravstvo, v ministrstvo, pristojno za zdravje. Uporabo elektronskih storitev eZdravja je treba v najkrajšem možnem času v Sloveniji razširiti na nacionalni nivo, da jih bodo uporabljali vsi izvajalci zdravstvene dejavnosti. Predlagani zakon bo z določitvijo pravnih podlag to omogočil, pri tem pa zagotovil jasno opredeljeno zbiranje in obdelavo podatkov v zbirkah podatkov eZdravja in omogočil elektronsko izvajanje storitev eZdravja na nacionalni ravni kot običajen način dela v zdravstvu. To nam bo omogočilo, da bomo ujeli korak z drugimi evropskimi državami, ki nas v razvoju na tem področju na žalost krepko prehitevajo. Naloge upravljavca zbirk podatkov eZdravja s tem predlogom prevzema Nacionalni inštitut za javno zdravje, s čimer razširjamo njegove naloge kot enega osrednjih upravljavcev zbirk osebnih podatkov s področja zdravstva. Center za informatiko v zdravstvu, ki je že organizacijska enota na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje, bo naloge, povezane z eZdravjem, začel opravljati 1. decembra letošnjega leta. S tem dnem bo prevzel v upravljanje od ministrstva vso dokumentacijo, arhiv, naloge in pravice ter obveznosti iz pogodb. Do 1. decembra 2015 pa bo te naloge in pristojnosti centra za informatiko opravljalo Ministrstvo za zdravje. Predlog zakona sicer uvaja pravne podlage za eZdravje na način, da uvaja elektronsko poslovanje v zdravstvu na nacionalni ravni in devet novih zbirk podatkov s področja zdravstva. Ključna zbirka predloga zakona je tako imenovani Centralni register podatkov o pacientih, ki vsebuje dvojne vrste podatkov o pacientih, ki imajo v Republiki Sloveniji stalno ali začasno prebivališče, in sicer je to povzetek podatkov o pacientu in zbirka pacientove zdravstvene in druge dokumentacije. Ti podatki se bodo uporabljali zato, da bodo omogočili dostop in izmenjavo podatkov za izvajanje nujne medicinske pomoči, za izvajanje druge zdravstvene oskrbe in mrliško pregledne službe. Potem se bo ta zbirka ažurirala na osnovi podatkov osnovne zdravstvene dokumentacije, uporabljala pa se bo tudi za analitične, statistične in raziskovalne namene. Pridobivanje podatkov iz centralnega registra je načeloma dopustno le v izvajanju zdravstvene oskrbe pacienta. Pridobivanje podatkov pri izvajalcih v Republiki Sloveniji je dopustno brez privolitve pacienta, pri izvajalcih v tujini pa je potrebna privolitev pacienta. Pacient ima pravico, da s pisno izjavo prepove vpogled v povzetek podatkov o pacientu. Hkrati s tem predlogom zakona bo s predlogom izpostavljenih še 6 zbirk podatkov, ki bodo

vsebovale klinične podatke, kot so eNapotnica, eNaročilo, eRecept, eTriaža, TeleKap, Evidenca teleradioloških preiskav, eKomunikacije; in dodatno dve zbirki podatkov, to bo Evidenca uporabnikov rešitev eZdravja in Evidenca uporabnikov ... / znak za konec razprave/ Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovana ministrica, kolegice, kolegi!

Danes začenjamo z obravnavo zakona, ki je ključen za izvajanje projekta eZdravje. Gre za novelo Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, katerega ključni cilj je v najkrajšem možnem času z omejenimi sredstvi omogočiti vpeljavo preizkušenih rešitev eZdravja na nacionalni ravni. Predlagani zakon bo omogočil, da se storitve eZdravja razširijo na nacionalni nivo tako, da jih bodo uporabljali vsi izvajalci zdravstvene dejavnosti, ob hkratni zagotovitvi jasno opredeljenega zbiranja in obdelave podatkov v zbirkah podatkov eZdravje. Izmenjava podatkov med različnimi izvajalci zdravstvene dejavnosti je namreč pri nas še vedno pomanjkljiva in je praktično povsem na papirju in v omejenem obsegu preko sistemov obveznega zdravstvenega zavarovanja; ali pa jo celo prenašajo od izvajalca do izvajalca pacienti kar sami. Kot navajajo predlagatelji, so vsakodnevne izkušnje in nemoč pacientov ter zdravstvenega osebja in nekateri, žal, nesrečni primeri iz prakse nedvomno pokazali, da je pomanjkanje sodobnih postopkov jasne in za vse vpletene predvidljive ureditve internega poslovanja ter sodobne informacijske podpore, predvsem kliničnim nalogam, eden od perečih problemov slovenskega zdravstva. V zdravstvenem sistemu sodeluje veliko število različnih akterjev, zaradi česar govorimo o kompleksnem sistemu, ki potrebuje največjo možno mero operacionalizacije in optimizacije, da bo proces izmenjave podatkov čim bolj racionalen. Projekt eZdravje predstavlja enega večjih projektov informatizacije javnih storitev. Združuje aktivnosti vpeljave rabe komunikacijskih in informacijskih sredstev na področju zdravstva, s katerimi bo moč zagotoviti učinkovitejše javnozdravstvene storitve. Rezultati eZdravja bodo omogočili, da se lahko zdravstvena obravnava bolje prilagodi posameznikom, olajša mobilnost in varnost pacientov, zmanjšujejo stroški zdravstvenih storitev ter podpre interoperabilnost v državi in prek meja. Projekt eZdravje ni le tehnološka rešitev, temveč gre za nov pristop k vzpostavitvi zdravstva, ki je orientiran na prebivalce. Zaposleni v zdravstvu, ki so vključeni v projekt eZdravje, pa pričakujejo, da bodo rezultati

projekta omogočili bolj celovito in kakovostno obravnavo pacientov ter boljše sodelovanje s kliničnimi specialisti in drugimi zdravstvenimi delavci. Najpomembnejše pa se jim zdi aktivno vključevanje pacientov v proces zdravljenja in njihova večja skrb za lastno zdravje. Kot rečeno, je projekt eZdravje eden največjih nacionalnih informacijskih projektov. Rezultati podprojektov bodo omogočali realizacijo ključnih strateških ciljev, ki si jih je zadalo Ministrstvo Republike Slovenije za zdravje: povečati kakovost in učinkovitost zdravstvenega sistema, kar vključuje lažje načrtovanje in opravljanje zdravstvene organizacije oziroma zdravstvenega sistema kot celote, na podlagi kakovostnih, verodostojnih, ekonomskih, administrativnih in kliničnih podatkov zdravstvenega sistema; mobilizirati ustrezne rešitve na področju informatike in celovite kakovosti v zdravstvu; izboljšati dostopnost zdravstvenih storitev za tiste skupine posameznikov, ki bi bile sicer zaradi svojih zmanjšanih zmožnosti, kot so starost, in drugih razlogov izključene; uveljaviti e-poslovanje kot običajen način dela v slovenskem zdravstvu.

Novela sledi načelu celovite obravnave in kakovostnega zdravstvenega varstva. Omogočila bo elektronsko izvajanje storitev eZdravja na nacionalni ravni kot običajen način dela v zdravstvu; vzpostavila pa bo tudi pravno podlago za kakovostno, prijazno in učinkovito poslovanje v zdravstvu. Socialni demokrati menimo, da je predlagana novela ustrezna, zato bomo podprli sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini Združena levica se načeloma strinjamo z vsebino predloga in bomo zakon v prvi obravnavi podprli. Dokončno se bomo opredelili po drugi obravnavi na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe in odgovorov strokovnjakov, ki bodo vabljeni na sejo matičnega odbora. Pri vsaki veliki zbirki osebnih podatkov je treba zagotoviti varstvo zasebnosti in preprečiti zlorabe sistema. Spomnimo se zgodbe nekdanje političarke, ki je zbolela za rakom; še preden je to uspela povedati svojcem, so o tem pisali rumeni mediji. Ta incident sicer ni bil povezan z uporabo informacijskega sistema, kljub temu pa je to svarilo, da je treba pri ravnanju s podatki maksimalno varovati bolnikovo dostojanstvo. Zakon na tem področju med drugimi predvideva, da lahko bolnik prepove dostop do določenih podatkov. Če gre za izvajalce v tujini, je dostop načeloma prepovedan in ga more bolnik izrecno dovoliti. V primeru izvajalcev doma pa je obratno. Domači izvajalci imajo dostop, če ga bolnik izrecno ne prepove. Nas vsekakor zanima, kako bo ta pravica urejena, da bodo

bolniki za njo sploh vedeli in jo uveljavljali. V obrazložitvi ni podrobneje pojasnjeno, na kakšen način bodo lahko do sistema eZdravja dostopali bolniki in kaj bo mogoče preko tega sistema urejati. Vemo, da večina naročanja še vedno poteka po telefonu, kar je zamudno. Nekatere bolnišnice sicer imajo sistem naročanja po e-pošti; a ne deluje. Te storitve se bodo seveda razvijale, ampak kljub temu se da opredeliti možnosti, ki jih ponuja sistem, ker je to vstopni podatek pri sklepanju pogodb z dobavitelji strojne in programske opreme.

V Združeni levici smo za to, da se razvije sodoben in uporaben informacijski sistem, ki bo prijazen tudi za bolnika. Je pa treba upoštevati, da zdravstvene storitve najbolj potrebujejo prav starejši in nekatere druge socialno ogrožene skupine, ki nimajo dostopa do interneta ali pa ne znajo uporabljati računalniških aplikacij. Ker ni jasno opredeljeno, katere storitve za bolnika bodo izpeljane v okviru tega projekta, ni mogoče oceniti, kakšne težave bi lahko to povzročilo tem bolnikom; vendar je treba pri izvedbi te ranljive skupine prednostno upoštevati in jih zaščititi. Glede rokov za hrambo podatkov bi potrebovali dodatna pojasnila. Zakon določa, da se nekateri podatki hranijo stalno, medtem ko se drugi hranijo začasno. V novem 14.b členu 2.e točka določa, da se podatki o večjih medicinskih posegih hranijo brez časovne omejitve, medtem ko se skladno s točko 3.c podatki o zdravstvenih stanjih in medicinskih posegih hranijo za zadnjih šest mesecev. Nas zanima, kaj bo kriterij za ločevanje večjih medicinskih posegov od drugih posegov? Če imamo na razpolago tako bogato zbirko podatkov in če je ta ustrezno zavarovana, potem je smiselno, da se v njej hrani čim več podatkov, ki so lahko koristni za bolnika ali zdravstvene raziskave. Prehod na nov sistem vedno zahteva določene prilagoditve. Treba je postaviti programsko opremo in naučiti zdravstvene delavce, da jo pravilno uporabljajo. To ni banalna stvar. Vemo, da bi moral biti že na podlagi sedanjega zakona, ki je bil sprejet leta 2000, ustanovljen center za izmenjavo podatkov. To se ni zgodilo, te naloge v določenem obsegu opravlja Ministrstvo za zdravje. Predlog predvideva, da bo te naloge prevzel center za informatiko v zdravstvu pri Nacionalnem inštitutu za javno zdravje. V obrazložitvi je navedeno, da so sredstva za ta prenos zagotovljena. Gre za okoli 14 milijonov v naslednjih letih, od 2015 do 2017. Glede na to, da bo za vzdrževanje sistema predvidoma zaposlenih 10 ljudi, od tega eden na ministrstvu, ostali na NIJZ, so to kar visoka sredstva. Nas bi v zvezi s tem zanimalo, na kakšen način se bodo zdravstveni delavci usposobili za uporabo novega sistema? Od zdravstvenih delavcev in drugih javnih uslužbencev, na primer socialnih delavcev, večkrat slišimo, da jim administrativna opravila jemljejo čas za izvajanje osnovne dejavnosti.

Med načeli zakona je tudi navedba, da morajo biti zdravstveni delavci čim manj obremenjeni z administrativnimi in finančnimi opravili, da bodo večino virov namenili zdravljenju in razvoju stroke. S tem se ne bi mogel bolj strinjati; ampak eno so načela, drugo pa je praksa. Mi imamo v zdravstvu, čedalje bolj pa tudi v družinski medicini in pri specialistih ogromno zasebnikov koncesionarjev. Po zadnjih podatkih ZZZS skoraj 14 % sredstev iz naslova obveznega zavarovanja dobijo zasebni izvajalci. Zavod ima sklenjene pogodbe z 219 javnimi zavodi in s kar tisoč 560 zasebnimi izvajalci. To je iz vidika zmanjševanja stroškov režije in razbremenitve zdravnikov negospodarno. Namesto da bi v zdravstvenem domu ena oseba opravljala administrativno delo za 10 zdravnikov, pri zasebnikih velikokrat to delo pade na enega zdravnika in sestro, da niti ne govorim o stroških programske in strojne opreme, če jo uporablja samo eden zdravnik. Hočem reči, da bo učinkovitost eZdravja odvisna tudi od racionalizacije zdravstvene mreže in od okrepitve zdravstvenih domov ter drugih javnih zavodov. Prav tako bi pričakovali pojasnilo, ali bosta imela zdravnik in sestra zaradi tega novega sistema več dela. Evidentiranje vseh teh informacij zahteva čas. Če so podatki vneseni napačno ali pomanjkljivo, so neuporabni ali škodljivi. Nas torej zanima, kaj novi sistem v praksi zahteva od zdravstvenih delavcev? 14.b člen določa tudi, da morajo zavarovalnice, ki izvajajo prostovoljno zdravstveno zavarovanje, pošiljati podatke v Centralni register podatkov. Dokler še obstaja dopolnilno zdravstveno zavarovanje, je takšno obveščanje nujno. Zavarovalnice ga izvajajo že zdaj in že zdaj imajo zdravstveni delavci podatke o dodatnem zavarovanju bolnika. Dopolnilno zdravstveno zavarovanje je neučinkovito, ker premalo denarja zavarovancev pride v zdravstveni sistem. Dopolnilno zdravstveno zavarovanje ni solidarno, ker so premije enake ne glede na to, ali imaš ministrsko plačo ali minimalca. Koalicija se je zavezala, da bo privatno zavarovanje nadomestila z javno dajatvijo, ker v Združeni levici seveda podpiramo. Ker bo prišlo do ukinitve dopolnilnega zavarovanja, bi bilo smiselno, da se za te zavarovalnice ohrani obstoječi sistem poročanja. Nesmiselno je, da bi imel kdorkoli dodatne stroške. V obrazložitvi ni navedeno, ali so tu predvidena kakšna dodatna vlaganja; če so, bi bilo smiselno, da se do ukinitve ohrani sedanji sistem.

V Združeni levici bomo zakon v prvi obravnavi podprli. Kot vidite, pa imamo precej vprašanj, ki so dokaj tehnične narave. Ker ne gre za kakšen svetovnonazorski zakon, smo presenečeni, da je koalicija predlagala prvo obravnavo na plenarni seji, in ni nam čisto jasno, kaj je namen tega. Po našem mnenju bi bilo bolj smiselno, da bi zakon najprej obravnaval odbor. Na odboru lahko strokovnjaki in predstavniki zdravstvenih delavcev odgovorijo na vsa naša praktična vprašanja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi, spoštovana gospa ministrica!

S predlogom zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva se dopolnjuje obstoječi zakon, ki je bil sprejet že leta 2000 in do sedaj še ni bil nikoli noveliran. Za Novo Slovenijo je to še en dokaz več, kako potrebna je torej temeljita zdravstvena reforma, in to tudi na področju ravnanja z občutljivimi osebnimi podatki v zdravstvu. S predlagano novelo želi Vlada vzpostaviti pravno podlago za zbirke podatkov v do sedaj pilotskem projektu eZdravje ter določiti njihovega upravljavca. Prav tako si želi ustanoviti tudi center za informatiko v zdravstvu kot del Nacionalnega inštituta za javno zdravje, ki naj bi skrbel za nemoteno, enovito in usklajeno delovanje zdravstvenega informacijskega-komunikacijskega sistema. Te naloge naj bi po predlogu novele do 1. 12. 2015, torej tega leta, opravljalo Ministrstvo za zdravje, nato pa bi v celoti prešlo na Nacionalni inštitut za javno zdravje. Pravne podlage se tako zagotavljajo za novo nastajajoče zbirke podatkov eZdravje, in sicer Centralni register podatkov o pacientih ter devet podatkovnih zbirk.

V Novi Sloveniji bi želeli izpostaviti pomen varnosti novega komunikacijskega sistema, ki se vzpostavlja v zdravstvu. Predvsem pa nas skrbi način varnosti podatkov oziroma njihova dostopnost. V Novi Sloveniji podpiramo digitalno vključenost v vse več poslovnih in zdravstvenih procesov; seveda ob zagotovitvi ustreznih pravnih podlag in varnosti uporabnikov. Ko smo na področju zdravstva, je to še toliko bolj občutljivo. Gre namreč za izjemno občutljive podatke, kjer se mora preprečiti vsaka najmanjša možnost nepooblaščenega dostopa in razpolaganja z njimi. Vzpostavitev takšne nove in masovne zbirke občutljivih osebnih podatkov za potrebe eZdravja je velik finančni in organizacijski zalogaj. Pri tem se nam odpira tudi vprašanje glede delovanja centra za informatiko. Ali bo ta služba samostojna, z zaposlitvami visoko usposobljenih kadrov, ali bo skrbela zgolj za koordinacijo različnih izvajalskih pogodb s podizvajalci vzpostavitve zbirk eZdravja? Kakšen je finančni okvir te velike investicije? Upravičeno se nam poraja bojazen, da vseh teh zbirk še dolgo ne bo vzpostavljenih, kaj šele v uporabi. Za ilustracijo zgolj ena navedba, da je obstoječi zakon določal vzpostavitev centra za izmenjavo podatkov, ki pa nikoli ni zaživel v praksi. Prav tako v nacionalni zakonodaji ni nikjer definiran pojem zdravstvene dokumentacije, vendar je po mnenju predlagatelja le-ta določljiv. V Novi Sloveniji menimo, da se mora ustanovitelj najprej odločiti,

kako bo uredil informacijsko povezavo med izvajalci, predvsem šestindvajsetimi bolnišnicami. Če ne želi enotnega informacijskega sistema za vse izvajalce, pa naj vsaj zahteva integracijo teh sistemov na enotni platformi, da bo lahko na primer zdravnik v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana preveril, kje vse se je posamezen pacient že zdravil, katere preiskave so mu naredili in kakšni so izvidi teh preiskav. V nasprotnem primeru bomo dobili še en sistem, ki ne bo povezan ne z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje, ne Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kaj šele z Ministrstvom za zdravje; sploh pa ne bo na voljo izvajalcem ali bolnikom.

V predlogu zakona se nadalje določajo tudi uporabniki eZdravja, ki so fizične in pravne osebe. To so na primer pacienti, izvajalci zdravstvene dejavnosti in tako naprej. Med njimi pa se posebej določa še obvezne uporabnike, ki so že po samem predlogu zakona izvajalci zdravstvene dejavnosti, drugi obvezni uporabniki pa glede na razvoj eZdravja še niso določljivi, zato jih bo lahko s podzakonskim aktom določil sam minister. Sprašujemo pa se ob tem, ali je to kar bianko menica za različne dodelave in predelave še nedoločljivih uporabnikov eZdravja. Zaradi delovanja projekta eZdravje se torej v večini primerov ustvarijo nove zbirke občutljivih osebnih podatkov na enovit način, kar je seveda zaželeno, da bo papirnega poslovanja čim manj in ročnega prenašanja zdravstvenih kartonov; vendar je zaradi ogromne količine občutljivih podatkov treba zagotoviti tudi visoko stopnjo varnosti. V Novi Sloveniji tudi predlagamo, da se že v samem zakonu definira, kaj bo ključ do podatkov pacienta, kaj bo tisti temelj. Bo to EMŠO, davčna številka ali številka ZZS? Potem se bodo namreč vsi uporabniki in izvajalci dogovorili s programskimi hišami, da bodo to tudi prilagodile.

Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovana gospa ministrica! Krščanski demokrati predloga v prvi obravnavi ne bomo podprli, prav tako pa mu tudi ne bomo nasprotovali. Verjamemo pa v izboljšave obstoječega zakona. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovana ministrica in druge predstavnice ministrstva, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva predstavlja zakonsko pravno podlago za vzpostavitev bolj kakovostnega, prijaznega in učinkovitega, lahko rečemo modernega poslovanja v zdravstvu. Gre za enega večjih projektov informatizacije javnih storitev, ki bo v okviru projekta eZdravje omogočila odpravo administrativnih ovir pri pacientih in izvajalcih zdravstvene dejavnosti. S

tem bo omogočeno, da se lahko zdravstvena obravnava bolje prilagodi posameznikom, olajša mobilnost in varnost pacientov, zmanjšuje stroške zdravstvenih storitev, vpliva na uspešnost administracije, omogoča enakovredno obravnavo pacientov in uvaja druge pomembne izboljšave v okviru obravnave podatkov s področja zdravstvenega varstva. V Sloveniji se soočamo s problemi pomanjkljive izmenjave podatkov v zdravstvu, saj je le-ta nemalokrat vezana na odgovornost posameznega pacienta; izmenjava pomembne dokumentacije pa še vedno poteka v fizični, papirni obliki. Z namenom ureditve tega področja predlog zakona določa pravila vzpostavitve enotnega, celovitega in usklajenega sistema, kar je tesno povezano z nadaljnjim razvojem projekta eZdravje, ki bo realiziran na nacionalni ravni in ga bodo lahko uporabljali vsi izvajalci zdravstvene dejavnosti, kar nas bo končno postavilo v bok razvitejšim evropskim državam. V zakonu bo jasno določeno zbiranje in obdelava podatkov v zbirkah podatkov ter njihov upravljavec, to je Nacionalni inštitut za javno zdravje, ki bo podpiral in zagotavljal nemoteno, varno, zanesljivo in zakonsko opredeljeno elektronsko poslovanje v okviru eZdravja. Projekt eZdravje je bil prvič predviden v načrtu razvojnih programov za obdobje 2006–2012, ki ga je s proračunom za leti 2008 in 2009 sprejel tudi Državni zbor. Delno je projekt eZdravje financiran iz sredstev evropskega socialnega sklada, kar pomeni, da se bo do leta 2018 preverjalo njegovo izvajanje in doseganje predvidenih kazalnikov. V pilotnih izvedbah projekta so se že pokazali pozitivni odzivi pacientov in zdravstvenega osebja ter odrazili dobri rezultati, ki sledijo smernicam EU. Največ pomislov v zvezi s preteklo izvedbo projekta eZdravje so spodbudile ocene Računskega sodišča iz leta 2014, ki je v svojem revizijskem poročilu preverjalo obdobje od 1. januarja 2004 do 26. septembra 2013. Ugotovilo je, da projekt takrat ni dosegel vsebinskih in kadrovsko-organizacijskih, ne finančnih in terminskih planov. Te ugotovitve revizijskega poročila so odprla vprašanja o transparentnosti poslovanja v preteklosti, zato pričakujemo, da so bile s strani pristojnih organov nepravilnosti tudi primerno obravnavane in raziskane. Kljub vsemu je Ministrstvo za zdravje projekt pripeljalo v končno fazo, tik pred vzpostavitvijo na nacionalni ravni, zato v Poslanski skupini SMC podpiramo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, ki bo končno omogočil začetek delovanja projekta eZdravje. S predlaganimi spremembami in vzpostavitvijo projekta eZdravje se bo pacientu kot osnovnemu členu zdravstvene oskrbe omogočalo bolj kakovosten in učinkovit zdravstveni sistem, kar vključuje lažje načrtovanje in upravljanje zdravstvene organizacije oziroma zdravstvenega sistema kot celote na podlagi kakovostnih in

verodostojnih ekonomskih, administrativnih in kliničnih podatkov zdravstvenega sistema.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra menimo, da predlog zakona vsebuje nujno potrebne spremembe v smeri nadgradnje informacijskega sistema v slovenskem zdravstvu, zato predlog za nadaljnjo obravnavo predlaganega zakona podpiramo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu gospa Nada Brinovšek.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Predsednik, hvala za besedo. Lep pozdrav vsem ostalim v dvorani!

Eden izmed perečih problemov našega slabega zdravstvenega sistema je tudi izmenjava podatkov med različnimi izvajalci zdravstvene dejavnosti in pacienti. Ta izmenjava je pomanjkljiva in se trenutno odvija v pretežni meri v papirnati obliki; delno preko sistemov obveznega zdravstvenega zavarovanja ali pa dokumentacijo prenašajo od izvajalca do izvajalca zdravstvene dejavnosti pacienti kar sami. Ministrstvo za zdravje je na podlagi dodeljenih evropskih sredstev izvajalo e-projekt, in sicer v testnih okoljih na primarni in sekundarni ravni ter seveda tudi s privolitvijo pacientov. Projekt je pokazal, da so pacienti in zdravstveno osebje potrdili uporabnost, zanesljivost, predvsem pa samodostopnost do podatkov in dokumentov. Seveda je med izvajalci, se pravi zdravstvenimi delavci ali natančneje med zdravniki, tudi nekaj takšnih, ki uvedbi informacijske podpore nasprotujejo. To je bilo zaslediti iz medijev, predvsem iz vrst starejših zdravnikov, ki so izjavili, da gredo raje v pokoj, kot da bi pri svojem delu uporabljali računalnik. Glede na vse prednosti, ki jih dandanes prinaša sodobna informacijska tehnologija, je že skrajni čas, da se tudi na področju zdravstva elektronske storitve eZdravje razširijo na nacionalni nivo tako, da jih bodo lahko uporabljali vsi izvajalci zdravstvene dejavnosti in seveda tudi pacienti. Da pa se bo zagotovilo jasno opredeljeno zbiranje in obdelava podatkov ter omogočilo izvajanje storitev eZdravja na nacionalni ravni, je treba to urediti s spremembo zakonodaje. To je sicer za področje Ministrstva za zdravje nekaj novega oziroma je to prvi predlog zakona oziroma spremembe, ki je prišel s strani ministrstva v državni zbor v tem mandatu. Pa tako potrebne, kot so spremembe na tem področju. Tu imam predvsem v mislih Zakon o zdravstveni dejavnosti, ki je v veljavi že od leta 1992 in je še kako potreben preveritve. Obstoječi zakon, se pravi Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, ki je trenutno še v veljavi, ureja celo paleto zbirk podatkov, ne pa tudi samostojnih zbirk in njihovega upravljanca, ki bi zagotavljal predvsem varno in zanesljivo elektronsko poslovanje. Zaradi tega je treba tudi urediti pravne podlage za novo nastajajoče

zbirke podatkov eZdravja ter tudi določiti in prenesti naloge na upravljavca. Upravljavec informacijskega sistema naj bi bil s to novelo center za informatiko v zdravstvu, ki že deluje kot organizacijska enota na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje. Center za informatiko v zdravstvu naj bi glede na spremembo tega zakona začel izvajati svoje delo 1. 12. v letošnjem letu, ko bo od Ministrstva za zdravje, ki v tem trenutku še izvaja projekt eZdravje v testnih okoljih, prevzel v upravljanje opremo in tudi vse nedokončane zadeve, dokumentacijo in arhiv. Prav tako bo prevzel tudi vse naloge, pravice in obveznosti iz pogodb, ki se nanašajo na sam projekt eZdravja. Predlog sprememb zakona predvideva tudi zbirke podatkov in še 8 ostalih zbirk eZdravja. Te zbirke so centralni register podatkov o pacientih in zbirke, kot so na primer eNapotnica, eNaročilo, eRecept, eTriaža in tako naprej. Novela tega zakona določa tudi, da se bodo lahko za Centralni register podatkov o pacientih pridobivali podatki od centralnega registra prebivalcev, od upravljavca matičnega registra, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, od zavarovalnic in od upravljavca registra prostorskih enot. Sprememba zakona pa nalaga Ministrstvu za zdravje oziroma natančneje ministrici tudi vrsto nalog, kot so določitev nalog centru za informatiko v zdravstvu, določitev obveznih uporabnikov eZdravja, določitev pogojev, rokov in način vključevanja in uporabe eZdravja, določitev pogojev za vodenje zbirk podatkov v elektronski obliki in pogoje, katero pacientovo zdravstveno in drugo dokumentacijo lahko vsebuje centralni register pacientov. Vse te spremembe mora ministrica v skladu s to novelo izdati v roku enega meseca po uveljavitvi tega zakona. Realizacijo teh sklepov bomo v Slovenski demokratiški stranki budno spremljali. Projekt eZdravje, ki se bo v prihodnje financiral iz proračunskih sredstev države v letih 2015–2018, bo državni proračun bremenil v višini 14,4 milijonov evrov. Glede na višino vloženih sredstev lahko samo upamo, da bo projekt eZdravje uspel, da bo sprejemljiv za izvajalce in paciente ter da bo zaživel tudi v sami praksi. V Slovenski demokratiški stranki podpiramo, da se projekt eZdravje razširi na nacionalni nivo in med vse zdravstvene izvajalce ter paciente, zato bomo predlog sprememb zakona tudi podprli. Hvala.

PRESEDENIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospod Tomaž Gantar.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, gospa ministrica, kolegice in kolegi! Kar nekaj držav je, ki obravnavajo te občutljive podatke s področja zdravstva v posebni zakonodaji, in naša veljavna zakonodaja pač ne omogoča delovanja projekta eZdravje, za katerega je bilo namenjenih do sedaj že kar

nekaj evropskih sredstev in ki je na splošno pomemben v nadaljevanju za učinkovito delovanje zdravstvenega sistema. Pred nami je prva obravnava predloga novele Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva, ki uvaja elektronsko poslovanje v zdravstvu na nacionalni ravni in več novih zbirk podatkov s področja zdravstva, med njimi Centralni register podatkov o pacientih. Nekatere storitve projekta eZdravje so bile že preizkušene v testnem okolju, zato je prvi bistveni cilj predloga novele zakona omogočiti vpeljavo preizkušenih rešitev eZdravja na nacionalno raven. Sedaj veljavni zakon ne omogoča varnega, zanesljivega in zakonsko opredeljenega elektronskega poslovanja v okviru eZdravja. Obstoječi zakon opredeljuje center za izmenjavo podatkov, ki v praksi nikoli ni zaživel. Novi predlog zakona predvideva ustanovitev centra za informatiko v zdravstvu, ki bo poskrbel za delovanje enotnega in usklajenega zdravstvenega informacijskega sistema na nacionalni ravni in ki bo deloval na enotni informacijsko-komunikacijski infrastrukturi. Center za informatiko v zdravstvu je sicer že zdaj organizacijska enota Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Na ta center pa se prenašajo naloge skrbništva eZdravja. Center bo omogočal prenos in obdelavo zdravstvenih podatkov in storitev v okviru eZdravja, to je eRecept, eNaročanje, eTriaža, TeleKap in še nekatere druge storitve. Novela bo dala podlago za kakovostno, prijazno in učinkovito poslovanje v zdravstvu preko storitev eZdravja. Posebna pozornost v zakonu je in mora biti namenjena varstvu zasebnosti, ki je eno izmed temeljnih človekovih pravic, določenih v Ustavi in v Evropski konvenciji o človekovih pravicah. Sama evropska zakonodaja sicer ne določa natančno posameznih oblik zbiranja in načina obdelave zdravstvenih podatkov, je pa varnost pri zdravstvenih podatkih ključnega pomena. Poleg same pravne podlage, nujne za delovanje in vzpostavitev eZdravja, bo zakon izvajalcem omogočil strokovne, kakovostne in učinkovite storitve z namenom enotne in primerljive obdelave in izmenjave podatkov in dokumentov. Nujna in smiselna je tudi zakonska ureditev, ki bo zagotovila povezljivost in združljivost informacijskih sistemov v zdravstvu ter združljivost zdravstvenih podatkov, ki se nahajajo v različnih podatkovnih bazah. Ob tem pa nas v Poslanski skupini Desus skrbijo finančne posledice zakona, ki so opisane; in sicer predvsem za naslednji leti 2016 in 2017, za kateri bo treba finančna sredstva v proračunu šele zagotoviti.

Glede na pomembnost in vsebino predlaganega zakona poslanke in poslanci skupine Desus predlog novele zakona ocenjujemo kot primeren za nadaljnjo obravnavo in ga bomo seveda podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev.
Besedo ima gospod Jernej Vrtovec, pripravi naj se gospa Erika Dekleva.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSI): Spoštovani kolege in kolegi!

Ko smo poslušali stališča vseh poslanskih skupin, smo lahko ugotovili, da gre za izjemno pomemben zakon. Dejstvo je, da gre pri osebnih podatkih za izjemno občutljive stvari in mora biti temu primerna tudi sama zakonska ureditev. Sam pa imam – poleg tega, kar sem že v stališču poudaril in glede povezanosti sistema s samimi bolnišnicami – še ena druga vprašanja, ampak če ostanem pri bolnišnicah. Bistveno je, da ne bomo imeli dodatnih administrativnih težav. Se pravi, da bo ta zbirka podatkov na voljo Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje, potem Ministrstvu za zdravje in ZZZS. Ta sistem mora biti dejansko povezan, da bodo res vsi udeleženi vedeli o pacientu, na primer XY, Janezu Novaku, ali se je že zdravil, kako se je zdravil, kaj je imel itd. Pomembna je ta obveščенost na vseh teh nivojih, ki sem jih naštel. Nadalje imam, gospa ministrica in osebje, eno vprašanje. Iz predloga zakona izhaja, da bo Nacionalni inštitut za varovanje zdravja za centralni register podatkov o pacientih, se pravi tudi od zavarovalnic, ki izvajajo prostovoljno zdravstveno zavarovanje, brezplačno pridobival podatke o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju. S pogodbami, tudi piše v zakonu, bo dogovorjen postopek in način izmenjave teh podatkov. Moje vprašanje je, ali to pomeni, da bodo imele zavarovalnice določeno obveznost posredovanja podatkov brez plačil stroškov; ali pa bodo zaradi tega nastali kakršnikoli stroški. Pri hitrem pregledu tega ni bilo najbolj dosledno razbrati. To je to. Če bo še kakšna stvar, se bomo v Novi Sloveniji še v nadaljevanju oglasili.

Poudarjam pa, ta zakon je potreben. Potrebne pa so tudi spremembe samega predloga zakona, če želite, da bo Nova Slovenija prispevala svoje glasove. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Erika Dekleva.

Pripravi naj se gospod Marijan Pojbič.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo.

Kot je kolega rekel, res je ta zakon potreben, zato ga bomo in tudi sama podprla. Strinjam se, da se v tem trenutku soočamo najbrž še z veliko vprašanji, vendar je to prva obravnava zakona in verjamem, da na koncu ne bo več odprtih vprašanj oziroma dilem. Trenutno predlog zakona predstavlja le zakonsko podlago za vzpostavitev predvsem učinkovitega poslovanja v zdravstvu. Najbrž ni treba izpostavljati, da v Sloveniji poteka izmenjava pomembnih dokumentov še vedno v fizični

obliki, kar je v tem trenutku najmanj neprimerno; s tem je seveda povezana posameznikova odgovornost do ravnanja s temi podatki, stroški in še kaj bi se našlo. Predlog zakona, ki je pred nami, določa pravila za vzpostavitev sistema izmenjave podatkov in to je tesno povezano z razvojem projekta eZdravje, ki bo oziroma bi po mojem mnenju že moral biti realiziran na nacionalni ravni. Ne glede na vsa sredstva, ki so bila doslej vložena v ta projekt eZdravja, ali pa prav zaradi te velike količine finančnih sredstev je treba v najkrajšem času omogočiti, da se vpelje že preizkušene rešitve v prakso. Projekt eZdravja je bil kot pilotni projekt testiran v nekaterih okoljih in pohvaljen s strani pacientov in zdravstvenega osebja. Dejstvo je, da se bo na ta način razbremenilo poslovanje v zdravstvu, da se bo zmanjšale administrativne ovire za paciente. Pričakujemo lahko tudi boljšo kakovost, dostopnost, lahko pa omenimo tudi pozitivne učinke, ki jih bo projekt imel na okolje. Seveda je skrajni čas, da ujamemo korak z drugimi evropskimi državami, ki nas na tem področju močno prehitujejo. Je pa tudi res, da je na projekt v preteklosti padla velika senca, govorim o negativni oceni Računskega sodišča. Računsko sodišče je preverjalo projekt od leta 2004 do 2013. Žal se je v tem času zamenjalo veliko vlad, še več ministrov, vendar v tem trenutku lahko rečemo samo to, da projekt morda do tega trenutka ni bil peljan ravno transparentno. Upam samo, da se pristojni organi s tem intenzivno ukvarjajo in da bo na koncu nekdo odgovarjal za vse napake, nesmisle in neodgovorno porabo davkoplačevalskega denarja.

Trenutno lahko rečemo, da predlog zakona vsebuje nujno potrebne spremembe v smeri nadgradnje informacijskega sistema v slovenskem zdravstvu; in zato bom predlog podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Marijan Pojbič.
Pripravi naj se gospa Maruša Škopac.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani gospod predsednik.

Moram najprej povedati, da v situaciji, v kakršni je naš zdravstveni sistem, sem osebno zelo vesel vsakih rešitev, ki so znotraj tega sistema in pridejo na mizo v državni zbor ter izboljšujejo stanje na tem področju. Mislim, da je zakon, ki je danes v obravnavi, eden izmed zakonov, ki gredo v pravo smer. In danes, če sem dobro poslušal stališča poslanskih skupin, je pozitivno, pripravili ste zakon, ki mu praktično kaj dosti ni dodati. In mislim, da je prav, da dobre rešitve, ki jih predlaga Vlada, ne glede na to, ali smo v koaliciji ali opoziciji, tudi podpremo. In jaz bom seveda ta zakon podprl iz dveh razlogov. Prvi je ta, da ta zakon zagotavlja pravno podlago za elektronsko poslovanje na nacionalni ravni in na enovit način. Drugič, odpravlja administrativne ovire. To se mi zdi še

toliko bolj pomembno, ker če pogledamo naše sisteme in podsisteme, imamo izjemno veliko administrativnih ovir in prav zaradi tega potem nastopajo posledice, ki sicer ne bi, če bi zadeva normalno potekala, po nekih točno določenih tirnicah. Prepričan sem, da bomo s tem zakonom te administrativne ovire zmanjšali in s tem zagotovili, da bodo osebe, ki dela v zdravstvenem sistemu, in tudi pacienti bolj zadovoljni. In če gremo v to smer, mislim, da je prav, da takšne predloge zakonov tudi podpiramo.

Seveda bom ta predlog zakona podprl.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Maruša Škopac. Pripravi naj se gospod Branko Zorman.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Danes izmenjava podatkov med različnimi izvajalci zdravstvenih storitev poteka praktično na papirju, razen v omejenem obsegu preko sistemov zdravstvenega zavarovanja. Glede na dobo tehnološkega razvoja je tak sistem zelo zastarel, stroškovno neučinkovit in ima številne pomanjkljivosti. Zakon, ki ga obravnavamo danes, je predpogoj, da komunikacijo znotraj zdravstvenega sistema informatiziramo. Omogočil in jasno bo opredelil zbiranje in obdelavo podatkov v zbirkah podatkov eZdravja in omogočil elektronsko izvajanje storitev na nacionalni ravni kot običajen način dela v zdravstvu. Projekt eZdravje ni nič novega, saj se vleče že od leta 2005. Končno naj bi zaživel konec letošnjega leta. Od njega si ometamo izboljšanje dostopnosti do zdravstvene oskrbe ter večjo učinkovitost in produktivnost v zdravstvenem sistemu. Uvedba storitve eZdravje bo namreč bistveno vplivala na razbremenitev poslovanja v zdravstvu, saj predlog zakona zasleduje cilj kakovostnega, prijaznega in učinkovitega poslovanja v zdravstvu. Z njegovo uvedbo se bodo pomembno zmanjšale administrativne ovire za paciente in količina administrativnega dela za zdravstveno osebo, saj bo elektronsko vodenje zbirk podatkov v zdravstvu vplivalo na kakovost in enakopravnost obravnave. Predlog zakona vzpostavlja več zbirk, ki bodo delovale znotraj sistema eZdravje. Gre za zbirke eNapotnica in eNaročilo, eRecept, Evidenca uporabnikov zdravstvene zNET kartice za oddaljeni dostop, eTriaža, TeleKap, eKomunikacije, Evidenca teleradioloških preiskav Republike Slovenije in spremljajoča zbirka podatkov Evidence uporabnikov rešitev eZdravja. In kaj konkretno pomeni aplikacija eRecept in kako bo delovala? Zdravnik ob obisku pacienta s kronično boleznijo lahko izbere zdravila z vsemi potrebnimi podatki in za to namenjena pogleda že prej pripravljenih predpisov. Ta pristop bistveno pospeši vnos administrativnih podatkov, saj so že predhodno izpolnjeni in včasih potrebujejo le manjše korekcije. Pomembna pridobitev je tudi to, da informacijski sistem zdravnikom pomaga pri

odločanju o ustreznosti uporabe posameznega zdravila pri določeni rizični skupini s kontrolami in opozorili, kako posamezna zdravila učinkujejo v kombinaciji z drugimi zdravili. Zdravnik bo imel po novem vpogled v vsa predpisana zdravila določenega pacienta in mu tako ne bo predpisal zdravila, ki negativno vpliva na delovanje že predpisanih zdravil. Poleg tega rešitev eRecept omogoča, da zdravnik v primerih, ko gre za pacienta, kjer je predpisovalec njegov osebni zdravnik, brez prisotnosti pacienta izvede predpis receptov in le-te odloži v centralni del rešitve. Pacient lahko tako brez obiska zdravnika obišče najbližjo lekarno, se na podlagi kartice zdravstvenega zavarovanja identificira pri farmacevtu, ta pa mu iz centralnega dela rešitev eRecept prebere vse recepte, ki so še neizdani. Pacient nato prejme zdravila, kar je vidno tudi na strani osebnega zdravnika, če naredi poizvedbo za določenega pacienta. Uvedba rešitve eRecept za pacienta predstavlja kar nekaj sprememb. Prva je zagotovo ta, da bo po nacionalni uvedbi rešitve, ko bodo vse lekarne vključene v eRecept, zdravila na recept lahko dvigoval le s svojo kartico zdravstvenega zavarovanja. Druga prednost je, da si bo lahko zdravila na recept, ki jih jemlje na primer zaradi kronične terapije, v dogovoru s svojim osebnim zdravnikom priskrbel brez obiska ambulante. Tretjo prednost bo pacient lahko občutil pri obisku v lekarni, saj bo zaradi pohitrenega postopka izdaje zdravil na recept čakal bistveno manj, kot je bilo to potrebno pri izdaji klasičnih papirnih receptov; prav tako pa se bo odpravila možnost napak, do katerih danes lahko pride v primeru nečitljivih receptov.

Obravnavani zakon vsebuje nujno potrebne spremembe za uporabo nadgradnje informacijskega sistema v zdravstvu, zato bomo predlog v naši poslanski skupini absolutno podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Branko Zorman, pripravi naj se mag. Margareta Guček Zakošek.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Predsednik, hvala za besedo.

Kot že večkrat omenjeno, ta predlog zakona zagotavlja neko pravno podlago za dokončno izvedbo projekta eZdravje. Predvsem pa bodo potem z uvedbo tega projekta odpravljene administrativne ovire pri izvajalcih in pacientih. Zakon vzpostavlja elektronsko poslovanje v zdravstvu na nacionalnem nivoju pri vseh izvajalcih zdravstvene dejavnosti in uvaja 9 novih zbirk podatkov. Z vsemi temi zbirkami podatkov bo upravljala Nacionalni inštitut za javno zdravje – oziroma znotraj njega center za informatiko v zdravstvu, ki bo hkrati tudi skrbnik eZdravja in bo skrbel za nemoteno izvajanje le-tega. Rad bi se dotaknil teh 9 zbirk, ki se uvajajo; nekatere so že v pilotnih projektih, to se pravi v funkciji. Ostale bodo prišle na vrsto, ko bo eZdravje v celoti začelo delovati.

Najpomembnejša in najbolj obsežnejša zbirka je tako imenovani CRPP, to je Centralni register podatkov o pacientih, v katerem bodo zajeti vsi matični podatki o pacientu in pacientova zdravstvena in ostala dokumentacija. Vsi ti podatki bodo v Centralni register podatkov o pacientih prihajali iz različnih virov, iz centralnega registra prebivalstva in iz matičnega registra, iz Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ter iz naslova vseh zavarovalnic, ki ponujajo prostovoljno dodatno zdravstveno zavarovanje. Namen je izvajalcem tega centralnega registra, izvajalcem doma in v tujini omogočiti dostop do podatkov in izmenjavo letih, predvsem pri izvajanju nujne medicinske pomoči, druge zdravstvene oskrbe, mriško pregledne službe in za ažuriranje podatkov v zdravstveni dokumentaciji posameznega pacienta. Pacientu je dovoljeno oziroma bo dovoljeno, da lahko vpogleda v svoje podatke. Dovoljeno mu bo tudi, da lahko prepove vpogled v nekatere podatke iz tega registra. Načeloma se šteje, da pacient, razen če se pisno ne izjasni proti temu, v Sloveniji dovoljuje vpogled v njegovo dokumentacijo s strani vseh izvajalcev zdravstvene dejavnosti, pri katerih bo v obravnavi. Drugače je v tujini. V tujini se zahteva striktno pisno soglasje pacienta. V nasprotnem primeru tuji izvajalec ne more vpogledati v podatke o pacientu. Druga zelo pomembna zbirka je eNapotnica in eNaročilo. Kaj bo to omogočilo? eNapotnica in eNaročilo bosta omogočila možnost elektronskega naročanja; to, kar do sedaj ni bilo možno, predvsem pa skrajšanje postopkov naročanja. Hkrati bodo na enem mestu zbrani vsi podatki o izvajalcih določene storitve. Kaj to pomeni? Vzpostavil se bo nacionalni čakalni seznam in izmenjava podatkov znotraj tega seznama, kar pomeni, da bo lahko nek pacient, ki se bo želel naročiti na določen pregled na podlagi napotnice, lahko izbral izvajalca te storitve, imel bo vpogled v čakalne vrste in se bo na podlagi teh čakalnih vrst lahko odločil, kam se bo prijavil na ta pregled. Kot primer, recimo, ko dobimo napotnico za specialistični pregled, do zdaj je bilo treba iti k zdravniku, dobiti napotnico v papirni obliki, napotnico poslati temu izvajalcu v bolnišnico oziroma v terciar. Zdaj tega več ne bo treba, zdaj bo to vse urejeno elektronsko, nobenega pošiljanja ne bo in hkrati si bo lahko pacient še določil točen termin svojega pregleda vnaprej. Tretja zbirka je eRecept, ki je tudi pilotno že ponekod potekal. Kaj pomeni to? To pomeni večjo varnost. V primeru neke interakcije med zdravili bo farmacevt oziroma zdravnik že avtomatično v bazi videl, da pacient prejema neko drugo zdravilo, ki je morda v neki interakciji z na novo predpisanim, in bo tukaj lahko primerno odreagirati. Hkrati bo imel zdravnik možnost zabeleženja stalne terapije. Predvsem bo manj administrativnega dela za farmacevte v lekarnah. Spet primer, ko smo potrebovali recept, tudi če je bila to neka stalna terapija, ki je lahko doživljenjska, je bilo treba iti po recept k

zdravniku, čakati v čakalnici, obremenjevati seveda ambulantno. Recepti so bili omejeni oziroma se je lahko naročalo zdravila le za določeno obdobje. Nadalje smo še potem morali čakati v lekarni, da so sprocesirali, poskenirali vse te recepte. Vse to bo pri eReceptu odpadlo.

Četrta zbirka podatkov je eTriaža. Gre za zdravstveno oskrbo ob izvajanju triažnega postopka v zdravstvenih domovih in bolnišnicah. S tem se bo doseglo zmanjšanje kliničnega tveganja za paciente in postopek triaže bo voden z ustrezno informacijsko podporo. Primer, vsi vemo, kako je na urgenci, veliko število pacientov, zdravstveno osebje ne zmora sprotne obravnave. Tukaj bo ta sistem eTriaže bistveno olajšal postopek. Nadalje imamo zbirko TeleKap, ki omogoča oddaljeno diagnostiko pacientov ob možganski kapi in možnost telekonzultacije z nevrologom specialistom v eni izmed 12 bolnišnic po vsej Sloveniji. Zopet primer, v primeru nekaterih simptomov možganske klopi se diagnosticiranje opravi na daljavo in se temu primerno lahko pravočasno ukrepa. Šesta evidenca je Evidenca teleradioloških preiskav RS, kar pomeni možnost oddaljenega odčitavanja rentgenskih slik, torej diagnostika na daljavo. Spet primer. Prenos rentgenskih slik v primeru premestitve pacienta, do zdaj je bilo treba vse te rentgenske slike prenašati fizično, razen če je bilo to znotraj posamezne ustanove. S tem bo tudi možna konzultacija s specialisti v drugih ustanovah, torej konzultacija na daljavo. In povsem odpadejo fizične rentgenske slike, ker bo vse v elektronski obliki. Sedma evidenca je komunikacija, kjer gre za povezovanje informacijskih sistemov za izvajalce in informacijskega sistema Generalne policijske uprave v primeru nesreč, prometnih nesreč, ponesrečencev, kaznivih dejanj in podobno. V primeru, ko ima policija nek primer, ki ima neko zdravstveno posledico, so do sedaj obremenjevali zdravstveno ustanovo z vprašanji. Sedaj to več ne bo potrebno, ker bodo samo notri v bazo pogledali in bodo zelo hitro lahko povezali in se odzvali na ta dejanja. Nadalje sta potem še dve zbirki, ki sicer nista klinične narave, pa vendarle – Evidenca uporabnikov eZdravja, kjer gre za upravljanje podatkov o uporabnikih eZdravja; in Evidenca uporabnikov za oddaljeni dostop. Gre za upravljanje s pravicami uporabnikov za oddaljeni dostop, skratka do informacijskih virov v tako imenovanem zNET omrežju.

Najpomembnejše v tem projektu eZdravje je, da se vse te zbirke podatkov lahko povezujejo in potem jih lahko temu primerno pozitivno uporabljamo. Skratka, glavna naloga eZdravja je odpravljanje administrativnih ovir pri izvajalcih in pacientih, zato je ta zakon več kot potreben, da eZdravje končno zaživi. Iz vseh teh povedanih razlogov bom ta predlog zakona seveda podprl.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Margareta Guček Zakošek, pripravi naj še mag. Bojana Muršič.

MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK (PS SMC): Hvala, spoštovani predsednik. Ministrica oziroma kolegice in kolegi!

Sedaj smo slišali obširno razlago, kaj vse nam prinaša prva podlaga tega zakona. Gre za resne spremembe in verjamem, da je to prvi korak v tisto, kar kolegi v Novi Sloveniji ves čas govorijo – to je reforma zdravstvenega sistema. Zato mi je zanimivo, da v prvi obravnavi tega ne bodo podprli. Verjamem, da bo sam zakon še doživel nekaj sprememb, ker se bodo verjetno tehnične stvari še odpirale, vendarle pa tukaj gre za sistemske spremembe. Gre za to, da imamo pet ključnih stvari, ki jih niso dosegle samo razvite evropske države. Mi imamo preko meje sosednjo Hrvaško, ki je ravno marca uvedla eNaročanje in e-poročanje v bistvu. Imamo primer, ko HZZO in Ministrstvo za zdravje uspešno sodelujeta s področja samega sistema. Jaz bi si osebno želela, da bi tudi naš ZZS stopil tukaj v korak z Ministrstvom za zdravje, kajti tam vendarle obstaja center moči in center financ. Ta dvotirni sistem, o katerem je kolega Vrtovec govoril, poleg tega pa primarni centri, kjer so ustanoviteljice občine in kjer je informacijski sistem sedaj postavljen na drugi bazi; da strnemo vrste in gremo v isti smeri naprej. Naj se pridruži tudi JAZMP, kajti gre za pomembne podatke o zdravilih, ki jih lahko imamo v isti bazi v primeru eRecepta. Zaključila bi tako, da gre tukaj prvič za boljšo in lažjo obravnavo pacienta, gre za boljšo kontrolo in financiranje s strani ZZS, gre za boljšo varnost za paciente, mislim Agencijo za zdravila; in ne nazadnje gre za drugačno delitev pogače. Danes 13 % damo za zdravila in medicinske pripomočke, 10 % od teh 2,3 milijarde damo za ostalo opremo, 75 % denarja pa je na organizaciji in sistemu. Ta podlaga danes, ki jo pošiljamo v nadaljnjo obravnavo, je tista, ki bo, verjamem, organizacijo in sistem zdravstva spremenila. Tukaj se bo videlo, kateri deležniki so zmožni stopiti na to pot, kje bo največ upora, pri pacientih prav gotovo ne. Razlogi, kot so nimamo računalnikov, ne želimo delati z računalniki, prav gotovo niso pravi.

Sama torej verjamem, da je to pot v reformo zdravstvenega sistema in zato bom tudi to podlago podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Repliko ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS Nsi): Najlepša hvala.

Težko je polemizirati, zakaj Nova Slovenija ne bo dotičnega zakona podprla, ampak kljub temu, kot kaže, sem bil napačno razumljen, zaradi tega je ta replika zelo utemeljena.

V preteklosti, mi imamo silne težave, na sploh, glede podatkovnih zbirk in združevanja teh zbirk itn. Celoten sistem javne uprave ima to težavo in v preteklosti recimo nismo bili sposobni na primer združiti enega centra podatkovnih zbirk skupaj. Zaradi tega smo upravičeno v

dvomih glede povezave in ureditve informacijske povezave med izvajalci, se pravi predvsem s 26 bolnišnicami. Previdnost je mati modrosti. Zaradi tega zakona ne bomo ne podprli ne mu nasprotovali. Smo pa jasno postavili kolegicam iz ministrstva vprašanja in upamo, da bomo dobili tudi dobre odgovore.

Gospa Guček, to pa je daleč od zdravstvene reforme, kar je na mizi. Daleč. Če mislite, da je to en del zdravstvene reforme, potem pa naj se nas on zgoraj usmili. Žal. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa ima besedo mag. Bojana Muršič, pripravi naj se gospa Jelka Godec.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsednik, za besedo.

Kot vsi vemo, živimo v dobi sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije, ki pa je tudi pri nas v Sloveniji že kar zaživela. Žal pa na področju zdravstva ugotavljamo, da se ta tehnologija še ni povsem razvila. Do zdaj so sicer že potekali pilotni projekti, ki so bili delno sofinancirani iz evropskih sredstev, ampak financiranje, kot vemo, se konec leta zaključuje. Vse preveč se danes pacienti soočamo s prenosom podatkov v fizični obliki, še posebej takrat je problem, kadar imaš pregled pri zdravniku, pa ambulantnega kartona ne dobiš takoj. Lahko se ti zgodi, da ga dobiš čez teden dni, vendar imaš v tem času pri specialistu pregled in tega ambulantnega kartona ni. Te zakonske rešitve nujno potrebujemo, saj je dostop in izmenjava podatkov zelo občutljiva, lahko pa pride hitro do zlorab pri njegovi uporabi. Zakonske spremembe, ki jih bomo sprejeli, oziroma rešitve morajo biti omogočene tako, da bodo omogočile izmenjavo novih podatkov na centraliziran način. Menim, da ta predlagani zakon, ki ga imamo v obravnavi, to prinaša. Predlagani zakon vzpostavlja več zbirk – eNapotnica, eNaročilo, eRecept, eTriaža, eKomunikacija in še več. Vse te zbirke pomenijo korak naprej v našem zdravstvu. Do zdaj smo bili sicer priča kar nekaterim, tudi nesrečnim, primerom iz prakse, ki jasno dokazujejo, da je pomanjkanje sodobnih postopkov, jasne in za vse vpeljane predvidljive ureditve internega poslovanja ter sodobne informacijske podpore en od perečih problemov slovenskega zdravstva. Zato še enkrat. Danes sem vesela, da imamo v obravnavi Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zbirkah s področja zdravstvenega varstva, ki podaja rešitve v projektu eZdravje. Verjamem, da bomo z vzpostavitvijo Centralnega registra podatkov o pacientih in druge zbirke osebnih podatkov, da bodo prinesle pozitivne učinke pri izvajanju zdravstvenih dejavnosti doma in v tujini, saj bo omogočen dostop do podatkov o pacientu za namene izvajanja nujne medicinske pomoči, druge zdravstvene oskrbe, mrliško pregledne službe, ažuriranje podatkov osnovne zdravstvene dokumentacije. Do zdaj je bilo sicer

izvedenih kar nekaj implementacij v testnih okoljih pri pilotnih izvajalcih zdravstvene dejavnosti in tudi pri tistih, ki so želeli pri tem sodelovati. Rezultati projektov so potrdili uporabnost, zanesljivost, varnost izvedbe, predvsem pa dostopnost do podatkov in tudi teh dokumentov. Nujno je, da v najkrajšem možnem času, seveda z omejenimi sredstvi, vpeljemo preizkušene rešitve eZdravja na celotni zdravstveni sistem. Zato je predlagani zakon še kako pomemben, saj že načelo celovite obravnave in kakovostnega zdravstvenega varstva zahteva, da se zdravstveno varstvo izvaja kot celoten sklop zdravstvenih storitev, ki učinkovito preprečujejo bolezni in tudi izboljšujejo zdravstveno stanje pacientov.

Z uporabo sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije bomo dosegli kakovostno, prijazno in učinkovito poslovanje v zdravstvu preko sistema eZdravje. Moramo pa biti še posebej pazljivi, ker gre tukaj za izmenjavo posebej občutljivih podatkov. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Jelka Godec. Pripravi naj se gospa Marija Antonija Kovačič.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala za besedo, predsednik.

Moram reči, če res danes govorimo, da so to reforme zdravstva, potem ne vem, zakaj o teh reformah ne vedo ničesar zdravniki, ki imajo danes dvourni stavko. Da nas države Evropske unije prehitvajo na vseh področjih zdravstva, je tudi več kot jasno. Da se težave v zdravstvu potencirajo že zadnja leta, da so se čakalne dobe povečale za 189 % čez dovoljeno mejo, je tudi že vsakemu jasno, pa ni treba biti zaposlen v zdravstvu ali biti pacient. Namreč, vsak dan je v medijih, pa tudi v širši javnosti zaznavamo te probleme, vsak dan je na tapeti ena tema iz zdravstva. Danes bi bolj pričakovala, da bi imeli na mizi res sistemske rešitve v zdravstvu, da bi imeli res celotno zdravstveno reformo na mizi; in ne bi zdaj s takšnim zakonom, kot je ta predlog, da gremo na eZdravje, govorili o tem kot neki veliki reformi. Jaz pričakujem, da bo danes v medijih napisano, da bo naše zdravstvo pa zdaj naenkrat reformirano in bomo imeli boljše zdravstvo. Sama zagovarjam ta način, torej eZdravje, ni nobenega problema s tega stališča, ker sem za informacijsko družbo. Moram reči, hvala bogu, da je to na mizi; verjamem pa, da ni to prva razprava na to temo, ker se že skoraj od leta 2006 ukvarjamo s tem informacijskim sistemom. Ta projekt eZdravje bi moral iti nekako skupaj, kot sem rekla, s celovitim razvojem sistema zdravstvenega varstva pri nas. Tako pa še vedno, kot sem dejala, nimamo nekih boljših rešitev, nimamo boljšega zdravstvenega varstva. Nimamo standardov in normativov ter s tem projektom eZdravje bomo naredili samo neko zmanjšanje administracije, kar verjamem, da se bo zgodilo. Torej, tu je en

del spremembe v zdravstvu vsekakor zaznati. Me pa zanima, ker v predlogu nisem zasledila – pravite, da se bodo zmanjšale tudi čakalne dobe, da bo sistem bolje deloval. V kolikšnem odstotku predvidevate, da naj bi se čakalne dobe zaradi zmanjšanja administrativnih ovir zmanjšale? V predlogu tudi ni zaznati, kakšni so točno določeni varnostni standardi oziroma sistem varnosti. V končni obliki tudi ta e-zapis, ki ga imata pacient in zdravnik, poleg medicinskih podatkov, kolikor sem zasledila, v drugih državah in mislim, da se to predvideva tudi v Sloveniji, da poleg podatkov o stroki, torej o zdravstvenem stanju bolnika, imamo tudi druge podatke s socialnega področja, zdravstvene nege in tako naprej. Zato pričakujem, da se v nadaljevanju bolj poudari oziroma pripravi, predstavi, opredeli varnost podatkov, na kar so opozarjali že predhodniki.

Upam, da bo ta predlog zakona začel delovati v praksi, kot sem rekla, ker se s tem ukvarjamo že deset let, da smo v ta projekt dali že okoli 15 milijonov evrov, da načrtujemo še več sredstev za to zadevo. Kot pa smo danes slišali, določena finančna sredstva še niso zagotovljena v proračunu, zato me močno skrbi, ali se bo ta zadeva sploh začela izvajati do leta 2018, kot je bilo rečeno; pri čemer sem tudi v medijih zasledila, da naj bi zadeva funkcionirala že konec leta 2015. S tega stališča je izvedba tega zakona vprašljiva.

Sicer pa vsekakor podpora temu. Pričakujem pa, da v nadaljnjih branjih posvetite večjo pozornost – kolikšno zmanjšanje čakalnih dob zaradi odprave administrativnih ovir predvidevate in kakšna je varnost podatkov; saj vemo, da gre tu tudi za človeški faktor. Sploh sedaj, ko informacijsko še nismo tako usposobljeni v zdravstvu, velikokrat prihaja do odtokanja informacij; morda bodo pa potem malo manj curljale. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marija Antonija Kovačič, pripravi naj se gospod Tomaž Gantar.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo.

S svojo razpravo bom pobrskala po predlogu zakona, učinkovitost tega, ki je bila že lepo predstavljena, pa upam, da bomo videli in občutili, mislim pa, da pozitivno. Sodobne informacijske, komunikacijske tehnologije so v Republiki Sloveniji dobro razvite. Mobilne komunikacije in upravljanje vsebin zagotavljata, da so nam različne vsebine – od službenih do zabavnih – dosegljive kjerkoli in kadarkoli. Podjetja in javne organizacije vodijo v elektronski obliki vse pomembne vsebine in praktično vsi njihovi zaposleni so stalno v medsebojni komunikaciji. Zdravstvo v informacijski dobi izvaja že vrsto projektov, katerih uspešni rezultati so preizkušene elektronske storitve, ki omogočajo zbiranje in izmenjavo podatkov ter zdravstvene

dokumentacije med različnimi izvajalci in različnimi dejavnostmi v zdravstvu na sodoben, varen in učinkovit način. Prvi cilj je zagotoviti delovanje in uporabo sodobnega sistema informacijske tehnologije in zagotavljanje informacijske varnosti, celovitosti, zanesljivosti, dostopnosti in zasebnosti podatkov za storitve eZdravja, ki jih je treba vpeljati na nacionalni ravni enotno. Trenutni zakon o zbirkah podatkov ureja celo paleto zbirk podatkov, ne pa zbirk njihovega upravljavca, ki bi podpiral, omogočal in zagotavljal nemoteno, varno, zanesljivo in zakonsko opredeljeno elektronsko poslovanje v okviru eZdravja. Zato je treba sodobnim zahtevam in ugotovitvam iz prakse ustrezno prilagoditi in urediti pravne podlage za novo nastajajoče zbirke podatkov eZdravja in ustanoviti center za informatiko v zdravstvu, ki bo poskrbel za delovanje enotnega in usklajenega zdravstveno informacijsko-komunikacijskega sistema na nacionalni ravni, ki bo deloval na enotni informacijsko-komunikacijski infrastrukturi. Uredba elektronskega zdravstvenega zapisa eRecepta, eNaročanja, e-izmenjave podatkov in dokumentov ter podobno zahteva nekaj nujnih posebnih določb ter tudi jasna pravila igre za vse nacionalne institucije, zdravstvene zavarovalnice, izvajalce zdravstvenega varstva, dobavitelje, paciente, nevladne organizacije in druge.

Drugi bistveni cilj predloga zakona je omogočiti pravno podlago za kakovostno, prijazno in učinkovito poslovanje v zdravstvu preko storitev eZdravja. Izvajalci, če želijo biti učinkoviti in kakovostni, morajo hitro pričeti z uporabo storitev eZdravja. Sprejetje tega zakona bo izvajalcem in njihovim procesom omogočil zakonite, strokovne, kakovostne in učinkovite elektronske storitve z namenom enotne in primerljive obdelave ter izmenjave podatkov in dokumentov. Center za izmenjavo podatkov iz šestega poglavja prejšnjega zakona ni nikoli zaživel, zato je v noveli zakona zaradi vzpostavitve in delovanja eZdravja na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje vzpostavljen nov center za informatiko v zdravstvu, ki bo nacionalni, enoten in usklajen zdravstveni informacijsko-komunikacijski sistem, ki bo deloval na enotni informacijsko-komunikacijski infrastrukturi. Predlog zakona predvideva zbirke podatkov eZdravja, in sicer Centralni register podatkov o pacientih, ki vsebuje dvoje vrst podatkov o pacientih – povzetek podatkov o pacientih in pacientovo zdravstveno in drugo dokumentacijo. Osnovni namen registra pa je omogočiti dostop do podatkov in izmenjavo teh doma in v tujini, da se omogoči dostop do podatkov zdravstvenemu osebju, ki sodeluje pri zdravljenju oziroma zdravstveni oskrbi pacientov za zagotavljanje primerne, varne in kakovostne zdravstvene in druge oskrbe. Podatki za centralni register se pridobivajo iz centralnega registra prebivalstva, matičnega registra, zdravstvenega zavarovanja,

zavarovalnice in od drugih. Zakon ureja tudi pooblastila za visoko varnost podatkov za vse, ki bodo pooblašteni za posredovanje in pridobivanje podatkov v in iz centralnega registra. Podatki pa se hranijo do smrti pacienta. Občutljivi osebni podatki se vodijo v več zbirkah – eNapotnicah, eNaročilih, eReceptih, zNET kartici, eTriaži, TeleKap, eKomunikacije, Evidenca teleradioloških preiskav; in spremljajoči zbirki Evidenca uporabnikov eZdravja.

Novela zakona prinaša predvsem na državni ravni enoten informacijski sistem, zato je nujna pravna podlaga, kar pa ta zakon je. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Gantar, pripravi naj se gospa Nada Brinovšek.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa.

Projekt eZdravje je brez dvoma izredno pomemben projekt za zdravstvo v smislu racionalnejšega dela, boljšega dostopanja do podatkov in podobnega. Izrednega pomena je za državo v smislu načrtovanja zdravstvenih storitev, planiranja zdravstva, ustrezne obdelave analitičnih podatkov in podobnega; ter seveda tudi za samega bolnika glede lažje dostopnosti do njegovih podatkov, do učinkovitejšega zdravljenja, kot je na primer pri TeleKapi in podobnih projektih. Nobenega dvoma ni, da bi s tem projektom morali imeti vsi korist: država, izvajalci in seveda bolniki oziroma mi kot potencialni bolniki. Je pa ta projekt neločljivo vezan na ravnanja z občutljivimi podatki o zdravstvenem stanju posameznika. In če se je do zdaj govorilo ali pa ukvarjalo v okviru projekta eZdravje več s tehničnimi rešitvami, kot je ustrezna strojna oprema, povezljivost in podobno; seveda je zdaj v drugem planu, ki pa je še pomembnejši in bolj vsebinske narave – se pravi vprašanja, na kakšen način ravnati s podatki, kdo bo imel dostop, do katerih podatkov. Osebnost sem prepričan, da morajo biti glavne opredelitve vseh teh vprašanj določene v samem zakonu. Nekatere; dopuščamo pač možnost, da se jih opredeljuje tudi v podzakonskih aktih. Ampak glede na pomembnost seveda mislim, da je zakon tisti, ki je prvi, ki mora določati, kaj in na kakšen način ter kdo bo do teh posameznih podatkov dostopal. To je seveda en vidik varnosti teh podatkov. Drugi vidik varnosti so tudi tehnične rešitve samega informacijskega sistema. Mislim, da bi bila potrebna opredelitev odgovornosti tudi v samem zakonu za zagotavljanje te optimalne varnosti, podobno kot je v nekaterih drugih sistemih, verjetno v bančništvu ali pa še kjerkoli drugje; do možnosti vdorov in dostopov do teh občutljivih podatkov. Naslednje vprašanje, ki je vsebinsko verjetno še dokaj odprto, je poenotenje in združljivost posameznih podatkov s področja zdravstva. Kako bomo baze podatkov naredili primerljive? Na kakšnih temeljih, da ne bomo na koncu primerjali jabolk s hruškami.

Tudi do zdaj je bilo te vsebine zelo težko primerjati in usklajevati, pogosto je tudi prihajalo zaradi tega do različnih interpretacij na podatkih, ki so se dobivali iz različnih zdravstvenih institucij. Kar nekaj napora je bilo do zdaj vloženega v povezljivost informacijskih sistemov, za katere vemo, da so si jih izvajalci pač prilagajali glede na svoje želje, potrebe, svoja videnja in so bili do velike mere ti sistemi inkompatibilni med seboj. Mislim, da je zdaj to z interoperabilno hrbtenico v večji meri urejeno. Bi pa bila po mojem smiselna tudi neka zaveza za v prihodnje, ko se bodo izvajalci v javnem zdravstvenem sistemu dogovarjali o spremembah znotraj tega, da bodo veljala določena pravila, da ne more tu igrati vsak svoje zgodbe na način, kot se je to dogajalo danes. Še ena stvar, ki se mi zdi dokaj pomembna, so sami stroški, ki so bili omenjeni in tudi v gradivu so omenjeni – so dokaj visoki. Govorimo o milijonskih zneskih za naslednja leta, v preteklosti so bila pač to evropska sredstva. Kar nekaj upravičene kritike je bilo na njihovo uporabo in način uporabe. V prihodnje bo treba zagotoviti na eni strani vidik racionalne rabe, po drugi strani pa naj ta sredstva ne postanejo nek stalen vir ali pa dober vir črpanja proračunskih sredstev za nadaljnjih 10 let za tiste, ki rešitve na področju zdravstvene informatike šele iščejo. Mislim, da ne bi bilo dobro, da vnaprej odkrivamo toplo vodo. Večina rešitev po svetu že obstaja in bojim se, da je kar nekaj rešitev ali storitev v okviru eZdravja, ki so predvidene še v krepki fazi razvoja teh storitev, ki naj bi bile pač v Sloveniji drugačne kot drugje. Mislim, da to nima hudo velikega smisla in bi veljalo o tem razmisliti.

O milijonih v naslednjih letih – en problem vidim tudi glede na današnje stališče, ki sem ga dobil v okviru reformnega programa glede višine sredstev, ki bodo zdravstvu namenjena pri zagotavljanju teh milijonov. In na drugi strani tudi pri porabi, ker že zdaj govorimo o 3, 4 milijonih na letnem nivoju, kar se mi zdi v fazi, ko sistem vzpostavljamo in istočasno že namenjamo ta denar za posodobitve in razvoje ne vem kakšnih programov veliko denarja, da je vredno o tem še enkrat razmisliti.

Seveda pa si želimo, da bi ta projekt eZdravja uspešno potekal in tudi bomo v tem kontekstu vsebinski predlog tega zakona, ki ga je mogoče v nekaterih podrobnostih treba še uskladiti, podprli, da prispevamo delež k izpeljavi tega projekta. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Nada Brinovšek, pripravi naj se predlagateljica.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo, predsednik.

Tu bi rada še enkrat opozorila ministrico, čeprav je ni več v dvorani, na naloge, ki izhajajo iz 13. člena teh sprememb zakona. In sicer, da bo morala v roku enega meseca

določiti naloge centru za informatiko v zdravstvu, da bo morala določiti obveznosti uporabnikov eZdravja, določiti pogoje, roke in način vključevanja v eZdravje, določiti pogoje za vodenje zbirk in pogoje, katero pacientovo zdravstveno in drugo dokumentacijo lahko vsebuje centralni register pacientov. Zakon to točno določa v roku enega meseca po uveljavitvi zakona. Rada bi tukaj tudi rekla, da si težko predstavljam vpeljavo tega računalniškega poslovanja v življenje, čeprav ta zakon in to podpiram. Terjalo bo veliko časa in tudi menim, veliko dodatnega izobraževanja za izvajalce. Zanima me, ali je v teh 14,4 milijonih, ki se v naslednjih 3 oziroma 4 letih predvideva iz proračuna države, zajeto tudi izobraževanje in usposabljanje teh izvajalcev. Bom raje tako vprašala, kaj ni zajeto v teh 14,4 milijonih?

Malo sem tudi skeptična, ker se aktivnosti, ki se izvajajo na Ministrstvu za zdravje, seveda bolj počasi, da bo ta projekt resnično že zaživel s 1. 12. letošnjega leta. Res pa je po drugi strani, da ta projekt ni odvisen samo od ministrstva; je vsekakor odvisen tudi od izvajalcev samih. Ker je prej v razpravo že repliciral kolega Vrtovec in tudi kolegica Jelka na izjavo gospe oziroma kolegice Guček, da gre ta sprememba kot neka reformna sprememba tega zakona. Jaz upam, da tukaj koalicija ne misli na tak način reformirati zdravstva oziroma celotne države.

In še kot pohvala kolegu Zormanu. Večkrat, na odborih za zdravstvo in tudi danes v Državnem zboru, smo lahko poslušali njegovo razpravo, za katero bi lahko rekla, da je mnogokrat boljša in natančnejša, kot nam jo podajo strokovne službe ministrstva ali pa celo ministrice. Škoda, da ni ministrice tukaj, bi ji predlagala, naj ga povabi v svoje vrste. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima sedaj državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje. Replika. Ja, seveda je replika prej. Repliko ima mag. Margareta Guček Zakošek.

MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK (PS SMC): Hvala.

Ker je letelo na mene zagotovo. Jaz nisem rekla, da je to reforma zdravstvenega sistema in sem bila narobe razumljena. Rekla sem, da je to prvi korak k reformi, ki ga podpiram, ker sem prepričana, ko se bo uredilo strukturno tudi gledanje, kje se kaj dogaja, da bo to vodilo k strukturni reformi. Nisem pa rekla, da je to reforma.

Prvi korak, zato ga podpiram. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sedaj pa ima besedo državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje gospa Nina Pirnat.

NINA PIRNAT: Hvala lepa. Spoštovani poslanci in poslanke!

Jaz se vam najprej zahvaljujem za številne konstruktivne pripombe, opažanja in

usmeritve, ki ste jih podali v okviru današnje razprave. Še posebej bi se pa zahvalila poslancema gospe Maruši Škopac in gospodu Branku Zormanu za izjemno dober prikaz predstavitev posameznih produktov eZdravja, v katerih bi sicer jaz sama morala podajati utemeljitve, pa so bile že podane. Na začetku bi povedala glede pojma zdravstvene dokumentacije, ki je bilo zastavljeno, kaj to pomeni. Mi smo že v samem uvodu povedali, da s tem zakonom tudi delno prenašamo Direktivo 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu v smislu prenosa definicije pojma zdravstvena dokumentacija. To pomeni, da s prenosom te direktive in vsebine hkrati tudi definiramo zdravstveno dokumentacijo. Naš zakon, ki je pred vami, temu neposredno sledi. Veliko razprave je bilo na temo varovanja podatkov, opredelitve varnosti. Naj povem, da imamo v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami varnost podatkov opredeljeno z Zakonom o varstvu osebnih podatkov, kjer so zdravstveni podatki posebej občutljivi podatki. Zakaj to razlagam? Zaradi tega, ker nas pri uvedbi eZdravja velikokrat primerjajo s Hrvaško, kjer varstvo osebnih podatkov ni tako restriktivno urejeno, kot je to pri nas; tudi ni tako močna zaveza in zaradi tega je šlo pri njih vpeljevanje hitreje. Kar pa se samega varovanja podatkov v povezavi s tem zakonom tiče, naj povem, da smo pri pripravi novele ves čas sodelovali z Informacijskim pooblaščencom, ki je tudi ves čas usmerjal nastajanje tega zakona. Zamišljeno je aktivno varovanje podatkov, sledijo se vsi dostopi po najmodernejših smernicah. Kar se tiče nabora osebnih podatkov, vrste, načina, je tako, kot je poslanec dr. Gantar izrecno poudaril, že navedeno v samem zakonu; in to ni stvar pravilnika. Kar se tiče primerljivosti podatkov, ki jih bomo nabirali, tudi izpostavljeno v isti razpravi, bo natančna metodološka navodila pripravljala Nacionalni inštitut za javno zdravje, ki bodo zagotavljala posamezno primerljivost.

Veliko je bilo razprave na temo možnosti izmenjave podatkov, povezave posameznih zbirk podatkov, za to temo je bilo v smislu strojne opreme in v smislu možnosti izvedeno orodje tako imenovana interoperabilna hrbtenica, preko katere so vse te možnosti izmenjave podatkov zagotovljene. V razpravi je bilo tudi vprašanje povezave z JAZMP. Naj povem, da eRecept že danes uporablja centralno bazo zdravil. Nadalje, kar se tiče priprave podzakonskih aktov, ki je bilo tudi izpostavljeno, da smo dolžni v roku enega meseca pripraviti podzakonske akte, naj povem, da smo bili v sklopu priprave vladnega gradiva dolžni dati že sam predlog zakona, skupaj z osnutki. Pravilnike, ki naj bi sledili iz tega zakona in bi se potem nanašali na obveznosti, na način vključevanja, na pogoje vodenja, kar je bilo vse tudi povedano v razpravi, to imamo v pripravi in

je mišljeno in smo zavezani, da to naredimo v roku enega meseca.

Bilo je vprašanje, ali je usposabljanje izvajalcev že zajeto? Da, usposabljanje izvajalcev je že zajeto v finančni konstrukciji, ki ste jo prejeli oziroma ki je priloga zakona. Kar se tiče premagovanja administrativnih ovir – NIJZ, ZZS in ostali izvajalci bodo preko ustreznih povezav zajeti in dostopali do e-zapisov. Posamezne ključne zadeve produktov so bile, kot rečeno, že navedene. Kar se tiče čakalnih dob. Seveda bo vzpostavitev nacionalnega čakalnega seznama omogočala boljšo preglednost, kje kdo čaka, možnost bo elektronskega naročanja na točen termin, vendar ta hip še ni mogoče reči, koliko bo to prispevalo k samemu skrajševanju. Vsekakor pa bo to prispevalo k veliko boljši preglednosti, kje čakalne dobe sploh so. Izognili se bomo podvajanju, potrojevanju ali še več – početverjenju, če želite, naročanja na različna mesta. Na ta način bo bolnik tudi bistveno lažje videl, kje, pri kom in koliko časa bo čakal. Ta sistem nam bo omogočal tudi odlično povezavo oziroma prikaz za analitike, ker bo lahko potekala tudi sprotna obdelava ažurnih podatkov o čakalnih dobah. In tudi na ta način bo vzpostavljen nacionalni čakalni seznam.

Mogoče toliko zaenkrat. Če sem kaj bistvenega spustila, bom pa še povedala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati? Prav. Potem prosim, da se prijavite, ko bom dal znak, da se prijavite. Če želi razpravljati tudi predstavnica Vlade kot predlagateljica predloga zakona, prosim, da se prijavi z dvigom roke. Zdaj pa prosim, da se prijavite. Vsak razpravljavec ima 5 minut. Najprej razpravlja mag. Margareta Guček Zakošek.

MAG. MARGARETA GUČEK ZAKOŠEK (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Ker mi je prej mogoče malo časa zmanjkalo, bi nadaljevala in bi imela mogoče tudi kakšno vprašanje za predstavnike Vlade. Rekli ste, da se ne moremo primerjati s Hrvaško zaradi različnega varovanja podatkov. To razumem, čeprav nam je tistim v zdravstvu, ki smo bili zaposleni ... Ravno, recimo, 3 leta nazaj je bila Hrvaška predstavljena kot dober primer, kako so že leta 2009 uvedli eRecept. In tukaj mogoče vprašanje glede eNaročanja. Jaz poznam konkreten primer, ko isti specialist, konkretno endokrinolog, obravnava različne tipe bolezni. Na primer, človek je diabetik, hkrati ima potencialno erekktivno disfunkcijo, recimo hipogonadizem, zato potrebuje različne obravnave pri istem specialistu, celo pri istem človeku. Kaj se danes dogaja? Danes se dogaja to, da mora ta človek za obravnavo priti trikrat v

razmiku osmih mesecev do enega leta, da dobi ustrezno terapijo. Na koncu pa se pojavi vprašanje, zakaj ni 100 evrov, da bi dodatno izvedli neko preiskavo, ki bi natančno pokazala neko diagnozo? Ali bo eNaročanje odpravilo to anomalijo našega zdravstvenega sistema, ki ga bolnice izkoriščajo in s tem polnijo svoj fond? Naslednja stvar: eRentgen oziroma kakorkoli se že to imenuje. Poznam primer, ko bil je človek slikan v zdravstvenem domu, dobil je sliko na CD, prišel je v bolnico v urgentnem stanju, tam pa so imeli opremo, ki ni znala odčitati tega rentgena. Ali bo ta sistem takšno anomalijo, povezavo med primarnim in sekundarnim oziroma terciarnim sistemom odpravil?

Veste, zakaj sem rekla reforma? Rekla sem zato, ker mi si ne želimo samo tega, da bodo papirji in se ne bodo prenašali in bodo pacienti razbremenjeni papirologije. Mi si dejansko želimo tega, da bo ta sistem omogočil bolj učinkovito delovanje – in zato je to prvi korak k reformi. Osebnostno sem prepričana, da ves ta čas, 15 let je od tega, od kar smo se za to odločili, porabili smo veliko evropskega denarja, da bi ga vzpostavili. Danes skorajda nimamo nič od ničesar in hvala bogu, da je ministrstvo prineslo dokončno ta predlog. Da ne bomo zopet investirali v opremo, sisteme, govorili o eZdravju; niti malo koraka pa v e-digitalizacijo in eHealth, ki ga Evropska unija promovira, ne bomo naredili. Če teh anomalij ne odpravimo, potem strošek uvajanja ni smotrno. Prej nisem uspela priti do tega dela reforme. Jaz še vedno mislim, da mora biti ta sistem podlaga za reformo načina funkcioniranja zdravstva, ker 75 % denarja gre še vedno v organizacijo in storitve oziroma v plače. Dajmo enkrat skupaj z ZZS pogledati, kje je ta denar, ki ga lahko prihranimo. Do danes smo varčevali na čem? Na cenah zdravil. Spravili smo na kolena določene farmacevtske proizvajalce, da danes sploh nimamo inovativnih zdravil, ker so predraga. Ne znamo pa takšnih sistemov izkoristiti za to, da bi tudi videli poti diagnoz. Ko iščemo ljudi, kje se zatakne diagnoza, da na koncu ne dobijo zdravil, ki bi jim lahko rešilo življenje, primer pljučne arterijske hipertenzije, 100 bolnikov. Kje se ustavi – v primarnem zdravstvu? To je tisto, kar rabimo. Rabimo sistem, ki bo dal reformo, jaz še enkrat to poudarjam.

Mislím, da metanje denarja v tehnologijo, če ne bomo hkrati razmislili o tem, kje v resnici pridobimo, ni smiselno, zato bi tukaj imela še ta dodatek. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Jaz o tem zakonu menim, da je mali korak za nas poslance, pa velik za zdravstvo. Zdravstvo bi sicer v prihodnosti potrebovalo še veliko takih korakov, pa vendarle se ob tem zakonu spomnim situacije. Ko sem nadgradil

svoj telefon, sem teden kasneje ugotovil, da mi ta telefon meri korake. Sedaj sem izvedel, da obstajajo ure, ki merijo srčni utrip, skratka, cel kup nekkih zdravstvenih parametrov, ki jih nekdo zbira. Ob takih parametrih, ko nekdo zbira tvoje podatke o tem, kakšen srčni utrip imaš čez dan, koliko korakov narediš, koliko se giblješ, me prav čudi, da smo šele danes, leta 2015 tam, kjer skušamo te podatke, podobne ali primerljive, ki se nanašajo na zdravje ljudi, povezati v neko celoto in iz njih nekaj iztržiti v našem zdravstvenem sistemu. Če povem drugače, danes bi že lahko morda pisali na kakšno multinacionalno firmo in jih prosili za kakšno eNapotnico, ker imajo več kot dosti podatkov o nas; pa se pri tem niti ne sprašujemo, kako so prišli do njih. Danes je bilo kar nekaj diskusij v zvezi s tem. Nimam nobenih pomislekov, da ta zakon danes sprejmemo. Edini moj pomislek je, zakaj šele leta 2015, zakaj ne 2003 ali 2002, ko je že bila dostopna tehnologija za takšno področje.

Nimam nobenih pomislekov, da bi tak zakon sprejel. Upam pa, da bo tudi v praksi zaživel v največji in najboljši luči; da nam bo bistveno olajšal te poti med osebnimi zdravniki, specialisti in podobno; ter hkrati olajšal delavcem, vsem delavcem, ki so udeleženi v tem zdravstvenem sistemu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za zdravje gospa Nina Pirnat.

NINA PIRNAT: Hvala lepa.

Najprej bi še enkrat poudarila, da večina produktov eZdravje, o katerih govorimo, že funkcionira na posameznih lokalnih nivojih, na lokalnem okolju. S tem zakonom pa dajemo zakonsko podlago, da jih izpeljemo na nacionalnem nivoju. Zakaj to poudarjam? Zaradi tega, da si morda ne bo nekdo predstavljal, da sedaj bomo pa neke produkte na novo razvijali in začinjamo od čiste nule, ne. S tem zakonom bomo mnoge lokalne produkte, ki so že izpeljani, uveljavili na nacionalnem nivoju in jim dali podlago. To je prva stvar. Druga stvar. Vprašanje, ali bo eNaročanje rešilo težave, ki so strokovno-klinične narave? Ne, ne bo jih rešilo. Problem, ki ste ga vi izpostavili, je stvar klinične poti in je stvar kliničnih smernic. To bomo reševali na drugačen način. Naj povem, da ta trenutek nastajajo nove smernice za pripravo smernic obdelave, priprave kliničnih smernic; in to bo rešila stroka – na kakšne vrste posegov, kako, kdaj in na kakšen način se pacienta naroča. To ni stvar eZdravja. eZdravje je v tem primeru samo orodje, kako zagotoviti boljšo preglednost. Ga pa nujno potrebujemo tudi zato, da vidimo te anomalije, ki morda res so anomalije.

Kar se tiče skupnega pregleda podatkov v radiologiji. Konkretno bo čitanje radioloških slik rešil radiološki portal, ki bo tudi rešil problematiko različnih vhodov, ki obstaja do

sedaj. Kar se pa tiče urgentnih centrov, pa naj povem, da bo v sklopu javnih naročil za te urgentne centre, ki jih razvijamo v Sloveniji, tudi zagotovljeno, da bodo vsi opremljeni enako, z enako tehnologijo; in teh težav potem ne bi bilo več.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

S tem zaključujemo razpravo. O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločali v petek, 24. 4. 2015, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O BANČNIŠTVU, PRVA OBRAVNAVA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 20 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratični stranki smo se ponovno odločili za vložitev Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o bančništvu v Državni zbor Republike Slovenije. V Slovenski demokratični stranki ocenjujemo, da obstaja več razlogov za dopolnitev Zakona o bančništvu, in sicer Slovenija je edina izmed tranzicijskih držav, ki je že drugič na račun davkoplačevalcev sanirala bančni sistem. Zadnja sanacija bančnega sistema na račun davkoplačevalskega denarja je znašala več kot 5 milijard evrov, pri tem pa je treba poudariti, da smo v letu 2013 na račun davkoplačevalcev sanirali tudi dve manjši privatni banki. V Slovenski demokratični stranki ocenjujemo in smo hkrati prepričani, da bi bilo pošteno do davkoplačevalcev, da bi izvedeli, za kakšne namene se porablja njihov denar. Zaradi tega smo tudi ponovno predlagali Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o bančništvu. Cilj tega zakona je pridobiti ustrezne podatke, ki bodo Državnemu zboru omogočili sprejetje učinkovite bančne zakonodaje, s katero se bo preprečilo izvajanje nepravilnosti in neučinkovitosti v slovenskem bančnem sistemu. Cilj predlaganega zakona je tudi razkritje odgovornosti tistih, ki so sodelovali v podeljevanju kreditov brez ustreznih jamstev, v primeru, če je banka prejela državno pomoč ali pa je predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. S predlagano rešitvijo bodo bančni podatki, ki so

bili do sedaj zaupni, dostopni za potrebe dela Državnega zbora Republike Slovenije ter delovnih teles in preiskovalnih komisij, ki delujejo v okviru Državnega zbora, če se bančni podatki nanašajo na banko, ki je prejela državno pomoč ali je predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. S tem se bo dalo Državnemu zboru Republike Slovenije, ki sprejema pomembne odločitve v zvezi z reševanjem težav v bančnem sistemu, možnost, da pridobi ustrezne podatke v zvezi s stanjem v bančnem sistemu, da ugotovi, kdo je odgovoren za nastalo stanje, in predvsem sprejme ustrezno zakonodajo, ki bo v prihodnje učinkovito preprečevala nepravilnosti in neučinkovitosti v delovanju slovenskega bančnega sistema.

V Slovenski demokratični stranki se zavedamo pomembnosti tajnosti in zaupnosti bančnih podatkov, vendar smo vsekakor prepričani, da bi v primeru, ko je vključen davkoplačevalski denar, zakonodaja morala omogočati vpogled v določen del podatkov. Ker smo predlagali, da ponovno odpremo splošno razpravo o tem zakonu, v Slovenski demokratični stranki danes pričakujemo konstruktivno razpravo o tem in da se predlog prvega branja tudi podpre. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju Ministrstva za finance gospodu Metodu Dragonji.

METOD DRAGONJA: Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovani predlagatelj, spoštovani poslanke in poslanci!

Uvodoma želim spomniti, da je 31. marca 2015 Državni zbor sprejel nov Zakon o bančništvu, ZBan-2, ki je tudi že objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 25/15, veljati pa začne 13. maja. Zato se moramo zavedati, da bi spremembe, o katerih odločate danes, veljale le, če bi bil predlog zakona, ki je pred nami, uveljavljen pred dnem pričetka veljavnosti ZBan-2.

Vlada je zavzela stališče do predloga zakona. Vlada predloga ne podpira. Vlada meni, da je obstoječa ureditev ustrezna in organom odkrivanja ter pregona omogoča razkritje podatkov, ki jih potrebujejo za ugotavljanje odgovornosti v primeru nepravilnosti pri bančnem poslovanju. Prav tako poudarjamo, da ZBan-2, ki bo pričel veljati 13. maja, določa, da Banka Slovenije lahko razkrije zaupne informacije Državnemu zboru, kadar ta v skladu z zakonsko določenimi pooblastili izvaja nadzor nad delovanjem Banke Slovenije v zvezi z izvajanjem njenih nalog in pooblastil pri opravljanju nadzora, če je posredovanje posameznih zaupnih informacij nujno za izvajanje pooblastil nadzora nad delovanjem Banke Slovenije. Predlog zakona res ne ureja povsem enakega vprašanja kot ZBan-2. ZBan-2

ureja dostop do zaupnih informacij, s katerimi razpolaga Banka Slovenije. Predlog zakona pa dostop do bančne tajnosti, to je podatkov, o katerih razpolagajo posamezne banke. A to ne pomeni, da Državni zbor ne more dostopati do tajnih podatkov bank. 126. člen ZBan-2 omogoča dostop do tajnih podatkov tudi, če tako določa drug zakon. Tak zakon je med drugim tudi Zakon o parlamentarni preiskavi. V zvezi z njim je Ustavno sodišče že zapisalo, da so preiskovalne komisije delovna telesa parlamenta, ki se od drugih parlamentarnih odborov razlikujejo po tem, da imajo pooblastila podobna sodiščem v kazenskem postopku. To predvsem pomeni, da smejo pod pretnjo sankcije zasliševati priče in izvedence ter zahtevati predložitev listin.

V zvezi s predlogom zakona pa poudarjam, da mu nasprotujemo predvsem zato, ker predlog zakona ne določa pogojev, pod katerimi lahko Državni zbor ali njegovo delovno telo zahteva posredovanje informacij. Vsak poseg v bančno tajnost bi namreč moral biti podvržen natančnim pravilom in pogojem, ki bi morali biti izpolnjeni; ter vezan na dejanske pristojnosti Državnega zbora. Tako ni dovolj, da se zahteva, da Državni zbor nek podatek potrebuje. Določeno bi moralo biti tudi, kateri cilj oziroma kakšen namen uporabe upravičuje poseg v bančno tajnost. To so osnovni razlogi, zakaj je vlada zavzela stališče, ki sem ga predstavil. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Združene levice bo predstavil dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Deklarirani namen Poslanske skupine SDS je, da se Državnemu zboru omogoči odkrivanje konkretne odgovornosti za nastanek slabih terjatev v bankah, ki so bile deležne državne pomoči; vendar je predlog napisan tako, da omogoča strankarsko manipuliranje s tajnimi bančnimi podatki. Po naši oceni bi lahko isti namen dosegli brez tega tveganja. Kot je znano, veljavni Zakon o bančništvu omogoča vpogled v zaupne podatke tožilstvu, policiji in sodišču na podlagi odločbe preiskovalnega sodnika. Po našem mnenju bi bilo treba to določbo razlagati široko, tako da bi se nanašala tudi na parlamentarne preiskave. Zakon o parlamentarni preiskavi namreč določa, da se parlamentarna preiskava na najbolj občutljivih področjih izvaja preko sodišča, ki opravi konkretna preiskovalna dejanja oziroma izvede določene dokaze. Po našem mnenju je to zadostna podlaga za to, da tudi parlamentarna preiskovalna komisija pridobi določene podatke, ki jih sicer varuje bančna tajnost, če za to obstaja upravičen razlog. Po našem mnenju bi bil namen predlagatelja dosežen, če bi predlagal določbo, da lahko te podatke poleg tožilstva, policije in sodišča

pridobi tudi parlamentarna komisija po predhodni odredbi preiskovalnega sodnika. Mislim, da takemu predlogu ne bi mogel nihče nasprotovati. Toda predlagatelj ni predlagal tega, ampak naslednjo dikcijo: "Podatke iz 214. člena mora banka razkriti, če je banka prejela državno pomoč ali pa je predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank in če podatke iz 214. člena tega zakona potrebuje Državni zbor, delovno telo Državnega zbora ali preiskovalna komisija Državnega zbora." Prvi kriterij je, da je bila banka deležna državne pomoči. Ta kriterij je diskriminatoren. Recimo, če je neki funkcionar prejel podkupnino na račun pri zasebni banki, ki ni bila deležna državne pomoči, je ta podatek za ugotavljanje odgovornosti nosilcev političnih funkcij enako relevanten kot podatki o tem, kdo je podpisal kreditno pogodbo, ki morda sploh ni bila sporna. Skratka, ureditev naj velja za vse banke ali pa za nobeno; pod pogojem, da je pridobitev teh podatkov nujno potrebno za delo preiskovalne komisije. V nasprotnem primeru postavljamo banke, v katere vlagamo javna sredstva, v neenakopraven položaj, kar je nesprejemljivo, če smo banko prej poddržavili in je zdaj državno podjetje. Na tej točki se v Združeni levici strinjamo s stališčem Vlade, da si predlagatelji napačno predstavljajo vzroke za nastanek bančne krize. Glede na to, kaj so zapisali v zahtevi za ustanovitev preiskovalne komisije, vidimo, da iščejo vzroke pri delovanju svojih ideoloških nasprotnikov, recimo ljudi, ki s komercialnimi bankami niso imeli nič; so si pa drznili podvomiti v razne neoliberalne mantre. Očitno je, da imajo predlagatelji zelo slab spomin oziroma bi radi s temi manevri dosegli, da bi javnost pozabila, kdo je vodil vlado in posredno tudi državne banke in državna podjetja v letih, ko je nastalo največ slabih terjatev. Če je kdo pozabil, največ slabih terjatev je nastalo med letoma 2004 in 2008, še posebej v zadnjih dveh letih prve vlade SDS, Desus, NSi, SLS. Vsi se zgražajo nad tajkunskimi prevzemi in krediti, ki so bili dani v ta namen. Deleži Republike Slovenije Kada in Soda se niso prodajali sami, ampak so jih prodajali tisti, ki so vodili vlado, Kad in Sod, to so pa med drugim tudi predlagatelji tega zakona. Ampak bistveni vzroki niso v dejanjih teh posameznikov, ampak v konstrukcijskih napakah evrskega območja in napačni makroekonomski politiki vlade. Dovolite mi daljši citat profesorja Prašnika iz Mladine, 20. februarja 2015, ki je to najbolj na kratko povedal. Citiram: "K nastanku krize, ki je Slovenijo doslej stala približno 30 % potencialnega BDP, smo v veliki meri prispevali sami. Soustvarjali so jo avtonomni procesi na plitvem slovenskem finančnem trgu, te so sprožili nenadni dogodki, ki so privedli do spremembe obstoječih pravil igre. Dva taka dogodka sta ključna. Z vstopom v Evropsko unijo in območje evra so se zmanjšala državna tveganja, kar je spodbudilo velik priliv kapitala preko bančnega sistema. Temu je v letu 2005 sledila razglasitev politike hitrega izstopa

države iz obeh ključnih skladov Sod in Kad, kar je pripeljalo do investicijske manije, ki je potekala predvsem preko zadolževanja podjetij. Ekonomist Kindleberger, ki proučuje nastajanje finančnih kriz v zadnjih 300 letih, dokazuje, da takšne investicijske manije ne more zaustaviti moraliziranje ob pogoltnosti, pač pa le smotno delovanje regulatorjev, kar se v našem primeru ni zgodilo. 45-odstotna rast kreditov v gradbeništvu na prehodu iz leta 2007 v 2008 je najboljši dokaz za to. Tako se je v letih 2004 do 2008 zadolževanje v sektorju nefinančnih podjetij v Sloveniji povečalo za kar 13 milijard. Okoli 60 % tega denarja je šlo za naložbe v osnovno dejavnost podjetij, preostalih 40 % pa za finančne naložbe in naložbe v nepremičnine. Od teh 40 % je šla tretjina, to je 1,7 milijarde, za nakup lastniških deležev v lastnem ali drugih podjetjih. Več kot petina podjetij, katerih lastniških deleži so bili predmet prodaje v letih 2004–2008, je danes v stečaju oziroma v postopku likvidacije; skoraj tretjina pa je že izbrisanih iz registra podjetij. V večini teh primerov je šlo za menedžerske odkupe podjetij in gradbeništvu." Konec citata. Skratka, kdor misli, da bo s pregledovanjem kreditnih pogodb prišel do vzrokov te krize, se močno moti. Vzroki so v konstrukcijskih napakah evrskega območja in EU na sploh ter makroekonomski politiki takratne vlade. Vse drugo je metanje peska v oči in zavračanje lastne odgovornosti.

Drugi kriterij je, da podatke potrebuje Državni zbor in delovno telo Državnega zbora ali preiskovalna komisija Državnega zbora. To je seveda preširoka opredelitev. Mi se strinjamo, da takšne podatke lahko pridobi preiskovalna komisija, seveda z dodatkom, da naj to predhodno odobri sodišče. Kaj pa pomeni, da bi dobili podatke v Državni zbor? To lahko pomeni samo, da jih dobijo vsi poslanci. Predstavljajte si, da nekdo na ta način ravna z vašimi osebnimi podatki; verjetno ne boste za. Dejansko mora biti izkazan pravni interes, neizogibnost razkritja teh podatkov; to pa je mogoče samo v okviru preiskovalne komisije po odredbi sodišča. Kar zadeva dostop delovnih teles, pa je stvar seveda jasna. Kdo vodi Komisijo za nadzor javnih financ? Največja opozicijska stranka. In kaj lepšega kot imeti bianko dovoljenje za brskanje po bančnih podatkih političnih nasprotnikov. Da se ne bomo narobe razumeli, za nas bančna tajnost ni neka absolutna svetinja. Absolutna bančna tajnost, ki velja v Švici, je izgovor za prikrivanje nepoštenega izvora premoženja. Bančno tajnost je treba obravnavati podobno kot davčno tajnost. Pooblaščenec osebe morajo imeti vpogled v finančno premoženje. Vlada je v svojem mnenju omenila, da imajo centri za socialno delo vpogled v depozite prosilcev za denarno socialno pomoč. Nas to ne moti, pod pogojem, da teh pooblastil ne zlorablajo za neupravičen nadzor in da cenzus ni postavljen tako nizko, da zaradi nekaj tisoč evrov prihrankov ne dobi socialne pomoči. Nas pa moti, da teh podatkov nima Finančna uprava.

Finančna uprava ima podatek za vsak dohodek, ki izhaja iz dela. Nima pa podatkov o tem, koliko je posameznik zaslužil z obrestmi; te podatke banka posreduje samo svoji stranki in potem je od posameznika odvisno, ali bo oddal napoved za plačilo dohodnine. Na ta vidik bančne tajnosti ne opozarjajo slučajno, ampak zato, ker so se v medijih pojavile informacije, da naj bi se dohodke od kapitala, torej od dividend, obresti in prometa z vrednostnimi papirji, obdavčilo skupaj z dohodki od dela. Mi podpiramo to rešitev, ker ni pravično, da nek upokojenec, ki ima 400 evrov pokojnine, zasluži pa 50 evrov dividend, plača 25-odstotni davek; torej enako kot menedžer, ki ima 10 tisoč evrov plače in letno zasluži morda še 10 tisoč evrov z vrednostnimi papirji. Mi smo to ureditev že imeli, dokler je ni pokojni dr. Bajuk odpravil s svojo reformo, vendar so takrat zavezanci sami oddajali informativne izračune dohodnine, torej je bilo od njihove poštenosti odvisno, ali so realno prijavili dohodke.

Skratka, zaradi navedenega ne bomo podprli predloga zakona Poslanke skupine SDS. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo predstavil gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolege in kolegi, spoštovani gospod državni sekretar!

Za ureditev področja bančne tajnosti je treba v sodobnem času najti drugačen pristop, saj je staro razumevanje tega instituta preživelo. To je bilo sporočilo OECD na lanskoletnem zasedanju v Berlinu, ob podpisu meddržavnega sporazuma o avtomatični izmenjavi informacij o finančnih računih. Ta sporazum je že podpisala tudi naša država, torej Republika Slovenija. Namreč, pod bančno tajnostjo se v številnih državah skrivajo davčne utaje, kar pa nikakor ni in tudi nikoli ni bil namen instituta bančne tajnosti. Po nekaterih ocenah naj bi bile države Evropske unije zaradi davčnih utaj prikrajšane za okoli tisoč milijard evrov letno. To so številke, ki vsekakor narekujejo ustrezno ukrepanje na tem področju. Prav področje bančne tajnosti posega danes v obravnavani predlog dopolnitve Zakona o bančništvu. 215. člen Zakona o bančništvu ustrezno našteva situacije, kjer dolžnost varovanja zaupnih podatkov ne velja. Do zaupnih podatkov ima dostop Banka Slovenije oziroma drugi nadzorni organi v zvezi z upravljanjem funkcije nadzora. Nima pa takšnega dostopa Državni zbor oziroma njegova delovna telesa, vključno s preiskovalnimi komisijami, pa čeprav je nujno, da bi Državni zbor kot zakonodajno telo imel celovite informacije o delovanju bančnega sistema, saj lahko le na ta način sprejema ustrezno zakonodajo na področju bančništva. Dejstvo je, da Banka Slovenije v preteklosti svoje nadzorne funkcije nad bančnim sistemom ni opravljala

oziroma jo je opravljala očitno nezadostno. S svojimi poročili je Banka Slovenije celo zavajala Državni zbor, da je bančni sistem trden in učinkovit. Glede na podatke, s katerimi je Državni zbor razpolagal, niti ni mogel pravočasno in ustrezno ukrepati, da ne bi prišlo do bančne luknje, s kakršno smo se soočili v preteklih letih. Končni račun za slabo in nezakonito upravljanje bank in neustrezno opravljeno nadzorno funkcijo s strani Banke Slovenije je bil izstavljen davkoplačevalcem, ki so za tako stanje najmanj krivi; ob tem, da po veljavni zakonodaji niti oni niti njihovi izvoljeni predstavniki v Državnem zboru nimajo pravice izvedeti, čigav zapitek plačujejo. In še več. V zadnjem času smo s strani državnega sekretarja na Ministrstvu za finance izvedeli za podatek, da so banke, kljub možnostim prenosa slabih terjatev na DUTB v svojih bilancah zadržale preko 4 milijarde evrov slabih terjatev. Torej zgodba o dokapitalizacijah bank še zdaleč ni končana. Samo vprašanje je, kdaj bomo davkoplačevalce obremenili z novimi dokapitalizacijami – ali bolje rečeno, z novimi donacijami našim državnim bankam. Za dobro in ustrezno zakonodajo na področju bančništva in za porabo davkoplačevalskega denarja je torej odgovoren Državni zbor. Kot zakonodajalec mora imeti dostop do vseh podatkov, ki so pomembni za sprejemanje ustrezne bančne zakonodaje. Kot rečeno, je nova obsežna bančna luknja že dejstvo. In ker s privatizacijo vseh bank v večinski državni lasti očitno ne mislimo začeti takoj, je očitno že pred vrati nova dokapitalizacija z davkoplačevalskim denarjem, ali bolje rečeno, nova donacija bankam. Zato je posebej pomembno, da ima Državni zbor, njegova delovna telesa in preiskovalne komisije tudi možnost dostopa do vseh podatkov, zlasti v tistih bankah, ki so že bile deležne dokapitalizacije s strani države. V zvezi s preiskavami glede odgovornosti za nastalo situacijo ima zakonske pristojnosti tudi Državni zbor, ki preko preiskovalnih komisij ugotavlja politično odgovornost vpletenih v nastanek bančne luknje. S strani predstavnika Specializiranega državnega tožilstva je bilo jasno povedano, da so bili številni krediti podeljeni prav po posredovanju politike oziroma politikov. Brez vseh potrebnih bančnih podatkov tudi preiskovalne komisije svojega dela ne morejo kakovostno in dobro opraviti.

Zaradi vsega navedenega bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokratov Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o bančništvu z velikim veseljem tudi podprli. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek bo predstavila gospa mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Podpredsednica, kolegice in kolegi!

Kot nekako veleva tradicija aktualnega sedmega sklica Državnega zbora, bomo tudi na tej 7. redni seji obravnavali predlog novele Zakona o bančništvu. Čeprav smo na prejšnji redni seji obravnavali Zakon o bančništvu, ki se je pripravljaval kar nekaj mesecev, usklajeval z mnogimi deležniki in implementiral nekaj pomembnih rešitev, ki so bile v luči zadnje velike globalne finančne krize pripravljene na evropski ravni, imamo danes na mizi ponovno predlog sprememb in dopolnitev Zakona o bančništvu. Tokrat so te predloge pripravili v Poslanski skupini SDS in so seveda tudi pripravljene v luči potreb Poslanske skupine SDS. In poglejmo sam predlog zakona, ki ga bomo danes obravnavali predvidoma štiri ure in pol. Novela predvideva spremembo enega samega člena in, spoštovane kolegice in kolegi, poslanske skupine ste napovedale 4 ure in pol porabe časa v Državnem zboru za en sam člen. Ponovno, kot že nekajkrat v tem državnem zboru, bomo govorili o tem, ali je banka oziroma hranilnica, ki je prejela državno pomoč, dolžna varovati bančno tajnost. Res sem že nekajkrat poudarila, pa vendarle, če se je vprašanje bančne tajnosti v tem parlamentu že večkrat skušalo urediti na način, da bi kar v zakonu določili, kdo lahko zahteva podatke in kdaj jih lahko dobi, poudarjam, take posebne obravnave bančne tajnosti ne pozna nobena meni znana država, pa čeprav so skoraj vse evropske države v zadnjih letih izdatno podprle svoje finančne in bančne sisteme. Med poskusi ureditve področja bančne tajnosti naj omenim Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Novela Zakona o dostopu do informacij javnega značaja, ZDIJZ novela C, ki je bila uveljavljena v aprilu 2014, je kot bistvene rešitve opredelila na primer: krog zavezancev, in sicer so med zavezanci prvič tudi banke, ki so bile ali so deležne ukrepov po zakonu o pomoči bankam, če skrajšam; obseg informacij javnega značaja, in sicer tudi informacije iz kreditnih map, ki se bodo ali so se prenesle na tako imenovano slabo banko. Razprava, ki se je ob obravnavi novele odprla, je tekla predvsem v smeri odpiranja kreditnih map za javnost, ki so ostale na bankah, deležnih državne pomoči. Čeprav sta na neustreznost take rešitve opozarjala Banka Slovenije in Ministrstvo za finance, so bili pritiski nekaterih poslanskih skupin po odprtju kreditnih map veliki. Ampak na koncu je vseeno prevladal razum in ZDIJZ-C je odprla le kreditne mape tistih podjetij, ki so se prenesla na DUTB, in le v obsegu, za katerega je Banka Slovenije ocenila, da ne bo povzročal konkurenčne podrejenosti v razmerju do ostalih poslovnih subjektov. Čas volilne kampanje pa je razpravo, za katero je bilo aprila 2014 verjeti, da je zaključena, ponovno odprl. V zakonodajno proceduro je bil vložen poslanski zakon, s katerim se je banke, ki so bile deležne pomoči države, zavezalo k razkritju podatkov, ki so v celotnem mednarodnem okolju označeni kot bančna tajnost oziroma poslovna skrivnost.

Takratna Poslanska skupina Pozitivne Slovenije in poslanci današnjega Zavezništva smo z razpravami v parlamentu šteli položaj bank, ki smo jih nekaj mesecev pred tem sanirali z denarjem vseh davkoplačevalcev. Po našem trdnem prepričanju bi taka predlagana ureditev lahko prispevala k zlomu teh istih bank. Denar, ki smo ga namenili za njihovo sanacijo, pa bi bil nepovratno izgubljen. Ni odveč omemba, da smo bili kot poslanska skupina in posamezni poslanci takrat označeni tudi kot tajkuni in še marsikaj hujšega. Mnenje stroke, Banke Slovenije, ECB in ostalih je ostalo preslišano. Večina pa je sprejela zakon, ki ga je Ustavno sodišče v marcu 2015 razveljavilo; odločilo, da je protiustaven. Danes naj bi isto rešitev uzakonili, protiustavno rešitev še enkrat. Ali ni to malo narobe svet?

V Zavezništvu menimo, da lahko različna delovna telesa in poslanci pridobijo vse podatke, ki jih pri svojem delu potrebujemo. V primeru, ko gre za preiskovalne komisije, pa zahtevane podatke lahko pridobimo tudi preko sodišč. Zaradi tega vsega, kar sem povedala, in predvsem zato, ker je zakon že enkrat bil ocenjen za protiustaven, v Poslanski skupini Zavezništva tega zakona ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra bo predstavil mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Poslanke in poslanci, državni sekretar, lep pozdrav!

Poslanska skupina Stranke modernega centra ugotavlja, da je predlagatelj Zakona o dopolnitvi Zakona o bančništvu, z oznako ZBan-1, z isto vsebino že vložil v Državni zbor v decembru 2013, ki pa je bil zavrnjen. Takoj se postavi vprašanje, ali se je v tem umestnem času kaj zgodilo, da imamo pred seboj identični predlog. Kot prvo. Lahko ugotovimo, da se je aktivirala aktivnost za odkrivanje storilcev, ki so povzročili tako imenovano bančno luknjo, preko organov pregona. Banke Slovenije, Družbe za upravljanje terjatev bank; skladno s koalicijsko pogodbo. Kot drugo, Državni zbor je pred kratkim sprejel Zakon o bančništvu, z oznako ZBan-2, ki bo stopil v veljavo v začetku naslednjega meseca, se pravi meseca maja. Predmetno področje bo dovolj dobro urejeno in omogoča organom pregona dobro osnovo za preprečevanje in pregon vseh, ki bi zlorabili svoj položaj v banki. Kot tretje. Zavedati se moramo, da kakršnikoli dostop do zaupnih podatkov banke, ki je tudi upravičeno, znižuje zaupanje v bančni sistem; in to tudi tistim bankam, in te so v večini v Republiki Sloveniji, ki imajo privatne lastnike.

Predlog zakona predlagatelja določa, da dolžnost varovanja zaupnih podatkov iz 215. člena tega zakona ne velja, če je banka prejela državno pomoč ali pa je predmet ukrepov po

Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. In te podatke potrebujejo Državni zbor, delovno telo Državnega zbora ali preiskovalna komisija Državnega zbora. Predlagana dopolnitev 215. člena Zakona o bančništvu, z oznako 1, je nesprejemljiva tudi iz razloga, ker je naznanitev kaznivega dejanja in vložitev ovadbe pri pristojnih organih pravica in dolžnost vsakega posameznika, torej tudi poslancev, da v primeru, če izvejo za okoliščine, ki lahko pomenijo razloge za sum storitve kaznivega dejanja, vložijo ovadbo pri pristojnih organih pregona. Za vložitev ovadbe zadošča, da prijavitelj izkaže razloge za sum storitve kaznivega dejanja, pristojni organi pa v nadaljevanju z upoštevanje procesnih pravil in preiskovalnih pristojnosti ugotavljajo ali so ti razlogi utemeljeni ali ne. Tako ni mogoče pritrditi stališču, da je za delo preiskovalnih komisij Državnega zbora Republike Slovenije nujno razkritje zaupnih podatkov, da bi se lahko preverile okoliščine glede domnevnih kaznivih dejanj nosilcev javnih pooblastil. Vsekakor pa ima preiskovalna komisija že zakonske podlage, da dobi podatke preko sodišča in le za namene preiskave. Da bi sami poslanci imeli dostop do vseh kreditnih pogodb, pa je sporno. S temi podatki naj ravnajo ustrezne institucije, kot so organi pregona, policija, tožilstvo in Nacionalni preiskovalni urad. Kot že omenjeno, bo Zakon o bančništvu-2, ki stopi v veljavo v začetku naslednjega meseca, določil dolžnost varovanja zaupnih podatkov v svojem 126. členu zakona. Tako se v tretji točki tega člena Zakona o bančništvu-2 določa, da mora banka posredovati zaupne podatke, če te podatke pisno zahteva Komisija za preprečevanje korupcije ali če jih zaradi izvedbe predkazenskega ali kazenskega postopka pisno zahteva sodišče, državno tožilstvo ali policija, razen v primerih ko za posredovanje zaupnih podatkov zakon izrecno določa odredbo preiskovalnega sodnika. Tako Zakon o bančništvu-2 v tretji točki 126. člena uzakonja obseg dostopa do zaupnih podatkov na način, da se organom odkrivanja in pregona vedno zagotovi njihova neposredna in hitra pridobitev. Ta člen ne nudi podlage za zahtevo po posredovanju podatkov, če drug zakon za posamezen podatek izrecno zahteva odredbo preiskovalnega sodnika.

Je pa treba poudariti, da že obstoječi, danes še veljavni, Zakon o bančništvu v četrti a točki 215. člena od konca leta 2013 določa zakonsko izboljšavo glede pregona kaznivih dejanj na področju bančništva, ki je bila dodana z namenom, da se organom odkrivanja in pregona omogoči še učinkovitejše izvajanje njihove pristojnosti, ki se nanašajo na pregon kaznivih dejanj, storjenih na področju bančnega poslovanja.

Zakon o bančništvu-1L pa je tudi podaljšal splošni zastaralni rok glede kazenske in odškodninske odgovornosti, povezani z opravljanjem funkcije članov organa vodenja ali

nadzora banke, na njihov štirikratnik. Izrednim upravam banke pa se je naložila obveznost, da morajo nemudoma obvestiti Banko Slovenije, Komisijo za preprečevanje korupcije ter organe odkrivanja in pregona v vseh ugotovljenih sumih koruptivnih in kaznivih dejanj, ki so jih v okviru svojega dela zaznale ali so bile o njih obveščene.

Na podlagi navedene obrazložitve bomo v Stranki modernega centra glasovali proti Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o bančništvu z oznako ZBan-1, ki ga nadomeščamo v naslednjem mesecu, kot prej omenjeno, z Zakonom o bančništvu-2. Prav tako smo mnenja, da bi sprejetje te spremembe zmanjšalo zaupanje v bančni sistem. Dostop do podatkov pa morajo imeti organi pregona, sodišče in Komisija za preprečevanje korupcije, ki preiskujejo s tem v zvezi kazniva dejanja in posledično zahtevajo materialno in odškodninsko odgovornost v bankah z državno lastnino. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavila gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, spoštovani državni sekretar!

Sanacija slovenskega bančnega sistema nas je do sedaj stala že več kot 5 milijard evrov, pri čemer pa ta številka najverjetneje še ni dokončna, saj imamo slabih kreditov v slovenskih bankah še zmeraj oziroma ponovno več kot 4 milijarde evrov. Razlogi, da je do druge sanacije bančnega sistema prišlo, so zlasti v podeljevanju kreditov po prijateljskih linijah po nizkih obrestnih merah z neustreznim zavarovanjem. Eden izmed razlogov za zadnjo sanacijo naših bank pa zagotovo tiči tudi v pomanjkljivi zakonodaji, ki ureja nadzor nad delovanjem bančnega sistema. Sprejetje ustrezne zakonodaje, ki bo omogočala učinkovit nadzor, pa je naloga in odgovornost Državnega zbora. Da bi poslanke in poslanci lahko sprejeli ustrezno zakonodajo, moramo biti predhodno seznanjeni z ustreznimi podatki in informacijami, vendar pa je večina podatkov in informacij, ki se nanašajo na delovanje bančnega sistema, označenih z oznako bančna tajnost in je kot taka poslankam in poslancem nedostopna. Razumljivo je, da je bančna tajnost temelj poslovanja med bankami in njihovimi komitenti in da je pomembna za zaupanje komitentov, vendar mora imeti tudi institut bančne tajnosti ustrezne varovalke, ki onemogočajo zlorabe. Po veljavni zakonodaji bančna tajnost onemogoča pristojnim institucijam učinkovit nadzor nad stanjem v bančnem sistemu in se kot taka tudi pogosto izkorišča kot izgovor za prikrivanje napačnih odločitev vodstev bank. V preteklosti je Državni zbor Republike Slovenije od Banke

Slovenije že zahteval določene podatke o stanju v bančnem sistemu, vendar se iz teh podatkov nikoli ni dalo ugotoviti odgovornosti Banke Slovenije kot tudi odgovornosti članov nadzornih svetov in članov uprav bank, ki so podpisovali in dajali kredite brez ustreznih zavarovanj. Po 152. členu Ustave Republike Slovenije je Banka Slovenije v svojem delovanju samostojna, vendar pa odgovarja neposredno Državnemu zboru. V komentarju Ustave je v 152. členu v dvanajstem odstavku zapisano: "Parlament mora imeti možnost, da redno analizira in kontrolira izvajanje denarne politike. Guverner centralne banke mora biti vedno pripravljen, da daje pojasnila parlamentu in ga informira o vseh zadevah s področja denarne politike." Eno je torej samostojnost Banke Slovenije v svojem delovanju, drugo pa je neposredna odgovornost Banke Slovenije Državnemu zboru.

Glavni razlog za sprejetje tega zakona je potrebna sprememba opredelitve bančne tajnosti, ki bo omogočila ugotovitev odgovornosti za stanje v bančnem sistemu. S tem se bo lahko ugotovilo, kdo je odgovoren za potrebno sanacijo bančnega sistema v višini 5 milijard evrov, kdo je odgovoren za vse napake in napačne odločitve vodstev slovenskih bank in nezadosten nadzor regulatorja Banke Slovenije. Osnovna cilja predlaganega zakona sta torej, prvi, pridobiti ustrezne podatke, ki bodo Državnemu zboru omogočili sprejetje učinkovite bančne zakonodaje, s katero se bo preprečilo izvajanje nepravilnosti v slovenskem bančnem sistemu, in drugi, razkritje odgovornosti tistih, ki so sodelovali v podeljevanju kreditov brez ustreznih jamstev, vendar le primerih, če je banka prejela državno pomoč ali pa je predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. S predlagano rešitvijo bodo bančni podatki, ki so bili do sedaj zaupni, dostopni za potrebe dela Državnega zbora ter delovnih teles in preiskovalnih komisij, ki delujejo znotraj Državnega zbora, seveda le v primeru, da se ti bančni podatki nanašajo na banko, ki je prejela državno pomoč. S tem se bo Državnemu zboru Republike Slovenije, ki sprejema pomembne odločitve v zvezi z reševanjem težav v bančnem sistemu dala možnost, da pridobi ustrezne podatke in ugotovi, kdo je odgovoren za nastalo stanje in predvsem da sprejme ustrezno zakonodajo, ki bo v prihodnje učinkovito preprečevala nepravilnosti in neučinkovitosti v delovanju slovenskega bančnega sistema.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nenehno opozarjamo na sporna dogajanja v bančnem sistemu in si prizadevamo, da bi se morebitne nepravilnosti razčistile in ustrezno sankcionirale. Zato bomo predlagano spremembo seveda podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokoјencev bo predstavil gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovani kolegi in spoštovane kolegice!

Dovolite, da vam na kratko predstavim stališče Poslanske skupine Desus k Predlogu zakona o dopolnitvi Zakona o bančništvu.

V naši poslanski skupini Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o bančništvu ne bomo podprli, saj bi po našem mnenju predlagano razkritje pomenilo nesorazmeren poseg v bančno tajnost. Zakaj se v Poslanski skupini Desus ne strinjamo s posegom v bančno tajnost s strani Državnega zbora? V 45. členu Poslovnika Državnega zbora je glede pridobivanja podatkov izrecno določeno, da lahko delovno telo v okviru svojega delovnega področja zahteva pojasnila in podatke od vlade in drugih državnih organov, javnih zavodov, javnih podjetij in javnih skladov, katerih ustanoviteljica je država. Iz tega izhaja, da se lahko podatki zahtevajo le od javnih subjektov, nikakor pa ne od zasebnih subjektov, kar banke vsekakor tudi so. Glede omogočanja dostopa do zaupnih podatkov s strani preiskovalne komisije Državnega zbora pa velja opomniti na Zakon o parlamentarni preiskavi, v katerem je določeno, da se parlamentarna preiskava glede najbolj občutljivih področjih izvaja preko sodišča, ki opravi konkretna preiskovalna dejanja oziroma izvede določene dokaze. Poleg tega predlog zakona ni napisan najboljše. V naši poslanski skupini opozarjamo, da predlog ne vsebuje vseh zahtevanih sestavin, kot izhaja iz 115. člena Poslovnika Državnega zbora. V delu, ki se nanaša na prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU, je predlagatelj po našem mnenju zgrešil, saj za Španijo, Ciper in Grčijo prikazuje ureditev glede delitve bremen zaradi dokapitalizacije bank in ne ravnanja z zaupnimi bančnimi podatki. Seveda navaja pravno ureditev Avstrije glede ravnanja z zaupnimi bančnimi podatki, a ugotovi le, da so izjeme glede varovanja bančne tajnosti določene v drugem odstavku 38. člena Zakona o bančništvu, ne pa, kakšne so te izjeme, še manj pa, ali je ureditev v Republiki Avstriji podobna tisti, ki jo predlaga sam.

Tudi v Poslanski skupini Desus si želimo, da zgodba o bančni luknji kar se da hitro dobi epilogo, sodni epilogo, in da tisti, ki so se pri tem pravno pregrešili, če bo to seveda dokazano, za svoja početja tudi odgovarjajo. Prepričani smo, da je treba definirati vzroke za nastanek bančne luknje, da se v prihodnosti to ali pa karkoli podobnega ne bo nikdar in nikoli več ponovilo. Nujno pa je tudi opredeliti odgovornost za večmilijardno dokapitalizacijo ali, če hočete, škodo. Zato smo vztrajali, da je vse to treba zapisati v koalicijsko pogodbo. In to smo tudi zapisali. Opredelitev odgovornosti za škodo, ki hromi našo državo, je navsezadnje ključna za ponovno vzpostavitev zaupanja v finančne institucije, njihove nadzorne organe in ne nazadnje tudi v institut pravne države, kar vedno znova ponavljamo. Vendar pa morajo to nalogo

primarno opraviti za to pristojni organi in institucije.

V zadnjih letih smo na javnofinančnem področju žal pričal močnemu, po našem mnenju premočnemu zategovanju pasov. Neodgovorno ravnanje bank je namreč ustvarilo spiralo zadolževanja, ki se je ne bo mogoče rešiti še kar nekaj časa. Vendar pa pridobitev zaupnih podatkov kot takšna ne bo pripomogla k izboljševanju situacije. Razkritje zaupnih podatkov in posameznih komitentov bank bi tako pomenilo po našem mnenju nesorazmeren poseg v bančno tajnost. Zaupni bančni podatki so poslovna skrivnost banke in komitenta, saj gre za občutljive podatke za poslovne subjekte, še zlasti pa za fizične osebe. Bančna tajnost prispeva k zaupanju komitenta, da bo banka varovala podatke o njegovem premoženjskem stanju, takšno zaupanje pa prispeva ne nazadnje ali pa predvsem k večji stabilnosti bančnega sistema.

Kolegice in kolegi! Zadnja stvar, ki si jo v Poslanski skupini Desus želimo, je, da bi iskanje odgovornih pripeljalo še do enega kroga političnih obračunavanj, kazanja s prstom na druge, ki so jih mediji že itak vsakodneвно polni. Raje se fokusirajmo na prihodnost, na to, kako bomo barko peljali naprej, ne pa stopicali na mestu ali celo vozili vzvratno. Še enkrat, o odgovornosti tistih, ki so podeljevali slabe kredite, pa naj odločijo pristojni organi, ki jim ne bo mogoče očitati odvisnosti, pristranskosti, odvisnosti od naslednjih volitev in zganjanja populizma za ceno resnice. In ti pristojni organi bodo imeli na voljo vse potrebne podatke.

Zaradi naštetega v Poslanski skupini Desus predloga zakona ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

V samem uvodu naj povem, da je obravnava Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o bančništvu, ki ga je vložila v zakonodajni postopek skupina poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, brezpredmetna. Gre za dejstvo, da je Državni zbor konec marca sprejel nov zakon o bančništvu, spremembe, katerim smo pričal danes, pa se nanašajo na star zakon, torej na zakon, ki s sprejetjem novega nima več veljave. Zato je današnja razprava o tem predlogu brezpredmetna. Odgovor na to, zakaj razpravljamo o tem zakonu, zagotovo najbolj pozna prvopodpisani gospod Jože Tanko, ki bo lahko povedal, ali gre za napako ali pa tudi za zavestno vztrajanje, da razpravljamo štiri ure in 30 minut o zakonu, ki je brezpredmeten. Veliko boljše bi bilo, da 4 ure in 30 minut opravimo na jutrišnji seji, ko bomo razpravljali o ustanovitvi komisije, ki naj bi opravila zelo zahtevno delo, ki se nanaša na poslovanje bank in politično

odgovornost vseh vpleten za bančno luknjo v Sloveniji. Torej 4 ure in 30 minut imamo jutri v ta namen na razpolago. V tem trenutku bi samo spomnil na izkušnjo, ki jo je na tem področju imela islandska država. V Islandiji so uspešno detektirali krivce za propad bančnega sistema. Posebna preiskovalna komisija, ki jo je ustanovil parlament, je primer, iz katerega se gotovo velja učiti tudi v Sloveniji. Namesto političnih potez se je omenjena komisija preiskave lotila celostno in sistemsko in oblikovala delovne skupine po posameznih strokovnih področjih, ki so rezultirale s sporočilom, na podlagi katerega je islandski parlament sprejel resolucijo, preko katere je potem tudi naložil ukrepe, ki so šli v smer spremembe ustave, spremembe zakonov in tudi poslovnika parlamenta, da se nikoli več v zgodovini Islandije ne more zgoditi takšna finančna manipulacija in propad bančnega sistema, kot se jim je zgodil. To je prava pot, in prav je, da danes ne razpravljamo o zakonu, ki je brezpredmeten, in da to razpravo opravimo jutri v okviru točke o ustanovitvi preiskovalne komisije.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov lahko mirno povemo, da bomo, če bo prišlo do glasovanja, glasovali proti temu zakonu, ker je brezpredmeten, vendar upam, da bo vmes prišel tudi kakšen postopkovni predlog v to smer, da pravzaprav te razprave sploh ne bomo opravili. Hvala za pozornost.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima najprej predstavnik predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Kot predlagatelj bi šel malo skozi stališča, ki so jih navedle posamezne poslanske skupine. Bi se pa dotaknil zdaj stališča Socialnih demokratov, ki se sklicujejo, da je predlog, ki ga obravnavamo danes, to pomeni dopolnitev ZBan-1, da je brezpredmeten. Spoštovani kolega Veber, ZBan-2 je bil v Državnem zboru sprejet 27. 3. 2015. Po Uradnem listu bo ta zakon začel veljati v roku 30 dni. Mi smo ta zakon, ki smo ga vložili, vložili takrat, ko je veljaven ZBan-1, in se ne moremo sklicevati na ZBan-2, ki sploh še ni v veljavnosti. Tako da jaz mislim, da je to vaše stališče napačno. Bi ga pa lahko verjetno dodatno tolmačila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Toliko o tem.

Jaz bi na kratko še enkrat rad predstavil razloge, zakaj se je Slovenska demokratska stranka ponovno odločila, da predlaga ta zakon. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da bi bil ta zakon smiseln in pošten predvsem do davkoplačevalcev. Pošten bi bil do davkoplačevalcev iz več

razlogov. Večkrat smo ponovili, da smo slovenski davkoplačevalci že drugič sanirali bančni sistem. Smo edina izmed tranzicijskih držav, ki je to naredila že dvakrat. In glede na stanje v slovenskem bančnem sistemu, ne izključujemo možnosti, da bomo morali davkoplačevalci tudi tretjič sanirati bančni sistem. Sploh glede na podatke, ki jih je pred časom povedal državni sekretar, in sicer glede na odstotek slabih kreditov, ki so še vedno prisotni v slovenskih bankah v državnem lastništvu. Omenjeni zakon ne razkriva neke bančne tajnosti vse povprek in ne govorimo o pravnih ali zasebnih subjektih, ampak smo jasno definirali, da zakon razkriva odgovornost tistih, ki so sodelovali v podeljevanju kreditov brez ustreznih jamstev v primerih, če je banka prejela državno pomoč ali če je predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. In gre tukaj za pomembno razliko, kot jo nekatere poslanske skupine v svojih stališčih poskušajo interpretirati oziroma prikazati pred javnostjo. Dejstvo je, da tudi v primeru, da bi bil ta naš predlog zakona izglasovan, bi še vedno Državni zbor ali organ Državnega zbora moral s temi podatki razpolagati kot z zaupnimi, in ne bi šlo vse povprek za razkrivanje določenih informacij. Večkrat je bila omenjena tudi preiskovalna komisija, zakaj to vlagam, kajti po Zakonu o parlamentarni preiskavi ima parlamentarna komisija možnost dostopa do tega podatka. Povedal vam bom iz lastnih izkušenj, kajti parlamentarno komisijo za razkritje bančnih nepravilnosti v prejšnjem mandatu sem vodil sam. Mi smo kot soglasno odločitev zahtevali od bank določene podatke. Banke so nam te podatke zavrnilo. To še ni bilo ne vem kakšno presenečenje. Poskušali smo do podatkov priti preko sodišča, ampak tudi sodišče nam je zavrnilo dostop do teh podatkov. Ampak kaj več o tem pa o teh podrobnostih, mislim, da bo čas v petek, ko bomo obravnavali predlog ponovno Slovenske demokratske stranke za ustanovitev parlamentarne preiskave za raziskavo nepravilnosti v bančništvu.

V Slovenski demokratski stranki smo na eni strani presenečeni, na drugi strani pa ne, da predvsem stranke tako imenovanega levega političnega pola na vsak način poskušate te naše zakone zavrniti. Kje so zdaj ti razlogi, da stranke levega političnega pola na tak način ščitite banke, verjetno najbolj veste sami. In zanimiva je bila tudi izjava predsednika, ki je vodil vlado v obdobju 2008–2011, da ste podcenjevali stanje v slovenskem bančnem sistemu in na nek način s tem tudi prevzeli odgovornost za 5-milijardno sanacijo bančnega sistema. Osebnost sem prepričan, če bi se takratna vlada Boruta Pahorja in tedanja koalicija začela ta bančni sistem reševati v svojem mandatu, da bi bil efekt na davkoplačevalce bistveno manjši, kot je bilo 5 milijard evrov, in da verjetno še marsikatero

slovensko podjetje ne bi šlo v stečaj ali prisilno poravnavo.

Stališče Združene levice je bilo sila zanimivo. Govorili so, da je bilo največ slabih terjatev ustvarjenih v obdobju 2004–2008. Te interpretacije Združene levice ne bi pričakoval, kajti vemo, da je takrat vlado vodila naša stranka oziroma naš predsednik gospod Janez Janša. Po vseh dosedanjih kazalcih in pa rezultatih je bila to najbolj učinkovita vlada v zgodovini Republike Slovenije in je bila tudi edina vlada, ki ni predčasno odstopila. In če bi bilo temu tako, potem res ne vidim razloga, zakaj bi v Slovenski demokratični stranki predlagali razkritje bančnih podatkov. Bi se verjetno mi upirali, ne pa vi. Zdaj pa je situacija obratna.

Govora je bilo tudi o vplivu Kada in Soda. Kad in Sod nista imela vpliva na podeljevanje bančnih kreditov. Kad in Sod sta svoje premoženje prodajala zaradi svojih obveznosti in nismo imeli nobenega vpliva na banke oziroma še manj pa na podeljevanje teh kreditov. In jaz kot nekdanji direktor Soda to interpretacijo s strani Združene levice absolutno zavračam. Omenil sem že, da je sodišče preiskovalni komisiji zavrnilo dostop do teh podatkov. Prepričan sem, da zaupni dokument ostane zaupni in da tudi v primeru, da bi bil izglasovan ta zakon, bi organi Državnega zbora, ki bi razpolagali s temi podatki, morali razpolagati še vedno zaupno.

Omenjeno je bilo tudi glede obresti, mislim, da glede Fursa. Združeni levici je treba povedati, da v Sloveniji velja zakon, da imetniki depozitov, ki dobijo več kot tisoč evrov obresti, v Sloveniji ali v državah Evropske unije na to morajo plačati davek. Zanimiva je bila predstavitev stališč in pa branjenje zaupnih informacij s strani Stranke modernega centra. Spoštovani kolega Verbič, vi ste izjavili, da je Slovenska demokratična stranka ta predlog zakona vložila že konec leta 2013 in da ne vidite nekih sprememb v tem obdobju do danes, ki bi terjale, da se ta zakon ponovno vloži. Mi smo že takrat obžalovali, da se je tedanja koalicija pod vodstvom Alenke Bratušek odločila, da se ta zakon zavrne, vendar sem osebno mnenja, da so se stvari od konca leta 2013 do danes spremenile. V parlament je prišla stranka, ki ima danes 36 poslancev, Stranka Mira Cerarja, ki se sedaj imenuje Stranka modernega centra. Vi ste pred volitvami in še vedno razpravljate in govorite o tem, da ste za razkritje in ugotovitev vzrokov za bančno luknjo, da ste etični in moralni, da se zavzimate za transparentnost. Mislim, da je to velika razlika od konca leta 2013, in sem bil prepričan, da boste sledili temu našemu predlogu, predvsem glede na vaš program in vaše besede, ki jih velikokrat izražate v javnosti. Predvsem pa se mi zdi tudi pošteno do davkoplačevalcev, da na nek način izvedo, zaradi česa so vložili teh 5 milijard evrov oziroma koga od privatnih lastnikov smo reševali na račun davkoplačevalcev. Treba je poudariti, da sta se dve manjši privatni banki reševali poleti 2013 z instrumentom kontrolirane

likvidacije. S pomočjo davkoplačevalskega denarja sta se ti dve banki reševali. To pomeni, reševali smo zasebne lastnike. In v primeru, da država ne bi nastopila, bi ti dve banki zgrmeli v stečaj. Kakšne bi bile posledice, si ne bi upal govoriti, in ali je bila ta odločitev s kontrolirano likvidacijo ustrezna ali ne. Če tehtaš po osebnem mnenju, se mi zdi, da bi verjetno vsak stečaj banke lahko povzročil domino plaz, sploh v tistem obdobju, ko je bilo zelo veliko nezaupanje v slovenski bančni sistem. Vendar s tem posegom je država rešila tudi vse imetnike depozitov nad 100 tisoč evrov. Kajti v primeru stečaja bi fizične osebe, imetniki depozitov in premoženja nad 100 tisoč evrov sredstva izgubili. In izključno iz tega razloga smo v Slovenski demokratični stranki prepričani, da bi bilo pošteno, da davkoplačevalci vedo, koga so reševali s tem manevrom. Zadnje čase se dogaja, da vehementno zavračate to zadevo. Se strinjam, bančna tajnost mora biti, to je tudi bistveni predpogoj za zaupanje v bančni sistem, in mi s tem predlogom zakona niti z eno črko ne posegamo v zasebne banke. Posegamo pa v banke, ki so bile predmet reševanja z davkoplačevalskim denarjem. In, spoštovani, te banke, ki so se reševale z davkoplačevalskim denarjem, so danes v 100-odstotnem lastništvu Republike Slovenije.

V stališču Desusa smo slišali, naj pozabimo to bančno luknjo in se raje fokusirajmo naprej. Spoštovani poslanke in poslanci Desusa, če bi temu res bilo tako, kot vi pravite, raje se fokusirajmo naprej, potem sem prepričan, da v tem tednu ne bi bila že druga redna seja Državnega zbora, kjer opozicija predlaga več zakonov kot koalicija. In to se nikdar in nikoli še ni zgodilo. Dejstvo te vlade Mira Cerarja in koalicije Socialnih demokratov in Desusa je, da govorite eno, delate drugo. Danes je prva obravnava, lahko daste še kakšen svoj predlog vsi poslanke in poslanci, da se ta zakon, če vas kaj moti, na določenih segmentih še popravi. Možnosti so. Vendar sem prepričan, da bomo priča ponovno temu, da boste ta predlog vehementno zavrnili. In to se dogaja zdaj že kar nekaj časa. Področje bančništva je pač za politične stranke levice nedotakljivo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar gospod Dragonja, drage kolegice in kolegi!

Oprostite nekoliko drugačnemu uvodu, morda sem še vedno pod vtisom včerajšnjih razgovorov z gospodom generalom Dallairom. Morda tudi nekateri kolegice in kolegi. To je kanadski humanitarci, upokojeni kanadski senator, tudi pisatelj, predvsem pa je bil vodja misije v Ruandi, misije Organizacije Združenih narodov v času 100- dnevnega genocida leta

1993 in 1994, ko so poklali približno milijon 100 tisoč ljudi in razgnali okrog 2 milijona ljudi. Sam pa je zaslužen, da je rešil okrog 32 tisoč življenj. Govorimo o genocidu in govorimo o mednarodni skupnosti in tudi državi Sloveniji, ki vedno po vsakem genocidu, po vsaki vojni reče: Nikoli več. Zakaj takšen uvod? Ker želim potegniti paralelo z bančno luknjo, ki je nastala in je nastajala v državnih bankah v Republiki Sloveniji. Nas parlamentarcev so polna usta, ko pravimo, nikoli več se ne sme zgoditi. Seveda, tu se na tej točki gotovo vsi strinjamo. Kaj pa bomo za to naredili?! Bil sem član v prejšnjem mandatu parlamentarne preiskovalne komisije, ki je želela ugotoviti, kdo je kriv za nastanek bančne luknje oziroma, kot večkrat pravim, želela poiskati imena in priimke vrtalcev bančne luknje. Nismo uspeli, ker prav v imenu bančne tajnosti nismo dobili prav nobenih podatkov. Še več. Nekdanji viceguverner Banke Slovenije, sedanjí šef ene od filial Nove Ljubljanske banke v tujini nam je parlamentarcem povedal, da nimamo prav, da smo neumneži in da je naš pristop povsem napačen, da je vendarle ta bančna luknja, ki se je zgodila, pravzaprav naravna katastrofa. In zdaj, gospe in gospodje, na nek način sem vesel, da se je bančni nadzor začel krepiti tudi na nivoju evropskih institucij. Jaz se spomnim septembra 2012, ko je Evropski parlament na plenarnem zasedanju sprejel resolucijo nadzora nad bankami, to je bil pravzaprav nek temelj bančne unije. Kot veste, lanskega 4. novembra je začel delovati nadzorni mehanizem v okviru bančne unije. Evropski parlament je bil takrat kritičen in poslanci so povedali, da je resolucija o nadzoru nad bankami problematična, ker predvideva vlogo Evropskega parlamenta zgolj v neki posvetovalni vlogi. Kasneje so se rešitve izboljšale prav v tem smislu, ker se je postavljala zahteva, da mora nadzor nad bankami imeti demokratično verodostojnost. Jaz sem vesel, da ta koalicija večkrat govori, da moramo državi Sloveniji povrniti verodostojnost. In ta ideja, ki jo je zdaj odprla Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, je gotovo dobra ideja za razpravo. Ali so te rešitve, ki so ta trenutek predlagane, optimalne, jaz ne vem. Ampak za to je čas v drugi obravnavi na Odboru za finance, ko bi, če bi bila prava volja znotraj celotnega parlamenta, predvsem koalicije, lahko nekaj naredili za izboljšanje bančnega nadzora pri nas. Gospe in gospodje, ko govorimo o socialni državi, jaz jo razumem nekoliko širše, jo razumem tako, da je treba ljudi v socialnem duhu vzgajati. Slovenci smo socialni narod. Kar pogledamo dobrodelne akcije Karitasa, Rdečega križa in tako naprej. Vem, da mora država vstopiti, vskočiti na pomoč, ko se zgodi recimo v družini, da sta oba starša na enkrat čez noč brez službe. Tukaj mora država priskočiti na pomoč s finančnimi sredstvi. Gospe in gospodje, socialna država pa je tudi država ki ima takšne ureditve, da po nepotrebem ne jemlje državljanom. In mi smo vzeli državljanom dobrih 5 milijard. In bojim

se, da bomo še 4 milijarde vzeli državljanom, ne da bi jih kaj vprašali, zato ker je to nova potencialna bančna luknja. Bog ne daj, da bi se realizirala, ampak nekako nas postavlja v neko negotovost in lahko se ta nova bančna luknja realizira. Zato je potreben dodatni nadzor nad bančnim sistemom in tukaj imamo mi, kolegice in kolegi, zelo pomembno dolžnost. Jaz bom predlog tega zakona oziroma sklep, ki bo predlagan ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič, pripravi naj se gospod Janko Veber.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa, podpredsednik za besedo.

Preden se bom dotaknil razprave glede današnje točke, si bom dovolil uvodoma najprej nekaj besed na komentar spoštovanega kolega, ki predstavlja danes predlog poslanske skupine. Kot prvo naj bo zelo jasno in odločno razumljeno. Ne sprejemam teze, da SMC ne želi priti do dna v zadevi bančne luknje. Razlika med Poslansko skupino SDS in SMC je predvsem v poti, kako priti do tega. Cilj, se pravi ugotovitev odgovornosti in posledično tudi materialna in kazenska odgovornost, pa je prav gotovo na obeh straneh isti. Toliko za uvod.

Dolžan sem mu še komentar, ker očitno nisem bil dovolj razumljen v predstavitvi stališča, in bom ponovil. Ko je bilo uvodoma predstavljeno s strani SMC, kaj je bilo od leta 2013 do danes storjenega, glede na to, da je bil vložen identičen predlog, je bil moj ali naš komentar naslednji in ga ponovim. Trdim in trdimo, da se je v tem času kar nekaj že zgodilo. Kot prvo, aktivirala se je aktivnost za odkrivanje storilcev, ki so povzročili tako imenovano bančno luknjo, predvsem preko organov pregona, Družbe za upravljanje terjatev, Banke Slovenije, vse to skladno, kot je zapisano v koalicijski pogodbi. Kot drugo, tudi v tem zboru novo sprejeti Zakon o bančništvu-2, ki stopi v veljavo 18. maja naslednji mesec, je okoliščina, ki jo je treba imeti pred očmi in za katero smo prepričani, da je tovrstno področje, ki je predmet današnje razprave, dovolj dobro urejeno in resnično omogoča organom pregona dobro osnovo za preprečevanje in pregon vseh potencialnih storilcev, ki so zlorabljali ali pa celo bodo zlorabljali položaj v bankah. In tisto, kar je zelo pomembno, saj tudi sam tako ocenjujem, je, da se moramo vsi zavedati, da kakršenkoli dostop do zaupnih podatkov, ki jih poznamo kot bančna tajnost, in mislim, da se tukaj lahko strinjamo, da so tudi upravičeni, dostop do teh podatkov, znižujejo zaupanje v bančni sistem. In tukaj je potrebna zavest, da v Republiki Sloveniji od dvaindvajset, triindvajset kreditnih institucij so zgolj štiri ali pet jih je še vedno ta hip v državni lastnini, vsi ostali pa imajo privatne lastnike. Zavedati se moramo, da je to resna situacija. In

če smo na današnji situaciji, ne slepimo si, da depoziti iz bank odhajajo. Toliko za uvod.

Sedaj bi šel pa na svojo razpravo v zvezi s konkretno zadevo. Mislim, da se vsi strinjamo, da je za gospodarstvo zelo pomemben finančni sektor države. Znotraj tega pa prav gotovo imajo pomembno vlogo banke. Po novi opredelitvi, kot vidimo, je opredelitev kreditne institucije, za katere lahko rečemo, da resnično imajo specifično vlogo. Če malo pobliže ali abstraktno pogledamo strukturo delovanja same banke, lahko ugotovimo, da je princip delovanja banke dokaj enostaven, razumljiv. Na eni strani imamo skupino ali posameznike, ki imajo denar, na drugi strani pa skupine, posameznike, ki denar potrebujejo. Dejstvo je, da se med njima pojavi ta tako imenovana institucija banke, ki mora skladno z zakonsko pristojnostjo in pogoji delovati na trgu. V tem se načeloma ne pojavljajo težave, če regulator nekako uravnava zakonitost tovrstnega subjekta na trgu. Če se vrnem nazaj na institucijo banke, preprosto se očitno premalo zavedamo, da je temelj njenega delovanja predvsem v zaupanju njenih strank, ki jim praviloma rečemo varčevalci. Kajti banka lahko deluje, če ima na razpolago poleg svojega osnovnega delniškega kapitala tudi dovolj denarnih sredstev, ki pa so praviloma v lasti tistih, ki banki zaupajo svoje prihranke. Praviloma so to občani ali tako imenovana prosta denarna sredstva pravnih oseb. Dejstvo je, da brez omenjenih in lastninskih, lastnih kreditnih sredstev banka ne more delovati. Zato je še toliko bolj pomembno zaupanje teh njenih strank v delovanje tako same banke kot tudi bančnega sistema. Ko pa se v procesih denarnih tokov v bankah pogovarjamo o zaupanju, pa je to tesno povezano s pojmom bančna tajnost, kajti brez tega praviloma banka ne more delovati na trgu. Vsak, ki vloži svoje prihranke ali brez tako imenovanih lastnih sredstev banka ne more delovati. O prihrankih v obliki depozitov ali različnih obligacijskih razmerij, ta isti subjekt – varčevalec, komitent, ne želi, da so ti njegovi podatki javni oziroma da se z njimi seznanja javnost na različne načine. Kljub vsemu bi omenil, da je to pravica vsakega. In ravno zaradi tega imamo institut bančne tajnosti. Predlog današnjega predlagatelja je proceduralno, danes smo že slišali s strani poslanskega kolega, ki je omenil, da je brezpredmeten. Osebnostno menim, da ta hip prav gotovo ni brezpredmeten, kajti Zakon o bančništvu-1 je še vedno veljaven in, kot rečeno, do 18. maja. Se pa res postavi vprašanje smiselnosti današnje razprave.

Ampak ne glede na navedeno, menim, da je treba nekaj besed kljub vsemu še nameniti drugim dejstvom, ki pa so s tem neposredno povezana. V zadnjih letih smo priča neverjetnim spoznanjem, da se je na mestih upravljanja in odločanja v bankah v državni lasti nekako močno, če lahko tako rečem, zlorabljuje v procesih bančnega poslovanja, vezano v

razmerju do posameznikov in skupin oziroma lahko bi rekel kreditojemalcev. Tovrstna zloraba se nekako vedno bolj približuje pojmu sumov kaznivih dejanj, kar je imelo za posledico katastrofalno podhranjenost v bankah z državno lastnino in bančno luknjo z vrtoglaviim zneskom dobrih pet milijard evrov.

Koalijska pogodba, ki je bila tudi danes že omenjena, opredeljuje tudi poglavje preteklega bančnega poslovanja. Konkretno pomeni preiskavo bančne luknje in dejansko opredelitev odgovornosti. Iz zapisanega izhaja, da je odgovornost preiskave bančne luknje prenesena iz Družbe za upravljanje terjatev bank na Banko Slovenije ter v primeru suma kaznivih dejanj tudi na organe pregona. Posledično pomeni, in tudi sam se v neki smeri pridružujem optimizmu, da se bo ugotovila tudi odškodninska in materialna odgovornost tako predsednikov kot članov uprav in tudi predsednikov in članov nadzornih svetov.

Rad bi se dotaknil, govorim o družbeni lastni banki, tudi vsebine predloga opozicijske stranke v enem delu. Novela zakona o dostopu informacij javnega značaja, ki je bila uveljavljena 17. 4. 2014, je prispevala k preglednosti slabih kreditov, ki so bili z Nove Ljubljanske banke, Nove Kreditne banke Maribor, Abanke, Factor banke ter Probanke preneseni na Družbo za upravljanje terjatev bank. Novela Zakona o dostopu informacij javnega značaja-C namreč predstavlja pravno podlago za proaktivno spletno objavo določenih podatkov, povezanih s slabimi krediti. Konkretno: vrednost kredita, datum sklenitve, posojilojemalec, navedba oseb v kreditnem odboru in končno bruto izpostavljenost neplačnika na dan prenosa na Družbo za upravljanje terjatev bank. Ta ista DUTB je na svoji spletni strani na podlagi desetega odstavka 10.a člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja objavila podatke o neplačnikih na dan prenosa na DUTB s strani vseh bank v državni lasti, katerih terjatve so bile prenesene. Prav tako potekajo zaradi suma kaznivih dejanj s strani policije aktivnosti in skupaj z državnim tožilstvom preiskave. V ta namen je bil zaradi odkrivanja, preprečevanja in preiskovanja kaznivih dejanj sklenjen sporazum o medsebojnem sodelovanju med policijo in Banko Slovenije. Prepričan sem, da bodo organi pregona, skupaj s pravosodnimi organi storili vse, da se bo izkazalo in implementiralo načelo pravne države. Tukaj se morda malce SMC razlikuje v pristopu, odnosu do stranke predlagatelja.

V nadaljevanju še nekaj osebnega mnenja glede vloženega predloga. Tukaj dajem tezo, ki sem jo že izpostavil, vendar jo bom ponovno zaradi teže materije. Tako imenovano bančno luknjo, za katero so glavni krivci in zanjo najbolj odgovorni organi in posamezniki zaposlenih v banki, ki so v državni lastni, ki so opravljali funkcijo upravljanja in odločanja. Poznamo jih kot predsednike in člane uprav ter nadzornih svetov, dodal bi še nivojski oziroma sektorski

nosilci, kot se to določa z aktom o notranji organizaciji in sistemizaciji banke. Menim, da so to primarni krivci. Sekundarni krivec za nastalo situacijo pa je centralni bančni regulator, to je Banka Slovenije. To utemljujem z naslednjim. Vsaka fizična in pravna oseba ima popolnoma legitimno pravico, da v odnosu z banko poda vlogo in zaprosi za znesek kredita, ki je v razumni višini ali pa je lahko tudi neobičajno visok. Na strani banke oziroma njenih uslužbencev pa je odločitev, ali sprejme ali zavrne. Zavedati se moramo, da finančna institucija, v tem primeru banka, se vedno pojavlja v obligacijskem razmerju kot fizično ali poslovno močnejša stranka v postopku, kajti v konkretno dolžniško-upniško razmerje je ne more nihče prisiliti, če se ona sama za to ne odloči. Seveda pa morajo take odločitve temeljiti dejansko na določenih strokovnih in proceduralnih postopkih oziroma predpostavkah. Splošno znano je in tudi v sprejetem Zakonu o bančništvu, da za organe upravljanja in odločanja velja posebno načelo. Običajno je bilo govora o načelu dobrega gospodarja. Praviloma se to načelo uporablja v običajnih gospodarskih družbah. Za banke velja strožji, velja načelo dobrega strokovnjaka, kar pomeni višji nivo operativne odgovornosti in strokovnosti. Vse to nas napotuje na spoznanje, da za ugotovitev vseh nepravilnosti ni treba imeti za vsak primer tako imenovanih spornih kreditov celotne individualne kreditne mape, temveč v prvi vrsti interna pravila banke, ki podrobno opredeljuje procese odobravanja in sklepanja individualnih kreditnih razmerij. Skladno s temi akti je treba pogledati, kdo je zlorabil oziroma prekorščil temeljna pooblastila banke. Seveda je treba upoštevati tudi interno tako imenovano bonitetno oceno kreditnojemalcev posameznega posla, vrednost in predmet zavarovanja. Vse to se je očitno zavestno spregledalo in v končni fazi odločilo v nasprotju s prej omenjenim načelom dobrega strokovnjaka, ki mora veljati za bankirja. Zato menim, da moramo biti do kreditnojemalcev, komitentov bank zelo obzirni pri vpogledih, kaj šele objavi njegovih podatkov, ker, kot rečeno, vsak ima pravico zaprositi neomejeni znesek kredita, morebitna realizacija kot pozitivna odločitev pa je v izključni pristojnosti banke.

Ali se lahko vprašamo, kdo je napeljeval banke k odobravanju oziroma podaljševanju tako imenovanih slabih posojil? Odgovor na to vprašanje je sila preprost. Če bi vodstva bank upoštevale Zakon o bančništvu in interna pravila, do tega sploh ne bi prihajalo. Za tako stanje pa je prav gotovo soodgovoren tudi lastnik banke, in to je država, ko se pogovarjamo v primerih bank, ki so v državni lastni, saj država imenuje uprave in nadzornega svete, ki po zakonu morajo delovati skrbno in zakonito.

Prav tako se pojavlja vprašanje, ali so nosilci upravljanja in odločanja v bankah to počeli zavestno. Odgovor je, da je šlo za nesporno kršitev določb Zakona o bančništvu. V

tujini poznamo to kot neke vrste namerno, naklepno slepoto. Ta pravi, če je nekdo vedel za neko dejstvo oziroma bi zanj subjektivno moral vedeti, hkrati pa se je s premišljenim ravnanjem oziroma z neko premišljeno brezbriznostjo izognil upoštevanje nekega dejstva, v našem primeru zakona, je storil naklepno kaznivo dejanje. Iz tega lahko sklepamo, da je šlo za zavestno in naklepno kršitev zakona, kajti subjekt odločanja uprave banke ali od nje pooblaščen osebe so vedele oziroma individualno je vedel, da krši bančni zakon in da je to počel premišljeno. Ravno na podlagi navedenega sem osebno zelo zadržan pri razkrivanju podatkov iz obligacijskih razmerij, ki se sklepajo v razmerju do banke, in menim, da ima bančna tajnost določeno težo, še posebej ko se dotikamo te večkrat izražene besede "zaupanje". Prepričan sem, da bosta skladno s koalicijsko pogodbo Družba za upravljanje terjatev bank in skupina, imenovana s strani Vlade, opravili vse potrebne aktivnosti in se bo uresničilo načelo pravne države, da se odkrijejo vsi storilci, ki so bili v vlogi odločevalca pri individualnih posojilih, ki so povzročila to ogromno bančno luknjo. Glede trenutne aktivnosti Družbe za upravljanje terjatev bank in Banke Slovenije ter organov pregona se pričakuje odločna in v razumnem času izvedena aktivnost zoper vse, za katere je spoznan sum znakov kaznivega dejanja, ki ga poznamo tudi kot zlorabo odgovornosti. Tu bi omenil, da se moramo zgledovati tudi po primeru sosednje države Avstrije, ki je reševala in praktično rešila primer Hypo. Spomnimo se, koliko prahu je bilo tudi v slovenskem prostoru, ko so organi pregona iz sosednje države izvajali aktivnosti na območju Republike Slovenije.

Ker Zakon o bančništvu velja za vse kreditne institucije v Republiki Sloveniji – že prej sem omenil številko 23, ni smiselno, da za banke v državni lasti, ki jih imamo 4 oziroma 5, katerih lastniški deleži se morajo umakniti v letih 2016, 2017 do leta 2019, zato ni smiselno, da se predlagane spremembe s strani predlagatelja vključijo v zadevni zakon. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravi naj se gospod Tilen Božič. Oprostite! Besedo ima predlagatelj gospod mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsedujoči, hvala za besedo.

Na podlagi te 15-minutne razprave poslanskega kolega iz Poslanske skupine SMC, bom še enkrat ponovil, da mi ne odpravljamo bančne tajnosti, zaupnih podatkov v celoti, kajti nekako tako je bilo razumeti. Bančni sistem vsekakor temelji na zaupanju. In bom ponovil: v določenem segmentu odpravljamo bančno tajnost za potrebe organov Državnega zbora, če je banka prejela državno pomoč ali je predmet

ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Če banka ni v 100-odstotnem lastništvu države in če ni bila predmet teh ukrepov, to zanjo ne velja. Zanimivo je bilo poslušati to vašo razpravo, na kakšen način boste vi reševali oziroma poskušali priti do dna tej bančni luknji, ki se je zgodila v višini 5 milijard evrov. Nisem pa še slišal z vaše strani ali strani predsednika Vlade poti, na kakšen način boste do tega prišli. Lahko je povedati stavek, za to in to se bomo zavzemali, mene pa zanima vsebina in pot. Ne glede na vse, kar ste omenili, naj bi zdaj tu neko vlogo tega organa, ki se bo s tem ukvarjal, prevzela, če sem vas pravilno razumel, Banka Slovenije.

Spoštovani kolega Verbič, glede na to, da imate tudi nekaj delovnih izkušenj na pomembnih funkcijah v dveh bankah v tuji lasti, so vam verjetno te zadeve znane. Nedvomno me boste težko prepričali, da odgovornost sloni samo na poslovodstvu bank. Zakaj imamo potem regulatorje? Jaz mislim, da bi morala pomembno vlogo tukaj odigrati tudi Banka Slovenije. In zdaj bo ta isti organ šel zadevo gledati za nazaj. Jaz mislim, da je ta pot napačna. Enako je pa tudi moje mnenje, da 5-milijardna luknja verjetno ni posledica samo kriminalnih dejanj. In tega mi v Slovenski demokratični stranki nismo nikdar nikoli govorili. Ampak osebnega mnenja sem, da pa velik delež odgovornosti nosi Banka Slovenije, pa z vaše strani tega nisem slišal. Omenili ste kršenje bančne zakonodaje. In če mi imamo bančnega regulatorja, bi kršenje z bančne zakonodaje moral ugotoviti – kdo? Regulator. In to je Banka Slovenije. Zame je vsekakor nerazumljivo, da smo dopuščali prehode s poslovodskih funkcij bank k regulatorjem in obratno. Predsednica nadzornega sveta Nove ljubljanske banke je potem odšla za viceguvernerko. Ali je to normalno? Mislim, da ni. Da potem nadziraš samega sebe. Jaz mislim, da ogromno stvari je, ki bi se morale, če bi bil interes vzpostaviti učinkovit in odgovorni bančni sistem, tukaj v Sloveniji narediti. In bi rekel tudi obratno, prehodi z Banke Slovenije navzdol. Ampak to mi še ni toliko sporno. Vsekakor mi je pa sporen prehod, da kot predsednica nadzornega sveta postaneš viceguvernerka Banke Slovenije in si potem še zadolžen za ta nadzor. Regulator Banka Slovenija sigurno ima tudi odgovornost za nastalo situacijo. Izpostavili ste primer Hypo v Avstriji. Malo si preberite članke za nazaj. Tam so že določeni sodni epilogi končani. Pri nas mislim, da ni še nobenega. In žalostno je tudi, ko ste omenili takratni poseg avstrijskih varnostnih organov, če se lahko tako reče, na hčerki v Sloveniji, da do tega spoznanja ni prišla Banka Slovenije, ampak da so morali sami sprožiti to iniciativo. Jaz sem prepričan, da v Sloveniji je bil v preteklosti narejen pomanjkljiv nadzor nad bančnim sistemom.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za repliko je prosil mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Naj ne izgleda, kot da si nekako s kolegom tako ali drugače kontrirava. Sedaj bom zelo kratek. Dejstvo je, da je Poslanska skupina SMC zelo kratek čas v tem parlamentu in kakršnakoli povezava ali navezava z nami nima ne repa ne glave. Dejstvo je, da smo na stališču in soglašamo s spoštovanim, da bančni regulator ni opravil svojega dela. Predvsem je tisto obdobje, ki je bilo tudi že na matičnem odboru nekajkrat izrečeno, obdobje 2008–2013. Banka Slovenija je že vložila preko 100 kazenskih ovadb, kar pomeni, da se dogajajo premiki in ravno sporazum med ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravi naj se gospod Marijan Pojbič. Gospod Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Mogoče uvodoma najprej pojasnilo, zakaj zelo trdno stojim na stališču, da je današnja razprava brezpredmetna. Tudi če ta zakon sprejme Državni zbor, bo v trenutku, ko bo ta zakon uveljavljen, tudi prenehal veljati. To je dejstvo. In zato govorim, da je obravnava današnjega zakona brezpredmetna. Še posebej iz razloga, ker imamo v petek na dnevnem redu ustanovitev preiskovalne komisije, ki bo delala ravno v to smer, da se prouči potreba po spremembi zakonodaje ter za druge odločitve Državnega zbora iz njegove pristojnosti, da se ugotovi dejansko stanje v bankah in tudi politična odgovornost. Takrat imamo na razpolago ponovno 4 ure in 30 minut. Tista razprava pa bo imela zelo veliko težo, zelo velik pomen in tudi odločitev parlamenta za ustanovitev te komisije bo zelo pomembna. Glede današnjega dejstva pač je, da se sicer lahko opravi splošna razprava, vendar pravzaprav boste imeli težave tisti, ki boste podprli ta zakon. Vsi tisti, ki ga bomo zavrnil, nimamo teh težav. Ampak predlagatelji in Nova Slovenija boste imeli težave, ker boste podprli zakon z zavedanjem, da ta zakon ne bo veljal, tudi če ga sprejmete. Postopkovno je pač zadeva nekoliko zakomplicirana. Ta postopkovnost je bila rešljiva, preden se je ta zakon uvrstil na sejo Državnega zbora. To bi bilo mogoče rešiti. Zato trdim, da je tudi zaradi tega ta zadeva danes po nepotrebnem na dnevnem redu.

Glede ugotovitve mag. Marka Pogačnika, da na vsak način želimo zavrniti njihove predloge. Ravno s tem ponovno utemeljujem, da ne gre za to, da bi zavračali vaš predlog, ampak gre za to, da tudi ta zakon, če ga sprejme Državni zbor, bo prenehal veljati. In to je dejstvo, mimo katerega ne moremo. Tako da se ne morem strinjati z vašo ugotovitvijo, da želimo zavrniti vaš predlog.

Točna je tudi vaša ugotovitev, gospod mag. Marko Pogačnik, da predsednik Vlade v obdobju od leta 2011 gospod Borut Pahor javno priznava, da ni pravilno ocenil pomena sanacije bank v Sloveniji. To je dejstvo. To je javno povedal, priznal in je zagotovo, bi rekel, če nekdo nekaj prizna, neke vrste olajševalna okoliščina. Vendar zgolj olajševalna okoliščina. Moram vas spomniti na takratno dogajanje v javnosti. Takrat je bil vendarle podan tudi predlog, da se opravi dokapitalizacija bank v višini 150 milijonov evrov, v nekem trenutku tudi 300 milijonov evrov in – ali se spomnite, kakšen javni pritisk je bil takrat na vlado, češ, koliko denarja davkoplačevalcev bomo zlili v te naše banke, ki so državne? 300 milijonov evrov bomo vrgli stran, so govorili, če jih dokapitaliziramo takrat v tem znesku. Danes se pogovarjamo o 5 milijardah, ki so bile vložene v slovenski bančni sistem. Pa še več. Ampak 5 milijard je bil praktično tisti prvi ukrep. Ali kdo hudo problematizira to odločitev? Ko je bila izvršena dokapitalizacija se je skorajda, bom rekel, nekako z olajšanjem to sprejelo. Glejte, rešili smo bančni sistem, vanj smo vložili 5 milijard. Ko pa smo leta 2011 in v tistih letih predlagali dokapitalizacijo v višini 300 milijonov evrov ali 150 milijonov evrov, pa je bila to takšna gonja na takratno vlado, kot da bomo zapravili državo, kot da bomo zapravili ves denar, ki ga imajo ljudje v Sloveniji, kot da bo prenehala funkcionirati dejansko vsa dejavnost v Sloveniji in da bomo dobesedno propadli. Takšna dimenzija pritiska je bila takrat na to vlado.

Želim samo nekako prikazati to dejstvo, ki je pripeljalo tudi do takšnih predlogov, ki so padali v tistem obdobju. In lahko preberemo tudi v medijih, da je bolje da slovenske banke prodamo za en evro, kot da jih dokapitaliziramo. To so bili takrat predlogi, ki jih lahko preberemo, predlogi, ki so bili dani tudi s strani eminentnih ljudi, da je en evro tisti znesek, za katerega naj prodamo slovenske banke. Takšen odnos je bil v tistem obdobju do državne lastnine, do slovenskih bank. Ob zavedanju, da smo Slovenci eden najbolj varčnih narodov v Evropski uniji, ocenjujem, da so varčevalne vloge na bankah s strani slovenskih varčevalcev nekje blizu 8 milijard. Glejte, takrat je padal predlog, kljub temu da smo Slovenke in Slovenci hranili svoj denar v bankah v višini 8 milijard, dajmo prodati slovenske banke za 1 evro. Ko takšne podatke začneš primerjati in ko se s tem srečuješ, potem seveda se sprašuješ, čemu je namenjeno bilo vse to dogajanje, da je takratna vlada ocenjevala, da se pravzaprav niti ne upa dokapitalizirati bank. Dejstvo pa je, da je vendarle ta hip še vedno v slovenskih bankah zelo veliko sredstev slovenskih varčevalcev. In dejstvo je, da tudi danes, kljub temu da smo poleg denarja, ki ga imamo slovenski varčevalci v slovenskih bankah, se zadolžili tudi v tujini in vložili v te banke dodanih 5 milijard, še vedno govorimo o tem, kako je nujno treba slovenske banke čim prej razprodati. In da ne bo pomote,

ker se velikokrat razmišlja o tem, ko so banke enkrat privatne, potem v bančnem sistemu ni težav. Svetovna gospodarska in finančna kriza je nastala zaradi propada zasebnih bank, ne zaradi propada državnih bank. To, da je Slovenija v krizi, v finančni krizi od leta 2008 naprej, ni posledica tega, ker je imela večinski delež v državni banki, ampak je posledica tega, ker so propadle svetovne zasebne banke. Zasebni kapital je povzročil svetovno krizo, zato moramo biti zelo previdni, ko se pogovarjamo o tem, na kakšen način bomo sanirali banke, na kakšen način bomo sprejemali strategijo upravljanja kapitalskih naložb v Republiki Sloveniji, ki je ta hip v zaključni fazi in naj bi vlada mogoče danes na današnji seji to celo sprejela. Ali si predstavljate tudi situacijo, v kakršni je bil Državni zbor, ko se je srečeval z odločanjem o tem, da se proda 15 slovenskih podjetij brez kakršnekoli analize, brez kakršnihkoli podlag. In parlament je kar odločil zato, ker naj nam bi to naložila Evropska komisija, ker bo prišla trojka in ker je Slovenija v takšni situaciji, da če vsega ne razprodamo, bomo propadli. To so res neka dejstva, ki nas morajo skrbeti. Jaz se močno nagibam k temu, da sledimo pot, ki jo je ubrala Islandija. V Islandiji so ustanovili posebno preiskovalno komisijo, ki je potem poročala parlamentu. Tudi sam si predstavljam, da bo preiskovalna komisija, ki upam, da bo ustanovljena v petek, ravno tako poročala parlamentu. Parlament se je potem v resoluciji na podlagi tega poročila odločil, da bo šel celo v spremembo ustave Islandije, ker je tudi ustava omogočala špekulacije in zlorabo bančnega sistema. Odločili so se, da spremenijo tudi poslovnik parlamenta. Tudi ta je bil napisan tako, da je te špekulacije omogočal. Odločili so se za to, da spremenijo zakon o ministrstvih in vladnih uradih. Ugotovili so, da tudi ministrstva lahko delujejo tako, da omogočajo te špekulacije in propad bank. Ravno tako so se odločili, da spremenijo zakonodajo s področja finančnih trgov. Odločili so se, da spremenijo zakonodajo na področju obveznih pokojninskih zavarovanj. Tudi tukaj so zasledili zlorabe. Odločili so se za to, da spremenijo zakonodajo glede nadzora finančnih aktivnosti s strani centralne banke. Ja. Naš glavni finančni regulator Banka Slovenije tudi po mojem mnenju ni odigrala svoje vloge, ko je nastopila finančna kriza. In celo preden je nastopila finančna kriza, je pravzaprav Banka Slovenije dovoljevala neomejeno zadolževanje gospodarstev in slovenskih bank v tujini. Tukaj bančni regulator takrat ni naredil svojega dela. V Islandiji so poleg tega področja centralne banke predlagali tudi spremembo zakonodaje s področja računovodstva in knjigovodstva ter revizije v posebni vladni agenciji in tako naprej. Prepričan sem, da bodo tudi ljudje v Sloveniji zelo dobro razumeli, če bomo spremenili zakonodajo, ki ureja davčne postopke v Republiki Sloveniji, na način, kot je delovala nekoč SDK, Služba družbenega knjigovodstva,

sem prepričan, da mnogi problemi, s katerimi se danes tukaj srečujemo in o katerih razpravljamo, ne bodo nikoli več mogoči v takšnem obsegu, kot so se zgodili, ko je bil ukinjen sistem SDK. Služba družbenega knjigovodstva je imela sproten pregled nad tem, kako posluje gospodarska družba, ali so plačani vsi prispevki pri zaposlenih. Če niso bili vsi prispevki plačani, ni bilo mogoče poravnati drugih zadev. Najprej je bilo treba plačati vse prispevke ljudem, zaposlenim, šele potem si lahko reševal druge obveznosti. In v to smer moramo iti v Sloveniji.

Če že danes razpravljamo o tem, sem želel kljub vsemu ta čas, ki ga imam na razpolago v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, izkoristiti za to, da opozorim na ta dejstva, ki so realna, niso izmišljena, in upam, da bomo sledili v tem parlamentu toliko moči, da bomo sledili usmeritvam, ki so si jih zadali v Islandiji in so uspešno prišli do konca. Ugotovili so odgovorne za nastalo situacijo in jih tudi kaznovali. Sprejeli so zakonodajo in oblikovali nov bančni sistem in danes Islandija funkcionira na povsem drugih temeljih kot pa Slovenija. Je pa res, da Islandija ni znotraj Evropske unije in da mislim, da sploh ne razmišlja o tem več, da bi vstopila v okvir Evropske unije. To, kar bi morali v Sloveniji že zdavnaj narediti, je, da tudi ta nacionalni reformni program, ki se danes sprejema na vladi, in program stabilnosti sprejema državni zbor, ne pa vlada. To je dokument, na podlagi katerega nam bodo iz Evropske unije nazaj spet sporočali, češ, obljubili ste, da boste prodali to, obljubili ste, da boste zmanjšali plače ljudem, obljubili ste, da boste postali država poceni delovne sile. To je tisto, kar ni v pristojnosti vlade, to je v pristojnosti parlamenta. Res bi rad slišal dve tretjini v tem parlamentu, s katero se sprejema zakon o sodelovanju vlade, državnega zbora o zadevah Evropske unije, da bomo sprejeli z dvotretjinsko večino odločitev, da postane Slovenija država obrobja in poceni delovne sile. Prepričan sem, da slovenski parlament nikoli ne bi sprejel takšnega nacionalnega reformnega programa in programa stabilnosti. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani, predsedujoči, hvala za besedo.

Veseli me, da je kolega Veber prišel do spoznanja, da formalnopravno danes ni brezpredmetno sprejetje tega zakona. Se pa z njim v enem delu lahko strinjam, s temi besedami, ki jih je rekel, da zakon ZBan bo začel veljati nekje v sredini meseca maja. Vendar če bi bila tukaj volja in interes z vaše strani, potem je proceduralni postopek takšen, da se na hitro skliče seja Odbora za finance in da se ZBan-2 dopolni s tem členom, ki ga bi danes sprejeli v ZBan-1. To pomeni, če bi

obstajala volja ali če bi obstajal interes, bi bil tudi ta postopek lahko izvedljiv. Glede tega da je to olajševalna okoliščina za takratnega predsednika vlade Boruta Pahorja, ki je izjavil, da so podcenjevali bančni sistem. Lahko je, po eni strani bi rekel pozitivno, da je priznal svojo napako, ker ta napaka oziroma olajševalna okoliščina je zelo drago stala davkoplačevalce. Tega se pa vsekakor moramo tudi zavedati. Zbodlo me je pa eno dejstvo, da pri zadnji dokapitalizaciji bank na račun davkoplačevalcev v višini več kot 5 milijard evrov takrat ni nihče na to opozarjal. Spoštovani kolega Veber, takrat ste bili predsednik Državnega zbora, in mislim, da ste z vodjem Poslanske skupine SDS gospodom Jožetom Tankom velikokrat sedeli, kajti tudi on je bil predlagatelj sklicev kar nekaj izrednih oziroma nujnih sej Državnega zbora oziroma Odbora za finance in monetarno politiko v zvezi s to problematiko. Ne morem pa mimo dejstva, da ste bili Socialni demokrati takrat v Vladi in ste to sanacijo ter način sanacije bančnega sistema v celoti podprli. V Slovenski demokrati stranki smo takrat na seji odbora naslovili tako na Ministrstvo za finance kot na predsednico Vlade vrsto vprašanj, ali je sanacija, ki se izvaja na takšen način, ustrezna. Že takrat smo bili prepričani, da bi za slovenske davkoplačevalce in za slovenski proračun bilo bistveno cenejše in ugodnejše, če bi se takratna vlada, v katere koaliciji ste bili tudi Socialni demokrati, poslužila reševanja bank na način, kot se ga je poslužila Španija, to pomeni, preko mehanizma ESM. Bistveno cenejši denar! Vendar vaš argument takrat je bil, ne, denarja ESM se ne bomo poslužili, kajti takrat bodo pa oni zahtevali pogoje, pod katerimi moramo sanirati bančni sistem. Zdaj smo prišli pa do spoznanja, da smo s slovenskim davkoplačevalskim denarjem sanirali bančni sistem in da nam Evropska komisija ali nek organ iz Bruslja postavlja ne vem kakšne pogoje: da je treba Novo Kreditno banko Maribor prodati do leta 2016, da je bilo treba "postriči" imetnike podrejenih obveznic. Mislim, da je vaša vlada takrat slabo zmededžirala zadevo. In je bil to slab dogovor v Bruslju ali z organi, s katerimi ste se dogovarjali. Za to morate sprejeti svojo odgovornost. Slovenska demokrati stranka je na to opozarjala, tako glede načina reševanja kot sistema reševanja, da naj bi se vključil sistem ESM. Socialni demokrati ste bili takrat v tej vladi. Vem, da boste zdaj rekli, da ste bili vi edini proti od Socialnih demokratov pri glasovanju o paketu 15 podjetij. Ne vem, kot je vaš prejšnji kolega Križanič velikokrat izjavil, da predsedstvo SD je bilo pa proti, vendar poslanci ste bili pa prisiljeni to narediti. To so vaši problemi, in ne verjamem, da bo kdo temu verjel.

Glede preiskovalne komisije bi pa opozoril še na eno zadevo. Preiskovalna komisija je glede na to, da je prišlo do predčasnih volitev, predčasno zaključila svoj mandat. Preiskovalna komisija je takrat vam kot predsedniku Državnega zbora predlagala, da se

še v mesecu juniju obravnava njeno vmesno poročilo. In vi ste to kot predsednik Državnega zbora iz meni neznanih razlogov zavrnili in prestavili na nek poletni čas. V tem vmesnem poročilu, ki ga je pripravila preiskovalna komisija, je eden izmed predlogov tudi, da bi bilo smiselno razmisliti, da se za ugotovitev vzrokov za nastanek bančne krize in predvsem odgovornosti smiselno uporablja komisija oziroma organ po vzoru islandske države. In ne vem, iz katerega razloga ste to takrat – ali ste se bali to poročilo obravnavati pred volitvami – kot predsednik Državnega zbora zavrnili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala.

Gospod mag. Marko Pogačnik, poglejte, govorite o obdobju, ko sem bil jaz predsednik državnega zbora, govorite o obdobju, ko je bil predsednik vlade gospod Borut Pahor, zelo malo pa govorite o obdobju, ko je vodil vlado gospod Janez Janša, o obdobju 2004–2008, ko je Slovenska demokratska stranka bila najmočnejša stranka v tej vladi. Zelo malo govorite o tem obdobju. Vendar posledice, ki so nastale zaradi takratnega vladanja, so imele vzrok, da je bila vlada v letu 2011, ki jo je vodil Borut Pahor, v težavah in da je bila tudi država takrat nepripravljena na gospodarsko in finančno krizo. Posledice vladanja 2004–2008 občutimo vse do danes tudi na ta način, da smo morali dokapitalizirati banke v petih milijardah evrov. To je dejstvo. Prav je, da se odkrito pogovarjamo o teh problemih. V mandatu 2004–2008 ne samo, da se je dovoljevalo nebrzdano zadolževanje v tujini gospodarstva in bank, res, nebrzdano, takrat je mogoče olajševalna okoliščina za tisto vlado res ta, da Banka Slovenije ni pravilno in dovolj odločno opozorila vlado, da to, kar počne, je napačno, in da dela za državo veliko škodo. Škoda je nastala, ker se ni dejansko ustavilo zadolževanje bank in gospodarstva v tujini pred gospodarsko krizo, in škoda je nastala, ker ste hkrati s tem, ko ste omogočali zadolževanje v tujini, dovoljevali tudi zmanjševanje davčnih obremenitev kapitala. Razbremenili ste kapital s spremembo zakonodaje in s tem zmanjšali dotok denarja v državno blagajno. Po mandatu 2004–2008 smo bili v situaciji, ko je bilo gospodarstvo in ko so bile banke nenormalno zadolžene, hkrati pa državni proračun ni imel dotoka sredstev, ki bi jih nujno potreboval za to, da bi lahko rešil situacijo Slovenije zaradi nastopa svetovne gospodarske in finančne krize. To je situacija, o kateri se je morala takratna vlada odločati, katere ukrepe najprej sprejeti. Vlada Boruta Pahorja in vlada, katero je takrat v največji meri vodila Socialna demokracija, ker smo bili najmočnejša stranka, se je odločila za naslednje. Zaradi nastopa gospodarske in finančne krize smo dali najprej prednost delovnim mestom in gospodarskim

družbam. Plačali smo tudi prispevke za ljudi, ki so čakali doma, da bodo ponovno gospodarske družbe dobile delo na tujih trgih. Dali smo prednost ljudem in gospodarstvu. Naslednja faza bi morale biti banke. Ampak je bil dejansko ta mandat tudi predčasno prekinjen, ker ste sesuli tudi dober ukrep pokojninskega sistema, sesuli ste tudi ukrep dela na črno, in to vse je prispevalo k temu, da se je država potem morala odločiti za tako zahtevno dokapitalizacijo, o kateri danes govorimo in jo bomo tudi, upam da res, uspešno preiskovali. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj mag. Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Predsedujoči, hvala za dano besedo.

Spoštovani kolega Veber, sedaj ste me izvali. Jaz sem prej poskušal določene zadeve pojasniti, ki ste jih vi govorili. Zaradi tega nisem izpostavljaj Janševe vlade v obdobju 2004–2008. Sedaj ste jo pa izpostavili, in bom moral tudi to narediti. Leto 2008 in vlada Janeza Janša je bila ena najbolj stabilnih vlad, ki je edina v zgodovini sedaj končala mandat. V obdobju te vlade leta 2007 je slovenski proračun edinkrat v zgodovini imel presežek. V tem obdobju vlade smo imeli najmanjšo brezposelnost, imeli smo kontinuirano gospodarsko rast in tudi bili smo nekako nad povprečjem pri mnogih kazalnikih v okviru EU. S prihodom naslednje vlade pa do sedaj, od leta 2008 do 2015 je samo kumulativno BDP padel za več kot 9 %. Ta kumulativni padec je najvišji med državami Evropske unije. Res pa obžalujem, da kot predsednik državnega zbora se niste odločili, da državni zbor obravnava vmesno poročilo preiskovalne komisije, v katerem so marsikatera razkritja, in tudi za to obdobje 2004–2008 so pač določene ugotovitve. Mislim, da bo priložnost to vmesno poročilo, saj jaz kot predlagatelj en del ga bom v petek, ko bo na to temo, tudi predlagal. Drugače pa, mislim da marsikdo ve in tudi EU takrat, da mandat vlade Janeza Janše je bil eden izmed najboljših, kajti o tem samem govorijo številke.

Predvsem bi rad poudaril, da vlada Janeza Janše v obdobju 2004–2008 ni imela niti enega vpliva na zadolževanje posameznih gospodarskih subjektov ali fizičnih oseb. In tukaj nobena vlada, ne vlada Janeza Janša, ne sedanja vlada in tudi ne vlada Boruta Pahorja na to nima vpliva ali orodja, s katerim bi to lahko zaustavila. In ne prodajati teh zgodb, no! Ker pa je bil očitek reševanje bančnega sistema med letom 2009 in letom 2011, je bilo pa zgolj to, da uprave nekaterih največjih slovenskih bank so nadzornemu svetu in Vladi Republike Slovenije dale, da morajo biti banke dokapitalizirane z višjo vsoto, kot so dejansko bile.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Izvolite, gospod Janko Veber, ampak časovno bo nerodno. Prav, dobro. Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Ta razprava, ki sem jo zdaj poslušal, je sicer res zanimiva, ampak mislim, da v danih okoliščinah in sedanji situaciji manj pomembna. Gospod Veber, bilo je veliko takšnih zanimivih opazk na račun delovanja vlade Janeza Janše, ki je imela v celotnem obsegu delovanj vlad od leta 1990 do danes en mandat, in očitno izgleda, da je edino ta vlada Janeza Janše vlada, ki je vladala in delala v tej državi. Če je za vse kriva vlada Janeza Janše v tej državi, potem ocenjujem, da druge vlade v tej državi niso obstajale ali pa so bile same sebi namen. Gospod Veber, jaz mislim, da bi vi morali zelo dobro vedeti in veste, da vlada Janeza Janše ni bila tista, ki bi podeljevala kredite. Vlada Janeza Janše in tudi nobena druga vlada nima teh kompetenc, nima teh možnosti in nima vpliva na to, kdo je dobil kredit, kdaj ga je dobil in zakaj ga je dobil. In če bi to vedeli, gospod Veber, in bi bili toliko korektni, kot bi se od vas, ker ste bili včasih tudi predsednik Državnega zbora, pričakovalo, da ne boste zavajali slovenske javnosti, da boste operirali z argumenti in na tak način tudi razpravljali. Ampak to, kar ste danes govorili, to so manipulacije na kubik. Govorili ste o prodaji bank za en evro in tako dalje. In veste kaj, spoštovani gospod Veber, če bi bile slovenske banke v privatni lasti, verjemite mi, da jih ne bi sanirali slovenski davkoplačevalci, ampak lastniki bi jih morali sanirati, sicer gredo v likvidacijo. Zagotovo. Zagotovo je tako. Enostavno je imeti stvari v državni lasti, ko zadevo zavoziš, jo uničiš, potem pa se obrneš na ubogi narod, in rečeš, ti dragi moj narod, ki živiš s 400, 500 ali ne vem koliko evri, boš pa zdaj, ker vas je veliko, še plačal te svinjarije, ki smo jih mi naredili. In nikomur, pri svetem bogu, se nič ne zgodi. In tak način in tak odnos in takšne relacije jaz kot poslanec Državnega zbora in Slovenska demokratska stranka nikoli ni in nikoli ne bova zagovarjala, ker je to nedopustno, neokusno in skrajno neodgovorno in nesramno do lastnega naroda, spoštovane kolegice in kolegi.

Zdaj se bom vrnil nazaj k zakonu in še enkrat bom zelo jasno povedal glavni razlog, cilje, načela in poglobitve rešitve predloga zakona, ki smo ga predlagali za to razpravo v Državnem zboru. Glavni razlog za sprejetje tega zakona je potrebna sprememba opredelitve bančne tajnosti, ki bo omogočila ugotovitev odgovornosti za stanje v bančnem sistemu, s tem pa se bo ugotovilo, kdo je odgovoren za to, da so davkoplačevalci plačali preko 5 milijard evrov, pri čemer ta številka najverjetneje še ni dokončna, za vse napake in napačne odločitve vodstev slovenskih poslovnih bank in nezadostnega nadzora Banke Slovenije.

Cilji in načela. Cilj predlaganega zakona je pridobiti ustrezne podatke, ki bodo Državnemu zboru omogočili sprejetje učinkovite bančne zakonodaje, s katero se bo preprečilo izvajanje nepravilnosti in neučinkovitosti v slovenskem bančnem sistemu. Cilj predlaganega zakona je tudi razkritje odgovornosti tistih, ki so sodelovali v podeljevanju kreditov brez ustreznih jamstev v primerih, če je banka sprejela državno pomoč ali pa je predmet ukrepov po zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Poglobitve rešitve. S predlagano rešitvijo bodo bančni podatki, ki so bili do sedaj zaupni, dostopni za potrebe dela Državnega zbora Republike Slovenije ter delovnih teles in preiskovalnih komisij, ki delujejo znotraj Državnega zbora, če se bančni podatki nanašajo na banko, ki je sprejela državno pomoč ali pa je predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. S tem se bo Državnemu zboru Republike Slovenije, ki tudi sprejema pomembne odločitve v zvezi z reševanjem težav v bančnem delu, dala možnost, da pridobi ustrezne podatke v zvezi s stanjem v bančnem sistemu, da ugotovi, kdo je odgovoren za nastalo stanje, in predvsem da sprejme ustrezno zakonodajo, ki bo v prihodnje učinkovito preprečevala nepravilnosti in neučinkovitosti v delovanju slovenskega bančnega sistema.

Spoštovane kolegice in kolegi! Jaz upam, da ste me poslušali pozorno. Tisti, ki ste me pozorno poslušali, sem prepričan, da nimate najmanjše možnosti, da bi temu nasprotovali, kar sem prebral. Vsi, vse poslanske skupine vseskozi govorite, da je tiste krivce, lopove, bančnike, ki so oškodovali to slovensko družbo, je treba pripeljati k zakonu, da jih bo zajela roka pravice. Vsi podobno mislite, vsi govorite o tem, ampak ko pa gre za konkretne predlog, da bi se mi lahko približali k temu cilju, potem pa naenkrat ta vaša vnema izgine, ni je več. Ko bo treba glasovati o tem zakonu, sem danes poslušal vodje poslanskih skupin, ki so svoje povedali, da temu zakonu nasprotujejo. In pogledajte, dokler bomo mi živeli v nekem kalupu, oprostite, da se tako izrazim, pa ne želim nikogar žaliti, in ne bomo pogledali čez rob in ugotovili, da tisto, kar je sedaj v zakonodaji, in tudi tisto, kar je tajnost, ni rečeno, da mora v takem obsegu ostati tajnost. Ni rečeno. Državni zbor Republike Slovenije ima vse možnosti, to je najvišja zakonodajna veja oblasti, ki lahko zakonodajo spreminja. Jaz si želim, da v tej državi enkrat začnemo razmišljati v to smer. Ne, da trdimo že v naprej, da se nič ne da, ker očitno nekaterim to super paše. Zato da se še lahko naprej krade, da nihče ni bil pripeljan pred roko pravice, da premoženje, ki je v tujini, ne vem kje vse povsod, ostane tem lopovom v rokah, da celo iz zavora pišejo notarske zapise, da se njihovo premoženje ne more odvzeti. Pogledajte, v kakšnem sistemu živimo. Ali je to, kolegice in kolegi, za vas normalno? Zame ni. Pa ne govorim o nobeni politiki. Govorim čisto o

dejavstvih. Ko se bomo enkrat tukaj dvotretjinsko ali pa, ne vem, našli in rekli, poglejte, dovolj imamo tega, vemo, da je to narobe, pa da ne bomo ščitili posameznih lobijev, ker to je problem. V tej državi to omrežje, bančno omrežje je zelo problematično. In če tisti, ki poznate to omrežje, poznate tudi ljudi, tam je recimo 100 ali pa 50 ljudi, ki gredo z enega položaja na drug položaj – danes je v Abanki, jutri je v Ljubljanski banki, pojutrišnjem je v Gorenjski banki, itd. In vsi ti ljudje imajo strašne naveze, imajo omrežja, pajčevine sem mislil reči, tako razpredene, da drugo in tretjerazredni menedžment potem odloča o vsem. Čisto o vsem, kar se dogaja. Mi pa, ko nas ljudje gledajo, pravijo: "Poglejte, saj ste tam, saj zato smo vas tja poslali, da boste problematiko, ki je v našem interesu, reševali, sicer vas ne potrebujemo." In kaj še ti ljudje rečejo? "Glejte, ker niste nič naredili, da bi ti ljudje vrnili to premoženje ali bi jim bilo odvzeto, ste vsi enaki, vsi ste iste barabe. Oprostite izrazu, to rečejo ljudje. In jaz, poslanec Slovenske demokratske stranke Marjan Pojbič, imam tega dovolj. Tega imam dovolj zato, ker nisem kriv in ne želim biti kriv za tisto, na kar nimam vpliva. In mi s tem zakonom želimo ustvariti pogoje, da bomo pa imeli na določene stvari pa vpliv. Ampak vpliv na tak način, da bomo lahko kvalitetno spremenili zakonodajo. To pa bomo lahko storili samo v primeru, ko bomo imeli tudi ustrezne kvalitetne podatke. In takrat bom jaz rekel, če bomo mi vse ustrezne kvalitetne podatke tukaj na mizi imeli, pa ne bomo odreagirali: "Dragi moj narod, zdaj pa sem tisti in me odnesite ven, pa me vrzite v Muro, ker nisem nič naredil za vas." Bolj življenjsko ne morem povedati teh stvari. Jaz mislim, da vsi, ki sedimo v tem parlamentu, da se tega zavedamo in da je naša skupna želja v veliki verjetnosti podobna razpravi na način, kot jaz tukaj govorim. Mislim, da smo si tukaj zelo enotni. Samo naredimo še tisti preskok pa gremo preko tistega, da se nič ne da in da se nič ne sme. Vse se lahko. Tudi zakon s to bančno tajnostjo je sprejel Državni zbor. Takšen, kakršnega je sprejel, se je pač sčasoma pokazal, da ni več primeren, da bi lahko zagotavljal dovolj kvaliteten javni servis državljanom in državljanom in da je notri precej možnosti zlorab in tako dalje. Sicer do teh težav v našem bančnem sistemu ne bi prišlo. Veste, za take velike lumparije, ki so se zgodile tukaj, pa vsi vemo, kdo je krivec, pa na koncu, glejte, koliko časa se zdaj že o tem pogovarjamo, pa še nisem zasledil ene konkretne stvari, ki bi prišla v javnost, da bi rekli, glejte, zdaj smo pa tega barabina dobili, ki je tam v Zagrebu v desetih firmah bil prokurist in predsednik in ne vem kaj vse. 10 milijonov, 20, 30, 50 milijonov je šlo iz banke, pa še na matični banki je bil glavni šef. Pa porka svet, kje živimo?! Temu moramo reči enkrat konec.

Da se vrnem nazaj. Vlada je v svojem mnenju zapisala naslednje. Jaz sem vsaj pričakoval, da bo vlada Republike Slovenije tokrat pa rekla,

glejte, pripravili ste predlog, ga bomo preučili, se bomo usedli skupaj, bomo naredili neko zadevo, ki bo prebavna, sprejemljiva in ki bo šla korak naprej proti tistim ciljem, ki smo jim, jaz mislim, da smo jim vsi zapriseženi, se pravi, da iščemo rešitve, ki bodo boljše, kakovostne in koristnejše za naše državljanke in državljane. Mislim, da smo vsi temu zavezani, vsi, ki tukaj notri v tem državnem zboru sedimo. In Vlada je napisala: "Vlada Republike Slovenije ne podpira Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o bančništvu, EPA,0349-VII, ki ga je vložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim Jožetom Tankom, glede dopolnitve drugega odstavka 215. člena ZBan-1, ki ureja dolžnost varovanja zaupnih bančnih podatkov. Razkritje zaupnih podatkov o posameznih komitentih bank Državnemu zboru Republike Slovenije, njegovim delovnim telesom in preiskovalnim komisijam Državnega zbora bi namreč pomenilo nesorazmerni poseg v bančno tajnost." In še en stavek v nadaljevanju: "Zaupni bančni podatki so poslovna skrivnost banke in komitenta, saj gre za občutljive podatke tako za poslovne subjekte, še zlasti pa za fizične osebe, ker gre tudi za občutljive osebne podatke." S tem se strinjam, kar je tukaj napisano, nimam nobenih težav, vendar pa vlada, ko sem bral to zadevo naprej, ni v ničemer povedala, kje pa bi morda mi lahko naredili kakšne korake. Kje pa bi morda mi lahko naredili kakšen korak k tistemu cilju, da se bo bolj transparentno, pošteno in odgovorno delalo in da bomo imeli na drugi strani tudi Banko Slovenije, ki pa je še kako odgovorna za to bančno luknjo. Kako odgovorna! In poglejte, nobenemu se nič ne zgodi. Prejšnji guverner, niti slišal nisem, da bi kdo sploh v kakršnemkoli kontekstu odreagiral proti njemu ali proti vsem tistim, ki so bili super plačani, super plačani na račun ubogega naroda. Sramotno, da taki ljudje s takimi visokimi prihodki na koncu dovolijo, da so tako okradli slovenski bančni sistem. In na koncu nič, njim se ne zgodi nič. Nič. In ta ista vlada je zapisala na koncu tega svojega mnenja naslednje: "Vlada Mira Cerarja je v koalicijskem sporazumu glede preiskave bančne luknje in opredelilne odgovornosti navedla, da je treba za zagotovitev povrnitve zaupanja v finančne institucije, nadzorne institucije in institut pravne države opredeliti odgovornost za nastalo bančno luknjo in zahtevati odškodninsko ter materialno odgovornost članov uprav ter nadzornih svetov dokapitaliziranih bank. Odgovornost za izvedbo preiskave bančne luknje se prenese z Družbe za upravljanje terjatev bank na Banko Slovenije ter v primeru suma kaznivih dejanj na pristojne organe pregona." In, poglejte, spet smo tam! Nekdo, ki je bil odgovoren za nastanek bančne luknje, je zdaj tisti, ki bi naj poiskal tiste, ki so krivi za to zgodbo. Bil pa je sam zraven. Vse te ljudi, cel sistem, bi bilo treba zamenjati takoj! Nastaviti popolnoma nove ljudi, ki nimajo pajčevine na prstih. In na drugi strani to, kar mi predlagamo – s spremembo zakonodaje bi lahko prišli korak naprej. Zdaj pa, poglejte, vi dajete

ovco paziti volku. Kaj mislite, kako dolgo bo? Ni variante! Nekdo, ki je zakrivil in je sokriv za neko stanje, je tisti, ki bo zdaj presojal, koga je treba predati kazenskemu pregonu in tako naprej. To ne gre, enostavno ne gre! In isti ljudje so na ključnih pozicijah ostali. Ali na Abanki ali Ljubljanski banki in tako dalje. Samo izmenjali so si določene položaje, drugače so pa vsi tam. In potem še tisti, ki so v protikorupcijski komisiji preiskovali ta dejanja, danes sedijo na banki. Pa to se ne more zgoditi v nobeni državi na svetu – razen v Sloveniji. Resnično ne. Ne more. Jaz mislim, da se to niti v Severni Koreji ne more zgoditi. In ko vidimo, da je vse skupaj totalno skorumpirano, ta cel zgornji sistem, sloj, je med sabo povezan, potem je logično, da ne pride do nobenih sprememb in rešitev. In tako dolgo tudi ne bo prišlo.

Gospod Veber, danes ste govorili o Islandiji, kakšne ukrepe so v Islandiji sprejeli za sanacijo bančnih težav, ki so jih imeli. Oni so to zadevo sanirali. Polovili so tiste lopove, jih zaprli, jim odvzeli premoženje in tako dalje. Ampak, gospod Veber, od vas bi pričakoval, ker ste član Vlade Republike Slovenije, da tega ne govorite samo v Državnem zboru, da to storite v vaši vladi in takoj ukrepate. Takoj! Jutri! Gospod Veber, oprostite, to ni izgovor. Oprostite, nisem se imel namena spuščati na osebnostno raven, saj veste, s tem vas ne mislim žaliti, ker to ni moj namen. Ampak o stvareh, ki ste jih govorili, imate vaje v lastnih rokah. Potem ste napačne ljudi danes tu nagovarjali. Najprej morate nagovoriti Vlado Republike Slovenije. Če ocenjujete, da je ta pristop okej, potem predlagajte Vladi Republike Slovenije. In to takoj storite. Takoj je treba pripraviti. Glejte, to mora biti v enem tednu v Državnem zboru! Ne potrebujemo nobenega čakanja, ker je zadeva preveč alarmantna. In pričakujem, gospod Veber, od vaše stranke, da boste izvedli določene postopke in tisto, kar je potrebno za to, da bomo v najkrajšem času dobili ustrezno podlago, zakonodajo in tako naprej na mizo, da bomo lahko rešili to situacijo v naši državi. Sicer pa, kar spremljam zadnje čase nasploh delo te vlade, ki se ukvarja v glavnem s svojimi kadrovske problemi je zelo težko pričakovati, da bo prišlo do kakšnih večjih premikov, do kakšne pomembne zakonodaje, ki bi prišla na naše klopi. Tudi danes na tej seji Državnega zbora vidim, da je šest zakonov vložila Slovenska demokratična stranka. Enega mislim, da Nova Slovenija, pa enega Združena levica. In je praktično delovnik poln. Od Vlade Republike Slovenije skorajda nula. Tukaj bo treba nekaj spremeniti, če želimo dobro za slovenski narod. Jaz bom ta zakon, ki smo ga v Slovenski demokratični stranki pripravili, z velikim veseljem podprl, ker sem prepričan, da je naša intenca prava, smer prava, mi moramo enkrat potegniti črto s tistim, kar je bilo in se organizirati tako, da bomo lahko storili tudi kakšen korak preko tistega, o katerem vedno govorimo, da nas nekaj ovira. Preko tiste ovire moramo enkrat stopiti. In

to bomo morali storiti prej ko slej, če želimo temu slovenskemu narodu in našim državljanom in državljanom Republike Slovenije dobro. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Eva Irgl. Pripravi naj se mag. Anže Logar. Izvolite, gospa Irgl.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Sam sicer ne pokrivam tega področja v Državnem zboru, nisem članica ne Odbora za finance, ne za gospodarstvo. Ampak danes govorimo o temi, ki zadeva prav vsakega izmed nas. Zaradi tega sem tudi pričakovala, da danes z nami minister za finance in da se bo jasno opredelil do zakona, ki smo ga predlagali v Slovenski demokratični stranki. Danes ne govorimo o ničemer drugem kot o transparentnosti postopkov. In o tem, da imajo državljanke in državljani pravico vedeti, kam gredo njihova sredstva. Ne nazadnje že dvakrat so sanirali bančni sistem od osamosvojitve dalje. Danes v Slovenski demokratični stranki s tem zakonom zagovarjamo samo tezo, da če je parlament tisti, ki odloča o dokapitalizacijah in jih potem tudi potrjuje, se pravi o dokapitalizacijah bank, potem imajo državljanke in državljani tudi pravico vedeti, kam gredo njihova sredstva in kako so porabljena. Mislim, da je skrajni čas, da prenehamo tukaj s skrivanjem podatkov. Banka Slovenije, že na prejšnji seji sem opozorila, namerno skriva nekatere podatke. In to ne govorimo kar tako na pamet. To delajo zaradi zaščite določenih posameznikov. In še enkrat bom povedala, ne govorimo na pamet. V prejšnjem mandatu je preiskovalno komisijo v zvezi z bančništvom vodil kolega Pogačnik in venomer se je soočal s tem, da Banka Slovenije, pa tudi nekatere druge banke, ampak centralna banka Slovenije ni želela dati nekaterih podatkov, ki pa so bili ključni za to, da se razčistijo nekatere stvari v zvezi z bančno luknjo. Zato si mi želimo, da bi na tem področju zavladala transparentnost postopkov. V koaliciji vedno znova ponavljate, da je transparentnost pomembna in da jo je treba zagotoviti. Ampak problem je, ker to samo govorite in to samo zagovarjate. Ko pa je treba glasovati, v petek bomo glasovali o tem, pa boste vehementno in mirno stisnili tipko proti. In tukaj jaz to vidim kot velik problem. To pomeni, da tudi vi kot koalicija ščitite tiste, ki so dajali slabe kredite, ki so povzročili bančno luknjo, kajti drugače si ne znam predstavljati, kako boste lahko v petek glasovali proti. Vsaj takšne so vaše napovedi.

Kot je razvidno iz stanja na bančnem področju, so uprave bank ravnale negospodarno in neodgovorno. In nadzorni organi, ki so bili postavljeni tja, da bi opravili svojo nalogo, je niso opravili, zato imamo danes velik problem. Vi pa se upirate temu, da bi dejansko prišli do tistih

najbolj odgovornih, ki so zakrivali večmilijardno bančno luknjo. Zaradi tega imamo danes izjemno hude in tudi neizbežne posledice zlasti v zmanjšani gospodarski rasti, v propadanju podjetij, v povečevanju brezposelnosti in tudi ne nazadnje nižjem standardu vsakega izmed nas, zlasti naših državljanek in državljanov, ki se že tako ali tako težko prebijejo iz meseca v mesec. Marsikateri izmed državljanek in državljanov. Ampak Stranka modernega centra, ki je tukaj največja stranka, bo v petek glasovala proti transparentnosti postopkov. In to mene, spoštovani gospod Verbič, skrbi. Do sedaj v tej razpravi še nisem slišala konkretnega argumenta, zakaj ste proti transparentnosti postopkov, zakaj ne želite, da Banka Slovenije da podatke, ki jih je recimo ne nazadnje želela preiskovalna komisija v prejšnjem mandatu. Da ne rečem tega, da bomo v petek razpravljali tudi o ponovni vzpostavitvi preiskovalne komisije v zvezi z bančno luknjo, pa kolikor je meni znano, niti eden od poslancev Stranke modernega centra ni oddal podpisa pod preiskovalno komisijo, pa čeprav imate v svojih vrstah posameznike, ki se že vrsto let borijo tako proti korupciji kot za to, da bi imeli transparentne postopke. Ampak niso bili sposobni dati podpisa pod preiskovalno komisijo. Se pravi, ključni problem, ki ga imamo, ni zakonodaja. Ključni problem je v tem, da se govori nekaj, dela pa popolnoma nekaj drugega, samo da se ohrani lep obraz pred volivkami in volivci, sicer pa se dela tako, da je všeč tistim, ki imajo že vrsto let pod nadzorom celotno državo in tudi bančni sistem. In tega je počasi dovolj. Glede na to, da ne boste glasovali v petek niti za ta zakon niti ali pa mogoče vendarle za preiskovalno komisijo, upam, da je to tudi nek apel Stranki modernega centra, da vendarle spozna, da je pomembno, če hočemo zagotoviti nadaljnjo dobro poslovanje bank, zlasti da odkrijemo krivce, odgovorne za večmilijardno bančno luknjo, da je treba nekaj narediti, ne samo govoriti. Se pravi, da je treba podpreti preiskovalno komisijo, ki smo jo predlagali v Slovenski demokratični stranki. Ni treba zavrniti vsega, kar SDS predlaga, samo zato, ker je to SDS. Pomembno je, da pri takšnih projektih, ki so pomembni za državo, zlasti pa za državljanke in državljanke, stopimo skupaj in prepoznamo, da le tako bomo lahko prišli do nekkih rezultatov.

Visoki etični standardi se kažejo tudi ali pa zlasti v transparentnem delovanju. Zato bom podprla zakon, ki smo ga predlagali v Slovenski demokratični stranki. Dala sem tudi podpis pod preiskovalno komisijo. V petek jo bom tudi potrdila. Upam, da jo bodo potrdile tudi stranke koalicije, kljub temu da niso dale podpisov pod preiskovalno komisijo. Gospod Jurša, jaz tudi za vas upam, da boste podprli to preiskovalno komisijo kot vodja Desusa in da boste zlobirali, da bodo tudi ostali poslanci za to, da se končno odgovorno pristopi k temu reševanju na eni strani bančnega sistema, na drugi strani pa, da

se razišče odgovornost tistih, ki so povzročili večmilijardno bančno luknjo. Najlepša hvala.

PODPRESEDNİK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Anže Logar, pripravi naj se gospa Nada Brinovšek.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoči.

Sprega tajkunov, bančnikov in nadzornih institucij je slovenske davkopačevalce stala 5 milijard evrov. Glede na to, koliko črnila in medijske besede je bilo prelite že o tej temi, bi si mislil, da mi teh besed ni treba ponavljati. Ampak ko danes poslušam vladajočo koalicijo in ko gledam tablo s porabljenim časom in vidim, da je vlada pustila še popolnoma ves čas neokrnjen in nedotaknjen ob predlogu, ki naj bi zagotovil večjo transparentnost in boljše vzvode za pregon na nek način organiziranega kriminala, moram še enkrat poudariti, da je sanacija bančnega sistema vsakega od nas stala 2 tisoč 500 evrov. Morda se za funkcionarje, torej poslance in predstavnike vlade to ne zdi tak visok znesek, ampak za državljanke Republike Slovenije s povprečno plačo pa je, verjemite, to zelo visok davek za prej omenjeno sprego tajkunov, bančnikov in nadzornih institucij.

Slovenska demokratična stranka je vložila predlog spremembe zakona o bančništvu, ki je zelo preprosta. Državnemu zboru smo želeli dati orodje, ki mu omogoča aktivno vključevanje v organiziran pregon teh glavnih goljufov. Sprašujemo se, ali so bančniki naredili vse, kar je bilo v njihovi moči, da bi preprečili tovrstne slabe prakse. Niso. Včasih se zdi, kot da so to še spodbujali. Ali je Banka Slovenije naredila vse, kar je bilo v njeni moči? Verjetno ne. Banka Slovenije je še tri mesece pred zgodovinsko dokapitalizacijo javnosti razlagala, da je slovenski bančni sistem trden. Ali je parlament naredil vse? V preteklem mandatu se je trudil, imel je preiskovalno komisijo na to temo, a je žal ob tem trčil na ignoranco nadzornih institucij in ni uspel pridobiti relevantnih informacij za svoje nadaljnje delo. Mislim, da je vsem v interesu, da parlament opravlja svojo nalogo in opravlja tudi nadzorno funkcijo v zadevi, ki je vse davkopačevalce stala 5 milijard evrov.

Prej je kolega Veber razlagal o tem, kdo je glavni krivec za bančno luknjo in tako naprej. To so že skoraj ponarodela stališča ene od političnih strank, ki jih kot zimzelen argument vedno postavi na plano, ko je vprašanje bančne luknje na dlani. Ampak glede na to, da je kolega Veber šele kratek čas tu v poslanskih klopeh v tem mandatu, in verjetno nima vseh informacij, bi ga vendarle spomnil na to poročilo Banke Slovenije, ki je bilo pripravljeno za izredno sejo o stanju bank, kjer je v četrtem sklepu Banka Slovenije, ne Poslanska skupina SDS ali kdorkoli drug, Banka Slovenije je navedla, da je

sistem oziroma stanje v bančnem sektorju dodatno poslabšalo nezadostno in prepozno ravnanje v bančnem sektorju v obdobju 2008–2011. Vemo, kdo je bil na čelu vlade v obdobju 2008–2011. Zgolj za intermezzo.

Vlada Republike Slovenije, ki se danes še ni oglasila, obrazloži svoje nasprotovanje naši noveli med drugim tudi s tem, da je bil že konec leta 2013 v Zakon o bančništvu dodan 4.a člen, ki o bančni tajnosti govori, da lahko banke podatke posredujejo sodišču, državnemu tožilstvu ali policiji v primeru obstoja razlogov za sum. Nas bi moral vse skrbeti ta argument, kriza je nastopila konec leta 2008, to določilo, ki je čisto normalno, ki bi moralo biti že notri v tem zakonu, pa je prišlo šele 5 let kasneje. In jaz se bojim, da bomo to, kar danes govorimo in kar vlada pravi, da je nepotrebno, čez 5 let dali v zakon o bančništvu, ker se bo to izkazalo, da je potrebno. Kako boste takrat to opravičevali? In tudi ta 4.a člen očitno ne deluje. Leto in pol imamo to že v zakonu o bančništvu. So kakšnega bankirja zaprli? Mislim, da ne, vsaj povejte mi, jaz mislim, da tukaj kakšnega posebnega napredka ne vidim.

In če gremo naprej. Vlada pravi, da te spremembe, ki jih predlagamo, niso potrebne, ker so zastaralni roki glede kazenske in odškodninske odgovornosti štirikratnik tistega, kar je v področni zakonodaji. Torej med 12 in 20 let. Če ta argument vlade prevedem v ljudski jezik. Vlada pravi, da imamo še čas. Imeli smo čas od 2008 do 2013, da zadevo ubesedimo v zakon, a nič se ni zgodilo. Sedaj je minilo leto in pol, a nič se ni zgodilo. In vlada pravi, da imamo še čas. Čez 15 let, ko marsikdo tukaj več ne bo poslanec ali marsikatera stranka ne bo več obstajala, pa bomo rekli: "Glejte, tisto obdobje je že tako daleč, ne pogrevajte zgodovine, za to obdobje pač pustimo in živimo naprej." In po mnenju vlade naj bi takšen poseg, da bi lahko parlamentarci na zaprtih sejah prejeli ustrezno dokumentacijo, pomenil nesorazmeren poseg v bančno tajnost. Zaupni bančni podatki so poslovna skrivnost banke in komitenta, ker gre za občutljive podatke in za osebne podatke. Ampak saj ne gre za vsakodnevne podatke komitenta, ki pošteno živi, pošteno plačuje davke in za svoje delo dobi plačo. Tukaj gre za goljufe, tukaj gre za kazenske zadeve, ki so, še enkrat poudarjam, vsakega od nas stale 2500 evrov. In ko jaz berem to argumentacijo vlade, bančna tajnost med drugim prispeva tudi k zaupanju komitenta, da bo banka varovala podatke o njegovem premoženjskem stanju. Poglejte, to je pa zelo ohrabrujoče za lumpe. Četudi so kršili in nam povzročili za pet milijard evrov stroškov na naš račun, iz našega žepa – ne, treba je varovati njihove osebne podatke, ker bi v drugačnem primeru to pomenilo nesorazmeren poseg v njihove osebne pravice.

Sprašujem se, pred kom te tajkune ščitijo Banka Slovenija, vlada in tudi koalicija, ki danes pravi, da je ta zakon nepotreben. Ne morem si kaj, ta razprava danes in argumentacija vlade me

spominja na eno drugo razpravo, ko smo govorili o novelaciji protiteroristične zakonodaje ob strašljivih napadih v Parizu in borcih ISIS. Takrat je tukaj minister za pravosodje sveto zatrjeval, da ni treba reformirati našega kazenskega zakonika. Teden nazaj, ko je na evropski ravni bila sprejeta ustrezna resolucija, nam je na Odboru za zunanjo politiko povedal, da bo treba spremeniti 108. in 111. člen Kazenskega zakonika. V dveh mesecih popolni preobrat. Ne se slepiti in ne zavračati zakonskih predlogov zgolj zato, ker jih predlaga opozicija. Vlada tudi pravi, da ni mogoče sprejeti stališča, da Državni zbor Republike Slovenije in njegova delovna telesa zahtevajo od banke, kot zasebnopravnega subjekta podatke, kajti nikakor za zasebne subjekte nimamo pravice do teh podatkov. Ampak, spoštovani, če so bile te banke podržavljene, saj je skoraj 70 % slovenskega bančnega sistema v državnih rokah. Jaz se sprašujem, če je vlada sploh prebrala naš predlog, pravi, da če je banka sprejela državno pomoč ali pa je predmet ukrepov po Zakonu o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank, torej državnih bank. To je banka vseh nas. Vlada se pa tukaj izgovarja, da ne smemo pridobiti podatkov zasebnih subjektov. Mi želimo podatke državnih subjektov, saj smo jih podržavili, saj smo plačali 5 milijard za te banke. In naprej, ko pravi, da se parlamentarna preiskava glede najbolj občutljivih področij izvaja preko sodišča, ki opravi konkretna preiskovalna dejanja oziroma izvaja določene dokaze. Še enkrat sprašujem, kolikim takšnim postopkom pa smo priča. Priča smo samo temu, da vsakič znova dobimo informacije, da sodišča kršijo človekove pravice, in da je na čelu generalnega tožilstva koruptivna oseba. Naša sodišča de facto ne funkcionirajo. Na vseh mednarodnih lestvicah zaupanja v sodišča smo globoko na dnu. Vlada pa s tem opravičuje nereakcijo in neaktivnosti na tem področju. In nam poslancem nalaga, da če sami tukaj izvemo za okoliščine, ki pomenijo razlog za sum storitve kaznivega dejanja, lahko vložimo ovadbo. Zato ni mogoče pritrčiti stališču, da je za delo preiskovalnih komisij Državnega zbora nujno razkritje zaupnih podatkov. Spoštovani! Ali naj delamo torej tako kot domnevno dela OVS, da poročila o Telekomu izdeluje na podlagi javno dostopnih informacij in časopisnih člankov. Verjetno ne. Če želimo tej zadevi priti do dna in če želimo nek učinkovit instrument, da bomo skupaj, vzporedno z ostalimi institucijami ugotovili krivdo za 5-milijardno luknjo, potem je treba ukrepati, kajti v nasprotnem primeru se nam bodo spet smejali tisti, ki bodo krivci za takšno luknjo, vse institucije bodo pa prelagale odgovornost ena na drugo. In potem cvetka te vladne obrazložitve, zavrnitve, zakaj je vlada proti razkritju – zaradi Svetlikove socialne reforme. Pove, da nedavna sprememba zakonodaje glede socialnih transferov, ki je omogočila centrom za socialno delo neposreden dostop do bančnih podatkov, je

namreč povzročila znatni odliv depozitov iz slovenskih bank, in bi tovrstno odkritje še povečalo odliv depozitov. Ta pa je bosa. Svetlikova reforma. Minister iz kvote Desusa in leta 2011 kandidat SD na državnoborskih volitvah, torej predstavnik dveh strank vladajoče koalicije je po mnenju vlade krivec ali eden od glavnih razlogov njegova reforma, da te naše spremembe ne more sprejeti. Ampak saj to je čista demagogija! Saj preiskovalna komisija ne bi pregledovala vsakega komitenta državnih bank, ampak tiste primere, kjer je realno podan sum, in v tistih primerih, ki so bili zaradi slabih kreditov preneseni na slabo banko.

In dovolite mi še grande finale, zakaj ne po mnenju vlade. Prva alineja, ker se je prejšnja vlada javno zavezala, da si bo z vsemi močmi prizadevala, da bodo odgovorne osebe za stanje v slovenskem bančnem sistemu odgovarjale. Torej zaradi tega ne spremembam, ker se je prejšnja vlada zavezala. Še enkrat sprašujem, kdo je odgovarjal. In naprej – ker je prejšnja vlada od organov vodenja teh bank zahtevala, da zagotovijo, da banka aktivno in samoiniciativno sodeluje z Banko Slovenije itn. Teh uprav niso zamenjali, razen dveh privatnih bank Foruma 21, ki nas davkoplačevalce stane 450 milijonov evrov, rešuje pa kar pomemben del tistih tajkunov, ki so zakuhali to bančno luknjo. Torej organov niso zamenjali, od teh bank in organov pa zahtevajo in pričakujejo, da naj sodelujejo in naznanjajo sume. In po enem letu in pol, kot jaz vem, ni nobenega rezultata. In naprej, naslednja alineja – ker je bila v začetku leta 2014 oblikovana koordinacijska skupina, ki jo vodi Banka Slovenije, poudarek je na "oblikovala", torej ne, kaj je naredila, ampak oblikovala, in jo vodi Banka Slovenije. Torej tisti organ, ki je imel nalogo nadzirati, pa očitno te naloge ni uspešno opravil. In še več. Prej je bilo že omenjeno, viceguvernerka te banke, ki ji je zdaj naložena ta odgovornost, je bila prej predsednica nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke v obdobju ko je ravno Nova Ljubljanska banka dobila največ opominov s strani Banke Slovenije. In njen naslednik, predsednik nadzornega sveta Banke Slovenije danes oziroma v tem obdobju postaja glavni nadzornik DUTB, na katerega so bili ti krediti preneseni. Kolega Verbič je rekel, da se že kažejo učinki te pospešene vloge Banke Slovenije, da je bilo v tem obdobju vloženih prek 100 ovadb. Spoštovanega kolega bi še enkrat opozoril na to poročilo Banke Slovenije, ki pravi, da je bilo vloženih 20 ovadb, in sicer v obdobju 2008–2015. 20 ovadb v sedmih letih, 5 milijard evrov. Nihče me ne bo prepričal, da je to učinkovito izvajanje nadzorne funkcije. In kot zadnje, zavedeno v koalicijskem sporazumu, da se zadeva preda v odgovornost Banki Slovenije. Ko sem vprašal o tem direktorja centralne banke je rekel, da o tem nič ne ve, da zakonske podlage za to nima, če pa jo bo dobil, bo ustrezno ukrepal. Ne vem, kje je ta sprememba zakonske podlage.

Če povzamem odgovor vlade, zakaj parlamentu ne dati dodatnih pristojnosti, da v polni meri in aktivno sodeluje pri pregonu in pri zbiranju informacij za pregon tega skoraj da organiziranega kriminala, ki nas je stal 5 milijard evrov, se le-ta glasi: ker je prejšnja vlada dala javno zavezo za prizadevnost vlade, ker je prejšnja vlada pozvala Banko Slovenije k samoiniciativnosti, ker je bila oblikovana medresorska skupina in ker je to zapisano v koalicijskem sporazumu. Zdaj pa se, drage poslanke, dragi poslanci, mi lahko preprosto usedemo, počakamo 10, 15 let, ker zadeva zastara štirikrat kasneje, in to delo odložimo in prepustimo stroki ter tistim, ki znajo. Ne verjamem, spoštovane poslanke in poslanci, da smo bili zato izvoljeni v Državni zbor. Mislim, da je obveznost vsakega izmed nas, da popravimo tisto, kar je bilo zavoženo v preteklosti. Ne nazadnje zaradi prisege na višje moralne in etične standarde je veliko večino, rekordno večino v tem državnem zboru prejela ena stranka, novoustanovljena stranka, in izogibanje tej odgovornosti me prepričuje samo v to, ali so nekateri dejansko res povezani v te mreže, ki so nas stale toliko denarja, ali pa da tisti, ki zagovarjajo status quo, se udobno počutijo v tem kalnem in jim je v interesu, da tudi tej bančni luknji nikoli ne pridemo do dna.

V Slovenski demokratski stranki smo trdno prepričani, da tokratna zgodba ne sme ostati nekažnovana in da morajo krivci odgovarjati za nečedne posle in za enormne stroške, ki so jih slovenskem narodu povzročili, in enormen gospodarski zastoj, ki je zaradi tega tudi nastal. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Nada Brinovšek, pripravi naj se dr. Matej Tašner Vatovec. Gospa Brinovšek, izvolite.

NADA BRINOVŠEK (PS SDS): Predsedujoči, hvala lepa za besedo. Poglejte, danes se spret pogovarjamo o zakonu o bančništvu, o bankah. Verjetno ne zaradi tega, ker bi imeli neko željo razpravljati o tej temi, se pravi o bankah, o bančni luknji, ampak predvsem zaradi tega, ker je naša zakonodaja izredno slaba. Zakon o bančništvu je bil sprejet, mislim da leta 1998, 1999 in je takrat obsegal 200 členov. Skozi vsa ta leta, se pravi v obdobju 15, 16 let smo prišli na 408 členov. Glede na to, da zakon vsebuje toliko členov, bi pričakovala, da bolj ko se nek zakon dopolnjuje, bolj ko se nek zakon popravlja, boljši bo. Ampak vse te dopolnitve in spremembe zakona, ki ste jih potrdili tudi na prejšnji seji Državnega zbora, niso šle ravno v smeri izboljšanja samega bančnega položaja. Tu imam v mislih, da zakon še vedno ne omogoča, da bi Državni zbor pridobil od bank ustrezne podatke, na podlagi katerih bi se lahko preprečilo izvajanje nepravilnosti in neučinkovitosti v slovenskem

bančnem sistemu. Situacija, ugotovljamo, lahko da je čedalje slabša, kar žal občutijo tudi naši državljani na svojih žepih, Slovenija pada na vseh lestvicah konkurenčnosti in v medijih spremljamo vseskozi vsemogoče informacije, kako država razmetava in negospodarno troši svoj denar.

Na podlagi tega obstoječega zakona, ki je bil na prejšnji seji Državnega zbora sprejet oziroma še prej amandmiran kar v 134 členih, še vedno ne bomo odpravili vzrokov in nevarnosti, ki so pripeljali Slovenijo v položaj, ko se je moralo s sanacijo in z dokapitalizacijo bank reševati t. i. luknjo. Še vedno nam ta zakon ne dopušča, da bi nam z obstoječo zakonodajo uspelo preprečiti nov bančni hazard, ki smo mu bili priča v zadnjih letih, in vseh anomalij, ki so se dogajale v zvezi s tem. V zakonu še vedno niso predvidene kazni za odgovorne osebe, se pravi za regulatorja, to je Banka Slovenije. Nimamo določbe, na podlagi katere bi morale banke v državni lasti, ki so bile dokapitalizirane, v primeru izkazanega dobička le-tega vrniti v proračun države. Tudi odgovornost Banke Slovenije do parlamenta ni določena. Zato mislim, da je še kako pomembno, da v primeru, če je banka prejela denarno pomoč s strani države, postanejo podatki, ki so bili do zdaj zaupni, dostopni za potrebe dela Državnega zbora in preiskovalne komisije.

Kar bi bilo najbolj pomembno za odkritje nepravilnosti, ki so se dogajale na področju bančništva v zadnjih nekaj letih, pa je vsekakor to, da se spremeni opredelitev bančne tajnosti, ki bo omogočila ugotovitev odgovornosti za stanje v bančnem sistemu. S tem bi se lahko ugotovilo, kdo je odgovoren za to, da so davkoplačevalci plačali preko 5 milijard evrov pri zadnji dokapitalizaciji, da ne rečem, iz svojih žepov. Bistvo vsega, da pa je stanje takšno, kot je, pa je predvsem dajanje prijateljskih in političnih kreditov in ker so bili tisti, ki so te kredite podpisovali, prepričani, da se jim v bistvu ne more nič zgoditi. Glede na obstoječo zakonodajo moram reči, da je to žal res. Ampak jaz mislim, da se točno ve, kdo neko pogodbo pripravi, ali je ta pogodba dobro pripravljena ali ni pripravljena, ali je pripravljena nalašč tako, da se jo da zaobiti. Tisti, ki to pogodbo pripravi in ne nazadnje podpiše, je še kako odgovoren, da ta denar pride nazaj v banko, kajti banka je namenjena temu, da posoja denar in skrbi, da se ta denar vrne nazaj v banko, seveda z nekim dobičkom. Jaz mislim, da tukaj gre samo za bančno kulturo posameznika in pa odgovornost slehernega. Ko je pogodba sklenjena, poti nazaj ni in če se pogodba ne spoštuje, so tudi vsi zakoni zaman.

V koalicijski pogodbi vlade Mira Cerarja imate, spoštovana koalicija, zapisano: "Za zagotovitev povrnitve zaupanja v finančne institucije, nadzorne institucije in pravno državo bo koalicija izvedla preiskavo in opredelila odgovornost za nastalo bančno luknjo." Zanima me, kako boste izvedli to preiskavo in opredelili

odgovornost za nastalo bančno luknjo, če pa nimate zakonske podlage, na podlagi katere bi prišli do teh spisov. Če mislite s tem resno, kar ste zapisali v koalicijsko pogodbo, boste za preiskavo, kot sem že rekla, potrebovali podatke, ki še vedno veljajo za zaupne kot bančna tajnost.

Zato predlagam, da si olajšate svoje delo in podprete naš predlog. Hvala lepa.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Matej Tašner Vatovec, pripravi naj se gospod Franc Jurša.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Jaz bi samo dodatno pojasnil stališče Združene levice. Predlagatelj očitno meni, da je bančna kriza oziroma posledica vseh teh stvari, ki so pripeljale do bančne luknje, pravzaprav samo nek kriminal oziroma kazniva dejanja. Ne zaveda pa se, da je to posledica tudi ene največjih kriz kapitalizma po letu 1929, slabosti evrskega območja in pa predvsem slabega vodenja takratne vlade. Kreditne mape slabih kreditov, ki so se sedaj pristali na DUTB, so bile bolj ali manj razkrite, od tega pa ni bilo kaj dosti učinka, nismo dosegli nobenih bistvenih ugotovitev, ki bi nam pomagale pri tem, da bi ugotovili vzroke za to krizo. Tako odpiranje novih map ne bi bistveno pripomoglo k ničemer.

Kar se tiče ekonomskih napak vlade med letoma 2004 in 2008 pa tako: v poročilu Banke Slovenije z 2. marca letos, ki je nastalo prav na zahtevo SDS so navedene naslednje: tista vlada ni izvajala proticikličnih ukrepov, ki bi bili nujni po prevzemu evra, izvedla je prociklično davčno reformo, s tem je prispevala k pregrevanju gospodarstva, samo v zadnjih dveh letih je ustavila 2-odstotni strukturni primanjkljaj, prispevala je k napihovanju cen finančnega in realnega imetja, med drugim s pospešeno gradnjo avtocest z zadolževanjem Darsa. Če samo omenim med letoma 2005 in 2006 se je ta dolg povečal za 1,46 milijarde oziroma 53 %. Prispevala je tudi k presežni likvidnosti bank, s tem ko se je zadolžila v tujini, da je predčasno poplačala domače banke.

Toliko o kazalnikih uspešnosti tiste vlade. Uspešnost tiste vlade, kot je bilo že večkrat danes slišano, občutimo še danes, občutijo jih banke, občutijo jih podjetja, ki so pristala na DUTB, občuti jih 120 tisoč registriranih brezposelnih in ne nazadnje tudi neverjetna stopnja tistih, ki živijo pod ali pa na pragu revščine. Hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša, pripravi naj se gospod Jože Tanko. Oprostite, predlagatelj, sem spregledal.

Mag. Marko Pogačnik, izvolite..

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo.

Kratek odziv na to zadnjo zadevo. Jaz poslanke in poslance Združene levice pozivam, da so prisotni na sejah in da poslušajo, kaj se dogaja. Jaz sem večkrat omenil zadevo, da sem osebnega mnenja, da 5-milijardna luknja bi bilo verjetno nepošteno, če bi dejali, da je to plod samo kriminalni dejanj. Verjetno so bili drugi vzroki. Težko me pa nekdo prepriča, da je 5-milijardna luknja vzrok samo, bi rekel, finančne ali pa gospodarske krize, in da tudi regulator tega ni naredil.

Navajate neko poročilo Banke Slovenije. Jaz predlagam, če nekaj navajate, da navajate potem v celoti. In še enkrat bom ponovil, vlada Janeza Janše v obdobju 2004–2008 ni imela nikakršnih možnosti vplivanja na pravne in pa na fizične subjekte pri politiki zadolževanja. Ne samo vlada Janeza Janše, tudi sedanja vlada in vse ostale vlade nimajo na to vpliva. In marsikaj do danes je bilo povedano, marsikaj še bo. Ne razumem pa, da tako vehementno zavračate vse te naše predloge. Jaz pričakujem tudi z vaše strani drugačno razpravo potem v petek oziroma tudi ... / znak za konec razprave/ ... glede preiskovalne komisije.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, podpredsednik. Lep pozdrav kolegicam in kolegom.

Jaz bi mogoče začel z neko kronologijo, ampak ne bom je preveč podrobno razlagal. Spominjamo se oziroma tisti, ki ste takrat že sedeli v teh klopeh, kdaj se je ta zakon sprejel. Spominjate se verjetno tudi, kar precej vas, kako se je potem dopolnjeval oziroma kako so bile predlagane spremembe in tudi določeni amandmaji na te člene. To omenjam zaradi tega, da si malo osvežimo spomin. Vsi tisti, ki ste takrat bili, se tega verjetno dobro spomnite.

Kar nekaj očitkov je bilo izrečenih določenim vladam. Jaz mislim, da nas to ne pelje k zelenemu cilju, k temu, kar bi želeli skozi to razpravo, skozi to spremembo, pa potem tudi mogoče skozi preiskavo, ki bi se naj potrdila tudi v petek. Ena zadeva pa me je malo spodbudila, pa jo bom zdaj odgovoril gospodu Logarju. Gospod Svetlik nikoli ni bil predlagan z naše strani za ministra. Mogoče si je kdo tolmačil, da je bil iz kvote Desusa, po takojšnjem njegovem kandidiranju na naslednjih državnozbornih volitvah po izteku funkcije pa se je jasno videlo, kateri kvoti je gospod Svetlik pripadal, kljub temu da imam relativno zelo dobro mnenje o dr. Svetliku.

Če pa govorimo o koalicijski pogodbi, so v koalicijski pogodbi stvari zapisane. Jaz osebno, pa tudi poslanska skupina, ki ji pripadam, jo jemlje zelo resno. Tudi s tega

naslova, s tega področja mislim, da zadevo jemljemo resno in da želimo, da se določene zadeve raziščejo. Pri vsem tem pa je treba spoštovati tisto, kar smo si v določenih aktih Državnega zbora tudi zapisali, posebej še v poslovnik. Veste, glede priznavanja instituta preiskovalne komisije, tu bom povedal relativno zelo direktno. Zelo direktno bom povedal. Jaz imam o tem institutu pač svoje mnenje. Dajete mi povedati, kolegice in kolegi, kdo izmed nas, mogoče razen tistih, ki so bili odvetniki in sodniki, lahko vodi preiskavo. Vsi mi, oprostite, pa ne bom navajal poklicev, pa res zelo težko to stvar vodimo tako, da bomo prišli do želenega cilja.

Zdaj pa bom šel na sam predlog spremembe zakona in bom razložil, zakaj ne bom podprl spremembe zakona. Predhodno pa bom povedal, da pa bom podprl petkovo preiskovalko. Razkritje zaupnih podatkov o posameznih komitentih bi lahko poseglo v bančno tajnost oziroma ne bi bilo koristno za posameznike kot tudi ne za institucijo. Ker Zakon o parlamentarni preiskavi – že prej sem malo omenjal – izrecno določa, da se parlamentarna preiskava glede najbolj občutljivih področij izvaja preko sodišč, ki obravnavajo konkretna preiskovalna dejanja oziroma izvedejo določene dokaze. To se pravi, za to imamo pristojno institucijo, ki dela v interesu preiskave in najbolj zahtevne zadeve tudi razišče. Tu se sprašujem, ali smo in koliko smo mi usposobljeni za opravljanje tovrstnih dejanj. Enostavno in preprosto presojam in ocenjujem – to je moje osebno stališče –, tega nismo sposobni. Mogoče kakšen posameznik izmed nas. To sem pa povedal, kakšne reference oziroma kakšne vrste poklica ta poslanec ali poslanka mora imeti. Seveda pa v vsakem primeru moramo ugotoviti odgovornost tistih, ki so podeljevali slabe kredite in so nas pripeljali v godljo, v kateri smo, in te iste ljudi moramo zamenjati. Če pa se ne da teh ljudi zamenjati oziroma ustrezno proti njim ukrepati, pa moramo lastno zakonodajo, ki jo imamo v državi, spremeniti in z njo omogočiti učinkovito preiskavo in tudi, na koncu koncev, uspešen sodni epilog.

Zakon o bančništvu je napisan slabo. Ne vsebuje vseh elementov, ki bi jih moral v skladu s Poslovnikom Državnega zbora. Predlagatelj napačno prikazuje pravno ureditev najmanj treh držav Evropske unije, ki se nanaša na to pravno področje. Se pravi, to zadevo morate pogledati. Jaz sem jo z našo strokovno službo pregledal in jo ocenjujem tako, kakršna je tudi moja predhodna izjava. Sam si želim, da bi se čim prej razrešili vsi vzroki za nastanek bančne luknje. Verjetno vsi v tej dvorani razmišljamo podobno, da se vsi, ki so to luknjo povzročili, pripeljejo pred roko pravice, in da so vsi tisti, ki so ravnali v nasprotju z zakonodajo, tudi ustrezno kaznovani. To bi bil zaključek moje razprave, saj je v tej dvorani državnega zbora bilo izrečenih na račun bančništva ogromno besed, ki se merijo v urah, v dnevih in celo v

tednih. V vseh teh mandatih, kolikor sedim v državnem zboru, je to tema številka ena. Pa je tudi z nobenimi parlamentarnimi preiskavami nismo razrešili. Mi jo moramo razrešiti tako, da bomo prijeli zadevo na pravem mestu, se pravi, moramo zgrabit za roge tiste, ki so nam to luknjo tudi povzročili.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika, mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Moram replicirati glede besed, da je zakon napisan slabo. Zakon je dobro napisan, zakon je zelo kratek. Morda, kolega Jurša, bi morali povedati, da v obrazložitvi nekaj manjka, na kar Vlada opozarja, ne pa zakon. Zakon je kvalitetno napisan in verjemite, da Poslanska skupina SDS v dveh členih ne bo naredila kakšne spektakularne napake, da bi zakon lahko opisali kot slabega. V bistvu sem vesel tega sporočila vodje Poslanske skupine Desus, da bodo podprli ustanovitev preiskovalne komisije v petek. V tem pogledu se sprašujem, zakaj potem niso prispevali podpisov in bi ta preiskovalna komisija lahko že dejansko začela s svojim delom. Je pa rahlo zanimivo to stališče – namreč, ravno ta predlog zakona, ki ga je vložila SDS, daje tej preiskovalni komisiji dodatne vzpode za učinkovito delo v preganjanju oziroma preiskovanju slabih praks v slovenskem bančništvu.

Sprašujem pa se tudi, kakšno je sporočilo davkoplačevalcem in na splošno tistim, ki so se udeležili volitev, če nek poslanec v Državnem zboru reče, da ne ve, če smo mi sposobni izpeljati neko takšno preiskavo pa da ni človekova oziroma le kdo bi lahko vodil to preiskovalno komisijo. Če pač neka poslanska skupina ne vidi v svojih vrstah predstavnika, ki bi lahko kompetentno sodeloval v tej komisiji ali kompetentno vodil to komisijo, vam zagotavljam, da je v drugih poslanskih skupinah precej kompetentnih ljudi, ki bi lahko to opravljali. Ne nazadnje smo danes slišali nekaj tehtnih razprav iz različnih strank, ne nazadnje je eno takšno preiskovalko že vodil poslanec Slovenske demokratske stranke gospod Pogačnik in je dobro vodil, a je žal čas prehitel sklepne ugotovitve te komisije. Vseeno bi apeliral na to, mislim, da je v Državnem zboru kar precej kakovostnih poslancev iz različnih poslanskih skupin, iz različnih smeri in sem prepričan, da z ustrezno pravno podlago, normativno podlago Državni zbor lahko zelo kvalitetno prispeva in aktivno prispeva k odkrivanju lumparij, ki so se dogajale na področju bančništva.

Zato še enkrat apeliram, da podprete naš predlog zakona in s tem preiskovalki, ki upam, da v petek bo ustanovljena, daste dodaten arzenal ukrepov, s katerimi bo lahko učinkovito in aktivno sodelovala pri iskanju krivcev za nastalo bančno luknjo in na nek način s tem tudi

k udejanjanju zavez, ki ste jih, vladajoča koalicija, dali v koalicijsko pogodbo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replike na repliko ni, gospod Jurša. Proceduralno? Izvolite, gospod Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Izkoristil bom to možnost in priložnost, da se dejansko opravičim za nastalo napako v moji razpravi. Dejansko bi moral reči to, kar je kolega Logar povedal, da v obrazložitvi niste bili dosledni.

Eno pa bi vseeno rekel. Veste, eno je voditi razpravo in politično govoriti v teh klopeh, drugo pa je kvalitetno voditi neko preiskavo. Vsi tisti, ki smo že bili v preiskovalnih komisijah, vemo, kako teče in kakšni rezultati so običajno nastajali v preiskovalnih komisijah in kaj se je zgodilo po teh razpravah.

Izkoristil sem pač to možnost in priložnost, da sem lahko preko tega instituta v Državnem zboru to povedal, kar sem mislil.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Logar, proceduralno, izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala lepa.

Kolega vam je naslovil proceduralno vprašanje, gledal je sicer mene, jaz bom pa vam naslovil proceduralno in bom gledal kolega Juršo.

Glejte, ravno zaradi tega, ker ste ugotovili, da v preteklih preiskovalnih komisijah rezultati niso bili takšni, kakršna so bila pričakovanja, je Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke tudi vložila to spremembo, kot sem rekel, da daje preiskovalni komisiji dodatna orodja na tem, pa kar ključnem področju, ki zaznamuje to obdobje gospodarskega okrevanja ali neokrevanja Republike Slovenije.

Ravno zaradi tega mislim, da bi morali tovrstno spremembo podpreti ne pa je a priori zavreči zgolj zato, ker jo predlaga opozicija. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zadnji s tega prvega dela večinskega dela ima besedo gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Prav zanimivo je bilo poslušati razprave oziroma zelo malo razprav je bilo koalicijskih poslancev, ki se več ali manj vsi sklicujejo na to, kako ne bi razširili pristojnosti po tem zakonu, zato da bi omogočili vpogled v tisti del poslovanja bank, in to takrat, kadar potrebuje banka državno intervencijo. To sklicevanje, še bolj pa ta molk preostale večine koalicije oziroma tudi mavrične koalicije, je zgovoren, kajti v ničemer te vaše razprave ne odražajo povezave med transparentnostjo in odgovornostjo in med tistim, kar nameravate storiti. Z nobenem dejanjem v tem mandatu v

teh osmih mesecih od septembra naprej niste pokazali pripravljenosti, da se naredi neka povezava med transparentnostjo poslovanja kateregakoli sistema in odgovornostjo za stanje v tistem sistemu.

Bančni sistem je ključen sistem. Tu je bilo pač omenjeno, da je bila izvršena dokapitalizacija bank z 2 tisoč 500 evri po prebivalcu. To pove preprosto, da to pomeni 4 minimalne plače. Letne 4 minimalne plače je pač dal vsak državljan te republike. Se pravi, zdaj pa, ko govorite o socialni, vzemite 4 minimalne plače ljudem ali pa upokojujencem, pa boste videli, kolikšen je bil njihov prispevek k dokapitalizaciji. To si zelo hitro lahko vsak izračuna.

Moram reči, da sem tudi na nek način razočaran nad to argumentacijo. Gospod Jurša je tu govoril o tem, da so obrazložitve pomanjkljive pri našem zakonu. Niso! Vsak zakon gre čez sito služb Državnega zbora in v primeru, da zakon ne izpolnjuje pogojev za uvrstitev v sistem, se ta zakon zavrne in pošlje na dopolnitev. Ta zakon tega postopka Državnega zbora ni doživel in mi je žal, da je gospod Jurša v celoti prebral mnenje Vlade, s katerim se sklicuje na to, zakaj ta zakon ni potreben oziroma zakaj mu nasprotujemo. Točno to ste storili. Lahko vam tole mnenje, ki ga imam pred sabo še enkrat preberem, z vsemi tistimi poudarki, ki ste jih vi navedli.

Vlada nima – še posebej vlada Mira Cerarja, ki deluje v teh obrazložitvah tako pomanjkljivo in ki predlaga v zakonodajni postopek zakone, ki sploh ne izpolnjujejo ne kriterijev po skrajšanem ali po nujnem postopku –, da ona ocenjuje vrednost ali pa kvaliteto poslanskega zakona. To se mi zdi, milo rečeno, povsem nepotrebno. Zdaj imate na mizi Zakon o zunanjih zadevah, ki ni z ničemer povezan z resolucijo, ki jo bomo sprejemali in ga Vlada predlaga po nujnem postopku in se sklicuje na resolucijo in stroške objave v Uradnem listu. Traparija, da večje ne more biti! Ampak koalicijski poslanci ste mirno na kolegiju dvignili roko in ta predlog potrdili. Traparija brez primerel!

Če ste, gospod Jurša, tako dosledni, ko berete vladne argumentacije, potem bi prebrali tudi kakšen vladni zakon. Nekateri imajo več amandmajev kot členov, in to koalicijskih redakcij in popravkov, pa tudi vsebinskih. Ampak tam vas nič ne moti, ne celovitost, ne popolnost, ne ne vem kaj. Reči moram, da se ta vladna koalicija Mira Cerarja, pa tudi prejšnja koalicija Alenke Bratušek in še predprejšnja koalicija gospoda Pahorja, sistemsko brani vseh predlogov sprememb zakonov, ki bi povežali transparentnost in odgovornost. Sistematično!

Dajte mi povedati, v katerem aktu, recimo Evropske centralne banke, piše, da v takih primerih, kot mi predlagamo, ni mogoče zahtevati odgovornosti odgovornih. Celo od guvernerja lahko zahtevamo. To je stališče ECB. Če boste natančno prebrali mnenje k našemu zakonu o spremembi Banke Slovenije, boste to

videli. Ni institucije v Evropi, je ni, ki bi preprečevala odgovornost za storjena kazniva dejanja! Pa tudi, če gre za bančništvo, pa tudi, če gre za zavarovalništvo, pa tudi, če gre za socialo ali pa kakšno drugo področje. Je ni! Evropska centralna banka, tega ne preprečuje, ne preprečuje GRECO, ne preprečuje Evropska komisija, ne nihče. Samo v Državnem zboru se sistematično sprejemajo ovire, da to ni mogoče storiti. Samo Državni zbor je v okviru EU tisti, ki preprečuje odgovornost tistih, ki svoje naloge niso opravili, tako kot je od njih pričakovano ali zahtevano.

S kakšnim razlogom, recimo, so uvedeni postopki proti nekaterim bančnim uradnikom, ne pa proti direktorjem v bankah? S kakšnim razlogom?! Zdaj pa sprašujem tudi vas, ki ste bili v bivši koaliciji gospe Alenke Bratušek. Ali je način nadzorovane likvidacije Factor banke in Probanke povezan kaj s političnimi povezavami med direktorji v teh bankah in funkcionarji tiste vlade? Direktor Factor banke je bil Ciril Dragonja, uradnik tiste vlade je bil gospod Metod Dragonja. Tudi danes sedi tukaj med nami. Sprašujem vas, ali je kakšna neposredna povezava med predlogom vlade Alenke Bratušek in njenega finančnega ministra v povezavi s funkcionarsko povezavo med enim kabinetnim uradnikom v vladi Alenke Bratušek in enim izmed direktorjev v eni izmed tistih bank, ki so bile nadzorovane likvidirane – predhodno pa naložene z depoziti, da so se lahko vse tiste stvari v tistih dveh mesecih do uvedbe nadzorovane likvidacije transferirale ven in poplačale najbrž tudi dividende, zavarovale, ne vem katere zadeve še. Govorimo o čisto preprostih zadevah.

Pričakujem od vseh tistih, ki ste tukaj in ste sodelovali pri tistih odločitvah in jih tako vehementno podpirali v Državnem zboru, jasen odgovor. Tudi od gospoda Dragonje pričakujem odgovor. Težko se je znebiti vtisa, da sta bili ti dve banki spuščeni v nadzorovano likvidacijo in predhodno dokapitalizirani samo zato, ker je šlo za neke povezave. Ker je šlo za izdajo nacionalnih interesov. Mislim, da ni v nobenem nacionalnem interesu, da se na tak način sanirata dve mali banki, v kateri je na eni strani direktor, na drugi pa državni uradnik, ki sta sorodstveno povezana. Da ne govorimo še o drugih povezavah. Tukaj sedaj govorite, da boste, če prav razumem, podprli v petek preiskovalno komisijo. V redu! Verjamem, da imate že izbrano osebo, ki naj bi to preiskovalno komisijo vodila. To bo najbrž eden izmed koalicijskih poslancev. Upam, da to ni nekdo, ki je bil spoznan za kršitelja zakonov med poslanci in je bil sankcioniran na tak ali drugačen način. Da boste dali za preiskovalno komisijo, ker očitno nam ne zaupate, nekoga, ki izpolnjuje vse kriterije z vidika zakonodajne brezhibnosti. Da ne bo to res nekdo, ki je bil morda celo ne vem, vpleten v določene postopke, ki so bili nezakoniti in bo potem vodil preiskovalno komisijo o bankah. To je popolnoma diskreditacija

postopka, ki ga boste podprli, s tem da boste na isti način, kot sem prej govoril za nadzorovano likvidacijo, potem tudi preiskovalno komisijo vodili na način, o katerem je govoril gospod Veber in ne vem, gospod Vatovec in ostali, ko so se vsi skoncentrirali na problem 2004–2008, ko v tej državi ni bilo nobenih problemov, izpustili pa obdobje 2008 ali 2009, 2011, ko je gospod Pahor, še takrat, ko je bil predsednik Vlade, dejal, da je podcenil probleme bančnega sistema. Dobesedno to je povedal: mi smo podcenili probleme bančnega sistema. In tako je tudi ravnal, ne samo da je to povedal, ampak tudi ravnanje tedanje vlade je bilo tako: zatiskanje oči pred vsemi problemi, ki so takrat eskalirali. Do takrat se je zgodilo najbrž tudi več kaznivih dejanj znotraj bančnega sistema, veliko slabih naložb na tuje trge, ki se nam sedaj vračajo, tako da tuji, južni trgi kupujejo naše najboljše blagovne znamke, pa še kakšno bodo in tako naprej. To se je dogajalo z vso to podporo vladnega instrumentarija v temu obdobju. Mislim, da bo to velik problem, če se boste na takšen način teh projektov lotili.

Rad bi vas še spomnil na eno poročilo Komisije za preprečevanje korupcije, letno poročilo 2010. Če boste pogledali na stran 2, boste dobili opis sistemske korupcije. To poročilo je podpisal sedanji minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič in pravi, da je sistemska korupcija vsako doseganje ali ustvarjanje normativnih, institucionalnih, statusnih ali postopkovnih pogojev oziroma okoliščin zaradi omogočanja pridobivanja koristi uradnim ali fizičnim in pravnim osebam v škodo javnih sredstev. Torej, če je rešitev, ki jo predlagamo, ki gre v smeri onemogočanja privilegiranih pozicij, ki gre v smeri transparentnosti, se pravi preglednosti in povezave te transparentnosti z odgovornostjo, potem bo to v redu. Če bo ste pa ta predlog zavrnili, ste pa sestavni del definicije sistemske korupcije. Sestavni del definicije sistemske korupcije! Ker gre za to, da bodo neki posamezniki, neke interesne skupine in tako naprej z vidika interesov organiziranega kriminala ali pa kapitala dobili neko izjemno situacijo, izjemno okoliščino. To da pri tako veliki dokapitalizaciji, predvsem zadnji, in ob tem, da je še toliko nezavarovanih ali slabo zavarovanih ali pa neprenesenih slabih terjatev bank, kamor bi se morale prenesti, to ni samo nastanek bančne ali pa svetovne bančne krize. To ni posledica tega. To je posledica tudi neodgovornih ravnanj.

Rad bi vas opozoril, da ta preiskovalna komisija, o kateri bomo govorili v petek, ne bo prva s področja bančništva. Imeli smo že preiskovalno komisijo Ultra, kjer se je blokiralo na vse mogoče načine, da bi se vpogledalo v nezavarovane kredite, ki so bili z nekajkratnim faktorjem dani pod slabim zavarovanjem in po nizkih obrestnih merah, to zadevo imate v dosjeju. Eno izmed preiskovalnih komisij je vodil gospod Posedel – tudi zajema podobno

področje. Je šlo za razne prevzemne aktivnosti in tako naprej. Prejšnje gospod Veber, kot je že kolega Pogačnik ugotovil, ni uvrstil na sejo Državnega zbora, pa bi lahko, ker je bilo časa dovolj. Je bilo časa dovolj, ampak ni uvrstil. In sedaj, gospodje, ki so naredili neko procesno oviro, razlagajo o tem, kako in kaj bi bilo treba storiti in kaj bi bilo pametno podpreti. Fino, zamudili smo sezono, mandat, da bi prišli do nekih ugotovitev, zamudili smo veliko na tem področju. Mimogrede, tudi bilo je veliko procesnih ovir, ki jih je vaš poslanec postavljaj na preiskovalni komisiji z raznimi zapleti glede definicij in ugotovitev. Gospod Frangež je tukaj kar zavlekel za približno mesec dni, tudi pripravo vmesnega poročila. Zdaj pa se boste pokazali kot glavni borci za to.

Pravim, da je postavljanje ali pa opustitev dolžnih ravnanj, tudi na področju bančništva – eno od dolžnih ravnanj je to, kar smo predlagali z našo zakonsko ureditvijo, to pomeni veleizdaja. To je veleizdaja! Če opustiš dolžna ravnanja, ne sprejmeš tistega, kar bi moral, zato da bi dosegli cilj, ki ga tudi moramo doseči. Mislim, da ni interes ne nas, najbrž tudi ne vas, samo to, da bomo čez dve leti prišli s tremi minimalnimi plačami dodatnih obremenitev davkoplačevalcev, da bomo sanirali še tisti preostanek slabih terjatev, ki niso prenesene v bančni sistem oziroma na slabo banko. To najbrž ne more biti imperativ nobene zdrave, poštene, korektna politike. Ne more biti. Čudi me, da ste tisti, ki pač govorite neke stvari, da ste proti temu. Vi ste dobili zadnje volitve, predvsem največja koalicijska stranka, s tem da ste govorili o etiki, o vseobsegajoči etiki na vseh področjih, to se pravi, da tu ne bo nobenega odstopanja od etičnih ravnanj, od etičnih pravil in standardov in kodeksov in ne vem česa; govorili ste, da je treba absolutno spoštovati pravno državo – absolutno, tu ni tolerance, ni koraka umika –, pa ste naredili v praksi že v prvem koraku čisto vse drugače! Za ministra za pravosodje ste dali nekoga, ki je kršil 8 zakonov, zdaj mu je Vrhovno sodišče določilo oziroma ugotovilo še kršitev ustave in človekovih pravic v postopku, ki ga je vodil, najbrž se bo dogodilo še kaj na tem področju, ker to ni edini postopek in tako naprej.

Nesposobnost odziva vladne koalicije na vse to, kar se dogaja na področju tožilstva, in nedvoumne ugotovitve, da je šlo za korupcijo pri generalnem državnem tožilstvu v postopku, ugotovitev, da zdaj oziroma da bo najbrž Ustavno sodišče že drugič razveljavilo določene postopke s področja pravosodja, ampak odziva v mainstream politiki v tem mandatu ni. Vse se sklicuje na nekaj: smo že naredili, več kot toliko ne morem, pričakujemo odziv in tako naprej. Če predsednik vlade, minister za pravosodje, ki sta neposredno za to pristojna, ali pa predsednik države ne zmorejo jasnih besed pri tako kričečih primerih koruptivnih, nezakonitih in ne vem kakšnih ravnanj, potem je s to državo in njenimi funkcionarji nekaj narobe. In politiki tega dela bi

vodili potem še preiskovalno komisijo in preiskovali – svoje. Nemogoče, da bo iz tega kaj pametnega ven prišlo, razen to, da se bo nekaj sprejelo in prikrito tisto, kar se je dejansko dogajalo. Če so guvernerji, ki niso svoje naloge opravili, tako kot je bilo pričakovano in jim zaupano, in se ni zgodilo nič proti nikomur od teh guvernerjev, potem je nekaj v tej državi narobe.

Celo v Italiji je kakšne 10 let nazaj odstopil guverner italijanske centralne banke Fazio – ni bilo težav, pa govorim o Italiji, ki ni ravno vzgled transparentnosti, preglednosti ali pa tudi morda bolj kakšnih drugih ravnanj. Pri nas so nekateri popolnoma nedotakljivi. Tudi to, kar kadrujete naprej, govorimo zdaj o zadnjem primeru ATVP, ko ste kadrovali za direktorja osebo, ki ima tako ali drugače korenine pri nastajanju parkirišč oziroma ni videl parkirišč v neki vlogi ali pa je bila njegova žena tudi članica institucije, ki je to spregledala, pomeni, da gre za nadaljevanje sistema. Če vodite tako kadrovske politike, pri kateri se to brez težav ugotovi, da borza takrat ni funkcionirala, da je bila takrat pod vodstvom enega direktorja vodja pravne službe žena od gospoda, ki ste ga imenovali, in so takrat nastajala glavna parkirišča, potem je nekaj v tej državi narobe. Vi vnaprej daste signal, kakšno bo nadaljevanje politike. Nobene odgovornosti, nobene transparentnosti, ampak enostavno samo se vrže gor plomba, se nekaj sprejme mainstream, mediji to pokrijejo in voz gre dalje. Račun pride pa čez 15 let ali pa čez 5 let, tako kot so za vse te zgodbe prihajali računi.

Gospod Veber je govoril o nekdanjem SDK. Veste, kaj se je zgodilo z nekdanjim SDK? Tisti trenutek, ko sta Romana Logar in Bogomir Špiletič vložila ovadbe proti, ne vem, 770 direktorjem v gospodarskih družbah zaradi oškodovanja družbenega premoženja, so Drnovškova vlada, sekretar za privatizacijo in gospod Rop sta ukinila SDK. Tisti trenutek! In jih vrgla na cesto. Ustanovila dve instituciji, od katerih ni delala nobena tistega, kar je delala SDK. Takrat se je to zgodilo. Ampak saj ni to edini primer, da se je to tako zgodilo. Ko se je zgodila afera Sistemaska tehnika v času Ropove vlade in se je tisti podmični sporazum podpisal in je prišlo do te korupcije v tem vladnem projektu, ste uspeli zakon ZPKor in ustanovili Komisijo za preprečevanje korupcije. Draga Kosa za šefa, brat Draga Kosa pa je vodil upravne posle v Sistemski tehniki. Iz tega je prišla pa afera Janez Janša, in to, kar se sedaj dogaja po tem sodišču, s temi procesi. To počnete. To je tehnologija dela, ki jo tisti, ki malo bolj spremlja te zadeve, enostavno takoj vidi.

Kaj se je zgodilo z bančno luknjo? KPK je pregledovala sistem, ugotovila, da so tam neke sive eminence bančnega sistema, vedno iste, ko si vprašal za ime – imena ni! Za nagrado je tisti, ki je to bančno luknjo preiskoval, ko ni hotel povedati enega imena, dobil takoj, ko je odstopil, službo v banki, ki jo je pregledoval. Ali se je kaj zgodilo? Ste kaj reagirali? Ste sklicali tiskovno

konferenco, skupščino državne banke, zamenjali upravni odbor, direktorja? Ste kaj naredili? Popolnoma nič. In zdaj se tukaj pogovarjamo o tem, kdo bo vodil Komisijo za preiskovanje luknje v bančnem sistemu. Tudi teh niste niti verbalno obsodili in sprejeli nobenih ukrepov na ravni koalicije v Državnem zboru, na sejah, ki smo jih imeli, ste blokirali vse sklepe, ki smo jih predlagali, kar zadeva bančni sistem, vlada pa sploh ni reagirala. Malo je skomignila z rameni – in pravijo, da to ni njihova pristojnost. Povejte mi, se je kdo – se je minister Veber, takrat, ko je bil še minister, odzval na to? Se ni! pa govorite o tem, kako je treba zaščititi nacionalni interes, kapital v bankah, plaho ptico itn. Pod to formulo, pod dikcijo plahe ptice je vse ušlo, je deponirano na Cipru, na Kajmanskih otokih itn. Vse je plaha ptica to. Namesto da bi pregledali, ugotovili in zadevo procesirali. Nam ne pomaga noben islandski model, dokler ste tukaj taki pa dokler ste na vladi taki, ki ne reagirate na take ekscese, ki se dogajajo. Nič ne pomaga to, gospod Veber. Nič. Nič ne pomaga. Nič. Nobene garancije, da se bo karkoli zgodilo, nobenega zaupanja ni, da se bo na tem področju karkoli naredilo. Če bi vi imeli, tudi v Državnem zboru aktivnosti, če bi poskušali vsaj naše sklepe izboljšati, če niso bili dovolj dobri za vas, bi še razumel, ampak če se pa vse blokira, če se razglasi vse za nepotrebno, če se razglasi za necelovito in ne vem kaj, ob tem da ne narediš nič in skloniš glavo, ko se ti ekscesi pojavijo, potem pa nekega zaupanja, da se bo karkoli na tem področju naredilo, ne more biti. Nemogoče. To lahko samo, bom rekel, piarovsko prodate, nafarbate tam nekaj sto tisoč ljudi za naslednji mandat in nič drugega. In bo šel vlak naprej in za tem vlakom bo prišel tudi nov račun, ki bo vsaj tolikšen, kot je bil pri tej zadnji dokapitalizaciji.

Zanima me, kaj se bo na tem področju naredilo. Kaj bo Vlada naredilo, če so funkcionarji vlade s tistimi, ki naj bi jih preiskovali, v neposredni sorodstveni povezavi? Kako bo to potekalo? Kljub vsem ugotovitvam, ki se dogajajo, recimo tudi na pravosodju, na sodišču, ki tako ali drugače razveljavlja določene stvari, se ne stori popolnoma nič, da bi se zadeva poskušala izboljšati. Predlagali ste tam spremembo petih zakonov s področja pravosodja, s poudarkom na GRECO, se pravi etičnih standardih v pravosodju, med tožilci, sodniki in tako naprej. Nihi pri Fišerju ga ne morete uveljaviti in ga nočete! Nihi pri Masleši ne! Pri obeh šefih, Državnega tožilstva in Vrhovnega sodišča. Kaj ima smisel sprejemati potem takšne novele zakonov, po nekkih ekstra hitrih postopkih, če zdaj, ko je to jasno, prvi med ministri, ki pokriva to področje, pravi, da je vse naredil. Predlagal pa ni nič, samo eno pisemce je napisal na Državnotožilski svet. Spremembo zakona naj predlaga, da če tega ne opravi Državnotožilski svet v 14 dneh, da bo Vlada to naredila ali pa Državni zbor. To so ukrepi, ki pomagajo na hitro rešiti situacijo, ne pa to

prelaganje in pokrivanje z nekimi drugimi zgozbami, obtožbami, z indičnimi obtožbami nekih oseb, ki jim nimaš v bistvu kaj očitati in jih samo diskreditiraš in uničuješ na tak način. To bi bilo treba storiti, ne pa te koalicijske razprave, ki so več ali manj nepotrebne.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Metod Dragonja, državni sekretar na Ministrstvu za finance. Izvolite.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Podal sem stališče Vlade, ki ga je Vlada v parlamentarnem postopku vložila na predlog novele zakona. Ocenjujem, da je bilo to mnenje pripravljeno z zadosti veliko skrbnostjo in da je tudi primerno utemeljeno. Nekaj pa sem podal tudi v uvodnem pojasnilu.

Menimo, da 126. člen novega Zakona o bančništvu, ZBan-2, omogoča dostop do tajnih podatkov, tudi v primeru parlamentarnih preiskav, ker v 126. členu je določeno, da je ta dostop mogoč, če to določa drug zakon, tak zakon pa je ravno Zakon o parlamentarni preiskavi. Tudi v zvezi s tem se je opredelilo Ustavno sodišče in zapisalo, tako kot je bilo rečeno, da preiskovalne komisije Državnega zbora in druga delovna telesa lahko pravzaprav poslušajo po podobnem principu, kot poslušajo sodišča v kazenskem postopku.

Nadalje je Vlada upoštevala pri oblikovanju svojega mnenja tudi pomisleke, ki bi bili vezani na pravno ureditev Evropske unije, predvsem vezano na dve direktivi. Prva je Direktiva 2013/36 o izmenjavi informacij in poslovni skrivnosti, ki po mnenju Vlade ne daje pravne podlage za razkritje zaupnih informacij Državnemu zboru kot takšnemu, in drugo po Direktivi 2014/59 o izmenjavi zaupnih informacij o reševanju s parlamentarnimi preiskovalnimi odbori, kjer tudi po določbah te direktive izmenjava informacij ni popolnoma neomejena. V tej direktivi je namreč določeno, da države članice lahko odobrijo izmenjavo informacij s parlamentarno preiskovalno komisijo v zadevni članici, vendar samo pod ustreznimi pogoji, to se pravi, da morajo potem v določbah takšne zakonske ureditve upoštevati splošni namen varovanja poslovne skrivnosti, med drugim morajo tudi zagotoviti, da obstajajo ustrezni mehanizmi za ohranjanje zaupnosti informacij, kot so vsebina, kot tudi da je predvidena vsebina in podrobni načrti za sanacijo in reševanje situacij, ki bi nastale z eventualnim razkrivanjem teh zaupnih informacij.

Na koncu smiselno moramo navesti tudi odločbo Ustavnega sodišča, ki je odločalo o Zakonu o dostopu informacij javnega značaja, v tistem delu, kjer je bilo govora o dostopu do informacij o slabih kreditih, ki so ostali na bankah. O tem je ustavna določba odločila, da te informacije niso informacije javnega značaja, in analogno lahko

tudi tu potrdimo, da iz odločbe Ustavnega sodišča izhaja, da bančna tajnost ima prednost pred dostopom, kar se tiče javnega značaja.

Še enkrat pa menimo, da z uporabo Zakona o parlamentarni preiskavi je mogoča tudi izmenjava informacij s poslovnimi bankami, če bodo zagotovljeni ustrezni mehanizmi, ki bodo zaupnost teh informacij varovali.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Spisek prijavljenih smo izčrpali, kdor je želel, je dobil besedo. Časa nam je še nekaj ostalo, zato sprašujem, ali je še želja po razpravi. Prosim za prijave.

Besedo ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik.

Uvodoma bi si vseeno dovolil naslednjih nekaj besed. V bodoče bi prosil, da kot vodja v tem primeru tega procesa v Državnem zboru, da kljub vsemu opozorite poslance, naj se v svojih razpravah omejijo na temo, ki je na dnevnem redu.

Uvodoma bi rad tudi v obrazložitev svojih kolegov in kolegic, ko je bilo s strani poslanca, s strani predlagatelja rečeno, da je bilo malo razpravljavcev. Moram dati obrazložitev, da preprosto se je zgodilo, da čas, ki je bil na razpolago, sem nekako preprosto sam zakupil. Tisto, kar sem pa želel sedaj obrazložiti, je zgolj nekaj pripomb, s katerimi se nikakor ne strinjam, s strani predlagateljev, pa jih ne bom imenoval. Sam sem trdno na stališču, da moramo poslanci v prvi vrsti, in to je vezano na današnjo temo, spoštovati ustavo in eno od temeljnih načel ustave je načelo pravne države. Zaradi tega, ker je bilo v tem kontekstu kar nekaj besed in mislim, da so se izjalovile v popolnoma drugo bistvo, ko je mogoče tudi posameznik razpravjal. Tu se bom navezal na že odgovorjeno z moje strani, in sicer spoštovanemu kolegu Pogačniku, in bom ponovil: razlika med poslansko skupino predlagatelja in SMC je predvsem v poti, kako priti do cilja, imenovanega opredelitev odgovornosti, ter s tem povezana tudi materialna ter odškodninska odgovornost v dokapitaliziranih bankah.

Ker je bilo v neki smeri začititi kar določeno stopnjo provokativnosti s strani posameznikov, predlagateljev, si bom dovolil zelo na kratko ponoviti tisto, kar sem že danes enkrat omenil. 215. člen Zakona o banki-1 zelo jasno pravi: "Pravica in dolžnost v zvezi z naznanitvijo kaznivega dejanja in vložitve ovadbe pri pristojnih organih je pravica vsakega posameznika," posebej v zakonu je zapisano, "tudi poslancev, da v primeru, če izvejo za okoliščine, ki pomenijo razloge za sum ..." in tako naprej. Tu sprašujem, ali je kdo od poslancev do danes že izkoristil to možnost in vložil kazensko ovadbo. Zakaj ne? Če tega ni bilo, zanimivo, zakaj se to ni vložilo.

V nadaljevanju govora o parlamentarni preiskovalni komisiji. Mislim, da se tukaj na eni točki mogoče malce sprenevedamo. Po zakonu in poslovniku parlamentarne preiskovalne komisije nesporno izhaja, da ta parlamentarna preiskovalna komisija ugotavlja zgolj politično odgovornost nosilcev najbolj odgovornih na posameznih mestih. Ravno v tem je ta razlika, ki v neki smeri, sem prej malce nakazal, da Poslanska skupina SMC oziroma če lahko rečem tudi koalicija, je v koalicijsko pogodbo zapisala, kar je bilo citirano tudi s strani poslancev predlagateljev, da je zelo decidirano navedeno, po kateri poti in na kakšen način se to izvaja. In se mora izvajati.

Govora je bilo, da poznam ali ne poznam, koliko je teh aktivnosti sedaj izvedeni ali kako in kaj. Moram priznati, da številka 107 vloženih kazenskih ovadb s strani Banke Slovenije – to je podatek, ki je bil izjavljen s strani predstavnikov Banke Slovenije tudi na matičnem delovnem telesu. Se pravi, da tisto, kar sem tudi omenil s strani Poslanske skupine SMC, vidimo tukaj neko realno možnost, da se bodo stvari resnično začele premikati, kajti ravno sporazum med policijo in Banko Slovenije to omogoča. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo še enkrat in glede na to, da je kolega Tanko poskušal nekako predvsem ponovno opozoriti na to, da smo nekateri ali pa so nekateri neiskreni, da pa edino s te strani, od koder prihaja predlog ali pa z njegove strani, ko prihaja predlog, je iskren. Glejte, če bi bili danes iskreni s tem predlogom zakona, potem ga ne bi vlagali na zakon, ki bo prenehal veljati praktično v tistem trenutku, ko se ta sprememba zakona danes tukaj lahko celo sprejme. To je tista neiskrenost.

Torej, čas se je sicer porabil za to, da smo ne nazadnje opozorili na mnoge stvari, mnoge pomanjkljivosti, izmenjali tudi mnoge informacije ne nazadnje. Ampak govoriti o iskrenosti, ko vložiš zakon, za katerega veš, če ga Državni zbor sprejme, da bo hkrati tudi nehal veljati, potem je to zelo neiskreno. Na to sem opozoril tako v stališču poslanske skupine kot tudi pozneje, da je ta zakon pravzaprav brezpredmeten, ker ne bo v praksi veljal oziroma ne bo uveljavljen.

Kar se tiče pa vseh ostalih zadev, pa moram vendarle poudariti, da smo Socialni demokrati pri oblikovanju koalicijskega sporazuma za to vlado zahtevali, da se vnesejo tudi določbe v koalicijsko pogodbo, ki govorijo o tem, da se uvede preiskava, zaradi tega ker je nastala bančna luknja, in da se tudi opredeli odgovornosti in da se seveda tudi ponovno povrne zaupanje v finančne institucije in tako naprej.

Torej, na predlog Socialnih demokratov je to v koalicijski pogodbi, kar govori o tem, da mnoge izkušnje, ki smo jih imeli v tem obdobju, resnično želimo prenesti v takšno fazo, da razčistimo ta razmerja in da ne nazadnje tudi res naredimo – upam da – red ravno zaradi tega, ker če ne rešimo tega vprašanja, se bomo iz leta v leto ponovno spraševali, kje je ta denar, kje so te milijarde, ki so odšle iz Slovenije. Zneski so bili v medijih napisani v zelo visokih številkah. Če bi samo del teh zneskov lahko vrnil na legalen način v Slovenijo, se seveda tudi z lahkoto poplača ves javni dolg Republike Slovenije, nobenih težav ne bi bilo. In ja, to je nekaj, okoli česar se je treba zelo resno pogovoriti prav v tem parlamentu in izkušnja Islandije, ki sem jo omenjal, kaže na to, da so zmogli ta dogovor v parlamentu, zmogli so celo tako velik, močen dogovor, da so se pogovarjali in tudi dogovorili o spremembi ustave, o spremembi poslovnika državnega zbora. Skratka, tudi akte, za katere je potrebna dvotretjinska večina.

In to soglasje v politiki je seveda nujno potrebno, če želimo ta vprašanja zapreti in dvigniti zaupanje ljudi v predstavniško demokracijo, torej v parlament in v poslanke in poslance. Vse prepogosto se srečujemo z ugotavljanjem, da dobimo pač določene zakone v proceduro in na koncu, ko je sprejet v parlamentu, se kratko malo zaključimo s tem: pa saj je parlament to sprejel! Torej, na parlamentu je zelo velika odgovornost, žal pa mu te odgovornosti mnogi ne priznavajo tudi na način, da so bili sprejeti mnogi zakoni, ki so odvzemali iz mandata v mandat določeno pristojnost Državnemu zboru. To je velika napaka.

Ko sem govoril o tem, da je treba določene zakone spremeniti v Sloveniji – ja, parlamentu je treba vrniti večjo težo, večji ugled tudi skozi to, da bo imel večje pristojnosti oziroma da bo imel takšne pristojnosti, kot jih je imel nekje na začetku samostojne poti Republike Slovenije. In v to smer je treba razmišljati in želel sem samo opozoriti, da bo pravzaprav ta razprava v veliki meri lahko opravljena takrat, ko bomo razpravljali o ustanovitvi komisije v petek v ta namen. Današnji čas je bil pa sicer porabljen, vendar za zakon, ki ga v praksi pač ni mogoče uveljaviti, in zato sem govoril, da je pravzaprav ta zakon brezpredmeten.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi!

Mislim, da je bilo z naše strani dobronamerno, tudi v decembru 2013, ko smo predlagali ta zakon. Tudi zdaj, kot predlagatelj sem že prej povedal, da sklicevanje na to, da bo čez približno slab mesec začel veljati ZBan-2, da

nima neke teže, če bi se tukaj pokazala neka dobra volja ali bi rekel, možnost po nekem sodelovanju oziroma strinjanje s predlogom razkritja bančne tajnosti za banke, kjer smo davkoplačevalci zadevo sanirali, bi lahko potem z nekim amandmajem tudi to nadgradili v Zakonu o bančništvu-2. Vendar dejstvo je, da tudi tokrat precejšnji del poslanskih skupin, predvsem političnih strank, ki nekako spadajo na levi pol, tega ne boste podprli. Razloge verjetno sami najbolj poznate, nedvomno pa iz tega izhaja, da nekako bančništvo naj bi ostalo nek tabu ali pa neka skrita tema.

Današnja razprava, mislim, da v nekaterih segmentih je pokazala predvsem tisto, kje je slovensko bančništvo v Sloveniji najbolj ranljivo. Predvsem pa mislim, da bi več časa morali nameniti ne posledicam, ampak predvsem vzrokom za to nastalo krizo. Pričakujem, da se bo tema v petek odvijala bolj v to smer. Ponovno je Slovenska demokratska stranka predlagatelj, da Državni zbor izglasuje preiskovalno komisijo glede nepravilnosti v bančnem sistemu.

Dostikrat danes je bilo omenjeno s strani kolega SMC, gospoda Verbiča, da je razlika med SMC in SDS in pa predvsem, da vi drugače vidite to pot in pa cilj. To vašo pot oziroma ta cilj bi rad slišal. Vi ste nekako zapri to zadevo, imamo nek sporazum med policijo in Banko Slovenije. Sem že prej povedal, Banka Slovenije je regulator in po mojem osebnem mnenju Banka Slovenije veliko odgovornost nosi za nastalo bančno krizo in bančni sistem. Kako bi nekdo, ki je odgovoren za nastanek bančne krize, bil tisti, ki bo zadevo preganjal. Mislim, da bi morali pod drobnogled vzeti tudi delovanje Banke Slovenije in njene odločitve; ne samo za eno leto nazaj, ampak približno za deset let nazaj.

Potem ste glede materialne odškodninske odgovornosti in pa kazenske veliko govorili. Vse te zadeve so že danes obligirane v treh zakonih: Zakon o bančništvu, Zakon o Banki Slovenije in Zakon o gospodarskih družbah. Spraševali ste, ali je kateri izmed poslancev ali katera izmed poslank vložila kazensko ovadbo. Spoštovani kolega, na osnovi česa, če nimaš dostopa do dokumentov? Kako boš vložil? Mi ne delamo na indicij in na podobnih zadevah in na konstruktih, verjetno je to praksa nekaterih drugih. In če nimaš dokumenta, mislim, da se težko odločiš, da vložiš tudi sum.

Odločitev je vaša, glasovanje bo v petek, mislim pa, da je bilo pa že skozi današnjo razpravo prepoznati, da dopolnitev zakona in spremembe zakona, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka, ne glede na to, da gre za prvo branje, da v tem državnem zboru ne bo doživel podpore. S tem pa seveda tudi vsi tisti, ki boste glasovali proti, sprejmete na en način tudi del svoje odgovornosti.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predloga zakona primeren za nadaljnjo obravnavo bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v petek v okviru glasovanj.

S tem zaključujem 9. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 3. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSLEM DRŽAVNEM HOLDINGU.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim Lukom Mesečem. Predlog zakona je na 8. seji 7. aprila 2015 obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Ker po končani obravnavi odbor členov predloga zakona ni sprejel, je bila druga obravnavna predloga zakona na seji delovnega telesa končana.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.

Gospod Jožef Horvat bo predstavili stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsedujoči. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Upravljanje kapitalskih naložb v državni lasti je bilo v zadnjih letih področje številnih zakonodajnih sprememb, vendar nobena od teh sprememb žal v praksi ni zaživela. Posledica – slabo upravljanje, nizki donosi, izčrpavanje takšnih podjetij in zabeleženi občutni padci Slovenije na mednarodni lestvici gospodarske konkurenčnosti.

Morda se včasih preveč zavajamo glede pozitivne gospodarske rasti v lanskem letu, v letu 2014, vendar je vse odvisno od tega, od katerega leta merimo rast bruto domačega produkta v letu 2014. Mi mislimo, da bi ga morali meriti od leta 2008, se pravi, to je bilo v letu pred recesijo in potem vidimo, da smo po šestih letih še vedno v zaostanku. Z drugimi besedami, leta 2015 smo še vedno na razvojni stopnji leta 2008. Zakaj? Zato ker je bil leta 2008 bruto domači produkt 37 tisoč 305 milijonov evrov, leta 2014, torej lansko leto, pa 37 tisoč 246 milijonov evrov; torej je bil lanski BDP za 0,16 % manjši glede na leto 2008.

Če se spomnimo zadnjih petih let, so področje upravljanja kapitalskih naložb urejali kar trije zakoni: Zakon o upravljanju kapitalskih naložb je bil podlaga za ustanovitev Agencije za upravljanje kapitalskih naložb, zatem sledi Zakon o Slovenskem državnem holdingu, s katerim naj bi bile vse kapitalске naložbe v lasti države prenesene na Slovenski državni holding. Po dobrem letu dni je bil zakon razveljavljen in sprejet nov Zakon o Slovenskem državnem holdingu, verzija 1, ki se je glede konceptov upravljanja s kapitalskimi naložbami spet vrnil na

prej veljavni Zakon o upravljanju s kapitalskimi naložbami. Skupni imenovalec vseh treh zakonov pa je bil načrtovan sprejem strategije upravljanja kapitalskih naložb. Te strategije vse do danes nimamo. Po sedaj veljavnem zakonu se je rok za predložitev vladnega predloga strategije iztekel že 12. julija lansko leto. Vemo, da smo vmes imeli volitve, vendar kljub temu sedanja vlada s pripravo strategije upravljanja kapitalskih naložb zamuja. Tako velja za upravljanje s kapitalskimi naložbami še vedno nek prehodni režim, na podlagi katerega podaja Državni zbor soglasje k razpolaganju s kapitalskimi naložbami nad vrednostjo 20 milijonov evrov. V tej luči je predlog spremembe in dopolnitve zakona, ki ga je v parlamentarno proceduro vložila Združena levica, v tem trenutku pravzaprav nepotreben.

Nova Slovenija - krščanski demokrati smo prepričani, da je priprava strategije in zatem njen sprejem s čim širšim konsenzom, strokovnim in političnim, ena izmed najpomembnejših obveznosti sedanje vlade. Zatem pa je nujno nadaljevanje s privatizacijo premoženja v državni lasti. Dejstvo je, da so podjetja pa seveda tudi banke v zasebni lasti bolje upravljane, imajo višje donose in racionalnejše poslovanje. Po našem prepričanju tudi ni država tista, ki naj vodi in usmerja gospodarstvo in gospodarske aktivnosti posameznikov, ampak zagotavlja samo pravno regulatorni okvir teh aktivnosti, država pa je tista, ki naj skrbi za tiste javne dobrine, ki jih po konsenzu kot take definira družba. To je sistem socialnega varstva, sistem zdravstva, sistem šolstva, obrambe.

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki je bil vložen v parlamentarno proceduro, je, kot rečeno, po našem prepričanju v tem trenutku nepotreben. Dodajamo še, da Nova Slovenija nasprotuje stalnemu spreminjanju zakonodaje, saj je pri poslovnem okolju poleg ugodnih davčnih pogojev pomembna tudi stabilnost. Potencialni investitorji, ki se odločajo za vlaganja, svojo poslovno dejavnost načrtujejo za nekaj let naprej in računajo, da se veljavna zakonodaja ne bo nenehno spreminjala, sploh pa ne v smeri, ki bi bistveno posegala v položaj poslovnih subjektov na trgu.

Poslanci Poslanske skupine Nova Slovenija - krščanski demokrati Predloga sprememb in dopolnitev Zakona o Slovenskem državnem holdingu na matičnem delovnem telesu nismo podprli. Predlog zakona na Odboru za finance in monetarno politiko tudi sicer ni dobil podpore, zato je zakonodajni postopek končan.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek bo predstavila stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek. Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS ZaAB): Hvala, spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi!

Danes govorimo o upravljanju državnega premoženja preko Slovenskega državnega holdinga. Glede upravljanja s kapitalskimi naložbami obstoječi zakon zasleduje predvsem štiri cilje: ločitev funkcije države kot lastnice premoženja od njenih funkcij – prvi; drugi – koncentrirano upravljanje vseh naložb – Vse na enem mestu – od KAD, SOD, PDP in DSU; zmanjšati vpliv političnih in interesnih skupin na eni strani in na drugi strani preprečiti ugrabitev družbe s strani posameznika oziroma lobija; in četrti cilj – zmanjšati korupcijska tveganja in preprečiti nastanke konflikta interesov. In prav zaradi teh ciljev so bili uvedeni nadzorni mehanizmi, kot so: nadzor s strani Računskega sodišča – poslovanje SDH in njegovih odvisnih družb je v pristojnosti Računskega sodišča Republike Slovenije, nadzor nad poslovanjem seveda; svetovalno telo ESSO, to je Ekonomsko-socialni strokovni odbor, ki ima status posvetovalnega telesa uprave SDH in zato nima vodstvenih ter upravljaljskih funkcij – ESSO je sestavljen iz sedmih predstavnikov sindikalnih zvez oziroma konfederacij, reprezentativnih, na ravni države, ki so člani Ekonomsko-socialnega sveta, a niso to predstavniki zaposlenih –; 7 predstavnikov zaposlenih sodeluje na nek način pri upravljanju SDH; celotno poglavje o integriteti, ki ga vključuje zakon, in ne nazadnje število in način izbire nadzornikov.

Nadzorni svet je sestavljen iz 5 članov, ki morajo oziroma bi morali izpolnjevati določene pogoje, kot so delovne izkušnje, ustreznost izobrazbe, neobsojenost, nezdržljivost funkcij – tudi s funkcijo v politični stranki – v zadnjih 6 mesecih, strokovno znanje in kompetence. Vse člane nadzornega sveta v paketu imenuje Državni zbor na predlog Vlade. Res je, da na žalost na te nadzornike čakamo predolgo, in res je na žalost, da bo, čeprav še vedno upam, da ne, bolj kot strokovnost pomembna politična opredelitev novih nadzornikov. Tako se kaže po deseturni seji vlade, kjer nekako niste uspeli 5 nadzornikov spraviti v formulo 3+1+1. Tako je še čas, da res po strokovnih kriterijih poiščete teh 5 nadzornikov. V zvezi z nadzornim svetom je treba izpostaviti tudi predloge, ki so v zakonu oziroma rešitve, da se lahko sej nadzornih svetov poleg ministra za finance udeležuje tudi predsednik Komisije DZ za nadzor javnih financ. Minister in predsednik komisije sicer res nimata pravice odločanja na sejah nadzornega sveta, vseeno pa opravljata dodaten demokratičen nadzor, nadzor delničarja in nadzor ključnih deležnikov nad delovanjem SDH.

Pa mi dovolite še nekaj besed glede samega pomena besede upravljanje. Glavni poudarek veljavnega zakona ni na prodaji državnega premoženja, temveč na upravljanju državnega premoženja. Upravljanje, ki pomeni proces odločanja, načrtovanja, osmišljanja, usmerjanja, razporejanja organizacijskih resursov, vodenja

ter nadzora in vrednotenja izvajanja različnih aktivnosti. In prav v tej luči je treba razlagati določbe zakona. Prav v tej luči je treba razumeti nadzorne mehanizme, ki jih zakon že ima. In v tej luči je treba razumeti strategijo upravljanja, ki bo ključni dokument z opredeljenimi cilji, ki jih določeno podjetje mora izkazati.

V Poslanski skupini Zavezništva smo prepričani, da je poleg razlogov, ki sta jih navedla oziroma predstavila Vlada in Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora v želji po spremembah treba upoštevati tudi sam namen zakona, ki sem ga nekoliko podrobneje predstavila. Je res, da se nekatere predlagane spremembe lahko lepo zapakirajo in še lažje prodajo javnosti. Njihov dejanski sprejem pa bi v najboljšem primeru pomenil en velik nič. Žal pa bi v resnici to pomenilo odstop od uvodoma zastavljenih štirih ciljev. Zaradi vsega naštetega predloga zakona v Zavezništvu nismo podprli.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Stranke modernega centra imamo do predlaganih sprememb Zakona o SDH, ki ga predlaga skupina poslancev s prvopodpisanim Lukom Mescem, negativno stališče in ga ne podpiramo, ker bi s temi spremembami posegli v temeljni koncept zakonske ureditve, kar bi lahko imelo za posledico neoperativnost delovanja SDH, izgubo neodvisnosti in poslabšanje pogojev za učinkovito korporativno upravljanje, kar je pravzaprav v nasprotju z osnovnim namenom tega zakona.

Našo opredelitev do predlaganih sprememb predmetnega zakona utemeljujemo z naslednjim. Zakon o Slovenskem državnem holdingu je bil sprejet 26. 4. 2014. Bistvo zakona je ločitev funkcije države kot lastnice kapitalskih naložb od drugih funkcij države, koncentrirano upravljanje naložb, ki so v lasti SDH, KAD in naložb RS, ki jih upravlja SDH, in vzpostavitev preglednega sistema upravljanja naložb. Glede na to, da sta se Evropska komisija in OECD pozitivno opredelila do predpisanega sistema korporativnega upravljanja, ne vidimo potrebe po spremembah; še več, spreminjanje zakona v tako pomembnem času, ko še praktično sistem ni zaživel, potekajo pa ključni procesi njene vzpostavitve, kot je imenovanje petčlanskega nadzornega sveta in priprava ter sprejem strategije upravljanja kapitalskih naložb države, bi zagotovo negativno vplivalo na učinkovitost samega sistema. Pomembno je, da se čim prej imenuje nadzorni svet in sprejme strategija upravljanja kapitalskih naložb države, ki je temeljni in nekako strateški dokument za delovanje SDH, in da le-ta začne s polnim in učinkovitim delovanjem ter da bodo rezultati upravljanja kapitalskih naložb države dajali

pričakovane pozitivne javnofinančne učinke namesto nepričakovanih bremen.

Predlagatelji v predlogu za spremembo zakona predvidevajo zahtevo, da bi Državni zbor o naložbah, ki so opredeljene v strategiji o upravljanju kapitalskih naložb, še enkrat odločali pred prodajo. Po našem mnenju je predlagana določba zakona, o kateri bi politika odločala še enkrat pred prodajo, nesmiselna in v nasprotju s smernicami OECD. Bistvo smernice OECD je, da je SDH neodvisen in ni vezan na navodila državnih organov. SDH mora delovati neodvisno in samostojno. Zato mora sam odločati o prodaji naložb v skladu s sprejeto strategijo o upravljanju kapitalskih naložb države, ki jo pripravi Vlada in potrdi Državni zbor Republike Slovenije. SDH torej nima prostih rok, kot izhaja iz prej navedenega, kar še dodatno potrjuje dejstvo, da mora za potrebe svojega delovanja pripraviti letni načrt upravljanja in razpolaganja z državnim premoženjem, ki ga potrdi Vlada. O prodaji naložb se odloča na nadzornem svetu SDH, na katerem ima možnost sodelovati tudi član opozicije v vlogi predsednika Komisije za nadzor javnih financ, kar vsekakor prispeva k večjemu nadzoru nad delovanjem celotnega sistema. V skladu z določili iz šestega poglavja zakona nadzor nad SDH izvajata Računsko sodišče in KPK, kar prav tako prispeva h krepitvi nadzora. Pomembno je tudi omeniti zakonsko možnost, da SDH lahko odločanje v določenih primerih prepusti skupščini oziroma Vladi. SDH je zavezan Državnemu zboru četrtletno in letno poročati ter s tem nadzirati učinkovitost delovanja pri korporativnem upravljanju kapitalskih naložb države.

Vsekakor pa ne pozabimo, Slovenijo lahko do uspeha pripelje le podjetništvo in ne gospodarsko politikantstvo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Kolegice in kolegi!

Slovenska demokratska stranka na matičnem delovnem telesu, Odboru za finance in monetarno politiko, predlaga spremembe oziroma dopolnitve Zakona o Slovenskem državnem holdingu s strani Združene levice ni podprla. Nismo podprli iz več razlogov. Vsi ti predlogi in spremembe, ki jih predlaga Združena levica, so po mnenju Slovenske demokratske stranke že vključeni v Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Vendar problem tako prejšnje vlade kot predvsem sedanje vlade Mira Cerarja je, da zakonskih obveznosti ne izpolnjuje. Junij 2014 je bil rok, do katerega bi Vlada Republike Slovenije morala imenovati petčlanski nadzorni svet. Julija 2014 je bil rok, do katerega bi Vlada Republike Slovenije morala v Državni zbor poslati predlog klasifikacije naložb in strategijo o upravljanju državnega

premoženja. Niti nadzornega sveta niti klasifikacije oziroma strategije o upravljanju državnih naložb do danes Državni zbor še ni videl. In vsi ti predlogi, ki jih podaja Združena levica, bi morali biti vključeni v strategijo upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije in na drugi strani tudi za uspešen nadzor in upravljanje Slovenskega državnega holdinga. Minimalno, kar bi bilo, bi bilo treba zagotoviti nadzorni svet.

S tem namenom danes tudi v Slovenski demokratični stranki ponovno pozivamo vlado Mira Cerarja in koalicijo, da se končno dogovorite za petčlanski nadzorni svet, predlog pošljete v Državni zbor. Da v Državni zbor pošljete predlog klasifikacije naložb in pa strategijo upravljanja kapitalskih naložb. Traja že nekaj časa, traja že nekaj mesecev od vaših obljub, kaj boste poslali, česa ne boste poslali. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da imate veliko problemov, da se ukvarjate sami s seboj, kar pa seveda ni v korist in je v negativno tako uspešnemu upravljanju kapitalskih naložb kot drugim situacijam v Republiki Sloveniji. Spremljamo lahko prodaje, na kakšen način se odvijajo, po našem mnenju tehnično vodstvo Slovenskega državnega holdinga zadevo pelje korektno, problem je pa, ker je vlada neoperativna. Ne nazadnje je zaskrbljujoče, da lahko potem preko medijev izvemo, da vam je na zadnjem koalicijskem vrhu včeraj ponovno zmanjkalo časa, da bi se posvetili klasifikaciji in strategiji upravljanja kapitalskih naložb. Skrajni čas je, da za to prevzamete tudi svojo odgovornost, in tudi skrajno neodgovorno je, da proti privatizaciji sedaj najbolj govorijo tisti, ki so vse te prodajne postopke začeli.

Spoštovana koalicija, vlada Mira Cerarja, predlagam, da se zresnite in da začnete končno delati.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Obravnava zakona je bila na delovnem telesu zaključena, končana in tudi oba predstavnika Poslanske skupine Desusa sva glasovala proti. Če smo se do sedaj nenehno ukvarjali z vzroki za nastalo bančno luknjo, pa danes nemalokrat neustrezno, včasih tudi nerazumsko posegamo v področje privatizacije. Dejstvo je, da je bančna sanacija povzročila prej veliko škodo, da bi šli kar tako mimo. Podobno stališče se vrti tudi okoli privatizacije državnega premoženja. V obeh primerih gre za javni interes in za našo prihodnost in za to zelo zelo občutljivi temi. Pri privatizaciji smo v Poslanski skupini Desus zelo odločni: ne prodajati vsega, v naglici oziroma takoj in ne za vsako ceno. Prav tako je treba nadaljevati s postopki prodaje podjetij iz tako imenovanega svežnja petnajstih podjetij, pa

tudi tukaj gre za stališče, da ne za vsako ceno. Gre za oceno, kaj želimo s prodajo doseči in kaj se bo z novim lastnikom spremenilo o boljše glede na obstoječe državno lastništvo. Ogromno dela nas čaka na dokončni pripravi dokumenta, strateškega dokumenta, ki se mu reče Strategija upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije, vključno s pripadajočo klasifikacijo.

Ko se enkrat doreče in sprejme, smo v Poslanski skupini Desus trdno prepričani, da moramo tudi nujno in dosledno spoštovati. Sedaj pa, ko se predlaga vsakokratno obvezno soglasje Državnega zbora za razpolaganje z večjimi naložbami, tudi po sprejetju te dolgo pričakovane strategije, pa ta dokument dobesedno povozimo. Strategija je osnova delovanja celotnega SDH, zato sam zakon s takšno določbo izgubi svoj smisel. To bi po našem mnenju samo odprlo večurno razpravo v parlamentu brez konkretnega učinka. Treba je dosledno slediti odločitvam, ki bodo zapisane v strategiji, pri oblikovanju katere smo imeli vsi možnost sodelovanja. Dejstvo pa tudi je, da je tudi sama strategija živ dokument in če to narekujejo spremenjene okoliščine, bistvene okoliščine, se ta sprememba po tehtnem premisleku tudi naredi, ne pa vedno znova brez razloga in za potrebe dnevne politike.

Predlagatelji so nam predstavili tudi nekatere varovalke, ki so zastavljene preveč rigorozno. Ena od takih je tudi širitev nadzornega sveta SDH z možnostjo sodelovanja delavcev pri upravljanju v organih SDH. Pa vendar, v Poslanski skupini Desus podpiramo idejo, povzeto po nemškem vzorcu, da bi se na vodstvene funkcije vključilo tudi predstavnike delavcev. Menimo, da bi predstavniki delavcev veliko pripomogli, če bi bil del sestave nadzornega sveta, ne glede na to, o katerem organu govorimo. Enako podporo smo že izkazali tudi pri nedavni noveli Zakona o bančništvu ter na ta način skušali urediti problematiko na zelo občutljivem in spornem področju, kot je bančni sektor, a smo bili na žalost neuspešni.

V Poslanski skupini Desus sicer obžalujemo odločitev, da ni bilo dovolj volje in poslušanja, da bi se nadzorni svet SDH razširil tudi z zaposlenimi oziroma njihovimi predstavniki, za katere bi veljali isti pogoji, poudarjam, isti pogoji in ista merila kot za ostale člane nadzornega sveta. S predstavniki vlade pa je bilo odgovorjeno, da se bo ta "nedoslednost" ustrezno korigirala s spremembo zakona o SDH, ki bo na vrsti skupaj s težko in dolgo pričakovanim zakonom o demografskem skladu, seveda še v letošnjem letu. Ponovno noveliranje, ki ga napoveduje Vlada, bo zagotovo odprlo dodatna vprašanja, v zvezi s katerimi bomo v naši poslanski skupini zelo previdni. Spomnimo se, gre za stališče, da Kad ostane samostojna pravna oseba, ločena od SDH, ter da izvršuje svoje obveznosti do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in letno nameni 50 milijonov za potrebe usklajevanja

pokojnin – to je v preteklosti. Tudi tukaj sodijo člani, s katerimi se bo Kad preoblikoval v demografski sklad. Še vedno pa vztrajamo na stališču, da se 10 % kupnin od prodaje premoženja SDH, torej državnega premoženja, prenese v t. i. demografski sklad in pri tem bomo do konca vztrajali.

Torej, zaradi naštetega Poslanska skupina Desus ne podpira predlagane novelacije zakona. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in še enkrat lep pozdrav vsem!

Glede na to, da je bil na matičnem delovnem telesu sprejet sklep, da se člani zakona ne sprejmejo oziroma črtajo, je s tem tudi zakonodajni postopek tega zakona končan. Ampak, ne glede na to, mislim, da je prav, da opozorim v tem uvodnem delu, da je vsebina zakona bila takšna, ki je vračala pristojnost Državnemu zboru nad upravljanjem s premoženjem Republike Slovenije. In to je nekaj, kar sem tudi v prejšnji točki želel opozoriti, kaj bo treba v prihodnosti zagotovo spremeniti. Dejstvo je, da ta zakon govori o tem, da je treba dobiti dodatna soglasja Državnega zbora tudi po sprejetju strategije o upravljanju državnih naložb za vsako večjo prodajo. To trenutno v tem zakonu ni tako zapisano.

Druga večja sprememba je ta, da se upošteva načelo delavskega soupravljanja in tudi načelo omejevanja dohodkov za člane uprave. Torej, dejstvo je, da danes vodijo Slovenski državni holding ljudje, ki so za to zelo dobro plačani, ki nimajo sprejete strategije in se lahko samostojno odločajo o tem, kaj bodo naredili s slovenskim premoženjem. Ker smo ravno v času, ko je bilo prodano Žito, se res postavlja vprašanje, kdo med nami se počuti zadoščenega, da je Holding prodal Žito, brez da bi dodatno vprašal ali pa se vsaj posvetoval z Državnim zborom. Menim, da večina v Državnem zboru zagotovo ni ponosna na to, sem pa prepričan, da je nekaj posameznikov pri tem zelo zadovoljnih. Zanimivo je, ko spremljaš televizijski prenos rokovanja in zadovoljstvo članov uprave holdinga; ja, ti so zadovoljni, ker so dobro plačani, ker opravljajo to delo, zadovoljni so tisti, ki so sodelovali pri posredovanju za to prodajo, ker so tudi legalno dobili bogate provizije, ampak 99 % Slovenk in Slovencev, sem pa prepričan, s tem ni zadovoljna, še posebej pa ne kmetijski sektor, ki bo ostal očitno brez lastne živilskopredelovalne industrije. In če k temu dodamo, da je bil prodan Mercator, Laško, Aerodrom, Fotona, Helios, Elan – pogledite od vseh teh firm, vsak, ki jih je kupil, bo pravzaprav lahko poplačal to kupnino skozi dohodke, ki jih ustvarjajo ta podjetja. Pravzaprav novi kupec ne bo vložil lastnega denarja v to, se bo sicer

zadolžil, ampak ta dolg bo odplačeval skozi prihodke teh podjetij.

Zato je zelo pomembno, da vendarle opozorim na to, da smo Socialni demokrati v vsem temu postopku sprejemanja Slovenskega državnega holdinga zelo resno opozarjali na nevarnost sprejemanja Slovenskega državnega holdinga kot ustanove, ki lahko upravlja z državnim premoženjem. Namreč v osnovi smo predlagali Agencijo za upravljanje kapitalskih naložb, ki je upravljalna s temi podjetji, in ta agencija je bila neposredno odgovorna Državnemu zboru, je bila neposredno odgovorna Računskemu sodišču in vse to, kar se danes dogaja, se enostavno ne bi moglo dogajati, če bi bila spoštovana rešitev, ki smo jo uzakonili Socialni demokrati.

V nadaljevanju, ker nismo imeli večine v parlamentu, ker je prišlo do predčasnih volitev, smo uspeli vsaj to preprečiti, da ni bilo kompletno premoženje Republike Slovenije preneseno na Slovenski državni holding, to je bila namreč ena od prvotnih idej. Vse premoženje, 12 milijard evrov vredno premoženje, se je želelo prenesti z enim zakonom na Slovenski državni holding in v tistem trenutku to ni več državno premoženje, ampak premoženje tistega podjetja. V tistem trenutku seveda Državni zbor, Vlada, vsi, izgubimo kakršnokoli pristojnost nad tem, kaj se dogaja z 12 milijardami.

Socialni demokrati smo sicer uspeli preprečiti, da se je Zakon o SDH nekoliko spremenil, vendar nas je bilo premalo, da bi se spremenil še boljše. Ampak, spremenil se je na način, da imamo še vedno državno premoženje, da pa postopke tega premoženja danes pelje Slovenski državni holding. Pelje ga na način, za katerega smo lahko zaskrbljeni, kajti peljejo ga samo na način, da se to prodaja, se nekaj fičnikov zasluži, kaj pa bo potem s prihodnostjo Slovenije, kako bomo zapirali proračun Republike Slovenije, kako bomo zagotavljali pokojnine, ker ne bo dividend v proračunu, kako bomo zagotavljali delovna mesta, razvoj – s tem se pa Slovenski državni holding ne ukvarja. Če bi bilo zagotovljeno soupravljanje delavcev v temu podjetju, do tega zagotovo tudi ne bi prišlo. Žal se to ni zgodilo, zato se danes srečujemo s takšnimi posledicami, ki so res zelo hude za prihodnost Slovenije.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Državni holdingi so ustanove za privatizacijo, ne za upravljanje, zato, recimo, avstrijski državni holding ne upravlja strateških podjetij, kot so državne železnice, avtoceste, energetika ali banke. Resne države strateških podjetij ne upravljajo kot navaden portfelj delnic. Razvoj infrastrukture, promet, energetike, tudi finančnega stebra se ne da načrtovati na podlagi

borznih indeksov, v resnih državah, na primer v Avstriji in Franciji, se podjetje privatizira na podlagi zakona.

Slovenija po teh kriterijih ni resna država. Uslužbenci in vodstvo Slovenskega državnega holdinga so po profilu borzniki in finančniki. V osnutku strategije upravljanja naložb Vlada sama priznava, da strategijo upravljanja ni nadomestila za sektorske strategije, teh pa ni ali pa so neuporabne. Ko bo enkrat sprejeta strategija upravljanja naložb, bosta Vlada in SDH lahko samostojno izpeljala milijardne posle privatizacije ali delne privatizacije podjetij, kot so Petrol, Zavarovalnica Triglav, HSE, Luka Koper. V Zavarovalnici Triglav je državni delež 68 %, če se zmanjša na 25 %, bo lahko konkurenčna zavarovalnica izvedla sovražni prevzem. S tem se ne igrati!

V Združeni levici smo predlagali varovalko, da mora SDH za prodajo deležev v največjih podjetjih pridobiti soglasje Državnega zbora na podlagi resne analize. V Avstriji navodilo za pripravo takšne analize obsega osem strani, v slovenskem osnutku strategije upravljanja pa je podjetju, kot je Petrol, namenjena stran in pol. To je neresno.

Dotatno soglasje Državnega zbora je potrebno, ker strategija določa samo minimalne deleže. Ne določa, pod kakšnimi pogoji se bodo ti deleži zmanjšali. V zvezi s Slovenskimi železnicami namesto analize posledic privatizacije najdemo tale stavek, citiram: "Ne gre izključevati možnosti vstopa novih družbenikov bodisi v krovno družbo bodisi v nekatere temeljne in podporne dejavnosti" – konec citata. Ustanovitelji SDH so poskrbeli, da njegovemu vodstvu ni treba upoštevati volje zaposlenih v državnih podjetjih. Imenovanje predstavnikov zaposlenih v upravo in nadzorni svet SDH so jim enostavno prepovedali. V našem predlogu jim samo vračamo to pravico, ki je bila, mimogrede, zagotovljena tudi avstrijskim delavcem v njihovem državnem holdingu. Ekonomska demokracija je ena od petih prioriteta Vlade, ki pa našega predloga kljub temu ni podprla. V nasprotju z lastnimi zavezami je podaljšala prepoved soodločanja urbanih bank, ki jo bo verjetno razširila še na zavarovalnice. Združena levica je protisistemska stranka. Mi nismo za soodločanje samo zato, ker povečuje produktivnost zaposlenih, ampak zato ker verjamemo, da bi morale uprave odgovarjati delavcem in ne obratno. Delovna sila pač ni blago, namesto katerega odloča lastnik. Mi se seveda tudi ne zavzemamo za transparentno privatizacijo, ampak za demokratično in racionalno gospodarjenje z državnimi podjetji. Toda ta predlog je v resnici kompromis, skupni imenovalec. Po zadnji dostopni anketi 65 % Slovencev nasprotuje privatizacij 15 podjetij, 72 % pa privatizaciji Telekomu. Soglasje Državnega zbora je priložnost, da Vlada prepriča državljanje, da je privatizacija koristna. Če jih ne more prepričati, naj privatizacijo pusti, ne pa da preprečuje demokratično odločanje.

Enako je s soodločanjem. Stranke centra v tem vidijo dopolnilo korporativnega upravljanja, mi v tem vidimo začetek odprave korporativnega upravljanja. Nihče pa ne more reči, da je normalno to, da v nadzornem svetu državne firme sedijo direktorji zasebnih firm, ni pa dopustno, da bi v njem sedeli predstavniki zaposlenih.

V Državnem svetu je naš predlog dobil 19 glasov proti in 13 glasov za. Po naši oceni večina članov ne nasprotuje temu, da bi dokončno odločitev privatizacije večjih sprejel Državni zbor. Glede na to, da javnost večinsko nasprotuje privatizaciji, je soglasje Državnega zbora minimum, na katerega bi morala pristati tudi Vlada. Za zdaj se je Vlada pripravljena pogovarjati predvsem o neki nedefinirani obliki soodločanja.

V Združeni levici bomo pobudo za sodelovanje sprejeli pod pogojem, da se s spremembami ne odlašajo do naslednjega leta. Vprašanje je namreč, kaj bo do naslednjega leta od državnih podjetij še ostalo, če bo Vlada odločala po svoje. Danes beremo, da načrtujejo prodajo več kot 60 podjetij. Minister za infrastrukturo bi gradil drugi tir na račun razkosa in delne privatizacije Luke Koper. Poslanci tega ne moremo prepričati, tudi če bo v strategiji pisalo, da je Luka Koper strateško podjetje. Zato bomo vztrajali pri soglasju Državnega zbora vsaj za največje posle.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitevjo stališč poslanskih skupin. V skladu z razlago Komisije za poslovanje z dne 9. decembra 2009, Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O KMETIJSTVU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.** Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnicam Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanji Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovane poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da predstavim vsebino spremembe Zakona o kmetijstvu, ki se nanaša na spremembo 181. člena zakona in določa, da se prej 7-letno prehodno obdobje, v katerem dosedanja izvajalci javnih služb iz Zakona o kmetijstvu opravljajo dejavnost, spremeni v obdobje do 31. decembra 2017. Spremembe se nanašajo na izvajanje javnih služb v kmetijstvu, in sicer javno službo kmetijskega svetovanja, strokovnih nalog v proizvodnji kmetijskih rastlin in nalog genske banke. Ključni cilj spremembe

določila je podaljšanje prehodnega obdobja in s tem zagotovitev nemotenega delovanja obstoječega sistema javnih služb v kmetijstvu. Razlogi izhajajo iz potrebe po informiranju in pomoči uporabnikom, to je kmetom pri uveljavljanju ukrepov kmetijske politike. Še posebej je to pomembno v sedanjem obdobju, ko se z letošnjim letom prvič uvajajo novi ukrepi reforme prvega stebra ukrepov skupne kmetijske politike in tudi sprejema programa razvoja podeželja za obdobje do leta 2020.

Ker je bilo v razpravi precej vprašanj, kaj bo s temi službami v prehodnem obdobju, naj pojasnim, da je Zakon o kmetijstvu iz leta 2008 predvidel 7-letno prehodno obdobje za imenovanje javnih služb na podlagi takrat novih določb in tako obdobje je bilo primerno, saj takrat ni bilo moč predvideti, da bo v reformi skupne kmetijske politike, ki se dogaja v 7-letnih ciklih, tako kot pač finančne perspektive, prišlo do enoletne zamude in do velike zamude pri evropskih predpisih. Ključne spremembe, povezane z delom obstoječih javnih služb, so tako vezane na reformo neposrednih plačil in na nekatere ukrepe programa razvoja podeželja, ki so novi in se letos, kot sem že povedala, izvajajo prvič. Evropski predpisi so hkrati državam članicam naložili, da kmetom neprekinjeno zagotavljajo svetovanje v zvezi z določbami, ki se v sklopu reforme neposrednih plačil, urejajo navzkrižno skladnost in zeleno komponento.

Na ministrstvu smo v preteklih letih že sprožili postopke za imenovanje javnih služb v skladu z Zakonom o kmetijstvu na način, da bi bile javne službe imenovane do konca prehodnega obdobja, vendar ko je prišlo do objave evropskih predpisov, se je ministrstvo odločilo, da se te spremembe preloži na poznejše obdobje, zato da ne bi prihajalo do motenj pri izvedbi reforme skupne kmetijske politike v Sloveniji. Hkrati pa naj še pojasnim, da smo v okviru novega programa razvoja podeželja za obdobje 2014–2020 z Uredbo o ukrepih prenosa znanja in svetovanja že uvedli nekatere spremembe na tem področju z namenom bolj učinkovitega prenosa znanja v prakso in da imamo že v pripravi prve razpise za prenos znanja pri ukrepih dobrobit živali, kmetijsko-okoljska podnebna plačila in predvsem ekološko kmetovanje.

S predlaganimi spremembami tako skušamo zagotoviti nemoteno opravljanje javnih služb na področju kmetijstva z obstoječimi izvajalci, hkrati pa dopolnjujemo sistem z novimi znanji, ki segajo izven okvirov obstoječih institucij. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Ivi Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsednik, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu obravnaval kot matično delovno telo, in sicer na 7. seji 8. aprila 2015. Člani odbora so se seznanili s predlogom zakona in tudi z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, ki k predlaganemu besedilu členov ni imela pripomb, in mnenjem Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je predlog zakona podprla.

V razpravi je stališče do predlaganega zakona predstavil direktor Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Zbornica izpostavlja, da so se naloge in struktura financiranja pri najpomembnejši javni službi kmetijskega svetovanja v državi v zadnjem desetletju bistveno spremenile. Kljub zmanjšanju sredstev za 35 % v zadnjih nekaj letih pa je javna infrastruktura še vedno tako ohranjena, da ima vsakdo, ki se ukvarja s kmetovanjem, možnost dostopa do vseh relevantnih informacij, ki so povezane z opravljanjem kmetijske dejavnosti.

Direktor zbornice je tudi poudaril, da se zbornica zaveda, da spremenjen način financiranja javne službe in liberalizacija na tem področju prinašata tudi potrebo po organizacijski prilagoditvi, zato ocenjuje, da podaljšanje prehodnega obdobja omogoča potreben čas za prilagoditev in spremembo njene organiziranosti.

Večina članov odbora je v razpravi v okviru predlagane določbe 1. člena predloga zakona sicer podprla. Opozorili pa so, da bi se vprašanje javne službe lahko uredilo že do sedaj, saj je bilo za določitev izvajalcev javnih služb predvideno dovolj dolgo prehodno obdobje. Obstaja resen pomislek, ali bo ministrstvo to vprašanje, ki ga ni bilo zmožno urediti v sedmih letih, lahko uredilo v dveh.

V nadaljevanju razprave je bilo izraženih več kritičnih pripomb v zvezi z delovanjem oziroma sedanjo organiziranostjo javne službe kmetijskega svetovanja, ki po mnenju nekaterih članov odbora ni takšna, da bi lahko uspešno počrpali in tudi ciljno porabili evropska sredstva iz Programa razvoja podeželja 2014–2020. Posebej je izpostavljeno, da spremembe tako v evropskem kot tudi nacionalnem načinu kmetovanja terjajo povsem nove načine svetovanja kmetom, ki ne potrebujejo več le osnovnega svetovanja, saj to znanje imajo, temveč nove oblike, kot je projektno svetovanje, ki izhaja iz Programa razvoja podeželja, čemur se bo javna svetovalna služba morala prilagoditi. Drugačno angažiranost svetovalne službe pa terja tudi nizka samooskrba v državi – pri nekaterih proizvodih le 30 % – in dejstvo, da imamo dve tretjini kmetijskih zemljišč na območjih z omenjenimi dejavniki kmetovanja, kar dodatno zmanjšuje konkurenčnost našega kmetijstva.

Spremembe v organiziranosti javno kmetijsko svetovalne službe pa narekuje tudi dinamika rasti ekološkega kmetovanja, ki je ena redkih perspektivnih usmeritev, ki jih imajo slovenski kmetje na voljo. Podatki kažejo, da

povpraševanje po živilih iz nadzorovane ekološke pridelave raste v Evropski uniji cca 10 % letno, pri čemer povpraševanje po certificiranih ekoloških živilih v Sloveniji močno presega ponudbo, zaradi česar nekako 80 % ekološke hrane uvažamo. Opozorjeno je, da je nova evropska uredba o razvoju podeželja ekološkemu kmetijstvu v obdobju 2014–2020 namenila pomembno vlogo, saj je prvič postal samostojen ukrep v okviru programa razvoja podeželja, vendar je za povečanje obsega tržne ekološke pridelave ključno prav znanje kmetov. Odbor je po končani razpravi glasoval o obeh členih predloga zakona ter ju sprejel. K predlogu zakona v drugi obravnavi na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji. Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu sprejme v predloženem besedilu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Spoštovane, spoštovani!

S predlagano spremembo Zakona o kmetijstvu se podaljšuje zakonsko določeno prehodno obdobje 7 let za izbiro izvajalcev javnih služb kmetijskega svetovanja, in sicer za dobri 2 leti, do konca leta 2017. Kljub temu da je bilo 7-letno prehodno obdobje precej dolgo za možno realizacijo izbire izvajalcev, smo se v Poslanski skupini SMC odločili, da podpremo spremembo zakona. Če namreč predlagane spremembe ne bi sprejeli, bi z majem letos, ko se izreče to prehodno obdobje, ne obstajala več pravna podlaga za izvajanje obstoječih javnih služb kmetijskega svetovanja. S tem ne bi bila več zagotovljena kontinuiteta storitev kmetijskega svetovanja in nemotena pomoč uporabnikom. Še posebej sedaj, v tem pomembnem obdobju uveljavljanja ukrepov nove kmetijske politike, ko se uvajajo ukrepi reforme prvega stebra kmetijske politike in sprejetja programa razvoja podeželja za leta 2014–2020, ki so podlaga za pridobitev novih finančnih sredstev.

Gre namreč tudi za naključno časovno sovpadanje reforme kmetijske politike in izbire izvajalcev in reorganizacija vzpostavitve javne službe na področju kmetijskega svetovanja v tem trenutku ni niti uresničljiva niti smotna. S podaljšanjem obdobja torej omogočimo kmetom pomoč javne službe kmetijskega svetovanja in nemoten prehod na nov sistem izvajanja ukrepov kmetijske politike, kar pa je tudi v skladu z evropsko zakonodajo, po kateri je Slovenija kmetom tudi dolžna nemoteno zagotavljati javno službo svetovanja.

Na tem mestu še dodajam, da je bilo z organizacijsko spremembo treba počakati tudi na zaključek reforme, ki se je zavlekla, in na

dokončno oblikovanje PRP. Preko PRP se bodo v kratkem izvedli različni javni razpisi, kjer bo omogočen vstop svetovalcem izven javne službe kmetijskega svetovanja. Na področju kmetijskega svetovanja v začetku predvsem razpis za izvajanje tečajev ekološkega kmetijstva in kmetijsko-okoljsko-podnebnih ukrepov, varno delo v gozdu, dobrobit živali in tako naprej.

Kot že rečeno, v Poslanski skupini SMC bomo Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik, cenjena državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Predlog zakona podaljšuje prehodno obdobje 7 let, ki je bilo za izbiro izvajalca javnih služb določena po 181. členu Zakona o kmetijstvu. Prehodno obdobje se bo po veljavnem zakonu izteklo 24. 5. 2015, zato predlagatelj zakona meni, da je treba zaradi zagotavljanja ureditve storitev in obdobje podaljšati, in sicer do 31. 12. 2017. V tem času je treba zagotoviti informiranje in pomoč uporabnikom pri uveljavljanju nove kmetijske politike, saj se v tem času uvajajo ukrepi novega programskega obdobja kmetijske politike Program podeželja 2014–2020.

V Slovenski demokratični stranki bomo omenjeni predlog zakona podprli. Postavlja se nam pa vprašanje, zakaj podaljšanje uveljavljanja zakona v sedmih letih ni bilo mogoče urediti, zato se nam tudi postavlja vprašanje da bo v teh dveh letih zelo težko ta zakon urediti. Smo v obdobju, ko nam padejo mlečne kvote, smo v obdobju, ki bo treba podaljšati vse tiste, ki vlagajo vloge za subvencije, seveda podaljšujemo ta zakon, naslednje leto nam padejo koncesije na področju gozdarstva, zato bi seveda v imenu Slovenske demokratske stranke pozval ministra, državno sekretarko in vse, ki delajo na ministrstvu, da se te problematike resno lotimo, da ne bomo venomer lovili to podaljšanje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSuS): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi, lepo pozdrav!

Predlog novele Zakona o kmetijstvu, kot je že rečeno s strani naših kolegov, podaljšuje prehodno obdobje sedmih let, ki je bilo za izbiro izvajalca javnih služb določeno v 180. členu Zakona o kmetijstvu. V tem času je treba zagotoviti kontinuirano informiranje in

pomoč uporabnikom pri uveljavljanju nove kmetijske politike, saj se ravno sedaj uvajajo ukrepi novega programskega obdobja, kot je rezultat reforme prvega stebra ukrepov skupne kmetijske politike in sprejema programa razvoja podeželja za obdobje 2014-2020, ki prinaša nove ukrepe in možnosti za pridobitev finančnih sredstev za kmetijska gospodarstva.

Največja javna služba na področju kmetijstva je javna služba kmetijskega svetovanja Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije. Na pristojnem ministrstvu pojasnjujejo, da veljavni program razvoja podeželja omogoča, da se določene naloge, ki jih je doslej v celoti izvajala javna služba kmetijskega svetovanja, prenesejo na področje razvoja podeželja. Z javnimi razpisi bo omogočen vstop svetovalcem izven javne službe kmetijskega svetovanja na področju kmetijskega svetovanja.

Kot primer lahko navedemo področje ekološkega kmetijstva. V Poslanski skupini Desus menimo, da bi kakršnekoli organizacijske spremembe na področju zagotavljanja svetovanja v času uvajanja nove kmetijske politike oziroma prehoda na nove ukrepe prinesle več škode kot koristi. Kot se namreč kaže v praksi, je trenutno delujoč sistem kmetijskega svetovanja zelo dober oziroma eden boljših sistemov svetovanja v Evropi in zagotavlja dostopnost storitev za zelo širok krog uporabnikov po celi Sloveniji. Tistim, ki rabijo svetovanje s področja kmetijstva, je na voljo osem kmetijskih-gozdarskih zavodov s 75 stalnimi in 9 dodatnimi izpostavami, razporejenimi po vsej Sloveniji. Ob tem naj vseeno pripomnim, da so te izpostave ponekod nelogično razporejene. Kot primer naj navedem področje Prlekije, kjer v Ljutomeru takšne svetovalne službe na primer ni, kar je po naši oceni zelo čudno.

Prenehanje nudenja javne službe, ki državo stane okrog 7 milijonov evrov letno, bi pomenilo tudi ukinjanje nekega nadstandarda, ki ima izjemne pozitivne učinke na slovensko kmetijstvo, kar se kaže tudi v tem, da so kljub precej neugodnim pogojem za kmetovanje kmetijske površine večinoma zelo dobro in lepo obdelane. Slovenija je tudi v okviru predpisov Evropske unije kmetom dolžna zagotavljati svetovanje v zvezi z določbami, ki v sklopu reforme neposrednih plačil ureja navzkrižno skladnost in zeleno komponento kmetovanja. Tudi uporabniki storitev kmetijsko-svetovalne službe so v večini zadovoljni z delom svetovalca javnih služb kmetijskega svetovanja, saj jim tudi njihova pomoč pomaga pri uspešnem koriščenju evropskih sredstev, z ustreznim svetovanjem pa se zmanjšuje tudi napake pri izvajanju ukrepov kmetijske politike.

V Poslanski skupini Desus pa se, kljub temu da bomo predlog novele podprli, sprašujemo, zakaj se področje izvajanja javnih služb ni uredilo v sedemletnem prehodnem obdobju in ali bosta dodatni dve leti dovolj, da se to področje uredi.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov Predlog zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu pozdravljamo in seveda podpiramo. Dejstvo je, da 24. maja letošnjega leta poteče možnost službi za kmetijsko svetovanje, da nudi pomoč kmetijskim gospodarstvom, da se aktivno lahko vključijo v pridobivanje evropskih sredstev za izvajanje ukrepov kmetijske politike. Namreč, nahajamo se v zelo zahtevnem obdobju. Gre za novo programsko obdobje, v katerem se zaradi reforme prvega stebra ukrepov skupne kmetijske politike in sprejema programa razvoja podeželja od leta 2014 do leta 2020 uvaja številne nove ukrepe in seveda tudi možnosti za pridobitev finančnih sredstev za kmetijska gospodarstva. Če želimo v tem izjemno pomemben uvodnem delu biti zelo učinkoviti, kar je potem podlaga tudi za črpanje sredstev v vseh prihodnjih letih, potem je prav, da se to prehodno obdobje podaljša do konca leta 2017 in da ne spreminjamo strukture službe kmetijskega svetovanja. Upamo pa, da bo potem ta nova oblika ravno tako uspešna kot dosedanja. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima poslanska skupina Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Leta 2008 je bil sprejet zakon, ki predvideva, citiram, "ustanovitev ali izbiro izvajalca javnih svetovalnih služb v kmetijstvu", konec citata.

Zdaj mineva 7-letno prehodno obdobje, ta določba pa še ni bila realizirana. Od državne sekretarke nismo dobili jasnega odgovora, ali namerava ministrstvo to določbo realizirati in na kakšen način. Ne morem mimo tega, da smo imeli od tega skoraj šest let istega kmetijskega ministra mag. Židana. Šest let je dovolj za izvedbo takega projekta. Danes torej odločamo o podaljšanju prehodnega obdobja o Zakonu o kmetijstvu, čeprav ne vemo, ali bomo morali 2017 spet podaljševati prehodno obdobje ali pa bo minister končno predlagal trajno rešitev, niti nimamo nobene predstave, kakšna ta rešit bo.

Naša kmetijsko-svetovalna služba ima dobre in ima slabe lastnosti. Njen obseg in kontinuiteta dela sta gotovo uspeh, vendar ostajajo določene slepe pege, ki jih javna svetovalna služba Kmetijsko-gozdarske zbornice ne pokriva zadovoljivo. Nezaostno razvita je predvsem svetovalna služba na področju ekološkega kmetijstva. Na splošno rečeno ne moremo biti zadovoljni z razvitostjo ekološkega kmetijstva v Sloveniji. Povpraševanje po živilih iz nadzorovane ekološke pridelave v EU raste za približno 10 % na leto. Povpraševanje po certificiranih ekoloških živilih v Sloveniji za

petkrat presega količino, ki jo pridelamo v Sloveniji, zato danes približno 80 % ekološke hrane uvozimo. To je vsaj delno posledica stanja na področju svetovanja ekološkim kmetom, tako vsaj izhaja iz poročila Ministrstva za kmetijstvo o izvajanju Akcijskega načrta razvoja ekološkega kmetijstva v Sloveniji, ANEK, iz leta 2012. V poročilu je neustrezno delo javne kmetijske svetovalne službe navedeno kot eden od glavnih razlogov za to, da cilji tega akcijskega načrta niso bili izpolnjeni. Poročilo izpostavlja problem pomanjkanja usposobljenih svetovalcev za ekološko kmetijstvo v javni kmetijski svetovalni službi. Kolikor je znano, od sprejetja omenjenega poročila o izvajanju ANEK še ni bilo zaslediti sprememb o delu javne kmetijske svetovalne službe na področju ekološkega kmetijstva, zato pozdravljamo napoved državne sekretarke, da bodo že letos na razpolago evropska sredstva za ekološke kmetijske svetovalce, ki ne delujejo v okviru KGZ. Vendar so to gasilski ukrepi.

Na splošno moramo še vedno ugotoviti, da tudi danes, 17 let po tem, ko so se prve ekološke kmetije v Sloveniji vključile v sistem nadzora ekološkega kmetijstva, nimamo ustrezne ekološke svetovalne službe. Javna kmetijska svetovalna služba deluje predvsem v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice. KGZ je politično in nazorsko omejena z večino svojega članstva konvencionalnih kmetov, ki predstavljajo kar 95 % članstva, in velikih kmetov, ki imajo po naravi stvari največ vpliva. Praksa je pokazala, da sta v okviru svetovalne službe KGZ razvoja in izvajanja kakovostnega ter strokovnega dela na področju ekološkega kmetovanja zapostavljena. V Sloveniji imamo poleg slabih rešitev tudi primere dobre prakse. Odličen domači primer je podelitev koncesije za svetovalno službo v čebelarstvu leta 2009. Na tem področju svetovanje izvaja Čebelarstva zveza Slovenije, ker je s tem prišlo do velikega kakovostnega preskoka v prenosu znanja o čebelarstvu. Rezerve torej so, ureditev svetovalne službe za ekološke kmete in za nove kulture, kot je konoplja, bo tudi priložnost za zaposlitev novih kmetijskih strokovnjakov, med katerimi je vse več brezposelnih in takšnih, ki ne najdejo dela v kmetijski panogi.

Tokrat bomo v Združeni levici podaljšanje prehodnega obdobja podprli, ker smo ravno sredi velikih sprememb skupne kmetijske politike. Uvajanje novih rešitev ta trenutek ne bi bilo dobro. Pričakujemo pa, da bosta ministrstvo in vlada čim prej pripravila predloge za izboljšanje javne službe. Pričakujemo, da predlog ne bomo čakali dodatnih 6 let. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Ključni cilj spremembe zakona, ki ga obravnavamo, je po besedah predlagatelja Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, podaljšati prehodno obdobje za izbiro izvajalcev javnih služb v kmetijstvu, in sicer do 31. decembra 2017 in s tem po njihovih besedah zagotoviti nemoteno delovanje obstoječega sistema javnih služb v kmetijstvu, ki bo moral učinkovito delovati za uspešno izvajanje programa razvoja podeželja in reforme skupne kmetijske politike. Predlagatelj v obrazložitvah poudari tudi, da ohranitev obstoječih javnih služb ne bo povzročilo motenj v sistemu zagotavljanja svetovanja kmetom. Za kmetijstvo je poleg ukrepov kmetijske politike pomembna stalna strokovna podpora javnih služb, saj se le tako lahko zagotavljajo učinkovita poraba javnih sredstev in upravljanje z javnimi dobrinami in razvoj panoge.

Krščanski demokrati opozarjamo, da ni vzroka za to, da ministrstvo od sprejetja Zakona o kmetijstvu leta 2008 pa do danes ni uspelo uskladiti sistema kmetijskega svetovanja z določbami zakona celih 7 let, se pa sprašujemo, če je res treba čakati do skrajnega roka prehodnega obdobja, zato da ga potem spet podaljšujemo.

Krščanski demokrati se zavzemamo za kvalitetno javno službo kmetijskega svetovanja. Pot do nje pa gre preko dobrega sistema financiranja in organizacije. Kmetje postajajo nezadovoljni s svetovalno službo, ker morajo vedno več storitev plačati ali doplačati. To je tudi posledica tega, da se svetovalni službi zagotavlja vedno manj proračunskih sredstev, namenjenih za izvajanje javne službe. V tej noveli zakona gre samo za gašenje požara, kar ocenjujemo kot neprimerno predvsem za čas gospodarske krize, ko bi vladna ekipa morala vse sile usmeriti v hitre in učinkovite rešitve problemov našega prebivalstva.

Kljub vsemu v Poslanski skupini Nove Slovenije - krščanskih demokratov noveli ne bomo nasprotovali. Upamo pa, da bo minister Dejan Židan, ki je na tem ministrstvu že tretji mandat, vendarle področje sistemsko uredil pred koncem leta 2017, sicer bomo takrat morali ponovno odločati o podobnem podaljšanju. Gašenje požara ne sme postati praksa v kmetijstvu, ker kmetijstvo potrebuje spodbudno, predvsem pa stabilno okolje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni bilo mogoče vlagati. Zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili v petek, 24. 4. 2015, v okviru glasovanja.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O KOLEKTIVNEM DODATNEM POKOJNINSKEM ZAVAROVANJU ZA JAVNE USLUŽBENCE po skrajšanem postopku.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospodu Petru Pogačarju.

PETER POGAČAR: Hvala za besedo, spoštovani gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Predlog sprememb Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke je Vlada pripravila na podlagi predloga odbora zaprtega sklada za javne uslužbenke. Osnovni zakon predstavlja podlago za uvedbo kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbenke in javne uslužbenke, zaposlene v osebah javnega prava, za katere velja kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji.

Ob tem zakonu, o katerem boste razpravljali in o njem glasovali, ob tem zakonu kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbenke urejajo še pravila sklada, katerih sestavni del je tudi pokojninski načrt ter kolektivna pogodba o oblikovanju pokojninskega načrta. Vsi ti akti se bodo morali na podlagi sprememb tega zakona še uskladiti s spremembami zakona.

Predlog zakona, o katerem smo že razpravljali na 9. seji odbora, je predvsem tehnični zakon. Njegova sprememba je nujna, saj se osnovni zakon pred spremembami še danes sklicuje na Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki je prenehal veljati s 1. januarjem 2013. S predlogom sprememb tega zakona torej usklajujemo določbe posebnega zakona, ki ureja zavarovanje za javne uslužbenke, z novim osnovnim Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Določbe posebnega zakona, ki se neposredno sklicujejo na ZPIZ-1, ki ne velja več, se s predlogom sprememb zakona spremenijo tako, da se sedaj sklicujejo na zakon, ki ureja dodatno pokojninsko zavarovanje, se pravi ZPIZ, v primeru pa, ko se posebni zakon sklicuje na davčne olajšave, do katerih so upravičeni javni uslužbenci, pa se sklicuje na zakon, ki ureja dohodnino in davek od dohodka pravnih oseb. Menimo, da se s tem zagotavlja tudi večja pravna preglednost.

Zelo pomembno je poudariti, da se poleg navedenega s spremembami tega zakona določa tudi možnost, da se zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbenke, v katerem se sedaj izvaja samo naložbena politika z minimalno zajamčeno donosnostjo, preoblikuje

v podsklad krovnega pokojninskega sklada, ki bo izvajal naložbeno politiko življenjskega cikla. Omenjena možnost je skladna z določbami novega pokojninskega zakona, ki tudi za pokojninske sklade, ki pokrivajo zasebni sektor, omogoča vzpostavitev takšnih krovnih skladov. To pomeni, da bo s predlogom tega zakona tudi javnim uslužbencem, ki varčujejo v zaprtem skladu za javne uslužbenke, dana možnost, da se glede na starost vključujejo v sklade z bolj tvegano naložbeno politiko ter nato postopoma, bolj kot se bližajo upokojitvi oziroma črpanju sredstev, prehajajo v sklade z manj tvegano naložbeno politiko. Izvajanje naložbene politike tega sklada pa bo še naprej urejeno v splošnem pokojninskem zakonu.

Predlagamo obravnavo in sprejetje zakona po skrajšanem postopku, saj gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona, predvsem za uskladitev s splošnim Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, gospodu Urošu Prikladu.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik, spoštovani državni sekretar!

Kot rečeno je Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na svoji 9. seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga tega predpisa po skrajšanem postopku.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja, z državnim sekretarjem Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Pogačarjem in predstavnikom Zakonodajno-pravne službe gospodom Divjakom ter Komisije državnega sveta za socialno varstvo, zdravstvo in invalide mag. Požunom. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika, ter dala pripombe k 4. in 8. členu.

Odbor je prejel tudi mnenje komisije, Državnega sveta, ki ga je na seji predstavil mag. Požun, in seveda ta odbor podpira predlagane spremembe. V poslovniškem roku s strani kvalificiranih predlagateljev ni bilo vloženih amandmajev. Predlagatelj zakona je na kratko predstavil predlog zakona in povedal, da je Vlada sprejela predlog novele, s katerim se usklajujejo določbe Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne

uslužbenca z določbami novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Predstavniki pravne službe je povedal, da glede na dodatna pojasnila predlagateljev za spremembe, ki so jih izpostavili v svojem mnenju, meni, da so razlogi za spremembe zdaj podrobneje pojasnjeni in se bo o njih lažje odločalo. V sami razpravi, ki je potekala o prvem členu in seveda tudi nadaljnjih, predloga zakona je bilo izpostavljenih nekaj vprašanj. Ali je primeren skrajšani postopek? Gre res le za tehnični zakon? Kaj pomeni dodatno pokojninsko zavarovanje, ki je pravzaprav obvezno? Zakaj se lahko javni uslužbenci dodatno pokojninsko zavarujejo le v okviru Modre zavarovalnice, vsi drugi pa lahko izbirajo? Kakšen je donos v primerjavi z drugimi donosi? Kakšen je načrt izplačevanja in koliko je zavarovancev? Postavljeno je bilo tudi vprašanje, kaj lahko zavarovanci pričakujejo od tega sklada.

Kot rečeno je gospod Pogačar, državni sekretar, na postavljena vprašanja odgovoril, ob tem pa poudaril, da gre res za bolj tehnično uskladitev zakona in da novela ne posega v nobeno pravico javnih uslužbencev. Drži tudi dejstvo, da se lahko javni uslužbenci dodatno pokojninsko zavarujejo le v okviru Modre zavarovalnice, vendar pa to ni določba, kar je bistvenega pomena, tega zakona, ampak je tako na podlagi aneksa h kolektivni pogodbi.

Na podlagi razprave je odbor sprejel sklep, ki ga bo posredoval Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, in sicer: Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da odboru predloži informacijo o donosnosti zaprtega vzajemnega sklada za javne uslužbenca za zadnjih 10 let in primerjalne analize donosnosti tega sklada z ostalimi primerljivimi skladi. Odbor je skladno s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona ter jih seveda tudi sprejel.

Ker k predlogu zakona na matičnem delovnem telesu niso bili sprejeti amandmaji, Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide Državnemu zboru predlaga, da Predlog zakona o spremembah Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenca sprejme v predloženem besedilu, kot ste ga dobili tudi na vaši mizi. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani kolegice in kolegi!

Zakon o spremembi Zakona o kolektivnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenca, ki ga je v proceduro poslala Vlada Republike Slovenije, utemeljuje z naslednjimi

argumenti. Da je sprememba navedenega zakona potrebna zaradi uskladitve z določbami novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ZPIZ-2. Določbe Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenca, ki se neposredno sklicujejo na ZPIZ-1, se spremenijo tako, da se zdaj sklicujejo na zakon, ki ureja dodatno pokojninsko zavarovanje, če pa se Zakon o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenca sklicuje na davčne olajšave na podlagi dodatnega pokojninskega zavarovanja, se sklicuje na zakon, ki ureja dohodnino, ali zakon, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

V skladu z ZPIZ-2 je dana možnost, da se zaprti vzajemni sklad za javne uslužbenca lahko preoblikuje v podsklad krovnega pokojninskega sklada, ki bo izvajal naložbeno politiko življenjskega cikla.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke spremembi zakona ne bomo nasprotovali, saj ocenjujemo, da so te spremembe potrebne, vendar hkrati opozarjamo na dolgo čakanje predstavnikov Vlade, da je to spremembo sploh predlagala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani!

Vsebina sprememb Zakona o kolektivnem dodatnem zavarovanju za javne uslužbenca je v enem delu samo tehnične narave. Namreč, določbe zakona, ki se neposredno sklicujejo na ZPIZ-1, se spremenijo tako, da se sedaj sklicuje na splošno ureditev Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, v delu, ko se zakon sklicuje na posebne davčne olajšave, pa se sklicuje na zakon, ki ureja dohodnino. Vsebinska sprememba zakona je uvedba možnosti, da se v skladu z veljavno pokojninsko zakonodajo tudi za javne uslužbenca omogoči preoblikovanje njihovega zaprtega vzajemnega sklada v podsklad krovnega pokojninskega sklada, kar pomeni možnost izvajanja naložbene politike življenjskih zavarovanj.

Kaj to pomeni za javne uslužbenca, ki so obvezno vključeni v dodatno pokojninsko zavarovanje? S tem predlogom, ki je prišel s strani odbora zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada za javne uslužbenca se daje javnim uslužbencem enaka možnost, kot jo imajo vsi ostali zavarovanci izven javnega sektorja po splošni zakonodaji. Dodana vrednost glede na sedanjo ureditev je, da bodo tudi javni uslužbenci lahko izbirali varčevalne sheme v skladu s svojimi željami in cilji varčevanja oziroma razpolaganja s svojo naložbo in tako plemenitili naložbena sredstva. Na voljo jim bo cela paleta varčevalnih shem in naložbenih politik, od teh, ki so najmanj tvegane in

zagotavljajo vedno zjamčeno donosnost, do tistih, kjer je možnost ob večjih tveganjih mogoče iztržiti več ob višjih donosih. Naložbene politike življenjskega cikla bodo prilagojene tudi glede na starost zavarovanca, kar pomeni, da se sama struktura naložbe prilagaja starosti zavarovanca in glede na časovno oddaljenost do upokojitve, pri čemer je tem dejavnikom prilagojena tudi stopnja tveganosti oziroma konzervativnosti naložbe.

V Poslanski skupini Desus se s predlogom sprememb zakona strinjamo, zato ga bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, kolegi!

Pred nami je novela Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke, ki ga obravnavamo po skrajšanem postopku, saj gre dejansko za tehnično uskladitev zakona, hkrati pa ne pomeni posega v že pridobljene pravice javnih uslužbencev. Vlada je v začetku leta 2004 na osnovi Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke sprejela pokojninski načrt za javne uslužbenke, na podlagi katerega delodajalec redno mesečno plačuje premije, vsem članom sklada pa je omogočeno tudi plačilo individualne premije pod posebno ugodnimi pogoji. Podlaga za uvedbo kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbenke in javne uslužbenke, zaposlene v osebah javnega prava, za katere velja kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji, je Zakon o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke, ki se v svojih odločbah sklicuje na določbo ZPIZ-1, ki pa je s prvim januarjem 2013 prenehal veljati, zaradi česar je potrebna uskladitev določb.

Vlada je za to pripravila predlog sprememb Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke, katerega rešitve pa poleg omejene uskladitve za ZPIZ-2 omogočajo, da se zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbenke preoblikuje v podsklad krovnega pokojninskega sklada, ki bo izvajal naložbeno politiko življenjskega cikla. Novela tega zakona tako usklajuje določbe Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke z določbami ZPIZ-2. Po sprejetju zakona se bo Zakon o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke skliceval na zakon, ki ureja dodatno pokojninsko zavarovanje. Ko pa gre za davčne olajšave na podlagi dodatnega pokojninskega zavarovanja, se bo skliceval na zakon, ki ureja dohodnino, ali na zakon, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

Možnost preoblikovanja vzajemnega pokojninskega sklada je skladna z določbami novega Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki tudi za pokojninske sklade, ki pokrivajo gospodarski sektor, omogoča vzpostavitev krovnih pokojninskih skladov s podskladi, v okviru katerih se vodi različna naložbena politika po principu skladov življenjskega cikla, kar pomeni, da je tudi javnim uslužbencem dana možnost, da se glede na starost vključujejo v sklade z bolj tvegano naložbeno politiko ter nato postopoma prehajajo v sklade z manj tvegano naložbeno politiko in na koncu sklad z minimalno zjamčeno donosnostjo.

Glede na navedeno bomo socialni demokrati novelo Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke podprli v predloženem besedilu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Današnji predlog vsebuje samo uskladitve z novim pokojninskim zakonom. Med drugim omogoča preoblikovanje zaprtega pokojninskega sklada javnih uslužbencev v podsklad novega krovnega sklada, ki bi izvajal naložbeno politiko življenjskega cikla. Glede na to, da sta bila pokojninski zakon in ta predlog usklajena s socialnimi partnerji, v Združeni levici temu ne bomo nasprotovali.

Imamo pa pomislek in sicer, da sam zakon oziroma kolektivno zavarovanje javnih uslužbencev ne opravlja več svoje funkcije. Premije, ki jih vplačujemo iz proračuna, so bile zaradi varčevanja močno znižane. Tudi letos se še ne bodo do konca sprostile. Donosnost sklada je vprašljiva. Dodatne pokojnine iz tega naslova so prenizke, delavci, ki bodo samo za krajši čas delali v javnem sektorju, od tega zavarovanja ne bodo imeli koristi.

Modra zavarovalnica, ki opravlja zaprti pokojninski sklad javnih uslužbencev, je postala eden od sumljivih agentov privatizacije, ker se vidi na primeru Cinkarne Celje. Modra zavarovalnica namreč vodi konzorcij prodajalcev in ta konzorcij absolutno zavrača možnost, da bi v prodajno pogodbo vključili zaveze kupca za ohranitev delovnih mest in za sanacijo onesnaženih tal in podtalnice na območju Cinkarne. Modra zavarovalnica je neke vrste sindikalna ustanova, pa nima nobenega posluha za 400 delavcev Cinkarne, ki delajo v obratih, ki so premalo rentabilni za kapitalističnega lastnika, čeprav zagotavljajo delovna mesta.

Kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje izhaja iz fiksne ideje, da je treba okrepiti drugi pokojninski steber na račun prvega, obvezno zavarovanje pa med tem izgublja prihodke. Leta 2011 je ZPIZ zbral 3 milijarde 451 milijonov, lani pa samo 3 milijarde 396 milijonov. Število upokojencev se je seveda povečalo. Namesto

da se gremo drugi steber, ki preverjeno ne deluje, bi morali povečati prihodke pokojninske blagajne. Rezerve so nedvomno v nizki obdavčitvi kapitala. Po zadnjih podatkih Eurostata je bila Slovenija za zadnjem mestu po osnovi za davke od kapitala. Upamo, da se bo Vlada lotila davčne reforme na ta način, da bi dohodke od kapitala spet vključila v progresivno obdavčitev, kot je bilo to dejstvo pred Bajukovo reformo. Na dolgi rok je treba podoben sistem uvesti tudi za pokojninske prispevke, tako da bo osnova zajela vse dohodke in da stopnja ne bo fiksna, ampak progresivna.

Načrti Vlade glede kolektivnega dodatnega zavarovanja so nejasni. V nacionalnem reformnem programu je napoved, da bodo kratkoročne varčevalni ukrepi postali sistemski. Ali se bodo premije sploh vrnile na raven pred krizo, glede na to, kaj imamo javni uslužbenci in slovensko gospodarstvo od tega, to verjetno niti ni slabo. V nacionalnem reformnem programu je med ključnimi nalogami v letih 2015 in 2016 tudi krepitev vloge prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja. Kolektivno zavarovanje javnih uslužbencev sicer ni prostovoljno, ampak je del iste logike komercialnega drugega stebra. Namesto da bi Vlada poskrbela za povečanje prihodkov pokojninske blagajne in proračuna, bo prevalila breme na vsakega posameznega delavca. Tisti, ki imajo že zdaj nizke dohodke, si seveda dodatnih zavarovanj ne bodo mogli privoščiti, pravice iz obveznega zavarovanja pa zagotavljajo tristo, štiristo evrov pokojnine. To bi moralo skrbeti vsaj deklarativno socialno usmerjene dele koalicije, če je za stranko Centra že postalo nekako normalno, da zagovarja protisocialne ukrepe.

V Združeni levici bomo novelo podpri, ker je tehnične narave in je usklajena med socialnimi partnerji. Ne bomo pa podpirali nadaljnjih korakov v smeri komercializacije pokojninskega varstva. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani!

Predlagana novela usklajuje Zakon o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence z novim Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ZPIZ-2, pri čemer se vse določbe, ki se neposredno sklicujejo na ZPIZ-1, spreminjajo tako, da se sklicujejo na zakon, ki ureja dodatno pokojninsko zavarovanje. Zaradi sprejetja ZPIZ-2 se uvaja tudi možnost, da se skladno z veljavno zakonodajo po ZPIZ-2 omogoči preoblikovanje zaprtega vzajemnega sklada za javne uslužbence v podsklad krovnega pokojninskega sklada, ki bo izvajal naložbeno politiko življenjskega cikla. Po navedbah predlagatelja gre za pomembno novost veljavne pokojninske zakonodaje, ki

mora biti na voljo tudi javnim uslužbencem. Gre za pomembnejšo vsebinsko spremembo, katere pobudnik je bil odbor zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada za javne uslužbence. S tem se bo tudi javnim uslužbencem kot zavarovancem zaprtega vzajemnega pokojninskega sklada v skladu s splošno veljavnimi pravili upravljanja krovnega pokojninskega sklada omogočilo varčevanje v oblikah, ki bodo po varnosti naložb prilagojene starosti zavarovancev.

Na odboru vidijo prednost tovrstne naložbene politike v tem, da se prehodi med posameznimi podskladi izvajajo avtomatično, hkrati pa se zavarovancem, ki so pripravljene prevzeti več tveganja, omogoči izbira varčevalnih shem, ki temeljijo na bolj tveganih oblikah naložb.

Krščanski demokrati bomo novelo podpri.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo, kolegice in kolegi!

Namen Predloga zakona o spremembah Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence je uskladitev z novo zakonodajo, ki ureja dodatno pokojninsko zavarovanje, torej z ZPIZ-2, ki je v veljavi že od 1. januarja 2013.

Preden se dotaknem sprememb danes obravnavane novele, velja izpostaviti razloge za sprejetje Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbence v letu 2003. Cilj sprejetja zakona je bil zagotoviti uvedbo kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja za javne uslužbence, razlogi pa so temeljili na tedanji pokojninski reformi, s katero se je znižal odstotek za odmero pokojnine in posledično tudi odmerni odstotek za polno pokojninsko dobo.

Že takrat se je začel uveljavljati kronološko daljši način oblikovanja pokojninske osnove, ki vpliva na njeno višino, posledično pa je bilo treba zagotoviti ustrežnejši materialni in socialni položaj posameznikov ob upokojitvi. S tem se je v letu 2003 vzpostavil tako imenovani drugi pokojninski steber, takrat je bilo v sistem prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja vključenih manj kot 200 tisoč zavezancev oziroma samo 25 % zavarovancev obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Konec decembra 2013 pa je bilo v prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje vključenih že 495 tisoč zavarovancev oziroma 60 % zavarovancev obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. S sprejetjem zakona v letu 2003 se je Slovenija tako pridružila večini držav članic Evropske unije, ki so že takrat imele vzpostavljene posebne pokojninske sheme.

Obravnavani Predlog zakona o spremembah Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke uvaja več vsebinskih rešitev, ki pa ne posegajo v pravice zavarovancev in so manj zahtevne.

Pri omenjenih rešitvah je treba izpostaviti, da se določbe trenutno veljavnega zakona, ki se neposredno sklicuje na ZPIZ-1 spreminjajo tako, da se sklicujejo na zakon, ki ureja dodatno pokojninsko zavarovanje. Da se določbe trenutno veljavnega zakona, ki se sklicujejo na davčne olajšave na podlagi dodatnega pokojninskega zavarovanja, spreminjajo tako, da se sklicuje na zakon, ki ureja dohodnino, saj so pogoji za uveljavljanje in višina davčnih olajšav za zavarovance na podlagi dodatnega pokojninskega zavarovanja urejeni v Zakonu o dohodnini.

Uvaja se tudi možnost in pravna podlaga za preoblikovanje vzajemnega pokojninskega sklada za javne uslužbenke v podsklad krovnega pokojninskega sklada, ki bo izvajal naložbeno politiko življenjskega cilja ter iz možnih izvajalcev poslov upravljanja s premoženjem vzajemnega pokojninskega sklada izloča kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja, saj Kapitalska družba po splošni zakonodaji nima več te možnosti.

Predlog zakona o spremembah Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem in invalidskem zavarovanju za javne uslužbenke omogoča nedvoumno izvajanje zakona v praksi, zato ga bomo v Poslanski skupini SMC podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmaja na seji zbora ni bilo mogoče vlagati. Zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili v petek, 24. 4. 2015 v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam pa tudi 7. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 22. APRILA 2015 OB 16.32 IN SE JE NADALJEVALA 23. APRILA 2015 OB 9.01.)

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Lep pozdrav, spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje, predstavniki Vlade, ministrica!

Začenjam nadaljevanje 7. seje Državnega zbora.

Obveščena sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: mag. Tanja Cink, Ksenija Korenjak Kramar, Violeta Tomič od 15. ure dalje, dr. Simona Kustec Lipicer od 12. ure dalje, Urška Ban od 16. ure dalje, dr. Milan Brglez, Matjaž Nemeč, Matjaž Hanžek, mag. Andrej Šircelj, Žan Mahnič, Andrej Čuš.

Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA – TO JE PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O SUBVENCIONIRANJU ŠTUDENTSKE PREHRANE.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja, gospodu Tomažu Liscu. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Spoštovana ministrica z ekipo, prisotni kolegi in kolegice, lep pozdrav!

Zakon o subvencioniranju študentske prehrane je bil sprejet pred dobrimi 13. leti in v tem času večkrat noveliran. O posameznih rešitvah bom malo več povedal med razpravo, da predvsem tisti, ki se prvič srečujejo s tem, s to situacijo, dobijo malo več zgodovinskega občutka. Poleg zakona, pravico študentov do subvencioniranja študentske prehrane, njihove upravičence ter načine in merila subvencioniranja podrobneje ureja pravilnik na tem področju. Kaj pa ponuja zakon, ki je pred nami? Gre za zelo enostaven predlog in ga citira: "S predlagano spremembo se spreminja časovni interval unovčevanja subvencioniranja študentske prehrane tako, da se subvencionirani obroki namesto do 20. ure lahko zagotavljajo do 22. ure." Torej s predlogom zakona ne rušimo nobenega sistema, zato danes argumenti vseh tistih, ki boste nasprotovali temu zakonu, da zakon ni systemske narave, sploh niso mogoči. Osnovni cilj subvencioniranja študentske prehrane je skozi celotno zgodovino topel, zdrav obrok študentov na dan. Vsakemu študentu en obrok dnevno. Zato je poglobitvena rešitev sprememba zakona le določitev novega intervala unovčevanja subvencioniranja študentske prehrane, nič več in nič manj.

Obstaja pa kar nekaj pomembnih dejstev in razlogov, zakaj smo v SDS predlagali ta zakon in zakaj menimo, da je potreben tudi vaše podpore. Dva ključna: bolonjski študijski program in pa zahteve študentov. V skladu s potrebami študentov po toplim obroku, predvsem zaradi podaljšanja pedagoškega procesa tudi v večerne ure in zahtevane večje prisotnosti na predavanjih in vajah se omogoča podaljševanje koriščenja subvencioniranja študentske prehrane. Po podatkih nekaterih univerz in njihovih članic je kar nekaj študijskih programov, ki izvajajo predavanja in vaje do 20. ure pa tudi kasneje. To pomeni, da je nekaterim

študentom po koncu študijskega procesa onemogočeno koriščenje študentskega bona. Tretji pomemben razlog, zakaj smo zakon vložili, je ta, da predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun. No, ima pozitivne posledice za državni proračun, če študenti sploh ne bi jedli, ampak država mora omogočiti študentu en topel obrok dnevno. Seveda ob tej pozitivni rešitvi za državni proračun, torej da študentje ne bi jedli, in negativni rešitvi za proračun študentov ali njihovih družin se ne bi nihče sekiral, niti za zdravje študentov, ki je en izmed glavnih motivov, zakaj Vlada tega zakona ne podpira.

Še ena je negativna zadeva manjše porabe študentskih bonov – koliko vsaj ljubljanskih in mariborskih prehrabnih obratov od tistih fastfoodov pa do eminentnih restavracij ne bi preživelo brez obiska študentske populacije. Čeprav se študentje mnogokrat pritožujejo, da so v teh restavracijah in teh prehrabnih obratih obravnavani kot drugorazredni državljani samo zato, ker imajo študentski bon. No, vsaj to v SDS razumemo, kaj pomeni, če se vsaj občasno počutiš kot drugorazreden.

Zadnji razlog zakaj menimo, da je ta zakon potreben. Ta vlada in ta koalicija sta očitno proti rešitvam na področju pripravnštva, vajeništva in podobno. Očitno tudi proti temu zakonu, ki pa glede na mnenje vlade temelji na popolnoma zgrešenih očitkih, ampak o teh več potem v razpravi. Zdravstvo je v razsulu, Vlado pa kar na enkrat skrbi zdravje študentov. Spoštovana Vlada, kje ste bili ko se je uvajal bolonjski sistem, ki je študente za cele dneve prikoval v učilnice, ali pa na drugi strani drugi ekstremi, ko na primer študentje zjutraj par ur sedijo v predavalnici, potem so tudi do 8 ur prosti, se sprehajajo po Ljubljani, zvečer pa imajo spet študijski program. Kako že gre tista reklama: Lačen si ful drugačen. Pa na žalost sploh vsi študentje nimajo možnosti ostati oziroma prespati v Ljubljani, ampak jih prostorska, predvsem pa finančna stiska prisili še v pot domov, ta vlada pa jim tudi ob tej pozni uri onemogoča uporabo študentskih bonov. Poglejte študentske kampuse v tujini, ne samo za prehrano študentov še za marsikaj drugega je poskrbljeno. Ko bomo v SDS predlagali več športne vzgoje, torej v skrbi za zdravje – boste tudi za?

Zakon je torej le kamenček v mozaiku urejanja zadev, kjer je praksa ovrgla zakonsko materijo.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade gospe ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak. Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Dragi poslanke in poslanci, predlagatelj!

Kot smo slišali iz obrazložitve predlagatelja zakona, je ključen namen spremembe zakona ta, da se nudenje, subvencioniranje študentske prehrane podaljša, in sicer tako, da bi se subvencionirani obroki namesto od 8. do 20., lahko nudili od 8. ure zjutraj do 22. ure. S predlagano spremembo zakonodaje bi se po mnenju predlagateljev doseglo, da bi upravičenci do subvencionirane študentske prehrane le-to koristili kljub podaljšanju pedagoškega procesa in zahtevane večje prisotnosti na predavanjih in vajah. Po mnenju predlagatelja ravno zaradi slednjega določenim upravičencem do subvencioniranja študentske prehrane trenutno ta ni omogočena in zato tudi predlaga dnevno podaljšanje nudenja za dve uri.

Vesela sem, da predlagatelj po treh letih, ko je uvedel to spremembo, to ugotavlja, da je to grozen poseg v pravice študentov in da se je v zadnjih treh letih drastično podaljšal čas študijev, obremenitve. In da je to v tem trenutku nujno.

Trenutno nudenje subvencioniranja študentske prehrane je določeno v četrtem odstavku 7. člena, ki sicer pravi, da se subvencionira od 8. do 20. ure. Študentje imajo res daljše obveznosti, vendar nikoli v moji karieri na Fakulteti za družbene vede niso imeli 12 ur neprekinjene obveznosti prisotnosti v pedagoškem procesu. Tudi vprašanje zdravja, toplega obroka, ki je bilo izpostavljeno, vsaj smernice jasno pravijo, da je prehranjevanje v poznih večernih urah seveda daleč od tega, da bi bilo zelo zdravo in nujno potrebno. Imamo 550 ponudnikov študentske prehrane, na razpisu izbranih. Letos se spreminjajo razpisni pogoji, tako je voda notri, skratka, sadje namesto sladice, prav zaradi tega, da se teži k zdravi prehrani. Tako da vsekakor stremimo k temu. To podaljšanje od 20. do 22. ure pa vsekakor ni nujno s tega vidika, da bi se jim res zagotovil zdrav in topel obrok.

Tudi finančno, če že pravite, da zakon nima finančnih posledic – Študentska organizacija Slovenije je v dopisu, ki ga je na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti poslala 20. 6. 2013, izračunala, da bi imelo podaljšanje časa koriščenja subvencionirane študentske prehrane z 20. na 22. uro javnofinančne posledice v višini 1,2 milijona evrov. Vendar, kot že rečeno, je to povečanje resnično težko oceniti. In tudi, če ocena Študentske organizacije ni povsem točna, je kljub temu popolnoma jasno, da bi se proračunska sredstva za namen subvencionirane študentske prehrane v primeru sprejetja predloga zakona morala konkretno povečati. Predlagatelj zakona trdi, da predlog zakona ne bo imel posledic na javnofinančna sredstva nad 40 tisoč evrov. Subvencionirana študentska prehrana se lahko koristi 11 mesecev in če bi v teh 11 mesecih vsak dan samo 50 študentov po celotni Sloveniji dodatno koristili subvencionirano študentsko prehrano

med 20. in 22. uro, bi bilo povečanje javnofinančnih sredstev že večje od 40 tisoč evrov. Torej, celo če bi manj kot en promile študentov, ki dejansko koristijo subvencionirano študentsko prehrano, ne vseh vpisanih študentov, dodatno koristilo študentsko prehrano v teh dveh urah, bi to že preseгло vaših izračunanih 40 tisoč evrov. Pa si upamo trditi, da bi subvencionirano študentsko prehrano v navedenem intervalu dodatno koristilo več kot pa le promile vseh obstoječih koristnikov?

Glede na vse navedeno Vlada meni, da v situaciji, v kateri smo, podaljšanje z 20. na 22. uro pri pravici, ki je dana, in je prav, da obstaja, seveda ni nujno, da ne prinese nikakršne bistvene dodane vrednosti, da ni povezana s tem, da študentom sedaj niso omogočeni topli obroki v 12 urah, ki jih imajo na voljo. Tako jaz res ne vidim nikakršnega razloga, da se ta zakon podpre. To je ena izmed sprememb, ki je bila tudi v času ZUJF opredeljena, in torej bi bilo zanimivo takratno razlago poslušati, kaj je utemeljevalo in vas vodilo, da ste takrat skrajšali z 20. na 22. uro. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo predstavila gospa mag. Jana Jenko.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Vsem skupaj prav lep pozdrav!

Uvodoma naj spomnim, da je dikcija sedaj veljavnega člena, in sicer da je možna ponudba subvencioniranih študentskih obrokov samo do 20. ure, nastala prav na pobudo predlagatelja tega zakona.

Če še malo osvetlim. Šlo je za spremembo Zakona o subvencioniranju študentske prehrane v sklopu varčevalnih ukrepov, ki so bili povzeti v Zakonu za uravnoteženje javnih financ. Res je, da je bil Desus v času sprejetja tega zakona del takratne koalicije pod vašo taktirko in tudi mi smo ta zakon takrat podprli. Supervarčevalni zakon je na določenih točkah že padel z ustavnopravnega vidika. Tokrat z danes obravnavano spremembo Zakona o subvencioniranju študentske prehrane pa delček supervarčevalnega zakona rušite sami. Glede na to, da je to tako imenovani varčevalni zakon, je logično sklepati, da je imela omejitev obrokov na 20. uro pozitivne javnofinančne posledice, čeprav takrat ni bila navedena konkretna številka, koliko bi v Republiki Sloveniji privarčevali s časovno omejitvijo koriščenja študentskih bonov. Pri danes obravnavanem predlogu zakona pa predlagatelj trdi, da ni javnofinančnih posledic. Paradiranje s takimi všečnimi zakoni, ko niti ne prikažete vseh dejstev, je milo povedano nesprejemljivo. Omenim naj še to, da je v letu 2014 prišlo do zadnje spremembe Zakona o subvencioniranju študentske prehrane. Takrat je bil s strani

Študentske organizacije Slovenije podan predlog za podaljšanje ure za koriščenje študentskih bonov. Poslanska skupina SDS takrat tega predloga Študentske organizacije ni posvojila in ni predlagala spremembe v tej skupini.

V Poslanski skupini Desus bomo nadaljnjo obravnavo predloga tega zakona zavrnili.

Zavedamo se namreč, da javnofinančne posledice za naše davkoplačevalce niso zanemarljive. Predlagatelj jih sicer zanika, ampak je treba povedati, da samo podaljšanje koriščenja bonov za dve ure prinese manko za proračun v višini 1,2 milijona evrov. Poleg tega argumenti, ki jih navaja predlagatelj, da študenti ostanejo lačni, ker jim študijski proces ne dopušča zaužitja obroka tekom dneva oziroma ne utegnejo niti do osme ure zvečer pojesti kosila, ne vzdržijo. Študijski proces na nobeni od fakultet ali višjih strokovnih šol ne traja neprekinjeno 12 ur. Zakon o visokem šolstvu postavlja normative za obremenitve študentov. Tako dodiplomski študijski programi obsegajo najmanj 20 in največ 30 ur predavanj seminarjev in vaj tedensko in 30 tednov letno. Tudi če študijski program vsebuje praktično usposabljanje, skupna obremenitev študenta ne sme preseči 40 ur na teden in 42 tednov letno. Pravilno zdravo prehranjevanje naj bi pomenilo zaužitje zadnjega obroka nekje okoli 18. ure. To je še eden razlog za to, da ne podaljšujemo subvencioniranje prehrane iz javnih sredstev na tako pozno uro, kot je predlagana, namreč tudi država je dolžna skrbeti za zdravje svojih državljanov.

Naše stališče do predloga sprememb Zakona o subvencioniranju študentske prehrane je, kot že povedano, negativno. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila gospa Marija Bačič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana ministrica in državne sekretarka, kolegice in kolegi!

Pred nami je Predlog spremembe Zakona o subvencioniranju študentske prehrane, ki ga je v obravnavo Državnemu zboru predložila opozicijska SDS. Poraja se dvom v iskrene namene predlagateljev, ko pa so ravno oni tisti, ki so avtorji ureditve, ki jo zdaj želijo spreminjati. V duhu varčevalnih ukrepov so preko ZUJF uvedli novi sistem študentske prehrane, ki je omejil koriščenje študentski bonov. Argument natrpanega urnika in daljših študijskih obveznosti je bil v času sprejemanja ZUJF argument Študentske organizacije, ki je spremembi nasprotovala, pa so ga takrat preslišali, danes ga sami uporabljajo kot glavni argument novele zakona. Predlog, ki so ga prej zagovarjali in branili, zdaj označujejo kot nepravilčen, neutemeljen in nepošten. Nenehno ukvarjanje s predlogi, ki so oblikovani glede na

trenutne politične potrebe ne pa potrebe ljudi, je neproduktivno. Ko si v poziciji pač lahko obljudljaš vse, a žal bi se ti bombončki marsikomu zataknil v grlu ob spoznanju, kakšno ceno bi bilo za to treba plačati. V tem primeru, kot je izračunala Študentska organizacija, menda celo 1,2 milijona evrov. Kje jih bomo vzeli? Bomo rezali otroške dodatke ali pa raje subvencije za malico osnovnošolcem. Socialni demokrati pravimo ne.

Socialni demokrati v celoti soglašamo z Vlado Republike Slovenije, ki v zvezi z navedbami ugotavlja, da študijski proces ne traja neprekinjeno 12 ur, toliko, kolikor je dnevno na voljo ur za koriščenje študentskih bonov. Tudi mi menimo, da študenti ne smejo imeti predavanj oziroma vaj neprekinjeno od 8 do 20 ure, zato morajo imeti primeren čas za kosilo, kjer koristijo študentske bone. Trditve predlagateljev, da zakon ne bo imel posledic na javnofinančna sredstva višjih od 40 tisoč evrov, so še en dokaz sprenevedanja. Javnofinančne posledice so namreč kot že rečeno ocenjene na 1,2 milijona evrov. Čeprav gre za oceno čez palec, ker je pravo vrednost težko oceniti, je kljub temu popolnoma jasno, da bi se proračunska sredstva za ta namen morala konkretno povečati. Kakorkoli, če povzamem. Študenti zaradi tega, če zakon ne bo sprejet, ne bodo nič na slabšem kot so danes, lahko pa bi na račun tega zakona poslabšali položaj koga drugega in na to Socialni demokrati ne bomo pristali.

Rešitev predlaganega zakona ne bomo podprli. Glasovali bomo proti sklepu, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Združena levica bo predstavil gospod Miha Kordiš. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoča, hvala za besedo.

Danes je pred nami predlog, da se podaljša možnost koriščenja študentske prehrane iz 8. na 10. uro zvečer, ki ga bomo v Združeni levici podprli.

Predlog je vložila opozicijska SDS.

Predlagatelja poudarjam, da pokažem na dvoličnost, ki jo prakticira SDS. Prav SDS je namreč 2012 pripravil zloglasni napad na delavce, študente in upokojenca, poznan kot Zakon o uravnoteženju javnih financ, ZUJF. Takratna vlada Janeza Janše se je hvalila, kako je s tem zakonom prihranila 460 milijonov evrov. Da je v resnici povzročila več kot 700 milijonov evrov škode v gospodarstvu, da so temu primerno upadli proračunski prihodki in da je s tem poglobila drugo recesijo, seveda raje molči. Privarčevala je torej minus, ki nas tepe še danes, hkrati pa je velik udarec doživela kvaliteta javnega dobrega, s tem vse državljanke in vsi državljani. Ti ukrepi naj bi bili torej namenjeni varčevanju, a v resnici so varčevalni ukrepi le krinka za prerazporejanje družbenega

bogastva in moči od delavskega razreda, navadnih ljudi, 99 %, če hočete, v korist tistih najbogatejših in v korist kapitala. Tri leta po katastrofi imenovani ZUJF, ko so posledice poglobljanja revščine in uničevanja javnega sektorja vse hujše, se pod te protisocialne politike z velikim zanosom podpisuje vlada Mira Cerarja. V tem je dostojna naslednica svoje predhodnice vlade Alenke Bratušek. Minister za javno upravo Boris Koprivnikar že napoveduje, kako morajo do sedaj mendačasni varčevalni ukrepi, postati stalni, kako morajo postati strukturne reforme. A bodimo pošteni. Za varčevanje dosledno glasuje celoten politični establishment od desnice do leve sredine, ne glede na to za kakšno masko in za kakšnimi frazami se sicer skriva. V zgodbi zategovanja pasu ima svoje mesto tudi omejevanje študentske prehrane. Takratna vlada Janeza Janše je ostala slepa in gluha za vse argumente in tudi tu storila škodo in krivico, ko je študentsko prehrano omejila do 8. zvečer. Ali gre pri današnjem predlogu za demagoško potezo ali za posipanje s pepelom, bo presodil vsak sam.

V Združeni levici ga bomo tokrat podprli, ker gre za ukrep, ki bi sicer skromno izboljšal položaj študentov in študent. A male napredne stvari še nikoli niso ničesar zares rešile in tako tudi današnji predlog ne rešuje študentske problematike. Da bi to dosegli potrebujemo sistemske spremembe, ne le všečnih bombončkov, še posebej ne s strani tistih, ki so najbolj globoko zarezali v javni visokošolski sistem in mu spustili največ krvi. Kvaliteta izobraževanja je neposredno povezana s kvaliteto življenja vseh državljanek in državljanov, zato je urejanje področja študentov treba začeti prav pri visokem šolstvu. Za nas v Združeni levici to konkretno pomeni, prvič, polno financiranje javnega, vsem dostopnega in brezplačnega visokega šolstva na vseh stopnjah študija. Drugič, odpravo privilegijev akademskih mandarinov oziroma privilegiranih elit in konec izkoriščanja mladega akademskega prekariata. Tretjič, odpravo fevdalnih odnosov na univerzi in njena demokratizacija. Naj o univerzi odločajo tisti, ki se jih ta zares dotika in je njihov interes tudi javni interes. V prvi vrsti so to gotovo študenti, nikakor pa režimski birokrati in profilerski akademski delavci, kakršna je situacija danes. A še tako kvalitetno izobraževanje ne služi svojemu smotru, če se študenti ne morejo zares vključevati vanj oziroma to vključevanje poteka pod neenakimi pogoji. Če ob vstopu v višjo in visokošolsko stopnjo izobraževanja ne poskrbimo za izenačitev podedovanih premoženjskih razmer, tudi univerza zgolj reproducira in utrjuje nepravilna družbena razmerja. Takšno je stanje danes in z ukrepi, ki jemljejo javnemu šolstvu, ki dajejo prednost zasebnemu šolstvu in ki gredo na roke akademskim elitam, se to stanje še poslabšuje. V Združeni levici odločno zagovarjamo šolstvo, ki prispeva k javnemu interesu, zmanjšuje družbeno neenakost in

meritokratsko omogoča posamezniku, da si kroji svojo življenjsko srečo neodvisno od premoženjskih izhodišč. Reorganizacija dela in socialne varnosti je zato drugi sklop, bistven za ureditev položaja študentov. To pomeni, prvič, zagotovitev zadostnega števila dovolj visokih štipendij za vse, ki jih potrebujejo in drugič, ukinitve izkoriščevalskega prekernega študentskega dela in študentskih servisov, ki se iz njega napajajo. Ob izpolnjenih teh dveh pogojih študentom delo za golo preživetje ni več potrebno, vendarle je prva naloga študenta ta, da študira. Še vedno pa ima možnost, da se po lastnih željah in potrebah vključuje v druge oblike dela.

Predlagani zakon se navezuje na vse omenjene tematike, je le drobec pri urejanju vprašanja študentov in njihovega socialnega položaja. Ker se bo ta za študente malenkost izboljšal, bomo predlog podprli. Predvsem pa moramo ob tem razširiti fokus in se vprašati, kakšno šolstvo oziroma bolj specifično visoko šolstvo si želimo. In tu je naš odgovor jasen: kvalitetno, javno in vsem dostopno. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo predstavila gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovana predsedujoča, spoštovana ministrica z ministrsko ekipo, kolegice in kolegi poslanci!

Predlagatelji novele zakona o subvencioniranju študentske prehrane predlagajo, da se termin za koriščenje subvencionirane prehrane podaljša iz 20. na 22. uro. Po podatkih nekaterih univerz in njihovih članic je namreč kar nekaj študijskih programov, ki izvajajo predavanja in vaje do 20. ure in dlje. Po sedaj veljavnem zakonu to pomeni, da je nekaterim študentom onemogočeno koriščenje subvencionirane študentske prehrane.

Krščanski demokrati bomo omenjeni predlog podprli.

Pri tem pa razmišljamo, zakaj sploh z zakonom urejati in omejevati časovni termin koriščenja študentskih bonov. Študentke in študentje so namreč odrasle samostojne osebnosti in verjamemo, da bodo sami najbolj ocenili, kdaj tekom dneva potrebujejo topel obrok. Vsakemu človeku namreč odgovarja drugačen ritem življenja. To je sicer težja pot, saj od družine in države zahteva veliko več vložka v vzgojo, izobraževanje in informiranje o zdravi prehrani, od nas starejših zahteva zgled, na drugi strani pa ima lahko pozitivne posledice tako na kakovost življenja kot nenazadnje na zdravstveni sistem.

Krščanski demokrati podpiramo rešitve, ki zagotavljajo, da so v sistem ponudnikov študentske prehrane vključeni le tisti, ki omogočajo zdrave, celostne obroke in da se iz te ponudbe izloči ponudnike hitre, nezdrave prehrane. Kot lahko izvemo iz dokumenta,

smernice zdravega prehranjevanja za študente, ki ga je leta 2008 naročilo Ministrstvo za zdravje prav za potrebe urejanja subvencionirane študentske prehrane, lahko na podlagi kvantitativnih in kvalitativnih raziskav o prehranjevalnih navadah in življenjskem slogu prebivalcev Slovenije sklepamo, da je stanje prehranjevanja mladostnikov in odraslih prebivalcev Slovenije zaskrbljujoče. Razpoložljive raziskave o načinu prehranjevanja kažejo, da je prehrana slovenskega prebivalstva nezdrava. Povprečni prebivalec Slovenije ne zaužije priporočenega števila dnevni obrokov, ritem oziroma režim prehranjevanja je neustrezen, energijska vrednost zaužitih obrokov je previsoka, na jedilnikih je premalo sadja in zelenjave.

Krščanski demokrati verjamemo, da bodo odgovorni poskrbeli, da se bo ohranil visok standard študentske prehrane in bomo glasovali za predlog novele.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek bo predstavila gospa mag. Mirjam Bon Klanjšček. Izvolite.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB): Hvala lepa. Spoštovani!

Skupina poslank in Poslancev stranke SDS z novelo Zakona o subvencioniranju študentske prehrane predlaga, da se subvencioniranje študentske prehrane podaljša, in sicer tako, da so obroki namesto do 20. lahko nudijo do 22. ure. S tem predlagatelji želijo doseči, da bi upravičenci do subvencionirane študentske prehrane le-to lahko koristili kljub podaljšanju pedagoškega procesa in zahtevane večje prisotnosti na predavanjih in vajah. Kot vemo, je bila omejitev, da se subvencionirani obroki lahko nudijo od 8. do 20. ure, uvedena leta 2012 z zloglasnim z Zakonom za uravnoteženje javnih financ, torej ZUJF. Omenjena sprememba Zakona o subvencioniranju študentske prehrane je bila zgolj ena od sprememb med nekaj desetimi zakoni, v katere je posegel ZUJF. Zakon o subvencioniranju študentske prehrane je do omenjene spremembe v 7. členu namreč določal, da imajo upravičenci pravico do enega subvencioniranega obroka za vsak delovni dan. Za sobote in nedelje pa so upravičenci v primeru, če v tem času v skladu s študijskim programom opravljajo študijske obveznosti, in to izkažejo s potrdilom, ki ga izda izobraževalni zavode. Z ZUJF pa smo študentom pravico do subvencioniranih obrokov omejili za čas študentskih počitnic. Tako niso več upravičeni do subvencioniranih obrokov od 15. julija do vključno 15. avgusta. Slednjemu fiskalnemu ukrepu nismo nasprotovali, saj ni posegel v število uopravičencev do subvencioniranja študentske prehrane. Šlo je za razumen in racionalen ukrep. Hkrati pa je kot že omenjeno,

ZUJF poleg tega določil tudi, da se subvencionirani obroki lahko nudijo le v času od osme do dvajsete ure. Člane in članice zavezništva smo takrat na nesmiselnost tovrstne prepovedi opozarjali, a nam Vlada kot predlagatelj v kaotičnem postopku obravnave predloga zakona in odločanju o nekaj sto dopolnilih nanj ni znala podati razumljive obrazložitve. Smo jo pa, kot kaže, dobili v mnenju sedanje vlade. Naj citiram: "Vlada Republike Slovenije strmi k zdravi prehrani in k zdravemu načinu prehranjevanja. Zaužitje kosila po 20. uri pa je v nasprotju z zdravim prehranjevanjem. V kolikor bi se študentom dala možnost, da subvencionirano študentsko prehrano koristijo po 20. uri, bi jih verjetno kar nekaj to možnost tudi uporabilo in tako bi prihajalo tudi do primerov, ko bi študentje namesto dnevnega obroka raje zaužili večernega ali pa bi ob določenih dneh koristili tako dnevni kot tudi večerni obrok." V Zavezništvu na podlagi mnenja sedanje vlade sklepamo, da stranka SDS leta 2012 verjetno res ni bila avtorica za nas nesmiselne prepovedi in da je šlo za domislivo strokovnih služb pristojnega ministrstva, ki so pripravile spremembe 7. člena Zakona o subvencioniranju študentske prehrane. V zavezništvo sicer pozdravljamo skrb Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti za zdrav način prehranjevanja. Če pa smo že pri tem, opozarjamo, da se v strokovni javnosti pojavljajo različna mnenja, in sicer nekateri priporočajo, da se ne je po 18. uri niti po 20. uri, drugi trdijo, da naj bi zadnji obrok zaužili od dve do tri ure pred spanjem, kar pomeni, da omenjene ure sploh niso relevantne. Sicer pa ima stroka različna mnenja tudi o prehranski sestavi večernih obrokov in še bi lahko naštevali. Pristojno ministrstvo želimo opozoriti, da ne gre več za šolo obvezne otroke, ki nimajo opravilne sposobnosti niti za odraščajočo mladino v adolescenci, ampak za že emancipirane mlade odrasle. Na tem metu sicer ne želimo nadalje razvijati teorij o zgodnji odraslosti in osamosvajanju. Na mestu pa je trditev, da če država ali institucije in organizacije, v katerih se človek, temu sistematično odvzamejo odločitve, ne moremo govoriti o tem, da se bo ta naučil odgovornega odločanja. Naj pri tem navedem zelo razvpit in znan citat: "Odgovornost je kot mišica, če je ne treniramo, zakrni ali pa se sploh ne razvije." Sicer pa v Zavezništvu ministrstvo želimo opozoriti, da je tako imenovani mehki paternalizem, ki poskuša spremeniti posameznikovo vedenje z opozorili, za nas sprejemljiva in boljša rešitev kot prepoved ali zapoved.

Predlog zakona bomo iz navedenih razlogov podprli. Če se bo obravnava zakona nadaljevala, pa bomo z dopolnili omenjeno prepoved poskušali v celoti odpraviti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra bo predstavila gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, spoštovane predstavnice Vlade, poslanke in poslanci!

Danes imamo pred seboj predlog zakona, ki ureja pravico študentov do subvencionirane študentske prehrane ter način in merila njenega subvencioniranja. Poglavitni namen novele zakona je časovno podaljšanje koriščenja subvencionirane prehrane za študente, in sicer z 20. na 22. uro zvečer. Naj pri tem uvodoma spomnimo, da so bili ravno predlagatelji tisti, ki so leta 2012 z Zakonom za uravnoteženje javnih financ časovno omejili koriščenje študentske prehrane, takrat sicer s ciljem zagotoviti vzdržne javne finance in zmanjšanje proračunskih izdatkov.

V Poslanski skupini SMC podpiramo pravico študentov do subvencionirane prehrane, saj leta temelji na cilju, da se med študijskim procesom vsem nezaposlenim študentom omogoči nižje stroške študija in kakovostnejšo prehrano, kar posledično vpliva tudi na kakovostnejši študij. Prav tako ocenjujemo, da je veljavni sistem ne glede na spremembe subvencioniranja iz leta 2012 dober in študentom omogoča topel in zdrav obrok na dan, kar je tudi glavni namen subvencioniranja študentske prehrane. Nenazadnje, Slovenija ima v primerjavi z ostalimi evropskimi državami odlično urejen sistem subvencioniranja študentske prehrane. In prav je, da tako tudi ostane. V poslanski skupini tako ocenjujemo, da je veljavna ureditev ustrezna. Pri spremembi, ki jo želijo uveljaviti predlagatelji, pa je treba pogledati tudi nekoliko globlje. Prvič, predlog zakona ne predvideva nikakršnih proračunskih posledic, ki bi jih prineslo časovno podaljšanje koriščenja subvencionirane študentske prehrane. Drugič, spomnimo se, da je do ukrepa časovne omejitve koriščenja prehrane med drugim pripeljalo tudi dejstvo, da je bil velik delež subvencij koriščenih prav ponoči, ko večina restavracij ne obratuje. Študentje so se tako posluževali predvsem hitre hrane, kar pa ni glavni namen subvencioniranja. Tudi danes ob bok tej spremembi, ki je pred nami, je treba premisliti o zdravem vidiku prehranjevanja in prehranjevalnih navad naših študentov.

Zavedamo se, da so študentje časovno obremenjeni ter da pedagoški proces ponekod traja tudi do večernih ur. Vendar pa menimo, da se v veljavnem časovnem intervalu pravica do subvencionirane prehrane lahko zagotavlja nemoteno, saj študijski proces neprekinjeno ne traja več kot 12 ur. Tako menimo, da je treba nadaljevati z veljavno ureditvijo, ki temelji na zagotavljanju toplega in predvsem zdravega dnevnega in ne večernega obroka.

Iz zgoraj navedenih razlogov v Poslanski skupini Stranke modernega centra novele zakona ne bomo podprli.

Podpiramo pa nadaljnje izvajanje sistema subvencioniranja študentske prehrane, saj menimo, da je ta ustrezna in zadostno naslavlja potrebe študentov po zdravem in uravnoteženem prehranjevanju, kar je tudi njen glavni namen.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavila gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Predsedujoča, najlepša hvala za besedo. Lep pozdrav ministrici, ekipi, vsem ostalim!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagamo po nekaterih sedanjih besedah ideološko temo in odpiramo ideološka vprašanja, češ, da se ukvarjamo z zadevami, ki smo jih v preteklosti nekako sami predlagali. Povedala bi takole, Resolucija o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025, ki je nismo v Slovenski demokratski stranki napisali, jo pa budno spremljamo, in prav tako Zakon o subvencioniranju študentske prehrane, ki je bil sprejet junija 2014, ki ga prav tako ni napisala Slovenska demokratska stranka, ga pa budno spremlja, v vseh teh dokumentih pa tudi v Pravilniku o subvencionirani študentski prehrani piše, da je treba študentom med študijem omogočiti prehranjevanje v skladu z javnozdravstvenimi priporočili, za izboljšanje zdravja te populacije omogočiti nižje stroške študija, omogočiti kakovostnejšo prehrano v vseh študijskih središčih v Sloveniji, in s tem seveda prispevati h kakovostnemu študiju. Tudi te teme bi lahko danes odprli, kako vladajoča stranka oziroma Vlada v tem času, ko je sprejela te resolucije, to tudi uresničuje. Sprejete so bile smernice zdravega prehranjevanja za študente in med specifičnimi cilji je zapisano, da je treba povečati kakovost subvencioniranja študentske prehrane in zdravo prehranjevanje študentov, ukrep pa zagotavljanje strokovne podpore ponudnikom prehrane študentom, z namenom prilagajanja realne ponudbe veljavnim smernicam. Ali res uresničujemo te smernice, ki so zapisane? Upravičenci, torej študentje, pa imajo po Zakonu o subvencioniranju študentske prehrane pravico do enega subvencioniranega obroka vsak dan in ne govorimo, da imajo možnost za več obrokov, tako kot smo slišali v nekaterih razpravah, in da govorimo o dnevnem in nočnem obroku.

S predlogom sprememb Zakona o subvencioniranju študentske prehrane, ki je danes na mizi, podaljšujemo uro, ko lahko študentje dobijo topel obrok iz 20. na 22. uro. In slišali smo, da po podatkih nekaterih univerz in članic univerz so določeni študijski programi, ki izvajajo predavanja do 20. ure. Vsi ste govorili, da to ni res, nihče pa ni navedel nobenega primera. Vam pa lahko navedem primer, ko je to res. To je smer Slikarstvo, kjer imajo predavanja

od 10. ure zjutraj do 20. ure zvečer in če želite, vmes imajo uro, enkrat prosto in še enkrat potem, torej dve uri, ne skupaj, ampak eno po eno. In zdaj mi povejte, kdo od vas poslancev je zmožen v eni uri pojediti kvaliteten obrok, tako kot pravite, da je treba kvalitetno zagotavljati prehrano študentom.

Kar se pa tiče ZUJF. Moram reči, da sama pri tem predlogu nisem sodelovala, in tudi mislim, da je kar nekaj poslancev, tudi iz Slovenske demokratske stranke, ki takrat niso bili v parlamentu, marsikdo od vas tudi ne. In spomniti je treba, da ste imeli oziroma tisti, ki ste sedeli 23. 6. 2013 v Državnem zboru, tudi možnost spremembe Zakona o subvencioniranju študentske prehrane, kjer je to zdaj zapisano, da od 8. do 20. ure lahko koristijo študentje prehrano, pa vendar naredili popolnoma nič. In danes se tudi Vlada hvali s tem, da imamo takšno gospodarsko rast, da določene določbe v ZUJF lahko odpišemo oziroma se črtajo. Zakaj se ne črta ta zadeva? Če govorite o kakovostni prehrani študentov, če govorite, da boste pomagali najšibkejšim, potem je zdaj pravi trenutek, da to omogočite. Glede na to, kaj vse poslušamo zadnja dva večera v različnih medijih, da pač je gospodarska rast 2,6 BDP in zdaj bomo pač določene zadeve iz ZUJF črtali. Potem dajte črtati ta člen. Dve uri podaljšanja, omogočite študentom, tistim, ki želijo ta obrok zaužiti zvečer, da se jim to omogoči v restavracijah. Pred dnevi, mislim da, je ena od poslank spraševala, kaj lahko naredimo poslanci za to, da omogočimo šibkejšim dostojno življenje, to je primeren trenutek. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Najprej ima besedo predstavnik predlagatelja gospod Tomaž Liseč. Izvolite.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, podpredsednica.

Dovolite, da povem v uvodu par stavkov glede na vse slišano tako s strani Vlade kot poslanskih skupin. Neiskreni nameni in tako dalje – motiti se je človeško. Eni se v tej vladi motijo dnevno, eni tedensko, eni mesečno pa tega niti nočejo priznati. Mi v poslanski skupini, ja, SDS je bila v vladi takrat, ko se je sprejemal ZUJF, mislim da, štiri ali pet poslancev iz tistega mandata, nobeden pa ni bil minister. Danes smo poslušali o tem, kako je ta ZUJF zloglasen, kako je slab, kako je spremenil to določbo. Danes imate, spoštovani kolegi, Desus, SD in pa SMC, torej tisti, ki nasprotujete temu zakonu, možnost, da eden del tega zloglasnega ZUJF, ki je kriv za vse, spremenite. Pa nimate poguma. Tudi SD in Desus ste bili v letu 2014 del vlade, ki je spreminjala Zakon o subvencioniranju študentske hrane, pa niste spremenili te odločbe, da bi dali interval iz 20. na 22. ure. Kot sem že kot predlagatelj rekel, ne gre za nobeno

sistemsko rešitev, ampak preprosto, da je praksa ovrgla teorijo.

Naslednja stvar, ki je zelo pomembna. Po zakonu je vsakemu študentu država dolžna omogočiti oziroma subvencionirati en topel obrok na dan. Zdaj, ko se vlada hvali, kako bi pa to prineslo finančne posledice 1,2 milijona, po mnenju Študentske organizacije. Povejte, v tujini govorite, kako imamo gospodarsko rast, kako bodo nekaj novega naredili, doma pa kontra, varčujete. Kaj bi bilo, če bi vsi študentje izkoristili možnost toplega obroka na dan? Kakšne bi bile posledice potem za proračun? Tukaj ima predlog zakona iz leta 2007, takrat se je pravilnik sprejemal – katera hrana mora biti, naj ne bi hodili v fastfoode, kot je bilo danes povedano in tako naprej in so zneski opredeljeni. Po naših podatkih niti približno vsi študenti na žalost ne izkoristijo možnosti toplega obroka. Kaj bi šele potem bilo, če bi se študentje odločili, da bodo vsi, namesto da doma zaradi varčevanja jedo pri starših in se potem odpravijo na študij pa ne glede na to, ali so rojeni pod srečno zvezdo in so Ljubljančani, da lahko gredo skoraj v copatih na faks, ali pa kdo, ki se mora iz Lendave ali Kopra pripeljati v Ljubljano na študij in doma poje ob 12. uri kosilo, gre na vlak, pride ob 15. uri v Ljubljano, med 16. in 20. uro ima predavanja in potem preden bi šel domov, bi šel na en topel obrok, ki mu ga je država po zakonu dolžna omogočiti. Pa ste poti, ker je ta zloglasni ZUJF to onemogočil. Vi ste proti ZUJF, prejšnja vlada je bila proti ZUJF – in vsi vemo, katere stranke so bile v prejšnji vladi –, sedanja vlada je proti ZUJF, vsaj tako se govori pa ste proti temu zakonu. Ko pridete čez mejo Slovenije pa vsi: pakt stabilnosti, nacionalni reformni program, hvala bogu, da imamo ZUJF. Po moje je to dvoličnost. Mi smo rekli, zmotili smo se, poskušamo predstaviti. Edino predstavniki Združene levice lahko govorijo, ker do sedaj niso imeli možnosti biti na vladi in so tudi prvič v parlamentu. Ampak, da slišim s strani SMC, kako tega ne podprli, ker je ZUJF to naredil, ampak tega zloglasnega ZUJF pa ne bomo spreminjali. Spoštovani, malo svetohlinsko, se vam ne zdi?! Mi v SDS, pa očitno tudi kolegi iz Nove Slovenije pa tudi Pozitivna Slovenija oziroma Zavezništvo Alenke Bratušek, prej kot Pozitivna Slovenija, smo videli, da pa nekaj je treba spremeniti, in danes s tem zakonom določen del ZUJF, ki je za vas tako slab, spreminjamo. Ampak ne. Koalicija trmasto vztraja in vztraja.

Še par zadev. Najprej mnenje Vlade: Ob tem je treba poudariti tudi vidik zdravega prehranjevanja. Fino in fajn. Ampak če gre študent zvečer ob osmih na kosilo, večerjo, topel obrok, potem pa se ali v copatih odpravi v študentski dom ali pa gre še na zadnji vlak proti domu in da pride še domov. Kakšna država smo, da mu tega ne omogočimo? Še enkrat povem, zmotili smo se očitno, popravljamo. In bomo dvignili roko za oziroma pritisnili tipko za spremembo zakona, ker so študenti to

predlagali. Jaz verjamem, da so študenti verjetno tudi leta 2013, ko je bila dokaj podobna vlada, to predlagali, ampak takrat sta bila odprta 6. in 8. člen, 7. pa so očitno predstavniki ministrstva preskočili, ko bi lahko na pobudo Študentske organizacije spremenili številko z 20. na 22. uro. In potem Vlada, ki se hvali z gospodarsko rastjo in kako bo zdaj vse boljše, ker so oni na oblasti, napiše: "Tako bi prihajalo tudi do primerov, ko bi študentje namesto dnevnega obroka, raje zaužili večernega." So what?! Če pride študent ob treh popoldne v Ljubljano in ima predavanje od 16. do 20. ure, zakaj pa ne bi smel imeti večernega? Zakaj ne, kje je problem, če se študent odloči, da namesto, da bo izkoristil kosilo med pavzo, kot imamo v Državnem zboru med 11. in 14. uro, on bo pa namesto tega zvečer? Mi vidimo v tem nek ideološki in sistemski problem, ki ga pač ne bomo rešili. In potem napišejo: "Ali pa bi ob določenih dnevih koristili tako dnevni, kot tudi večerni obrok." Država zagotavlja študentu en topel obrok na dan. In na srečo države, vsi študentje ne izkoristijo tega toplega obroka. Torej študenti na račun svojega oziram družinskega proračuna skrbijo za to, da je državni proračun lažji. Če bi vsi izkoristili, koliko milijonov bi potem moralo ministrstvo oziroma vlada zagotoviti? Me zanima, kakšen bi bil potem odgovor. In tukaj smo tudi potem na javnofinančnih sredstvih, o katerih danes govorimo, in potem ministrica pravi, da podaljšanje ni nujno. Nujno bi bilo, če bi vsaj 100 % študentov izkoristilo ta bon med 20. in 22. uro, potem bi bila to nujna rešitev. Ampak, verjetno gre za le nek spekter študentov, promile, procent, 10 %, ki bi morda tu pa tam zaradi študijskega programa izkoristili ta bon. Ampak spet je problem, očitno izključno samo en – ta SDS je vložil en zakon in zaradi tega SDS bomo danes celoten dan posvetili delu v Državnemu zboru. Če ne bi bilo SDS, bi itak že včeraj sejo Državnega zbora končali in bi bili poslanci od 23. aprila do 2. maja na dopustu, ampak ta SDS vlaga zakone in očitno tudi onemogoča vladi, da bi se s čim drugim ukvarjala. Pa bom morda še v nadaljevanju izkoristil svoj čas. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospa Iva Dimic. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Podpredsednica, najlepša hvala za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovane predstavnice Vlade.

Uvodoma moram oceniti, da je po mojem trdnem prepričanju sistem subvencionirane študentske prehrane v Sloveniji zelo dobro urejen oziroma zelo dobro organiziran. Seveda so tukaj možne zagotovo še nekatere izboljšave, ampak po mojem trdnem prepričanju to, kar vi predlagate ob tej priložnosti, ni takšna izboljšava, ki bi neko

kvalitativno vrednost prinesla sistemu subvencioniranja študentske prehrane. Jaz moram tukaj biti, pa brez zamere, zelo kritičen do tega vašega predloga zakona. Jaz ga ocenjujem kot populističnega. In to v negativnem pomenu te besede, saj se mi ne zdi primerno, da nabirate neke politične točke na plečih šolajoče se mladine. Ne bom ponavljal tega, da ste vi bili iniciatorji tega zakona, saj nenazadnje je tudi Desus takrat šalčko pristavil zraven, ampak veste, da se takšna razprava, ki bo danes več kot tri ure potekala, lomi samo na tem, ali bodo študenti imeli možnost se prehranjevati tudi po osmi, do desete ure zvečer ali ne. Pač ni korektno, jaz mislim, da bi fokus moral biti kje drugje.

Eden izmed vaših argumentov, ki sem jih seveda slišal, je podaljšanje pedagoškega procesa. Da v celem dnevu do 20. ure ni zadosti časa, da si študent ali študentka kulturno, nemoteno in povsem v miru naje, zaužije en zdrav, topel obrok, tega pač jaz ne morem verjeti. In če bi temu bilo tako, oprostite na izrazu, pa naj hudič vzame takšno izobraževanje oziroma takšno šolstvo, da je neprekinjeno od 8. do 20. ure študent vezan na neki učni proces in da si ne more privoščiti eno uro ali pa dve uri vmes pavze, da se naje, to pač je zamene nevzdržno.

Naslednja zadeva – da bodo pri tem imeli tisti, ki organizirajo študentsko prehrano, torej fastfood je bilo rečeno in eminentni lokali, težave pri tem, jaz mislim, da ne bodo imeli, se bo to fokusiralo na ta čas, kot je že zdaj do osme ure in ne po osmi uri zvečer.

Naslednja zadeva – finančne posledice. Meni se zdijo tukaj finančne posledice povsem irelevantne, ko gre za možnost prehranjevanja študentov, ko gre za možnost zdravega prehranjevanja študentov in njihove perspektive. Jaz pač mislim, da kakšen evro več ali kakšen evro manj v proračunu ne sme igrati nikakršne vloge. Jaz bi se seveda strinjal, da večji fokus kot sem uvodoma povedal, večji poudarek damo na zdravo prehrano, kvaliteto, kakovostno prehrano, predvsem pa, to me je malo zbudilo, jaz upam, da temu res ni tako, da so študenti, ki se prehranjujejo s študentskimi boni, drugorazredni konzumenti. To seveda ne sme biti in to je absolutno nevzdržno. Tukaj, če bi res bili kakšni indici k temu, je treba zadevo s kontrolo absolutno eliminirati.

Jaz sem prepričan, da je ob zaključku – ne mislim predolgo razpredati o tej temi –, moje trdno prepričanje, da je treba študentom zagotoviti ravnovesje med njihovimi študijskimi obveznostmi, seveda tudi obštudijskimi obveznostmi, kamor nenazadnje ali pa ob tem sodi tudi seveda zdrav način prehranjevanja in ostale aktivnosti, ki vodijo v zdrav način življenja mlade populacije. Najlepša hvala za pozornost.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospa Iva Dimic. Pripravi naj se gospa Andreja Potočnik. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa za besedo, predsedujoča.

Bom uporabila besede mojega ravnokar predhodnika, ko je izrazil, če pa je tako slabo v tej državi, v tem šolstvu, da študentje ne morejo vzeti oziroma koristiti pred 20. uro toplega obroka, naj hudič vse zame. Pa verjetno bo, ker verjetno poznate, kako je – tisti, ki se izobražujejo na visokošolskem strokovnem študiju, začnejo s prakso ob 7. zjutraj, so do njih v neki ustanovi, lahko omenim tukaj zdravstvene delavce, in potem tečejo na predavanja in so predavanja velikokrat do 20. ure ali pa še kakšno minuto čez. Najbolj, kar me žalosti, je pa to, da, kar krščanski demokrati vseskozi opozarjamo, je to, da mora veliko študentov oddelati svoje delo, da so zaposleni, da iščejo študentsko delo in da potem gredo še na fakulteto ali tako. In če bi se držali tudi vsi ostali tudi v koaliciji programa Nove Slovenije, Odgovori za prihodnost temu, ne bi bilo tako. Zakaj mi pravimo, da je največja sociala v tej državi in najboljše okolje so nova delovna mesta za njihove starše. Tako ne bi bilo treba študentom delati ob študiju, če bi imeli njihovi starši dostojne zaposlitve, dostojno plačane, tako pa smo priča v tej državi mnogoterim primerom, ko morajo študenti opravljati delo, da lahko vzdržujejo dva brezposelna starša doma. Mislim, da je z vsem razumevanjem treba tukaj vseeno pogledati tudi, v kakšnih razmerah živijo študentje. Kako naj en roditelj z 285 evri denarne socialne pomoči vzdržuje študenta ali dijaka? Saj to je nemogoče! Mislim, da bi morali tukaj najprej zagotoviti delovna mesta za njihove starše in potem bi lahko govorili o kakršnemkoli drugačnem načinu koriščenja študentskih bonov.

In kot sem že omenila, krščanski demokrati ne razumemo, zakaj bi sploh morali omejevati časovno, kdaj bodo študentje hodili na tople obroke. Poudarek pa bi dala, da obroki pa bi morali biti zdravi. In kolikor sem sama seznanjena, je res že neko uvajanje vode in sadja in tako naprej. Ampak študentje so vendarle odrasle samostojne osebe in jaz sem prepričana, da oni vedo, kdaj oni potrebujejo hrano, in jih ne moremo z neko uro pa še, da je kakšna petnajst minut zamika, omejevati na kakšen način.

Bi pa rada poudarila drug vidik, ki ga krščanski demokrati vidimo, in to so močne družine. Družine, ki morajo biti povezane, da lahko prenesejo dobre vzorce tudi na otroke, tako vzgoje, odnosa, prehranske navade, kar je zelo pomembno, če želimo, da bodo ti naši študenti, ki se prehranjujejo, tudi zdravo živeli. Vemo, da je več vidikov, da se potem pozna tudi na zdravstvu. Par mesecev nazaj smo razpravljali tudi o vidiku sladkih pijač in kako je obremenjena zdravstvena blagajna tudi na ta način. Se mi zdi, da premalo poudarka damo na to, kakšno je stanje študentov in zakaj je treba ta premik ure. Jaz osebno ga niti ne bi omejevala, ker se mi zdi, da je vsak odgovoren za svoja

dejanja in ve, kaj mu to pomeni. Ampak zakaj do tega pripelje, pa danes še nisem slišala. Mogoče bo še tekom razprave, da pripelje do tega zato, ker veliko študentov si mora poiskati, je primorano si samostojno poiskati svoje življenje že v študentskih časih pri osemnajstih, devetnajstih letih, ker mora dejansko sam sebe preživeti, ker ima doma lahko tudi dva starša brezposelna, pa še kakšnega brata in sestro. To so pa tisti vidiki, ki jih pa tudi pri takem zakonu ne bi smeli spregledati.

Jaz sem vesela, da se napoveduje gospodarska rast, ko se bode verjetno nekatere stvari lahko razrahljale, ko bo več pravic prišlo nazaj, sem vesela, da je bil ZUJF sprejet tako, da ko bo gospodarska rast preseгла 2,5 %, 2,6 %, da se te stvari razrahljajo, ker dejansko ta naša mladina, se mi zdi, da je res trenutno v neki zagati, iz katere ni lahko priti. Ukrepi morajo biti njim namenjeni. Krščanski demokrati imamo prave odgovore na to. To so naši odgovori za prihodnost, za nova delovna mesta in potem bo tudi v tej državi lažje, boljše in pa predvsem lahko bomo govorili o neki solidarnosti in pa seveda tudi o boljši socialni politiki, predvsem pa o boljši družinski politiki. Toliko za enkrat. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Andreja Potočnik, pripravi naj se gospod Franc Jurša. Izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, gospa ministrica, ostale kolegice in kolegi, pozdravljeni! Pozdravljam tudi kolege, bodoče verjetno, študente, dijake na balkonu!

Žal moram še enkrat ponoviti in vas opozoriti, da je predlagatelj predlagal spremembo lastnega predloga iz leta 2012, se pravi v času Janševe vlade. Takrat je bila sprejeta časovna omejitev za koriščenje študentskih bonov, prej te omejitve ni bilo. Danes se pogovarjamo o prestavitvi ure koriščenja bonov iz 20. na 22. uro. Naj vas spomnim, zakaj ste takrat sprejeli to omejitev. Glavni vzrok časovne omejitve je bil sprejet za namenom zagotovitve vzdržnosti javnih financ in za zmanjšanje proračunskih izdatkov. Poleg tega je bila ukinjena tudi subvencionirana prehrana od 15. julija do 15. avgusta, hkrati pa tudi časovna omejitev od 8. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Za razliko od gospoda Lisca verjamem, da leta 2012 niste naredili napako, kot ste prej omenili, ampak ste iz finančnega vidika zadevo zelo dobro premislili. In s tem se dejansko strinjamo danes tudi mi v Poslanski skupini SMC. Osebnostno menim, da je čas od 8. do 20. ure, se pravi 12 ur popolnoma dovolj, da subvencionirana študentska prehrana zadosti pogoju toplega obroka. Argument predlagatelj, da pedagoški proces traja tudi po 20. uri, drži, vendar je treba povedati, da so vmes prekinitve. In gospa Godec je prej omenila oziroma poudarila, da imajo študentje na smeri Slikarstva samo dvakrat po eno uro, ponavljam, samo

dvakrat po eno uro, in da ta čas ni dovolj, se pravi, da ne zadošča, da bi študentje dostojno pojedli obrok. Gospa Godec, ki jo trenutno ni v dvorani, verjamem, da me poslušata zunaj, kako pa potem lahko delavci in zaposleni pojejo svoj topel obrok v pol ure. Moramo potem tukaj spremeniti zakonodajo na eno uro? Ne vem, v Poslanski skupini SMC zagotavljam, da obrok lahko pojemo v pol ure, v eni uri pa sigurno. Toliko časa, kot ga imajo študentje na smeri Slikarstva. Poleg tega bi rada poudarila, da ne kršimo nobenih smernic oziroma resolucij, saj študentje danes lahko v roku 12 ur, ponavljam, v roku 12 ur, lahko pojejo topel in zdrav obrok oziroma če je zdrav, se odločajo sami.

Iz teh razlogov, ki sem jih navedla, žal, vašega predloga ne morem sprejeti. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo dajem predstavniku predlagatelja, gospodu Tomažu Liscu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Morda nekaj opazk na gospoda Prikla in gospo Potočnik. Gospod Prikl je rekel, ni dodane vrednosti. Jaz pa mislim, da je dodana vrednost tega zakona oziroma dodana vrednost je v tem, da boste proti temu zakonu, ker bo država privarčevala. Torej se boste hvalili, da ste pa vi del ZUJF še dodatno spravili v državni proračun. Gospod Prikl je rekel, da je zakon populističen. No, to slišim od poslanca iz vrst Desusa, ki so leta 2008 obljubljali draginjski dodatek za upokojeince v vrednosti 300 evrov, povprečno pokojnino ali kako je že bilo v vrednosti tisoč evrov. In potem smo danes mi populist, ker smo rekli, da priznavamo napako. In gospa Potočnik je rekla, ja, ZUJF je slab tudi na tem področju, vi, vi, vi, danes boste pa proti temu. Mi rečemo, pa nisem bil takrat niti blizu vlade, niti poslanec nisem bil, da smo proti oziroma da smo za to, da se podaljša, ker so pač želje študentov takšne. Praksa je drugačna, kot je hotela pokazati teorija. In resnično ne razumem, ZUJF je slab, vi pa ste proti. Danes imate pa idealno možnost, da to rešite.

Še ena zadeva, glede zdrave prehrane. Vam bom prebral člen iz leta 2007. 1. člen se glasi: "Ponudnike subvencionirane študentske prehrane izbere ministrstvo na javnem razpisu, v skladu s predpisi o izvrševanju proračuna. Pri razpisu sodelujejo v okviru razpisne komisije predstavnik izvajalca." Zadnji stavek: "V javnem razpisu se kot prednostni kriterij upošteva kakovost hrane in njena cena, natančneje pa to določi pravilnik. Prednostni kriterij: kakovost hrane in njena cena." Če pa so se na ministrstvu odločili, da so pa, da ne bom našteval, ponudniki hitre hrane, v skladu s kakovostjo hrane in njeno ceno, pa to ni problem niti mene niti SDS, ampak je to problem tam levo, ker očitno na vladi predstavljajo predpise. Potem imamo celo, kaj je nadzor, kaj se lahko naredi, pisni opomin, prepoved izvajanja subvencioniranja študentske prehrane za ponavljajoče pomanjkljivosti, izreče

se kršitev pogodbe, in tako naprej. Ampak v zakonu je, če pa praksa ne funkcionira, ne vem, kako lahko potem zakon spremenimo, če se neka razpisna komisija odloči, da ta in ta ponudnik hitre hrane pa ima kakovostno hrano, razen če bomo v zakon dali pod prehodne določbe, ne vem, v Ljubljani zagotavljajo kakovostno prehrano ta, ta, ta, ta, v Kopru ta, ta, ta, in tako naprej. Potem pa lahko pravilnik ukinemo in rečemo, evo, v zakonu bomo povedali, kateri gostinski ponudniki za tekoče študijsko leto so dovolj dobri.

In še enkrat, 12 ur procesa, nimajo vsi možnost biti v Ljubljani 24 ur na dan. Ne boste verjeli, ampak veliko je tudi študentov vozačev, ali zaradi prostorskih stisk v študentskih domovih ali pa zaradi finančnih stisk njih in njihovih družin ali pa zaradi družinskih obveznosti ali pa kakšnih drugih razlogov se vozijo. In verjetno ne bodo prišli zjutraj ob 7. v Ljubljano, zato da bodo, če imajo študij med 16. in 20. uro, od 8. zjutraj pa do štirih popoldne čičali pa čakali ali kakšne neumnosti počeli v Ljubljani, ampak verjetno tudi doma kaj počnejo in pridejo kakšno uro pred študijem v Ljubljano ali pa v zadnjem trenutku. In sedaj se da možnost, da po končanem študijskem procesu zaužijejo topel obrok. In tisto, kar je ta zloglasni ZUJF ukinil, danes skušamo spremeniti. In vi ste proti. Kriv pa je na koncu itak SDS.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima predstavnica Vlade gospa dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo.

Zdaj smo malce verjetno že od same vsebine zašli. Morda bi vseeno rekli, kako dobro imamo urejeno subvencioniranje študentske prehrane. Smo verjetno edina država, ki imamo takšno obliko. Torej, da dejansko, ne glede na cenovne, nobenih, ko otrokom subvencioniramo malico v osnovni šoli, ko jim subvencioniramo kosilo in malico v srednji šoli, veljajo materialni cenzusi. Edino univerzalno pravico glede prehrane imajo študentje. Ponosni smo na to, verjetno bi si želeli, da bi bilo tudi tam v nižjih ravneh podobno. In zdaj se bomo v Državnem zboru tri ure pogovarjali o tem, ali je nujno in za dobrobit študentov – bili so celo stavki, da dajemo najbolj ogroženim, da če tega ne bomo sprejeli, ne bomo pokazali dobre volje do najbolj ogroženih med nami – zaradi tega ali podaljšamo pravico do unovčitve bona, ki jo ima vsak študent, ali bomo to pravico podaljšali od 20. na 22. uro zvečer. In zdaj se pogovarjamo, da ste vi tako dobri zaradi tega, ker razumete in priznavate napako ZUJF, mi na vladi smo zelo grdi in tisti, ki smo v vladi, ker pač tega ne želimo dati in zavračamo, kljub temu, da je gospodarska rast in da bi si to lahko privoščili, to vaša določba. Pa jaz včasih res ne vem, pri vseh stvareh, s katerimi se moramo v tej državi

ukvarjati, da pa izpostavite, da je pa to najpomembnejša, to je pa res ... Verjamem, da bi študenti želeli koristiti subvencionirano prehranjevanje od 20. do 22. ure. Verjetno bi jim lahko tudi popolnoma omejili. Ampak dejstvo je, da ko je bil predlagan ZUJF, je ta posegel v 36 zakonov. Ampak, zanimivo, ta določba, ki jo danes obravnavamo, je bila trajne narave, torej ni bila vezana na gospodarsko rast, in takrat je bila usklajena tudi s ŠOS. Zakaj? Zaradi tega, ker je enostavno šlo za to, da se omeji raba, ki ni utemeljena. Če nekdo od 8. ure zjutraj do 20. ure nima časa, pri čemer je jasno, da pravilnik določa, da ima vsak študent pravico enega bona na delovni dan – po informacijah se jim boni, če jih ne izkoristijo, tudi iz meseca v mesec prenašajo, torej, lahko tudi večkrat, če imajo več bonov, jih izrabijo več na dan. Torej, nikakor ne gre za to, da nekdo ne bi mogel jesti. In tudi dejstvo je, da imamo v državi 550 ponudnikov študentske prehrane. Ja, res, največ jih je v okolici študentskih središč, univerzitetnih središč, zaradi tega, ker je tam tudi največ študentov, ki koristijo te bone. So pa tudi druge po Sloveniji. Torej argument, da nekdo v 12 urah – lahko se zgodi, zagotovo se komu kdaj zgodi, da morda ne more, zaradi tega, ker ima tudi druge obveznosti, vendar da rečemo, da je to sistemsko onemogočeno, da mladi koristijo topel obrok, ker jim ne damo pravice, da to izkoristijo od 20. do 22. ure, pa presodite sami, pa ne samo glede glasovanja, ampak tudi na splošno.

V Vladi smo veseli, da je bila lansko leto gospodarska rast taka, da se lahko pogovarjamo o tem, kako bomo nekatere ukrepe ZUJF sprostili, predvsem tiste, ki so najbolj posegli v socialno-ekonomski položaj naših državljanek in državljanov. Ja, na žalost ne moremo vsega, pa bi si želeli vse sprostiti. Na primer, državne štipendije, omenili ste možnost študiranja. Ja, državna štipendija v petem razredu je ena takih, ki jo bomo sprostili, ker je bila z ZUJF omejena. Otroške dodatke, ki so tudi pomembni, bomo sprostili. Dvignili bomo minimalni dohodek. Zavračanje tega zakona ni a priori zaradi varčevanja ali finančnih posledic. Ne gre za to. Vendar, kot predlagatelj ste dolžni, vsak je dolžan navesti točne finančne posledice. In Vlada je samo povedala, da to, kar ste navedli, ni res. To je dejstvo. Glasovanje bo pa pokazalo. Verjetno bo pa razprava o drugih vaših predlogih bolj utemeljena in mnogo bolj vsebinska, kot je ta. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo želi predstavnik predlagatelj, gospod Tomaž Liseč.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala.

Spoštovana ministrica, vi ste ena redkih ministric v tej Vladi, ki sem jo tudi javno že pohvalil, da dobro delate, vsaj na določenih področjih, predvsem tistih vsebinskih, ne ideoloških. Pa me je malo zmotilo, no. Rekli ste, da je za nas to najpomembnejša tema. Tega

nismo rekli. Niti nismo rekli, da je to sistemsko onemogočeno, mi pa to sistemsko rešujemo. V uvodu sem povedal, gre za povsem tehnični člen – namesto do 20. ure je možno do 22. ure. In mi priznamo napako iz ZUJF, ki je bila takrat, kot ste sami rekli, usklajena s Študentsko organizacijo. Zdaj pa so študenti prišli do nas in so rekli, "če je možno." Verjamem, da ne bo ne vem koliko tisoč študentov vsak dan izkoristilo to možnost, da bodo ravno od 20. do 22. ure koristilo študentske bone oziroma tople obroke. Zgodilo se pa bi, če bi bilo omogočeno. In edini razlog proti temu je to, da je problem za državne finance, ker vsak bon, ki ga država da, ga subvencionira, torej, gre en evro oziroma 2,45 evra – če se ne motim, ministrica bo vedela – iz državnega proračuna za topel obrok študentov. Kar se tiče finančnih posledic – mi je zdaj šlo iz glave, že kar nekajkrat smo imeli v tem mandatu finančne posledice pripravništvo, vajeništvo, celo vlada sama je enkrat rekla primer, mislim, da je bilo vajeništva, da je mogoče urediti finančne posledice, potem so se pa čez 14 dni spomnili pa ni možno. Tudi sami so v tem mandatu že sprejemali zakone, kjer je pisalo: zakon nima finančnih posledic, pa smo vsi vedeli, da jih ima, ampak ste dali glavo dol in pritisnili tipko za. Mi pa samo trdimo, da nima dodatnih finančnih posledic, ker zakon opredeljuje, da vsakemu študentu pripada topel obrok na dan. In da bi bila najboljša finančna posledica za državo, če študentje ne bi koristili študentskih bonov. Država bi bila najbolj srečna v tem primeru, bodimo pošteni. Vsak bon, tudi tisti eventualni med 20 in 22 uro je pač deloma tudi strošek države in kljub temu, da je bilo takrat to mišljeno v ZUJF kot trajnostni ukrep, ga lahko danes spreminjamo. In zanimivo je, res, še enkrat, tisti, ki ste najbolj proti ZUJF, boste danes glasovali proti spremembi ene določbe ZUJF.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Franc Jurša. Pripravi naj se gospa Janja Sluga. Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednica.

Ko sem gledal današnji urnik za razpravo, sem bil relativno močno presenečen. Kaj bomo govorili 3 ure in 20 minut o dejansko dveh številkah, ki se nanašata na čas zamika možnosti koriščenja študentskih bonov za prehrano. Veste, v naši poslanski skupini kljub temu, da govorite, pa ne menjamo stališča, mi ostajamo še vedno na tistem, kar je bilo sprejeto z zloglasnim ZUJF. Moram reči, da v ZUJF so bile tudi dobre stvari in bile so tudi slabe stvari. Času primerno smo takrat pač sprejemali nekatere, spreminjali predpise, ne nekatere, kar precej predpisov, ki so posegali v pravice državljanek in državljanov. To nismo lahko počeli, ampak zavedali smo se, da smo bili v času, ko je

dejansko pred vrati trkala zloglasna evropska trojka.

Glede na to, da nekateri pa spreminjate svoje mišljenje odvisno od tega, kako vlogo imate v Državnem zboru oziroma v vladi. Spoštovani kolegi, veste, ko si pač v vladi, je treba skrbeti še za nekaj drugega kot pa, ko si v opoziciji, ko lahko deliš vsečne predloge. Tega se vi dobro zavedate, to ste se tudi zavedali takrat, ko ste bili odgovorni in ste vodili vlado.

Gospodu Liscu moram eno stvar povedati oziroma odgovoriti. Večkrat omenjate v Državnem zboru in citirate nepravilno predsednika stranke, kateri pripadam. Veste, jaz temu rečem enostavno in preprosto laž. Predsednik je rekel, če imajo lahko tajkuni to, kar imajo, potem lahko imajo tudi upokojeanci tisoč evrov penzije. In bi vas prosil, da poskusite poiskati tekst in ga citirati dosledno, ne pa na nek način udriahte po njem za tisto, kar ni izrekel.

Jaz bom zdaj govoril konkretno o zakonu. Zakon o subvencioniranju študentske prehrane je bil sprejet leta 2002. Mislim, da verjetno ni več poslanca, ki je takrat sedel ali pa je, se opravičujem, sem se spomnil, kdo je, ki je sprejel takrat ta zakon in je določil do enega subvencioniranega obroka na dan imajo pravico študenti in bilo je tudi povedano, da lahko dobijo tudi obrok v soboto in nedeljo, ampak morajo dobiti potrdilo ustrezne šolske organizacije, se pravi visokošolske organizacije oziroma visokošolskega zavoda. In potem smo se te zadeve lotili leta 2012, ko smo sprejemali ZUJF in v 104. členu napisali takole: nimajo pravice do subvencioniranega obroka od 15. julija do vključno 15. avgusta in da morajo bone izkoristiti od 8. ure do 20. ure. Da bi podkrepil še zadevo, kljub temu, da trdite, da ste ugotovili, da je to bil ukrep, ki ni bil korekten, da pač zadevo spreminjate, citiram gospoda, ki ga cenim, mag. Andreja Vizjaka: "Imamo ukrep, ki se nanaša na študentsko prehrano, in sicer poslej bo možno koristiti študentske bone zgolj takrat, kadar so študentske obveznosti in izpitni roki in ne bo možno to koristiti v enem mesecu, torej od 15. julija do 15. avgusta, ko tudi se bo omejilo to koriščenje samo na obdobje med 8. in 20. uro." Torej gospod Vizjak je to predlagal in s študentsko organizacijo je to zadevo tudi uskladal.

Jaz ostajam na stališču, takrat smo to sprejeli, bomo tudi zdaj tako potrdili. In še enkrat povem, da teh stališč okoli tega, smo verjetno edini v Državnem zboru, ki jih ne bomo menjali.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospa Janja ... Besedo želi predstavnik predlagatelja gospod Tomaž Lisec. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Gospod Jurša, zelo korektno navedbo, ne bom se dotaknil tega glede spreminjanja stališč, ker Desus ima problem s stališči opozicij. In zakaj?

Ker ga nikoli v opoziciji ni, oni so vedno na oblasti. Kar se pa tiče izjav gospoda Erjavca, jaz priznam, da mu dnevno ne sledim, ker toliko izjav, kot jih on da dnevno, verjetno niti ostali koalicijski partnerji ne sledite, ampak STA, 26. 8. 2008: "Prvak Desusa Karl Erjavec je zastavil cilj Desus za prihodnje mandatno obdobje. Upokojencem bi namenil najmanj tisoč evrov pokojnine." Nisem bil na tiskovni konferenci, ker vsak dan, ko gre na Vlado, da izjavo, ko gre z Vlade da izjavo, popoldne da izjave v imenu stranke in tako naprej. "Upokojencem bi namenil najmanj tisoč evrov pokojnine." Za mene je STA nek vir. Za mene je STA nek vir. Tudi piše: "Vsak upokojenec s polno delovno dobo bi moral dobiti tisoč evrov pokojnine. Takšna je vizija predsednika Desusa Karla Erjavca za naslednja štiri leta." Nisem bral magnetograma tiskovne konference, se gospodu Erjavcu, gospodu Jurši globoko opravičujem, ker kot sem rekel, nimam niti želje slediti vsem njegovim izjavam, ampak STA, Finance, pa ne delamo reklamo še ostalim medijem, so to zapisali. Jaz kot državljan leta 2008, torej takrat strokovni sodelavec Poslanske skupine SDS, sem si to zapomnil. In če naši spomini to hranijo, hranijo pa medijske objave, tako da če sem se jaz zlagal, sem se zlagal izključno zaradi tega, ker sem prebral izjavo: "Erjavec upokojencem obljublja najmanj tisoč evrov pokojnine." Če pa gospod Erjavec tega ni rekel ali pa je bilo vzeto iz konteksta, popravek lahko sledi, verjetno tudi za leto 2008, čeprav je že sedem let od tega.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospa Janja Sluga, pripravi naj se ... Proceduralno, gospod Jurša. Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Ta razprava gospoda Lisca je bila čisto izven konteksta točke dnevnega reda, katerega obravnavamo, in je ponavljal tista zadeve, ki jih je že v razpravi povedal, da ne bom rekel, pod narekovaji, I..., zato vas prosim, da ga drugič opozorite na njegovo razpravo.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Dajem besedo kot predlagatelju. Proceduralno, izvolite gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovana podpredsednica. Spoštovani gospod Jurša, vi ste rekli, da sem se zlagal, ko sem govoril o tem, kaj je gospod Erjavec govoril in obljubljal. Vi ste meni rekli, da sem se zlagal. Jaz pa samo citiram medijske objave, ki pravijo, kaj je gospod Erjavec rekel. Če sem se jaz zlagal, priznam, mogoče narobe je bil omenjen gospod Erjavec, ampak Erjavec upokojencem obljublja najmanj tisoč evrov pokojnine, 170 komentarjev in tako naprej, nikjer pa spodaj ne vidim pravice do popravka. Tako da gospod Jurša, edino prosim, ne meni reči, da sem lažnivec in sem se zlagal, če govorim to,

kar sem prebral. Če pa v članku narobe piše, se pa gospodu Jurši in gospodu Erjavcu opravičujem, ampak naslednjič naj dajo pravico do popravka, da bomo vsi vedeli, da velja kakršenkoli že je bil kontekst izvzet iz tistega, kar je gospod Erjavec mislil. Če je pa nekaj drugega rekel, kar je pa mislil, pa tudi na žalost nimamo vpliva na ta njegova izvajanja.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Predlagam, da sedaj nadaljujemo z obravnavo predloga zakona.

Besedo ima gospa Janja Sluga, pripravi naj se gospa mag. Jana Jenko. Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Ne bom proceduralno, čeprav sem mislila tudi jaz predlagati, da se v prihodnje kogarkoli, ki se oddalji od teme, od katere smo se v tem trenutku oddaljili, pozove, da seveda upošteva dnevni red in razpravlja o tej temi.

Jaz bom rekla tako, da je v bistvu na prvi pogled predlog SDS o podaljšanju unovčevanja bonov do desete ure zvečer zelo všečen. Ko se pa malo poglobiš, pa moram reči, da sem našla kar precej razlogov proti temu podaljševanju. In sicer če samo pogledamo historiat, moram reči, da seveda, če bi predlagatelj spoznal, da je z ZUJF naredil napako in bi zdaj želel to napako popraviti, bi to bilo povsem legitimno. Moram pa povedati, da sem v pregledu historiata teh predlogov ugotovila, da je ta isti predlagatelj že v času svoje prve vlade z ministrom Drobničem poskušal podoben ukrep sprejeti, pa je bilo takrat strašno nasprotovanje in predlog niti ni bil vložen v proceduro. Zato lahko rečem, da močno dvomim, da gre zgolj za spoznanje, da je bila s tem ZUJF narejena napaka, ki se jo zdaj želi odpraviti. Takrat je predlagatelj ZUJF navajal, da je eden temeljnih razlogov za uvedbo omejitev prihranek v proračunu. Jaz danes moram povedati, da to ni temeljni razlog, zaradi katerega predloga ne bom podprla, torej finančni učinek ni temeljni razlog. Bom v nadaljevanju tudi povedala zakaj ne in kakšni so drugi razlogi. Kljub vsemu pa bi se pri tem finančnem učinku ustavila, namreč navaja se v predlogu, da finančnih učinkov ni. Če pa gremo gledati nazaj, se pravi, če obrnemo zadeve in dejansko pogledamo, kakšne finančne učinke je ta določba ZUJF takrat prinesla, pa lahko ugotovimo, da je bilo v letu 2011 za študentsko prehrano, se pravi za tiste subvencije, ki so bile unovčene, namenjeno 17,4 milijonov evrov. Pa če zdaj izpustim leto 2012, ker je v sredini začel veljati ZUJF in ne bi bilo primerljivo leto, pa gledam, recimo, zgolj leto 2013 in 2014, je na tej postavki kar 3 milijone evrov manj. Torej finančni učinki so. In seveda, če upoštevamo navajanja študentov, da so določeni finančni učinki tudi zaradi krize, ker so določeni študenti spoznali, da je kljub vsemu cenejše, če si obroke

pripravljajo doma in ne koristijo subvencionirane prehrane, pa po ugotovitvah ministrstva ocenjujemo, da zgolj ukrep ukinitve izvajanja študentske prehrane v času med 15. julijem in 15. avgustom prispeva k prihranku približno 700 tisoč evrov letno. Po izračunih študentske organizacije kot je bilo že tudi danes rečeno, pa bi ti dve uri prinesle dodatnih 1,3 milijona. Jaz sicer dvomim, da je ta številka pravilna, definitivno pa ni manjša od 40 tisoč evrov in bi torej v predlogu morala biti navedena. Ker predlagatelji navajate kot razlog za ta predlog tudi podaljšanje študijskega procesa, sem se sama malo tudi poglobila v urnike fakultet. Poteg programa, ki ga je kolegica Godčeva navedla, kjer je pa tudi sama navedla, da sta vmes dvakrat po ena ura prosti, moram reči, da nisem zasledila tako ekstremnih urnikov, da bi lahko rekla, da se je v tem času nemogoče poslužiti toplega obroka. Edina smer, ki ima maksimalno trikrat tedensko predavanja do 20. ure zvečer, je univerzitetni program Družboslovna informatika na FDV, in to četrti letnik. Tam so resnično predavanja trikrat tedensko tudi do 20. ure zvečer. Vsi ostali programi imajo do 20. ure zvečer predavanja zgolj enkrat oziroma maksimalno dvakrat na teden, pri čemer se jim predavanja takrat začnejo ob 10. ali ob 12. uri in imajo vmes najmanj dve ali celo štiri ure premora. Tako da bi zelo težko rekla, da si v tem času dveh ur ne morejo privoščiti toplega obroka.

Jaz v bistvu primerjalno gledano, če pogledamo tudi druge evropske države, ugotavljam, da imamo v Sloveniji ta sistem zelo dobro urejen, kot je že ministrica poudarila, pripada vsem študentom bon za topel obrok, ne zgolj tistim, ki so socialno ogroženi. Z veseljem lahko ugotovim, da v nobeni drugi evropski državi to ni tako dobro urejeno. V nekaterih državah na primer, kot je Švedska, imajo študentje pravico do denarnega nadomestila, s čimer se krijejo tudi stroške prehrane. Avstrija pa na primer subvencionira prehrano v gostinskih lokalih, ki nudijo prehrano po znižanih cenah za vse študente. Nekaterе države imajo menze na fakultetah, kjer je hrana cenovno ugodna, pa sem si pogledala tudi odpiralne čase teh menz. In če pogledamo na primer v Nemčiji, lahko vidimo, da so večinoma odprte do 15. ure. Od 12 študentskih menz, ki sem jih gledala, sta zgolj dve odprti do 18. ure, ena do 18.30 in ena do 19. ure. Vse ostale, kot rečeno, do 15. ure ali še manj. Na Švedskem sem pogledala pet menz, vse so odprte do 15. ali do 16. ure. Zgolj ena od njih je dva dni v tednu, torej v ponedeljek in torek, odprta do 19. ure in ne do 22. ure. Zasledujejo pa te menze popolnoma iste cilje, kot jih zasleduje naše subvencioniranje študentske prehrane, to je nuditi študentu topel obrok.

Iz navedenega lahko zaključim, da je sistem dober, da ne potrebuje nikakršnih sprememb. Predlagane spremembe ne omogočajo nikakršne večje kvalitete v koriščenju študentske

prehrane, zato tega predloga ne bom podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospa Vojka Šergan, pripravi naj se gospa Marija Antonija Kovačič.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Jaz se bojim, da bodo tisti, ki spremljajo današnje razpravo, pravzaprav najbrž mislili, da ukinjamo bone, tako razprava teče v napačno smer, ker razpravljamo o vsem drugem, samo o tistih dveh urah podaljšanja, ki sta predlog tega zakona, pravzaprav ne. Tako da se mi zdi, da je to samo še eden od vsječnih zakonov, ki se danes tukaj predlagajo, popravek tega zakona. Vsi argumenti, ki so jih navajali v razpravah moji predhodniki iz koalicije, pa govorijo, da vsa vaša navajanja, ti argumenti ne vzdržijo. Poleg tega pa mislim, da študentom ta novela zakona ne bo prinesla izboljšanja položaja. Ostaja vse enako, prehranjevali se bodo kot doslej, imeli bodo topel obrok – kar je bistveno. Tako da ni razloga, da ta zakon popravljamo. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Marija Antonija Kovačič, pripravi naj se gospod Simon Zajc. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Maja 2015 bo 23 let, ko je bila prvič organizirana subvencionirana prehrana za študente v Ljubljani, kasneje pa se je to preneslo še na druge kraje v Sloveniji, kjer so nastajale fakultete in oddelki. Boni so bili natisnjeni in študent je moral porabo načrtovati. Pa tudi zlorabe so se dogajale. Danes si lahko subvencionirani obrok na dan privoščijo po veliko lokalih po vsej Sloveniji samo z osebnim dokumentom, namensko kartico študentske prehrane ali mobilnim telefonom, z elektronskim naročanjem na dom po izbiri, tudi dietno, vegansko in še kakšno obliko prehrane.

No, zdaj pa še nekaj v zvezi s finančnimi posledicami. Bom ponovila, ker je že bilo rečeno. Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in druge možnosti ocenjuje, da je ukrep ukinitve izvajanja študentske prehrane v času od 15. 7. do 15. 8. prispeva k prihranku cirka 700 tisoč evrov letno, ukrep ukinitve koriščenja študentske prehrane ponoči, od 20. do 8. ure pa cirka 1,3 milijona evrov letno. Posebno zanimiva pa je primerjava med številom upravičencev in med številom unovčenih subvencij. Na primer, za leto 2012 je bilo upravičenih mesečno 61 tisoč 89 študentov, unovčenih subvencij v tem letu pa je bilo 6 tisoč 510, v ostalih letih pa tudi podobno. To pomeni, da si študentje tudi sami pripravljajo hrano, kar pravijo sami, da je to tudi ceneje.

Predloga seveda v naši skupini ne bomo podprli, sem pa ne spletni strani Študentske organizacije

prebrala slogan, ki pravi: Jem zdravo, študiram s polno paro. V Desusu podpiramo: Jem zdravo. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Simon Zajc, pripravi naj se gospod Marijan Pojbič. Izvolite.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala za besedo. Današnji predlog zakona je en zelo lep pokazatelj, kako je, če si v opoziciji, je lažje biti všečen, kot ko si v poziciji. Ko ste bili v SDS v vladi, ste seveda takrat bili pred dejstvom, da denarja v proračunu ni dovolj, ste pogledali, kaj lahko naredite na prihodkovni strani, kaj na odhodkovni in ste pogledali tudi študentsko prehrano. In ste pogledali najprej, zakaj sploh imamo bone. Bone imamo zato, da študentje dobijo en topel obrok v času izobraževalnega cikla. Zaradi tega, ker se na ta način zmanjšuje bolezni, ki nastanejo zaradi nezdravega prehranjevanja študentov. In ste najprej pogledali, da poleti ni izobraževalnega cikla, ni potrebe po tem, da bi takrat imeli bone, ste to ukiniteli. Na ta način ste 70 tisoč evrov prihranili. Potem ste pogledali še dnevni cikel in ste ugotovili, da v bistvu tudi ni potrebe po tem, da bi bilo po 8. uri še možno koristiti bone, zato ste ukiniteli kasnejše prehranjevanje. Na ta način okrog milijona na leto prihranimo. Najbrž točnega izračuna se ne da narediti, ampak nekje okrog milijon. In zdaj bi dali pa to nazaj na 10 uro.

Ko sem prvič slišal za ta vaš predlog, sem bil na prvo žogo seveda za, ker se spomnim svojih študentskih časov in se spomnim zvečer, ko je bil žur, smo seveda na bone pripeljali pice, smo na bone tisti, ki so bolj iznajdljivi, dobili tudi alkohol in še kaj drugega in je bil dober žur, ampak to ni del izobraževalnega procesa, čeprav se marsikaj na teh večernih zadevah naučiš. Če ostane do 8. zvečer, imaš še vedno 12 ur časa, da greš jest. Nihče me ne bo prepričal, da ne moreš iti na en topel obrok. Pač tudi, če je 8. ali do pol 9. traja študij, vaje karkoli, še vedno imaš vmes čas, da greš pojediti topel obrok. To je tisti glavni razlog, zakaj sploh imamo bone – da poješ en topel obrok na dan. In če boš moral zaradi tega priti eno uro prej v Ljubljano, boš pač prišel ob 4. namesto ob 5. in boš šel nekaj jest. Ne rabiš zaradi tega, prej ste gospod Lisec omenil, da po 7 ur pohajkujejo po Ljubljani in ne vedo, kaj bi delali. Recimo, ena ideja je, da greš na kosilo takrat, če čakaš na naslednje predavanje.

Da zaključim. Bilo je omenjeno, da vlada ne bi smela omejevati ljudi, kdaj se lahko prehranjujejo, kdaj se pa ne smejo prehranjevati. S tem se absolutno strinjam. Ljudje so polnoletni, sami lahko odločajo, kdaj bodo šli jesti, kdaj ne bodo šli jesti. Vlada absolutno, pa še tako verjame v to, da po 8. uri ni zdravo jesti, nima nobene pravice prepovedovati nekemu, da bo takrat jedel. Ampak tu ne gre za to, da se

prepoveduje jesti po 8. uri. Gre za to, da Vlada ne spodbuja hranjenja po 8. uri. To je pa čisto legitimno in čisto pravilno. Se pravi od 8. do 20. imaš 12 ur časa, da greš na topel obrok. Ni enega razloga, enega tehtnega razloga, da bi to zdaj podaljševali, ker so tudi posledice na finančnem področju in tudi na zdravstvenem, čeprav dajmo reči, da to lahko vsak zase ureja. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima predstavnik predlagatelja. Gospod Tomaž Lisec, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala. Predhodniku. Je rekel bo pač prišel eno uro prej v Ljubljano. Pa bom kontra obrnil. Zakaj pa ne bi prišel točno na predavanja pa šel eno uro kasneje domov. Isto lahko izkoristi bon. Na koncu pa bom jaz označen kot populist, bo prišel eno uro prej. Zakaj? Z zakonom samo želimo, da bi bila dana možnost tudi, da greš lahko eno uro po 20. uri oziroma 2 uri na topel obrok. In kot ste rekli, ne bomo rekli, kdaj gredo jesti, ja, subvencioniranega bona pač ne bodo dobili. In še enkrat, mi ne govorimo o tem, da zdaj bodo pa vsi študentje izkoristili to možnost. Bo pa tu pa tam kdo, ki bi zaradi takšnih ali drugačnih razlogov to možnost izkoristil. Ampak glede na večino v Državnem zboru te možnosti ne bo imel. Lahko bo šel seveda na topel obrok na svoj strošek.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima gospod Marjan Pojbič, pripravi naj se dr. Matej T. Vatovec. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovana gospa podpredsednica. Danes to razpravo poslušam vseskozi. Moram reči, da včasih v nekih trenutkih resnično nisem več prepričan, ali sedim v Državnem zboru Republike Slovenije ali sedim nekje na nekem društvenem sestanku, kjer se pogovarjamo o stvareh, ki po moji osebni oceni v tem trenutku niso primarne za to državo, so pa pomembne. So pa pomembne. In v Slovenski demokratični stranki smo ta zakon vložili resnično iskreno. In vsi tisti, ki poskušate slovensko javnost, slovensko mladino, te študentke, študente prepričevati, da je ta naš predlog neiskren, sem prepričan, da se motite. In da to, kar govorite, je daleč od prave resnice. Moj poslanski kolega, ki je tudi predlagatelj, je v svojih razpravah zelo jasno povedal, da se življenje spreminja. Da je v nekem trenutku bila situacija takšna in v nekem trenutku se je pač zgodila drugačna situacija, nova situacija. Če se spomnimo leta 2011, kakšno je bilo stanje v tej državi, ko nam je grozila trojka, in tako dalje. In je verjetnost, da so bile takrat sprejete kakšne rešitve, ki so bile v tistem trenutku morda primerne, daleč od tega, da bi bile dobre. In sedaj je nastopil trenutek, ko ugotavljamo, da

lahko določene zadeve spreminjamo. Danes oziroma včeraj sem poslušal ministrico za delo, družino, ki je povedala, kaj vse bodo sprostili. Mislim, da ste to vsi slišali, da ste vsi poslušali, kaj je govorila gospa ministrica za delo, družino, gospa Kopačeva. Veliko vas je razpravljalo o tem, da ima ta predlog zakona finančne učinke. Ona je včeraj ali predvčerajšnjim govorila, kaj vse bodo sprostili. Torej, da bo denarja v državnem proračunu veliko, da bo prihodkov veliko in tako dalje, v takem kontekstu. Se pravi, potem ne razumem, res ne razumem vas, ki sedite v isti Vladi, v isti koaliciji. Dajte se med seboj dogovoriti, zmenite! Zmenite se, kako naprej. Mislim, da je sedaj primeren trenutek, da lahko kakšne stvari spremenimo. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je treba stvari spreminjati. Sicer bi lahko, ko smo se osamosvojili in dobili svojo Republiko Slovenijo, rekli, glejte, svojo državo imamo, ampak zakonodaja SFRJ je bila najboljša in je ni treba nič spreminjati, nič ne bomo spreminjali. Res, da verjetno v Državnem zboru še danes marsikdo sedi, ki bi bil vesel, da se nič ne bi spremenilo od SFRJ naprej. Jaz nisem med njimi in Slovenska demokratična stranka seveda tudi ne.

Naj se vrnem k zakonu. Mislim, če se študenti, če se Študentska organizacija strinja s to spremembo in si želi to spremembo, zakaj bi jim mi v Državnem zboru to preprečevali, z nekimi administrativnimi ukrepi. Zakaj? Vas sprašujem, zakaj. Vsaj jaz sem prepričan, da v Državnem zboru sedimo zato, da vsem tem skupinam pomagamo reševati stvari na tak način, da bodo oni zadovoljni, kar se da. To je naša naloga. In ne razumem, zakaj temu nasprotujete. Danes sem slišal gospoda Zajca pa še marsikoga, ki ste bili študenti, kako je pomembno, kako je prav, kako bon prav pride ne le za tisto, kar bi bilo potrebno, ampak tudi za vse drugo. Mi s tem zakonom ne želimo tega, kar je gospod Zajc govoril. Želimo pa, da bodo tisti študentje, ki želijo zaužiti en topel obrok na dan, to izkoristili v času, ki je njim pisan na kožo. In mislim, da temu ne moremo nasprotovati.

Trdili ste, da sedaj, ko je Slovenska demokratična stranka v opoziciji, lahko vlagamo vsečne zakone. Glejte, če je to všečen zakon, moram reči, da sem presenečen, ko lahko nekdo reče, da je to všečen zakon. Jaz vem, kaj so všečni zakoni. Vem. To zame ni všečen zakon, to je zame pač rešitev nekega problema, s katerim se srečujejo študentje v času svojega študija. In prav je, da jim gremo naproti, da jim gremo na roko, da jim pomagamo. Prav je, in moramo to storiti. To mora biti naša naloga. Pa ne glede na to, ponavljam, ker to velikokrat rad povem in za tem stojim, ne glede na to, kdo je v kateri stranki. Mislim, da če bi v tej smeri razmišljali in pozabili, da je ta predlog vložila Slovenska demokratična stranka, bi velika verjetnost obstajala, da bi ta zakon šel z lahkoto skozi. Z lahkoto. Z lahkoto. Veste kaj so všečne stvari, ki sem jih včeraj poslušal pa predvčerajšnjim? To kar je govorila ministrica za

delo, družino. To pa so všečne. Ko gospodarstveniki opozarjajo, da je stanje v tej državi izjemno resno, izjemno resno, ne glede na to, 2,4 ali pa 2,5 % gospodarske rasti, da je izjemno resno. In mi še preden zadeva gre, nekaj mesecev mine, da ugotovimo, ali je to dolgoročna zgodba ali smo za to kaj storili, da bi se gospodarska rast še zviševala in tako naprej, že nagovarjamo ljudi, kako bomo tisto, kar smo v tem času do neke točke pridelali, razdelili. Razdelili še preden nam je jasno, kako bomo zaključili začetek in konec leta, finančno. To so neka predvidevanja. In jaz mislim, da je to precej neodgovorno, v dani situaciji, precej neodgovorno. Bojim se, da se nam ne ponovi trenutek resnice, ker spet ponovno prehitavamo neke stvari. In koliko besed je bilo povedanih spet za državno javno upravo, kako je treba napredovanja sprostiti, in vse te stvari, in da to za to državo 150, 160, 170 milijonov evrov ni noben problem. Jaz mislim, da ni pravi trenutek za take stvari, vsaj zdaj še ne. Sem pa prepričan, da pa je pravi trenutek tam, kjer moramo pomagati socialno ogroženim skupinam ljudi v tem državi. Tam pa je pravi trenutek. Vsi zaposleni v državni upravi in v javni upravi ne glede na napredovanja in tako naprej, lahko normalno preživijo brez vsakega problema, brez vsakega problema iz meseca v mesec. Tisti ubogi ljudje, 300, 200, 400, 500 evrov pokojnine, pa vsi tisti, ki so na tej minimalni plači, ki jih je stalno več, tisti pa ne vidijo konca meseca in zelo težko povežejo začetek in konec meseca. Jaz mislim, da bi se morali predvsem v tej dani situaciji, v tej danem trenutku osredotočiti na to in reševati in pomagati reševati probleme tem ljudem, ne pa zapravljati tam, kjer je še za enkrat brez vsakega problema dovolj denarja. V državni in v javni upravi moram še samo to dodati, ne prištevam tistih ljudi, ki delajo v tehničnih službah, ker poznam celo zaposlene v državni in javni upravi, v šolskem sistemu, ker delujejo v tehničnih službah, pa imajo po 600, 700 evrov oziroma so na minimalni plači. Ne mislim na tiste ljudi, mislim pa na večino ostalih, ki imajo dovolj rezerve, da lahko preživijo še naslednjih ne vem koliko let.

Jaz bom seveda zakon, ki mu jaz ne pravim, da je všečen, in ne trdim, daje všečen, podprl iz enega in osnovnega in preprostega razloga. Študentska organizacija je povedala, kako si predstavlja rešitev tega problema. Povedala je, da se s tem strinja. Zakaj bi ji mi administrativno preprečevali, da se lahko prehranjujejo takrat, ko oni mislijo, da je prav, od takrat pa do takrat. Zakaj bi mi v Državnem zboru to počeli. Nimamo nobene pravice in zelo nekorektno je. In napako, če smo jo mi storili v nekem danem trenutku, ki je pa bil popolnoma drugačen od sedanjega, je prav, da te napake tudi popravimo. In mi s tem predlogom želimo storiti ravno to, zelo pošteno, zelo odgovorno in zelo jasno povedano, ne skrivamo se za ničemer. Mi smo zelo odkrito povedali, napaka je bila storjena in jo je treba odpraviti. In to delajo tisti, ki imajo svojo

kredibilnost. To tisti delajo, ne da govorijo eno, delajo pa drugo. Jaz v zadnjem času, ko poslušam te razprave poslanskih skupin v Državnem zboru, sledil bo ravno v naslednjih trenutkih en zakon, ki je pa vezan na tiste skupine ljudi, o katerih sem prej govoril, bomo videli, kaj bodo te poslanske skupine, kako bodo govorile in kaj bodo povedale, kako podpirajo zakon, ki bo sledil, ki pa je še kako pomemben. Takrat bom videl, kaj bo gospod, ki je predsednik Odbora za delo, družino povedal. Kaj bo povedal predstavnik Desusa? Kaj bodo povedali Socialni demokrati? Deklarirate se "Več socialne države". Bomo videli, kaj to pomeni. Na to čakam. In si želim, da čim manj časa danes porabimo na tej temi, ker jaz mislim, da če si študentje to želijo, da moramo to storiti. Nimam nobene težave, da tega ne bi storili, vsaj jaz ne. Vseh tisoč takih ali drugačnih argumentov, zakaj pa nekaj ne bi storili, je v državi dovolj. Ko grem iz enega birokratskega okolja v drugo, nič drugega ne znajo povedati kot to, to se ne da, to ne morem zaradi tega, to je zakon slab. Ampak to govorijo zato, ker pač ne rabijo nič delati, potem je problem rešen. Če nisi nič naredil ne moreš nobene napake narediti in tako dalje. Zakaj vseskozi poslušamo, da je Slovenska demokratska stranka oziroma vlada Janeza Janše tista, ki je v tej državi vse naredila narobe? Zakaj vedno to poslušamo? Torej, je to edina vlada, ki je v tej državi delala. Drugače ne morem reči. Ker od vaše poslanske skupine to nonstop poslušam. Nonstop. In danes ta preljubi ZUJF, kar sem danes poslušal – super varčevalski zakon, ampak kolega Lisec je danes zelo jasno povedal, da pa ste se vsi tolkli po prsih, ko ste šli v Evropo. Vsi. To pa je super in tako dalje, da ne bom govoril kaj. Pa bi se zelo nerad spuščal nazaj. Dajmo se enkrat osredotočiti za jutri, pojutrišnjem in naslednje dni. In ne iščemo vedno izgovorov na preteklih zadevah. Ne iščimo teh izgovorov. Stanje je tako. Parlament je danes tukaj. Poslanske skupine so tukaj. Ve se, kdo je prevzel odgovornost za vodenje države, ki so mu jo podelili volivke in volivci in dajmo delati za danes, jutri, pojutrišnjem in naprej. Ne pa za včeraj, kdo je včeraj kaj naredil, kdo je pred osmimi leti ali pred desetimi leti naredil kaj narobe. Od tega se ne da živeti. Stvari, ki so bile narejene narobe, je treba spreminjati in reševati. In zakaj ne bi stopili skupaj tudi med sejo pa rekli, poglejte, napake, ki so bile narejene jih priznamo in naredimo korake, da te napake odpravimo in poiščemo boljše rešitve. Ne vidim, zakaj tega ne bi naredili. Zakaj? Vsi smo poslanci, vsi smo bili izvoljen v ta državni zbor, ne glede na to, kdo je v kateri stranki. Ljudje to od nas pričakujejo, čakajo, si želijo, se veselijo, da enkrat stopimo skupaj in naredimo korak. Ne pa, da se tu neprestano kregamo, kdo je bolj pameten, kdo je bolj papeški od papeža in tako dalje.

Spoštovane kolegice in kolegi, jaz mislim, da je slovenski narod nasičen teh oslarij in pričakuje,

da bomo neke korake naredili. In še enkrat povem, napake, ki so bile narejene v preteklosti, upam, da smo se od njih vsi skupaj nekaj naučili. In če smo se od njih nekaj naučili, pričakujem, da na podlagi tega ne ponavljamo istih napak in iščemo poti in rešitve, ki so boljše, kvalitetnejše in ki so predvsem bolj pisane na kožo večini državljanov in državljanek Republike Slovenije, ne pa enim posameznim ozkim skupinam mafije in tistim hudodelskim združbam, kot ji jaz vedno govorim. To moramo mi presekat enkrat tukaj. Moramo to presekat. Jaz mislim, da nas je dovolj takih tu v tem trenutku, v tem sklicu Državnega zbora, ki to zmoremo, ki zmoremo kakšen korak stopiti čez. In dajmo to narediti.

Za zaključek. Seveda bom ta zakon z veseljem podprl, ker mislim, da ga je treba podpreti, predvsem zato, kot sem že prej povedal, ker ga tudi podpira Študentska organizacija. Mi s tem ničesar ne izgubimo, samo damo možnost, da tisti, ki se prehranjujejo, lahko to storijo tudi do 22. ure. In to je njihova stvar kdaj bodo šli na obrok, ki ga želijo zaužiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Res je, da ta zakon ne bo spodbudil nekih reform. To bi pričakovali od vas, dragi poslanci koalicije. Ne bo tudi najverjetneje vplival na gospodarsko rast ali na zmanjšanje števila brezposelnih, čeprav če bodo študentje zaradi tega motivirani, da bodo bolj pridno študirali in prej doštudirali, pa če bodo še potem s strani države morda dodatno motivirani, da bodo šli v neke svoje dejavnosti, v podjetništvo, potem si mogoče lahko obetamo tudi to. Ampak kakorkoli, s predlagan spremembo želimo zgolj podaljšati uro subvencioniranih obrokov, in sicer iz 20. na 22. uro. Vemo namreč, da so številna predavanja v popoldanskem času, številna predavanja se vlečejo v večerne ure. Na drugi strani pa vemo tudi, da ni edino delo študentov in študentk obiskovati predavanja in vaje. Tisto glavno delo pride šele potem, in to je študij, študiranje. Kot verjetno vsak izmed nas tukaj imajo tudi študentje vsak svoj ritem. Eni vstanejo ob štirih zjutraj pa se usedejo za knjigo, oni koristijo dopoldanski ali popoldanski čas za študij, je pa tudi precej takih, ki pa jim ustreza študirati zvečer ali študirati ponoči, ker pač imajo takrat največji mir. In nekako ne razumem, zakaj ne bi tem študentom omogočili, da bi pojedli en spodoben obrok tudi v teh večernih urah, seveda če sami to želijo. Saj jim ne določamo, da morajo v teh urah jesti. Mi jim samo podaljšamo izbiro, do kdaj lahko ta subvencioniran obrok tudi užijejo. Saj omejitev števila subvencioniranih obrokov ostane

nespremenjeno, tako da tudi ne razumem tega podatka, da naj bi to oškodovalo javne finance za 1,2 milijona evrov. Ne vem, od kod ste prišli na ta 1,2 milijona evrov. Še vedno imajo študentje enako število subvencioniranih obrokov na voljo. To se s tem predlogom zakona ne spreminja. Me je pa zaskrbel tudi ta podatek, da je le okoli 50 % tega dejansko izkoriščeno. Zdi se mi zelo malo. Prav bi bilo, da bi bilo tega več. Ne morem se tudi strinjati, v mnenju Vlade piše, da je zaužitje kosila po 20. uri v nasprotju z zdravim prehranjevanjem. Nekako so nas učili, da običajno v teh urah je bolj večerja, ne pa kosilo, ampak kakorkoli, tako da o kosilu v teh urah ne moremo govoriti, ampak to zdaj ni pomembno. Pomembno se mi zdi pač to, da imajo študentje ob tej uri možnost toplega obroka, če je seveda njihov delavnik ali pa čas študija tak, da bi jim to ustrezalo. Ker kakorkoli, študentom ne morem omejiti, kdaj bodo jedli in jedli bodo tudi po 20. uri, ampak če nimajo možnosti nekega toplega obroka, bodo jedli sendviče. Kaj je zdaj bolj zdravo, če že govorimo o nekem zdravem prehranjevanju? Bi se pa strinjala s tem, kar je poudarila Nova Slovenija, dajmo omejiti, da je subvencioniranje možno samo v tistih restavracijah, kjer dejansko nudijo samo zdravo hrano. Potem se nimamo česa bati, da bodo študentje jedli tudi po 20. uri. Saj, če bedijo do enih ali dveh ponoči, verjetno to ni ena velika tragedija ali zločin. Jedli bodo v vsakem primeru, je samo pomembno, kaj bodo v tem času jedli. Tako da mogoče res, dajmo razmisliti, da dvignemo standard na tem področju. Ura je pa v tem primeru popolnoma nepomembna. Vsak zase se naj odloča, kdaj bo študiral in pa tudi kdaj bo jedel. Vprašanje je le, kako kvalitetno bo lahko jedel.

Osebnostno menim, da ta sprememba podaljšanja časa možnosti subvencionirane prehrane ne bo oškodovala državnega proračuna, bo pa olajšala delo marsikateremu študentu, zato jo seveda podpiram. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravi naj se gospod Jože Tanko. Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, hvala za dano besedo. Kolegice in kolegi!

Seveda ne bom govoril populistično in upam, da ne bom govoril všečno, tako kot smo že danes slišali kar nekajkrat.

Ko govorimo o tem pomembnem zakonu, če bi bilo vse normalno in če bi se vsi zavzemali za dobrobit Slovencev in Slovencev, potem bi predlagatelj danes predstavil ta zakon in seveda vse stranke bi predstavile svoje stališče, jutri glasovanje pa je zadeva končana. Danes smo veliko stvari slišali na temo študentov. Eni so se celo poglobljali tako daleč, da so proučili celo Evropo, vse evropske države,

vse stvari, da bi imeli tehten razlog, da glasujejo jutri proti temu zakonu. Ko govorimo o študentih v Sloveniji, ti študentje prav gotovo študirajo na različne načine. Eni so doma v mestih, drugi izven mest. Predvsem imam v mislih, ko govorim o več nivojih, da imajo mnogi študenti zelo slabe pogoje za študij. Zaradi preprostega razloga, ker njihovi starši slabo zaslužijo, največkrat se pa tudi zgodi, da kateri od staršev sploh nima službe. Tako smo danes premalo slišali, kaj vse morajo ti študenti opraviti skozi dan. Prav gotovo niso samo v študentskem domu, se učijo in gredo na predavanja. Mnogi študentje, ki nimajo zadostnih finančnih sredstev doma, morajo tudi delati, preden gredo popoldan na študij. Ko sem se sam prvič srečal s to problematiko, sem sedel v neki restavraciji po 20. uri. Prišli so štirje študentje na topel obrok, so se nekaj časa pogajali z natakarjem. Verjetno so spregledali, da je ura že minila - meni to ni bilo jasno, ker moram biti pošten, da tega nisem vedel. In ko so ti študentje spili pijačo in nejevoljni odšli iz restavracije, pa sem bil le radoveden in sem vprašal natakarja, kaj se je zgodilo. In on mi je razložil, kakšen je sistem študentske prehrane. Seveda sem bil nemalo začuden. Moram povedati, da kot poslanec Slovenske demokratske stranke in verjetno tudi moji kolegi, ko hodimo po svojih občinah po Sloveniji, ne razlagamo, ali smo opozicijski poslanci ali smo koalicijski, smo poslanci v Državnem zboru Republike Slovenije in delamo za dobrobit Slovencev in Slovencev. Ko smo se nedavno o tej problematiki začeli pogovarjati v poslanski skupini, je bilo tudi rečeno, da smo bili tu mi zraven, in so tudi moji kolegi, ki so bili pred menoj v Državnem zboru, povedali, da smo mogoče na tem segmentu malo "zamočili" in da želimo to popraviti. Seveda, sam prav gotovo to podpiram, ampak ker sem se hotel prepričati, sem to stvar, ki je težava za nekatere študente, preveril pri študentih. In kaj je tisto, kar je najbolj pomembno. Poglejte, danes se pogovarjamo o 20. uri, govorimo o neki regiji, ki je ne želim omenjati, študentje po pol sedmi uri ali sedmi uri zelo težko še dobijo zdrav in topel obrok, dobijo zgolj pico, po možnosti hladno, ker vsi gostinci oziroma restavracije v tisti regiji verjetno že zaključujejo. Ker to podaljšujemo na 22. uro, prav gotovo ne bo to pomenilo za vse študente v Sloveniji, bo pa za veliko večino. Tudi tisti študenti, ki morajo popoldan ali dopoldan delati, bodo mogoče kateri dan izkoristili in bodo šli, recimo, najprej na kosilo, na pozno kosilo, pa zvečer še na večerjo, te možnosti nimajo, ker mora biti razmak štiri ure. Seveda bom osebno ta zakon podprl, pa ne zato, ker je populističen, spoštovani kolegi iz Desusa, ne bom ga podprl zato, ker je všečen, spoštovani kolegi iz SMC - zato, ker ta zakon daje možnost študentom, da se lahko prehranjujejo do 22. ure. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko.
Pripravi naj se gospod Miha Kordiš.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Teško se izognemo ugotovitvi, ne samo danes, ampak tudi na splošno, da katerikoli predlog predlagamo poslanci naše poslanske skupine, vedno naleti na aprioren odziv koalicijskih strank, pa morda pri nekaterih predlogih tudi še kakšnega dela mavrične koalicije. Najprej bi vas rad spomnil, da sem tudi sam kar nekaj zakonov predlagal s področja, ki zadeva problematiko šolstva. Naj samo spomnim na Zakon o dijaški prehrani. Predlagal sem tudi nekaj rešitev, kar je zadevalo tudi v prejšnjih obdobjih ureditev prevozov, vajencev, dijakov in študentov. Tudi pri tem zakonu sem sodeloval, ampak takrat, kadar smo predlagali neke rešitve, ki so šle v korist ene izmed populacij izobraževanja, ne glede na to, kako koristen je bil kakšen ukrep, vedno smo naleteli na pravzaprav identičen odziv vseh tistih, ki so razpravljali, pa naj je šlo za nekdanjega ministra s področja šolstva gospoda Gabra, tudi s področja dela in tako naprej in tudi razpravi koalicijskih poslancev so bile enake. Ko smo uvajali, na primer, dijaško prehrano, so govorili o tem, da ponujamo bombončke, predvolilne bombončke. Zakon so podprli, rešitve podprli, ampak obtoževali pa na nek tak neprimeren način. Jaz mislim, da bi morala biti temeljna presoja, takrat, kadar se pogovarjamo o neki rešitvi, ki jo imamo na mizi, predvsem to, ali zadeva, predlog izboljšuje obstoječe ali ga ne izboljšuje. Ali pomeni rešitev, ki je predlagana, kakšen dodaten doprinos k rešitvi problemov ali pa to stanje poslabšuje. Glede na to, da je dijaška prehrana oziroma koriščenje študentskega obroka, kar zadeva tehnologijo več ali manj urejeno, in se pogovarjamo samo o možnosti podaljšanja časa za koriščenje, jaz mislim, da ta predlog ne gre v škodo študentske populacije. Nemogoče, da bi šel v škodo študentske populacije. In pa da dodatne pogoje, dodatne možnosti tudi v tistih primerih, ko so nekateri zaradi takih ali drugačnih razlogov, bi rekel, urnika, študija in tako naprej, da jim to dodatno omogočimo in dopustimo. Izgovori, ki jih poslušamo tako s strani Vlade kot koalicijskih poslancev so neutemeljeni, nimajo nobenih resnih argumentov. In recimo, vi tudi sami veste, vsi smo bili več ali manj študenti, da se predavanja, tudi če se končajo ob 18. uri, včasih ne končajo ob 18. uri, ker so potem še tudi razni razgovori s predavatelji, so vaje, se razčističujejo določene stvari. Mnogi so vezani tudi na prevoze, saj nimajo vsi organizirane prehrane v študentskem kampusu oziroma znotraj svoje fakulteta. Praviloma tudi to ni tako urejeno. In mislim, da bi morala tudi Vlada, vladna koalicija pri takih stvareh nastopiti in ravnati bolj proaktivno. Tudi s tem, ko ste tako nasprotovali ureditvi volonterskega pripravništva oziroma odpravi volonterskega pripravništva, se ni uredilo nič. Niti eden od problemov tega

novodobnega suženjstva, ki zajema samo najbolj izobraženo populacijo, se ni v tem času odpravil. Tudi pri tem primeru, tudi, če boste zakon zavrnil, ne boste nobenega izmed problemov rešili. Ampak vi boste enostavno pustili zaprte, zacementirane in boste šli potem z veseljem, ko ste zakon SDS zavrnil, naprej. Niti na tistem področju iz prejšnjega meseca ali izpred dveh mesecev niti na tem se ne bo nobena težava odpravila. Nič. Popolnoma nič. Vse bo ostalo enako, stvari bodo tekle naprej, omejitve ostale, nekatere pravzaprav po nepotrebem. In če koalicija, če Vlada, ministrstvo, koalicija niso sposobni odreagirati v tako, bom rekel, droben predlog spremembe, kar zadeva ureditev koriščenja študentskih bonov, potem je nekaj v tej državi, v tej koaliciji z razumevanjem politike hudo narobe. In zelo težko je pričakovati kakšne boljše predloge. Danes vsaj nisem slišal pripomb, da naš predlog zadeve ne ureja dovolj celovito. Vsaj to se mi zdi je, iz dosedanjih razprav na nek način izpadlo. Ampak, tisto, kar pa je problem, so pa iz petnih žil potegnjeni razlogi, zakaj biti proti. In proti pri predlogu, ki v ničemer ničesar ne poslabšuje, ampak izboljšuje in odpravlja časovno omejitve za tisti del študentske populacije, ki se srečuje z določenimi omejitvami in ovirami. Vse ostalo, kar zadeva pravila, ostane enako. In stališče Vlade in koalicije je pri tem predlogu popolnoma nerazsodno, nerazumno. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Miha Kordiš,
pripravi naj se gospa Jelka Godec.
Izvolite, gospod Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoči, najlepša hvala za besedo.

Moram reči, da že celo dopoldne spremljam to razpravo in si zraven delam zapiske, kakšno stališče je kdo zavzel, kakšni argumenti so se pojavili in tako naprej. In moram reči, da mi je uspelo besedičenja nasprotnikov današnjega predloga strniti v neke štiri točke, in kot se je ravnokar izrekel poslanec iz vrst predlagatelja, v resnici je to nasprotovanje predlogu, da se možnost koriščenja subvencioniranja študentske prehrane prestavi iz osme ure zvečer na deseto uro zvečer, potegnjene, citiram, "iz petnih žil". Prvi nek tak argument, ki pa v resnici ni argument, je, da se vsi spotikajo ob predlagatelja in ob njegovo hipokrizijo. O čem konkretno govorim. Omejevanja subvencioniranja študentske prehrane so nastala za časa sprejema Zakona o uravnoteženju javnih financ. Takrat je bil SDS največja koalicijska stranka. In kaj je ta zakon pripeljal, vemo. ZUJF predstavlja tisto srčiko, kristaliziran napad na delavske pravice, na upokojeince, na študente, na javno dobro. Takratna Janševa vlada se je hvalila, da je s tem zakonom prihranila 460 milijonov evrov, s čim pa se ne pohvali tako zelo rada, pa je, da je ta

zakon v resnici proizvedel 700 milijonov evrov škode v gospodarstvu in temu primerno so potem upadli tudi proračunski prihodki. In del tega ZUJF je bilo tudi omejevanje te študentske prehrane. Prvo nasprotovanje današnjemu zakonu je v resnici nasprotovanje predlagatelju in izpostavljanju njegove hipokrizije. Ampak, in tu pridemo do zanimivega dela, prav vsi, ki se sklicujejo na razkorak med politiko SDS leta 2012 in med današnjim predlogom, se pravi leta 2015, so imeli možnost ali pa imajo možnost, da ta škodljivi varčevalni zakon ZUJF odpravijo, da ga popravijo, da ga omilijo, skratka, da v zvezi s tem zakonom karkoli ukrenejo. Ali smo videli kakršenkoli korak v tej smeri. Ali smo ga? Nismo ga. Nismo ga videli za časa Alenke Bratušek in nismo ga, vsaj za enkrat, videli za časa vlade Mira Cerarja, ampak še vedno ima koalicija polna usta, "joj, koliko pa je varčevanje slabo, koliko je ZUJF slab" in tako naprej, hkrati pa ne stori absolutno ničesar, da bi določila tega ZUJF odpravila, vključno z vprašanjem subvencioniranja študentske prehrane. Prav nasprotno, nekaj dni nazaj je minister za javno upravo Koprivnikar zelo jasno povedal, da morajo po njegovem začasni varčevalni ukrepi postati stalni in da morajo preiti v tako imenovane strukturne reforme. Ta kritika v razkoraku med predlogom ZUJF leta 2012 in današnjim predlogom s strani SDS je mogoče upravičena vsebinsko, ampak postane popolnoma absurdna glede na to, kdo to kritiko izreka. Ne morete hkrati kritizirati varčevalnih ukrepov in stranke, ki je te varčevalne ukrepe pripeljala v naše politike, hkrati pa sami delati isto. To ne gre. Ta argument je kot razlog nasprotovanja temu, zakaj pa ne bi ponovno uredili in izboljšali področja študentske prehrane, popolnoma abotno.

V Združeni levici se pod ta argument sicer podpisujemo, ker je upravičena kritika SDS in takratne Janševe vlade, ni pa to nikakršen razlog, da današnjega predloga človek ne bi podprl. To ni razlog. To sta dve različni zadevi. Tukaj gre za popolnoma politično operacijo, kako zmešati jabolka in kako zmešati hruške, zato da neko zadevo zavrneš, ker ti ne ustreza iz enega ali drugega razloga.

Drugi nekako argument, če temu lahko rečem oziroma ta že je malo bolj vsebinski, je ta, da je predlagatelj v predlog zapisal, da te spremembe ne bodo imele nekih strašnih posledic za javne finance. O. K., to mogoče drži. Predlagatelj se gre politično dribljanje, ampak ne nazadnje smo v Državnem zboru – kdo tukaj notri se pa ne gre političnega dribljanja? Bodimo pošteno! Pri tem se je treba zavedati, da je danes pred nami prva obravnava in da take stvari niso razlog, da bi neka poslanska skupina ali neka skupina poslancev neko idejo, nek predlog kar tako zavrnili. Ni! Danes se pogovarjamo o nekih načelnih usmeritvah, pogovarjamo se o načelnih razlogih. Očitek, da pa pri tem predlogu finance na formalni ravni niso v redu zapisane, preprosto ne pije vode. Za

prvo obravnavo to ne pije vode, tako da pade tudi drugi argument nasprotnikov temu zakonu.

Poglejmo tretji argument: 12 ur skupaj nikjer ni predavanj. Spoštovana koalicija, spoštovani koalicijski poslanci, jaz ne vem čisto točno, kaj ste vi počeli, preden ste prišli v državni zbor, ampak zreducirati vprašanje študentov, časa študentov na to, kdaj predavanja so in kdaj predavanj ni, je popolnoma abotno. Ali se vi sploh zavedate, v kakšnih težkih socialnih razmerah so danes ljudje, vključno s študenti? Delajo eno službo, pa drugo službo samo zato, da lahko študira. Nekaj časa nazaj je prišlo v javnost tudi to, da so neke razmere že tako strašno slabe, da določeni študenti s svojim delom ne vzdržujejo sami sebe in možnosti svojega študija, ampak morajo vzdrževati tudi svoje družine. In v takem družbenem kontekstu razlagati, da saj nam ni treba preurediti področja študentske prehrane, saj nam ni treba podaljšati roka, do kdaj pa ljudje imajo možnost koriščenja študentske prehrane, ker nikjer 12 ur skupaj ni predavanj – mislim, to je popolnoma absurdno! Res, popolnoma absurdno. Dodatno študijski proces in aktivnosti študentov tudi niso zreducirane samo na prisotnost na predavanjih, ključno delo se začne doma, ko ti prideš za knjige, ko se rabiš začeti guliti, ko se rabiš začeti prištimavati na take in drugačne izpite. To je tretji argument nasprotnikov današnje predloga, ki telebne, kot je dolg in širok, ravno tako kot njegova dva predhodnika.

Potem pa pridemo do finala, in sicer do trditve, da po osmi uri zvečer ne kaže imeti večerje, da ni zdravo takrat jesti. Kaj sem vam ravnokar povedal? Ta trditev zveni nekaj takega kot tista, ki je prišla v zgodovinske knjige oziroma celo v popularno kulturo od Marije Antoinette, da če nimajo kruha, naj jedo potico. Ljudem v zelo težkih socialnih razmerah, ki delajo po eno službo, po dve službi, ki mogoče vzdržujejo svojo družino, zraven se pa nekako trudijo narediti faks, razlagate, da po osmi uri zvečer pa res ni treba, da imajo možnost koriščenja subvencionirane študentske hrane, ker to ni zdravo. Lepo vas prosim! Medtem se ljudje tepejo cel dan, zato da spravijo samega sebe skozi življenje. Lepo vas prosim!

To so bili neki štirje temeljni razlogi, ki sem jih razbral iz današnje razprave, zakaj ta zakon ni O. K.

Temu bi dodal še to, da kar je tukaj v resnici posredi, kar je tukaj resnični razlog za nasprotovanje temu današnjemu predlogu, so javnofinančne posledice v okvirni višini 1,2 milijonov evrov po oceni Študentske organizacije Slovenije. To je tisto jedro problema, ki pa ga nihče od nasprotnikov ne upa izreči na glas, zaradi tega ker nihče noče pred slovensko javnostjo izpasti kot tisti grdi, slabi, da noče dati 1,2 milijona evrov za študente in za njihovo prehrano, čeprav je točno to razlog nasprotovanja. Tu se nimamo več kaj pretvarjati. Usmeritev te vlade je precej jasna: jemati

revnim, dajati bogatim, jemati javnemu dobru, dajati subvencije zasebnikom in v današnjem konkretnem primeru jemati študentom in dajati privilegirani akademski eliti. To je v resnici to, okrog česar se že danes dve uri pa pol vrtimo kot mačke okrog vrele kaše. To je danes tisto, kar je v resnici na stvari.

Če preidem počasi na zaključek. Pohvalil bi pa nekatere argumente, vendarle smo jih danes tudi slišali, ki pa so imeli opravka s pravo materijo. Problematizirali so socialni položaj študentov, problematizirali so študentsko delo, problematizirali so manko delovnih mest, žal se pa ta zgodba zaustavi tu, ker neki odgovori, ki so bili na te teme podani, so šli bolj ali manj v smeri krčenja delavskih pravic, v smeri več liberalizacije, v smeri več komercializacije itn., ampak vsaj prave materije so se dotaknili, kar pomeni, da smo vendarle naredili en napredek glede na razpravo, ki smo jo vajeni v tem državnem zboru sicer. Hkrati smo se pa pogovarjali tudi o takih banalnostih, ali lahko nekdo poje obrok v po ure ali ne. Kar moramo tukaj narediti, in to smo povedali tudi v Združeni levici, je, da razširimo pogled, razširimo kontekst današnje debate in zelo hitro nam postane jasno, da je v resnici vse skupaj stvar logike varčevalnih ukrepov, ki jo je za zelo katastrofalnimi posledicami v naš prostor vnesel Zakon o uravnoveženju javnih financ in ki se jih danes v isti meri poslužuje vlada, ki jo sestavljajo seveda koalicija Stranke Mira Cerarja, Desusa in Socialnih demokratov. Pod črto je današnja debata vprašanje o tem, ali pravice jemljemo ali pravice širimo, seveda smo v Združeni levici zelo odločno na stališču, da je treba te pravice razširiti, zato bomo tudi ta predlog podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Jelka Godec, nato se pripravi še gospa Martina Vuk in Tomaž Liseč kot predlagatelj.

Izvolite, gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Ne bi si človek mislil, da je takšna razprava zaradi podaljšanja dveh ur v večerni čas za koriščenje študentskih bonov in toliko populističnih besed, pa ne z naše strani, ampak s strani koalicije. In poglejte, ZUJF, ki je sedaj najbolj sporen, češ da smo ga mi sprejemali in sedaj ga popravljamo, mislim, da se moram strinjati tukaj s Pojbičem, da saj popravljamo napake, zakaj pa ne, ampak vi ste celo ZUJF podaljševali. Če se spomnite, ste v decembru 2014 podaljšali ZUJF, torej ukrepe na področju plač in drugih stroškov dela, do konca leta 2015. Luka Mesec, kjer pravite, da v Združeni levici tega ne podpirate, je dejal takole: "V Združeni levici bomo glasovali za, ampak izključno zaradi tega, ker nočemo minimirati socialni sporazum s sindikati." Torej ste tudi v Združeni levici podprli ZUJF, podprla ga je celotna koalicija, pa nihče o

tem ne govori. Me pa zanima, kdaj ga boste začeli popravljati, da boste potem na istem, kot danes nam govorite. O populističnih predlogih pa poslušam vsak večer zdaj na televiziji o odpravi dolgov na veliko in na široko. To pa so populistične zadeve, da bo zdaj Vlada, ali ne vem kdo pač, ali boste celo Državni zbor prisilili v to, da bomo kar rekli, da je treba kar dolgove odpisati, ne glede na to: ja ali ne, podjetjem reči, morate dolgove odpisati – nekatera podjetja sicer to že delajo –, ampak to pa so populistične zadeve. Dve uri podaljšati v večerni čas uporabo študentskih bonov, pa mislim, da ni populistično. Tukaj se moram s kolegom Kordišem strinjati, da nekateri, ki so danes govorili, se zdi mi, da niso bili v študentskih časih. Ko se omenja likovno akademijo, tisto uro vmes, ko imajo čas, ne pohajkujejo, ampak imajo tudi določene obveznosti v okviru akademije. In študentje, ki so tam, so mi razlagali, da v bistvu so nekatera orodja tam za to področje, ki jih ne morejo domov nesti in zato izkoristijo tisti čas, da izvedejo tiste vaje, ki jih potrebujejo na akademiji. Zato sem govorila, da v eni uri ne uspejo.

Kar pa se tiče tega, da se ukvarjamo z zadevami, ki trenutno niso pomembne za našo vlado oziroma za našo državo, se pa popolnoma strinjam. Ampak, prinesite nekaj na mizo. Drugače bi seja trajala dve uri, če naših predlogov ni. Poglejte si dnevni red seje, če ni naših predlogov, seja traja dve uri lahko. In vi nam sedaj govorite, da se ukvarjamo z zadevami, ki niso pomembne! Če prinesemo sistemske rešitve, najdete tisoč razlogov, da to pa bo Vlada naredila. Prinesli smo volontersko – ne, to bo Vlada naredila! V redu, čakamo – sedaj še nič ni. Če prinesemo parcialne – niso sistemske rešitve, ni v redu. Prinesite že, Vlada! Tri seje zapored, če ni naših predlogov, smo lahko doma. Ni problema! To si rajši pogledajte, pogledajte dnevni red, koalicija, ko govorite, da se ukvarjamo s problematiko. Jaz bi se veliko rajši ukvarjala z ukrepi na področju gospodarstva; veliko rajši kot s takšnimi zadevami. Razmislite malo!

Mislim, da to podaljšanje za dve uri pa tudi ni katastrofa za našo državo, je pa nekaj dobrega za študente. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za repliko, predsedujoči.

V Združeni levici nikoli in nikdar nismo glasovali ali kakorkoli podprli logike varčevalnih ukrepov ali pa Zakona o uravnoveženju javnih financ v našem primeru. Nikoli in nikdar! Zaradi tega, ker so varčevalni ukrepi ne samo protiljudski, ne samo da izvajajo redistribucijo od tistih, ki nimajo, k tistim, ki so že itak super bogati. Hkrati so tudi v kontekstu razvoja neke države v perifernem kapitalizmu popolnoma pač nasprotje

neki razvojni politiki, tudi če ostajamo znotraj političnega horizonta. Tako da lepo prosim!

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Miha Kordiš, hvala lepa.

Sedaj ima besedo predstavnica Vlade gospa Martina Vuk, državna sekretarka.

MARTINA VUK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Za zaključek: mogoče smo pozabili, kaj je pravzaprav bistveno vprašanje, na katero si moramo odgovoriti v luči današnje razprave o spremembi zakona glede subvencioniranja študentske prehrane. To ključno vprašanje je, ali je ureditev, kakršno imamo v Republiki Sloveniji glede študentske prehrane, primerna ali ni, ali je dobra ali ni, ali ureja tisto, čemur je bila ta ureditev namenjena.

Že uvodoma ste od ministrice slišali, pravzaprav je unicum ta naša ureditev, da lahko unovčiš bon v katerikoli restavraciji, ki je izbrana na javnem razpisu, in takih je 550, to so vse restavracije, to niso samo menze, to niso samo obrati študentske prehrane znotraj fakultet, to so vse zelo različne restavracije, kjer lahko te bone unovčiš. Namen ureditve tega področja je bil, da vsaka študentka in vsak študent dobi pravico do kvote enega bona na delovni dan v mesecu, kar pomeni, da takrat ko poteka študijski proces, da takrat lahko ta bon unovči v času, ko ta študijski proces poteka. Sedaj pa, če študijski proces ni to, kar se dogaja na fakultetah, ampak je to, kdaj kdo študira, kako kdo si pridobiva znanje, kako se kdo uči, potem očitno ni prav, da je pravica do uveljavitve tega bona omogočena samo na delovni dan. Ali pač? Namenjeno je ravno temu, ko študentke in študenti večino časa, ker naj bi se udeleževali predavanj, vaj in drugih oblik študijskega procesa, v katerih se ta študijski proces izvaja, da v tistem času, ko niso doma, ko niso tam, kjer bivajo, lahko izkoristijo ta študentski bon in si privoščijo subvencioniran topel obrok. Subvencioniranega.

Zdaj pridemo do tja, kako se rešuje vedno in samo tiste, ki nimajo, tiste, ki so najbolj revni, tiste, ki se komaj preživljajo, in da mi tega ne razumemo. Subvencioniranje študentske prehrane je univerzalna pravica, ki je vezana zgolj in samo na status študenta oziroma študentke. Ni vezana na cenzus, ampak je univerzalna pravica, ker smo ocenili, ker se je ocenilo, takrat ko se je to sprejemalo, da je prav tako, da ima vsak, ne glede na to, iz kakšnega okolja izhaja, ne glede na to, kaj imajo ali česa nimajo njegovi starši, omogočeno, da ima subvencioniran en topel obrok. Ampak če zdaj vse to pogledamo, je torej čas, v katerem lahko unovčiš ta bon, od osmih zjutraj do osmih zvečer. Verjetno nihče med nami – tudi ne bi bilo dobro, če bi bil kdo tak med nami, da bi jedel samo en obrok na dan. Praviloma naj bi jedli več obrokov na dan. Kar pomeni, da ti boni ne pokrijejo celotne prehranske potrebe enega

študenta ali študentke. To je pač možnost, da si lahko privoščijo celovit obrok, sestavljen iz več jedi in tako naprej. Zato so tudi v pravilniku predpisane smernice zdrave prehrane, kot jih predpisuje NIJZ, zdajšnja kratica, ker se zdaj ne spomnim ... / oglašanje v ozadju/, Inštitut za javno zdravje, tako, Nacionalni inštitut za javno zdravje.

Zdaj ko širimo vse to, ko se pogovarjamo o vsem drugem, kakšni argumenti so to, da temu nasprotujemo, kako z ničemer niste ali nismo utemeljili, zakaj tega ne bi sprejeli, je pravo vprašanje tu, kakšen pa je argument, da se za ti dve uri podaljša možnost koriščenja študentskih bonov. Kakšen je pa ta argument? Če je argument, da vsak študira takrat, ko mu to najbolj ustreza, potem mu tudi paše jesti takrat, ko mu to najbolj paše, in je to lahko tudi ob dveh zjutraj. Zato to, da bomo zdaj ljudem, ki si težko privoščijo obrok, omogočili, da bodo lahko tudi v času med osmo zjutraj in deseto zvečer si ta obrok privoščili, pač res ni nek trden argument, ki je v korist temu, da na ta način rešujemo ljudi, ki nimajo, da pač študentom omogočamo podaljšanje uporabe študentskih bonov. Tudi vemo, kako je bilo v preteklosti s koriščenjem teh študentskih bonov. Verjetno vsi tisti, ki so bili aktivni študentke in študenti tako ali drugače, lahko tudi pod narekovaji razumete, študentske funkcionarke in funkcionarji in še marsikdo drug, tudi marsikateri gostilničar je na ta račun zelo dobro živel. Vemo, kako se je unovčevalo te bone. Zato se je vzpostavil drugačen sistem unovčevanja, ker je prihajalo do zlorab. Zato si je vsakokrat, kot sem dejala že uvodoma, treba odgovoriti na vprašanje, ali je trenutna ureditev področja, ki ga obravnavamo, ustrezna, ali je dobra ali ni. To je ključno vprašanje.

Po našem mnenju je trenutna ureditev zelo ustrezna. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa, gospa državna sekretarka.

Gospod Tomaž Liseč, predlagatelj, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za besedo.

Še enkrat, jaz razumem, da je koalicija nestrpna, brez SDS bi bili danes že na dopustu. Po drugi strani imajo pa tudi en problem – v Poslanski skupini SDS imamo v sodelovanju s strokovnim svetom nek program dela, ki ga želimo uresničevati. Naš program. Poleg tega pa se, ker so pri Vladi neuspešni, pa se, zato ker smo opozicija, na nas tudi obračajo določeni ljudje in prosijo; češ, Vlada nas noče uslišati, pa vi poskušajte, ste le največja opozicijska stranka, poskušajte kaj narediti, pa mogoče dobite podporo še koga drugega. Tako se tudi danes zahvaljujem predstavnikom Nove Slovenije, Zavezništva Alenke Bratušek in Združene leveice za podporo temu zakonu.

Upam, da se bo še kakšen glas pridružil do jutrišnjega glasovanja.

Na drugi strani pa ima tudi Vlada program dela, vsaj napisanega ima. O tem, kako ga izvaja, veliko povedo časovnice, ki jih imajo ob tem, pa da ne govorimo še o vsem ostalem. Bom povedal svoj primer. Ministrica te vlade zapiše: 30. marec, presečni datum, ko bomo sprejeli. 10. aprila reče, ne moremo sprejeti, ker imamo premalo kadrov. Če ne bi imeli premalo kadrov, bi bil drug razlog, pa tretji in četrti. Skratka, v SDS imamo program in časovnico in delamo. Če Vlada ima časovnico, pa ne ve, kako bi jo naredila, naj ne dela več. Zadnjič mi je itak en kolega rekel, saj boljše, da Vlada kakšnega zakona ne predlaga v Državnemu zboru, ker z vsakim vladnim zakonom se zadeve na posameznih področjih dela slabše, po drugi strani pa je tudi res, kaj ima ta vlada v agendi. Veliko govori o tem, kaj vse bo naredila, potem pa, ko je treba iz teorije iti v prakso, pa se preučuje, razmišlja, ustanavlja komisije in tako naprej. Mi v Državnem zboru, ki smo po navadi krivi za vse, tudi za mejne spore med ministri in državljani Republike Slovenije, pa bi radi nekaj spremenili, ta vlada skupaj s koalicijo iz petnih žil potegne nekakšne polargumente, zakaj so proti. Skratka, ta zakon, vsaj po mojem mnenju kot predlagatelj, sem mislil, evo, nek čisto tehnični zakon, podaljšujemo možnost uporabe subvencioniranih študentskih bonov namesto do 20. do 22. ure. Vsak od nas ima kakšnega, če nima otroka, sina, partnerja ali koga, ki je nekako povezan s študentskim življenjem, bi pa rekli, pa hvala bogu, manjši proračunski znesek za našo družino, morda malo večji za državo, ampak država se je obvezala da študentom zagotavlja topel obrok, in če mu ga zagotavlja do 22. ure, pa res ni noben problem, če pa kakšnemu lačnemu študentu omogočimo pa topel obrok tudi do 22. ure. In ko govorimo o obroku, bi še enkrat opozoril na zakon iz leta 2007 – ja, tista zloglasna Janševa vlada je spremenila Zakon o subvencioniranju študentske prehrane, kjer je jasno zapisala: V javnem razpisu se kot prednostni kriterij upošteva kakovost hrane in njen cena. Takrat sem bil v Državnem zboru v eni drugi funkciji, pa vem, ko je prišel predlog zakona, pa smo se znotraj koalicije usklajevali, pa je prišlo mnenje Zakonodajno-pravne službe, pa smo rekli, dajmo čim boljše zakon urediti. Dali smo celo sankcije pri tem zakonu, kaj pa se lahko zgodi s ponudnikom, če ne spoštuje zakona. Dali smo Vladi čas, da sprejme pravilnik, kjer natančno določi, kaj in kako na tem področju. Če kakšen fast food uporablja kakovost hrane kot svoj argument, da uspe na razpisu, pa resnično še enkrat ponavljam, ni krivda SDS, kot za marsikaj drugega nismo mi krivi, čeprav smo za to okarakterizirani.

Morda nekaj zadev gospodu Kordišu. V SDS se strinjamo, da je ogromno problemov na področju študentov, mladine, visokošolskega izobraževanje, upam, da boste tudi vi vložili

kakšen zakon, ker mi jih imamo še nekaj namen vložiti, in upam, da se bo morda tudi, kljub temu da sedimo diametralno nasproti, pa kje srečali s kakšno tehnično ali sistemsko rešitvijo, da pa nekaj le izboljšamo. Gospoda Kordiša bi le opozoril, da se je ŠOS pri ZUJF strinjal s takratno spremembo, sedaj pa želijo študentje, da se jim spet omogoči tisto, kar je že nekoč bilo, in mi smo jim prisluhnili; tako kot Nova Slovenija, Združena levica in Zavezništvo Alenke Bratušek, koalicija pa dela tako, da razmišlja in glasuje proti zakonom.

Še zadnje stvar gospodu Kordišu, ki je prej repliciral. Še enkrat bom prebral citat njegovega strankarskega kolega Luka Meseca pri spremembi ZUJF v decembru 2014 – ukrepi na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju, citat: "V Združeni levici bomo glasovali za, ampak izključno zaradi tega, ker nočemo minirati socialnega sporazuma s sindikati." Sicer ste, potem na koncu glede na izid glasovanja, malo "prpo stisnili" in ste verjetno dali kartico ven ali pa vas ni bilo prisotnih na glasovanju. Toliko o tem, da ste tudi vi napovedali enkrat podporo ZUJF, pa ste se potem na koncu malo prestrašili.

Da zaključim. S spremembo tega zakona ne bi rušili nobene systemske rešitve, ki je po našem mnenju dobra – spoštovana državna sekretarka, trenutno je dobra –, lahko bi pa bila za marsikaterega študenta še boljša, če bi podaljšali čas od 20. na 22. uro. Ne bi bilo 100 tisoč študentov v restavracijah do 22. ure, morda pa lahko nekdo. Že prej sem nekajkrat naštel, kako različni so vzroki, zakaj vsi študentje niso v študijskih središčih od zjutraj do poznega večera: finančna stiska doma, prostorska stiska, družinske zadeve take in drugačne; skratka, vedno je nek razlog. Zakaj ne bi z neko tehnično spremembo zakona nekomu, nekaterim, določenemu delu študentske populacije pa omogočili, da v skladu z njegovim ritmom življenja ali z njegovo željo omogočimo topel obrok preko subvencionirane študentske prehrane tudi do 22. ure.

Skratka, kot predlagatelj sem pričakoval, glede na to, da gre za tehnični zakon, veliko podporo brez nekih razmišljanj o tem, ali je ZUJF dober ali je slab, ali katera vlada je bila in katera ni bila in kdo kaj govori, kdo pa dela, da bomo podprli ta zakon. Verjamem, da vsi tisti, ki ste magistri in doktorji, ste nekoč pa le morali biti študentje, da ste se udeževali študijskih procesov – redno ali neredno, ne vem, razen morda tisti, ki ste prišli na faks, se vpisali, preplonkali diplomsko nalogo, naredili plagiat in potem niste potrebovali študentskih bonov, ker ste ta čas izkoristili za druge zadeve, ampak da ste nekako izkoristili subvencionirano študentsko prehrano in da razumete mlade, da imajo različne vzroke, da nekaj želijo po 22. uri; pa morda dvakrat na leto pride taka situacija. Ne! Ta vlada je rekla: tega ne podpiramo. Razlogi so taki in drugačni, kar naenkrat je zdravje problem mladih, finance spet niso prave, sama vlada pa

vloga zakone brez finančnih posledic, vsaj tako zapiše, čeprav praksa, vemo, kako je drugače – ampak, saj vemo, zakaj bo zakon padel. Eno napako ima – predlagatelja!

Še enkrat, hvala vsem tistim, ki boste ta zakon podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika, gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala.

Dve stvari. V Združeni levici smo podprli plačni dogovor s sindikati javnega sektorja, ker ni vseboval zniževanja socialnih pravic in niti ni vseboval kakršnihkoli določb o zmanjševanju števila zaposlenih. Kar je vsebovalo karkoli takega, smo zavrnili. Iz tega narediti nek strašen luping, kako smo sedaj mi v Združeni levici, da ZUJF je super, je pa res težka retorična akrobacija. To je prva stvar.

Druga stvar. Kar se tiče strinjanja ali nestrinjanja socialnih partnerjev. Če ti podpišeš nek dogovor, še ne pomeni, da se prav z navdušenjem z njim strinjaš. To pomeni zgolj in samo to, da je bilo razmerje družbenih sil tako, da si na neki točki ocenil, da si se izpogajal najbolje, kolikor si se lahko v razmerah tega, ko vlada nate pritiska, te demonizira, te šikanira v medijih in tako naprej in da si iztržil, kolikor si pač v takih razmerah lahko, in zaradi tega pristaneš in podpišeš neko stvar. To je svetlobno leto daleč od tega, da se strinjaš z neko zadevo. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Čas ste izkoristili. Kdor je želel, je dobil besedo, vendar pa časovno nismo porabili vseh minut. Zato po 71. členu Poslovnika, če še kdo želi razpravljati, prosim, da se prijavite. Bo še kdo razpravljati? Ne. Potem se zahvaljujem in zaključujem razpravo o predlogu zakona. O tem, ali je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v okviru glasovanj odločali jutri, 24. aprila. S tem zaključujem 10. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH ZAKONA O SOCIALNO VARSTVENIH PREJEMKIH.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno obravnavo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku predlagatelja gospodu Marjanu Pojbiču. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): / izključen mikrofon/ ... prisotna že dlje časa. Z zakonom predlagamo, da se odpravi prepoved razpolaganja z nepremičnino in obremenitvami le-te za tiste, ki prejemajo socialno varstvene pomoči, izmed katerih sta najbolj številčni denarna socialna pomoč in pa varstveni dodatek. Prav tako predlagamo, da se odpravi vračilo socialnih pomoči iz premoženja zapustnika, ki je bil socialno ogrožen. Le tako lahko dosežemo, da je socialna pomoč vredna svojega imena in ustreza načelu socialne države ter ni le brezobrestni kredit, ki ga država posodi socialno ogroženim ter se nato poplača iz njihovega skromnega premoženja. Tako bi Republika Slovenija sledila državam Evropske unije, ki imajo eno najnižjih stopenj revščine, kot so Finska, Švedska, Švica, Belgija ter tudi ostale, na primer Italija in Španija. Vračilo socialnih prejemkov iz zapustnikovega premoženja je bilo v Sloveniji uzakonjeno že leta 1977, torej v času prejšnjega režima, ki se je samodeklariral za socialen in pravičen, v resnici pa je bil daleč od tega. Ob nastopu dedovanja upravičencev v zadnjih leti pa so razsežnosti te nepravilne določbe postale očitne.

V letu 2010 je bila pod ministrom Svetlikom sprejeta nova socialna zakonodaja, ki se je začela uporabljati januarja 2012 in je vračilo socialnih pomoči zavarovala s tem, da je država prepovedala prejemnikom, da razpolagajo s svojim nepremičnim premoženjem, v kolikor ga imajo. Hkrati pa je ta zakonodaja izbrisala državne pokojnine ter varstveni dodatek, ki je namenjen starejšim in nezmožnim za delo, opredelila kot socialni transfer, kar je pomenilo, da ga je treba po smrti zapustnika vračati iz premoženja zapustnika. Zakonodaja, ki je bila sprejeta pod ministrom Svetlikom, je pomenila napad na podeželje, poslabšanje položaja najbolj socialno ogroženih in starejših oseb ter s tem tudi upokojujencev z najnižjimi pokojninami. Čeprav je bilo ob zakonodaji s strani takratne koalicije veliko govora o tem, da gre za pravično zakonodajo, ki bo izboljšala položaj socialno ogroženih, danes podatki kažejo, da se tveganje za stopnjo revščine od sprejetja te zakonodaje še povečuje, število varstvenih dodatkov, ki so namenjeni starejšim socialno ogroženim, pa se je zaradi rešitve v Svetlikovi zakonodaji v tem času znižalo za 78 %. V času druge Janševe vlade leta 2012 te zakonodaje ni bilo mogoče spremeniti, ker so se izvajale analize o vplivu te zakonodaje na socialne položaje upravičencev, ko pa so bile analize narejene, pa je vlada izgubila mandat zaradi nezakonitega poročila KPK in s tem tudi možnost predlagati ustrezne rešitve ob večinski podpori.

Predlagatelji zakona se zavedamo, da sedanje rešitve niso nujno protiuustavne, saj je Ustavno sodišče obrazložilo, da vračilo socialnih pomoči tako zasleduje tudi cilj, da jih ne prejemajo tisti, ki do njih niso upravičeni. Vendar se je treba zavedati, da je do te odločitve prišlo še v času, ko nova socialna zakonodaja ni bila sprejeta in

še ni določala temeljite preverbe socialnega položaja vsakega posameznika upravičenca preko podatkov in danes lahko dostopnih evidenc. Tako je le na državi odgovornost, da lahko preveri, ali posameznik ves čas prejemanja socialnih pomoči ustreza kriterijem socialne ogroženosti. Vsakršno vračanje socialnih pomoči ali prepoved razpolaganja s premoženjem smatramo kot nesorazmeren poseg za opravičevanja podeljevanja kredita države socialno ogroženim, ki ga morajo vrniti, namesto da bi jim bila dodeljena socialna pomoč, kot jo poznajo v drugih evropskih državah.

S tem predlogom zakona želimo doseči, da se uredi ta problematika v sodelovanju z vsemi poslanskimi skupinami, predvsem s SMC, Desusom, SD, ki so se v koalicijski pogodbi zavezali k reševanju te problematike in v svojih izjavah ter stališčih neprestano poudarjajo pomen socialne pravičnosti, predvsem ko gre za upokojujence in ostale najbolj ogrožene družbene skupine.

Spoštovane poslanke in poslanci, sedaj imate možnost, da pri reševanju tega socialnega vprašanja preidete od besed k dejanjem in to v najkrajšem mogočem času. Predlog zakona je pripravljen tako, da se ga v zakonodajnem postopku spremeni ali pa dopolni s kompromisnimi predlogi. V primeru, da bo zakon zavržen že v prvem branju, pa je to dodaten pokazatelj, da večina v tej sestavi Državnega zbora Republike Slovenije, eno govori / znak za konec razprave/ tudi na področju socialnega varstva in na škodo najšibkejših.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade gospe Martini Vuk, državni sekretarki na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Izvolite.

MARTINA VUK: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Predlog zakona, ki je danes pred vami, predlaga, da se v veljavnem Zakonu o socialno varstvenih prejemkih črtajo določbe, ki določajo vpis prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnin za upravičence do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ter celotno obveznost vračanja prejete socialne pomoči iz dediščine upravičencev socialne pomoči, omejitev dedovanja se v skladu z Zakonom o dedovanju pa naj se ne uporablja do sprejema nove ureditve dedovanja. Stališče Vlade Republike Slovenije je, da se omenjeni predlog zakona ne podpre, in sicer iz naslednjih razlogov.

Ustavno sodišče Republike Slovenije je že presojalo o ustavnosti 128. člena Zakona o dedovanju in odločilo, da je legitimno, da se dajalec pomoči lahko poplača iz zapustnikovega premoženja. Ugotovilo je namreč, da je bil

poseg v pravico do zasebne lastnine in dedovanja nujen zaradi varstva druge ustavne pravice, to je pravice do socialne varnosti drugih državljanov, torej tistih brez premoženja, ki jo zagotavlja Republika Slovenija, saj je dolžna zagotavljati socialno varnost vsem državljanom. Socialna država pa na temelju pravice do socialne varnosti ne sme ogroziti te pravice drugih.

Zakon o socialnem varstvu že ves čas določa možnost zavarovanja terjatve občine z zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve na nepremičnini upravičenca do oprostitve plačil ali do prispevka k plačilu storitev družinskega pomočnika. Republika Slovenija pa je omenjeno določbo razširila tudi na zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve na nepremičnini upravičenca do denarne socialne pomoči oziroma varstvenega dodatka. V vseh primerih, ko je zapustnikov dedič potreben pomoči, se pravi po smrti tistega, ki je prejemal varstveni dodatek ali denarno socialno pomoč, če se ugotovi, da je tudi njegov dedič, torej njegovi otroci praviloma, potreben te pomoči, se Republika Slovenija ali občina na podlagi 129. člena Zakona o dedovanju že sedaj odpušča pravice do povračila izplačane pomoči. Institut zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve torej predstavlja sredstvo zavarovanja, s katerim želi država zavarovati svojo terjatev oziroma pravico. Namen tega instituta pa nikoli ni bil zmanjševanje števila upravičencev do denarne pomoči, kar se tudi očita. Če pogledamo, leta 2012 je bilo povprečno mesečno 47 tisoč 880 prejemnikov denarne socialne pomoči, leta 2013 50 tisoč 648 in leta 2014 56 tisoč, približno, povprečno mesečnih prejemnikov denarne socialne pomoči.

Na podlagi ocene učinkov izvajanja nove socialne zakonodaje, ki jo je pripravil Institut za socialno varstvo, je bil sprejet nov Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialno varstvenih prejemkih. In tam so se spremenile oziroma popravile tiste glavne pomanjkljivosti, ki so se v času od začetka uporabe tega zakona pokazale kot tisti, ki so narekovale nujne in takojšnje spremembe. Tako se je dedovanje zapustnikovega premoženja omejilo do višine dveh tretjin prejetih sredstev, ki jih je prejel zapustnik po Zakonu o socialno varstvenih prejemkih. Prav tako se je dedovanje omejilo do višine denarne socialne pomoči, zmanjšanje za 12 najvišjih mesečnih zneskov, in še na to za eno tretjino od preostalih mesečnih zneskov prejete pomoči. To pomeni, da omejitve glede dedovanja ni, če je šlo za prejemanje denarne socialne pomoči do 12 mesecev ali pa če je zapustnik prejel izredno denarno pomoč, ne glede na to, kolikokrat jo je prejel.

Poudariti pa je treba tudi, da zakon loči pri ugotavljanju upravičenosti med tistimi nepremičninami ali tisto nepremičnino, v kateri upravičenec živi, ali pa preostalimi nepremičninami, ki jih mogoče ima.

Pomembno je povedati, da je tudi v koalicijskem sporazumu določeno, da se bo prejemniki varstvenega dodatka, ki imajo v lasti nepremično v manjši vrednosti, razbremenilo / znak za konec razprave/ ... nepremičnine in od te zaveze ne odstopamo. Zaradi vsega prej povedanega pa Vlada Republike Slovenije tega predloga ne podpira. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, spoštovani gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi!

Za Socialne demokrate so za kakovostno življenje vseh ljudi ključne dobrine, ki morajo biti varovane kot javno dobro, dostopne vsem. Socialna demokracija verjame, da je dolžnost države ustvarjati enakost možnosti za vse ljudi. Država mora imeti v rokah mehanizme za korektive nepravilnosti in neenakosti, za vzpostavljanje varnosti in za usmerjanje razvoja. Omogočiti je treba čim lažji dostop do uveljavljanja pravic, hkrati pa pravice vezati na obveznosti do skupnosti. Odgovorno državljanstvo temelji na zavedanju državljanke oziroma državljanca, da je del skupnosti in s tem tudi pravic in dolžnosti, povezanih z njo. Država in lokalne skupnosti so v okviru politik socialnega varstva dolžne zagotavljati pogoje, v katerih lahko posamezniki ustvarjalno sodelujejo in uresničujejo svoje razvojne možnosti ter s svojo dejavnostjo dosegajo raven in kakovosti življenja, ki ustreza merilom človeškega dostojanstva.

Ob tem velja poudariti, da so socialni transferi namenjeni tistim, ki nimajo ničesar in se sami ne morejo preživljati. Torej tistemu, ki si zase in za svoje družinske člane ne more zagotoviti sredstev v višini minimalnega dohodka iz razlogov, na katere ni mogel vplivati. Tistemu, ki se ne more preživljati, zagotoviti sam z delom, s pravicami iz dela ali zavarovanjem z dohodki iz premoženja in iz drugih virov oziroma z nadomestili ali prejemki po drugih predpisih ali s pomočjo tistih, ki so ga dolžni preživljati, ali na drug način, ki ga določa zakon. Vsi ostali, ki imajo kakršnokoli lastnino, pa morajo za svoje preživetje to premoženje aktivirati. Kadar si posamezniki in družine ne morejo sami zagotoviti socialne varnosti, so upravičeni do pomoči, ki jo v okviru aktivne socialne politike zagotavlja država in lokalna skupnost.

Ustavno sodišče je ob presojanju ustavnosti Zakona o dedovanju odločilo, da je legitimno, da se tisti, ki pomoč daje, lahko poplača iz zapustnikovega premoženja. Ugotovilo je, da je poseg v pravico do zasebne lastnine in dedovanja nujen zaradi varstva druge ustavne

pravice, to je pravice do socialne varnosti drugih državljanov, ki jo zagotavlja Republika Slovenija, saj je dolžna zagotavljati socialno varnost vsem državljanom. Socialna država na temelju pravice do socialne varnosti ne sme ogroziti te pravice z neupravičenim siromašenjem skladov za zagotavljanje te pomoči. Ustavno sodišče je ugotovilo tudi, da iz pravice do zasebne lastnine in dedovanja za dediča ne izhaja pravica, da bi lahko dedoval premoženje zapustnika, ne da bi bil hkrati pripravljen sprejeti morebitne obveznosti, ki so povezane z dedovanjem zapustnikovega premoženja. Mednje vsekakor sodi tudi obveznost povračila vrednosti dane socialne pomoči, ki jo je zapustnik prejel od države. S to pomočjo se je za časa zapustnikovega življenja ohranjala vrednost premoženja, ki je po njegovi smrti predmet dedovanja. Po presoji Ustavnega sodišča je bistveno, da imajo dediči povsem avtonomno možnost izbire, ali povrnejo prejeto pomoč in dedujejo celotno zapuščino ali pa dopustijo izločitev dela zapuščine v korist dajalca pomoči. V nasprotnem primeru bi država neupravičeno zmanjševala sredstva za zagotavljanje pomoči drugim, ki to pomoč potrebujejo, ker nimajo drugih ustreznih sredstev za življenje.

Zakon o dedovanju še določa, da se lahko dajalec pomoči do konca zapuščinske obravnave tudi odpove pravici do povračila te pomoči, če so zapustnikovi dediči – njegov zakonec ali njegovi otroci –, ki so sami potrebni pomoči. Vlada Republike Slovenije je najnujnejše pomanjkljivosti socialne zakonodaje odpravila že leta 2013, ko je sprejela določene popravke zakonodaje, ki so se v praksi izkazali kot najbolj pereči. 1. januarja 2014 so tako v veljavo stopile spremembe socialne zakonodaje, ki so med drugim uzakonile, da ni več treba vračati denarne socialne pomoči izredne denarje socialne pomoči, ki jo je oseba prejela za dvanajst ali manj mesecev. Če jo je prejela več kot dvanajst mesecev, pa se dedovanje omeji tako, da se od prejete pomoči najprej odšteje dvanajst najvišjih mesečnih zneskov, nato pa še ena tretjina od preostalih mesečnih zneskov prejete pomoči. Največje zmanjšanje v primerjavi s prejšnjo ureditvijo je bilo ugotovljeno prav pri prejemkih varstvenega dodatka. Zato so tudi na tem področju razširili splošne pogoje za upravičenost do te pravice. Kot premoženje se za pridobitev varstvenega dodatka ne upošteva premoženje oziroma denarna sredstva samske osebe v višini do 2 tisoč 500 evrov oziroma družine do 3 tisoč 500 evrov. Ker se je veliko posameznikov odločilo za odpoved tej pravici zaradi zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine, zdaj velja, da se omejitev dedovanja premoženja osebe, ki je prejela varstveni dodatek, lahko omeji samo do višine dve tretjini vrednosti prejete pomoči. Seveda pa že sprejeti popravki še vedno ne pomenijo optimalne rešitve.

Vlada pripravlja tudi rešitve za pomanjkljivosti in nedorečenosti, ki ostajajo in zahtevajo

temeljitejše spremembe in analize, med katerimi je tudi vprašanje zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve. Skladno s koalicijskim sporazumom bo prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lastni nepremičnino v manjši vrednosti, razbremenila prepovedi odtujitve nepremičnine. V skladu z Resolucijo o nacionalnem programu socialnega varstva 2013–2020 bodo korekcije različnih področij iz sistema socialne varnosti v širšem smislu v prihodnje po eni strani usmerjene v izboljšanje položaja socialno najbolj šibkih skupin v okviru splošne solidarnosti, po drugi strani pa vzpostavljanje sistemov dodatne socialne varnosti.

Socialni demokrati menimo, da predlog novele ruši sistem socialnega varstva, ki temelji na socialni pravičnosti, solidarnosti ter na načelih enake dostopnosti in proste izbire oblik, zato predloga zakona v predlaganem besedilu ne moremo podpreti. Glasovali bomo proti sklepu, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združene leve.

LUKA MESEC (PS ZL): Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Stopnja tveganja revščine v Sloveniji je še vedno nižja kot v večini evropskih držav, vendar pa to ne bi smel biti razlog za zadovoljstvo in izgovor za neukrepanje. Nasprotno, ta podatek pove, da je pojav revščine v Sloveniji na srečo obvladljiv in da bi ga lahko z zavestno politično akcijo tudi odpravili. Glede na različne kriterije v Sloveniji od 4 do 6% ljudi živi v hudem pomanjkanju. Ena od glavnih nalog katerekoli vlade bi zato morala biti, da tem 80 tisoč do 120 tisoč ljudem zagotovi dostojno življenje.

Slovenija si je v okviru programa Evropa 2020 zadala cilj, da zmanjša število statistično revnih za 40 tisoč. Po našem prepričanju je to preskromno in bi si morala Vlada za cilj zadati odpravo absolutne revščine do leta 2020, sploh ob ugodnih gospodarskih napovedih. Tu namreč ne gre za milijardne ukrepe, kot so bili, recimo, potrebni pri sanaciji bančnega sistema, ampak gre v večini za bistveno manjše ukrepe, v rangu nekaj 10 milijonov evrov, ki so v smislu proračuna povsem obvladljivi, gre samo za vprašanje prioritete in politične volje. Te politične volje pa na žalost še vedno ni, čeprav imajo vse stranke polna usta skrbi za revne in blaginjo. V nasprotnem primeru se Slovenija ne bi vsako leto oddaljevala od že tako preskromnih ciljev in neustrezno definiranih strategij Evrope 2020. Slovenija je namreč ena izmed redkih držav v Evropi, v katerih se revščina še kar povečuje. Socialni delavci in humanitarne organizacije pri tem opozarjajo, da se revščina ne samo

povečuje, ampak se tudi pogloblja. Revnih torej ni samo več, ampak so tudi vse bolj revni.

Vse od leta 1991 je opazen trend zaostrovanja pogojev za pridobivanje različnih vrst socialne pomoči. Še leta 2007 je bilo v Zakonu o socialnem varstvu baje samo 10 razlogov za zavrnitev prošilca za socialno pomoč. V zakonu, ki ga je sprejela socialdemokratska vlada leta 2010, pa je to število poskočilo z 10 na 30. In ti pogoji se zdaj ne imenujejo več zavrnitveni pogoji za socialno pomoč, ampak že kar krivdni. Ta sprememba ni naključna. Prosilce za socialno pomoč se zdaj na nek način obravnava kot prestopnike, ki zlorablajo sistem. Leta 2010, ko je dr. Svetlik, takratni minister, oče reforme, to reformo obrazlagal, je v medijih dejal naslednje: "Od 18 do 20 % sredstev javne porabe trošimo na neprimeren način." Skratka, če njegovo trditev poenostavimo, naj bi v našem sistemu bilo 20 % goljufij. Te besede so bile izrečene več ali manj na pamet, saj po podatkih dr. Dragoša in dr. Leskovškove s Fakultete za socialno delo na Irskem in v Veliki Britaniji, kjer o teh stvareh vodijo raziskave in evidence, prihaja do ca 1 % zlorab, v kar so vključene tudi napake sistema. Tu ne vidimo razloga, zakaj bi bilo pri nas kaj drugače. Skratka, reforma leta 2010 je bila narejena z namenom discipliniranja socialno ogroženih, čeprav ni ministrstvo razpolagalo z zanesljivimi podatki o zlorabah. Takrat je bil uveden nov znameniti računalniški sistem, ki omogoča preverjanje podatkov o prosilcih in prejemnikih iz kar 30 različnih informacijskih baz. Če nekoliko karikiram, za tajkuna velja bančna tajnost, prosilcu za denarno in socialno pomoč pa center za socialno delo pregleda vse račune, da ugotovi, ali ima mogoče kje shranjen kak evro prihrankov. S tem pa pridemo do problema, ki ga rešuje današnji predlog.

Namreč, leta 2010 je socialdemokratska vlada uvedla vračljivost varstvenega dodatka, s čimer denarna socialna pomoč in varstveni dodatek nista več socialni pravici, ampak sta postala neke vrste kredita, posojila, ki ga mora prejemnik ali pa njegovi potomci vrniti državi. Res je, da je že prej veljal Zakon o dedovanju iz leta 1976 oziroma 1978, ki je državi in občini omogočal, da se poplačata iz zapuščine prejemnika, vendar pa se zakon ni izvajal in prejemniki socialne pomoči so poročali, da so na centrih za socialno delo dobivali odgovore, da te pomoči ni treba vračati. Da je bil zakon mrtva črka na papirju, priznava tudi Vlada v svojem mnenju, ko pravi, da Republika Slovenija svojih pravic ni mogla učinkovito zavarovati, dokler ni bil spremenjen Zakon o socialno varstvenih prejemkih leta 2010. Ampak, že kmalu se je pokazalo, da je s tem zakonom nekaj hudo narobe, in to je bilo ob uveljavitvi leta 2012. Inštitut za socialno varstvo je takrat namreč ugotovil, da se je varstvenemu dodatku zaradi uveljavitve tega zakona odpovedalo 16 tisoč 100 oseb, ki so bile po predpisih do njega upravičene. Število prejemnikov v kategoriji do

63 let se je zmanjšalo za kar 77 % v enem samem letu, v kategoriji nad 63 let pa za 68 % – citiram raziskavo tega inštituta.

Glede na to, da se socialni položaj v Sloveniji od 2012 ni izboljšal, je jasno, da je bilo to drastično zmanjšanje prejemnikov socialne pomoči in varstvenega dodatka prav posledica teh sprememb, ki so socialno pomoč spremenile v kredit. Te podatke navajam zato, ker Vlada v svojem mnenju o predlogu navaja obratne podatke. In sicer pravi, da se je število prejemnikov denarne socialne pomoči v letih 2014 in 2013 povečalo. To mogoče drži, ampak ob tem je treba upoštevati, da se je v letih 2013 in 2014 število prejemnikov povečalo: prvič, zato, ker se je v letu 2012 zmanjšalo za kar 70 %, drugič, ker se je socialni položaj v letih 2013 in 2014 še nadalje poslabševal, in tretjič, ker je leta 2013 vendarle prišlo do spremembe zakona, ker je takratna vlada opazila, da je s tem zakonom nekaj hudo narobe.

Kot smo slišali že prej, je bila leta 2013 uvedena omejitev vračanja socialne pomoči na dve tretjini zneska in dodatna varovalka za prejemnike socialne pomoči, tako da se zdaj upošteva samo še pomoč, ki jo je posameznik prejemal več kot 12 mesecev. Poleg tega se je takrat v mnenju Vlade oziroma v odgovoru poslancu Lászlú Gőnczu pojavil zapis, da se koalicija nagiba tudi odpraviti vračanja varstvenega dodatka za prejemnike, ki imajo v lasti samo manjšo nepremičnino. Skratka, nekako se je že takrat začel oblikovati konsenz, da je s tem zakonom nekaj narobe in da je treba vračljivost socialne pomoči začeti odpravljati. Zato ne razumem, zakaj koalicija in Vlada nasprotujeta zakonu že v prvi obravnavi in zakaj vztrajata na tem, da bosta pripravili svojo novelo zakona, namesto da bi na tem primeru poskušali najti skupno rešitev. Mislim, da so odprte samo tri točke, okrog katerih bi se bilo treba poenotiti v drugem branju. In te so: prvič, ali naj razbremenimo samo prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti manjšo nepremičnino, ali pač vse prejemnike varstvenega dodatka, ne glede na nepremičnino, v kateri živijo. Drugič, ali naj razbremenimo samo prejemnike varstvenega dodatka ali pa tudi prejemnike socialne pomoči, in tretjič, ali naj odpravimo zgolj prepoved razpolaganja in odtujitve v Zakonu o socialno varstvenih prejemkih ali pa tudi v Zakonu o dedovanju.

In če grem nekoliko po vrsti, da ilustriram mnenje Združenje levice glede teh dilem. Glede prve, se pravi, ali naj razbremenimo samo tiste prejemnike varstvenega dodatka, ki živijo v manjših nepremičninah, ali vse, smo naslednjega mnenja. Do varstvenega dodatka je upravičen starostni ali invalidski upokojenec, ki imajo manj kot 465 evrov mesečno lastnih dohodkov. Tukaj ne gre za pokojnino, ampak za vse dohodke. Ob tem naj povem, da statistični prag revščine za samsko osebo znaša 593 evrov, se pravi dobrih 130 evrov več od tega. Ob tem se upošteva tudi njegovo premoženje, in

sicer vse nepremičnine, tudi nepremičnina, v kateri prosilec živi, če stanovanje presega 60 kvadratnih metrov. V tem primeru se to upošteva že pri odmeri varstvenega dodatka in je varstveni dodatek nižji, saj se upošteva, da s temi kvadratnimi metri nad 60 kvadratov posameznik ustvarja nek dohodek, čeprav ga v resnici ne. Treba se je zavedati, da v Sloveniji veliko ljudi živi v stanovanjskih hišah, ki so razmeroma velike, pa ne ustvarjajo nobenih prihodkov in niso noben znak premožnosti. Pač včasih v Sloveniji si je lahko tudi vsak navaden delavec zgradil hišo, sploh je bil ta model prevladujoč na podeželju. Na žalost so se ekonomske razmere tako spremenile, da je to, kar je bil včasih standard, danes postalo nepredstavljivo. Vendar pa se je treba zavedati, da te nepremičnine danes velikokrat ne omogočajo več normalne kakovosti bivanja in da povzročajo visoke stroške, ljudje, ki v njih prebivajo, pa pogosto nimajo nobene opcije. Zato je popolnoma nesprejemljivo, da se te ljudi na ta način diskriminira, ker ne moremo jih siliti, da prodajo svoje hiše v Halozah ali Beli krajini, za to ne bi dobili niti toliko denarja, da bi si lahko kupili kakšno garsonjero v kakšnem od mest.

Se pravi, tukaj smo v Združeni levici mnenja, da glede na tip poselitve, ki ga imamo v Sloveniji, moramo strmeti k temu, da se to upošteva tudi v socialni zakonodaji in da se omogoči vsem ljudem, ne glede na velikost nepremičnine, v kateri živijo, da normalno prejemajo varstvene dodatke.

Potem glede druge dileme. Se pravi, ali naj razbremenimo samo prejemnike varstvenega dodatka ali pa prejemnike socialne pomoči. Tudi tukaj v Združeni levici ne vidimo utemeljenega razloga, zakaj bi nekdo, ki prejema socialno pomoč 12 mesecev, ne vrnil nič, nekdo, ki je od nje odvisen, na primer dve leti, pa mora vrniti dve tretjini tistega, kar je prejel v drugem letu prejemanja. Za nas je je to enako nesprejemljivo, kot če bi se nekdo spomnil, da je treba začeti vračati otroški dodatek, dodatek za veliko družino, subvencionirano plačilo vrtca, subvencionirano prehrano ali pa subvencijo za bivanje v študentskem domu. Nesprejemljivo je, da katerakoli vrsta socialne pomoči postane na nek način kredit. V resnici je tukaj samo ena razlika: dolgotrajno socialno pomoč prejemajo tisti, ki nimajo družbene moči, nimajo svojih sindikatov, ni jih slišati v medijih, nimajo političnih strank, ki bi jih zastopale, in zato so pač v nekem obdobju postali na ta način tarče politike.

V Združeni levici bomo zato storili vse, da se to spremeni in da se izboljša položaj socialno ogroženih in eden od ukrepov na tej poti je zagotovo odprava vračanja dolgotrajne socialne pomoči. Tukaj že slišimo ugovore, če gremo po tej poti, bodo ljudje demotivirani za delo ali da ne bodo več hoteli delati. Tukaj bi želel povedati, da je imela Slovenija praktično 40 let po drugi svetovni vojni polno zaposlenost in čeprav socialna zakonodaja takrat ni bila tako stroga,

kot je danes, ni prihajalo do tega, da ljudje ne bi hoteli delati. Če to ni bil problem takrat, ne vem, kako naj bi bil problem danes, ko imamo 120 tisoč brezposelnih, in mislim, da je sploh v Sloveniji zelo malo ljudi, ki bi zamenjali minimalno plačo, ki z dodatki za prevoz in prehrano znaša okoli 600 evrov, za, recimo, 269 evrov socialne pomoči. Namesto da povsod iščemo zlorabe, raje poskrbimo, da nihče zaradi nerazumnih pogojev ne bo več ostal brez pomoči takrat, ko jo najbolj potrebuje.

Glede tretje dileme, ali naj odpravimo zgolj prepoved razpolaganja in odtujitve v Zakonu o socialno varstvenih prejemkih ali pa tudi v Zakonu o dedovanju, smo naslednjega mnenja. Mi imamo že tako v Sloveniji izjemno stroge cenzuse in postopke, v katerih človeka praktično v preverjanju slečejo do nagega. S tem ne preprečujemo samo zlorab, ampak marsikomu tudi onemogočimo prejemanje socialne pomoči. To je eden od pogojev, ki ljudi najbolj odvrača od tega, da bi sploh zaprosili za pomoč, se pravi, eden od pogojev, ki ljudi najbolj odvrača od tega, kar smo videli prej na primeru leta 2012, ko je ta zakon stopil v veljavo, je eden od pogojev, ki ljudi odvrača ravno vračanje socialne pomoči.

Tukaj je že znan kronski argument oziroma kronski protiargument, ki izhaja iz odločitve Ustavnega sodišča leta 1997, in se glasi: država mora zagotavljati socialne pravice vsem, zato ne sme neupravičeno siromašiti proračunskih prihodkov. Ampak prejemniki socialne pomoči dokazano živijo v hudem pomanjkanju, namreč njihovo premoženjsko stanje se preverja iz več kot 30 baz, in če ne bi živeli v hudem pomanjkanju, bi se izredno težko prebili skozi vse cenzuse. Ne vem, kdo potem reče, da je pomoč tem ljudem neupravičeno siromašenje proračuna. Pomoč tem ljudem je najvišja tako ustavna kot moralna zahteva. In naravnost cinično je, da se socialno ogroženim ljudem, ki so si s svojim trudom ali trudom svojih prednikov zgradili hišo, sedaj očita, da siromašijo proračun. Ti ljudje ne vodijo fiskalne politike. Proračun siromašijo vlade s svojim fiskalnim pravilom in s tem, ko ne povečajo prihodkov na tistih področjih, kjer so velike rezerve.

Tu sem že zadnjič govoril o tem, kje so rezerve, ki bi jih morala Vlada izkoristiti. Slovenija v povprečju zbere 35,7 % davkov, povprečje EU je skoraj 40 %. Se pravi, na davčni politiki imamo precej rezerv. Ena izmed najbolj perečih vrzeli so davki na kapital, ki v Evropski uniji v povprečju znašajo 20 %, pri nas polovico manj. V Sloveniji imamo praktično neobstoječe davke na luksuz in davke na premoženje in vse to so možnosti, kjer bi lahko proračun okrepili na prihodkovni ravni. Poleg tega pa so rezerve tudi na strani odhodkov. Če ne bi bilo TEŠ 6, če ne bi preplačevali avtocest, če ne bi bilo izdatkov za zvezo Nato in če bi izvedli pravično davčno reformo, za začetek lahko samo dvig davka na dobiček, recimo, na raven, ki ga imajo v Avstriji,

bi se hitro našlo dovolj sredstev za to, da bi se lotili odpravljanja absolutne revščine.

Naša družba namreč, Slovenija, letno ustvari 2,2 milijardi evrov presežka v trgovini s tujino. To je eden izmed največjih presežkov v Evropski uniji, ampak problem pa je, da se ta denar koncentrira pri bogatih, namesto da bi se pravično razporedil po družbi. In to bi morala biti naloga Vlade. Državnega proračuna zato ne siromašijo socialno ogroženi. Siromašijo ga tisti, ki vodijo našo fiskalno politiko in državne nalože zadnjih 10 let.

Fiskalnih razlogov za vračanje socialne pomoči in varstvenih dodatkov ni. To so samo izgovori in zato bomo v Združeni levici seveda predlagane spremembe podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokrati.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani!

Stopnja tveganja revščine se od leta 2008 nezadržno povečuje, na kar krščanski demokrati vseskozi opozarjamo. Ocenjujemo, da številni ukrepi levih vlad niso prijeli. Predlagatelji novele Zakona o socialno varstvenih prejemkih opozarjajo na uradne podatke Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ki kažejo na uničujoče posledice slabega odziva na gospodarsko in socialno krizo. Število prejemnikov denarne socialne pomoči se je od leta 2012 namreč močno povišalo; s 418 tisoč 211 na 572 tisoč 346 v letu 2014. Na drugi strani se je po uveljavitvi sprememb socialne zakonodaje takratnega ministra Svetlika leta 2012 drastično znižalo število prejemnikov varstvenega dodatka, in sicer kar za 78 %. Številni starejši, predvsem tisti, starejši od 66 let, so se namreč odpovedali prejemanju varstvenega dodatka v strahu, da bi ostali brez nepremičnine, v kateri živijo oziroma brez zmožnosti razpolaganja s to nepremičnino. Namreč, bojazen je bila, in tudi tako je pisalo, da bi jim lahko država nanjo vpisala prepoved razpolaganja.

Krščanski demokrati opozarjamo na ugotovitve Inštituta za socialno varstvo, ki v poročilu Socialni položaj v Sloveniji 2013–2014 ugotavlja, da imajo zaradi v povprečju nizkih pokojnin starejši zelo visoke stopnje tveganja revščine. Še posebej ženske, vendar se je v letu 2013 občutno povišala tudi stopnja tveganja revščine starejših moških. S prenosom varstvenega dodatka v sistem socialnih transferjev je radikalno upadlo število prejemnikov varstvenega dodatka in se od leta 2012 naprej še vedno znižuje. Ključen razlog za upad varstvenega dodatka je neuveljavljanje pravice s strani starejših. Podatkov o načinih preživetja in o tem, kako so ali niso njihova socialna omrežja prevzela večjo podporno vlogo po letu 2012, pa

nimamo. Prava tako nimamo podatkov o bivših prejemnikov državnih pokojnin, ki niso izhajale iz pokojninskega zavarovanja, saj je bila ta pravica z letom 2012 kot nova socialna zakonodaja ukinjena. Stiske starejših se s tem samo še povečujejo.

Krščanski demokrati bomo predlagano novelo podprli, odgovorni pa naj v najkrajšem času celovito uredijo na področju na način, ki bo spoštoval človekov dostojanstvo. Trenutno za to v naši državi najbolj skrbijo Karitas, Rdeči križ ter ostale dobrodelne organizacije.

PODPRESEDIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala.

Mag. Mirjam Bon Klanjšček bo predstavila stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek. Izvolite.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS ZaAB):
Spoštovani!

Skupina poslank in poslancev stranke SDS z novelo Zakona o socialno varstvenih prejemkih predlaga, da se v veljavnem zakonu črtajo določbe, ki določajo vpis prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnin za upravičence do denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ter celotno obveznost vračanja prejete socialne pomoči iz dediščine upravičenca socialne pomoči, in sicer za prejeto denarno socialno pomoč, varstveni dodatek, oprostitev plačil socialnovarstvenih storitev ter prispevka k plačilu sredstev, namenjenih za plačilo oziroma doplačilo pravic družinskega pomočnika. Poleg tega predlagajo, da naj se omejitev dedovanja po 128. in 129. členu Zakona o dedovanju ne uporablja do sprejetja nove ureditve dedovanja.

Predlagatelju novele zakona zatrjujoč, da prepoved razpolaganja in obremenitev nepremičnin predstavlja nesorazmeren ukrep v pravico do socialne varnosti, ki ne zasleduje legitimnega in učinkovitega cilja. S temi navedbami se v Zavezništvu ne moremo strinjati. Predlagatelja opozarjamo na Zakon o delovanju iz leta 1976, ki že ves čas določa, da se dedovanje premoženja osebe, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, omeji do višine vrednosti prejete pomoči. Tudi socialistična družbena ureditev Socialistične republike Slovenije, ki je v ustavi iz leta 1974 kot temelje navajala ekonomsko, socialno in osebno varnost delovnih ljudi in solidarnost in vzajemnost vsakogar do vseh in vseh do vsakogar, je poznala oziroma vsebovalo omenjeni ukrep. Tudi v socializmu so oziroma smo skupaj s predlagatelji razumeli, da je država dolžna zagotavljati socialno varnost vsem in da je ne sme ogroziti z neupravičenim siromašenjem sredstev za zagotavljanje socialne pomoči.

Poleg tega predlagatelji tudi napačno tolmačijo oziroma uporabljajo odločbo Ustavnega sodišča iz leta 1997, kateri je to odločilo, da je legitimno, da se dajalec socialne pomoči lahko poplača iz zapustnikovega premoženja. Predlagatelji

nadalje navajajo, da Inštitut Republike Slovenije za socialno varnost opozarja na velik trend upadanja števila prejemnikov varstvenega dodatka v starosti od 66. leta dalje. Zmanjšano število prejemnikov varstvenega dodatka je posledica tega, da mnogi starejši ne želijo, da se jim na nepremičnino vpiše prepoved razpolaganja, saj to med drugim razumejo kot poseg v njihovo osebno dostojanstvo, ker gre za edino lastnino, ki jo imajo in za katero so varčevali celo življenje.

Predlagatelja želimo opozoriti, da se število prejemnikov denarne socialne pomoči v Sloveniji povečuje. Na začetku letošnjega leta jih je bilo skoraj 54 tisoč, in sicer okoli 4 tisoč upravičencev več kot lani. Razlog za to je tudi v tem, da pomoči ni več treba vračati, zato razumljivo več ljudi prosi zanjo. Lani so namreč začele veljati spremembe zakonov, ki smo jih sprejeli leta 2013, s katerimi se je med drugim omililo dedovanje pri denarnih socialnih pomočeh. Izredne denarne socialne pomoči se ne vrača, pri denarni socialni pomoči pa se je vračilo pri dedovanju omejilo. Tako se je dedovanje zapustnikovega premoženja omejilo do višini dveh tretjin prejetih sredstev, ki jih je zapustnik prejel iz naslova varstvenega dodatka po Zakonu o socialno varstvenih prejemkih. Če pa je zapustnik prejel denarno socialno pomoč za več kot dvanajst mesecev, se je dedovanje zapustnikovega premoženja omejilo do višini denarne socialne pomoči, zmanjšane za 12 najvišjih mesečnih zneskov, nato pa zmanjšane še za eno tretjino od preostalih mesečnih zneskov prejete pomoči. Dedovanje zapustnikovega premoženja se ne omeji, če je ta denarno socialno pomoč prejel za dvanajst mesecev ali manj in če je prejel izredno denarno socialno pomoč. Je pa res, da se večajo tudi socialne stiske, na kar pa ne moremo biti ponosni.

V Zavezništvu predlagatelje opozarjamo, da so pri navajanju analize Inštituta za socialno varstvo pozabili navesti, da sta sprememba socialne zakonodaje in Zakona za uravnoteženje javnih financ, ki je bil sprejet v mandatu vlade Janeza Janše, najbolj prizadela srednji sloj. Učinki so se pokazali šele proti koncu leta 2013, kar je pomenilo, da je prejšnja vlada zaradi predčasnega zaključka mandata tega trenda ni mogla več zaustaviti. Stopnja tveganja revščine se je povečala, iz analize pa izhaja tudi, da je nižji srednji razred ena največjih žrtev. Dohodki so se jim znižali, vendar pa so še vedno nad cenzusom, da bi dobili kakršenkoli priliv iz javnih sredstev. Zato se nam zdi absurdno, da predlagatelji danes ugotavljajo, da se je zaradi spremenjene zakonodaje zmanjšalo število prejemnikov varstvenega dodatka, kar po njihovem kaže na nesorazmernost ukrepov države za zagotavljanje socialne varnosti.

Stranka SDS leta 2012, ko je bila v vladi, na takšne spremembe ni niti pomislila. Še celo več, z Zakonom za uravnoteženje javnih financ je

lomastila po socialnovarstvenih prejemkih, zato to potezo stranke SDS ocenjujemo bolj kot populizem in neiskreno namero pomagati upravičencem. Kot že omenjeno, smo leta 2013 najnujnejše pomanjkljivosti že odpravili, druge pomanjkljivosti pa bo morala odpraviti bivša in sedanja ministrica. V Poslanski skupini Zavezništvo ne dvomimo, da se bo tega problema lotila strokovno in zavzeto. Poleg tega pa se je trenutna vladajoča koalicija že v koalicijskem sporazumu zavezala, da bo prejemnik varstvenega dodatka, ki imajo v lasti nepremičnino v manjši vrednosti, razbremenila prepovedi odtujitve nepremičnine. V Zavezništvu zaradi zgoraj navedenih argumentov Predloga zakona o spremembah Zakona o socialno varstvenih prejemkih ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Grošelj Košnik bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra. Izvolite.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Spoštovani kolegi in kolegice!

Predlog zakona o spremembah Zakona o socialno varstvenih prejemkih predvideva črtanje določb, ki določajo vpis prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine za prejemnike denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ter celotne obveznosti vračanja prejete socialne pomoči iz dediščine prejemnika socialne pomoči, in sicer za prejeto denarno socialno pomoč, prejeti varstveni dodatek ter oprostitev plačil socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu sredstev, namenjenih za plačilo oziroma doplačilo pravic družinskega pomočnika. Pri vseh teh oblikah pomoči je treba povedati, da so te od leta 2010 do danes že bile spremenjene na podlagi zaznanih težav pri izvajanju socialne zakonodaje in z namenom zagotavljanja večje socialne varnosti posameznikom.

Pri spremembah velja izpostaviti vsaj tiste, ki so se nanašale na denarno socialno pomoč in varstveni dodatek. Z novelo Zakona o socialno varstvenih prejemkih iz leta 2013 se je namreč razširil krog upravičencev do denarne socialne pomoči, uvedena pa je bila tudi sprememba, s katero danes ni treba več ob dedovanju vračati izredne denarne socialne pomoči ter denarne socialne pomoči, ki jo je oseba prejela za 12 ali manj mesecev. Novela pa se je dotaknila tudi področja dedovanja. V primeru, da je oseba prejela denarno socialno pomoč za več kot 12 mesecev, se je dedovanje omejilo tako, da se od prejete pomoči najprej odšteje 12 najvišjih mesečnih zneskov, nato pa še ena tretjina od preostalih mesečnih zneskov prejete pomoči.

Podobno je bilo s spremembami pri določanju pogojev za upravičenost do varstvenega dodatka. Podatki o številu prejemnikov varstvenega dodatka decembra

2011 in decembra 2012 res kažejo, da se je število prejemnikov zmanjšalo za dobre tri četrtine. Veliko posameznikov se je odpovedalo varstvenemu dodatku zaradi zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine. Novela Zakona o socialno varstvenih prejemkih iz leta 2013 pa je uvedla omejitev na področju dedovanja, in sicer tako da se je premoženje osebe, ki je prejela varstveni dodatek, omejilo do višine dveh tretjin vrednosti prejete pomoči.

Ko govorimo o premoženju, nepremičninah, socialnih transferjih in omejitvah pri dedovanju, ne moremo mimo dejstva, da imamo v Sloveniji 83 % lastniških stanovanj. Stanovanjski primanjkljaj, do katerega prihaja zaradi neskladja med lokacijami naseljenih stanovanj in potrebami prebivalstva po stanovanjih na primernih lokacijah, visoka zasedenost lastniških stanovanj, 77 %, nizka stopnja medgeneracijske izmenjave stanovanj, ki bi različnim generacijam omogočila optimalne življenjske pogoje v določenem življenjskem obdobju, in tako dalje – to so specifične, ki jih je pri spremembi obravnavane zakonodaje tudi treba upoštevati.

Koalicijski partnerji smo se zavezali, da bomo prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti nepremičnino v manjši vrednosti, razbremenili prepovedi odtujitve nepremičnine, vendar ne na način, kot nam je predstavljen v obravnavanem predlogu zakona. Kot je že Ustavno sodišče ugotovilo ob presoji ustavnosti 128. člena Zakona o dedovanju, je možnost poplačila izplačanih socialnih pomoči iz zapuščine v skladu z ustavo. Republika Slovenija kot dajalka pomoči se lahko poplača iz zapustnikovega premoženja ob upoštevanju diskrecijske pravice odpovedati se zahtevku v primeru socialne ogroženosti dedičev. Nepravilno bi bilo, če bi država davkoplačevalski denar v obliki socialnih transferjev dodelila tudi tistim, ki niso materialno ogroženi, kar bi se izkazovalo po smrti zapustnika skozi premoženje, ki je bilo vzdrževano tudi s sredstvi socialne pomoči. Slednje se navezuje tudi na varstvo druge ustavne pravice, to je pravica do socialne varnosti drugih državljanov, v skladu s katero Republika Slovenija ne sme neupravičeno siromašiti fonda za zagotavljanje te pomoči. Pravica do zasebne lastnine in dedovanja pa pomeni, da dedovanje premoženja zapustnika ni mogoče brez sprejemanja morebitnih obveznosti.

V skladu s povedanim v Poslanski skupini Stranke modernega centra Predloga zakona o spremembah Zakona o socialno varstvenih prejemkih ne bomo podprli.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Jelka Godec bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav še enkrat!

V mesecu januarju tega leta se je Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide seznanil s poročilom Inštituta Republike Slovenije za socialno varstvo v letih 2013–2014 in glede na predhodna razpravljanja, ker vem, da so bili večinoma vsi na tem odboru, sem predvidevala, da ste si to poročilo malo bolj jasno prebrali oziroma prebrali v celoti, in mi je zelo žal, da ste povzemali samo določene zaključke iz tega poročila. Namreč, poročilo vsebuje raziskave in analize na področju sociale, poročilo se tudi ukvarja s tem, kako zakonodaja na področju socialne politike vpliva na spremembe socialnega položaja državljanov in če pogledamo nazaj, vemo, da je v letu 2010, torej 2010 v času vlade Socialnih demokratov, torej t. i. Pahorjeve vlade, je bil v Državnem zboru sprejet t. i. Svetlikov zakon – nekateri ste ga danes že omenjali –, in sicer Zakon o socialno varstvenih prejemkih.

Ta zakon je med drugim prenesel pravice, ki so imele socialnovarstveno naravo, iz pokojninskega sistema v sistem socialnih pomoči in zaradi tega, torej te spremembe je tudi varstveni dodatek prešel na področje socialne pomoči in prenesel v Zakon o socialno varstvenih prejemkih. Torej, se je prenesel v nov sistem, medtem ko je šlo pri državni pokojnini takrat za popolno ukinitvev. Torej, Svetlikov zakona je prinesel popolno ukinitvev varstvenega – pardon, državne pokojnine. Do te državne pokojnine so bili takrat upravičeni starejši od 65 let dalje, ki niso imeli nobenega drugega prihodka. Zakon je bil sprejet torej 2010, začel pa je veljati s 1. 1. 2012 in zato je takrat javnost s svojim ogorčenjem šla tudi na takratno tako imenovano drugo Janševo vlado, češ da je takrat SDS vzela državen pokojnine in da je pač prenesla vse te spremembe, ki jih je ta zakon o socialno varstvenih prejemkih prinesel.

Zakon je bil takrat v Državnem zboru sprejet z naslednjimi besedami takratnega ministra Svetlika, citiram: "Namen zakona je spodbujanje delovne aktivnosti prejemnikov socialnih pomoči, tistih prejemnikov, ki so seveda dela zmožni. Naš cilj je, da se uveljavi načelo spleča se delati oziroma spodbujanje teh prejemnikov k večji delovni aktivnosti oziroma ohranjeni, in motivacija za delo. Določa se nova višina osnovnega zneska minimalnega dohodka, to je zelo pomembno z vidika preprečevanja tveganja revščine in socialne izključenosti." Konec citata.

Takrat je tudi sedanja ministrica Kopač Mrakova zagovarjala ta Svetlikov zakon, bila je takrat generalna sekretarka, in dejala takole: "Namen tega zakona je zmanjševanje tveganja revščine in socialne izključenosti in spodbujanje delovne aktivnosti oziroma ohranjanja motivacije za delo. S prenosom državne pokojnine, z ukinitvijo državne pokojnine in s prenosom varstvenega dodatka v sistem socialne pomoči, vzpostavljamo transparentnejši in predvsem socialno pravičnejši sistem." Konec citata.

Danes žal ministrice ni tukaj, da bi branila takrat sprejeti zakon, da bi v bistvu s svojimi argumenti tudi povedala, zakaj po skoraj dveh letih sprejetega oziroma več kot dveh letih sprejetega Svetlikovega zakona Inštitut za socialno varstvo Republike Slovenije ugotavlja kritičen položaj v Republiki Sloveniji na področju revščine, kajti stopnja revščine je od leta 2000 naprej v Sloveniji strmo naraščala, v letu 2013 je dosegla 13,6 % in v letu 2014 14,5 %. Vsi podatki, ki jih navajam, so iz tega poročila. Poleti, sredi leta 2013, je takratni minister Vizjak naročil študijo z naslovom Ocena učinkov izvajanja nove socialne zakonodaje, in sicer z namenom, da preveri, kako sprejeti zakon vpliva na posebne kategorije prebivalstva. Danes smo že slišali, da je bila ta študija dana v izdelavo. Izdelana je bila sredi leta 2013. Žal takratna vlada Slovenske demokratske stranke teh sprememb, ki jih predlagamo danes, ni mogla predlagati, ker pač več po teh ugotovitvah, ki so bile, po teh ocenah ni bila več na vladi. Je pa nova vlada Alenke Bratušek takrat, tudi to smo že dane slišali, glede na študijo naredila določene spremembe v zakonu, vendar Inštitut za socialno varstvo danes opozarja, da te rešitve niso bile v celoti dobre oziroma niso bile izvedene v zadostni meri. Študija, ki jo je naredila takratna vlada oziroma je bila takrat narejena, je poudarjala kar nekaj slabosti uvedbe Svetlikovega zakona in prišla do zaključka, da imamo v slabšem materialnem položaju, kot je bilo leta 2010, zaradi uvedbe nove socialne zakonodaje predvsem enostarševske družine, družine z dijaki in velike družine ter osebe v starosti med 50 in 63 let, če govorimo o ženskah, in med 50 do 65 let, če govorimo o meji za moške, ter da za te družine oziroma te skupine ni glede na trenutno zakonodajo mogoče predvidevati izboljšanja socialnega položaja.

Po vseh napovedih ob uveljavitvi Zakona o socialno varstvenih prejemkih bi človek seveda pričakoval, da se bodo prošnje za denarno socialno pomoč zmanjšale, kajti takšen je bil namen nove socialne zakonodaje, ki je bila sprejeta 2010. Tako je vsaj napovedal takratni minister Svetlik in zdajšnja ministrica gospa Kopač Mrakova. Če bi seveda sledili cilju, ki so ga takrat poudarjali, in pa načelu spleča se delati oziroma spodbujanje teh prejemnikov k večji delovni aktivnosti oziroma ohranjanju in motivaciji za delo. Pa vendar je drugače. 1. 9. 2012 je bilo število vseh upravičencih denarne socialne pomoči več kot 67 tisoč, za to smo namenili 10,5 milijona evrov, 1. 6. 2014 pa je bilo vseh upravičencev že več kot 75 tisoč in za to smo namenili kar 2 milijona več. To kaže torej, da se socialna situacija ljudem zaostruje, kot sem dejala, pa je najhuje na področju enostarševskih družin, starejših, upokojencev in predvsem tistih, ki živijo sami v svojem gospodinjstvu.

Varstveni dodatek je bil pred uveljavitvijo Svetlikovega zakona mesečni denarni dodatek k pokojnini, ki je bila nižja od mejnega zneska. Bil

je torej neke vrste korekcija z namenom izboljšanja materialnega položaja prejemnika. Po sprejetem Svetlikovem zakonu je varstveni dodatek socialno varstveni prejemek, ki ga dobijo tisti upravičenci, ki nimajo materialne varnosti, si je ne morejo zagotoviti zaradi določenih okoliščin, na katere pa sami nimajo vpliva. Zagotavlja torej kritje stroškov, ki nastanejo v daljšem časovnem obdobju, to je za vzdrževanje nepremičnin, recimo, ni pa namenjen za kritje stroškov za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb. Za varstveni dodatek lahko zaprosijo osebe, ki so trajno nezaposljive ali nezmožne za delo, in pa starejši od 63 let pri ženskah in 65 let pri moških. Kot sem dejala oziroma to je podatek, se opravičujem, decembra 2013 je bilo prejemnikov tega varstvenega dodatka dobrih oziroma slabih 47 tisoč, po uveljavitvi zakona čez leto dni pa jih je bilo le 10 tisoč. Gre torej, kot ste že danes slišali, za 78 % znižanje pri prošnjah za varstveni dodatek. Največji razlog za to, ki ga se navaja tudi v poročilu Inštituta za socialno varstvo, pa je, da je razlog Svetlikov zakon, ki je uzakonil zaznambo prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine prejemnika varstvenega dodatka v korist Republike Slovenije in omejitve pri dedovanju.

Vseskozi se torej pojavlja trend zmanjšanja prejemnikov varstvenega dodatka, predvsem v starostni skupini tam nekje od 66 let dalje, in ta trend je v bistvu zelo zaskrbljujoč. Zmanjšano število prejemnikov varstvenega dodatka je seveda tudi posledica tega, da mnogi starejši ne želijo, da se jim na nepremičnino, če lahko tako rečem, vpiše država, da imajo prepoved razpolaganja z nepremičnino. Med drugim to starejši razumejo tudi kot poseg v njihovo osebno dostojanstvo, ker gre v bistvu pri nekaterih za edino lastnino, ki jo imajo, in so v bistvu varčevali celo življenje in si jo prigarali, nekateri res prigarali, s trdim delom.

Vsi podatki kažejo, da prenos varstvenega dodatka iz pokojninskega sistema v socialni sistem ni bilo primerno dejanje. Število prejemnikov torej pada. V Sloveniji beležimo nadpovprečno visoko stopnjo tveganja revščine pri osebah, starejših od 65 let, in še posebej pri tistih starejših, ki živijo sami. Vemo tudi, da so starejši lastniki nepremičnine, za katere so delali celo življenje, živijo z nizkimi pokojninami, na kar se opozarja tudi v Poslanski skupini Desus, potem Združenje društev upokojencev Slovenije in še marsikdo, ki pozna to problematiko. Prihaja do situacij, ko starejši ne zaprosijo za varstveni dodatek, ker se bojijo vknjižbe na nepremičnino, zaradi nizkih prihodkov pa žal ne morejo preživljati sebe, kaj šele, da bi imeli sredstva za plačevanje elektrike, vode ali pa za obnavljanje nepremičnin, ki pa – ampak v tem primeru ne govorim za tiste velike nepremičnine, ampak za manjše hiške ali enosobna stanovanja. Bojijo pa se tudi, da bi to bremenilo dediče, kajti velikokrat so cele družine take, ki živijo pod pragom revščine ali pa so na meji, in vračanje

varstvenega dodatka bi bil udarec tudi za dediče. S tako politiko, s takim zakonom smo v Sloveniji dobili novo ranljivo skupino, starejše samske ženske z zelo nizkimi pokojninami in predvsem tiste, ki so starejši od 65 let.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo mnenja – in to poudarjamo že dalj časa –, da se socialni problem, če želite tudi problem revščine, ne more reševati le s spremembami na področju socialnih transferjev na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, vendar je treba dati večji poudarek sistemskim rešitvam na področju gospodarstva, trga dela in tudi na področju šolstva v povezavi z gospodarstvom. Glede na to smo predlagali že več ukrepov tudi na tistih področjih, ki bi lahko prinesla povečanje ekonomske stabilnosti pri ljudeh, vendar so bili vsi naši predlogi žal zavrnjeni. Pričakovali bi, da bosta vladna koalicija in vlada sprejeli naš predlog vsaj v prvem branju, torej predlog sprememb zakona o uveljavljanju socialnih prejemkov. Če drugače ne, po besedah ministra Mramorja, ki govori, da je Slovenija zgodba o uspehu. Glede na besede ministrice Kopač Mrak, ki je v ponedeljek ob odgovorih na vprašanja poslancev odgovorila, da Slovenija končno okreva, da imamo gospodarsko rast, število zaposlenih se je povečalo in da bodo naredili – torej verjetno na ministru ali v vladi – maksimalno, da bodo pomagali socialno šibkim na področju odpisovanja dolgov, zato nas čudi negativno mnenje Vlade in danes tudi negativno mnenje ministrstva oziroma predstavnice ministrstva.

Sprememba, ki jo predlagamo, je pomoč najbolj šibkim v Sloveniji, socialno najbolj šibkim, in podobne predloge oziroma zaključke lahko preberete v poročilu, ki sem ga omenila na začetku – Poročilo Inštituta za socialno varstvo Republike Slovenije. Predlaga se, da se v Zakonu o socialno varstvenih prejemkih črtajo določbe, ki določajo vpis prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine za prejemnike denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ter celostna obveznost vračanja prejete socialne pomoči iz dediščine prejemnika socialne pomoči, in sicer za prejeto denarno socialno pomoč, prejeti varstveni dodatek – oprostitev, vplačil socialno varstvenih storitev in prispevka k plačilu sredstev, namenjenih za plačilo oziroma doplačilo pravic družinskega pomočnika.

Dodam naj še to, da v nekaterih razpravah oziroma stališčih poslanskih skupin je bilo povedano, da posegamo oziroma da rušimo sistem socialne pomoči. To nikakor ne drži, kajti ne posegamo v tisti del, ki govori, kdo je upravičen in kakšen meri je upravičen do socialne pomoči oziroma do kakšne višine. Daleč od tega! Govorimo o tistem, kar pravim, že opozarja marsikdo, da se pač določene zadeve lahko pomagajo ljudem, torej pri varstvenem dodatku in socialni pomoči, odpis te zaznambe na nepremičnine.

Moram reči, to, kar je govorila predstavnica Vlade, da pri vseh tistih, ki so ogroženi, socialno ogroženi, da ni treba vračati, namreč v Zakonu o dedovanju v 29. členu piše, da Republika Slovenija oziroma občina iz proračuna katere se je financirala pomoč zapustniku v skladu s predpisi o socialnem varstvu, se lahko do konca zapuščinske obravnave odpove pravici. Vendar pa je bil kasneje sprejet, leta 2014, Zakon o socialno varstvenih prejemkih, kjer v 39. členu piše, da ne glede na določbe 128. in 129. člena v Zakonu o dedovanju ne more priti do tega. Torej, to ni res, da lahko se oprosti, kajti Zakon o socialno varstvenih prejemkih to prepoveduje, hkrati pa je takrat v novembru 2013 Slovenska demokratska stranka vložila amandma ravno s tem namenom, če gre za socialno ogrožene, da se ne vračata denarna socialna pomoč in varstveni dodatek, pa je bil ta amandma gladko zavržen s stališča takrat vladajoče koalicije.

Torej v Slovenski demokratski stranki bomo ta predlog sprememb Zakona o socialno varstvenih prejemkih soglasno podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Benedikt Kopmajer bo prebral stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Gospod podpredsednik, gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Varstveni dodatek že nekaj let ni več prejemek iz pokojninske blagajne, pač pa ima ta pravica naravo socialnega transferja. V Desusu smo se vedno zavzemali za to, da se pokojninska blagajna očisti vseh izdatkov, ki nimajo podlage v vplačilu prispevkov. Zato v Poslanski skupini Desus ob sprejemanju nove socialne zakonodaje leta 2010 glede sprememb pri novem definiranju varstvenega dodatka in njegovem izvzetju iz pokojninskih transferjev temu nismo nasprotovali. Žal je varstveni dodatek zgolj ena in edina pravica, ki je razbremenila Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Zaradi neugodnega demografskega stanja, podaljševanja dobe prejetja pokojnine, izpada prispevkov, zaradi visoke stopnje brezposelnosti in velikega obsega sive ekonomije ter tudi zaradi izplačil pravic, ki ne temeljijo na plačevanju prispevkov, je letos za financiranje izdatkov pokojninske blagajne potrebna pomoč proračuna v višini 1,5 milijarde evrov. Ob vsem tem pa naj spomnim še, da raven pokojnin že leta in leta realno niža, saj se pokojnine ne usklajujejo tako, kot rastejo plače in cene življenjskih potrebščin, čemur pa smo, kot veste, prav zaradi vztrajanja Desusa naredili konec.

Varstveni dodatek ali denarna socialna pomoč oziroma v nekaterih primerih tudi obe pravici sta tako v skrajnih ekonomskih razmerah pomoč države, ko se človek sam iz različnih razlogov,

upravičenih razlogov, ne more preživljati. Ker gre za socialna transferja, sta obe pravici po veljavni zakonodaji podvrženi določenim pogojem oziroma kriterijem, ki jih za uveljavitev predvidevata Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakon o socialno varstvenih prejemkih. Kriteriji in omejitve za pridobitev kakršnekoli pravice, pa naj bo to socialna ali katerakoli druga, morajo biti jasno postavljeni in sorazmerni. S tem se v Poslanski skupini Desus seveda strinjamo. Prav tako menimo, da morajo biti pogoji postavljeni tako, da upravičijo namen pravice. Žal pa zlorabe kljub jasno postavljenim kriterijem lahko vidimo na vsakem koraku v vsakdanjem življenju, ko posamezniki več kot očitno zlorablajo pridobljeno pravico, hkrati pa formalno na papirju izpolnjujejo vse pogoje. Po drugi strani pa se dogaja še to, da tudi centri za socialno delo še vedno nimajo vpogledov oziroma dostopa do vseh podatkov, ki so potrebni za dodelitev neke pravice. Kot ena od takih pomanjkljivosti je zagotovo to, da nimamo podatkov o pokojninah iz tujine oziroma posledično, da se te pokojnine nikjer ne štejejo.

Že od leta 1976, torej skoraj 40 let, velja ureditev, da se dedovanje osebe, ki je uživala pomoč v skladu s socialno zakonodajo, omeji do višine vrednosti prejete pomoči. Prav tako veljajo določila družinske zakonodaje s področja preživljanja v obeh smereh – torej v razmerju starši-otroci in obratno otroci-starši – dolžnost medsebojnega preživljanja. V naši poslanski skupini pa v zvezi s tem opažamo naslednje. Moralno-etična načela v naši družbi glede dolžnosti preživljanja in glede pridobivanja socialnih transferjev nekako izgublajo na pomenu, ne živijo več. Nekako v našem prostoru počasi postaja prevladujoče mnenje, da nam država pač mora dati tisto, kar mislimo, da nam pripada. Obžalujemo, da je temu tako. Dejstvo pa je, da na drugi strani zavest o medgeneracijski skrbi in solidarnosti omejuje vse težje socialne razmere svojcev, ki bi morali, pa zaradi tega, ker so se sami znašli v socialni stiski, ne morejo poskrbeti za svoje starše, družinske člane, najbližje. Trenutno pod pragom revščine živi 14,5 % prebivalcev Slovenije. To predstavlja 290 tisoč naših državljanek in državljanov. Če pa prištejemo še resno prikrajšane in ogrožene to številko poveča na preko 400 tisoč ljudi z visokim tveganjem socialne izključenosti. Med revnimi oziroma socialno ogroženimi je več kot polovica upokojencev, ki prejemajo pokojnino, nižjo od cenzusa za prag revščine – torej, pod 593 evri. Da upokojenci predstavljajo ranljivo skupino prebivalstva, kaže tudi dejstvo, da stopnja tveganja revščine za starejše osebe znaša 19,6 %. Med najbolj ogroženimi so starejše upokojenke, ki živijo same.

V Poslanski skupini DeSUS se strinjamo, da je znižanje števila prejemnikov varstvenega dodatka za 78 % alarmanten podatek. Takšno množično odpovedovanje tej pravici zaradi

strahu pred izgubo premoženja, recimo, stanovanja, vrtička, na katerem si upokojenci sami pridelajo sezonsko zelenjavo, ki si jo sicer v trgovini ne bi mogli privoščiti, resnično terja temeljit razmislek o tem, kaj lahko oziroma kaj moramo storiti, da zaščitimo to skupino najšibkejših v naši družbi. Vendar naj navedem še en podatek, ki ga ne moremo kar zanemariti. V Poslanski skupini Desus razpolagamo s podatkom za leto 2013, in sicer za varstveni dodatek je zaprosilo 16 tisoč 106 ljudi, vendar le vsak sedmi od njih je imel tudi premoženje in je država tako vpisala zaznambo o omejitvi dedovanja na 2 tisoč 337 nepremičninah, to pomeni 14,5 %. Pri denarni socialni pomoči pa je od 11 tisoč 76 vlagateljev bila dana plomba na 2 tisoč 188 nepremičnin, to se pravi na 19,7 %. Predlog Poslanske skupine SDS je, da se v zemljiški knjigi ne zaznamuje prepovedi odtujitve in obremenitve tistim lastnikom, ki prejemajo socialno pomoč, varstveni dodatek, so upravičeni do oprostitve plačil socialno varstvenih storitev ali plačil pravice do družinskega pomočnika. Ni dvoma, da gre za izjemno všečno potezo.

Spoštovani predlagatelji, zakaj tega niste predlagali tedaj, ko ste v rokah imeli škarje in platno? Drugače povedano, ko se je sprejemal tako imenovan ZUJF. Tedaj ste se zavedali resnosti finančne situacije in rezultat vašega dela je bil tako imenovan super varčevalni zakon, ki je rezal pravice tudi na socialnem področju. Res je tudi, da je bil takrat tudi Desus sestavni del te vladajoče koalicije in tudi posledično prispeval glasove za ZUJF, vendar učinkov, ki jih je prinesel ZUJF, sedaj ne rušimo mi, ampak za razliko od vas ostajamo na realnih tleh. V Poslanski skupini DeSUS smo imeli kar nekaj sestankov, na katerih smo razpravljali o tem predlogu. Razprava je šla nekako v smeri, da se v Republiki Sloveniji sistem dajanja socialne pomoči, nadzor nad tem in sistem vračanja bistveno izboljšal glede na sistem, ki smo ga imeli prej. Vsi vemo, da so bili med prejemniki mnogi, ki so se po pomoč pripeljali tudi okičeni z zlatom in v najprestižnejših znakah avtomobilov. Taisti so bili deležni tudi znižanja plačila za vrtce, njihovi otroci pa so prejemali štipendije in imeli zastonj kosila. In tako dalje. Sprašujem vas, je takšen sistem pravičen. Seveda ni! Tak sistem gotovo ne more vzdržati. Sploh ne v časih, ko se na vsakem koraku varčuje. Res pa je, vsaj po naši oceni, da varstvenega dodatka ne gre povsem enačiti s socialno pomočjo. Gre za prejemek točno določene skupine ljudi, za populacijo, starejšo od 63 oziroma 65 let, za trajno nezaposljuje, trajno nezmožne za delo. Ti ljudje nimajo možnosti zaslužka in nimajo možnosti, da bi sami preskrbovali sebe, kaj šele, če morajo preživljati svoje zakonce, otroke, vnuke. Tudi za prejevanje tega transferja se na nepremičnino zabeleži plomba.

Upam, da smo vam pojasnili, zakaj je varstveni dodatek po našem mnenju pa le lahko

neka izjema od celotnega sistema socialne pomoči. Mnenje Vlade do tega predloga je negativno. Z novelo Zakona o socialno varstvenih prejemkih je bilo v letu 2013 odpravljenih mnogo pomanjkljivosti nove sistemske socialne ureditve, sprejete v letu 2010. Še vedno pa prihaja do anomalij in tudi informacij s terena, ki jih seveda ne gre zanemariti. Treba jih bo analizirati in v čim krajšem času bodo morale slediti ustrezne zakonodajne spremembe. Ne nazadnje, sama Vlada in vsi mi, spoštovani koalicijski partnerji, smo v skladu s koalicijskim dogovorom zavezani, da bomo prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti nepremičnino v manjši vrednosti, razbremenili plomb na njihove nepremičnine.

Zaradi vsega povedanega v Poslanski skupini Desus tega predloga zakona ne bomo podprli. Prizadevali pa si bomo oziroma vztrajali bomo na tem, da se čim prej uredi varstveni dodatek tako, da bodo najranjivejši ostali zaščiteni pred posegom v njihovo lastnino, ki je pomembna oziroma odločilna za njihovo preživetje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Pojbič, predlagatelj, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsedujoči!

Točno to se je zgodilo, kar sem danes že v stališču poslanske skupine napovedal in kar sem pričakoval. Razen dveh poslanskih skupin, Nove Slovenije in Združene leve, vse ostale poslanske skupine iščejo tisoč in en izgovor za to, da na področju, ki je izjemno problematično, ne bi storili ničesar. Neverjetno, kako v trenutku splahni socialna nota teh poslanskih skupin! Tega resnično ne razumem. Polna usta blebetanj – oprostite, zdaj pa že jezen postajam –, govoričenj in ne vem česa vse, kar poslušam v parlamentu, na medijskih postajah, po zapisih v tiskanih medijih in tako dalje, kako in kaj vse je treba narediti, da bi ta država bila čim bolj socialna, da bi bilo več socialne države in tako dalje in tako dalje. In na koncu, ko prinesemo ustrezen predlog zakona na mizo, pa naenkrat vse to izgine, vse splahni nekam, ne vem, kam. Danes je bilo v stališčih poslanskih skupin povedanih tudi toliko zavajanj in poskusov izogniti se odgovornosti, ko gre za tako pomembna vprašanja in tako pomembne zakone. Mislim, da je to izjemno nekorektno, nepošteno in neodgovorno od tistih, ki so praktično v nekem časovnem obdobju zakuhalo to stanje in to situacijo, v kateri danes smo. Poglejte, koliko nas danes sedi v parlamentu! Poslanska skupina Socialnih demokratov, ki je najbolj odgovorna za ta neokusen zakon, ki je bil vložen v parlamentarno proceduro in je bil tudi sprejet v času vladavine Boruta Pahorja – niti enega poslanca ni v parlamentu! Niti enega samega poslanca! Da jih ni sram! In njih so

polna usta socialne države. Ko razpravljamo in govorimo o tako pomembnih vprašanjih, o tako pomembnem zakonu, ki se v resnici dotika najbolj občutljivih in najbolj ranljivih skupin v tej državi. To so tisti ljudje, ki potrebujejo varstveni dodatek, ki potrebujejo socialno pomoč in veliko je tudi med njimi upokojenk in upokojencev, ki imajo od 180 pa ne vem, tam do 300, 400, 500 evrov pokojnine. Presenečen sem tudi danes glede odnosa Desusa, vsaj od njih sem pričakoval pa od Socialnih demokratov, da bodo ta zakon podprli. Saj je v tej skupini ljudi velika večina ljudi, ki jo tukaj v Državnem zboru zastopajo, ki bi jo morali zastopati, pa tega ne počenjajo. Tega ne počenjajo in imajo tisoč izgovorov, zakaj tega zakona ne bi podprli.

Sedaj bom pa citiral gospo ministrico za delo, družino in socialne zadeve, in še to moram povedati, bilo bi dobro, da bi bila tudi ministrica tukaj, ampak sem slišal, da imajo verjetno vlado, morda je to potem nek objektivni izgovor, da ni tukaj. Ona je, ko je bila državna sekretarka na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in invalide, 25. 5. 2010, izredna seja Državnega zbora, kjer smo razpravljali o tem zakonu, najprej povedala to, kar smo danes že enkrat slišali, ampak moram ponoviti. Dejala je: "Namen tega zakona je zmanjševanje tveganja revščine in socialne izključenosti in pa spodbujanje delovne aktivnosti oziroma ohranjanje motivacije za delo. S tem zakonom gre za ključen premik, ki ga želimo doseči, s poudarjanja pasivne socialne politike na pot aktivni oziroma aktivacijski socialni politiki."

To je en del njenega citata. In potem nadaljujem njeno citiranje. Torej naslednji odstavek, spet citiram: "Če še malce predebatiramo o varstvenem dodatku. Že danes po zakonu je varstveni dodatek odvisen od dohodkovnega in premoženjskega položaja prisilca. Res je, da ni od družine, ampak ker smo pri prejšnjem zakonu razpravljali o tem, da želimo vzpostaviti jasne temelje tako za preverjanje dohodkovnega kot premoženjskega položaja za vse pravice, ki se plačujejo iz javnih sredstev, je prav, da tudi vprašanje varstvenega dodatka postavimo na enak nivo. Če še naprej pogledamo varstveni dodatek. Višina varstvenega dodatka je odvisna od dopolnjene pokojninske dobe, kar kaže po naših podatkih na to, da tisti najrevnejši, ki dobivajo najnižjo pokojnino, dejansko pridobivajo najnižji varstveni dodatek, kar seveda prispeva k temu, da smo Slovenija, če pogledamo stopnjo tveganja revščine starejših, najbolj uspešni, kljub temu da smo v primerjavi z evropskimi državami, kar se tiče zmanjšanja stopnje tveganja revščine, med najuspešnejšimi kljub krizi. Torej menimo, da z rešitvami prenosa državne pokojnine, torej z ukinitvijo državne pokojnine in s prenosom varstvenega dodatka v sistem socialnih pomoči vzpostavljamo transparentnejši in predvsem socialno pravičnejši sistem. Dolžna sem še številko glede tega, kaj se bo dogajalo po naših izračunih s prejemniki varstvenega dodatka. Po

današnjem sistemu je okrog 45 tisoč prejemnikov varstvenega dodatka, po simulacijah, ki so bile narejene, približno tretjina upravičencev ne bo več upravičena zaradi svojega dohodkovnega in premoženjskega položaja, tretjina bo ostala nespremenjena, tretjina pa bo novih upravičencev, ki do danes niso bili upravičeni do varstvenega dodatka, in to tisti starejši, ki so najbolj z vidika svojega dohodkovnega položaja ranljivi in zato je potrebna posebna skrb države." Torej to je govorila sedanja ministrica za delo, družino, socialne zadeve in invalide.

V pisnem odgovoru na poslansko vprašanje ministrici, pristojni za socialne zadeve, z dne 5. 2. 2015, številka 0010/1/20-2015/2, je mogoče zaslediti podatek o številu prejemnikov denarne socialne pomoči, in sicer da jih je bilo v letu 2012 – 418 tisoč 211, v letu 2013 – 525 tisoč 200 in v letu 2014 – 572 tisoč 346. Podatki za državljane Republike Slovenije. Na primeru denarne socialne pomoči vidimo, da sprememba zakonodaje glede prepovedi razpolaganja in prepovedi obremenitve nepremičnine prejemnika denarne socialne pomoči ni v ničemer pripomogla k znižanju števila prejemnikov denarne socialne pomoči. Po drugi strani pa so podatki za varstveni dodatek povsem drugačni. Po uveljavitvi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakona o socialno varstvenih prejemkih v začetku leta 2012 se je število prejemnikov varstvenega dodatka znižalo za 78 %. Zakaj sem zdaj to citiral? Zato ker sem pred tem citiral to, kar je govorila gospa Kopač. To je absolutno v neskladju s tistim, kar je tukaj trdila ob sprejemu tega zakona in to kar je dejanska resnica zdaj.

Varstveni dodatek prejemajo tisti, ki so trajno nezaposljivi in trajno nezmožni za delo ali so starejši od 63 let, ženske, oziroma 65 let, moški, in tako predstavljajo še posebej socialno občutljivo skupino prebivalstva. Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo opozarja na velik trend upadanja števila prejemnikov varstvenega dodatka v starosti pod 66 let dalje. Glede na to, da se finančne potrebe teh upravičencev niso spremenile, in glede na to, da se socialni položaj najšibkejših v Republiki Sloveniji ni izboljšal, je edini razlog za takšen upad lahko v spremenjeni zakonski ureditvi, ki je določila, da je varstveni dodatek ali denarno socialno pomoč mogoče pridobiti le v primeru, če je upravičenec soglaša s prepovedjo razpolaganja z njegovo nepremičnino ali prepovedjo obremenitve nepremičnine, in to ne glede na to, koliko je ta nepremičnina vredna ali pa je edina nepremičnina upravičenca, tako da v njej živi. Zmanjšano število prejemnikov varstvenega dodatka je torej posledica tega, da mnogi starejši ne želijo, da se jim na nepremičnine vpiše prepoved razpolaganja, saj to med drugim razumejo tudi kot poseg v njihovo osebno dostojanstvo, ker gre za edino lastnino, ki jo imajo in za katero so varčevali celo življenje.

Torej, ugotavljamo, da Svetlikov zakon, in sedanja ministrica je bila tudi državna sekretarka in je ta zakon podpirala, ni rodil sadov. Ravno nasprotno! Dosegli smo tisto, česar ne bi smeli doseči pri najbolj ranljivih skupinah v tej družbi. In to so tisti z najnižjimi pokojninami, to so tisti, ki izjemno težko preživijo mesec in tako dalje. Mislim, če smo v Slovenski demokratični stranki predlagali spremembo tega zakona na podlagi podatkov, ki kažejo na to, da je ta zakon slab v tistem delu in praktično nesprejemljiv, mislimo, da bi vsaj tiste poslanske skupine, ki so v večini zastopniki v parlamentu ravno teh ranljivih skupin, morale ta zakon podpreti. In ne! Poglejte ga zlomka! Odločili so se ker je pač ta zakon vložila Slovenska demokratična stranka, da bodo temu zakonu nasprotovali.

In danes je bilo veliko rečeno tudi, kar se tiče ustavne odločbe. Ustavno sodišče Republike Slovenije v odločbi številka I U I/33/97 že razveljavilo 128. člen Zakona o dedovanju, ki je bil kasneje ustavno skladno spremenjen, vendar je hkrati tudi zavzelo stališče: "Po odločbi prvega odstavka 50. člena Ustave imajo državljani pod pogoji, določenimi z zakonom, pravico do socialne varnosti. Socialna država, 2. člen ustave, je na temelju pravice do socialne varnosti ogroženemu posamezniku dolžna zagotoviti ustrezno pomoč in te pravice posameznika ne sme ogroziti z neupravičenim siromašenjem skladov za zagotavljanje te pomoči. Varstvo pravice do socialne varnosti posameznika, v konkretnem primeru zahteva, da država dobi vrnjena sredstva pomoči, ki so jo dobile osebe, ki so v času prejemanja pomoči sicer imele premoženje, vendar so ga potrebovale zase in samo po sebi to premoženje ni prinašalo dohodka."

Torej, Ustavno sodišče Republike Slovenije je ugotovilo, da je vračilo socialne pomoči iz dediščine ustavno dopustno, ne pa tudi, da bi bilo tudi morebitno nevrátilo socialne pomoči ustavno nedopustno. Torej, izgovarjanje na to odločbo Ustavnega sodišča mislim, da je nekorektno. Mi, predlagatelji zakona, upoštevamo to določilo Ustavnega sodišča Republike Slovenije s 30. 11. 2000, vendar menimo, da je ta rešitev v obstoječi socialni zakonodaji – Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakon o socialno varstvenih prejemkih – nesorazmeren poseg v pravico do socialne varnosti. Današnja socialna zakonodaja določa natančna in jasna merila, s katerimi se lahko preverja premoženjski položaj osebe, ki zaprosi za eno izmed oblik socialne pomoči oziroma lahko država z vsemi dostopnimi evidencami o lastništvu nepremičnin, dohodku iz dela ali premoženja in tako dalje preveri premoženjsko stanje vsakega prosilca za eno izmed oblik socialnih pomoči v vsakem danem trenutku.

Torej iz tega sledi, da Ustavno sodišče ničesar ne prepoveduje. Obstajajo take in drugačne možnosti in danes poskušati nas preprečevati tukaj, da je Ustavno sodišče

ugotovilo, da pač neka stvar pa ni mogoča, sem mislim, da dovolj jasno povedal, da to ne drži; da je to zavajanje posameznih poslanskih skupin slovenske javnosti.

Mislim, spoštovani, da ta zakon, ki smo ga predlagali v SDS, je zakon, ki bi ga bilo treba podpreti prav zato, da napake, ki so se v preteklosti zgodile – in o tem smo danes že govorili – in zakon, ki je bil takrat sprejet, ta Svetlikov zakon, je absolutno dokazano bila napaka v tem delu. Ker da so se ljudje 78-odstotno naenkrat odpovedali prejetju varstvenega dodatka, je to kot ste tudi v Poslanski skupini Desusa napovedali, alarmanten podatek. Torej tudi vi ugotavljate, da ta zakon v tem delu ni dober. Ni dober in ne sledi tistemu, kar je verjetno takrat predlagatelj tega zakona razmišljal; da so bili doseženi ravno kontra učinki tistemu, kar je želel doseči s tem zakonom. Danes je bilo nanizanih nekaj konkretnih argumentov, zakaj ta zakon in te rešitve niso dobre, da se ljudje odpovedujejo sprejemanju varstvenega dodatka.

Res je, da je ta zakon, to je tudi moja osebna ocena, bil takrat namensko sprejet s tem, da bi napadli podeželje, periferijo in ravno tista okolja, ruralna okolja, kjer imajo ljudje največje težave in živijo ljudje v veliki večini z zelo majhnimi prihodki, z zelo nizkimi pokojninami, s temi pokojninami tam med 300, 400 pa še manj sredstev in je za njih izjemnega pomena pridobitev ravno tega prejemka in to je varstveni dodatek. Seveda ljudje so se temu odpovedali, saj v tistem okolju – jaz prihajam sam iz Slovenskih goric pa če pogledate tisto okolje, boste ugotovili, da tam ljudje niso mogli, ko v nekem časovnem obdobju v prejšnjem sistemu niso imeli možnosti pridobiti stanovanja, ker stanovanj v tistem okolju ni bilo, in so ljudje, zato da so lahko preživeli, si zgradili majhne hišice ali pa večje, kakršnekoli že, ker je bila to edina možnost, da so lahko preživeli na tistem območju.

Tisti, ki živite v centrih, v Ljubljani, tega ne poznate, ne veste. Na žalost ne veste in ti ljudje so si gradili te hišice in vse te stvari zato, da so lahko tam na tistem območju preživeli in tisto območje tudi obdelali. Logično je, veliko jih je starejših, seveda se ve, kdaj lahko postanejo prejemniki varstvenega dodatka, da so seveda zaskrbljeni, da bo pa nekdo zdaj ... Na primer, živijo sami v hiši. Veliko takih ljudi je, pomrli so jim ali možje ali pa žene in enostavno prodati ne morejo, iti ne morejo nikamor. Varstveni dodatek smo jim s tem zakonom praktično odvzeli, ker seveda tiste svoje nepremičnine, ki so si jo pridelali celo svoje življenje, zagotovo ne bodo zastavili, zato da bodo prejemniki varstvenega dodatka. Se pravi, kaj smo naredili? Ljudi smo še bistveno bolj pahnili v revščino, bistveno bolj! Bistveno bolj, ker so se temu odpovedali. Potem veste, kako ti ljudje z 200 ali pa 250 evri na mesec živijo. Jaz to vem, ker so mi ljudje povedali. Poznam ljudi, katerih imen pa priimkov zdaj ne bom navajal, ampak imajo 230 evrov

pokojnine. Varstvenemu dodatku se je pa odpovedala, ampak ima pa samo eno malo hišico, ki po teh ocenah GURS, ali karkoli so, danes praktično ni vredna nič. Ampak ona je za to celo življenje vse svoje prihranke in celo delo vlagala v ta objekt, da ima danes tudi to. Takšnega človeka ne moreš prepričati, da bi si potem dovolil, da bi to zadevo zastavil, za nobeno zadevo. Gospa je rekla, niti govora, rajši živa umrem! Logično, jasno ... Ampak mislim, da to ni smešno ...

Se opravičujem za ta izraz, ampak mislim, da je zelo problematično, da se tega ne zavedamo. Ko smo ta zakon predlagali, se vsaj mi, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke tega zavedamo in smo se tega zavedli, da je na temu področju pa nujno treba storiti določene spremembe. V stališču predlagatelja danes ste vsi tisti, ki sedite še zdaj tukaj v parlamentu, lahko slišali, da je to predlog, ki ga je pripravila Slovenska demokratska stranka, in smo tudi povedali zelo jasno, da smo pripravljeni na kompromisno rešitev, takšno rešitev, ki bo to problematiko rešila tako, da bo na eni strani zadovoljna Vlada, na drugi strani pa tisti, ki se sedaj odpovedujejo temu prejemu tega varstvenega dodatka. Mislim, da bi to morali storiti za te ljudi, ker tudi podatki kažejo, da se revščina povečuje. Revščina se povečuje, katerekoli podatke pogledamo, to ugotavljamo, stalno več ljudi je na teh minimalnih plačah in tako dalje in tako dalje. Če se tega ne zavedamo, potem je resnično z nami tudi nekaj narobe.

Zato seveda pričakujem vsaj, bom rekel, streznitev poslanskih skupin, ki ne morejo vedno nasedati na stališča Vlade, da se odločijo in ta zakon v tej obravnavi podpremo in potem v nadaljevanju ta zakon dodelamo do te točke, da bo sprejemljiv za vse. Z lahkoto zakon zavrniti pa mislim, da ko gre za tako pomembno in temeljno vprašanje v tej državi, ko govorimo o socialni pravičnosti pa več socialne države, pa bi bilo izjemno neodgovorno.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin in slišali smo razpravo predlagatelja.

Zdaj pa prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev.

Besedo ima gospa Marinka Levičar, izvolite.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsedujoči. Lep pozdrav vsem, kolegice in kolegi!

Kar veliko smo slišali od predlagateljev tega zakona, kako v Sloveniji narašča revščina, kako je treba revščino zaustaviti oziroma ublažiti njene učinke, slabe učinke, kaj se dogaja na tem področju – z vsem tem se vsekakor strinjam in v tej smeri tudi podpiram predlagatelje tega zakona z njihovo željo, da bi res nekaj naredili

tudi na področju varstvenega dodatka in drugih pravic iz socialnovarstvenega zakona.

Začela bi pa s pokojninskim zakonom, čeprav ste o tem veliko razpravljali oziroma o tej Svetlikovi reformi, ki je iz pokojninskega sistema izločil varstvene dodatke in državne pokojnine. Zakaj jih je izločil? Zato, ker ste poslanci takrat in tudi širša javnost je želela, da se iz pokojninskega sistema izločijo vse tiste pravice, ki ne temeljijo na vplačanih prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, torej vse socialne pravice. Prav zaradi teh socialnih pravic, ki so bile v pokojninskem sistemu, se je zelo dvignil tudi odstotek BDP, ki ga je država Slovenija namenila za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in to so nam mnogi očitali tudi v Evropi. Mislim, da je bil takrat delež tega BDP čez 14 % in vse stranke ste bile enotne, da se izvzamejo socialne pravice iz pokojninskega sistema.

Tako je prišlo tudi do tega, da je bil izzvet varstveni dodatek, ki je bil v pokojninskem sistemu takrat veliko bolj naklonjen, bi rekla, manj socialnih teh restrikcij je imel za tiste, ki so bili do njega upravičeni. Ko je prišlo to, da je bil ta varstveni dodatek prenesen med socialnovarstvene pravice, so pač veljali vsi kriteriji, kot veljajo za ostale socialnovarstvene pravice in tako je tudi za varstveni dodatek prišlo pravilo, da se je treba za uživalce tega varstvenega dodatka vpisati na njihovo premoženje, nepremično premoženje, če ga seveda imajo. Veliko upokojencev se je tega ustrašilo, da bi se jim na pokojnine oziroma da bi se na njihovo premoženje usedli s plombo države. To sami veste, to ste večkrat poudarjali, to je tudi dejstvo, da so se odpovedali potem varstvenemu dodatku in da ga niti niso dobili z odločbami, ki so jih izdajali centri za socialno delo zaradi ostalih razlogov, ki jih niso izpolnjevali. Vendar pa bi pri tem varstvenem dodatku rada opozorila tudi na to, na to niste v razpravi posebej opozorili, da so po tem zakonu o socialnovarstvenih pravicah do varstvenega dodatka upravičeni starejši občani od 63 let – ženske – oziroma moški – 65 let. To ste omenili. Samo prej, ko je bilo to v pokojninskem sistemu, so bili do varstvenega dodatka upravičeni vsi upokojenci, ne glede na starost. In samo zaradi starosti, zaradi tega pogoja starosti so že nekateri upokojenci izgubili pravico do varstvenega dodatka, ker pač tega pogoja starosti niso izpolnjevali. Vi veste, da je lahko veliko število upokojenk, ki so mlajše od 63 let – in jih tudi dejansko je – in da se predvsem mlajše upokojenke, tam 57, 58 let, upokojujejo z nizko delovno dobo in da so tudi zaradi tega potem imele manjšo pokojnino in v novem sistemu avtomatično niso bile upravičene do varstvenega dodatka.

Poleg tega ste omenjali tudi, da se je s to Svetlikovo reformo ukinila državna pokojnina. To je tudi res, da se je ukinila državna pokojnina, samo nismo pa bili pozorni na to, da je državno pokojnino lahko dobila vsaka oseba,

starejša od 65 let, neupoštevaje premoženje njene družine, neupoštevaje ... Recimo, največ primerov je bilo seveda žensk, ki so bile stare več kot 65 let, pa niso imele pokojnine, in se ni upoštevalo to, da ima mož, recimo, lahko najvišjo pokojnino, teoretično gledano, ali pa zelo visoko pokojnino. Te ženske so avtomatično dobile to državno pokojnino. Ko je bila ukinjena državna pokojnina, se je seveda tudi to poznalo potem tudi na premoženjskem stanju teh družin in tudi tistih, ki, recimo, niso imele partnerjev, pa so izgubile to pravico samo zaradi tega, ker je pač več ni bilo. Veliko razlogov je, zakaj se je revščina povečevala, seveda pa vse temeljijo na tudi tej spremenjeni zakonodaji in pogojih.

Zato mislim, da bi morali to socialnovarstveno zakonodajo bolj temeljito spremeniti, da odpisov teh, ki se vknjižujejo na premoženje upokojujencev oziroma na nepremičnine upokojujencev, izbris – to, kar vi predlagate v SDS –, da bi vseeno morali upoštevati tudi tista večja premoženja, ki jih imajo. Nekateri imajo lahko tudi več hiš, ali pa razkošne hiše, pa imajo nizke pokojnine in potem nizke prejemke, ker so pač svoje prejemke v času delovne dobe, na primer kakšni obrtniki, ko so si lahko izbirali pokojninsko osnovo, so si izbrali zelo nizko pokojninsko osnovo. Posledica tega je zelo nizka pokojnina, ampak oni so svoje premoženje vlagali v hiše ali pa v kakšno drugo nepremično premoženje. Danes bi bili po tej logiki oproščeni – da se jim ne usede država oziroma ne vpiše na njihovo nepremičnino.

Mislím, da je treba to zakonodajo še premisliti, doreči v vseh ozirih in potem na tej osnovi čim prej pripraviti takšne zakonske ukrepe, ki bodo omilili revščino in ki bodo bolj pravično zagotavljali socialnovarstvene pravice. Načeloma se tudi jaz ne strinjam s tem, da je socialna pravica v najhujših stiskah nek kredit države, ki ga morajo potem svojci vrniti po smrti tistega, ki je to prejemal. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Pojbič, predlagatelj.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod podpredsednik, hvala lepa.

Gospa bi samo povedal, da bi bilo dobro, da bi vedela, ko govori o teh zadevah, da če imaš toliko in toliko premoženja, ne dosežeš cenzusa in sploh ne moreš biti prejemnik varstvenega dodatka.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak, izvolite. Pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Spoštovani, lepo pozdravljeni!

Velikokrat slišim prav s strani levih vlad, da mora biti Slovenija socialna država. Jaz temu nasprotujem, zato ker želim, da bi bila Slovenija uspešna država in da bi bilo čim manj socialnih pomoči, ker bi bili ljudje zaposleni, ker bi imeli primerne pokojnine, ker bi mladi imeli ustrezne štipendije, ker bi večje družine imele ustrezne družinske prejemke, in to bi bila lahko uspešna država. Za uspešno državo pa je najbolj pomembno, da imamo delovna mesta in da država spodbuja ljudi, da lahko delajo, da so za to primerno obdavčeni oziroma da sprejema takšno zakonodajo, ki ljudi spodbuja in jim omogoča delo. Tega se pa premalokrat zavedamo in premalo ukrepov je s strani države, ki bi nas vodili k uspešnejši državi, ne k socialni državi.

Kljub temu da se tako zelo poudarja socialna država, koliko smo povečali socialne izdatke, socialne pomoči – s tem se jaz ne bi hvalila. Če smo povečali socialne pomoči, to pomeni, da so se razmere v državi poslabšale. Mi si pa moramo prizadevati, da bo manj socialnih pomoči in več dela. In kam je zašla Slovenija? Žal smo slabo ravnali s svojim premoženjem, ga slabo upravljali, zato se naša podjetja niso razvijala, zato jih moramo sedaj prodajati po, žal, prenizkih cenah, in nismo vlagali v razvoj. Pa še vedno nekateri zagovarjajo državno srebrnino, ki pa je že zdavnaj postala rjaveče jeklo, ki nas bremeni, ne pa dviguje. Lahko bi imeli boljše pokojnine in štipendije, boljše plače, seveda, če ne bi vložili več kot 5 milijard v sanacijo bank. Zakaj zdaj to govorim? Zato, ker me vedno potihoma razjezi, ko govorimo o tem, kako smo socialni, hkrati pa ne poiščemo krivcev in odgovornih za vse te bančne luknje in ne uresničujemo zakona, ki omogoča odvzem premoženja nepojasnjene izvora. Na tem pa praktično ne delamo ničesar.

Zakaj ta zakon podpiram? Najprej naj povem, da se zavzemam za to, da vsak človek najprej s svojim delom lahko poskrbi zase in za svojo družino in da so otroci odgovorni tudi za svoje starše, ko ti ostarijo. Sem proti temu, da nekdo podeduje veliko premoženja, pa ni poskrbel za svoje starše in je zato morala poskrbeti država s socialnimi pomočmi. Temu nasprotujem. Ampak, ko se pa vprašam, zakaj ljudje ne morejo poskrbeti zase, kljub temu da so delali celo polno delovno dobo, pa imajo tako nizke pokojnine, da potrebujejo še dodatke. Takrat pa se vprašam o odgovornosti države za te ljudi. In ko bi morali otroci poskrbeti za svoje ostarele starše, pa sami nimajo delovnega mesta in jim grozi, da bi starši, če bi prejemali te socialne prejemke, na koncu izgubili še stanovanje ali hišo in bi ti otroci ostali še brez tega, takrat se pa sprašujem o odgovornosti države. Ker, žal, s propadom ali pa s krizo vrednot, v katero je Slovenija zašla, smo si nakopali tudi te številne nepotrebne probleme, ko bi Slovenija lahko bila uspešna država. In zagotovo je ponižujoče za ljudi zaprositi za varstveni dodatek potem, ko so garali celo

življenje, ko so si prigarali in po večini vemo, da so včasih zidali svoje hiše sami, v popoldnevih, dodatno delali itn. Sprašujem se tudi, zakaj bi ljudi omejevali, da delajo in smo jih kaznovali s tem, ko so dodatno upokojenci nekaj zaslužili, smo jim pa želeli odvzeti prislužene pokojnine. To ni prav. Jaz mislim, da moramo delati na tem, če je nekdo zaslužil pokojnino, jo je zaslužil. In če dodatno še dela, naj dela in si naj dodatno zasluži, da bo lahko lažje živel. Zato sem za takšno zakonodajo, ki bo ljudi spodbujala k delu, ki bo omogočala dostojne plače, pokojnine in preživetje.

Kot je dejal predlagatelj, je ta zakon lahko osnova, da pretresemo našo socialno politiko s pomočjo tega zakona. Zato ga bom podprla. Menim, da je potreben dodelav, da je potreben dodatnih premislekov, vendar je ta zakon, če ga sprejmemo v prvi obravnavi, lahko tudi pomembna spodbuda vladi, da bo hitreje delala korake napoti rešitev.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, pripravi naj se gospa Erika Dekleva.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Lepo pozdravljeni še enkrat!

Zakon o socialno varstvenih prejemkih je bil sprejet v času Pahorjeve vlade. Začel je veljati v začetku leta 2012 in je za številne državljanke in državljane uvedel zelo krut institut, in sicer vpis odtujitve in obremenitve nepremičnine za prejemnike denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka. Gre za ukrep, ki je marsikaterega državljanu pahnil v še večjo revščino. Naredil je to, da se je število prejemnikov varstvenega dodatka znižalo na 78 %. Zdaj v številkah to pomeni, če jih je bilo decembra 2011 še 46 tisoč 752, jih je bilo v decembru 2012 – 10 tisoč 217 prejemnikov. Varstveni dodatek je namenjen tistim, ki so ali trajno nezaposljivi ali trajno nezmožni za delo, ne glede na starost, in pa za ženske nad 36 let ali moški nad 65 let. Torej zgolj za tiste, ki spadajo v tako imenovano skupino socialno najbolj občutljivih. Do znižanja prejemnikov varstvenega dodatka je pa prišlo predvsem zaradi tega, ker so se starejši začeli množično odpovedovati temu dodatku. Zakaj? Ravno zaradi vpisa države ali občine na njihovo nepremičnino. Treba je poudariti, da tukaj ne gre za nepremičnine velike vrednosti, ker sicer niti ne bi mogli biti prejemniki ali socialne pomoči ali varstvenega dodatka. Gre za nepremičnine, ki so si jih sami prigarali s trdim delom. Gre za nepremičnine, ki so jih morda podedovali od svojih staršev, gre za nepremičnine, za katere so v bistvu varčevali vse svoje življenje in jih večinoma naredili sami s svojimi rokami. Vpis države ali občine na njihovo nepremičnino se jim je seveda zdel zelo krut poseg. V bistvu poseg v njihovo osebno dostojanstvo in niso si želeli, da

bi morali pa njihovi otroci potem odplačevati ta njihov dolg. Pogosto tudi njihovi otroci komaj shajajo s svojimi družinami iz meseca v mesec in bi jim to tudi predstavljalo veliko finančno breme. Kruto pa je predvsem tudi to, da je to mogoče obiti, prepoved zastave nepremičnine in pa vračilo socialne pomoči iz zapuščine, na primer z razdelitvijo premoženja pred zaprosilom za socialno pomoč ali varstveni dodatek, s predhodnim vpisom zastavne pravice. Dediči si tako lahko v dogovoru z zapustnikom predhodno uredijo, da dobijo to premoženje, in je na koncu ta starejša oseba tako rekoč brez premoženja, preden zaprosi za denarno pomoč ali varstveni dodatek.

Tako lahko nekdo, ki je veliko bolj iznajdljiv, predhodno poskrbi za to, da ne bodo njegovi dediči vračali denarja in da na njegovi nepremičnini ne bo zaznambe. Še vedno namreč lahko v tisti nepremičnini živi. Tisti, ki pa niso tako veščji iskanja lukenj v zakonodaji, pa tukaj spet nasankajo. Kje je zdaj tukaj ta socialna pravičnost? Nekako pa tudi ne verjamem, da je cilj države ali občine, da bi imela v lasti vse več nepremičnin. Že sedaj vem kar za nekaj primerov, ko je bodisi starejša oseba v domu za ostarele, občina ima zaznambo na nepremičnini, in ta nepremičnina se opušča, nihče za njo ne skrbi, nihče ne skrbi za tisto kmetijsko zemljišče okoli te nepremičnine. Še huje je, ko občina postane lastnik takšne nepremičnine, prodati je pa ne more, ker običajno je to na nekih območjih, ki niso toliko interesantne za kupce. Gre za razvojno bolj odmaknjena območja od nekih večjih središč, ki za mlade niso zanimiva. A si želimo še več zaraščanja?

Gre tudi za izrabo besede pomoč – denarna, socialna pomoč. Sama pomoč po Slovarju slovenskega knjižnega jezika pomeni, kar se da komu, da pride iz neugodnega položaja. V tem primeru ne moremo reči, da je to nekaj, kar je podarjeno, ampak gre bolj za nek brezobrestni kredit, ne gre pa za pomoč. Da je vse več državljanek in državljanov na pragu revščine, kaže tudi ta podatek o rasti števila danih socialnih pomoči. Če je bilo teh v letu 2012 še 437 tisoč, jih je v letu 2014 že 609 tisoč. Tudi večkrat danes že omenjeno poročilo Inštituta za socialno varstvo, ki smo ga obravnavali na Odboru za delo, kaže, da je stopnja revščine v Sloveniji od leta 2009 močno narasla, v letu 2014 se je gibala na 14,5 %, da so vse bolj ogroženi starejši od 65 let in da nastaja tudi posebna skupina zelo ogroženih oseb, to pa so starejše ženske, ki so v teh kritičnem obdobju večinoma same. Zaradi vsega navedenega se strinjam s predlogom, da se črtajo določbe, ki določajo vpis prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine za prejemnike socialne pomoči in varstvenega dodatka. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Erika Dekleva, pripravi naj se gospa Janja Sluga.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo.

Predlog zakona o socialnovarstvenih prejemkih s strani SDS je po moji oceni le še en dodaten predlog ob siceršnji hiperprodukciji predlogov zakonov, ki so v resnici predvsem celo všečni. Vse vlade do sedaj so že imele priložnost spremeniti ureditev na področju dedovanja, če so menile, da je Zakon o dedovanju, ki je bil sprejet leta 1976, kakorkoli sporen, seveda v času, ko so vodile vlado, predlagatelj torej približno 5 let.

Jaz se pravzaprav zelo strinjam danes z razpravo kolegice Ljudmile Novak. Tudi sama sem mnenja, da se socialna stiska ljudi morda na ta način ne rešuje najbolje, predvsem pa ne najbolj pravično. Najbolje in najbolj pravično je tako, kot je tudi kolegica povedala, da ima čim več ljudi službe, da imajo za te službe tudi spodobna plačila, pokojnine in da je takšnih ljudi, ki živijo pod pragom revščine, čim manj. Seveda se strinjam tudi s tem, da morajo otroci pomagati svojim staršem v času življenja, če sami nekega dostojnega življenja s svojim delom niso sposobni živeti. Do tu se najbrž vsi strinjamo, vprašanje pa je, ali ja ta predlog zakona, ki je danes na mizi pravičen, ali je smiseln. In tukaj imamo seveda vsak svoj pogled. Predlagatelj meni, da ja, mi vidimo stvar malce drugače. Pomembno je, da država poskrbi za vse, torej za vse tiste ljudi, ki zaradi takšnih ali drugačnih okoliščin zase ne morejo poskrbet. In takšnim ljudem je prav, da pomagamo. Zapustnik nekega premoženja je lahko socialno ogrožen, ni pa nujno, da je socialno ogrožen tudi dedič. Jaz ne razumem, saj vendar ne jemljemo in mi pomagamo vsem tistim, ki pomoč potrebujejo. To pa seveda niso dediči. V primeru, ko so tudi dediči socialno ogroženi, pa seveda nastopi 129. člen Zakona o dedovanju, ki določa, da se država ali občina lahko odpove pravici do povračila te pomoči. In prav omenjeni člen je presojalo tudi Ustavno sodišče Republike Slovenije in odločilo, da je legitimno, da se dajalec pomoči poplača tudi iz zapustnikovega premoženja. Sicer bi lahko bila ogrožena pravica do socialne varnosti vsem državljanom in bi to pravico ogrozili s siromašenjem skladov za zagotavljanje te pomoči. Poleg naštetega je treba tudi omeniti, da Vlada Republike Slovenije pripravlja spremembe, skladno seveda s koalicijskim sporazumom, ki bo vse prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti manjšo nepremičnino oziroma nepremičnino manjše vrednosti, razbremenila odtujitve nepremičnine.

Ob vseh napovedanih spremembah se je pa vedno treba zavedati, da če posegamo v sistem socialne pravičnosti se lahko tudi ob najmanjših in nepremišljenih korakih kaj hitro lahko zgodi, da ob tako imenovanjem podeljevanjem ugodnosti določeni skupini ljudi lahko postane obstoječi sistem diskriminatoren

do neke druge skupine posameznikov. Luka Mesec je seveda v svojem govoru nanizal veliko čejev. Denarna sredstva za pomoč bi imeli, če ne bi bilo TEŠ-a, če ne bi bilo marsičesa, vendar žal vse to je bilo, in to ni krivda naše vlade, ki vodi to državo šele nekaj mesecev. Zdaj pač delamo s tem, kar smo dobili, najbolje, kot znamo.

Jaz tega predloga zakona ne bom podprla. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

K besedi se je prijavila predstavnica Vlade, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci!

Ko poslušam navedbe, je zelo težko na nek način prepričljivo reči in najti argumente, da rečemo, da vsekakor to, kar govori predlagatelj, kar podpira opozicija, da ni nekaj na tem, da ni razumeti stiske ljudi, ki ne zmorejo, kljub temu da nihče nikakor ne posega v njihovo lastnino in bodo lahko do konca svojega življenja v tej hiši, nepremičnini bivali, brez kakršnihkoli posegov je težko argumentirati, da bodo potem njihovi otroci morali to vračati. Nepremičnine so nam zelo blizu in imamo Slovenci in Slovenke do njih specifičen odnos. Kot družba z več kot 86 % lastniškimi stanovanji v Sloveniji, to je unikum v Evropi. In za Slovenijo je specifičen ta odnos do nepremičnine.

Ko se je sprejemal zakon, mislim, da leta 2012 je začel veljati, torej mislim, da se je sprejemalo 2010, 2011, je bila predvsem argumentacija v popolnem nasprotju, kar je predlagatelj gospod Pojbič rekel, da bodo odvzete in da je to napad na ruralno področje. Morate vedeti, da na ruralnem področju, torej na podeželju so bili večinoma zavarovani za ožji obseg pravic in zato po pokojninski zakonodaji niso imeli kmetje, ki so bili za ožji obseg pravic zavarovani, sploh pravice do varstvenega dodatka. Torej eden izmed argumentov tam, ko smo navajali, kaj se bo dogajalo, je bilo prav tisto, da bodo dobili novo pravico, mišljeno za tiste, ki do takrat niso imeli pravice do varstvenega dodatka, to pa so bili tisti, ki so bili zavarovani za ožji obseg pravic.

Dejstvo je, če pogledamo zgodbo Zakona o dedovanju, ki je v veljavi od leta 1976. Ustavno sodišče je povedalo predvsem zaradi tega, ker je Slovenija socialna država in ima država preko vlade, ki je njena izvršna veja oblasti, dolžnost, da ohranja to socialno državo, zato je presojalo ta poseg v lastnino ljudi predvsem z vidika, ali ima država, da zagotavlja svojo funkcijo socialne države, pravico poseči v individualno pravico. Odločilo je, da je to sorazmeren ukrep. Zakaj? Zato da zagotovi, da bo lahko socialna država, katerakoli kasnejša vlada zagotavljala to pravico do socialne države vsem, tudi tistim, ki kasneje prihajajo, torej

kasnejšim generacijam. Zato je Ustavno sodišče to odločilo, kot je. Dejstvo je še eno, ki ga pa velikokrat ali skoraj nikoli ne slišimo, in to je, da sta denarna socialna pomoč in varstveni dodatek zadnja izmed socialnih transferjev, ki jih vse evropske države namenjajo ljudem v stiski. Dejansko gre za tako imenovane zadnje obliko pomoči. In pred to pomočjo po teoriji, to so sistemi socialnih pomoči, ki se popolnoma razlikujejo od sistemov socialnega zavarovanja, so namenjeni tistim, ki nimajo drugih sredstev za preživetje in nimajo nikogar, ki bi jim pomagal preživeti. V večini evropskih držav, če imaš nepremičnino v lasti, nimaš pravice do socialne pomoči. Pri nas se to imenuje denarna socialna pomoč. V Sloveniji temu ni tako, nikoli ni bilo. Ves čas se je pa uporabljala določba, da lokalna skupnost, ker lokalna skupnost zagotavlja sredstva za ljudi, ki nimajo denarja, da gredo v dom za upokojujence, malce bom poenostavila, in za družinske pomočnike, dejansko v vsem tem obdobju so občine od leta 1976 dalje zagotavljale in so vpisovale svojo lastnino na nepremičnine in tudi potem uveljavljale v samem postopku dedovanja. Dejstvo je, da sistem v tistem času ni bil tako informatiziran in je temeljila ta akcija občin, če tako rečem, na tem, kaj so svojci ob smrti svojega starša, torej če so dediči navedli, da je bil njihov starš prejemnik teh oblik pomoči, potem so se sprožili te postopki, drugače ne. Seveda živimo v drugi dobi, in to poteka sedaj veliko bolj sistematično, ker so povezane informacijske baze med seboj. Dejansko je potem z letom 2011 in uveljavilo se je z 2012, da tudi država, ki dodeljuje in podeljuje denarno socialno pomoč in varstveni dodatek, vpelje enak mehanizem kot v primeru oprostitev plačila za institucionalno varstvo in v primeru družinskega pomočnika. Ta zakon, ki ga imate danes pred seboj, naslavlja vse to v isti povezavi.

Treba je torej povedati, da v drugih državah nimaš pravice do tega. Vam povem še eno zanimivost. Pred nekaj časa sem bila na srečanju z avstrijskim ministrom in smo se pogovarjali o sistemu dolgotrajne oskrbe, kako imajo v Avstriji. Po navadi gledamo, da imajo v Avstriji vse zelo urejeno. In je bilo tudi vprašanje glede zaznambe in mi je minister pojasnil, da prvih šest mesecev, ko je nekdo v domu za upokojujence, pač plačuje država za njega oziroma nižja raven, ne zvezna, takoj po šestih mesecih pa do konca bivanja v domu za upokojujence ali če gre za pomoč pri osnovnih opravilih doma na domu, celotno vrednost potem v postopku dedovanja dežela odvzame nazaj. Torej tudi v Avstriji, ki je vedno tako opevana, imajo tak sistem in tudi v večini drugih evropskih držav. To je težko razumeti, ker v Sloveniji je, da so ljudje preko celega svojega življenja delali, vlagali in nepremičnina je bila res tisto, da sem nekaj ustvaril, občutek, da sem nekaj ustvaril. Pred časom smo bili na centru za socialno delo v Slovenj Gradcu in sem govorila z gospodom, ki ne želi prejeti varstvenega

dodatka zaradi tega, ker se boji za svojo nepremičnino. Dejansko poskušata tako center za socialno delo kot tudi društvo upokojujencev z njim delati, tudi jaz sem z njim govorila. Nima nikogar, ki bi mu to zapustil, nima otrok, ki bi jim zapustil to nepremičnino, pa še vedno tega enostavno ne želi predati. Kot družba, vsi bi morali stopiti in reči, poglejte, vi imate pravico do varstvenega dodatka, vendar vseeno nepremičnina, v kateri ste, neomejeno boste lahko v njej bivali, nihče in nikoli vam je ne bo odvzel za čas vašega življenja, nimate nikogar, za kar bi vas potem lahko resno skrbelo, in tudi taki ljudje se odpovedujejo.

Prav zaradi tega, kar se je dogajalo in kako so nepremičnine v Sloveniji dojele, so bile prve spremembe socialne zakonodaje, ki so bile sprejete v letu 2013 in so začele veljati s 1. januarjem 2014 in septembrom 2014, so šle tudi v smeri, da smo rahljali te pogoje vračanja. Izredna denarna socialna pomoč ni več stvar vračil, ker smo rekli, da če nekdo potrebuje izredno obliko pomoči, da je v trenutni stiski, bomo to izvzeli iz te logike dedovanja in pač seveda da se država pač nekako na koncu poplača. Pri denarno socialni pomoči tudi tisti, ki prejemajo kratkotrajno denarno socialno pomoč do 12 mesecev, ni nikakršnega povračila. In tudi če imaš to pravico dlje časa, se celotni znesek pogleda in se od njega odšteje ena tretjina in se potem manjši del poplača. Torej najprej 12 mesecev stran, 12 najvišjih, potem tretjina.

Potem se nam je s spremembo socialne zakonodaje dejansko povečal delež prejemnikov denarne socialne pomoči. Tukaj lahko interpretiramo, da gre za poglobljanje krize, po drugi strani pa smo kar nekaj določb, ki določajo, kdo lahko sploh zaprosi za denarno socialno pomoč, spremenili v letu 2013, in je to tudi posledica. In to je bil cilj takrat. Če pogledate, zakaj vlada predlaga spremembe zakonodaje, je bilo prav zato, da se rahljajo ti vstopni pogoji, da se omogoči večjemu številu ljudi, ki so v stiski, dostopnost do denarne socialne pomoči. Približno 8 tisoč prejemnikov imamo v tem obdobju več. Tudi pri varstvenem dodatku smo tako rahljali pogoje glede prihrankov, ki jih imajo, in pa tudi vračila. Glede na problematiko varstvenih dodatkov, ki so dejansko upadli, a vemo, da so ljudje, ki bi bili upravičeni, pa ne zaprosijo, smo tudi v koalicijskem dogovoru sklenili, da bomo pripravili spremembe, ki bodo v smeri, da so nepremičnine manjše vrednosti tiste, ki jih bomo izvzeli iz te ureditve varčevanja. Gre predvsem za pogled sprememb za varstvenega dodatke in predvsem v smeri nepremičnin manjše vrednosti. Spet bom ponovila, v Sloveniji imaš pravico do varstvenega dodatka ne glede na to, v koliko vredni nepremičnini živiš. Če imaš dve nepremičnini, potem ne. Če sem jaz v vili in, bom povedala absurd, da se lahko bolj plastično izrazim, živim v hiši, ne v vili, 500 kvadratov veliko vredni nepremičnini, bom, če nimam drugih prihrankov, upravičena do denarne

socialne pomoči. Tega v tujini ni. Ker nismo želeli gledati še tega vidika in iti morda še bolj restriktivno, smo rekli, da lahko prejimate, vendar je potem zaznamba, da ne morete prodati te nepremičnine. In če na koncu te nihče tekom tvojega življenja ne sili iz tvoje nepremičnine, lahko bivaš v tisti nepremičnini, nič država ne bo posegla. Če pa ti ne potrebuješ več pomoči, takrat pa seveda ne moremo gledati, da si potem država ne bi tudi z vidika odločbe Ustavnega sodišča nekako zagotovila povračila dela sredstev, ki jih je izplačala. Morate vedeti, da večina prejemnikov denarne socialne pomoči, večina prejemnikov varstvenega dodatka nima ničesar. In ko pogledamo mlade, ko nimajo ničesar, in ko se pogovarjamo, da družba nima dovolj sredstev za vse, bi seveda bilo lažje, če bi rekli, to vse ukinemo, ne bo več teh zaznamb, vendar mi smo dolžni zagotavljati sredstva, da bodo tudi mlajše in druge generacije imele možnost do socialnih transferjev, ki jih omogočamo. Seveda so pomembna delovna mesta in vse to, kar je bilo izpostavljeno. Naša dolžnost je, da kot država zagotavljamo, da lahko vsem, ki prihajajo, zagotovimo enako dostopnost do socialnih transferjev. Je pa dobra novica za te, ki so najranjlivejši med nami, da smo se v vladi dogovorili, da se z naslednjim letom dvigne minimalni dohodek, ki pa je osnova za izračun denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka z 269 evrov, kot trenutno znaša, na 288 evrov. Pomembno je, da tudi otroški dodatki, torej vse tisto, kar je bilo s študijo ugotovljeno in smo že reševali, da smo dvignili dohodek enostarševskih družin, smo že s tisto spremembo zakonodaje v letu 2013, ampak drugo leto ne bo več omejitev pri petem in šestem razredu otroškega dodatka, ki je trenutno znižan za 10 % in tudi pri sedmem razredu bodo sprostitev in tudi državna štipendija – peti razred bo vrnjen. Ko govorimo o stopnji tveganja revščine 14,5 %, je treba povedati, da gre za dohodke. V tej stopnji 2014 so dohodki iz leta 2012, kjer je tako ZUJF kot tudi socialna zakonodaja, ki je bila sprejeta, v največji meri vplivala na to, kar se je dogajalo. Ampak opozarjam, ko je bil izračun za novo socialno zakonodajo, se ni vedelo, da bodo posegi v otroške dodatke in druge družinske prejemke, ki so potem še potisnili družine navzdol. Ne želim na nikogar kazati, analiza je pokazala, da so bili rezultati za družine absolutno nesprejemljivi, zato je že vlada Alenke Bratušek, mi kot ministrstvo smo predlagali spremembe, ki so bile sprejete. Na podlagi teh sprememb se povečuje delež prejemnikov denarne socialne pomoči. In tudi ta je za družine višja. Naslednje leto bodo ponovno izboljšave na tem področju. Kar se tiče varstvenega dodatka in sistema, je pa v naši koalicijski pogodbi in bodo spremembe tudi na tem področju. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica!

Dobro, da je prišla ministrica, sem vesel, da je sedaj kar nekaj stvari povedala, na nekaj stvari opozorila, pa vendarle mislim, da je tudi kaj treba dodati. Večina tistih, ki so prejemniki varstvenega dodatka in so se temu odpovedali, je najbolj ranljiva skupina. Tukaj ne govorimo o ljudeh, ki imajo vile, živijo v vilah in ne vem v čem, v nekih ne vem kakšnih strašnih stavbah itd.

Draga gospa ministrica! Prosim, pridite na Koroško, Štajersko, Pomurje, Prekmurje, Slovenske gorice, Prlekijo, v to okolje, pa boste videli, v kakšnih vilah živijo ti ljudje, ki imajo 250 evrov pokojnine, pa so se varstvenemu dodatku odpovedali. In sem vas zelo pozorno poslušal, ko ste opozorili, da ste sami zaznali en tak primer, da nekdo pač nima nobenega naslednika, pa se je kljub temu odpovedal varstvenemu dodatku. Seveda, ljudje so na to vezani. Jaz sem govoril tudi o tem takrat, ko vas še ni bilo tukaj. V tistem našem okolju pred leti ni bilo socialnih stanovanj. Ni bilo stanovanj. Ljudje niso mogli dobiti stanovanja, ker jih ni bilo. Ljudje so si te hiške zgradili zato, da so v tistem okolju preživeli, da so imeli streho nad glavo in da so tam obstali in da je tisti del Slovenije še vedno poseljen in da obdelujejo tisto zemljišče, da je Slovenija v celoti pokrita. Ti ljudje imajo drugačno navezanost na svojo nepremičnino, kot pa nekdo, ki je v stanovanju takem ali pa drugačnem.

In gospa ministrica, sem zelo vesel, ko ste opozorili na te stvari in povedali, tudi v mnenju Vlade sem prebral ta predzadnji odstavek, kjer ste navedli: "Vlada Republike Slovenije je tako leta 2013 najnujnejše pomanjkljivosti že odpravila. Ostale pomanjkljivosti, ki zahtevajo temeljite spremembe, analize, med katerimi je tudi vprašanje zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve, pa bo Vlada Republike Slovenije začela odpravljati v prihodnosti in skladno s koalicijskim sporazumom prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti nepremičnino v manjši vrednosti, razbremenila prepovedi odtujitve nepremičnine."

Torej, spoštovana gospa ministrica, je zelo jasno, da smo se v Slovenski demokratični stranki odločili vložiti ta zakon. Iz tega izhaja. Se pravi, da tudi vi ugotavljate, da je ta zakon, ki ste ga vi zagovarjali, ko ste bili državna sekretarka, v nekih določenih zadevah nesprejemljiv, nekorekten, še manj pa socialno pravičen. In sami ugotavljate, da je tu pa ta zakon potreben določenih sprememb. Spoštovana gospa ministrica, kaj je lažje, vam, koaliciji in vsem poslankam in poslancem, ki sedimo v tem parlamentu, in vladi, ki sedite v tisti vladni palači, kot to, da zakon, ki smo ga v Slovenski demokratični stranki pripravili in vložili, popravite,

ga spremenite v tistem delu, najdemo kompromis in ustrezno to problematiko uredimo tako, kot mislimo vsi skupaj, da je najboljša za tiste ljudi, ki so s tem obremenjeni in na drugi strani tudi sprejemljivo za Vlado Republike Slovenije in Državni zbor Republike Slovenije.

Jaz ne vem, zakaj je sedaj treba, tukaj ste zapisali, ponovno delati neke analize, kot je pri nas pač v navadi, taka analiza, pa ona analiza, pa on še mora nekaj zaslužiti, pa tam mora spet nekaj zaslužiti in tako dalje in tako dalje. Namesto, da bi pristopili, če imamo na mizi dokument, ga popravili, ga pripravili do točke, da bi bil za nas vse skupaj sprejemljiv. In jaz še enkrat pozivam vse poslanske skupine. Jaz upam, da ne boste spet nasedli na finto vlade, češ, da bodo oni ta problem sistemsko rešili, ga ne vem kdaj rešili in tako dalje. Ljudje pričakujejo rešitev tega problema sedaj, danes, tukaj, v tem trenutku. Slovenska demokratska stranka je pričakovala, da bo Vlada Republike Slovenije, koalicija to naredila. Da boste vi to naredili. Vi ta problem rešili, če se ga zavedate, saj ste v stališču Vlade to povedali, se ga zavedate, da boste to naredili. Pa niste. Ker smo pa mi v Slovenski demokratski stranki ta zakon vložili, aha, zdaj pa je treba vse narediti, samo da ta zakon ne bi šel v nadaljnjo proceduro in da ne bi bil sprejet, ker ga je vložila Slovenska demokratska stranka. To je pa višek!

In ne razumem poslank in poslancev, tega ne razumem. Razumel bi še nekatere predstavnike Vlade, ker so pač obremenjeni s SDS. Ne razumem pa novih obrazov v Državnem zboru. Saj pa je Cerarjeva poslanska skupina vseskozi govorila, kako bodo novi veter pripeljali v Državni zbor. Čisto nič se ni spremenilo! Sedite lepo s sklonjenimi glavami, tu pa tam preberete kakšen citat ali pa kakšno napisano stvar, pa mogoče tu in tam kateri od poslancev nekaj stavkov pove na pamet, in to je to. In to je Poslanska skupina Stranke modernega centra, In danes – koliko vas je razpravljalo o tako pomembni tematiki? Imam občutek, kot da se vas to ne dotika.

Stranka modernega centra. Ja, lepo vas prosim, pa dajte se enkrat zresniti, pa naredite nekaj za ta naš ubogi narod! Pa ne samo hoditi po plače! Resno vam pravim. Novi obrazi. In ne morem poslušati več teh novih obrazov. Pa polovico poslank in poslancev vidim tukaj, da pridejo na mesec pet ur sedet v Državni zbor. To je vse, kar so storili doslej. 6 ali 7 mesecev sedijo v Državnem zboru. Ni žalitev, ker je resnica. Če hočete, vam bom dokumente prinesel na mizo, pa boste videli.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Gospod Pojbič, prosim!

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Ja, saj imate prav, spoštovana gospa podpredsednica. Se opravičujem, res me je malo zaneslo. Nisem imel namena nikogar žaliti. Pa vendar, ko govorimo o poslanski skupini, ki bi naj bila nov

veter v Državnem zboru, pričakujem, da bo kaj bolj konkretnega prinesla, pa tudi podprla kakšno stvar, ki je v interesu državljanov in državljanov Republike Slovenije. Ne pa, da je samo na papirju napisano, deklarativno, "mi smo novi obrazi", na koncu se pa čisto nič ne spremeni. To pa je žalostno.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima ministrica dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Zdaj pa obljubim, da ne bova več imela duela z gospodom Pojbičem.

Morda samo spomnim, da smo ravnokar podprli enega izmed zakonov SDS v prvem branju. Pa so se potem na koncu vsi mladi in vsi ostali postavili proti tistemu zakonu, potem smo pa ugotovili, da je bolje, da se pač umaknemo. Tako da ne bi o tem, "kako ne". Kadar poskušamo, ni nekega občutka, da zaradi tega, ker je pa vaš predlog zakona, samo zato, ker je vaš predlog, mu Vlada nasprotuje. To ni res, da gre samo za ta argument, da ga damo z mize. Jaz poskušam, vedno preberem stvari, ki jih napišete, in če je le možno, bi želeli po drugi strani tudi opozicijo kje upoštevati. Ne gre za to, da bi na splošno zavračali predloge opozicije. Torej, tega predloga ne zavračamo zaradi tega, ker ste ga napisali in predlagali v SDS, ampak ga zavračamo, ker če gledamo formalnopravno, tudi glede na Poslovnik Državnega zbora, finančne posledice, pa če še to odmislimo, pa recimo, da so ljudje pomembni in da je to bistvo, pa je v redu. Drugo je pa to, da v bistvu govorite o ljudeh, ki imajo nepremičnine manjših vrednosti. Zelo jasno vedno tudi to izpostavite. In tu vidite tisto, kar ste prebrali, točno to koalicija želi narediti. S svojim predlogom pa dejansko pravite, da ne glede na to, v kakšne vrednosti nepremičnini živim, ničesar ne ločite. Moramo vsem, ne samo tistim, ki imajo varstveni dodatek. Ker ves čas vodimo diskusijo, dejansko predlagatelj ves čas opozarja, da je upadlo predvsem za prejemnike varstvenega dodatka, torej za starejše, da pa tega ne morete utemeljiti, ker raste številka. In torej, če bi tako želeli, če bi želeli to narediti, bi tak zakon predlagali. Vi ste pa dejansko celoten sistem od leta 1976 dalje postavili na glavo. In je vprašanje, kaj bodo tudi župani rekli, ko gre za vprašanje sredstev občin, ko govorimo o prvem delu, ki ga prav tako naslavljate, če se država še lahko opredeli do tega. V bistvu gre za to, da, prvič, zavajate, da nikoli ne podpremo vaših zakonov, drugič, govorite o tem, da bomo neke analize pripravili. Ne, mi smo povedali, kaj smo kot koalicija sklenili in kaj bomo naredili. Tisto, kar vi najbolj izpostavljate, vprašanje varstvenih dodatkov in zaznambe pri tistih, ki imajo nepremičnine zgolj manjše vrednosti, bo Vlada in torej koalicija rešila. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ:
Besedo ima predstavnik predlagatelja gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovana gospa ministrica, jaz upam, da se niste prišli v parlament z mano prerekat. To, kar ste do zdaj povedali, ne drži. Ne eno in ne drugo. Zakaj? Definitivno je to predlog zakona, ki smo ga vložili in je v prvi obravnavi. Jaz sem na samem začetku na tiskovni konferenci in danes tukaj v stališču zelo jasno povedal, da je to predlog zakona, za katerega želim, da ga z Vlado in koalicijo nadgradimo in dogradimo tako, da bo sprejemljiv za vse. Torej, gospa ministrica, niste poslušali, kaj sem govoril. In vas lepo prosim, da ne zavajate slovenske javnosti. To je ena stvar.

Druga stvar, ko sem vam govoril okrog analiz. Poglejte, kaj ste napisali: "Vlada Republike Slovenije je tako leta 2013 najnujnejše pomanjkljivosti že odpravila. Ostale pomanjkljivosti, ki zahtevajo temeljite spremembe in analize ..." Ja, draga moja – ste vi pisali to stališče Vlade ali niste? Ja, preberite, kaj piše. Ne se delati iz mene norca, saj nisem bedak, saj znam brati. Tukaj imam dokument, ki ga preberite, pa ne govorite, da to ni res. Lepo prosim, tega ne počenjati. Jaz se nisem prišel v parlament prerekat, prosim vas, da pomagamo, vi z vaše strani, kolikor je mogoče, koalicija z njene strani, kolikor je mogoče, pa mi opozicija stopiti skupaj in rešiti problem. To se meni zdi edino koristno in pomembno, ne pa da se bo to zgodilo čez tri leta, štiri leta ali se bodo že tri vlade prej zamenjale, preden bomo ta problem rešili. In, spoštovana gospa ministrica, prosim, da ste korektni drugič, ko se spotikate na moja izvajanja.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala lepa.

Sedaj ima besedo gospa Janja Sluga, pripravi naj se gospa Irena Grošelj Košnik.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Tudi v imenu Poslanske skupine SMC odločno zavračam trditve, da zavračamo predloge zgolj zato, ker so to predlogi opozicije ali pa predlogi SDS. To za začetek. Potem bi pa tudi jaz mogoče prebrala to, kar je Vlada v svojem mnenju napisala, in sicer: "Vlada je leta 2013 najnujnejše pomanjkljivosti že odpravila, ostale pomanjkljivosti, ki zahtevajo temeljite spremembe in analize, med katerimi je tudi vprašanje zaznambe prepovedi odtujitve in obremenitve, pa bo Vlada začela odpravljati v prihodnosti, skladno s koalicijskim sporazumom." Nikjer ne piše, katere so te pomanjkljivosti, zato zavračam tudi to trditev, da ministrica zavaja.

Bi pa želela opozoriti eno drugo stvar, pri vseh socialnih transferjih, ki jih država namenja socialno ogroženim, lahko ugotovimo, da nikakor vedno ne morejo biti pravični. Nikoli niso zares za vse pravični. Vedno so neke neke omejitve, neki kriteriji, po katerih se določa, komu ti transferji pripadajo, kdo je do njih upravičen in kdo ne. Mislim, da se lahko vedno strinjamo, da v celoti ti kriteriji nikoli niso

pravični. Vedno so prejemniki, ki so v nekem neenakem položaju, so prejemniki, ki imajo neke nepremičnine, so tudi prejemniki, ki jih nimajo. In če se postavimo v eno drugo vlogo. Jaz, ko sem razmišljala o tej stvari, sem si predstavljala nekoga, ki je celo svoje življenje prihranke nalagal na banko. Ta človek ni upravičen do teh socialnih transferjev, torej je v neenakem položaju v primerjavi s tistim, ki teh prihrankov nima na banki, ampak jih ima v nepremičnini. To se mi zdi dovolj tehten argument, da ti dve osebi ne moreta imeti enakega položaja. Kot je ministrica že povedala, v tujini nekdo, ki ima nepremičnino, pač ni upravičen do takšnega socialnega transferja, do socialne denarne pomoči. In če potem opozorimo tudi na drugo stvar, ki je pomanjkljivost vašega predloga, tudi dediči niso v enakem položaju. Tudi dediči so zelo različni, tako kot so prejemniki. Nekateri dediči so socialno ogroženi in so zavarovani že po trenutni zakonodaji, drugi dediči pa z vračanjem tega nimajo nikakršnih težav, in to lahko storijo.

Ustavno sodišče je v svoji odločbi že ugotovilo, da je v bistvu zaznamba prepovedi odtujitve in obremenitve nepremičnine edini način, na katere ga se država ali lokalna skupnost lahko sploh učinkovito zavaruje, da potem dobi ta sredstva povrnjena. Bi pa opozorila na naslednje, se pravi država in lokalna skupnost ne zaseže nepremičnine in tudi ne dobi povrnjenega celotnega zneska, ki ga je namenila posameznemu upravičencu, ampak se dedovanje zapustnikovega premoženja omeji do višine dveh tretjin prejetih sredstev, ki jih je zapustnik prejel. Če je zapustnik prejemal denarno socialno pomoč več kot dvanajst mesecev, se dedovanje omeji do višine prejete denarne socialne pomoči, zmanjšane najprej za najvišjih dvanajstmesečnih zneskov, nato pa zmanjšano še za eno tretjino preostalega. In če je zapustnik prejemal socialno pomoč manj kot 12 mesecev, potem se dedovanje njegovega premoženja sploh ne omeji. Pa še enkrat ponavljam, če so tudi dediči socialno ogroženi, potem se država ali pa lokalna skupnost tej svoji pravici odpove. Pa če se zdaj že tudi pogovarjamo o tem, kako mora biti država socialna, jaz se strinjam, da mora biti država socialna in da je v trenutnem položaju čedalje več tistih, ki so potrebni pomoči. Ravno zaradi tega je država dolžna zagotavljati prav vsem in ne zgolj nekaterim. In ravno ta institut ji omogoča, da potem tudi v prihodnosti prihodnim generacijam in čim širšemu krogu ljudi, ki to pomoč potrebujejo, lahko to pomoč dajo. Mislim, da vse preveč pričakujemo od države, da bo kar dajala in dajala in vse premalo se zavedamo, da moramo biti med seboj solidarni, tako medgeneracijsko, se pravi starši in otroci med seboj, če so straši najprej pomagali otrokom, so tudi potem otroci dolžni pomagati svojim staršem, če jim seveda lahko. In tudi na splošno so pravila dedovanja taka, da dediči vedno odgovarjajo tudi za zapustnikove dolgove. Tako

je tudi v tem primeru. Kot rečeno, zaradi te solidarnosti in ravno iz razloga solidarnosti se mi zdi tak institut pravičen. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Irena Grošelj Košnik, pripravi naj se gospod mag. Anže Logar.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Hvala, podpredsednica. Spoštovani vsi prisotni!

Ta predlog, ki smo ga dobili od kolegov tukaj, je zelo všečen, ampak ima pa kar nekaj takšnih sivih con oziroma nekih con sprenevedanja. Eno je to, da so podobne stvari potekale že od leta 1976, ko je veljal Zakon o dedovanju. Slišali smo že to, kako so občine ob smrti tistega, ki so mu doplačevale oskrbnino, se prijavljale na zapustnikovo premoženje. Slišali smo že tudi to, kako je Ustavno sodišče razsodilo, da je takšen pristop, ko se poplača vložek države za nekoga, ki se sam ni mogel dostojno preživljati, iz dediščine, legitimen način, ter tudi to, da se napravi prepoved, zaznamba za prepoved odtujitve nepremičnine, ker je to edino varovalo, da takšna nepremičnina pravzaprav še ostane. Vse to smo že slišali. Predlagatelj pa tudi govori, da je prišlo do omilitev pri tem, do katere višine se lahko država ali občina prijavi na zapustnikovo premoženje, se pravi do teh dveh tretjin prejetih sredstev iz naslova varstvenega dodatka. Pri tem nekako poudarjajo, da naj ne bi bilo več diskrecijske pravice, da bi se lahko država ali občina odpovedala temu. Naj poudarim, da temu ni tako, da ta diskrecijska pravica še vedno obstaja in da se zato pri dedovanju dejansko upošteva gmotni položaj dedičev. To pomeni, da oseba, ki je bila socialno ogrožena, ki se ni mogla preživljati iz razlogov, na katere ni mogla vplivati, je dejansko ves čas prejemale pomoči. Pri samem dedovanju pa se pri vsakem postopku dedovanja posebej ugotavlja, v kakem gmotnem položaju so dediči. Mislim, da je to nekje socialno pravično, da niso v istem položaju tisti dediči, ki z lahkoto živijo ali so celo bogati, ali pa tisti dediči, ki jim je ta nepremičnina pomemben vir za življenje. Se pravi, ta diskrecijska pravica ostane.

Poleg tega tudi menim, da je prav, da bodo pri bodočih spremembah zakonodaje ločeni tisti lastniki nepremičnin, katerih vrednosti so velike, od tistih, katerih vrednosti so majhne. Mislim, da je to pravično, k temu smo se zavezali v koalicijski pogodbi in spremembe zakonodaje bodo šle v to smer. Hkrati pa bodo lahko upoštevale tudi spremembe, ki so nastale v letu 2014, kajti te spremembe v ugotovitvah Inštituta za socialno varstvo do sedaj še niso mogle biti zaznane. Zaznane bodo, kako so vplivale, šele v letošnjem letu. Zato jaz podpiram to, da se na teh ugotovitvah in pa na tem razlikovanju vrednosti nepremičnin naredijo popravki zakonodaje. Kljub temu bi še omenila, da gre pri socialnih transferjih za pasivni pristop, vendar z njimi blažimo socialno revščino.

Podatki tudi kažejo, da Slovenija po učinkovitosti socialnih transferjev še vedno ostaja nad evropskih povprečjem.

Pravila igre so takšna, da so ciljana na pravo skupino državljanov in mislim, da je v tej smeri potrebna sprememba zakonodaje. Zato tega predloga, ki je osredotočen samo na eno ozko, všečno zadevo, se mi zdi, da je pametno, da se ga v tej fazi ne podpre. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima mag. Anže Logar. Pripravi naj se gospod Tomaž Gantar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

Razprava, ki danes poteka v Državnem zboru, je plod reforme tako imenovanega socialdemokratskega bloka. Torej Svetlikove reforme, ki ima na nek način, vsaj gospod Svetlik, dvojno oklobučenje. Bil je minister iz kvote Desusa in hkrati, kot smo včeraj slišali s strani vodje Poslanske skupine Desusa, član SD oziroma Social demokratov. Državna sekretarka pri gospodu Svetliku je bila aktualna ministrica Kopač Mrak. V prejšnji točki, ko smo govorili o študentski prehrani, nam je socialdemokratski blok in pa novi obrazi v politiki v imenu SMC očitali, da sedaj zagovarjamo nekaj, kar smo prej sami sprejeli. Ampak smo v Slovenski demokratski stranki rekli, da priznamo napako in da zato prihajamo z reformo zakonodaje, ki pa je bila v tistem trenutku nujna, da je ohranila suverenost Slovenije. Zdaj smo pri eni podobni zgodbi, a z bistveno razliko. Tisti, ki so zagrešili te krivice, ki jih sedaj podoživlja najbolj ogrožen sloj slovenskega prebivalstva, in tisti, ki jih je kriza najbolj prizadela, te napake ne želijo priznati. Govorijo o tem, da bodo spremenili zakonodajo. Moja predhodnica, ki je bila, mislim da, 24 let direktorica Centra za socialno delo Trbovlje, sama govori, da je treba spremeniti zakonodajo, ampak njen nastop ni bil v tem, v kateri smeri je potrebno novelirati ali spremeniti naš predlog, ampak v tem, da naš predlog ponuja sive cone in ga je zato treba zavrniti. Glejte, od nekoga, ki se je 24 let aktivno ukvarjal s socialno problematiko na najvišjem mestu, ki je za to zadolžen, bi pričakoval, da postreže s konkretnimi predlogi in aktivno pristopi k novelaciji te slabe zakonodaje. Zanimivo, govorimo o socialni zakonodaji, o zakonodaji, ki se tiče tiste najranljivejše, široke najranljivejše skupine v Sloveniji. Poglejte sedeže Poslanske skupine SD. Nikogar ni tu. Kakšen odgovor je to tej skupini. Njihova ministrica pa a priori zavrača, in zbor vladajoče koalicije, dobronameren predlog, ki bi rešil vsaj del te problematike, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka. Nekorektno so primerjave, ki jo je prej podala ministrica z Avstrijo, češ, pogledajte, kako imajo v Avstriji to narejeno. Povprečna plača v Avstriji je več kot še enkrat višja, kot je v Sloveniji. Njihov bruto domači proizvod na prebivalca je več kot še enkrat višji, kot je v Sloveniji. Veste, kakšna

razlika je to?! Tisoč evrov. Verjetno, če v povprečju živiš z 2 tisoč evri ali pa če v povprečju živiš s tisoč evri, neka razlika je. In v tem pogledu te primerjave nikakor niso umestne. V ekonomiji poznate tisto mejno stopnjo donosa. Do neke višine se učinek posameznega ukrepa bistveno povečuje, nad nekim plafonom pa ne več. To, kar se lahko privoščijo za naše razmere bogati Avstrijci, si Slovenci težko privoščimo. V tem primeru je Slovenija s Svetlikovo reformo vsaj na tem socialnem področju dobila en hud udarec, in to ravno s tistega socialdemokratskega bloka, ki ima polna usta boja za socialdemokratske pravice.

Zakaj pa mislite, da je gospod Svetlik socialno reformo, ki jo je sprejel leta 2010, dal v veljavo šele z zamikom. Zato, ker je vedel, kakšne katastrofalne posledice bo to imelo za slovenski življenj. In so potem ti ukrepi, ki so stopili v veljavo leta 2012, in njihove velike implikacije, ki so močno prizadele družinske proračune najranljivejšega sloja prebivalstva, padli ravno v vlado Janeza Janše, ki se ukvarjala z reformo celotnega sistema in predvsem z vedno bolj naraščajočim zunanjim dolgom, ki je bil tudi posledica tiste socialdemokratske vlade. In leta 2012, v tej prvi polovici, so bili ljudje na centrih za socialno delo, ko so bili soočeni z novimi razmerami, zgroženi. To bi vam verjetno lahko tudi povedala gospa Grošelj Košnik, če bi bila še v tej dvorani v tem trenutku, ko je vodila Center za socialno delo Trbovlje. Govoriti o tem, da tega predloga ne boste podprli, ker je všečen, bi potem človek razumel, da je ta vlada tukaj zato, da pripravlja nevšečne predloge. Kaj pa je narobe z všečnim predlogom, če rešuje poseben velik problem? Še posebej, ker finančni minister sedaj veselo razlaga, da smo spet zgodba o uspehu. Vi pa najrevnejšim odtegujete tisti minimum standarda. Prej je bil podan s strani kolegice Sluga, ki je prav tako ni v dvorani, primer, češ, pogledajte, nekdo, ki je nalagal denar na banki, ne bi bil upravičen, nekdo, ki je kupil nepremičnino, pa bi bil. Evo, kolegica se je presedla in se ji globoko opravičujem.

Ampak primer ni ravno pravi. Verjetno je nekdo vlagal v nepremičnino zaradi tega, ker je potreboval streho nad glavo. Ali naj da denar na banko in spi pod milim nebom? Verjetno ni imel rešenega stanovanjskega problema in je moral nekje bivati, če si je hotel oblikovati družino in je zgradil bodisi hišo ali kupil stanovanje. Tisti, ki je imel pa presežke denarja, jih je pa nalagal na račune. In kot vemo, v Sloveniji tisti, ki so imeli presežke, po navadi jih niso nalagali na račune v Sloveniji, ampak raje na Ciper in v druge davčne oaze. Ampak to je že nek drug problem. Govorjenje o tem, češ, da tisti, ki so najbolj ogroženi in so njihovi zapustniki najbolj ogroženi, o čemer sta govorili kolegica Sluga in kolegica Dekleva, in se ob tem sklicevali na 129. člen Zakona o dedovanju. Pogledajte, bodite pošteni, preberite Svetlikovo reformo in njen 39. člen, ki pravi v drugem odstavku, da ne glede na določbe tega 129.

člena Zakona o dedovanju, se dedovanje zapustnikovega premoženja omeji do višine prejete pomoči, zmanjšane za 12 najvišjih mesečnih zneskov, nato pa zmanjšane še za eno tretjino preostalih mesečnih zneskov. Torej ne glede na ta 129. člen. Govorjenje o tem, da če je potem potomec enako finančno prizadet, potem ta posledica njena ne prizadeva, ne drži. In še vladno gradivo, ki odgovarja, da zaradi finančnih učinkov tega ni moč uveljaviti oziroma Vlada nasprotuje tej noveli. Pogledajte, kakšno obrazložitev je dala: "Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o socialnovarstvenih prejemkih prinaša tudi veliko obremenitev za državni proračun, ki je brez temeljite analize ni mogoče oceniti." Ni je mogoče oceniti, hkrati pa Vlada pravi, da gre za veliko obremenitev. S kakšno argumentacijo Vlada sploh prihaja sem pred poslance? Govorimo o osebnih tragedijah državljanek in državljanov Republike Slovenije. Vlada sploh ne ve, koliko bi to stalo oziroma koliko bi jo stalo v stanju, ko minister za finance te vlade razlaga naokoli, da smo zopet zgodba o uspehu, vi pa nekemu, kot sem rekel, najbolj ranljivemu delu naše družbe z nekim imaginarnim argumentom oporekate, da se jim vrne tisto dostojanstvo, ki jim je bilo ravno s tem Svetlikovim zakonom odvzeto. In če je kaj socialdemokratskega v ministrstvu in tudi v vladajoči koaliciji in v novih obrazih in v moralno-etičnih standardih, ne zavračajte te novele. Podprite jo v prvem branju in pripravite dodatne predloge. Verjamem, da boste imeli dobre rešitve, saj ste sami napovedali, da ta zakonodaja potrebuje spremembe. Ampak bodite proaktivni in začnite z današnjim dnem in z jutrišnjem glasovanjem, ker v nasprotnem primeru boste še enkrat znova dokazali, da glasujete proti zgolj zato, ker je to predlagala SDS. Pogledajte, ko smo mi vložili ta zakon, sem se na hodniku pogovarjal s poslancem ali poslanko, da ne bom izdal imena, ene od koalicijskih strank, ki je rekla: "Zelo dober predlog. Jaz ga bom podprla." Vprašal sem: "A boste tudi vaše poslance prepričali in koalicijo?" "Ja, na vsak način. Jaz bom ta predlog podprla in tudi naši poslanci, upam, da ga bodo podprli." Vmes se je zgodilo ne vem kakšno koalicijsko usklajevanje, očitno, in danes poslušam, kako tega predloga ne boste podprli. Torej je koalicija pripeljala do tega, ne da se podpre dober predlog, ampak zaradi ne vem kakšnih razlogov ste se odločili, da boste tej najranljivejši skupini državljanek in državljanov odrekli pomoč, ki pa na nek način vam jo nalaga koalicijska pogodba, situacija, v kateri smo, in napaka pretekle vlade socialdemokratskega bloka.

Zato predlagam, da še enkrat premislite in da glasujete po vesti, ne pa po, ne vem, slabi vesti tistih, ki so to reformo pripravili in zdaj ne želijo priznati napak te reforme. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Simon Zajc, pripravi naj se gospod Miha Kordiš.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala za besedo.

Mislím, da v današnji debati na to temo se moramo zavedati treh stvari. Prva stvar je, da smo Slovenci na svoje nepremičnine zelo navezani, kar je razumljivo. Jaz mislim, da se s tem lahko vsi poistovetimo, če samo pogledamo, kako smo v preteklosti prihajali do svojih nepremičnin. Večinoma smo jih, tisti, ki so jih, da ne bom krivičen, tisti, ki niso dobili stanovanj, so gradili hiše sami in po službi, s prijatelji, sosedi, znali so še sami, za razliko od danes, marsikaj narediti, in so te hiše postavili po navadi malo večje, ker so računali, da bodo kasneje medgeneracijsko živeli v njih še njihovi otroci. Na te nepremičnine smo seveda vsi navezani in s tem mislim, da ni čisto nič narobe. Mislim, to je ena naša čisto prijetna lastnost.

Druga stvar, ki jo pa moramo vedeti, je, da se vlada pa zaveda, in tudi ta koalicija, zato imamo v koalicijski pogodbi napisano, da bomo nepremičnine z manjšo vrednostjo izključili iz tega. Tako da se tistim, ki so res socialno ogroženi, ne bo treba več bati, ko bodo uveljavljali ta dodatek.

In tretja stvar, na katero moramo biti pozorni, pa je, da moramo biti pravična družba. Če upoštevamo to našo navezanost na nepremičnino in če upoštevamo to, da smo socialna država, moramo upoštevati tudi to, da moramo biti pravični. Torej tisti, ki danes prejema pomoč od države, pa imajo veliko nepremičnino, tudi več vredno, ki se ji zaradi prej naštetih razlogov nekako ne more odpovedati, dobivajo pomoč. Mi to razumemo in te pravice ne jemljemo. Ampak ko pa več ne uporabljajo te nepremičnine, je pa čas, da se ta pravičnost uveljavi, da država tisto, kar je dala, dobi nazaj. To pa zaradi tega, da smo lahko socialna država še naprej, ker prihajajo pač na žalost vedno novi ljudje, ki socialno državo potrebujejo.

Zato mislim, da te spremembe zakona trenutno ni treba potrditi, ker bomo to uredili, in pa zato, ker stanje, kakršno je zdaj oziroma sistem, kakršen je zdaj, gre v smeri pravičnosti. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima predstavnica Vlade, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospa dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora.

Jaz ne morem zanikati, da sem bila državna sekretarka, ko se je sprejemala ta socialna zakonodaja in tega tudi ne nameravam. Bi pa vseeno zavrnila te očitke, da nismo nič naredili, da a priori zavračamo predlog opozicije. Zakaj? Marca 2013 je bila znana analiza učinkov socialne zakonodaje. Mislim, da smo novembra 2013 v Državnem zboru, torej je bil eden izmed prvih projektov in pogoj, da vstopim v vlado Alenke Bratušek kot ministrica za delo, družino in socialne zadeve, popravki socialne zakonodaje. Kljub stiski, ki je vladala v naši

državi še vedno, smo sprejeli spremembo socialne zakonodaje, s katero smo, kar se tiče otroških dodatkov, ukinili upoštevanje celotne vrednosti otroškega dodatka v dohodek družine.

Bistveno smo, ker se je ugotovilo, da se je poseglo največ v položaj družin in enostarševskih družin, smo za 30 % dvignili znesek otroškega dodatka pri enostarševskih družinah. Hkrati smo tudi dali centrom za socialno delo diskrecijo pri upoštevanju nepremičnin, s katerimi ljudje ne morejo razpolagati, pri odločanju o denarni socialni pomoči za kar nekaj milijonov evrov in tudi število upravičencev se je povečalo za 8 tisoč. Torej nikakor ne moremo reči, da ni bilo storjeno nič.

Zavračanje in ignoriranje dejstva ZUJF in govor o tem, da je samo ZUJF rešil to državo in da je bil nujen poseg, da je bilo treba takrat v vladi Janeza Janše ravno to narediti, naj si pa seveda ljudstvo samo ustvari mnenje. Da pa se kaže zgolj na vlado Boruta Pahorja in potem zanika, da je ZUJF vzel otroški dodatek, kljub že sprejeti socialni zakonodaji, da ste znižali otroški dodatek 5. in 6. razreda za 10 %, ukinili 7. in 8. razred otroškega dodatka, ukinili državno štipendijo, 5. razred otroškega dodatka, regres, vemo, kaj je bilo narejeno. Da so bili narejeni številni drugi posegi v prejemke najranjivejših, to pa je, milo rečeno, zavajanje. Ampak to je v tem Državnem zboru pač s strani kolegov SDS običajno. Tistemu, ki sem mu slučajno naredila krivico, se globoko opravičujem. Če sem naredila krivico, se opravičujem. Ampak zavajanje in predstavljanje, da če ne sprejmemo sprememb, ki jih predlagate, smo nesocialni, jemljem za – brez komentarja. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Mag. Anže Logar želi repliko.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala. Bom zelo kratek.

Glejte, nekateri imamo vseeno v tej državi zgodovinski spomin. Da mi ministrica, ki je očitno vseskozi zelo odprta za razpravo o predlogih SDS, in je zelo jasno, kakšni so predlogi SDS, kar je ravnokar zdajle zelo žaljivo izrekla, pa ji niste izrekli opomina, bi vendar pričakoval, da vsaj malce preveri, kako njena vlada in njeni poslanci glasujemo v Državnem zboru. Njen prispevek je šel v smeri napada Zakona za uravnoteženje javnih financ. Pa ravno ta ministrica, pa ravno poslanci Socialnih demokratov so na decembrski seji glasovali za podaljšanje ZUJF. Glejte, takšna argumentacija je pa res, oprostite, nevredna ministrske intervencije. Regres in tako naprej, podaljšanje ZUJF za leto 2016. Če ne veste, da ste to na Vladi potrdili, in če ne veste, da so to vaši poslanci potrdili v Državnem zboru, prosim, ne uporabljajte tega kot argument za dokazovanje svojega prav. In, ja, še enkrat pravim, Svetlikova reforma je bila nesocialna, asocialna. Ravno zaradi tega, ker se zavedate, da je bila, je tudi

niste želeli uveljaviti takoj ob sprejetju, ampak dve leti kasneje, zato da je teža jeze potem padla na neko drugo vlado. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.
Besedo ima gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoča, hvala za besedo.

Današnja diskusija, današnja seja Državnega zbora gre že v šesto uro, pa bi lahko njeno rdečo nit v resnici povzel v dveh besedah – vsečnost in populizem. Pri prejšnji točki smo obravnavali vprašanje študentske prehrane. In kaj vse smo slišali s strani koalicije? Da je to populizem, populizem, populizem. Zdaj smo prešli na naslednjo točko, na razpravo o socialnovarstvenih prejemkih in je zgodba zelo podobna, kot če bi obrnil kaseto – nekateri se še spomnite kaset – s strani A na stran B. In namesto populizma in populizma imamo samo – vsečnost, vsečnost, vsečnost, vsečnost. Očitno je za tako koalicijo in za tako vlado vsak predlog, ki ni namenjen temu, da ljudem pobere še tisto malega, kar jim je ostalo, ki ni namenjen temu, da bi uveljavil še večje zategovanje pasov ali še hitrejšo razprodajo državnih podjetij, takoj z veliko mero diskreditacije označen kot prazen populizem, kot neka brezzvezna vsečnost in tako naprej. Skratka, vse spremembe, ki naj bi ljudem nekaj dale, ki naj bi ljudem olajšale življenje, so takoj odrinjene na stran z nekimi diskreditacijskimi označbami. Poglejte, to se mi zdi popolnoma nesprejemljivo. V redu, imate pravico do lastnega političnega stališča, imate v koaliciji pravico do lastnih mnenj, samo zelo lepo bi vas pa prosil, če prenehate z manevri takšne diskreditacije in izigravanja nekih predlogov, ki merijo na to, da olajšajo življenje državljanom in državljanom Slovenije. To sem moral uvodoma povedati.

Zdaj pa, če pridem na vsebino svoje razprave. Število prejemkov različnih oblik socialne pomoči se je s približno 420 tisoč povečalo na 600 tisoč. Količina sredstev se je v istem času povečala in iz istih razlogov povečala za več kot 50 milijonov na leto. Ampak kljub temu se premoženjska neenakost še vedno izjemno hitro povečuje – tisti, ki so bogati, še naprej bogatijo, tisti, ki so pa revni, imajo pa vsak dan manj. Ne vem sicer, koliko spremljate medije, ampak vsakih nekaj mesecev lahko zasledimo kakšen prispevek, ki zaokroži, kako imajo tisti, ki so najbogatejši, bodisi najbogatejši v Sloveniji bodisi najbogatejši na globalnem nivoju, vedno več. Kako se njihovo premoženje povečalo za 10 %, za 15 % ali pa kako je število milijonarjev ali milijarderjev poskočilo za toliko in toliko. Kaj se v istem času dogaja, pa prav tako vemo. Tisti, ki so revni, so vedno bolj revni. Tisti, ki že sedaj nimajo tako strašno veliko, da bi bili bogati ali pa super bogati, imajo vsak dan manj.

Če na to dodamo še dejstvo, da se je vrnila gospodarska rast, da s to informacijo o vrnitvi gospodarske rasti vlada oziroma najbolj

konkretno minister za finance kar naprej paradira naokoli in razlaga, kako smo zgodba o uspehu, v istem času se pa revščina še vedno poglablja, lahko zelo hitro ugotovimo, da nekeje nekaj ne štima. In normalno in naravno se zastavlja vprašanje, kaj bo storila ta vlada in kaj bo v takšnih razmerah storilo Ministrstvo za delo in socialne zadeve.

2. člen Ustave se glasi, da je Slovenija pravna in socialna država. Socialna država. Zaradi protisocialne zakonodaje se je število prejemnikov varstvenega dodatka drastično zmanjšalo za kar 78 %. Število prejemnikov socialne pomoči se je v istem času sicer povečalo, ampak sigurno ne proporcionalno, glede na to, da imamo vedno hujši socialni problem. Tem informacijam, tem podatkom se nihče ne upa ugovarjati, tudi nihče jih ne zanika. Še posebej ker so podkrepjeni s celim naborom statističnih informacij in s celim naborom humanitarnih pa socialnih delavcev.

Slovenija se od tega, da bi bila socialna država, zelo hitro oddaljuje. Zelo kmalu ne bo več socialna država. Če sem bolj odkrit, bolj neposreden, bolj oster – Slovenija ni več socialna država. Ni več. Od 2. člena Ustave, kar je od njega še ostalo, je samo še pravna država. In to pravno državo se iz dneva v dan vleče na plano in se nanjo sklicuje, še posebej veselo to besedno zvezo uporablja največja vladna stranka, Stranka Mira Cerarja, ki jo potegne na plano vsakič, ko potrebuje eno opravičilo ali pa drugo opravičilo bodisi za privatizacijo ali pa za kakšne druge ukrepe, ki delujejo v korist kapitala. Takrat potegnejo na plano tisto magično besedo, to je pa pravna država, to je pa pravo, pravne zaveze in potem je seveda vse okej, naj bi bilo okej.

Da vas razsvetlim, ker ste očitno tega potrebni, draga koalicija, naloga socialne države je, da tistim, ki so se znašli v položaju, v katerem si ne morejo zagotoviti dostojanstvene eksistence sami, da takšnim ljudem država pomaga. Takšna država je socialna država. Nikakor pa ni socialna država tista država, ki ljudem v eksistenčni stiski da kredit, ki jih bo na dolgi rok pahnil v še hujši položaj. In revni so danes v Sloveniji nekje med klavdom in nakovalom v precej nezavidljivi situaciji: ali izgubijo del svoje nepremičnine ali pa še naprej životarijo in celo stradajo. Socialna pomoč ni več pravica, ampak postaja bolj podobna nekakšni obliki brezobrestnega kredita s popustom. Pogoji za prejetje socialnih transferjev so zelo strogi. Prejemnik dobiva pomoč na podlagi dejstva, da nima zadostnih dohodkov, niti premoženja, ki bi lahko generiralo dohodke. Ima pa neko drugo premoženje, ki je nepremičnina. Edino streho nad glavo. Delež lastniških nepremičnin v Sloveniji je izjemno visok, ker so si jih nekoč lahko zgradili tudi navadni ljudje. Hvala bogu! Prej smo slišali, da je to unikum v Evropi. Sam mislim, da to ni nek unikum, ki bi se ga morali v Sloveniji odreči, da to ni nek unikum, ki bi ga morali nekako s sramom in z zadrego

navajati v primerjavi z Evropo. Jaz mislim, da je to nek unikum, na katerega moramo biti ponosni. Hvala bogu, da si je lahko v preteklosti tudi navaden človek zgradil svojo hišo in si postavil s svojim delom, trdom streho nad glavo. Sistem socialnih pomoči in varstvenih dodatkov je sedaj naravnano tako, da razlašča tiste, ki so se znašli na socialnem dnu. Taka država je oderuška država, s socialno državo ima pa bore malo oziroma nič skupnega. Začasna socialna pomoč danes znaša 269 evrov. Tak znesek niti v skrajnem slučaju ne omogoča preživetja. S takšno pomočjo je to mogoče samo z izdatno mero iznajdljivosti in medčloveške solidarnosti. Ne me narobe razumeti, zelo lepo in hvala bogu, da si ljudje medsebojno pomagajo. Ampak v razmerah, ko bogati bogatijo nebrzdano vsak dan bolj in ko revni postajajo vedno bolj revni, je sramotno, da si rabijo ljudje, ki so oropani vsega, ki so revni, ki so na socialnem dnu, pomagati z neko neinstitucionalno varnostno mrežo, naslanjajoč se na solidarnost in pomoč svojih znancev, svojih prijateljev, svojih sosedov, svojih družinskih članov itn. Točno za take primere in za take razmere imamo socialno državo. In točno za take primere in razmere imamo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Predlog, da opisano protisocialno zakonodajo spremenimo, imamo danes na mizi. Odločitev je seveda pri koalicijskih strankah. In med temi strankami ste tudi Socialni demokrati. Glede na vse izrečene besede SD, bi morali pri nas imeti zgledno urejene socialne transferje, sploh ker socialdemokratka ministrica zaseda položaj na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in je tam že kar nekaj časa. Pa kaj imamo namesto tega? Razkorak med besedami in dejanji Socialdemokratov se vsak dan povečuje in res zgleda, da bo do konca mandata od teh dejanj ostal samo Dejan na čelu stranke in prav nič drugega. To še toliko bolj velja, ker je splošna usmeritev vlade taka, da lahko v prihodnosti precej utemeljeno pričakujemo še večjo družbeno enakost in še naraščanje revščine. Vlada privatizira, pogloblja reze v javni sektor in objublja nove odpustke za tiste najbogatejše in za kapital. Seveda se v takih razmerah denar pretaka od revnih k bogatim, namesto da bi bilo obratno. Ta teden, zelo konkretno, na primer sta vlada in koalicija obolevi za politično celiakijo in spustile iz rok 33 milijonov težko podjetje Žito, ki ima seveda nacionalni pomen.

V Združeni levici bomo predlog zakona, ki je v tem trenutku pred nami, podprli. Bi pa poudaril, da namesto razlaščenja prejemnikov socialnih pomoči je treba za vire pogledati drugam, konkretno k tistim najbogatejšim. Ne nazadnje je ravno naloga socialne države ta, da koristi svoje redistribucijske mehanizme, da jemlje tam, kjer je preveč, in daje tja, kjer je premalo. Socialna pomoč ne sme biti kredit, ampak mora biti nepovratna pomoč. Socialna pomoč mora postati brezpogojna pravica, ne pa miloščina za tiste, ki jih kapital ne potrebuje več

in jih je potisnil na neko družbeno margino, ker ne vidi več koristi od njihovega dela.

Današnji predlog je pa kljub vsem tem besedam vendarle samo delček v mozaiku nekih potrebnih sprememb, ki se jih moramo lotiti, da bomo Slovenijo pripeljali nazaj na pot 2. člena Ustave, nazaj na pot v socialno državo. Hvala.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat, pripravi naj se gospa mag. Jana Jenko.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica.

Jaz bi takole začela, da je bil varstveni dodatek prenesen iz pokojninske blagajne zato, ker za ta varstveni dodatek ni bilo vplačanih prispevkov. Torej se je za ta namen, za socialnovarstveni dodatek se je uporabljal denar pokojninske blagajne. Tako je bil s sprejetjem nove socialne zakonodaje v letu 2010 ta socialnovarstveni dodatek izvzet iz pokojninske blagajne in prenesen v pristojnost centrov za socialno delo. Dejstvo je, da Zakon o dedovanju iz leta 1976 v 228. členu določa, da se dedovanje osebe, ki je prejela pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, omeji do višine vrednosti prejete pomoči. To določilo se izvede tako, da država ali občina postaneta lastnici dela premoženja pokojnika, in v tem primeru je omejeno dedovanje dedičev. Res pa je, da vsi dediči seveda niso revni in zato lahko v tem primeru vplačajo znesek, ki ga je pač pokojni prejel kot socialnovarstveno pomoč, in potem dedujejo v celoti to nepremičnino oziroma druge nepremičnine pokojnika. Če pa so v teh primerih po 129. členu Zakona o dedovanju ti upravičenci revnejši, pa se lahko država celo ali pa občina odpove dedovanja oziroma odpove vračila tega plačanega zneska in v tem primeru seveda ti dediči lahko dedujejo celotno nepremičnino.

Vlada je na predlog SDS dala negativno mnenje. Dejstvo je, da je z novelo Zakona o socialnovarstvenih prejemkih v letu 2013 bilo odpravljenih mnogo pomanjkljivosti sistemske ureditve na socialnem področju iz leta 2010. So pa seveda primeri, na katere je treba biti pozoren, in se bo vlada po opravljeni analizi nanje tudi ustrezno odzvala. Tako je danes povedala v tem državnem zboru ministrica za delo, družino in socialne zadeve. Izpostavila je tudi določila koalicijske pogodbe, s katerimi smo se vsi koalicijski partnerji zavezali, da bomo prejemke varstvenega dodatka za te lastnike, ki imajo v lasti nepremičnino manjše vrednosti, razbremenili plomb na njihove nepremičnine. Seveda pričakujem, da bo Vlada čim prej realizirala te obljube. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima magistra Jana Jenko, pripravi naj se gospod Jožef Horvat.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Vsem skupaj še enkrat lep pozdrav!

Draga opozicija, žal še nismo v letih debelih krav. Pravijo, da vsakih sedem let je suša in vsakih sedem let bogastvo. In ne moremo trošiti takrat, kot smo trošili v letih 2004–2008, pa mogoče še kakšno leto prej ali pa kasneje. Res je, da nam gre v gospodarstvu oziroma na splošno že majčkeno na bolje, ampak da bi kar vse vprek tako, kot vi predlagate, trošili, žal ne gre. Potem bomo v še večji krizi, kot smo že bili. Stalno poslušam s strani ene opozicijske stranke, kaj vse bi Desus moral narediti. Res je, pri varstvenem dodatku so to predvsem starejši, od 63. leta ženske in 65. leta moški. Vendar ne moremo si privoščiti več, kot imamo. Še vedno moramo varčevati. Moram pa reči, da se Desus trenutno najbolj zavzema za ohranitev regresa in za usklajevanje pokojnin, da ne bodo v realnosti padale, kot so do sedaj. To je bila naša prioriteta naloga. V bodoče se bomo pa zavzemali tudi za dodeljevanje varstvenih dodatkov in pa še večje socialne pomoči. Še vedno namreč menim, da je Slovenija kljub vsemu še socialna država.

Zdaj pa še nekaj statističnih podatkov. Imam jih sicer za leto 2013, ampak vlog za varstveni dodatek in denarno socialno pomoč skupaj je bilo nekaj čez 27 tisoč. Plomb oziroma zaznamkov na premoženje je bilo približno 4 tisoč 500, država pa je dedovala v letu 2013 v 270 primerih. Veliko ali malo. Za tistega, ki je to izgubil, veliko, na splošno dokaj malo. To se pravi, da se država ni zelo veliko posluževala tega instrumenta, ki je uzakonjen že od leta 1976. Predvsem lokalne skupnosti se temu zelo veliko odpovedo. To je verjetno tudi posledica razvoja informacijske družbe. Jaz bom rekla tako, enkrat bom uporabila besedo, ki je vaša, bom rekla kar stalnica, hvala bogu za informacijski razvoj. Slovenci oziroma državljani Slovenije vsaj v preteklosti smo zelo veliko izkoriščali nepovezane sisteme evidenc in je prihajalo do ogromnih zlorab, ki jih je zdaj vse manj tudi na podlagi tega. Vem, kako so se delili tudi na podlagi teh nepovezanih sistemov otroški dodatki, tudi varstveni dodatki in drugi socialni transferi. In nekateri se še vedno. Recimo, mož in žena živita na drugem naslovu, da še vedno dobita neke dohodke, ki bi jih drugače ne prejela. To se še dogaja v naši družbi. V tem smo Slovenci oziroma državljani Slovenije eksperti. Ugotoviti je treba dejansko stanje na področju sociale in zato je treba narediti res dobre analize. Ja, analize dejansko že obstajajo, ampak mislim, da so potrebne še dodatne analize. Plačane bodo seveda iz državnega denarja. Mogoče bo na ta račun pa kakšna zloraba manj. Jaz upam tako.

Jaz tega predloga zakona, kljub temu da gre tudi za starejše osebe, ne bom podprla. V tem trenutku ne, ker smatram, da še nismo v taki finančni kondiciji. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa ministrica s sodelavkama, drage kolegice in kolegi!

Jaz sem se za to razpravo pripravil in sem zbral tudi nekaj konkretnih števil in jih bom, če dovolite, tudi posredoval. Če pogledamo prejemnike socialne pomoči v letih 2012, 2013 in 2014, vidimo, da se število upravičencev drastično povečuje. Poglejmo denarno pomoč. Leta 2012 dobrih 418 tisoč prejemnikov, to je bilo 103 milijone. Poglejmo leto 2014, 572 tisoč prejemnikov, to je bilo 146 milijonov. Poglejmo izredno denarno pomoč – leta 2012 37 tisoč 131 prejemnikov, to je bilo dobrih 11 milijonov, v letu 2014 kar 61 tisoč 406 prejemnikov in 18,5 milijonov. In tako naprej, da ne naštevam še število tujcev, ki so dobivali denarno pomoč in izredno pomoč. Seveda bolj me zanima, kakšna je situacija v Pomurju. Statistična regija Pomurje, 27 občin, okoli 121 tisoč prebivalcev, 6,6 % celotnega slovenskega ozemlja in 6,3 % celotne slovenske populacije. Trenutno edina statistična regija, kjer je porasla stopnja registrirane brezposelnosti na 21,4 %, zadnji podatek, po številu ljudi to pomeni dobrih 10 tisoč 500 ljudi čaka na delo. In če zdaj pogledam porast prejemnikov socialne pomoči v letih 2013, 2014, je ta dramatična. To ni socialna država, če govorimo, da se je število prejemnikov, recimo otroškega dodatka, iz leta 2013 s 6 tisoč 700 povečalo na 7 tisoč 477. In tudi druge številke – denarna socialna pomoč 2013 – 6 tisoč 692, lani 7 tisoč 804. Naprej, državna štipendija. Leta 2013 tisoč 994, lani 3 tisoč 663. In še osnovno zdravstveno zavarovanje. Leta 2013 6 tisoč 766, lani skoraj 8 tisoč. Res je, ko berem te številke in analiziram, je treba tudi upoštevati, da se je morebiti kakšen zakon v tem času tudi spremenil, in to je treba upoštevati.

Tudi če gledamo na globalni ravni naš bruto družbeni produkt. Leto 2014. Hvala bogu, rahel optimizem po dolgih letih pesimizma. Ampak lansko leto, gospe in gospodje, smo še vedno ustvarili za 0,16 % manj kot leta 2008, kar pomeni, da smo mi imeli 6 let vakuuma, druge države so se razvijale. In tu je naš problem. Danes je to priložnost, ki jo je dala SDS, da odpremo razpravo ne samo o tem zakonu, kar sicer po poslovniku moramo, ampak bi morali odpreti razpravo, gospe in gospodje, o konceptih razvoja te države. In tudi o tem bi morali govoriti, kdo in kaj, kdo bo financiral to socialno državo, ki jo imamo, in bi želel, da jo imamo naprej, in bi želel, da ustave ne spreminjamo. Meni se ne zdi dostojno, da se obmetavajo oziroma da nas obmetavate, tiste, ki smo bili v koaliciji, ko smo sprejemali res brutalni ZUJF. Ampak ni bilo druge pomoči. Tam, kjer ni, še bog ne more vzeti. Razen če imate vi kakšnega drugega. In končno bi se morali pogovarjati o tem, kako ustvariti, da bomo lahko delili. Torej gre za

koncepte. Tukaj in izven te dvorane je gotovo nekaj ljudi, ki zagovarjajo tudi demokratični socializem. Pa pogledjmo, ali bo to v redu za nas ali ne bo. Moramo se vprašati, kaj nas je pripeljalo v to krizo, ki žal v Sloveniji še vedno traja, ne si zatiskati oči. Ali nas je pripeljalo v to krizo tisto, kar imajo uspešne države, predvsem dobro delujoč trg in vladavina prava? Jaz to težko verjamem, da nas je to pripeljalo v krizo. Težko te pripelje v krizo nekaj, česar pravzaprav nimaš, ker mi enostavno nimamo vladavine prava in nimamo delujočega trga. In na tem področju bi morali delovati.

Nimam nič proti, da soočamo recimo manifest demokratičnega socializma, ki naj bi po mnenju nekaterih nakazoval izhod iz krize, v kateri se, kot rečeno, Slovenija še vedno nahaja. In ta manifest se začinja, citiram: "Obdobje samoumevnosti kapitalizma se bliža koncu. V drugi polovici 70. let 20. stoletja, ko se je v razvitem svetu končalo obdobje hitre in stabilne gospodarske rasti, se je začel napad sil kapitala nad delavske pravice, ki traja vse do današnjega dne." Konec citata. Seveda ko o tem konceptu govorimo, o konceptu demokratičnega socializma, tisti, ki smo malo starejši, takoj dobimo asociacijo na propadli samoupravni socializem in s tem povezan tudi marksistični trizem, da se zgodovina ponavlja: najprej tragedija, potem farsa. Hkrati se pojavijo tudi ustavnopravni pomisleki. Vrednotna izhodišča, na katerih temelji ideologija demokratičnega socializma, se namreč v bistvenem razlikuje od tistih, na katerih temelji ustava, evropska ustavnost in temeljni koncepti zahodne civilizacije. Tržno gospodarstvo je namreč v njem neločljivi del. Tudi razmerje med ustavnima dobrinama, svobodo posameznika in enakopravnostjo je v demokratičnem socializmu radikalno drugačno. Svobodna in poštena konkurenca je namreč vrednota po mojem trdnem prepričanju, zavarovana neposredno v ustavnih pogodbah evropske integracije, za katero smo se odločili po najširšem demokratičnem principu, to je na referendumu.

Mi smo samo en majhen del globalnega dogajanja. Slovenija je samo neko neznatno kolesce v tej veliki globalni mašineriji, brez katere globalni sistem preživi, tako kot preživi na primer človeški organizem brez kapljice krvi. Ni pa tako tudi v nasprotni smeri. Gospodarstvo Slovenije in z njim blaginja njenega prebivalstva je življenjsko odvisno od svetovne ekonomije. Imeti navznoter demokratični socializem, navzven pa ekonomijo, ki mora biti sposobna tekmovati v globalnih tržnih razmerah, je tako kot da bi poslali na olimpijske igre hokejsko reprezentanco, sestavljeno iz ljubiteljskih umetnostnih drsalk in drsalcev. Ampak, gospe in gospodje, mi pravzaprav vemo, kaj moramo narediti. Recepti so zapisani, imamo jih, sem prepričan, vsaj večina v tej državi tudi v glavi. Potrebujemo čim prejšnjo uveljavitev, recimo vsaj nekaj, naslednjih ekonomskih in socialnih ukrepov, da

ne bo kdo mislil, da zagovarjam samo gospodarstvo oziroma kapital, kot nam mnogi očitajo, tisti, ki seveda niti niso pogledali naslovnice našega gospodarskega programa, kjer smo napisali: krščanskodemokratska ekonomska politika je enako socialno-tržnemu delu gospodarstva. In kateri so ti ukrepi, o katerih bi morali morda tudi danes ali čim prej, ker jutri bo že prepozno, razpravljati? Ampak to je premalo, bi jih morali tudi realizirati. Tu pa nekako kot da ni volje, kot da ni moči, kot da se ne zavedamo, v kakšnem stanju živijo tisti, o katerih danes govorimo, ki nimajo za to, ki nimajo za košček mesa, ki bi ga jutri dali v lonec za družinsko kosilo.

Ukrepi za povečanje gospodarske učinkovitosti, kot so zmanjšanje državnih regulativov, olajšanje pogojev za dostop na trg, opustitev restriktivnih praks, povečanje tržne konkurenčnosti, davčne olajšave – ne davčne blagajne, da ne bi kdo narobe slišal – davčne olajšave za slabše plačana delovna mesta in vlagatelje, prodaja vladnih oziroma, bolj točno, državnih naložb, ki prinašajo izgubo, takojšnja prodaja, splošno zmanjšanje državne birokracije, o tem govorimo že leta, še vedno je treba menda čakati pet let, da lahko nek podjetnik dobi gradbeno dovoljenje za neko proizvodno halo. Naprej, prodaja vseh državnih in paradržavnih deležev v bankah – tukaj seveda da me ne bo kdo držal za besedo, SID banka ima poseben status. Naprej, vladni izobraževalni program, s katerim bi poudarili dejstvo, da je glavno merilo uspešnosti v konkurenčni industriji dobiček in zadovoljstvo ljudi, beri: delavcev in delodajalcev, ne pa špekulacije; podpora prevzemom, ki bi jih opravila tuja podjetja in tako naprej in tako naprej.

Ampak ko govorimo o konceptih, potem pravzaprav vidimo, da moramo govoriti o praktično vseh družbenih podsistemih, zdaj namenoma nisem govoril o izobraževalnem sistemu. Ampak mi bomo enkrat morali zagristi v jabolko, ali bo kislo ali bo sladko, in si dejansko začrtati cilj in se odločiti, ali gremo v vajeniški sistem, ki ga tudi Evropa podpira, ker nam nekatere države članice Evropske unije ponujajo pomoč, ne samo nam, celotni EU, ampak nikakor se enostavno tega ne moremo lotiti.

Tisto, kar država nujno potrebuje, je nesporno vladavina prava. Na to nas je spomnilo tudi slovensko gospodarstvo na vrhu slovenskega gospodarstva v jeseni 2012. Zelo dobro sem si zapomnil. Torej država nujno potrebuje vladavino prava, preglednost, predvsem pa pluralizem, razsrediščenost – to je slovenska beseda, ki pomeni decentralizacijo. Slovenija je očitno samo znotraj ali pa, takole bom rekel, dve tretjini Slovenije sta izgleda samo znotraj ljubljanske obveznice. Zato sem prej govoril o podatkih v Pomurju, pa lahko bi najbrž enako govorila tudi Koroška pa še Dolenjska pa še katera druga regija. Mi smo enostavno, gospe in gospodje, pozabili na skladen

regionalni razvoj. In res, zdi se, da so obrobne regije, konkretno Pomurje, da je to, ne vem, dve svetlobni leti daleč od Ljubljane. Jaz predlagam vladi, dajem pobudo tukaj, zdaj trenutno ni ministrice, predlagam vladi, da je naslednja destinacija, naslednja regija, ki bi jo vlada obiskala, prav pomurska. Mogoče ima to vlada že v programu zapisano. Čestitam, če je tako.

Se pravi, potrebujemo decentralizacijo in potrebujemo odprtost. Še vedno smo hermetično zaprti za tuja vlaganja. In če sem spet pri Pomurju, saj imamo domača fantastična podjetja, mikropodjetja, kapo dol, ampak večino delovnih mest v Pomurju daje tuji kapital, če je to komu všeč ali ne, in ljudje so zadovoljni. Na mikroravni pa potrebujemo svobodnega in odgovornega posameznika. Krščanski demokrati razumemo svobodo v kontekstu močne spetosti z odgovornostjo. Svoboda in odgovornost gresta z roko v roki. In ustavna naloga države je, da vse to, kar sem povedal, tudi omogoči. Najprej z umikom od tod, kjer nima kaj iskati. In s tem zaključujem. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravi naj se gospod Tomaž Lisec.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, hvala za besedo. Cenjene kolegice in kolegi!

Ko dva dni sedim v tem državnem zboru, včeraj in danes, včeraj smo govorili o bančništvu, danes o subvencijah, pa potem o varstvenem dodatku, se mi včasih zdi, kot da ne živimo v isti državi ali pa da smo vsi doma v enem velikem bloku v centru Ljubljane. Če se vrnem na včerajšnjo sejo, ko smo govorili o bančništvu, o našem predlogu, sem zasledil z moje desne strani veliko posmehovanja, govorjenja, da je to nesmiselno, da je nesmiselno, da razkrivamo, kje so naši največji strokovnjaki, ali pa tisti, ki so lumpi, dali slovenske milijarde. Pa je bil to nesmisel. Danes dopoldan, ko smo začeli, da bi dve uri podaljšali našim študentom, da imajo možnost prehranjevanja, smo poslušali, da se gremo všečno politiko, pa veliko razlogov za to. Ko smo pri tem zakonu Slovenske demokratske stranke, moram biti iskren, da sem bil zelo vesel, ko sem videl na razpravni listi, da se je k razpravi prijavila tudi kolegica iz SMC, gospa Grošelj. Zakaj sem bil vesel? Ona je bila 24 let v Trbovljah direktorica centra za socialno delo. Če kdo v tej dvorani, potem nam lahko ona pove vse strese, težave iz rokava. Ko je ona začela svoj govor je rekla naši stranki oziroma naši poslanski skupini, da se gremo zopet všečno politiko. Te njene besede in ko sem poslušal njeno razpravo, človek razmišlja, če ima še smisel, da tukaj sedimo. Ali ne vidimo težav v tej ljubi Sloveniji ali pa se sprenevedamo? Ko še nisem bil poslanec, sem se s to težavo, o kateri danes v tem zakonu govorimo, velikokrat srečal. Ljudje mi govorijo, da je vlada Boruta Pahorja sprejela ta zakon, v času Janševe vlade pa je ta

zakon prišel v veljavo. Vsem povem, da se tega zavedam. Ampak tudi povem, da se mi ne zdi to sedaj najbolj pomembno, ko to ljudje govorijo. Ampak je pomembno to, da se ta napaka odpravi. Sedaj bom pa povedal, kateri ljudje to meni govorijo. Ljudje, ki so celo življenje delali, so si izgradili svoj dom, so skrbeli za svoje otroke, da so se lahko izšolali, da imajo službe, so pošteni državljanke in državljani in imajo pokojnine 250 evrov, ko so pa imeli varstveni dodatek, so pa imeli 340 ali 350. To mi govorijo gospodinje, ko so bile vso življenjsko dobo doma gospodinje, skrbele tudi mogoče za manjšo kmetijo, skrbele za moža, za dom, otroke. In ko so dopolnile starost 65 ali 70 let, mislim, da so dobile 145 evrov. To je mogoče bilo, da je ta gospa šla mogoče enkrat v trgovino s svojim denarjem ali pa tudi k frizerju, pa še to smo jim vzeli.

Da se vrnem malo na včerajšnji dan. Nismo želeli poslušati eden drugega, ko smo govorili o milijardah. Danes se ne želimo poslušati, ko govorimo o ljudeh, ki imajo res težave, resnične vsakodnevne težave. To so ljudje, ki pridejo v križišče in so na vseh štirih cestah table Slepa ulica. Spoštovane kolegice in kolegi, če tu ne najdemo skupnega jezika v teh malih stvareh za te male ljudi, se bojim, da ne bomo naši skupnega jezika tudi v naslednjih točkah.

Spoštovane kolegice in kolegi, jaz bom ta zakon z veseljem podprl. Zavedam se, da ni realno, da se usedemo skupaj, da ga še izboljšamo. Vam pa nekaj zagotavljam. Seveda nima smisla, da govorim Poslanski skupini SD, ker jih ni v dvorani, govorim pa to kolegom iz Desusa in SMC. Ta točka bo toliko časa na mizi Državnega zbora, dokler ne boste ugotovili, da je to potrebno. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Zdaj se bom tudi sama oglasila, da povem, da sem tudi predstavnica Socialnih demokratov.

Naprej ima besedo gospod Tomaž Lisec, pripravi naj se gospod Uroš Prikl.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, spoštovana podpredsednica za besedo. Spoštovani predstavnici ministrstva, kolegi, kolegice!

Danes govorimo o socialni, pa o demagogiji, pa kaj je kje povedano, pa kaj je kje zapisano. Pa sem si vzel nekaj minut časa in na hitro preletel koalicijsko pogodbo te vlade, torej tisto, kar je zapisano. Dovolite nekaj citatov, ki povzemajo področje sociale, o kateri se tako veliko govori, današnja razprava pa kaže, da se nič ne naredi oziroma je celo proti izboljšanju na tem področju. Tako pri prejšnjem zakonu kot tudi pri tem. Pa pri prejšnjem zakonu je šlo bolj za izboljšanje socialnega položaja mlajših, na tem področju pa bolj za izboljšanje socialnega položaja starejših, ki imajo celo svoje zagovornike v Državnem zboru. Citiram koalicijsko pogodbo: "Država mora biti v odnosu do svojih državljanov in prebivalcev ter

družbenih skupin odzivna in odgovorna, kar pomeni, da mora delovati po pravnih normah." In zaključek: "... biti proaktivno pozorna na probleme in potrebe svojih državljanov in prebivalcev." Upam, da ste si poslanci koalicijskih poslanskih skupin prebrali koalicijsko pogodbo. Naslednje piše: "Koalicija si bo prizadevala zmanjšati delež ljudi pod pragom revščine s spodbujanjem zaposlovanja in dela vseh starostnih skupin ter enostavnega, preglednega in poštenega uveljavljanja vseh oblik pomoči, poenostavitvijo postopkov ter razporejanja razpoložljivih virov po načelu solidarnosti in pravičnosti." Koalicijska pogodba etične in moralne vlade. Tretjič, ukrepi: "Prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti nepremičnino manjše vrednosti, bomo razbremenili prepovedi odtujitve nepremičnine." Bi lepo prosil poslance koalicije, da si pogledate, kateri člani tega zakona so odprti, da smo v prvi obravnavi in da imate idealno priložnost, da vašo koalicijsko pogodbo začnete ne samo besedičiti, ampak tudi udejestovati. V SDS smo vam pripravili predlog zakona. Če boste spustili zakon v drugo in trejo obravnavo, smo pripravljene prisluhniti tudi vašim argumentom, amandmajem, da ta zakon za razliko od prvotnega zakona naredimo življenjski, predvsem pa človeški. Je pa na drugi strani res, da ima velik del te koalicije probleme s tem zakonom, kajti bili so del tiste koalicije, ki je ta zakon tudi na tem področju naredila takšnega, kot je, v škodo naših državljanov. Za vse pa le ni kriv zloglasni ZUJF ene druge vlade, ampak je kriv tudi tako imenovani Svetlikov zakon, smo mu takrat rekli, ki je počakal z uveljavitvijo v letu 2012. Spomnim se, koliko tiskovnih konferenc in javnih vprašanj je imel takratni minister mag. Vizjak, ko se je moral braniti, da ni tista vlada spremenila tega zakona, ampak je prejšnja, socialna vlada, smo ji rekli oziroma ste ji rekli, naredila nesocialen zakon. Jaz razumem, da je vlada proti, ker – tu imam magnetogram – dr. Anja Kopač Mrak, vemo, kaj je počela v tisti vladi, vemo, kaj je njena funkcija v tej vladi. "Namen tega zakona je zmanjševanje tveganja revščine in socialne izključenosti in spodbujanje delovne aktivnosti oziroma ohranjanje motivacije za delo." In za zaključek: "Torej menimo, da z rešitvami prenosa državne pokojnine, z ukinitvijo državne pokojnine in s prenosom varstvenega dodatka v sistem socialne pomoči vzpostavljamo transparentnejši in predvsem socialno pravičnejši sistem." Pa se je skoraj za četrtno povečala stopnja revščine v državi. In ta ista vlada, ki ima možnost, resda na predlog opozicijske stranke, ki ne razmišlja, predvsem bolj deluje, da ta sistem spremeni. Povejte! Mi smo pri prejšnjem rekli: "Tudi mi smo se zmotili, pripravljene smo na spremembo." Vam dajemo možnost, "zmotili smo se, pripravljene smo na spremembo, kajti praksa je ovrгла teorijo." Enostavno. Ampak spet ne boste za. Saj vem, tako kot sem že prej rekel, ena napaka je pri tem zakonu – predlagatelj SDS. Vse ostalo bi

verjetno bilo sprejemljivo. Da ne govorim, kako bi bilo, če bi SDS imel tak zakon, kot ga je Svetlik spisal, bi si danes dali duška, kako je Janševa vlada spet naredila vse narobe. Ampak danes je od poslancev SD samo podpredsednica po službeni dolžnosti tukaj, ostali pa verjetno iščejo rešitve na področju socialne zakonodaje, ki pa bo v prid našim državljanom. To je bolj za šalo kot zares, kajti verjamem, da se s temi socialnimi težavami ne ukvarjajo.

Leta 2010 smo se strinjali, da sprememba socialne zakonodaje je potrebna, vrstni red prejemnikov in vse to. Ampak smo takratnega ministra opozarjali, naj bo previden pri teh vprašanjih, kajti vsi vemo, ko se dotikamo sociale, se po navadi dotikamo občutljivih tem, občutljivih področij. In na to so ljudje najbolj občutljivi, saj se primejo za svoje denarnice in vidijo, kako jim država pomaga ali pa ne. Takrat smo opozarjali, bodite pozorni, določene zadeve v tem zakonu so zgrešene. In danes imamo dokaz v praksi, da so bile posamezne določbe tega zakona popolnoma zgrešene. Analiza, ki se je delala v letu 2012, ko je mag. Vizjak napovedal, da ko bo vsaj pol leta sistem v veljavi, bo dobil konkretne številke, kaj je narobe v zakonu, Svetlikovem zakonu, da se bo potem šlo na rešitve. Vlada je padla, prejšnja vlada se s tem ni ukvarjala, sedanja razmišlja, s čim in kako bi se ukvarjala. In potem pride na pomoč večinoma SDS, včasih kakšen zakon vložijo v Novi Sloveniji, kolegi Združene leve, Zaveznitva Alenke Bratušek, ampak treba je minirati, sploh kjer se podpišejo poslanci SDS. Verjamem, da marsikdo od vas misli, "super rešitve, ampak, v prvih treh mesecih tega vladanja so nas naučili, če je predlagatelj SDS, a priori proti, neke argumente iz petnih žil bomo pa že povedali, zakaj smo proti – ker moramo biti." Takšna je politika novih obrazov, kako bo drugačna politika, kako bo usklajevalna, transparentna, pa se s pritiski na gumb pokaže, da je popolnoma enaka, kot so bile vlade drugih levih strank. Predvsem moram reči, da sem zgrožen nad posameznimi besedami poslancev Desusa. Resnično nisem hotel nič slabega. Ampak še enkrat poudarjam, vedno zraven, nikoli nič krivi, občutek pa imam, pa res nočem biti žaljiv, da marsikdaj nimate občutka, da ste del koalicije – vlada, pripravite nekaj! Vi ste del vlade. Imate ministra v vladi, poslanci iz cele vladne koalicije. Vlada pripravite nekaj. Vi ste del vlade, imate ministre v vladi, poslanci iz te vladne koalicije. Torej tisti, ki ste glavni odločevalci. Tako da resnično včasih imam občutek, da Desus je z eno nogo malo v vladi, z drugo nogo pa malo izven vlade. Seveda kot sem že rekel, SD pa razumem, da imajo probleme s sprejemanjem tega zakona, kajti tista vlada je bila predvsem njihova vlada in priznati napako je včasih težko. Ampak za državljane pa je bilo zelo koristno, če bi si jo priznali. In še enkrat poudarjam. Mi smo danes v prvi obravnavi zakona. Kar nekaj členov

vsebinskih je odprtih. Če imate kakšne predloge, tudi v skladu z vašo koalicijsko pogodbo, ki govori o tem, kako boste zadevo reševali, pripravite amandmaje, lahko se oglasite tudi v Poslanski skupini SDS na razgovor, predebatiramo, najdemo rešitve in naredimo zakon življenjski.

Za zaključek. Ne, ne želimo biti všečni, želimo biti samo realni. Vsak dan, vsak teden, vsak mesec pišejo nove zgodbe, kot sem že pri prejšnjem zakonu rekel, praksa včasih ovrže teorijo, torej zakonsko materijo in zakaj ne bi sledili duhu časa, predvsem pa potrebam državljanom, ki se obračajo na nas, ki prosijo, da jim pomagamo, da naj bi jim prisluhnili in naredili korak naprej tudi na tem področju, torej na področju urejanja socialnih zadev, socialnovarstvenih prejemkov. Zakaj ne? Zmotili ste se, zmotili smo se, popravimo in gremo naprej k novim zakonom, k novim rešitvam, ki jih tudi sam kot opozicijski poslanec pogrešam predvsem s strani tistih, ki naj bi vladali, ne pa se med seboj spraševali, kdo naj bo tisti, ki prvi naredi korak s strani koalicijskih strank in ministrov.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Gospod Jurša, postopkovno, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Glede na to, da je tematika zelo resna in da več ali manj večina poslancev po svoji moči k tej problematiki tudi prispeva, je pa res, da so razprave posameznih poslancev primerne temu, kdo kje sedi: ali sedi v koaliciji ali pa v opoziciji. Ko sedi v opoziciji, potem je biti bistveno lažje všečen. Če se dobro spomnim, pa se spomnim, ker sem sedel takrat tudi v Državnem zboru, je res, da smo te zadeve sprejeli oziroma so sprejeli, vi jih imenujete Svetlikova reforma ali pa Svetlikov zakon ali pa Svetlikov predlog. Pozneje je bila tudi ena možnost in priložnost, gospod Lisec, da takrat, ko smo prevzeli skupaj z vami vlado, drugo vlado Janeza Janše, da bi že takrat šli popravljat zakona, in bi ga tudi popravili. Večkrat ste omenili, pa tudi razpravljavci iz Poslanske skupine SDS, da je nekdo mislil, da je to bil ukrep, ki ga je sprejela Janševa vlada. Vi zatrjujete, da ni bil. In res ni bil. Ampak možnost in priložnost pa je bila, da bi takrat skupaj z nami tudi to zadevo spremenili. Kot največja opozicijska stranka ste vedeli in imeli odgovornost za vodenje te države. In ko imaš odgovornost za vodenje države, je nekaj posebno in drugačno, kot ko sedi v opoziciji, in predlagaš tisto, kar je seveda všečno in je potrebno, ampak zaradi ekonomske situacije, kakršno imamo v državi, to ni možno.

Jaz bi dal na koncu proceduralni predlog, kajti prijavil sem se tudi v zvezi s tem k besedi. Bilo bi zelo dobro, da bi gospoda Lisca opozorili, da ni vprašanje, kje je Desus in na kakšen način Desus sodeluje v kateri od vlad. Državotvorni smo, kajti lahko smo do sedaj sodelovali tako v

desnosredinski vladi kot tudi v levosredinski vladi. In to si štejemo na nek način tudi v čast.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Na koncu je bil res nek proceduralni predlog, ampak vseeno ocenjujem, da je tukaj zloraba proceduralnega postopka.

Sedaj ima besedo gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa, za besedo.

Poglejte, to rotiranje, kaj bi kdo moral pa kdaj bi kdo lahko naredil, pač ne vem, če ima kakšen smisel. Marsikaj bi v tej državi lahko naredili že leta 1990, na primer lustracijo, pa se ne bi ukvarjali s temi težavami, s katerimi se srečujemo sedaj. Marsikaj bi lahko naredili ne vem koliko let prej, pa se to ni naredilo. Se pravi, da do določenih predlogov, ki jih damo mi, vi ali kdorkoli, pride takrat, ko dozori neko spoznanje, da je treba neko zadevo popraviti, da jo je treba izboljšati, ker obstoječa rešitev ni dobra. Jaz mislim, da so ti očitki, kdaj je kdo kaj predlagal, neutemeljeni in so brezpredmetni. Posvetimo se razpravi in rešitvam, ki jih naša poslanska skupina predlaga konkretno s tem zakonom. Da ne bo pomote, takrat ko je minister Svetlik, ki je bil član Pahorjeve vlade, sedanja ministrica pa njegova državna sekretarka, predlagal to rešitev, smo ji nasprotovali. Se pravi, v tem delu smo konsistentni, tako da očitkov na to, kako ravnamo, ali smo v koaliciji ali v opoziciji, na nek način ne sprejemam, ker enostavno ne držijo. Ni slučaj, da danes ni tukaj ministrice, ker je bila ona tisti pomemben člen tiste vlade, kot funkcionarka, kot državna sekretarka, ki je zagovarjala rešitev, ki so jo takrat sprejeli. In tudi ni brez razloga, da manjkajo tisti poslanci v tej koaliciji, ki so takrat zagovarjali rešitev, ki se je sprejemala. Je pa treba povedati, da je ta rešitev Pahorjeve vlade usmerjena izključno proti malim ljudem, proti malemu človeku, proti tistim, ki imajo težave. V tej državi so prejemniki ali pa upravičenci do socialnih transferjev pravzaprav edini, pri katerih se knjiži hipoteka. Edini. Tisti, ki so upravičeni do socialnovarstvenega prejema, so eni redkih, ki so v tej državi ogroženi in morajo dati, da to dobijo, če imajo premoženje, morajo dopustiti vknjižbo hipoteke na svoje premoženje. Na drugi strani smo predlagali v prejšnji vladi odpravo nekaterih privilegijev za nekatere skupine – prekomernih dodatkov k pokojninam, prekomernih dodatkov in ne vem česa še. Pa tisto, ko smo predlagali, da se ti privilegiji ali ukinejo da so ti privilegiji obremenijo s hipotekami, je bilo zavrnjeno. Žal tako je bilo. Mene pravzaprav moti danes v tej razpravi to, da tisti, ki se nekako postavljate kot zagovorniki pravic socialno ogroženih, ki živijo pod pragom revščine, da na drugi strani zagovarjate nadaljevanje tega inštrumenta, s katerim se u sede država ali občina ali kdorkoli na njihovo premoženje. To se mi ne zdi korektno. Zakaj tudi štipendije na tak način ne obremenite, ki so ravno tako socialni korektiv? Zakaj na tak način

ne obremenite recimo subvencij za dijaško ali študentsko prehrano, ki so ravno tako socialni korektiv, in to vezan na status, se pravi na to, da si v izobraževalnem sistemu, in to brez razlike, brez ugotavljanja socialnega cenzusa? Tu, ko pa imamo predlog, da so samo tisti, ki so na osnovi socialnega cenzusa upravičenci do nekega dodatka, se pa le-te obremenijo s hipoteko.

Na tak način, kot je tedanja Pahorjeva vlada zastavila ta inštrument, ne moremo govoriti o socialni pomoči, ampak o kreditu, ki ga je vlada dala tistim, ki so bili potencialno upravičeni do prejemanja tega dodatka. To je kredit, če mora nekdo potem vrniti tisto, kar je nekdo pred njim izkoristil. Zakaj tega ne naredite pri, ne vem, privilegirani pokojnini gospoda Kučana pa pri nekaterih drugih nadomestilih, ki jih dobijo na osnovi nekkih drugih odločb neke vrste zaslužni za določene zadeve in jih prejema trajno kot dodatek k pokojnini? Zakaj tega ne naredite?

Da vas samo spomnim, tiste, ki takrat, ko se je ta zakon sprejemal, niste bili tukaj, da je Pahorjeva vlada oziroma minister Svetlik in tedanja državna sekretarka Anja Kopač Mrak in tudi poslanci tedanje Pahorjeve koalicije so ta zakon pospremili in zagovarjali v postopku v Državnem zboru z enim preprostim stavkom: gre za enakomerno porazdelitev bremen. To lahko v magnetogramih preverite. To je govoril gospod Levanič, to je govoril gospod Frangež, to je govorila gospa Andreja Črnak Meglič in vsi ostali, ki so to rešitev Pahorjeve vlade zagovarjali. Zdaj pa sprašujem vse tukaj prisotne, tudi vlado, ali je ta zakon res tak, da je bremena enakomerno porazdelil. Takrat so bile težave, se razume, so bile večje. So bile krizne razmere, BDP je padel, prihodki so padli, ampak edino ta socialna kategorija se je obremenila z neko hipoteko v primeru, ko je bila upravičena do nekega nadomestila, da bi si pomagala na spodnjem pragu preživetja. Tiste, ki so bili nad povprečjem, nad zgornjim pragom in so dobivali dodatke, Pahorjeva vlada ni obremenila. Žal, ne?

Jaz moram tu samo ugotoviti, da je na nek način pošteno, da se dejansko ta bremena v tej državi enakomerno porazdelijo, da prejema socialne transferje in pomoči pod podobnimi pogoji, enakimi pogoji, da se tudi privilegiji delijo pod enakimi pogoji. Nedopustno pa je, da največji davek v tej državi plačajo tisti, ki jim na nek način nekaj ponudimo, na drugi strani pa za isto višino istočasno odmerimo breme. Če dobiš 200 evrov pomoči, je 200 evrov hipoteke. Če dobiš naslednji mesec 200 evrov pomoči, je še 200 evrov hipoteke in tako naprej. Vsi tisti, ki so vas polna usta te sociale, predlagam, dajte dejansko ta ukrep, ki je dejansko socialen in postavlja to socialno kategorijo v nek normalen položaj, podpreti. Ni nobenega tehtnega razloga. Sedaj, ko se hvalite z gospodarsko rastjo, ki je najbrž višja od 2,5 %, padejo mnogi razlogi, mnogi razlogi, zakaj bi sploh še zloglasni zakon

o uravnoteženju javnih financ obstajal. In padejo razlogi, zaradi katerih je Pahorjeva vlada predlagala ta zakon v postopek. Ni enega tehtnega razloga več. Če boste delili denar, ne vem katerim skupinam, tako kot se zdaj sliši, in ko se nekatere kategorije pogajajo za povišanja, potem je treba najprej odpraviti te omejitvene ukrepe, ki zadenejo najšibkejšo skupino. To je nek najbolj normalen korak, ki ga lahko ta država in ta politika tudi naredi. Vztrajati pri tej rešitvi je nesmiselno. Obtoževati nekoga, da je to predlagal pa morda prej ni, je tudi nesmiselno. Vsi, ki ste v tem državnem zboru, ste imeli enako možnost tudi v teh 8 mesecih, da to predlagate, pa te priložnosti nihče ni izkoristil. Od sedmih parlamentarnih strank smo mi edini, ki smo predlagali. Nihče ni tega izkoristil. Zato so ti očitki, ki jih naslavlja našo poslansko skupino, popolnoma neutemeljeni. Takšnih ukrepov, ki jih bo treba popravljati, dopoljevati in tako naprej, bo še veliko. Tudi mi jih bomo predlagali, tudi vi jih lahko predlagate. In se tudi pojavljajo. Ampak nima nobenega smisla, da se obtožuje kogarkoli. Morda bi mi lahko takoj, ko smo dobili po vseh tistih političnih pretresih drugo Janševo vlado, ta zakon enostavno odpravili. Morda. Ampak takrat so se postavile zaradi situacije druge prioritete, ki smo jih tudi speljali, veliki projekti so se naredili na področju pokojnin, na področju trga dela. Na področju reforme premoženja države smo ustanovili Slovenski državni holding, slabo banko in tako naprej, spremenili in pripravili te ustavne rešitve, ki so zdaj podlaga za to odločanje in tako naprej. V kratkem času so bile narejene kapitalne spremembe na teh področjih, o katerih govorim. V enem letu se, gospodje, toliko časa je namreč bila druga Janševa vlada, vsi ukrepi niso mogli sprejeti. Ampak skoraj toliko časa je že ta vlada, s spoznanjem in inventuro, ki jo je naredila na vseh teh področjih, na katere opozarjajo civilne skupine, politične skupine, interesna združenja, gospodarska združenja in tako naprej. Kljub temu se pa nič ne premakne. Nobenega korenitega ukrepa v teh osmih mesecih, od kar je ta vlada, še nismo dobili na mizo – ne s področja dela, ne s področja financ, ne s področja sociale, ne s področja šolstva, praktično nič. In tisto, s čimer se hvalite, je nastalo samo po sebi – gospodarska rast. Zanimivo.

Predlagam, da koalicijski poslanci razmislite. Najbrž ne bo prvič, da ste se s to rešitvijo srečali, kajti v primeru, da jo boste povozili, kot praviloma to storite, in potisnete glavo dol, se lahko zgodi, da boste naslednji mesec imeli isti zakon ponovno na mizi. Ali ga bo predlagala naša poslanska skupina ali kakšna druga, bomo videli. Ampak najbrž na tem področju odprav nesorazmerij, obremenitev pri prejemanju socialnih transferjev ni mogoče zagovarjati ne dolgoročno in en kratkoročno. To je enostavno nepravilno porazdeljeno breme za tisto, kar financira državni proračun pri določenih kategorijah prebivalcev.

Kakorkoli, vlada Mira Cerarja se bo s tem soočila, koalicija Mira Cerarja se bo s tem soočila in o teh stvareh bomo razpravljali, ker štrlijo iz sistema in onemogočajo predvsem tiste skupine, ki si znotraj te države tudi najtežje pomagajo. Gre za starejše osebe, ki imajo ali nizke pokojnine ali jih sploh nimajo, pa imajo nekaj mrtvega premoženja in jih država še s tem utruja. Medtem ko na drugi strani pušča nedotaknjeno skupino privilegiranih kategorij, ki imajo visoke pokojnine in dodatno še prejemajo velike dodatke, večje ali velike dodatke k temu, ne da bi se kdorkoli usedel na njihovo premoženje. Lahko samo še ugotovim, da so privilegirani dodatki, in lahko na ministrstvu za delo naredijo tudi analizo ali pa vlada in boste ugotovili, da so ti privilegirani dodatki bistveno višji od teh transferjev, za katere ste predvideli, da se vpiše hipoteka. Bistveno višji so. Jaz menim, da je pametno, da se ta zakon da v nadaljevanje, se pravi omogoča nadaljevanje postopka in da potem skozi drugo obravnavo, če bo treba, še kakšne rešitve adaptiramo. Sicer pa je obravnava tega zakona s to ali podobno rešitvijo, s to ali podobno razbremenitvijo teh socialnih skupin, neizbežna. In to se bo zgodilo, kot sem rekel, ali z nadaljevanjem ponovitve našega predloga ali pa bo tudi kakšna druga izmed poslanskih skupin to naredila. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Franc Trček, pripravi naj se gospod Franc Jurša.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Jaz ne bom solil pameti, kdo bi lahko kaj naredil, pa ni naredil, ker ljudje imajo dolgoročen spomin. Lahko samo pomeni, da smo imeli soroden zakon že v pripravi v Združeni levici, SDS nas je prehitel. Njihov zakon je dobra osnova za noveliranje, in to bomo tudi počeli.

Jaz pripadam generaciji, ki je prebirala Alana Forda, gospod Cerar je nekoliko starejši od mene, on je celo igral kitaro v rokenrol bendu z imenom Alan Ford. Glede na to, da se dogaja, mu je očitno najboljši lik Superhik, ki krade revnim, da daje bogatim. Neka gospa, najbolj vrhunška strokovnjakinja pri nas za področje revščine, se je v intervjuju vprašala: kaj pa Miro Cerar ve o revščini? Kaj pa Miro Cerar ve o revščini?

Ker mi čas nekako mineva, upam, da Miro Cerar in ta vlada vesta kaj o revščini, tukaj imamo neko dobro zakonsko podlago, je v nekem rednem postopku, dajmo amandmirati, prihajam iz Maribora, kjer se deložacije dogajajo na dnevni ravni, dajmo se končno začeti ukvarjati z resnimi temami. Hvala za besedo.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša, pripravi naj se gospa Jelka Godec.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsednik.

Glede na čas, kolikor ga imam na razpolago, moram samo na začetku povedati, da ne bom mogel povedati vsega tistega, kar sem si pripravil za današnjo razpravo, bi pa rad rekel nekatere osnovne zadeve, ki bi jih v zaključku tudi povedal. Glede na zakon, ki je bil sprejet oziroma katerega označujemo kot Svetlikov, moramo reči, da je prišlo že v preteklosti do določenih korekcij in da bo tudi v skladu s koalicijsko pogodbo, ki jo imamo podpisano oziroma s koalicijskim sporazumom, ki ga imamo podpisanega, tudi v letu 2016 prišlo do korenitih sprememb. Zavedam se in zavedamo se verjetno tudi ostali, da pod pragom revščine res v Sloveniji živi že 14,5 % vsega prebivalstva. To je 290 tisoč naših državljanov in državljanek. Med revnimi je celo ena polovica vseh upokojencev, ki živijo pod pragom revščine. Skrb za te ljudi bi morala biti dejansko prisotna tako v tistih strankah, ki imajo predznak socialne, kot tudi v vseh ostalih demokratiških strankah.

Ko govorimo o Zakonu o socialnovarstvenih prejemkih, v nobenem primeru ne moremo zaobiti tudi Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerij, ki smo ga v nekem delu korigirali pred kratkim. Ampak to ni člen, na katerega se te zadeve nanašajo, ampak je to člen 123. in člen 124. Ta dva člena govorita o nekih obveznostih, ki jih imajo starši do otrok, in obratno, obveznosti, ki jih imajo otroci do staršev. Jaz sem prepričan, da v nekaterih primerih te obveznosti do staršev ni, in da so ti starši dostikrat dejansko pod pragom revščine. Če pa ta obveznost je, potem je starost in pomoč mladim do starejših in s tem omogočanje lepše starosti tudi zagotovljena. Če govorimo o varstvenem dodatku, moram povedati tudi to, da je prag za doseg le-tega 465 evrov... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Jelka Godec, ki je zadnja prijavljena na tem delu, potem pa dobita besedo še predstavnica Vlade in predlagatelj.

Gospa Jelka Godec, izvolite.

JELKA GODEC (PS SDS): Najlepša hvala.

Danes smo veliko slišali, da je treba spet analizirati in delati poročila in analize. Poglejte, to je poročilo, ki je bilo narejeno in objavljeno, tudi sem že povedala, obravnavano na Odboru za delo, socialne zadeve in invalide v februarju. Več kot sto strani ima in ne potrebujete popolnoma nobenih novih analiz, samo odprete, notri so tabele. In tabele so zgovorne. In to ni zgodba o uspehu, če piše, da je danes delež oseb, ki tvegajo socialno izključenost, 20,4 %, 2008 jih je bilo 18,5 %. To ni zgodba o uspehu, da danes beremo v medijih, tako kot je rekel gospod Jurša, da 290 tisoč ljudi živi pod pragom revščine. Da so takrat predlagatelji zakona o

socialnovarstvenih prejemkih govorili, da gre za najbolj socialen zakon, ampak danes statistike kažejo, ker se dostikrat vlada sklicuje na statistike, vsaj predstavniki ministrstva, boste pa ja verjeli potem temu poročilu, ki smo ga v mesecu februarju obravnavali, še enkrat naj povem, na odboru, kjer je tudi s strani ministrstva bilo rečeno, ja, alarmantne so zadeve, treba bo nekaj narediti, naredili bomo čim prej. Danes je že skorajda maj. Ob teh naših predlogih pa slišimo, da smo všečni, populistični in tako naprej. Daleč od tega! To je prvo branje. Lahko potem v nadaljevanju pomagata s svojimi predlogi, če mislite, da se da še kaj več narediti. Zveza društev upokojencev pogosto opozarja na absurdne situacije, ko starejši nimajo dovolj dohodkov, da bi pozimi lahko ustrezno ogrevali svoja stanovanja, vendar zaradi strahu pred vknjižbo prepovedi odtujitve na nepremičnino ne želijo zaprositi za varstveni dodatek. To piše v tem poročilu. Potem smo v ponedeljek poslušali ministrico, ki je ob vprašanju kolegice iz SD, kaj lahko poslanci naredimo, da bi zmanjšali tveganje revščine oziroma da bi pomagali socialno najbolj šibkim, govorila je kar nekaj časa in med drugim je povedala tudi to: "Pomembno pa je seveda, da poenostavljeno rečemo, damo ljudem vzvode, da bodo lahko se sami rešili iz tega in da ne bodo na nek način brezupno iskali pomoči države, ampak moramo ljudem dati, da se naj soočijo s svojimi težavami in jim pomagati." To je eden izmed takšnih predlogov. To je eden izmed predlogov, da lahko ljudem damo občutek, znak, da imajo neko prihodnost, da bodo lahko v prihodnosti zaprosili, tisti, ki pač sedaj ne, za varstveni dodatek, in se jim država ne bo usedla, po domače povedano, na nepremičnino. S tem, ko je obremenitev za dediče, povzročamo tudi stiske pri dedičih. Poglejte, tisti, ki zaprosijo za varstveni dodatek, očitno jim tudi otroci ne morejo pomagati, očitno imajo tudi otroci socialno stisko in tem starejšim ne pomagajo, ali pa so samski, potem jim ne more nihče pomagati. In tu zdaj govorimo o medgeneracijskem sodelovanju, kot je ena izmed kolegic rekla, da naj pa otroci pomagajo. Ja, kdo pa tem pomaga? Tu pride do tega, da država z varstvenim dodatkom pomaga, a hkrati se usede na nepremičnino; to je neke vrste kredit, ampak to je slab kredit. V razpravi smo slišali bore malo argumentov, zakaj biti proti temu predlogu zakona. Večinoma sem slišala razlage, ki so zapisane tudi v mnenju Vlade, tako kot pri prejšnjem zakonu, ko koalicijski poslanci samo iz mnenja Vlade malo preobrnejo stavke in povejo tisto, kar je tam zapisano. In govorijo, da so včasih zadeve nepravilne. Se strinjam, da so včasih nepravilne zadeve, ampak če jih lahko rešimo s takšno spremembo, potem je to ja toliko bolje, da te nepravilnosti odpravimo. Nekaterim torej otroci lahko pomagajo, drugim ne morejo; nekateri lahko vrnejo to potem kot dediči, drugi ne morejo. Zdaj lahko naredimo to, da nikomur ne bo treba

vračati in da bodo lahko starejši samostojno razpolagali s svojo nepremičnino. Ne, da prihaja do absurdnih situacij, ko nekdo živi v razpadajoči hiši, občina oziroma država se vknjiži na to hišo, na to nepremičnino, ker je ta oseba zaprosila za varstveni dodatek, pa ne more plačati ne elektrike ne vode, kaj šele, da oskrbuje tisto hišo. Kaj ima država potem od te nepremičnine? Nič. Na koncu ima samo še stroške, ker so nekatere hiše tako razpadajoče, da ogrožajo okolico.

Ko ste govorili o tem, da lahko tisti, ki so socialno ogroženi, zaprosijo, da jim ni treba vračati kot dedičem – to ni res! V Zakonu o dedovanju piše – zdaj vam bom pa prebrala, zato ker očitno nekateri govorite tisto, kar je napisala Vlada v mnenju, niste pa prebrali, kaj piše v členu in na kaj vse se zadeve nanašajo. Zakon o dedovanju v 129. členu pravi: "Republika Slovenija ali občina iz proračuna, iz katerega se je financirala pomoč zapustniku v skladu s predpisi o socialnem varstvu, se lahko do konca zapuščinske obravnave odpravi do povračila te pomoči, če so zapustnikovi dediči, njegov zakonec ali njegovi otroci, ki so sami potrebni pomoči." Vse lepo in prav. Vendar pa je bil leta 2013 sprejet Zakon o socialno varstvenih prejemkih, ki v svojem 39. členu pravi takole: "Ne glede na določbe 128. in 129. člena Zakona o dedovanju" – potem so navedeni Uradni listi – "se do nove ureditve omejitve dedovanja premoženje zapustnika, ki je užival pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, dedovanje zapustnikovega premoženja omeji do višine dveh tretjin prejetih sredstev, ki jih je zapustnik prejel iz naslova varstvenega dodatka, oprostitve plačil socialnovarstvenih storitev in prispevka k plačilu sredstev, namenjenih za plačilo oziroma doplačilo pravice za družinskega pomočnika." Še enkrat povem, glede na to je takrat, ko je bil v sprejemanju ta zakon oziroma v letu 2013, Poslanska skupina SDS dala amandma k tem členom, da se tistim, ki ne morejo odplačati, to res odpiše oziroma oprosti, tako kot je v Zakonu o dedovanju. Vendar ta amandma ni bil sprejet. In ne zavajati z besedami, da tistim, ki so sami socialni problemi oziroma potrebujejo socialno pomoč, ni treba vračati tistega, kar je pač zapuščinskega. Ni res! Tako da drugič tudi tisti s strani koalicije preberite – seveda tudi mi preberemo – mnenje Vlade, ampak potem preberite še tiste zakone, o katerih govori Vlada oziroma kar vam tam zapišejo.

Kar se tiče tega, kaj je bilo do zdaj storjenega in česa ni bilo storjenega. Ja, leta 2012 je takratni minister Vizjak na Ministrstvu za delo večkrat tudi na novinarskih konferencah povedal, da zakon, ki je začel veljati 1. 1. 2012, Zakon o socialno varstvenih prejemkih, ni socialno naravnani in da ne bo delal zadeve na pamet, da so potrebne analize – da je polletno analizo treba opraviti in ta analiza je bila narejena in je tudi zajeta v tem poročilu Inštituta za socialno varstvo. Glede na tisto poročilo je

potem vlada Alenke Bratušek sprejela oziroma so bile takrat v času njene vlade sprejete te spremembe, o katerih ste govorili, do enotretjinskega vračila pa dvotretjinskega. Ampak to poročilo, ki smo ga obravnavali februarja, pa govori, da to ni zadostno, da je treba v bistvu odpisati zadeve. Zato še enkrat, vsi tisti, ki ste na Odboru za delo, bi morali te zadeve poznati, danes pa, kljub vsem tem številkam, ki sem jih prej omenila, koliko procentov živi pod pragom revščine, v Državnem zboru še vedno nekateri govorite, da je ta zakon pravičen, da imam socialno državo in tako naprej. Od kod potem te številke? Kako lahko na te številke govorite o zgodbi o uspehu in da je zakon pravičen. Še enkrat, mislim, da daleč, daleč od tega, da je zakon pravičen.

Kar se pa tiče, Desusu moram reči, res, tako kot je rekel gospod Jurša, vseskozi so v vladi, podpirajo desnosredinske, desne, leve vlade, ni da ni, tudi oni bi takrat lahko predlagali, tudi zdaj bi lahko predlagali, pa ne samo Desus, vsi. Glejte, še enkrat, poročilo je od februarja. Mislim, da je Vlada to poročilo poznala že prej, pa ni nihče reagiral. Nihče! Na odboru pa samo kimanje in res je, res je, kriza je, kriza je, treba je nekaj narediti, da bodo ljudje, da se ne bodo počutili tako, ne počutili, da se ne bodo takšni odstotki nam kazali.

Glejte, kar se tiče ZUJF danes kar naprej poslušamo. Prej smo poslušali, da želimo svoje napake popravljati, ker smo pač v ZUJF napisali do kdaj naj študent lahko je, zdaj ni bilo prav, zdaj poskušamo na drugem področju, kjer je pač SD stranka takrat bila glavna pri tem – spet ni v redu. Potem poslušamo 2004–2008 ste trošili – ni v redu, potem poslušamo po 2008 varčujemo kar naprej – spet ni v redu. Človek bi rekel, da res ste zelo, kako rečemo temu, nezadovoljni in vas nič ne more zadovoljiti potemtakem. Meni se ne zdi, da lahko rečemo, da je Zakonu o socialno varstvenih prejemkih pravičen. Daleč od tega, da je pravičen, če vzame tistim, ki nimajo, in jih pusti v bistvu na cedilu oziroma še tisto malega, kar imajo, tisto nepremičnino, še na tisto ga bremenijo. Ne vem, kako lahko v bistvu v koaliciji sploh dajete takšne izjave. Mislim, da bi morali biti malo bolj kritični tudi do takšnih zadev oziroma glede na to, da ugotavljam, da je tudi koalicijska pogodba napisna, ampak to je samo besedilo. Mogoče še enkrat, malo premislite, ne verjeti samo mnenju Vlade oziroma pogledati tudi stran in potem boste mogoče ugotavljali, kateri zakon je pa tisti, ki je res pravičen. Ta Svetlikov zakon vsekakor ni. Še enkrat, vzel je državne pokojnine, varstveni dodatek dal na socialne prejemke in danes te številke, ki so v tem poročilu Inštituta za socialno varstvo lepo kažejo in mislim, da na štirih, petih straneh imate v besedilu napisano, zakaj ta zakonodaja ni dobra. Če bi bila Vlada količkaj dovzetna za takšne analize, če že nam ne verjame, potem mogoče takšnim inštitutom verjame, saj konec koncev tudi sama zahteva

takšne raziskave, potem bi se lahko na ta poročila malo drugače odzvala.

Pozivam vse poslance, da podprete v prvem branju, glede na to, da tudi koalicijski poslanci želite nekaj narediti, da se prag revščine spremeni, da ne bo več toliko ljudi, ki bi živelo pod pragom revščine, da podprete ta zakon v prvem branju in ne da smo izgovarjate populistične besede, ko nekaj obljubljate državljanom. Hvala.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Martina Vuk državna sekretarka. Izvolite.

MARTINA VUK: Hvala lepa, gospod predsedujoči.

Na eni strani poslušamo, zakaj se ne usmerite raje v to, kako ustvariti. Pasivizacija ni odgovor, rešitev je v aktivaciji ljudi, ustvarite delovna mesta, pa boste največ naredili za socialo in tako naprej.

V isti sapi pa potem slišimo, zakaj pa ne bi podprli tam, kjer se daje več, kjer se daje bolje, kjer se ... Zakaj ne bi tega podprli, kako lahko temu nasprotujete, kako ste lahko tako nečloveški in kako vas ne skrbi revščina v tej državi? Ravno zato, ker je naša dolžnost gledati to veliko sliko; ravno zato na ta način reagiramo, kot reagiramo. Ker ne moremo iti od drobtinice k drobtinici. Ker ne moremo pavšalno gledati na stvari. Ker se potem stvari ne izidejo. Ker stvari potem ne funkcionirajo. Ravno zato na ta način reagiramo in imamo taka stališča, kakršna imamo.

In ni res, da samo kimamo, ko gledamo analize, pa rečemo, ja res je to grozljivo. Lahko grem še enkrat – to, kar sem govorila že večkrat na odboru, pa tudi verjetno kdaj na seji Državnega zbora –, kako vidimo tri stebre, kako ljudem pomagati, kako ljudi opolnomočiti, če hočete, ker je veliko bolje to za prihodnost. Eno so socialni transferi, drugo so kvalitetne in enako dostopne javne storitve in tretje je aktivacija. To so tri stvari, ki morajo delovati kot celota, zato da lahko gremo kam naprej, da lahko govorimo o tem, da se bojujemo z revščino in da lahko tudi računamo na to, da bomo zmagali.

Ko govorimo o stopnji tveganja revščine, kjer so bili podatki lansko leto predstavljeni, novih podatkov še nimamo, je treba vseeno biti toliko fer, pa povedati, da ti podatki o 14,5-odstotni stopnji tveganja revščine temeljijo na dohodkih iz leta 2012. Dohodkih iz leta 2012! Na teh dohodkih temeljijo podatki o stopnji tveganja revščine, ki so bili predstavljeni lansko leto. Ko bo letos sredi leta predstavljena stopnja tveganja revščine, ki jo vedno izračunava Statistični urad, bo ta temeljila na dohodkih iz leta 2013, ko vemo, da je bila najvišja stopnja brezposelnosti, ko vemo, da je naraščalo število revnih in tako naprej. Treba je pač realno gledati na stvari. Daleč od tega, da bi

govorili, da je danes slika idealna, je pa nekoliko boljša. Nekoliko boljša.

Ko govorimo o tem paketu socialne zakonodaje, kaj je bil namen, kako niti slučajno ni dosegla ta socialna zakonodaja tega namena. Danes je bilo večkrat citirano, da je bilo takrat tudi predstavljeno in zapisano, da je cilj socialne zakonodaje transparentnejši in socialno pravičnejši sistem. Zdaj vse nas vprašam, da si vsak pri sebi odgovori, ali se spomnimo takrat, ko so vsi po vrsti kazali s prstom in govorili, joj, on ima pa dve hiši, pa bazen, pa ne vem kaj, pa si prikazuje minimalno plačo in dobi vse bonitete, ki mu grejo. Ali se spomnimo tega? Zato se je uveljavilo ugotavljanje celotnega premoženja. Zato ker se je ugotovilo, da ni fer, da tisti, ki ima veliko več v premoženju, pa tisti, ki nima nič v premoženju, pa imata enake dohodke, imata enake pravice. Ni prav, ni fer, ni pravično, ni pošteno do ljudi. Za to gre! To smo malo pozabili in to pozabljamo, ko razlagamo o tem sistemu socialne zakonodaje, kaj je tu prinesel. Se pa strinjam, absolutno se pa strinjam, da ni prav, da je edino za uveljavljanje socialnih pravic tak vstopni prag. Da se edino za uveljavljanje socialnih pravic gleda celovita premoženjska, dohodkovna, prihodkovna slika posameznika in cele družine. S tem se pa strinjam, to je pa res.

Kar se tiče problematike varstvenega dodatka, denarne socialne pomoči, se verjetno vsi strinjamo glede varstvenega dodatka, da je glavna težava to, da se je po naših podatkih okrog 17 tisoč ljudi temu dodatku odpovedalo, torej tega dodatka ni uveljavljalo, da je to glavni problem; ne, da bi jih mi zavračali, ne, da bi ugotavljali, da niso upravičeni, ampak preprosto ne uveljavljajo pravice do varstvenega dodatka. In veste, ko se pa mi pogovarjamo z ljudmi, v glavnem starejšimi, ljudje mislijo in to mislijo na podlagi tega, kar slišijo, vsak dan kar naprej se ponavlja, da je to kredit. Vzamejo ti to, kar je tvoje, kar si celo življenje gradil, ven boš moral iz svoje hiše. Seveda rečejo, ne dam, raje živim ob kruhu pa vodi, kot da mi vzamejo to, kar je moje, ampak oprostite, nihče, nihče ne gre ven iz svoje nepremičnine, v kateri živi. Nihče! In nihče ničesar ne vrača za časa svojega življenja iz dediščine, torej to, kar zapusti svojim potomcem, iz tega se potem poplača. Pa še to, minus dvanajst mesecev za DSP pa minus ena tretjina pa minus dve tretjini, pa tako naprej, kar so bili narejeni popravki. Ko oseba umre, ko ne rabi več te pomoči in ko ne rabi več te nepremičnine. Veste, velikokrat se tega ljudem ne pove, zato ker je lažje reči: ja ja, vse ti bodo vzeli, kar imaš, ker je ta država tako grada, da noče zate skrbeti, ker so sedaj to dosegli. Tako grdo so naredili, samo tistim najšibkejšim jemljejo. Ker veste, tisti, ki pa nima nepremičnine – ali je prav, da je na popolnoma enakem kot tisti, ki to nepremičnino ima, ki ima mogoče celo več. Ni prav! Za to gre. Za časa življenja se nikomur ničesar ne jemlje. Ničesar ne vrača, ničesar ne plačuje. Upravičen je, če izpolnjuje pogoje, do

prejemanja varstvenega dodatka in enako do prejemanja denarne socialne pomoči. Ničesar se ne jemlje. Njegovi dediči, otroci ali pa kdorkoli je pač upravičen do dedovanja, če nima otrok, nima zakonca itn., oni pa se lahko odpovedo dedovanju, lahko pa dedujejo tisto njegovo nepremičnino v zmanjšanem deležu. O tem gre. Tudi dedičem nihče ničesar ne jemlje. Otrokom od zapustnika nihče ničesar ne jemlje, samo nekoliko manj podedujejo.

Strinjam se s tem, da v Sloveniji smo nekoliko drugače naravnani kot verjetno večina sveta, da nam nepremičnine pomenijo varnost, da nam nepremičnine pomenijo nek življenjski projekt, v katerega se vlaga, ali pa, oprostite, je to tako veljalo za starejše generacije. Moja generacija ne vlaga v nepremičnine, ker pač nimamo teh nepremičnin več ali manj, tisti, ki pa imajo, so pa zadolženi zanjo, dokler ne bodo skoraj upravičeni do pokojnine – če bodo kdaj. Tako je to res tradicija v tej državi, ampak treba se je vprašati, da takrat, ko potrebuješ pomoč – kaj narediš? Ali rečeš, jaz bom pač v tej hiši, ker je to moja hiša, ker je cela moja družina tam notri živela? V redu, nič hudega, lahko si v tej hiši – in imaš še zmeraj pravico do varstvenega dodatka, samo po smrti bo pa en delež te dediščine pač šel za poplačilo. Po smrti. En delež. Lahko pa že začasa življenja rečeš: jaz sem pa zdaj že starejša, ne morem več imeti take velike hiše, dvonadstropne, bom raje to hišo prodala pa bom šla v neko manjšo enoto živeti. To je težko, ker smo navajeni svojega okolja, to je razumljivo. Zato ni pričakovati, da bodo obstoječe generacije to naredile, ampak postopoma kasnejše generacije bodo pa to naredile in se jim bo zdelo to samoumevno, normalno, ker tako pač stvari funkcionirajo.

Še enkrat: mislim, da je vseeno to treba povedati, zato ker tolikokrat dobimo tudi vprašanja, kako lahko meni jemljete. Tisti, ki je upravičen do varstvenega dodatka, lahko živi v svoji nepremičnini ne glede na velikost, ne glede na vrednost te njegove ali njene nepremičnine, se ta nikamor ne všteta. Ko pa umre ta oseba, ko je ni več, takrat se pa naredi to poplačilo, pa še to za zmanjšan delež itn., tako kot zakon določa.

Mimogrede, gospoda Tanka sicer ni, ampak gospa ministrica je bila prisotna veliko več časa tukaj na tej seji kot marsikdo drug, pa je žal zaradi drugih obveznosti morala iti, ne da bi se izognila tej debati, kar ste verjetno tudi slišali, da je kar aktivno sodelovala v debati.

Kar se tiče koalicijskega sporazuma, že res, da se v zadnjem času vlade nekoliko hitro menjujejo, ampak praviloma pa mandati trajajo štiri leta in tudi koalicijski sporazumi se sklepaj za štiri leta. To je obdobje, ki je nekako ocenjeno za tisto, ko lahko neke rezultate dosežeš, ko lahko greš premišljeno v spremembe, ko lahko te spremembe zagovarjaš. Danes v tej situaciji smo pa na žalost navajeni tako, da iščemo rešitve z danes na jutri, da iščemo rešitve glede na naslove časopisnih člankov in prispevke v

takšnih in drugačnih udarnih televizijskih oddajah. In na žalost dolgoročno to ni vzdržno, ni prav, ni dobro in – pa bom zdaj uporabila to zloglasno besedno zvezo – s sistemskega vidika, to pač ne deluje. Pa si hoteli to priznati ali ne: ne deluje! Vsak človek, ki nima, se počuti grozno, se mu zdi, da je v brezupnem položaju, ne glede na to, ali je stopnja tveganja revščine 14,5 %, 1,5 %, 0,1 % ali je pa ta revež en sam. Počuti se enako grozno, počuti se enako zapuščenega. Vseeno pa moramo iskati takšne rešitve, ki bodo celovite in ki bodo čim več ljudem v koristi in ki jih bomo lahko izvajali.

Danes sicer – no, tudi ne bom nič rekla na to temo ... Tako da, kar sem hotela povedati, velikokrat je bilo tudi v mnenju Vlade izpostavljeno, v mnenju koalicijskih poslank in poslancev: ja, strinjamo se, celotna koalicija, Vlada, naše ministrstvo se strinjamo, da so nekateri popravki potrebni, ker jih pokaže čas, ker jih pokaže situacija, v kateri se izvaja, ker jih konec koncev pokaže tudi praksa, ki ni vedno takšna, kot bi morala biti. Zato je ta zaveza, da se bo nepremičnine manjših vrednosti izvzelo, izvzelo tudi iz tega posmrtnega poplačila. Torej, ko nekdo, ki prejema varstveni dodatek, le-tega ne potrebuje več, ker na žalost ga ni več med nami. Ne vem, kako naj se še bolj plastično izrazim, da bo to jasno, da za časa življenja nihče ničesar ne plačuje, ker to ni prav, da bi plačeval. Ampak ravno zato ne moremo govoriti, da gre za kredit. Ne gre za kredit. Gre za poplačilo po smrti, pa še to delno poplačilo.

Kar se tiče tega, da število prejemnikov denarne socialne pomoči neprestano narašča in da so to grozljivi podatki ali ne vem kakšne besede smo slišali, je zdaj tukaj stvar dvorezna. Po eni strani poslušamo, kako je ta zakonodaja tiste ljudi, ki ravno najbolj potrebujejo pomoč in denarna sredstva, od tega oddaljila, kako jim je odvzela možnost, da to pridobijo, na drugi strani se pa čudimo, kako je mogoče, ko govorite, da gre vse na boljše, da pa število prejemnikov denarne socialne pomoči narašča. Če se spomnite, s 1. 1. 2014 in s 1. 9. 2014 so bili uveljavljeni popravki socialne zakonodaje. Tudi zaradi teh popravkov se je povečalo število prejemnikov denarne socialne pomoči. Ali je to narobe, če smo ugotovili, da so ti kriteriji takšni, ki so bolj pravični, ki bolj omogočajo, vsaj delno olajšajo življenje – ali je to narobe, če več ljudi potem prejema te socialne transferje?

Ampak, že na začetku sem omenila, so pa trije stebri: transferji, kvalitetne, dostopne in učinkovite javne storitve in aktivacija. Če ni sinhrono to delovanje, nam nič ne pomaga, če mi transferje še tako povečujemo, ne bomo ljudi aktivirali, kot tudi ne, če jim vse vzamemo, jih tudi ne bomo aktivirali. Vsi trije stebri morajo delovati in to je naš cilj. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič, izvolite, v imenu predlagatelja.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Spoštovani gospod predsedujoči!

Najprej: tole, kar sem zdajle poslušal, pa res mi gre na bruhanje, vam moram povedati. Gospa govori: gledamo široko. Sprašujem jo pa, kaj pa privilegiji in privilegiranci v tej družbi. Na to vprašanje nam odgovorite! Potem pa, spoštovana gospa, dejstvo je, da se revščina v Sloveniji povečuje. 2012 je bilo 418 tisoč prejemnikov socialnih pomoči, leto 2014 pa 572 tisoč. 150 tisoč več! 150 tisoč več prejemnikov! Dejstvo je, da Svetlikov zakon ne rešuje revščine, o kateri tudi danes govorimo, vendar jo pogloblja in je po naši oceni antisocialen in antisolidaren.

Zato smo v Slovenski demokrati stranki vložili zakon in spremembo zakona, ker ocenjujemo, da je to problematiko treba rešiti tako, da bo sprejemljiva za tiste, ki živijo v revščini. In vi imenu tistih, ki živijo v revščini, vas prosim: danes podprite ta zakon v prvi obravnavi. Prosim vas!

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo, vendar nam je še ostalo nekaj časa. Po 71. členu Poslovnika vas sprašujem, ali še kdo želi razpravljati. Dobro, potem prosim, da se prijavite. Gospod Marijan Pojbič, ali bi vi zadnji kot predlagatelj? Dobro.

Gospod Bojan Podkrajšek, izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala, spoštovani podpredsednik, za dano besedo še enkrat. Kologice in kolegi!

Počasi bomo izčrpali to našo zelo pomembno razpravo. Seveda vmes so me klicali nekateri in pravijo naslednje. Pa če toliko vztrajate, če poskušate toliko vztrajati, pa svoje kolege iz različnih strank prepričajte, da vendarle v tem prvem branju podprejo ta zakon.

Spoštovana sekretarka, da me boste lažje razumeli. Govorili ste, da ta zakon vsiljujemo z danes na jutri. Zda pa govorim, da me boste lažje razumeli, vam povem primer včerajšnje seje. Govorili smo o kmetijstvu. V tem letu nam po več letih padajo mlečne kvote. Podaljšujemo za vloge za subvencije, koncesije za gozdni zakon nam padejo. 5 stvari nam uhaja po več letih na kmetijstvu. Seveda, ko mi opozarjamo, nam bo zopet nekdo govoril, da prehitevamo. Spoštovana kolegica, mi danes skozi cel popoldan opozarjamo na težave, ki jih imajo naše državljanke in državljani. In najdimo tukaj skupni jezik!

Še enkrat bom omenil gospo Grošel. Edina, ki je 24 let dela na tem področju. 24 let so ji vsak dopoldan trkali na njena vrata. Če bi bila iskrena, bi danes povedala o težavah, ki ljudi muči, pa ni tega želela. Rekla je, da je to nevšečno. Vi govorite, da delamo to danes z danes na jutri. S tem se ne morem strinjati.

Še enkrat, spoštovane kolegice in kolegi, pozivam vas, podprite ta zakon v prvem

branju, seveda na jutrišnjem glasovanju, potem pa naj bo miza tista, ki bo še vnesla neke popravke. Ta miza naj bo tista, da se bomo skupaj usedli in te stvari popravili in sprejeli tudi tako, da bodo ljudje – še enkrat ponavljam, ko pridejo v križišče, križišče ima štiri ceste in na vseh cestah imajo znak slepe ulice. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marijan Pojbič, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik!

Danes se res nisem imel več namena oglasiti, vendar nisem mogel vsega povedati v tistih nekaj sekundah, ki sem jih imel na razpolago. Razpravo, ki jo je danes tukaj vodila državna sekretarka, vam povem, da je za mene žalitev. Za mene je bila to žalitev, neokusna žalitev, nedopustna žalitev, predvsem pa žalitev vseh tistih ljudi, ki živijo z 250 ali 300 evri na mesec. Gospo državni sekretarko javno sprašujem, naj mi pove, ali je v življenju kdaj poskusila preživeti iz meseca v mesec s 300 evri. Šele takrat bo imela možnost razlagati in tako birokratsko razmišljati, kot je danes počela tu v Državnem zboru.

Spoštovani gospod predsednik, vnaprej se iskreno opravičujem. Ne želim biti žaljiv, vendar me je to osebno prizadelo. Prizadelo zaradi tega, ker živim v okolju, kjer vsakodnevno ljudje prihajajo k meni, pravijo: Marijan Pojbič, mi smo zate glasovali, ne glede, v kateri stranki si. Tebe imamo za soodgovornega za stanje na tem področju. Prosim te, naredite že nekaj v tem državnem zboru! Ne prerekajte se samo, ne kregajte se samo, ne podtikajte si samo. Če je dober predlog, stopite skupaj, ga podprite in pojdite po tej poti naprej, ker samo to je tisto, kar bo rešili problem, s katerim se mi srečujemo. In mi očitno tega nikakor ne želimo razumeti.

Po takih nastopih, kot jih je danes imela v Državnem zboru državna sekretarka, pa potem resnično ni nobenega razloga, da bi sploh lahko drugače razmišljal. Ker takšni ljudje nimajo možnosti, da bi začutili, kaj pomeni biti socialno ogrožen, kaj pomeni biti socialno prizadet, kaj pomeni imeti 230 evrov pokojnine, kaj pomeni z 230 evrov iz meseca v mesec narediti korak. In ko smo govorili, zakaj smo ta zakon vložili, 78 % tistih, ki so pridobivali varstveni dodatek, se je temu odpovedalo. Odpovedali se niso tisti, ki imajo vile, ki imajo graščine in tako dalje, odpovedali so se tisti, ki so celo življenje, ne zato da bi prihranke dajali tako kot tisti, ki jih lahko dajo na banko, jih niso mogli, ker niso imeli pogojev, da bi preživeli, tako kot jaz, ko si je moral hišo iz nič zgraditi sam, iz nule, in s tem zagotoviti svoje preživetje in ne more imeti denarja na banki. Med temi ljudmi je velikanska razlika.

Gospa državna sekretarka, od vas bi pričakoval, da ko govorite o teh kategorijah in o teh problemih, da jih tudi razumete. Ne pa govoriti

na pamet, čisto birokratsko in škodljivo. Prosim vas, da si tega več v tem državnem zboru ne dovolite, vsaj jaz takih stvari ne bom več poslušal, vsaj ne na tak način. In ostro nasprotujem v imenu vsega slovenskega ljudstva in vseh tistih ubogih ljudi v tej državi, ki delajo za tiste, ki sedimo v tem parlamentu, da si tega nihče v tem državnem zboru ne dovoli, ker to je pa skrajno pokvarjeno, neokusno dejanje. In ne sme si nihče v tem državnem zboru dovoliti, da na tak način razpravljamo o ljudeh, ki za nas delajo.

Opravičujem se, ker sem povzdignil glas, sem se trudil danes, da ga ne bi. Spoštovani gospe in gospodje, tisti, ki sedimo v Državnem zboru, točno vemo, da probleme, o katerih danes govorimo, ne bomo nikoli rešili samo s tem, da bomo podeljevali socialne pomoči, da bomo dvigali socialne pomoči, da bomo te stvari na tak ali drugačen način iz žepa, ki ga imamo, delili. Ne. Pričakujem od te vlade in od te koalicije že enkrat ključne spremembe na gospodarskem področju in ključne spremembe tam, kjer so potrebne, da bomo imeli nova delovna mesta. Da bodo ljudje imeli denar iz plače za plačevanje položnic. To mora biti ključna zgodba nas, ki sedimo tukaj, ne pa, kako bomo mi plačevali njim položnice in tako dalje! Dragi gospe in gospodje, prosim vas, dajmo že enkrat to razumeti! Dajmo iti po tej poti, stopimo skupaj in nehajmo se sprenevedati. Ranljive skupine v Sloveniji so vsak dan večje. Če to priznamo sebi, nam bo kakšen korak za to, da bomo začeli pravilno reševati probleme, lažji. In vas prosim v imenu teh ljudi, Vlada ima dovolj manevrskega prostora, dovolj časa, da ta zakon spremeni, tako da bo sprejemljiv tako, kot sem povedal, za koalicijo, opozicijo, za tiste uboge ljudi in za Vlado. Pa dajmo to narediti, pri Bogu svetem, za naš narod, saj to od nas...

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa sekretarka, nekaj minut. Izvolite. Predstavnik Vlade se prijavi z dvigom roke. / oglašanje iz dvorane/

Dobro, res je. Se opravičujem gospa sekretarka, bi morali prej. Bi moral jaz opozoriti. Dobro, zaključujem razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali jutri, 24. aprila 2015. S tem prekinjam 11. točko dnevnega reda.

Prehajamo na 12. IN 13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O NOTARIATU IN PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O ODVETNIŠTVU.

V skladu z dogovorom na seji Kolegija predsednika Državnega zbora 10. aprila bomo k tema točkama dnevnega reda uvodne predstavitve, predstavitve stališč poslanskih

skupin in razpravo opravili skupaj. Oba predloga zakonov je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 21 poslanki in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom. V zvezi s tema predlogoma zakonov je skupina 21 poslank in poslancev s prvopodpisanim Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predlogov zakonov dajem besedo predstavnici predlagatelja gospe Suzani Lep Šimenko. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani predstavnici Vlade!

Poslanke in poslanci Slovenske demokratske stranke smo v parlamentarni postopek vložili Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o notariatu ter Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o odvetništvu. Za predlagani spremembi zakonov smo se odločili, saj menimo, da to področje ni dovolj transparentno urejeno in da ni potrebe po razlikovanju glede zavezanosti k javni objavi podatkov iz letnih poročil odvetnikov in notarjev, v primerjavi s samostojnim podjetnikom. Ne vidimo namreč razloga, zakaj ne bi bila tudi letna poročila odvetnikov in notarjev javna in s tem njihova transparentnost poslovanja jasnejša.

Davčna uprava je v letu 2011 pričela opravljati poglobljen nadzor nad poslovanjem odvetnikov, notarjev in pravnih svetovalcev. Poglobljen nadzor je nastal kot posledica ugotovljenih nepravilnosti v postopkih davčnoinspekcijskih nadzorov, prejetih prijav na Davčni upravi in analize davčnih obračunov v odvetniški dejavnosti, ki zajema odvetnike, notarje in davčne svetovalce. Da na tem področju najverjetneje ni vse v redu, kaže že podatek, da je v letu 2011 bilo 27 % odvetnikov uvrščenih v najnižji dohodninski razred; dohodninski razred, ki na primer v letu 2015 pomeni neto mesečno davčno osnovo 668 evrov. Finančna uprava je projektni nadzor v odvetniški dejavnosti konec leta 2013 končala in bi se naj od tam naprej osredotočila na iskanje razlik med premoženjem, potrošnjo in prijavljenimi dohodki. Med drugim so davčni inšpektorji pri nadzorih ugotovili, da odvetniki velikokrat dela prihodkov Finančni upravi ne prijavijo ali pa po prejemu plačila državi ne plačajo davka na dodano vrednost. Tudi v medijih se pogosto objavljajo novice o tem, da je odvetniška dejavnost ena od dejavnosti, v kateri se dogaja največ sive ekonomije in večja transparentnost bi lahko posredno vsaj malo pripomogla k izboljšanju tega. Letno poročilo je za številna podjetja eden najpomembnejših dokumentov, je ogledalo podjetja oziroma podjetnika, ki kaže, kako le-to posluje. Na drugi strani pa letno poročilo javnosti in deležnikom pomaga razumeti njihovo poslovanje, s čimer se krepi tudi njihovo zaupanje. S preglednim prikazom poslovanja, ki je v skladu z načeli dobrega gospodarjenja, daje

letno poročilo resnično in pošteno podoba tako premoženjskega stanja kot tudi izidov poslovanja.

Poglavitna rešitev pri obeh novelah zakonov je tako določiti notarjem in odvetnikom obveznost sestave letnega poročila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in slovenskimi računovodskimi standardi in predvsem javno objavo teh podatkov. Ker morajo odvetniki, ki opravljajo svojo dejavnost kot samostojen poklic, že danes voditi poslovne knjige v skladu z Zakonom o dohodnini, jim s tem ne bi nalagali dodatnega dela, dodatno bi bilo zgolj to, da bi podatke morale posredovati še Ajpesu za javno objavo. Naj navedem, da so k javni objavi letnih poročil zakonsko zavezane vse gospodarske družbe, kapitalske, osebne, zadruga, podružnice tujih podjetij, gospodarska interesna združenja in vsi ostali, ki vodijo poslovne knjige v skladu s tem, kot velja za gospodarske družbe, potem zadruga, samostojne podjetnike, razne normirance, pravne osebe javnega prava, nepridobitne organizacije, pravne osebe zasebnega prava, politične stranke, sindikati in tudi društva. Na drugi strani podatkov iz letnih poročil za javno objavo in državno statistiko ne predlagajo normirani s. p. ter vsi poslovni subjekti, ki niso ustanovljeni kot pravne osebe in nimajo statusa s. p.; torej vsi, ki svojo dejavnost opravljajo kot samostojen poklic, med katere spadajo tudi odvetniki in notarji.

S predlagano spremembo zakona o notariatu in odvetništvu želimo povečati preglednost poslovanja notarjev in odvetnikov, povečati zaupanje javnosti in deležnikov v pošteno in zakonito poslovanje notarjev in odvetnikov ter posredno zmanjšati obseg sive ekonomije na področju njihovega poslovanja. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavnici Vlade gospe Tini Brecelj, državni sekretarki na Ministrstvu za pravosodje. Izvolite.

TINA BRECELJ: Hvala lepa, predsedujoči, lep pozdrav vsem!

Temeljni cilj predlaganih zakonov so povečati preglednost poslovanja notarjev in odvetnikov, povečati zaupanje javnosti v njihovo pošteno in zakonito poslovanje ter zmanjšati obseg sive ekonomije pri njihovem delu.

Po mnenju Vlade Republike Slovenije so navedeni cilji sicer legitimni, a Vlada hkrati ugotavlja, da je treba rešitve v smeri večje transparentnosti poslovanja odvetnikov in notarjev sprejeti sistemsko, tudi v okviru širše razprave pri uveljavljanju davčnih blagajn. Obe poslanski noveli predvidevata vodenje poslovnih knjig in priprave letnih poročil s strani odvetnikov in notarjev. Pri tem pa je v prvi vrsti treba opozoriti na statusno pravne razlike med obema pravosodnima poklicema. Odvetniki namreč niso klasični gospodarski subjekti, kar izhaja iz

dejstva, da država regulira tako odvetniško dejavnost kot tudi njihov prihodek. Notariat pa je javna služba, notarji, torej statusno pravno, nimajo enakega statusa kot samostojni podjetniki in tudi ne morejo ustanovljati gospodarskih družb kot odvetniki oziroma drugi subjekti, ki opravljajo dejavnost ali storitve na trgu.

Glede predloga za dopolnitev zakona, ki ureja odvetništvo, takole. Veljavna zakonodaja odvetnikom posameznikom, ki davčne osnove za davek od dohodkov iz dejavnosti ne ugotavljajo z upoštevanjem normiranih odhodkov, že zdaj nalaga obveznost vodenja poslovnih knjig v skladu s predpisi, ki urejajo dohodnino. Tisti odvetniki, ki svojo dejavnost opravljajo v okviru gospodarske družbe, pa so dolžni poslovne knjige voditi v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, tako da zanje že zdaj velja obveznost javne objave letnih poročil. Veljavna normativna ureditev glede obdavčitve dohodkov iz dejavnosti odvetništva je tako po našem mnenju v večji meri ustrezna, treba pa je zakonske določbe izvajati še bolj dosledno in na ta način prispevati k večji stopnji zaupanja v etiko in integriteto odvetništva v Sloveniji.

Vlada Republike Slovenije glede predloga, ki se nanaša na dopolnitev zakona, torej meni, da predlaganih ciljev ni mogoče zasledovati v okviru področnega zakona, kot je Zakon o odvetništvu, temveč v okviru zakonodaje, ki bo sistemsko uredila obveznosti vseh svobodnih poklicev ne samo odvetnikov, ampak tudi zdravnikov recimo, kadar to dejavnost opravljajo na ta način, novinarjev ali drugih kulturnih delavcev. Objava letnih poročil – to bi tudi rada poudarila – v ničemer ne vpliva na zakonitost poslovanja, saj imajo nadzorne institucije države vedno možnost vpogleda v podatke.

Še glede predloga, ki se nanaša na notarje, na dopolnitev Zakona o notariatu. Po veljavni ureditvi so prihodki notarjev kot oseb javnega zaupanja javni za potrebe varovanja ugleda notariata kot javne službe in za zagotavljanje zaupanja strank glede delovanja notariata. Notarska zbornica vsako leto posreduje podatke o prihodkih notarjev javnosti, ki je na ta način že sedaj ustrezno seznanjena s poslovanjem notarjev. Notarji kot zavezanci za dohodek iz dejavnosti svoje bilance, ki so se stavljene v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi, pošiljajo na Finančno upravo za obračun akontacije dohodnine od dohodka iz dejavnosti in dohodnine od dohodka iz dejavnosti ... Sem ponovila?

Skratka, poleg navedenega so notarji pri sovjem poslovanju dolžni tudi kronološko voditi vpisnike in knjige ter vpisnike ob koncu koledarskega leta zaključiti. Ureditev poslovanja notarjev podrobneje ureja še Pravilnik o poslovanju notarja, ki med drugim omogoča tudi vodenje knjig v elektronski obliki.

Torej, kar se tiče notarjev bi rada poudarila, da je po našem mnenju že veljavna ureditev dovolj pregledno, zakonito in pošteno –

torej zagotavlja že veljavna ureditev pregledno, zakonito in pošteno delovanje notarjev, v katerem, po našem mnenju, ni prostora za izboljšave. Tudi iz primerjalnopravnega prikaza ureditev v drugih pravnih sistemih izhaja, da notarji opravljajo notariat kot svoboden poklic in ne vodijo podjetja, nimajo poslovodskih upravičenj in niso zavezani k pripravi in objavi letnih poročil. Torej, če je poslovanje notarjev že sedaj urejeno tako, da po našem mnenju ni prostora za sivo ekonomijo, se kar se odvetništva lahko strinjamo, da je tukaj še prostor za izboljšave, še prostor za povečanje transparentnosti, vendar Vlada meni, da je ta cilj treba doseči sistemsko tako kot za vse svobodne poklice tudi v okviru razprave o uvedbi davčnih blagajn.

Zaradi vsega navedenega tako menimo, da predloga zakonov nista primerna za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Prvi ima besedo dr. Matej Tašner Vatovec, predstavil bo stališče Poslanke skupine Združena levica. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Gospod podpredsednik, lep pozdrav vsem!

Kot navajajo predlagatelji sta dopolnitvi Zakona o notariatu in Zakona o odvetništvu posledica poostrenega davčnega nadzora nad odvetniki, notarji in pravnimi svetovalci iz leta 2011. Projekt odvetniki, kot ga je imenovala Davčna uprava je v letu 2012 obsegal 78 opravljenih nadzorov, leta 2013 pa 41. Skupno je bilo v nadzoru leta 2012 ugotovljenih za 600 tisoč evrov dodatne davčne obveznosti, leta 2013 pa 480 tisoč. Zaradi navedenih ugotovitev predlagajo, da se tudi za odvetnike in notarje določi obveznost priprave letnega poročila in posredovanje le-tega Ajpesu.

Predlog zakona pa naj bi zasledoval tri cilje: prvič, povečati preglednost poslovanja notarjev in odvetnikov; drugič, povečati zaupanje javnosti in deležnikov v pošteno in zakonito poslovanje notarjev in odvetnikov, in tretjič; zmanjšati obseg sive ekonomije na področju njihovega poslovanja.

Medtem ko s prvim ciljem nimamo nobenih težav, saj v Združeni levici podpiramo vsak ukrep v smeri povečanja transparentnosti, pa imamo pri drugem in tretjem nekaj zadržkov. K pripravi letnega poročila se skladno z Zakonom o gospodarskih družbah zavezane le gospodarske družbe. Če izhajamo iz navedbe predlagatelja, da z letnim poročilom dosežemo zaupanje javnosti in deležnikov v pošteno in zakonito poslovanje, to pomeni, da gospodarske družbe poslujejo pošteno in zakonito, tisti, ki so iz te določbe izvzeti, pa preprosto ne.

Naj spomnim, k pripravi letnega poročila so bila zavezana vsa tista podjetja in banke, ki so izkopalale gromozansko luknjo,

katere posledice danes nosijo vse državljanke in državljani. K letnemu poročanju so zavezana tudi vsa tista podjetja, ki izkoriščajo delavce, jim ne plačujejo prispevkov za socialno varnost, jim ne izplačujejo plač ali pa zaposlujejo na črno. Prav tako letno poročilo pripravljajo podjetja, ki so jih ti isti lastniki, ki poročila pripravljajo, spravili v stečaj, v postopku stečaja izčrpali vse, kar je še ostalo, delavci in upniki pa niso nikoli bili poplačani. Letno poročilo so pripravljali Vegrad, CGP, Primorje, Zvon 1 in Zvon 2 ter vsa ostala podjetja, ki jih najdemo na seznamih slabe banke, davčnih dolžnikov, nekatere lastnike pa tudi danes že v zaporu. Določba, da so k pripravi poročil zavezani tudi notarji in odvetniki, po našem mnenju tako tega cilja, ki ga je navedel predlagatelj, na žalost ne bo in ne bomo mogli doseči.

Ali bosta predlagani noveli zmanjšali obseg sive ekonomije? Ne, ker je siva ekonomija strukturna posledica ZUJF, ki je pod pretvezo ideologije nujno potrebnega varčevanja prepovedal zaposlovanje v javnem sektorju, ukinitel izobraževanje in možnost napredovanja v javnem sektorju, torej tudi za davčno inšpektorje, proračunska sredstva za davčne organe pa povsem oklestil. Ugotavljanje nepravilnosti pri poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in tudi odvetnikov posameznikov je v domeni Finančne uprave, ki pa je finančno in kadrovsko iz leta v leto šibkejša. Vseh razumnih in škodljivih posledic, ki so jih s svojo politiko povzročile vsaj zadnje tri vlade, ne bomo odpravili s spremembo zgolj enega člena. Kakorkoli, predlagani noveli ne bosta rešili nobene od naštetih težav, ker pa na drugi strani bosta rahlo prispevali k večji transparentnosti in ne bosta povzročili nobene škode, jima v Združeni levici ne bomo nasprotovali. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče poslanske skupine Nove Slovenije - krščanski demokrati. Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSI): Spoštovani predsedujoči, spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Danes obravnavana predloga novel obeh zakonov, Zakon o odvetništvu in Zakon o notariatu, urejata vsebinsko identično materijo, in sicer uvajata obvezno vodenje poslovnih knjig v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, sestavo letnega poročila in objavo tega poročila na spletnih straneh Ajpesa. Pravi namen predlogov novel obeh zakonov je po obrazložitvi predlagatelja povečanje transparentnosti finančnega poslovanja notarjev, odvetnikov in odvetniških družb, predvsem pa zmanjšati obseg sive ekonomije na teh področjih. Ob zadnjem poostrenem nadzoru davčne uprave nad odvetniki v letu 2012 se je izkazal relativno velik obseg davčnih utaj. Dejstvo je, da je poslovanje odvetnikov in notarjev v večini

primerov gotovinsko in je posledično možnost davčnih utaj še toliko večja. Nadalje gre pri poslovanju odvetnikov in tudi pri poslovanju notarjev za specifično prakso finančnega poslovanja, saj za svoje storitve večinoma prejemajo akontacije, pogosto celo brez izdanega potrdila, račun oziroma obračun opravljenih storitev pa izdajo žele ob zaključku zadeve. Pogosto pa računa oziroma obračuna odvetnik ne izda, še zlasti, če stranka tega izrecno ne zahteva.

Glede na dejstvo, da trajajo sodni postopki zelo dolgo, tudi po več let, je otežena tudi kontrola davčnega organa. Kakšne ukrepe za preprečevanje sive ekonomije in povečanje transparentnosti na področju finančnega poslovanja notarjev in odvetnikov je sploh mogoče uvesti? Najboljši način je seveda izboljšanje davčne kulture, torej z ozaveščanjem javnosti, da morajo za vsako storitev zahtevati račun. Seveda je to ukrep, ki prinaša rezultate na daljši rok. Kakšni pa so na voljo ukrepi, ki bi lahko delovali takoj? Ena od možnosti, ki jo država oziroma Finančna uprava že izkoristila, je obvezna uporaba vezane knjige računov za zavezance, ki poslujejo z gotovino in nimajo registrskih blagajn, in seveda dovolj pogosti in redni inšpekcijski pregledi. Tukaj bi poudarili, da morajo biti pregledi izvršeni ne le nad manjšimi zavezanci, pač pa nad večjimi zavezanci, zlasti notarji pa tudi odvetniki in odvetniškimi družbami. V javnosti se namreč ustvarijo vtis, da pravna država deluje le za male ljudi, medtem ko je vplivnejši, bogatejši sloj nedotakljiv. Predvsem na področju notariata in odvetništva pa je toliko bolj pomembno, saj ti poklici niso primarno namenjeni ustvarjanju profita tako kot klasične gospodarske družbe in kot se njihov položaj pogosto predstavlja v javnosti. Možnosti, ki se jih poslužujejo v tujini, postopoma pa se uvajajo tudi pri nas, je tudi velik delež zavarovanj pravnih in fizičnih oseb za pravne storitve, kjer na to odvetnikom storitve za zavarovance plačuje zavarovalnica. V teh primerih je možnost davčnih utaj minimalna oziroma je skoraj ni. Seveda spada tudi ta ukrep med dolgoročne rešitve, ki pa, upam da, bo tudi na slovenskih tleh učakal svoj začetek.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanski demokrati bomo predlog sprememb in dopolnitev Zakona o odvetništvu in Zakona o notariatu podprli, saj menimo, da so predstavljene rešitve ena izmed možnosti za zmanjševanje sive ekonomije pri notarjih, odvetnikih in odvetniških družbah.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Jani Möderndorfer bo predstavil stališče Poslanske skupine Zavezništvo Alenke Bratušek. Izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Dober dan.

Žal mi je, da danes govorimo o dveh zakonih, o notarjih in odvetnikih, skupaj. V resnici imata ti dve branži oziroma ta dva poklica samo eno skupno stvar, to pa je, da so običajno to pravniki. Poslanstvo enega in drugega – popolnoma različno. Vseeno bi radi ene in druge zavezali, kar je sicer danes moderno, lepo in fino se sliši, h transparentnosti, javnosti in skratka vsi bi radi vse zopet pogledali, kje kdo kaj, kako posluje. Moram reči, da sicer se v Zavezništvu vzemamo h transparentnosti, nam gre pa počasi malo že na živce, da se pod besedo transparentno skriva vse drugo, samo transparentnost ne, še posebej pa ne smiselnost, funkcionalnost, et cetera et cetera.

Že to, da v resnici istočasno predlagatelj sam v uvodu ugotavlja, da v resnici eni in drugi več ali manj že poročajo in jih je mogoče pregledati in slediti njihovim odhodkom in ne nazadnje tudi prihodkom, da bi s tem preprečili sivo ekonomijo. To zagotovo ni razlog in s tem tudi nič ne bomo dosegli. Dosegli bi kvečjemu samo to, da bi v resnici sprejemali neko odločitev, ki v bi resnici bila zopet nesorazmerna; in v tej državi to zelo radi počnemo. Zapičimo se v en poklic, v eno dejavnost, na eno področje in potem bi radi tam nekaj urejali, v resnici pa pozabimo, da na drugi strani primerljivi poklici, dela ali področja, odvisno, kaj obravnavamo, v resnici sploh ne urejamo, se pravi, ni sorazmerno enako urejeno. Sami ugotavljajo, da v samostojnih poklicih v resnici te stvari niso enako urejene. Torej, ne vem, zakaj bi zdaj za en poklic v državi uredili malce drugače, za vse ostale poklice, svobodne poklice, če sem bolj konkreten – govorimo o zdravnikih, govorimo o kulturnikih, govorimo skratka o vseh ostalih, ki jim to ne bi bilo treba delati. In ne vem, kaj so oni kaj drugačni od ostalih, če bi se tem želeli izogniti. Razumel bi tako pozitivno idejo in misel, če bi prenesli vso ustrezno zakonodajo vseh svobodnih poklicev in bi jih vsepovsod poskušali enako urediti. Samo takrat bi imeli vi problem, ker potem bi vam ti svobodni poklici predstavljali pa še drugo plat medalje.

Že to, da danes govorimo o tem, da notarji in odvetniki naj bi isto stvar reševali na isti način, je problem zaradi tega, ker notarji imajo popolnoma drugačen status kot vsi ostali, recimo kot odvetniki, ki delajo kot samostojni podjetniki, se pravi, je popolnoma druga materija; da ne govorim o družbah oziroma ki lahko opravljajo takšna dela. Tisto, kar je za nas pomembno, je predvsem pomembno samo eno. To pa je, da Vlada, zdaj to pot pozivam Vlado, pripravi ustrezno spremembo zakonodaje skozi druge parametre, to pa je – in mi smo zagovorniki davčnih blagajn –, da skozi ta vprašanja v resnici rešimo tisto, kar je za nas pomembno, to pa je siva ekonomija; in ne samo pri odvetnikih in notarjih, ampak pri vseh in to je ključna rešitev.

Zato danes to vprašanje bolj jemljemo kot neke vrste opozorilo na, lahko bi rekli,

svojevrstni populizem, ki ga nekateri zelo radi tukaj uporabljajo. Sam osebno bi rekel, da bi bil zelo vesel, če bi Poslanska skupina SDS prišla, recimo, s konkretnim predlogom – dajem vam primer, pa ga uporabite, pa vas bom tudi podprl – na primer, da odvetnik ne more biti istočasno stečajni upravitelj. Veste, to je za mene problem; bistveno večji problem, kot pa to, kar vi predlagate. Ker, če je odvetnik stečajni upravitelj –, saj veste, kako je to. Pride nekdo k njemu in reče: "Ups, zdaj si prišel k odvetniku, ne k stečajnemu upravitelju." In istočasno reče: "Ne, ne, danes sem stečajni upravitelj, nisem odvetnik." In nikoli ne veš, katera zbornica bom kdaj prišla prav ob pravem času. Karikirano povedano, je pa to velik problem. Je pa res, da boste imeli probleme, ker odvetniki se bodo na vse zobe in kriplje borili, da vam ne bodo dovolili te spremembe, tako kot so to naredili v prejšnjem mandatu. Vendar veliko sreče!

V nadaljevanju v razpravi se ne bomo več vključevali, ker je ta tema za nas zaključena, in upam, da bo kolektivna večina to ustrezno sporočila na koncu pri glasovanju. Lep dan vam želim.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Anja Bah Žibert bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite. Oprostite. Gospod Dušan Verbič, lepo prosim, v imenu Stranke moderne centra, predstavitev stališča.

DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, poslanke in poslanci, državna sekretarka, prav lep pozdrav!

Predlagani dopolnitvi Zakona o notariatu in Zakona o odvetništvu predvidevata ureditev, po kateri morajo notarji, odvetniki, odvetniške družbe voditi poslovne knjige, sestaviti letno poročilo in ga tudi objaviti. Kot navajajo predlagatelji, je razlog oziroma cilj za predlagano dopolnitev povečanje preglednosti poslovanja notarjev, odvetnikov, odvetniških družb, povečanje zaupanja javnosti v pošteno in zakonito poslovanje notarjev in odvetnikov in posledično tudi zmanjšanje obsega sive ekonomije na področju poslovanja teh oseb.

Pri notariatu ne gre za statusno pravno obliko samostojnega podjetnika ali gospodarskih družb, ki bi opravljali storitve na trgu, ampak je to javna služba, ki so ji zaupana javna pooblastila, in zato je notar oseba, ki uživa javno zaupanje. Jamči za verodostojnost svojega poslovanja, zaupano delo pa mora opraviti vestno in pošteno, sicer je odgovoren odškodninsko z vsem svojim premoženjem. Odgovarja pa tudi disciplinsko ali kazensko. Nadzor nad poslovanjem opravlja Notarska zbornica, nadzor nad zakonitostjo Notariata pa Ministrstvo za pravosodje.

Davčna uprava ima dostop in pregled do njihovih bilanc in do sedaj ni bilo razbrati

nepravilnosti pri finančnem poslovanju notarjev. Že obstoječa zakonodaja je po mnenju SMC zadostno urejena, saj določa, da so prihodki notarjev javni, ti morajo zaradi zaupanja strank in varovanja ugleda notariata javnosti letno sporočati podatke o prihodkih notarjev.

Prav tako so že po veljavni zakonodaji notarji zavezani voditi vpisnike in jih letno vključiti. Uvedba elektronskih vpisnikov pa predstavlja še dodatno varovalko pred problemom neizdajanja računov. Ne nazadnje tuje ureditve, kot v Avstriji, Nemčiji, Finski niti ne predvidevajo obveznega vodenja knjigovodstva, letnih poročil in objave. Glede na izrečeno v Poslanski skupini SMC ne vidimo argumentiranih razlogov za sprejetje predlagane spremembe Zakona o notariatu.

Odvetništvo je samostojna in neodvisna služba in ni podrejena nobenemu državnemu organu. Strankam pravno svetujejo, zastopajo in zagovarjajo stranke pred sodišči, državnimi organi, sestavljajo listine, zastopajo stranke v njihovih pravnih razmerjih, svoje delo pa opravljajo kot svobodni poklici. Zavezani so k poklicni molčečnosti, pri zastopanju stranke pa morajo ravnati vestno, pošteno, skrbno, po načelih poklicne etike. Niso klasični gospodarski subjekt, ker njihovo dejavnost in prihodek preko odvetniške tarife regulira država.

Trenutno veljavna zakonodaja določa, da so tisti odvetniki oziroma odvetniške družbe, ki so ustanovljene po Zakonu o gospodarskih družbah v okviru svoje dejavnosti dolžne voditi poslovne knjige, sestaviti letna poročila in jih obvezno predložiti Ajpesu v javno objavo. Ostalim odvetnikom pa je naložena obveznost vodenja poslovnih knjig v skladu s predpisi, ki urejajo dohodnino, le-ti pa niso dolžni javno objaviti poslovnih poročil. Ureditev je z vidika obdavčitve dohodkov ustrezna. Res pa je potrebno bolj dosledno izvrševanje teh določb z namenom, da se zaupanje v etiko in integriteto odvetništva v Republiki Sloveniji poveča.

V zvezi s predlaganimi spremembami na področju odvetništva, ki so vsebinske enake kot pri notariatu, v stranki SMC menimo, da predlagateljeve spremembe ne bodo izpolnile ciljev, ki jih sam predlog zasleduje. Z obvezno objavo letnih poročil odvetnikov posameznikov ne bi odpravili sive ekonomije, neizdajanja računov, ki se pojavljajo tudi pri ostalih odvetnikih, odvetniških družbah, ki so zavezane k javni objavi poročil, kot tudi pri drugih svobodnih poklicih na trgu. Ne glede na to, ali so ti podatki javno objavljeni ali ne, imamo obstoječe nadzorne institucije, ki imajo v vsakem trenutku možnost vpogleda v podatke poslovanja teh oseb.

Mimogrede, od leta 2011 do leta 2013 je bilo v okviru projekta nadzora odvetnikov, notarjev, pravnih svetovalcev opravljenih 125 davčnih inšpekcijskih nadzorov in dodatno ugotovljenih za okoli 1,1 milijona evrov davčnih obveznosti. V okviru tega projekta je bilo tudi ugotovljeno, da so bile evidence pomanjkljive in neustrezno

vodene, kar predstavlja tveganje nepravilnosti pri izkazovanju davčnih obveznosti. Z namenom celovitega sistema pristopa k reševanju problematike preprečevanja sive ekonomije Vlada Republike Slovenije pripravlja predlog zakona o potrjevanju računov, kjer se uvaja obvezni postopek potrjevanja računov pri gotovinskem poslovanju. Ta bo omogočal pregledno in zanesljivo evidentiranje gotovinskega prometa davčnih zavezancev. S sprejetjem tega zakona se bo uresničilo zeleno večjo transparentno poslovanje, ne samo odvetniškega poklica, ampak tudi za druge svobodne poklice na trgu. Proti sprejetju predlagane ureditve govori tudi primerjalni pravni pregled treh držav, ki jih predlagatelj v svojem predlogu omenja – Nemčija, Avstrija in Finska. V vseh teh državah se odvetniški poklic smatra kot svobodni poklic oziroma dejavnost svobodnega poklica, po katerem osebe niso dolžne voditi knjigovodstva in tudi ne vlaganja oziroma objave letnih poročil. Predlagatelj pa o razlogih za drugačno ureditev od teh ni podal zadostnih prepričljivih razlogov, da bi se Poslanska skupina SMC odločila za podporo dopolnitve predlogov zakonov.

Glede na vse navedeno, predloga dopolnitve Zakona o notariatu in Zakona o odvetništvu v Poslanski skupini SMC ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zdaj pa res gospa Anja Bah Žibert. Izvolite, v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Predsedujoči, hvala lepa za besedo. Spoštovane predstavnice ministrstva, spoštovane kolegice in kolegi!

Po poročanju medijev je leta 2012 takratni Durs oziroma danes Furs pri 30 odvetnikih ugotovil za 436 tisoč 875 evrov dodatne davčne obveznosti. Januarja 2014 so mediji poročali, da so inšpektorji pri poslovanju nekega odvetnika ugotovili, da je imel v treh letih za več kot 3 milijone evrov izdatkov, Dursu pa je prijavil le za 80 tisoč evrov prometa. To pomeni, da je odtujil za več kot 97 % svojega prometa. Durs oziroma Furs je že v začetku leta 2011 javno napovedal poostren nadzor pravilnosti in pravočasnosti plačevanja davčnih obveznosti v odvetniški dejavnosti, pri tem so bili mišljeni seveda odvetniki, notarji in tudi pravni svetovalci. Furs je takrat pojasnil, da je bila odločitev posledica ugotovljenih nepravilnosti v postopkih davčnoinspekcijskih nadzorov, prejetih prijav in analize davčnih obračunov v odvetniški dejavnosti za določeno časovno obdobje. Dodaten motiv za predlagani zakonski spremembi s strani Slovenske demokratske stranke so tudi rezultati analize dohodninske lestvice odvetnikov oziroma ugotovitve, da odvetniki velikokrat del prihodkov ne prijavijo na,

ne izdajo računa ali pa po prejemu plačilo državi ne plačajo davka na dodano vrednost.

Vse navedeno predstavlja razloge, da smo poslanke in poslanci Slovenske demokratske stranke sprejeli odločitev predlagati dopolnitvi Zakona o notariatu in Zakona o odvetništvu. Prepričani smo, da sta potrebni zaradi večje preglednosti poslovanja notarjev in odvetnikov. Menimo tudi, da predlagani dopolnitvi prinašata povečanje zaupanja javnosti in deležnikov v pošteno in zakonito poslovanje notarjev in odvetnikov ter zmanjšujeta obseg sive ekonomije na področju poslovanja notarjev in odvetnikov. Poglavitna rešitev obeh zakonov je določiti notarjem in odvetnikom obvezno sestavo letnega poročila in njegovo javno objavo. Letno poročilo o poslovanju je najpomembnejši izkaz vsakega podjetja oziroma podjetnika. Predstavlja pravzaprav njegovo ogledalo. Letno poročilo deležnikom in javnosti pomaga razumeti poslovanje, s čimer se krepi tudi njihovo zaupanje. S preglednim prikazom poslovanja, ki je v skladu z načeli dobrega gospodarjenja, daje letno poročilo resnično in pošteno podobo tako premoženjskega stanja kot tudi izidov poslovanja. Podatkov iz letnih poročil za javno objavo in za državno statistiko danes namreč ne predlagajo samostojni podjetniki, ki so obdavčeni na podlagi ugotovljenega dobička z upoštevanjem normiranih odhodkov, ter poslovni subjekti, ki niso ustanovljeni kot pravne osebe in nimajo statusa samostojnega podjetnika, med katere sodijo tudi notarji in odvetniki.

Naj ob tej priložnosti spomnim, da smo pred kratkim v tem državnem zboru sprejeli spremembe Zakona o sodnem registru, ki so bile deležne številnih pomislov in kritik. Govorilo se je tudi o kršenju osebnih podatkov in o ustavni spornosti samega predloga. Takrat je minister za pravosodje dejal, da pri sprejetju sprememb zakona ne gre za aroganco do vseh tistih, ki so kritični do sprejetega zakona, ampak zato ker naj bi spremembe pripomogle k večji varnosti in transparentnosti poslovnega okolja in večje zaupanje potrošnikov.

S predlogom dopolnitev obeh zakonov želimo v Slovenski demokratski stranki doseči prav to na področju notariata in odvetništva. Zato pričakujemo, da boste predlagane spremembe podprli, saj se tisti, ki ste sprejeli oziroma podprli spremembe Zakona o sodnem registru. Predlagane spremembe namreč prinašajo večjo preglednost poslovanja notarjev in odvetnikov, večje zaupanje javnosti in deležnikov v pošteno in zakonito poslovanje ter zmanjšujejo obseg sive ekonomije na področju poslovanja notarjev in odvetnikov.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, gospa Tina Breclj s sodelavko, spoštovane poslanke in poslanci!

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije glede predloga novele Zakona o notariatu in glede predloga novele Zakona o odvetništvu je naslednje. Kot smo že slišali oba predloga predvidevata uvedbo vodenja poslovnih knjig za odvetnike in notarje kakor tudi uvedbo obveznega sestavljanja letnih poročil ter njihovo javno objavo preko Ajpesa. S tem naj bi se povečala preglednost na področju poslovanja odvetnikov, odvetniških družb in notarjev kakor tudi zaupanje javnosti v njihovo pošteno in zakonito poslovanje. Dopolnitvi obeh zakonov pa naj bi privedli tudi do zmanjšanja obsega sive ekonomije.

V Poslanski skupni Desus te cilje podpiramo, saj si tudi mi želimo, da bi bilo poslovanje odvetnikov in notarjev transparentno in da bi zmanjšali obseg sive ekonomije. Vendar naj najprej opozorim na ureditev področja notariata. 2. člen veljavnega Zakona o notariatu namreč določa, da so prihodki notarjev kot oseb javnega zaupanja javni za potrebe varovanja ugleda notariata kot javne službe in na za zagotavljanje zaupanja strank. Zakon določa tudi, da Notarska zbornica Slovenije te podatke, ki jih pridobi od notarjev, brezplačno posreduje javnosti. Torej je javnost že sedaj seznanjena s temi podatki. Poleg tega pa so notarji pri svojem poslovanju dolžni kronološko voditi vpisnike in knjige ter vpisnike ob koncu koledarskega leta tudi zaključiti. Zato v Poslanski skupni Desus menimo, da sedaj veljavna ureditev zagotavlja pregledno delo notarjev in da spremembe, ki so predlagane v noveli zakona, niso potrebne.

Položaj odvetnikov pa je nekoliko drugačen. Odvetniki niso klasični gospodarski subjekti, kar izhaja iz dejstva, da država regulira tako odvetniško dejavnost kot tudi njen prihode, veljavni Zakon o odvetništvu pa jih zavezuje tudi k spoštovanju načela zaupnosti in prav to zaupnost bi z objavo poslovnega poročila lahko ogrozili. Že veljavna zakonodaja odvetnikom posameznikom, ki davčne osnove za davek od dohodkov iz dejavnosti ne ugotavljajo z upoštevanjem normiranih odhodkov, nalaga obveznost vodenja poslovnih knjig v skladu s predpisi, ki urejajo dohodnino. Tisti odvetniki, ki svojo dejavnost opravljajo v okviru gospodarske družbe, pa so glede na veljavni Zakon o odvetništvu dolžni svoje poslovne knjige voditi v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah ter zanje že sedaj velja obveznost javne objave letnih poročil.

Sprejetje predlaganega zakona bi povzročil neenako obravnavo tako imenovanih svobodnih poklicev, saj velja enaka ureditev glede neobjave letnih poročil tudi za osebe, ki opravljajo zdravniško dejavnost, lekarniško

dejavnost, novinarstvo in druge kulturne dejavnosti.

V Poslanski skupni Desus ne vidimo razloga, zakaj bi to področje urejali parcialno in bi bila letna poročila odvetnikov posameznikov javna, za ostale pa to ne bi veljalo. Zato se zavzemamo za to, da se pripravijo celovite spremembe, ki bodo na sistemski ravni zagotovile večjo transparentnost poslovanja tako odvetnikov kot tudi drugih podobnih kategorij poklicev.

Naj na koncu omenim tudi to, da so predlagatelji za primerjavo v oba predloga novel vključili tudi prikaz ureditve v Nemčiji, Avstriji in na Finskem. Iz tega pregleda lahko ugotovimo, da nobena od teh držav ne zahteva vodenja knjigovodstva in torej tudi ne oddajanja letnih finančnih poročil za odvetnike in notarje. Priložitev pregleda ureditve v drugih državah je namenjena temu, da se seznanimo z dobrimi praksami v drugih, nam primerljivih državah in tako na podlagi te seznanitve poskušamo podobno urediti tudi ta področja v našem sistemu. V tem konkretnem primeru pa ni tako. Ne razumemo, čemu je namenjen primerjalni pregled v teh dveh predlogih. Na podlagi tega pregleda ne moremo sklepati, zakaj naj se to področje pri nas ureja drugače kot pa v teh državah.

V Poslanski skupini Desus menimo, da sta oba zakonska predloga nedodelana ter da ne prinašata izboljšanja sedanjega stanja na področju poslovanja odvetnikov, odvetniških družb in notarjev.

Zaradi vsega navedenega v Poslanski skupini Desus ne bomo podprli nadaljnje obravnave teh dveh predlogov zakonov. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo, predsednik. Državna sekretarka, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Oba predlagana zakona, o dopolnitvah zakona o notariatu in odvetništvu zasledujeta enake cilje, in sicer povečati preglednost poslovanja in zaupanje javnosti in deležnikov v pošteno in zakonito poslovanje ter zmanjšati obseg sive ekonomije na področju poslovanja notarjev, odvetnikov in odvetniških družb.

Po mnenju predlagateljev teh dveh zakonov pa bi se navedeni cilji uresničili le tako, da bi notarji in odvetniki vodili poslovne knjige in jih enkrat letno zaključili v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah in slovenskimi računovodskimi ali mednarodnimi računovodskimi standardi. Kar pa se tiče odvetniških družb se predlagatelji sklicujejo na 36. člen Zakona o odvetništvu, v katerem je zapisano, da se za poslovanje odvetniških družb uporabljajo predpisi o gospodarskih družbah. Iz

primerjalnega pregleda ureditve tega vprašanja v drugih pravnih sistemih je razvidno, da v navedenih državah – Finska, Nemčija, Avstrija – za notarje in odvetnike ni predvidena obveznost vodenja knjigovodstva, s tem pa tudi ni obveznosti do vlaganja letnih poročil. Res pa je, da so te službe oziroma dejavnosti tudi različno urejene. Predlagatelji obeh zakonov glede notarjev navajajo, da so na Finskem notarji državni uradniki in ne opravljajo le notarskih storitev, da je v Nemčiji več vrst notarjev, v Avstriji pa notarji opravljajo javno službo, niso javni uslužbenci, opravljajo pa svobodni poklic. Primerjava je tudi v zvezi z odvetniki in odvetniškimi družbami oziroma njihovo organiziranostjo po zakonih, ki veljajo v navedenih državah. Upajmo, da so predlagatelji navedli prave primerjave.

Morda bi se v tem delu predstavitev stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov dotaknila še navedb v oceni stanja in razlogih za sprejetje obeh zakonskih predlogov. Le-te pa se nanašajo na delovanje Finančne uprave. Finančna uprava je v zadnjih letih opravila poglobljen nadzor nad poslovanjem posameznih odvetniških družb in odvetnikov kot tudi notarjev in pravnih svetovalcev. Socialni demokrati smo si na spletnih straneh Fursa pogledali poročilo o zaključnem projektu Projekt odvetniki, v katerem v uvodu predstavljajo osnovni namen projekta. Ta seže v leto 2011; torej gre za nadzor odvetnikov, notarjev in pravnih svetovalcev. Aktivnost je potekala od oktobra 2011 do konca leta 2013. V skopi shemi je prikazano število opravljenih nadzorov, v letu 2012 78 in v letu 2013 41. Pri teh nadzorih pa je bilo ugotovljeno dodatnih davčnih obveznosti za 0,36 milijonov ter 0,48 milijonov evrov. V nadaljevanju dostopnega dokumenta pa si lahko preberemo ugotovljene nepravilnosti kot tudi to, da je že na podlagi napovedanega poostrenejega nadzora zaznati povečanje prostovoljnega izpolnjevanja davčnih obveznosti. Ne glede na dosežene rezultate po mnenju Fursa so ti dobri. Pa je bila ocena, da tovrstno inšpiciranje tovrstnih dejavnosti preko revizijskih načinov nadziranja ni najbolj optimalno. Od leta 2014 je zato nadzor odvetniške dejavnosti kot tudi drugih tovrstnih dejavnosti usmerjen predvsem v ugotavljanje razkoraka med premoženjem, vključno s potrošnjo in napovedanimi prihodki – Projekt prijave premoženja. Na spletnih straneh pa si lahko tudi pogledamo potek aktivnosti ciljno usmerjenih davčnih nadzorov. Socialni demokrati si želimo, da na podlagi rezultatov in ugotovitev vseh teh izvedenih projektov pridemo tudi do ustreznih rešitev, pa najsi bodo to v obliki nove celovite zakonske rešitve. Še bolj pa bi bili veseli, da se na podlagi teh nadzorov vzpostavi sistem nadzora ali praksa, na podlagi katerih se bo zaježila siva ekonomija. Ugotovljeno je namreč bilo, da že napovedani poostreni nadzori prinesejo pozitivne učinke, sprašujemo pa se, ali je zakonodaja res tako slaba. Morda je problem v spoštovanju in izvajanju zakonodaje.

Če pa se vrnem na odvetništvo in na veljavno zakonodajo, ki ureja to dejavnost. Odvetnikom posameznikom je naložena obveznost vodenja poslovnih knjig v skladu s predpisi, ki urejajo dohodnino. To velja v primeru, kadar se davčna osnova za davek od dohodkov iz dejavnosti ne ugotavlja z upoštevanjem normiranih odhodkov. Če pa odvetniki opravljajo odvetniško dejavnost v okviru gospodarske družbe, pa so dolžni poslovne knjige voditi v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, kar pa pomeni, da so obvezni do objave letnih poročil. Tu pa nastopi tudi spoštovanje zakonov, izvajanje le-teh ter etičnost posameznikov. Zato je morda smiselno na tem mestu pozvati Odvetniško zbornico, da več postori tudi na področju pravilnega poslovanja odvetnikov in odvetniških družb oziroma razmisliti o sankcioniranju tistih, ki ne delujejo v skladu z zakoni in drugimi akti, ki predpisujejo finančno poslovanje. Vlada meni, da je predlog zakona, ki se nanaša na notarje, nepotreben in sistemsko neustrezen. Pri urejanju odvetništva pa meni, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Socialni demokrati sklepa, da sta predlagana zakona primerna za nadaljnjo obravnavo, ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi splošna razprava poslank in poslancev. Besedo ima gospod Igor Zorčič, pripravi naj se gospa Eva Irgl. Gospod Zorčič, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Gospod podpredsednik, hvala za besedo.

Malo se bom osredotočil na Zakon o notariatu oziroma predlog novele. Mislim, da je ta predlog zelo nepričljivi. Skušam se uzakoniti nekakšna obveznost oddaje letnega poročila, ki pa se pravzaprav oddaja, saj tudi notarji morajo sestaviti letno poročilo, ki pa ni javno objavljeno. Ampak to ni javno objavljeno samo za notarje, temveč tudi za druge poklice, za kulturne delavce, športnike, zdravstvene delavce, novinarje, nekatere druge poslovne subjekte, in ne vidim prav nobenega razloga, da bi med temi delali razlike. Kar je še bolj pomembno, iz letnega poročila ne moremo razbrati, ali je šlo za utajo davkov. Tega podatka ni v letnih poročilih, tako da je tudi v tem pogledu zadeva povsem nesmiselna.

Predlagatelj je v obrazložitvi svojega predloga navedel tudi primerjavo, kako je v drugih državah. Pri tem se je skliceval na Finsko, Nemčijo, Avstrijo in ugotovil, da tudi v teh državah ni potrebna javna objava letnega poročila; še več, ponekod ga ni treba niti sestavljati. Poglejte, gre za Finsko, kolikor je meni znano, predlagatelj veliko prisega na pravosodje na Finskem, Nemčijo, Avstrijo, ki so razvite demokracije, pa nimajo takšnih določil o

poslovanju notarjev, kot predlaga predlagatelj, da jih sedaj uzakonimo. Tako ne vidim, da bi bila to kakršnakoli rešitev, čeprav se je seveda treba boriti tudi proti sivi ekonomiji. Eden od ukrepov te vlade, ki nas čaka v bližnji prihodnosti je uvedba davčnih blagajn, ampak ni pa rešitev za to seveda javna objava letnih poročil.

V predlogu zakona se omenja načelo preglednosti; pregledno, pregledno ... Sedaj ne vem, kaj je to načelo. To mi bo mogoče predlagatelj kaj več obrazložil v zvezi s tem, ker načelo preglednosti ima tam, v zakonu, kjer se nahaja, svojo obrazložitev in svojo vsebino. V tem zakonu, v Zakonu o notariatu, tega načela ni. Imamo to načelo v Zakonu o SDH, tam piše, kaj je v tem zakonu načelo, ki ga imamo, načelo preglednosti v energetskega zakonu, imamo ga v računovodskih standardih, v Zakonu o notariatu pa tega načela ni. Tako se predlagatelj povsem neutemeljeno sklicuje na nekakšno načelo, ki pravzaprav niti ne obstaja. Človek bi rekel, da gre bolj za neko načelo radovednosti, kot sem že povedal, ne vem, kaj lahko iz podatkov o prihodku razberemo. Za kakšno zaupanje strank? Ali je tisti notar, ki ima 50 tisoč prometa, vreden manjšega zaupanja kot tisti, ki ima milijon prometa? Ali je to ta razlog? Ne vem. To naj mi predlagatelj obrazloži.

Kot sem pa povedal, ne glede na to mislim, da je ta predlog zakona neutemeljen, da ne zasleduje svojih ciljev, nima nikakršne analize o tem, na kakšen način naj bi prihajalo do te sive ekonomije. Saj če bi vi imeli podatek, prihaja na tak pa tak način, bi mi rekli, da dobro, potem bomo pa to skušali na tak pa ta način rešiti. Mogoče, čeprav ne vidim, še vedno ne vidim, kako bi to bilo z objavo letnega poročila. Nobene analize ni, pač, neka pavšalna ocena čez palec: utaja se davek. To je vsekakor premalo za neke takšne spremembe, kot sem že rekel, največ pričakujem v zvezi s tem, če to obstaja, to se bo tudi izkazalo, z uvedbo davčnih blagajn. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Beseda ima gospa Eva Irgl, pripravi naj se dr. Jasna Murgel.

Gospa Irgl, izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, državna sekretarka!

Včeraj smo govorili o transparentnosti oziroma preglednosti na področju bančništva, zakon o bankah je v Državni zbor vložila Slovenska demokratska stranka, danes pa govorimo o transparentnosti oziroma o preglednosti poslovanja notarjev, odvetnikov in odvetniških družb. Ampak zanimivo je nekaj. Za včerajšnji zakon, kjer smo govorili o transparentnosti bančništva, se pravi, da bi banke, kot je Banka Slovenije kot centralna banka dala podatke, ki so nujno potrebni za to, da odkrijemo tiste, ki so najbolj odgovorni za bančno luknjo, za večmilijardno bančno luknjo,

ki jo seveda danes imamo na plečih vsi davkoplačevalci, ste vehementno rekli, da te transparentnosti ne boste podprli.

Če se ne motim, vsaj tako je bilo razvidno iz stališč poslanskih skupin pa tudi gospoda Zorčiča, da tudi te transparentnosti, ki je vezane na poslovanje odvetnikov, na poslovanje odvetniških družb in pa notarjev, ne boste podprli. Iz tega lahko zaključimo, da je zlasti pri Stranki modernega centra transparentnosti veliko v besedah. Na ta način se je tudi prišlo na oblast, transparentnost je bila ključnega pomena, medtem ko so dejanja pa popolnoma drugačna. Jutri, ko bomo glasovali o teh zakonih, boste brez kakršnihkoli argumentov glasovali proti transparentnosti.

Poglavitna rešitev obeh zakonov, že večkrat je bilo danes o stališčih povedano, je to, da bi morali tudi notarji, tudi odvetniki in odvetniške družbe vsako leto podati poročila, ki pa bi morala biti javna, tako da lahko ljudje vidijo, kakšna transparentnost – tudi ne nazadnje glede poslovanja, plačevanja itn. – je tudi pri odvetnikih in notarjih. Zakaj je to pomembno? Zlasti zaradi zaupanja. V Državnem zboru že zelo dolgo opozarjamo zlasti s strani Slovenske demokratske stranke, da imamo velike probleme, ko govorimo o zaupanju v pravosodni sistem. Velike probleme! Pa ne bom šla zdaj v podrobnosti, kaj vse se dogaja na področju pravosodja in kaj vse bi se moralo zgoditi, pa se ne, da niti tisti, ki so na najvišjih pozicijah, ne sprejmejo odgovornosti, ko ravnajo koruptivno.

Skratka, vse to kaže na to, da se moramo še kako ukvarjati z vprašanjem transparentnosti na vseh področjih. Zakaj je tudi še to pomembno? Že kolegica je ob predstavitvi stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke povedala, da so inšpektorji pri poslovanju nekega odvetnika ugotovili, da je imel v treh letih za več kot tri milijone evrov izdatkov, Dursu pa je potem prijavil le za 80 tisoč prometa. To pač ni transparentno poslovanje in to pomeni, da je ta odvetnik ali odvetniška družba utajil več, kot 97 % prometa. Ampak verjetno to ni osamljen primer. Verjetno se je to zgodilo še kje.

Že prej sem rekla, da so potrebni neki ukrepi, ki bi povečali zaupanje javnosti v delovanje pravosodnega sistema, tudi v delovanje notarjev, odvetnikov, odvetniških družb. Seveda tukaj ne gre metati vseh v isti koš, tako kot ne moremo reči, da so vsi tožilci slabi, ali pa vsi sodniki slabi, ker niso. Zelo veliko je takšnih, ki svoje delo odlično opravljajo, ampak problem je, ker nekateri posamezniki, zlasti če prihajajo z najvišjih pozicij, mečejo slabo luč na ostale, ki pa kvalitetno opravljajo svoje delo. zlasti zaradi tega, ker ne sprejmejo odgovornosti, ko jim je dokazano, da so dokazali koruptivno.

Upravno sodišče je povedalo svoje, Komisija za preprečevanje korupcije je povedala svoje, nadzor, ki je bil s strani pravosodnega ministrstva v prejšnjem mandatu uveden, je

povedal, da je šlo za sum koruptivnega ravnanja, za sum nezakonitega ravnanja, ampak dr. Zvonko Fišer je še vedno na položaju generalnega državnega tožilca. In zato sem jaz v ponedeljek vprašala ministra za pravosodje, kaj bo storil, da generalni državni tožilec več ne bo na svojem položaju, in gospod minister mi je odgovoril, da je naredil vse, kar je v njegovi moči. Pa ni! Gospod minister bi s svojo avtoriteto ministra lahko seveda zahteval javno, da dr. Fišer odstopi s svojega položaja. Pa tega ni naredi. Zakaj? Saj vemo, ne, to je tako malce po pilatovsko. Vse je prepleteno med seboj, od padca vlade prejšnje in tako naprej.

Ker vidim, da se šušlja tukaj po tej sejni sobi, spoštovana podpredsednica, da to ni današnja tema – še kako je današnja tema! Vse to spada v transparentnost in preglednost. Vse to! Razumem pa, da navadno, ko govorimo o transparentnosti in preglednosti, koalicija pač nima zadostnih argumentov. Zakaj je treba, da gremo tudi v takšno spremembo zakonodaje? Zaradi tega, ker se je Slovenija glede zaupanja v pravosodje po poročilu Evropske komisije uvrstila na 24. mesto. Tako je 5. najslabša po zaupanju v sodstvo. In takšni primeri, ki sem jih prej omenila, ko se prikaže drugačno stanje, kot je siceršnje, še poglobljajo nezaupanje v pravosodje. In pravosodje zagotovo v celoti potrebuje neko pravo reformo; ne takšno, kot jih je v petih paketih pripeljal v Državni zbor minister Goran Klemenčič. To so bili zgolj kozmetični popravki.

Še enkrat vas naprošam, da podprete ta zakon, seveda pa bo še v nadaljevanju kakšna priložnost, da bomo lahko skupaj spreminjali zakonodajo, ki bo šla v smer, da bo pravosodje v celoti delovalo bolj transparentno in odgovorno. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Kot predlagateljica ima besedo gospa Suzana Lep Šimenko. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča.

Se bom najprej malo oglasila na temo mnenja Vlade o tem zakonu.. Najprej grem na Zakon o odvetništvu. Tukaj je navedeno to, kar je tudi predstavnica v samem začetku povedala, da odvetniki niso klasični gospodarski subjekti in da država regulira tako odvetniško dejavnost kot tudi njen prihodek. Se strinjam, da niso klasični gospodarski subjekti, ampak kakorkoli, prihodek odvetnika pa ni odvisen od države. Država omejuje le tarifo. Na nek način to ceno, ampak samega prihodka, pa ne moremo reči, da regulira država. Potem v nadaljevanju piše, da so odvetniki posebej zavezani k spoštovanju načela zaupnosti oziroma poklicni tajnosti. Težko razumem, kako bi s tem, če bi bilo letno poročilo odvetnika javno objavljeno, s čim bi bila kršena zaupnost. Kaj takega je v tem poročilu, da bi lahko govorili o tem, da bi bila s tem kršena

zaupnost? Gre namreč za finančne podatke, o prihodkih, odhodkih. Kaj je tukaj v tem poročilu takšnega, da bi bilo to kršeno oziroma ogroženo? Potem v nadaljevanju.

Da mora biti letno poročilo sestavljeno jasno, pregledno, izkazovati mora resničen in pošten prikaz premoženja, obveznosti družbe, njenega finančnega položaja ter poslovnega izida. To je navedeno za odvetnike, ki delujejo v okviru gospodarske družbe. Odlično! Ampak težko razumem, zakaj pa ne bi to veljalo tudi za odvetnike, ki delujejo v okviru samostojnega poklica. Zakaj bi imeli tukaj razliko na tem področju? Seveda boste rekli, zaradi neenake obravnave do ostalih, na kar se tudi sklicujete v nadaljevanju, ali nesorazmernost, kot je že danes nekod izpostavil teh tako imenovanih svobodnih poklicev. Strinjam se, saj morda bi bilo smiselno razmisliti o enaki obravnavi za vse svobodne poklice in morda je smiselno razmisliti tudi o tem.

Potem piše tukaj v tem vašem poročilu, da bi objava letnih poročil v ničemer ne vpliva na zakonitost poslovanja. Na zakonitost poslovanja res ne vpliva, vpliva pa na transparentnost. Mi ne govorimo o tem, da vpliva na zakonitost, na transparentnost poslovanja. Veseli me, da Vlada nekako razume problematiko izdajanja računov odvetnikov in da ocenjuje, da to ni nezanemarljivo. In seveda, da se bodo celovitejši – da je treba pač problematiko rešiti na sistemski ravni. To, da je treba nekaj rešiti na sistemski ravni, v bistvu poslušamo skoraj na vsakem predlogu, na vsaki zakon, karkoli damo kot predlog, vedno iščete neke sistemske rešitve. V redu, se strinjam, bi pa pač prosila, če se lahko da morda kakšen rok za to sistemsko rešitev. Ampak tukaj govorimo o sistemski rešitvi za vse poklice, če se ne motim. Za davčne blagajne že vemo, vi vidite, kar se tiče sive ekonomije, edino rešitev z uvedbo davčnih blagajn. Veste pa vsi dobro, da je največji problem pri odvetnikih ravno ta, da poslujejo z gotovino in da ne izdajajo računov. Tako se bojim, da sama davčna blagajna pri tem ne bo ravno kaj dosti pripomogla. Se strinjam, da tudi javna objava letnega poročila ni dovolj. Je samo mali košček v mozaiku tega, da bi morda prišli do malo večje transparentnosti in tudi posredno potem seveda tudi zmanjšanje sive ekonomije.

Če grem na Zakon o notariatu. Seveda, notariat je drugače organiziran – kot javna služba. Piše, da so prihodki notarjev javni za potrebe varovanja ugleda notariata kot javne službe. Drži. Prihodki notarjev so javni. Javni so prihodki, javno je ime, javen je priimek in javen je sedež, kjer ima v bistvu notar pisano. Ne razumem, zakaj ne bi moglo biti javno celotno letno poročilo. Saj ga v bistvu delajo, saj jim s tem ne nalagamo nekega dodatnega dela. Gre pač za to, da ne bi bili javni samo prihodki, ampak bi bili javni tudi odhodki in potem rezultat. Ne vidim težave, zakaj je v bistvu v tem problem. In zagotovljena ustrežna informacija o finančnem položaju. Mislim, da ni zagotovljena,

zagotovljena je zgolj informacija o prihodkih, ni pa zagotovljena informacija o finančnem položaju notarjev. Notarska zbornica v bistvu piše, da notar kot fizična oseba jamči s celotnim svojim premoženjem. To drži, ampak tudi samostojni podjetnik posameznik jamči s svojim premoženjem, pa ravno tako mora objavljati javno letna poročila.

Morda še samo dve stvari, in sicer predsednik stranke SD je v januarju 2014 dejal – takrat, ko se je začela debata okoli teh davčnih blagajn –, da kadar Vlada hoče pokazati javnosti, da ni nedotakljivih skupin. Med drugim navaja tudi odvetnike, torej on se zavzema, da ni nedotakljivih skupin, s tem pa mi kakorkoli imamo še vedno eno skupino nedotakljivih. Ampak tudi ta skupina opravlja pridobitno dejavnost, tega ne morete reči, da je ne opravlja.

Ko smo sprejemali Zakon o poslovnem registru, je bilo veliko govora tudi o transparentnosti. Minister za pravosodje je takrat dejal, da je zagotavljanje zadostne informiranosti o poslovanju poslovnega subjekta, da je to pomembno. Potem tudi večje upoštevanje pravnih pravil med posamezniki in poslovnimi subjekti, krepitev transparentnosti integritete poslovnega okolja. Glejte, saj to velja tudi za odvetnike in notarje, ne velja samo za espeje in za ostale gospodarske družbe. Verjamem, da je to pomembno tudi za njih.

Kar se tiče same preglednosti ocenjevanja, ocenjujem, da je preglednost poslovanja bistveno večja, če imamo na eni strani informacijo o prihodkih in na drugi strani informacijo o dohodkih. Samo javna informacija o prihodkih pač je malo premalo, da bi lahko govorili o preglednosti poslovanja.

Mogoče samo toliko.

PODPREDSEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa dr. Jasna Murgel. Pripravi naj se gospa mag. Lilijana Kozlovič. Izvolite.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa, gospa podpredsednica, predstavnici ministrstva, kolegice in kolegi, kolikor nas je še tukaj!

Sem proti tema dvema predlaganima spremembama Zakona o notariatu in Zakona o odvetništvu. Danes je bilo že s strani koalicije povedano veliko tega in s strani predstavnikov ministrstva, da je ureditev že ustrežna, torej, da Zakon o notariatu določa, da so prihodki notarjev kot oseb javnega zaupanja javni in da je javnost že sedaj seznanjena s prihodki in poslovanjem notarjev, saj mora Notarska zbornica te podatke o teh prihodkih letno posredovati javnosti. Enako so k letnemu poročanju zavezani odvetniki, ki poslujejo kot gospodarske družbe in espeji, to so samostojni podjetniki, v skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah. Povedali smo tudi, da če bi samo odvetnike, kot tiste, ki so predstavniki

svobodnih poklicev, če bi jim naložili to dolžnost, da bi morali poročati letno o svojih prihodkih, bi jih obravnavali neenako kot druge predstavnike svobodnih poklicev.

Torej, ta ureditev je nekaj, kar je trenutno nepotrebno. Tudi jaz bi lahko napisala ta predlog zakona v pol ure ali kako je že, pa ga dam v proceduro in si mislim, kako sem zdaj prispevala k neki debati tukaj in iskanju rešitev, ki dejansko niso rešitve in jih ne moremo sprejemati. Ker ne da niso ustrezne, ampak niso potrebne sploh.

Nekaj bi rada dodala; če že govorimo o transparentnosti pa pilatovskih rešitvah pa roka roko umije pa ne vem kaj ... Veste, kaj mene skrbi glede poslovanja odvetnikov? Skrbi me to, kar se pojavlja tudi v medijih in na kar sem tudi sama naletela po svojih informacijah in kar bi bilo tudi razvidno iz poslovanja odvetniških družb, če bi malo pogledali – kakšne odvetniške storitve, koliko dobivajo plačila določene odvetniške družbe od podjetij, ki so v državni last? Recimo, že Računsko sodišče, kot pišejo mediji – recimo, Dnevnik 16. april 2015 – je pozvalo nadzornika družbe Dars, da naj poroča o tem, kaj je s plačilom Odvetniški družbi Matoz. Pa zanimalo bi me tudi, zakaj zelo velike zneske plačujejo, recimo, banke odvetniškim družbam, recimo Nova KBM, ki je plačevala odvetniški družbi, raznim odvetniškim družbam, zelo visoke zneske, čeprav ima zelo visoko usposobljeno pravno službo in tako naprej. To so tista prava vprašanja transparentnosti, predvsem kar zadeva podjetja, ki so v lasti države in torej to, da se ne izčrpavajo ta podjetja in se ne daje služba in plačila tistim, ki so naši. Tako te predlagane spremembe po mojem mnenju niso potrebne in jih ne bom podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič, pripravi naj se gospa mag. Bojana Muršič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsedujoča.

Danes o teh vprašanih, o katerih se pogovarjamo, zdi se mi, da so to službe, tako notarji kot tudi odvetniki, pravzaprav take narave, da je skoraj nekako neprimerno, da se pogovarjamo o vprašanju njihovega večjega zaupanja v poštenost in zakonitost dela, še posebej pri notarjih, ker gre za službe, ki predstavljajo javne osebe. Dejansko s temi inšpekcijskimi nadzori so bile resnično pri odvetnikih ugotovljene nepravilnosti, ampak te nepravilnosti, ko jih znotraj pogledamo, ne kažejo na to, da je potrebno ponovno urejanje zakonodaje, ampak predvsem kažejo na to, da odvetniki obstoječe zakonodaje, pa čeprav so tudi oni gradniki pravne države, niso spoštovali in da poleg tega ni dovolj ustreznega nadzora.

Predlagatelj res zasleduje legitimen cilj, ni oporekati temu, gre pa za to, da dejansko ne bomo dosegli tistega pravega učinka, ki ga želimo. Zakaj? Kajti narave teh nepravilnosti, ki

jih je ugotovila inšpekcija, je taka, kot sem že rekla, da kaže in terja večji nadzor, ne pa sprememb zakonodaje. Največja se kaže predvsem pri poslovanju z gotovino. Ampak ta problem ne zasledimo samo pri notarjih in odvetnikih, zasledimo ga pravzaprav povsod. In sicer znaša, ugotovljeno je, na tem področju okoli 3,8 % DBP, kar seveda ni malo. Vedeti pa moramo, da se veliko tega pravzaprav niti ne odkrije. In vsi ti, ki poslujejo z gotovino, so v naši družbi izredno inovativni pri tem, kako prikriti svojo dejavnost, s tem da ne izdajajo računov, da brišejo račune, da jih popravljajo ali da uporabljajo programe, s katerimi se da te revizijske sledi zabrisati.

V naši družbi smo dolgo časa bili proti davčnim blagajnam, ampak kaže, da bodo postale dejstvo. Zakon je v medresorskem usklajevanju in upamo, da bo čim prej prišel v parlament. Namreč, vsi mi se trenutno še premalo zavedamo, da plačevanje davkov pomeni, da ne dajemo državi, ampak da dajemo pravzaprav sebi. Kajti, kdo je država? Država smo mi. Mi smo tisti, ki uporabljamo storitve. Iz naslova plačanih davkov imamo boljše javno šolstvo, javno zdravstvo in vse druge storitve. Nimamo še dovolj te zavesti. Danes sem slišala paradoks, na eni strani slišim, da ljudje govorijo o morebitni državljanski nepokorščini, ker so davki previsoki, slišala sem pa paradoks, ko so danes ljudje izrazili na posvetu, ki smo ga imeli v zvezi z bivanjskimi razmerami z Romi, da si želijo biti davkoplačevalci, ker bi na ta način bili zaposleni. Marsikdo nima priložnosti, da bi bil davkoplačevalec.

Tudi zakon o potrjevanju računov, ki bo vpeljal davčne blagajne, bo skušal urediti ta sistem in večjo disciplino. Gre za sistem, ki bo omogočal, da se avtomatsko generirajo podatki in prenesejo na Finančno upravo v potrditev in seveda se bo ta izkazala avtomatično tudi pri sami Finančni upravi. Tisto, kar se mi zdi pomembno in kar je manjkalo do sedaj, pa je pomembna kontrola; to, da bo tudi tisti, ki kupi to storitev ali pa blago, moral ob zaključku te transakcije dokazati. Torej, tudi kupci, ki te storitve kupujemo, bomo ob izhodu iz nekega prostora bili dolžni dokazati, da imamo račun. Zdi se mi, da bomo na tak način res tudi sami pripomogli k temu, ne le da bo večja konkurenca na trgu, da bomo sami kot kupci imeli tudi možnost reklamacije, predvsem pa bomo izboljšali poslovno okolje in v končni fazi bo več teh davkov za socialno državo, o kateri govorimo. Čeprav se moram strinjati tudi s tem, kar je bilo danes rečeno, da ni pomembno, koliko je država socialna, ampak predvsem koliko je seveda učinkovita, in učinkovitost bomo dosegli tudi s tem, če bodo odvetniki, pri katerih so bile ugotovljene nepravilnosti, spoštovali pravni red. Hvala za vašo pozornost.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala. Besedo ima mag. Bojana Muršič, pripravi naj se gospa Anja Bah Žibert. Izvolite.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednica, za besedo!

Veliko je danes bilo že govora in povedanega v razpravah oziroma v stališčih poslanskih skupin. Predlagatelj, kot smo slišali, želi doseči povečanje poslovanja in zaupanje javnosti v pošteno in zakonito poslovanje na področju poslovanja notarstva, odvetništva in odvetniških družb. Do tukaj vse lepo in prav, bi se temu tako lahko reklo oziroma celo bi rekla, celo zelo všečno. Vendar zgolj na prvi pogled.

V prejšnjih razpravah je bilo kar nekajkrat omenjeno, da ko dobiš nek predlog zakona o spremembah na mizo, je dobro pogledati celoten zakon. Vedno, kadar dobimo zakon na mizo, vzamem celotni zakon pred sebe in osredotočila bom se zgolj na zakon o notarstvu. Tudi predlagatelj je ugotovil, da v drugem odstavku 2. člena, da so prihodki notarjev kot oseb javnega zaupanja javni za potrebe varovanja ugleda notariata kot javne službe in za zagotavljanje zaupanja strank glede na delovanje notariata kot javne službe. Tudi prihodki notarja so javni in tako naprej in tako naprej. Se pravi, notarji so dolžni kronološko voditi vpisnike in knjige, na koncu koledarskega leta jih celo zaključiti, kot to določa pravilnik o notarju.

Torej, vsi ti podatki se potem združijo, posredujejo Notarski zbornici, ki pa jih pridobi od notarjev. Ob tem tudi ne gre spregledati dejstva, da Ministrstvo za pravosodje in Notarska zbornica opravljata nadzore nad poslovanjem notarjev in ugotavljata, ali je kakovost opravljanja notarskih storitev na ustreznem nivoju.

Ugotoviti je, da na Fursu ne beležijo nepravilnosti pri finančnem poslovanju notarjev oziroma plačevanju njihovih davčnih obveznosti. Torej, notarji sodijo med tiste, ki na podlagi veljavne ureditve podatkov iz letnih poročil za javno objavo pa vendar ne oddajajo. Notarji pa svoje bilance sestavljajo v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi 39 in jih pošiljajo na Furs.

Veliko stvari je, osebno pa menim, da zaupanje javnosti ni mogoče povečati zgolj s predlagano zakonsko rešitvijo, saj so podatki glede na poslovanje notarjev že sedaj javno dostopni, bistveno bolj pomembno pa bi bilo, da so notarji strokovni in na podlagi katerih si potem stranka sama jasno izbira, katerega notarja bo tudi izbrala. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Konec leta 2013 je eden od spletnih medijev objavil tudi naslednji zapis: "V zadnjih dveh letih je Durs," govorimo takratni Durs, "preveril 119 odvetnikov." Ti naj bi skupaj utajili za milijon evrov davkov. In vi danes, spoštovani,

sprašujete, kakšen učinek oziroma kakšno dodano vrednost ima predlagana sprememba. Meni se zdijo ta vaša vprašanja nekoliko smešna. Prej sem celo poslušala, da je takšen zakon mogoče napisati v treh, štirih minutah in ne bi bil noben problem. Poglejte si vaš Zakon o sodnem registru, spoštovani, po hitrem postopku ste ga predlagali, Zakonodajno-pravna služba je povedala, da je ustavno sporen, mnenja so bila nasprotujoča, vi pa danes očitete temu zakonu, kako neresno je pripravljen. Mislim, da to ni fer in da to samo pomeni, da ni vsebinskih argumentov proti oziroma proti temu, da bi bil ta zakon sprejet.

Potem naslednje. Prej je bilo rečeno, da kaj pa koga zanima – se pravi državljane –, ali ima nek odvetnik več prihodka in nek drug odvetnik manj prihodka pri svojem poslovnem delu. Ni res! Bom dala spet primerjavo s sodnim registrom. Tam pa smo lahko objavili malega podjetnika in velikega podjetnika? Tam pa to ni problem. Pa ne samo to, tam ste šli tako daleč, da ste celo podjetja spravili v neenakopraven položaj? Tisti, ki so ustanovljeni pred 2008, jih tam ne bo, tisti, ki pa so po tem letu, pa tam bodo. Danes pa problematizirate en predlog, ki sam po sebi ne vem, v čem je lahko sporen. Gre samo za to, da bi notarji in odvetniki sestavili letno poročilo in bi prišlo do njegove objave. In prej sem povedala, letno poročilo je nekako odraz nekega dela in premoženjskega stanja nekega odvetnika in notarja. Mislim, da so to koristni podatki za državljane. Zakaj ne? In zakaj kar a priori reči, da ne, to ni dodana vrednost, to je nepotrebno itn. Mislim, da če bi danes vprašali državljane in državljanke, da bi še kako izkazali ta interes, da bi do teh informacij lahko prišli.

Ne bom dolgovezila, ker mislim, da je bilo prej že vse povedano, gre samo za to, ali dejansko želimo tudi na tem področju narediti korak naprej. Dejstvo je, da je bilo rečeno, da podobnih ureditev nimajo v nekaterih drugih državah. Res je. Vprašanje je tudi, ali pri njih odvetniki v dveh letih naredijo milijonsko utajo davkov. Tudi to je vprašanje in kaj bi te države storile, če bi se kaj takega dogajalo.

Vam bom pa za konec citirala vašega ministra, ravno pri Zakonu o sodnem registru. Takole je dejal: "Danes, če stopiš v politiko, če stopiš na fakulteto, če stopiš v katerikoli drug odnos navzven, se odpoveš velikemu delu zasebnosti in isto moralo veljati, če stopiš v biznis." Kaj pa to drugega je kot biznis? Se pravi, ne imejte, spoštovani, dvojna merila. Naša država ima še kako velik problem s transparentnostjo, še kako velik problem z neplačniki in prav bi bilo, da v Državnem zboru storimo vsak najmanjši korak naprej k temu, da bi se te zadeve zmanjšale ali celo preprečile. Seveda pa je od vas odvisno, ali to želite ali ne. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima predstavnica Vlade gospa Tina Brecelj, državna sekretarka Ministrstva za pravosodje. Izvolite.

TINA BRECELJ: Hvala lepa.

Še enkrat bi rada poudarila – tudi v razpravi je bilo o tem precej govora –, torej, že sedaj imajo odvetniki, ki svojo dejavnost opravljajo kot odvetniška družba, kot gospodarska družba, po Zakonu o gospodarskih družbah dolžnost objave letnih poročil. Torej eno že sedaj. Ker pa ne želimo imeti dvojnih meril, če uporabim besede svoje predhodnice, pa se nam ne zdi primerno, da bi pa za tiste odvetnike, ki odvetništvo opravljajo kot posamezniki, uvajali nek drugačen sistem, drugačna merila kot veljajo za ostale svobodne poklice. Zato sem tudi v svoji uvodni predstavitvi posebej poudarila, ja, mogoč oziroma da se še narediti korak več v smeri transparentnosti, ampak dajmo storiti to za vse enako, imejmo enotna merila za vse svobodne poklice.

Bi pa rada rekla, da že sedaj imajo nadzorne institucije možnost, da pravilnost podatkov pri samem subjektu preverijo, torej ne glede na to, ali so ti podatki javno objavljeni ali ne, jih gredo pristojni lahko pregledat in preverit. Tudi zato so bile namreč ugotovljene kršitve, na katere ste opozarjali. Torej, čeprav ni javne objave, pa to ne pomeni, da so podatki skriti očem.

Kar se tiče odvetništva, bi še enkrat rada rekla, ker ima odvetništvo po eni strani poseben status, nekaj posebnosti tukaj vendarle je, je pa po drugi strani prav zato ta poklic toliko bolj reguliran. Kot veste, k odvetniški tarifi daje minister za pravosodje soglasje, še celo v primeru brezplačne pravne pomoči in zastopanja po uradni dolžnosti, torej pri storitvah odvetnikov, ki se plačujejo iz državnega proračuna, smo z zakonom tukaj tudi obseg plačila teh storitev omejili. Skratka, odvetništvo kot poklic se ves čas spremlja in ustrezno regulira, ampak, kot rečeno, na tem področju, ki je pa predmet današnje razprave, je pa treba za vse svobodne poklice imeti enaka merila in ne vidimo potrebe, da bi tukaj pri odvetnikih delali izjemo.

Glede notarjev pa še enkrat: iz pisnega mnenja in tudi v razpravi je bilo večkrat ugotovljeno, da je že sedaj ureditev povsem ustrežna. Notarska zbornica poročila objavlja. Niti po nam znanih podatkih kršitve poslovanja tovrstne pri notarjih niso bile ugotovljene. Toliko mogoče še enkrat. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Na koncu še predstavnica predlagatelja, potem pa je zopet delitev časa. Tako ima sedaj besedo predstavnica predlagatelja, gospa Suzana Lep Šimenko, izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoča.

Gospa Murgel je v bistvu izpostavljala en tak pravi problem, in sicer pogodbe med podjetniki in podjetji v državni lasti. Upam, da bo za vas, predstavnike koalicije, to en izziv, da boste na tem področju tudi kaj naredili.

Še enkrat bi želela – ja, za notarje. Res je, podatki o prihodkih so javno objavljeni, čeprav ne na nekem vidnem mestu, ne, recimo, na portalu Ajpesa, tam, kjer so vsi ostali podatki, ampak samo podatki o prihodkih, imenu in priimku in o sedežu pisarne, niso pa objavljena celotna letna poročila. Ampak kakorkoli, v Slovenski demokratični stranki smo želeli s tema dvema predlogoma, sprememba predloga zakona o odvetništvu in pa o notariatu predvsem sledeče: povečati preglednost in transparentnost poslovanja notarjev in odvetnikov, posredno seveda povečanje zaupanja javnosti in deležnikov v pošteno in zakonito poslovanje notarjev in odvetnikov in potem posredno vplivati na zmanjšanje obsega sive ekonomije na področju njihovega poslovanja. Vse to z eno majhno spremembo – to, da bi bila letna poročila javna. Zakaj? V preteklosti je bilo dosti napisanega in v medijih in tudi davčna uprava je veliko pozornosti namenila posebej odvetnikom, ker je ugotovila tudi številne nepravilnosti pri izkazovanju prihodkov, izkazovanju odhodkov, uveljavljanju olajšav ter pri obračunavanju davka DDV. Največ pač je ugotovljenih nepravilnosti ravno zaradi tega, ker ne izdajajo računov – vemo, da odvetniki večinoma poslujejo z gotovino. Same sive ekonomije, tako kot si vi tukaj predstavljate, z uvedbo davčnih blagajn ne boste rešili, ker tisti, ki do zdaj ni izdal računa, tudi če ga naprej bo, ne bo ni nobene razlike. Tako si na tem področju morda ne obetajte prevelikih pozitivnih učinkov.

Z javno objavo podatkov bi pa se morda pa lahko vsaj nekaj premaknilo v tej smeri. Zakaj? Morda bi pa bilo katerega od odvetnikov sram, če bi lahko kdo javno videl, da prijavlja prihodke oziroma dohodke v višini, ki spada v najnižji dohodninski razred. Medtem ko pa se vozi z luksuznim avtomobilom, ki ima luksuzno hišo, morda pa bi ga vsaj to malo usmerilo k temu bolj poštenemu poslovanju. Zagotovo, sem prepričana, da javna obravnava letnih poročil ne bi nikomur škodovala, tudi ne bi pomenila nekega dodatnega dela, ker kakorkoli in odvetniki in notarji morajo letna poročila sestavljati in jih v bistvu oddajajo Fursu. Vse, kar je – ne oddajajo jih Ajpesu. Ampak se strinjam, predlagali smo za dve skupini samostojnih poklicev. In ja, morda je resnično smiselno, da se pripravi neka sistemska rešitev, ki bo veljala za vse. Tako kot ste že rekli, bo očitno treba počakati na to sistemsko rešitev s strani koalicije, ki bo dejansko pripravljena potem za vse samostojne poklice. Izpostavili smo pa ravno to, ker je bilo, če bi šli pogledat, pa največ napisanega in v medijih in s strani davčne uprave pri podjetnikih.

Še nekaj, ko smo na odboru obravnavali davčne blagajne, je bilo s strani koalicijskih poslancev tudi velikokrat izpostavljeno, da je to potrebno tudi zaradi odvetnikov. Tako smo v bistvu želeli vsaj delček pripomoči k temu, da bi bilo njihovo poslovanje bolj transparentno in da bi se v javnosti tudi pridobili nekaj več zaupanja. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati. Če želite razpravljati tudi predstavnica predlagatelja in predstavnica Vlade, prosim za prijavo z dvigom rok. Prosim za prijavo. Besedo ima gospa Anja Bah Žibert. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mene veseli, kar je povedala tudi predstavnica ministrstva. Strinjam se, da je verjetno to treba nadoknaditi oziroma nadgraditi tudi pri ostalih samostojnih poklicih in da bi bilo smiselno sprejeti nek generalni paket, ki bi to omogočil; ampak, poglejte, pravite, da bi s tem na nek način postavili v neenakovreden položaj posamezne poklice. Ampak, zakaj počnete to tukaj, niste pa tega naredili v sodnem registru? V sodnem registru pa za vas to ni bil problem. Še enkrat poudarjam, leto 2008: pred in potem. Ta podjetja ne bodo in niso enakopravno pojmovana oziroma ljudje nimajo dostopa, ne bodo imeli dostopa v sodnem registru.

Mislím, da glede na to, da letna poročila tako in tako pripravljajo, ne vidim nobenega razloga zakaj ne bi poskusili, da se te zadeve javno objavijo in da vidimo, kako gre pri temu poklicu, ali stvari izboljšujejo, in potem seveda zadevo lahko tudi sistemsko razširimo na ostala področja. Kakor vem, je med temi poklici na udaru najbolj ravno odvetništvo, tudi še kje drugje, da ne bom rekla v zdravstvo. Ampak vse nekako ne moremo jemati oziroma polagati v isti koš. Tukaj mislim, da bi gotovo sprejetje tega zakona vsaj v temu prvemu branju omogočilo, da zadeve lahko nadgradimo, kjer je potrebno, dodamo še svari, ki mislite, da manjkajo, ampak nikakor pa ne moremo pojesti ali pa sprejeti tega, da je največji problem ravno to, da nekako bi imeli potem dvojna merila. Kadar nam to paše govorimo o dvojnih merilih pa neenakem položaju, ko nam pa ne, pa na to pozabimo. Zato še vedno trdim, da je zakon o spremembi oziroma sprememba sodnega registra, ki ste jo sprejeli, veliko bolj sporna, tudi ustavno. Ampak je šla kratko malo skozi, tukaj pa se mi zdi samo ena dodana vrednost, kjer bi dejansko državljani lahko pogledali, kakšno poročilo o svojem delu ima posamezni odvetnik. Zakaj ne? Mene bi v končni fazi to zanimalo, zakaj pa ne, in jaz verjamem, da tudi druge.

Tako tukaj res ne vidim zadržkov, zakaj ne bi šli s tem zakonom naprej in da vidimo, kakšni bodo rezultati.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Besedo ima gospod Igor Zorčič.

Izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Gospa podpredsednica, hvala za besedo.

Mislím, da to mešanjem med sodnim registrom in zdaj tem predlogom zakona ni čisto utemeljeno. Prvič, zaradi specifičnega položaja odvetnikov. Tista sprememba Zakona o sodnem registru je bila namenjena temu, da nekdo, ki bo nekomu prodal, recimo temu, tri kamione opek, da bo pregledal njegovo poslovno poročilo in bo videl, kakšen je njegov status. Videl bo, da je močno zadolžen, morda ima celo blokiran račun in bo rekel, da zdaj pa avans plačaj, pa dobiš robo, ne dam pa – ne vem, recimo – na 30 dni dospelosti. In to je ta razlika.

Odvetnik ne nabavlja, dejansko odvetnik ali pa notar. Kakšne stroške pa ima? Naroči verjetno kemične svinčnike, naroči papir – karikiram. Skratka, to je ta bistvena razlika že v tem, tako pri notarskem poklicu ali odvetniškem sploh ni primerljivo z nekim drugim trgovanjem na trgu in, recimo, s primeri, kot sem jih povedal prej.

Strinjam se s tistim: imaš nekoga, nek poslovni subjekt, ki ima izkazanih 30 tisoč, 20 tisoč evrov prometa, vozi pa se z avtom, ki vreden 200 tisoč evrov. Verjetno, da obstaja tudi takšen primer. Ampak potem nam spet manjkajo podatki, kaj pa, če je kaj podedoval, kaj če se je bogato oženil. Če hočemo dobiti sliko o takem človeku in ugotoviti, ali je morda kakšen utajevalec davkov, ali se morda ukvarja s kakšnim drugim kriminalom, potem rabimo celotno sliko. Mi samo iz tega njegovega poslovanja pa iz tistih števil ne ugotovimo absolutno ničesar. Kot sem pa povedal, utaje davkov ni v poslovnem poročilu. Tega ni. Ta podatek nam žal nič ne pomaga, to je ta problem. Saj je po svoje to tudi utemeljeno, zakaj pa je tu, pa novinarji, pa zdravniki in ne vem kdo vse. Saj konec koncev, zakaj pa ne bi dali vsi državljani vse podatke o sebi, saj tudi o tem je lahko legitimna razprava, samo poglejte, nekaj zasebnosti pa mora verjetno kdo v državi imeti.

Hočem pa še nekaj povedati predlagateljem; Nemčija ne rabi te transparentnosti, kot si jo vi predstavljate, Finska je ne rabi – finsko pravosodje je za vas zelo pomembno –, Avstrija ne, tako da ni nobenega razloga, da bi mi šli spet neko svojo posebno pot. Tako tega zakona ne bom mogel podpreti. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Replike v delitvi časa ni. S tem zaključujem razpravo.

O predlogih sklepov, da sta predloga zakona primerna za nadaljnjo obravnavo, bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali

jutri, 24. 4. 2015, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda. Prekinjam tudi 7. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri. Srečno.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 23. APRILA 2014 OB 18.45 IN SE JE NADALJEVALA 24. APRILA 2015 OB 10. URI.)

PRESEDNİK DR. MILAN BRGLEZ:
Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam nadaljevanje 7. seje Državnega zbora. Obveščem sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: mag. Tanja Cink, mag. Bojana Muršič, gospa Marija Bačič, Violeta Tomič od 18. ure dalje, gospa Iva Dimic, gospod Matjaž Hanžek, gospod Matjaž Nemeč, mag. Andrej Šircelj, gospod Žan Mahnič, gospod Andrej Čuš, gospod Jernej Vrtovec, gospod Jožef Horvat od 15.30 dalje, gospa Vesna Vervega do 12. ure, gospod Danilo Anton Ranc do 13. ure, gospa Andreja Potočnik in dr. Bojan Dobovšek.

Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG SKLEPA O ODREDITVI PARLAMENTARNE PREISKAVE ZA SPREMEMBO ZAKONODAJE TER ZA DRUGE ODLOČITVE DRŽAVNEGA ZBORA IZ NJEGOVE PRISTOJNOSTI TER ZA UGOTOVITEV IN OCENO DEJANSKEGA STANJA ZA UGOTOVITEV POLITIČNE ODGOVORNOSTI NOSILCEV JAVNIH FUNKCIJ ZARADI SUMA, DA SO SODELOVALI PRI NADZORU SLOVENSKEGA BANČNEGA SISTEMA IN PRI POSREDNEM ALI NEPOSREDNEM VPLIVANJU PREKO DRŽAVNEGA LASTNIŠTVA OZIROMA PREKO DRŽAVNIH ORGANOV IN REGULATORJEV NA ODLOČITVE V SLOVENSKEM BANČNEM SISTEMU V ZVEZI Z ODOBRTVIJO ODPISANIH KREDITOV, UNOVČENIH GARANCIJ, POSOJILNE POLITIKE IN PRENOSA SLABIH TERJATEV NA POSEBNO DRUŽBO ZA UPRAVLJANJE TERJATEV BANK TER SPOŠTOVANJE VELJAVNIH ZAKONOV TER PREDPISOV PRI ODOBRAVANJU IN UPRAVLJANJU S KREDITI TER BANČNIMI GARANCIJAMI IN ZARADI SUMA, DA SO NASTALE ŠE NEUGOTOVLJENE NEGATIVNE POSLEDICE TAKŠNIH RAVNANJ.**

Predlog za odreditev parlamentarne preiskave je na podlagi 93. člena Ustave Republike Slovenije, 1. člena Zakona o parlamentarni preiskavi in 1. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi Državnemu zboru predložila skupina 27 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom.

Za dopolnilno obrazložitev dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Marku Pogačniku.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovani kolegice in kolegi!

Slovenska demokratska stranka je vložila predlog za odreditev parlamentarne preiskave v zvezi s sumom zlorab in nadzora slovenskega bančnega sistema. V Slovenski demokratski stranki smo ta predlog vložili iz več razlogov. Dejstvo je, da je bil slovenski bančni sistem od tranzicijskih držav edini, ki smo ga že dvakrat sanirali davkoplachevalci. Ne moremo mimo dejstva, da je bila v prejšnjem mandatu odredjena enaka parlamentarna preiskava, ki pa je zaradi predčasnih volitev posledično avtomatsko prekinila s svojim delom. Ker preiskovalna parlamentarna komisija v prejšnjem mandatu svojega dela ni zaključila, smo prepričani, da se mora v novem mandatu ustanoviti enaka komisija, ki bo s tem nadaljevala. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da je treba ugotoviti odgovornost za nastali položaj. V Slovenski demokratski stranki predlagamo obdobje preiskave od leta 1997 do današnjega dne. Zakaj smo se odločili za obdobje od leta 1997? Glavni razlog je bil, da prva je bila sanacija slovenskega bančnega sistema uspešno zaključena leta 1996. Takrat smo tudi davkoplachevalci sanirali bančni sistem in bančni sistem je ob koncu leta 1996 postal zdrav. Dva ključna cilja prve sanacije bančnega sistema sta bila privatizacija Nove Ljubljanske banke in Nove Kreditne banke Maribor ter operativno prestrukturiranje bančnega sistema. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da niti eden izmed teh ciljev oziroma pogojev ni bil izpolnjen. To so ključni razlogi, zakaj smo predlagali obdobje od leta 1997 naprej. Treba je ugotoviti odgovornost in vzroke, zakaj privatizacija dveh največjih slovenskih bank, Nove Ljubljanske banke in Nove Kreditne banke Maribor, ni bila narejena po planu oziroma po ciljih, ki so jih zastavili ob končani prvi sanaciji bančnega sistema. Nedvomno pa smo v Slovenski demokratski stranki prepričani, da tudi drugi cilj ni bil izpolnjen, in sicer operativno prestrukturiranje bančnega sistema.

V Slovenski demokratski stranki predlagamo, da parlamentarna komisija ugotovi ključne zadeve iz 13 točk. In sicer, 1. točka, ugotovi morebitno odgovornost nadzornika slovenskega bančnega sistema Banke Slovenije za stanje v slovenskem bančnem sistemu, predvsem za večstomilijonske izgube slovenskih bank, ki so jih povzročili odpisi kreditov, ki so bili večinoma slabo zavarovani ali nezavarovani; in izgube, ki so bile posledice prenosa terjatev na Družbo za upravljanje terjatev bank. 2. točka, ugotovi celotni znesek kreditov, ki so jih banke od leta 1997 odobrile, banke v večinski lasti, neposredno ali posredno – Nova Ljubljanska

banka, Nova Kreditna banka Maribor, Abanka in Banka Celje ter njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini. 3. točka, preiskava kreditov, ki so bili na dan odreditve preiskovalne komisije razvrščeni v bonitetni razred D ali E, ali odpisane oziroma so bile terjatve prenesene na družbo DUTB. Ugotovi celotni znesek kreditov ter bančnih garancij in vseh kreditov ter vseh bančnih garancij po posameznih komitentih, ki so oziroma bile tihe družbe ali tihi družbeniki in so jih od 1. 1. 1997 do dneva odreditve predmeta parlamentarne preiskave odobrile Abanka, Nova Kreditna banka Maribor, Banka Celje in Nova Ljubljanska banka. 4. točka, ugotovi, ali so banke v večinski državni lasti in njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini spoštovale in izvajale veljavne zakone ter predpise pri odobravanju in upravljanju s krediti ter bančnimi garancijami iz 2. in 3. točke te zahteve. 5. točka, ugotovi oziroma razjasni posojilno politiko bank v večinski državni lasti. 6. točka, ugotovi, kdo so bile osebe, ki so bile pristojne oziroma so odobravale kredite in bančne garancije iz 2. in 3. točke te zahteve. Parlamentarna preiskava naj ugotovi vloge in odgovornost članov uprav, nadzornih svetov in ostalih odgovornih oseb pri odobravanju teh kreditov. 7. točka, ugotovi, kako in na kakšen način banke v večinski državni lasti ter njihove odvisne družbe oziroma družbe v skupini krijejo izgube iz naslova odpisov in rezervacij. Parlamentarna preiskava naj ugotovi, ali se zaradi tega komitentom zaračunavajo neobičajno visoke obresti za kredite in neobičajno visoke provizije za bančne storitve, ter naredi primerjava s podružnicami tujih bank v Sloveniji. 8. točka, ugotovi, koliko je bilo sporno kreditiranje, izdajanje bančnih garancij. 9. točka, ugotovi vzroke oziroma razjasni, zakaj po prvi sanaciji slovenskega bančnega sistema ni prišlo do nameravane privatizacije bank, in ugotovi odgovornost članov Vlade zaradi neizvedbe. Program prodaje državnega finančnega in stvarnega premoženja za leto 2001, ki ga je Vlada sprejela skupaj s predlogom državnega proračuna za leto 2001. 10. točka, ugotovi razloge za prisilno likvidacijo Probanke d. d., in Factor banke d. d., ter oceni smiselnost in gospodarnost ukrepa prisilne likvidacije Probanke d. d., in Factor banke predvsem glede na porabo davkoplachevalskega denarja. Ugotovi vlogo in odgovornost članov vlad ter guvernerjev in viceguvernerjev Banke Slovenije od leta 1997 naprej, zato da se je moralo konec leta 2013 že drugič sanirati slovenski bančni sistem. Oceni izvedbo pregleda kakovosti sredstev ter izvedbo stresnih testov za reprezentativni del bančnega sistema, ki ga je zahtevala Evropska komisija na podlagi priporočil Evropskega sveta, izdanih 29. maja 2013. Primerja drugo sanacijo slovenskega bančnega sistema s sanacijami bančnih sistemov v drugih evropskih državah, tukaj imamo v mislih dve državi, in sicer Španijo in Irsko, ki so bili izvedene v letu 2008 – svetovne finančne in gospodarske krize. Pomembno

dejstvo je tudi, vsaj tako razmišljamo v Slovenski demokratični stranki, da je pomembno, da se ta preiskovalna komisija potrdi. Razlika od preiskovalne komisije, ki je delovala v prejšnjem mandatu, je pa predvsem to, da ta preiskovalna komisija ugotovi tudi vse podrobnosti, pravilnosti, ki so bile izvedene pri drugi sanaciji slovenskega bančnega sistema, ki je davkoplachevalce stala več kot 5 milijard evrov. V medijih smo v zadnjem obdobju poslušali kup očitkov na račun druge sanacije; in da poskuša parlamentarna preiskava ugotoviti predvsem pravilnosti, smotrnost, gospodarnost in zakonitost te druge sanacije.

V Slovenski demokratični stranki pričakujemo, da se vse politične stranke, ki sodelujete v tem državnem zboru, zavedate svoje odgovornosti. In glede na vse vaše obljube iz predvolilnega programa in tudi zdaj, da vam je v interesu, da se pride do dna oziroma da se ugotovi ne samo posledic sanacije bančnega sistema, ampak predvsem tudi vzroke in odgovornost; da boste sledili predlogom Slovenske demokratične stranke in na današnjem glasovanju to preiskovalno komisijo tudi podprli. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Naj uvodoma povem, da smo poslanci naše poslanske skupine, torej Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov dali svoje podpise k Predlogu sklepa o odreditvi parlamentarne preiskave v zvezi z nepravilnostmi in nezakonitostmi v slovenskem bančnem sistemu. Zakaj takšna odločitev? V zadnjih nekaj letih je bila izvedena že tretja sanacija bančnega sistema. Zadnja sanacija v predlanskem in lanskem letu je nas – davkoplachevalce – stala približno 5 milijard evrov. To je višina, ki predstavlja kar polovico letnih odhodkov celotnega državnega proračuna Republike Slovenije. Tega denarja, torej teh 5 milijard državni proračun za poplačilo bančne luknje ni imel in si ga je moral sposoditi na mednarodnih trgih po dragih obrestnih merah. Davkoplachevalci bomo morali ta sposojeni denar vrniti; in poleg glavnice seveda tudi obresti. Denar smo bankam dobesedno podarili, saj nismo postali delničarji. In ne da bi od bank terjali povračilo vložnega denarja, kot so to storile nekatere druge države članice Evropske unije, ki so se prav tako soočale s krizo bančnega sistema, kar posledično pomeni, da bodo davkoplachevalci na račun reševanja bančnega sistema imeli nižji standard. Dolg ne bo obremenjeval le nas, naše generacije, pač pa tudi nekaj naslednjih generacij.

Zakaj je sploh prišlo do nastanka tako imenovane bančne luknje? V Novi Sloveniji – krščanskih demokratih smo prepričani o tem, da je nastala bančna luknja v Sloveniji v manjši meri rezultat svetovne finančne krize; oziroma v večjem delu rezultat velikih nesposobnosti, nepravilnosti, nezakonitosti dela in, lahko rečemo, koruptivne ter kriminalne dejavnosti naših elit – bančnih, gospodarskih in političnih. Kdo nosi breme nastalega stanja v slovenskem bančništvu? Naj še enkrat poudarim, da smo račun za zapitek v bančništvu, ki je rezultat nepravilnega, neučinkovitega in tudi nezakonitega dela v bančništvu, pri tem mislim na uprave in nadzorne svete, izstavili davkopllačevalcem – in ne odločevalcem. Ali je pravično in zakonito, da so davkopllačevalci tisti, ki nosijo posledice slabih in tudi nezakonitih odločitev odločevalcev, članov uprav in nadzornikov v bankah? Po mnenju nas, krščanskih demokratov, nikakor. Člani uprav in nadzornih svetov bank na podlagi že zdaj veljavnih predpisov za svoje odločitve odgovarjajo z vsem svojim premoženjem. Na strani sedanjih uprav bank je, da to odgovornost bivših članov uprav in nadzornikov tudi uveljavijo v sodnih postopkih. Davkopllačevalci na odločanje o bankah niso, nismo imeli nobenega vpliva in ni pošteno, da mi – davkopllačevalci nosimo posledice zgrešenih in nezakonitih odločitev. Veliko pričakovanje glede ugotavljanja kazenske in tudi materialne odgovornosti članov uprav in nadzornih svetov imamo v Novi Sloveniji od organov preiskave, organov kazenskega pregona in sodstva. Zares si želimo, da opravijo svoje delo v okviru njihovih pristojnosti, hitro in učinkovito. Vendar če poslušamo Specializirano državno tožilstvo, lahko računamo, da naj bi prve sodbe v zadevah bančnega kriminala dobili šele po 10 ali 15 letih. Gospe in gospodje, torej nikoli. Nikoli! Medtem bodo vsa kazniva dejanja zastarala, odgovorni člani uprav in nadzornih svetov se bodo postarali in zboleli ali pa se bodo pravočasno umaknili na varno pred roko pravice.

Kakšna je bila vloga nadzornika bank? Po našem mnenju, torej po mnenju krščanskih demokratov Banka Slovenije svoje vloge nadzora nad poslovnimi bankami ni opravila tako, kot bi morala. Vse do nekaj mesecev pred pričetkom sanacije bank je bila, se spomnimo, konec leta 2013 smo tukaj v državnem zboru na delovnih telesih poslušali zatrjevanje tedanjega guvernerja Banke Slovenije, tudi njegovih sodelavcev, da imamo trden in zanesljiv bančni sistem in da ni nobenih razlogov za skrb. Potem pa minejo trije meseci, pa se ugotovi nekajmilijardna bančna luknja. Na matičnem delovnem telesu je viceguvernerka pojasnjevala, da je Banka Slovenije tistim bankam, ki so bile udeležene v postopku sanacije, državnim in zasebnim bankam pred tem posredovala več pozivov za dokapitalizacijo. Zakaj s temi pozivi in stanjem v bankah v večinski državni lasti Banka Slovenije ni seznanjala Državnega zbora? Zakaj

je Banka Slovenije zavajala Državni zbor, da je bančni sistem trden? Kdo bo za to odgovarjal? Mi parlamentarci zagotovo ne, saj se razen iz pomanjkljivih in tudi zavajajočih letnih poročil Banke Slovenije nismo imeli možnosti seznaniti s stanjem v bančništvu. Zakaj? Zaradi tako imenovane bančne tajnosti. Tudi prejšnja komisija, o kateri je že govoril kolega mag. Pogačnik, pravzaprav ni dobila nobenih podatkov, da bi lahko opravljala svoje parlamentarno preiskovalno delo. Tudi predstavniki iz tako imenovane bančne lože so nam govorili, da poslanci počenjamo neumnosti v tem, kar počenjamo; da iščemo imena in priimke vrtalcev bančne luknje. Rekli so nam, da je to neumnost in da je vendarle bančna luknja nastala po naravni katastrofi. Kako naj mi to prenesemo in pomirimo naše davkopllačevalce, ki zaradi bančne luknje živijo slabo in bodo slabo živeli tudi naslednje generacije.

Naslednje vprašanje. Katere banke so bile deležne sanacije oziroma dokapitalizacije z denarjem davkopllačevalcev? Dokapitaliziranih je bilo več bank, ki so bile v pretežni državni lasti: NLB, NKBM, Abanka, Banka Celje, poleg tega pa tudi dve zasebni banki – Probanka in Factor banka. V Novi Sloveniji smo ves čas nasprotovali dejstvu, da se z državno pomočjo sanirajo vse banke, ne glede na javni interes, sistemske in tudi manjše banke. Na dejstvo, da ne more biti izveden enak princip sanacije vseh bank, je v svojem mnenju o predlogu novele Zakona o bančništvu v letu 2013 opozorila Evropska centralna banka. Ta je v posebnih pripombah citiranega mnenja napisala: "Če organ za reševanje ugotovi, da javni interes ni ogrožen, bi morala institucija prenehati po običajnih postopkih zaradi insolventnosti, ki veljajo za take institucije po nacionalnem pravu." Kar pomeni, da sanacija ali prenehanje manjših bank ne sme biti izvršena z državnim, to je davkoplčevalskim denarjem. Po prepričanju Nove Slovenije je bila odločitev Banke Slovenije o nadzorovani likvidaciji dveh manjših zasebnih bank, Factor banke in Probanke, v nasprotju z našo nacionalno zakonodajo in tudi v nasprotju z evropskimi predpisi. Obe banki sta bili ne le nelikvidni, pač pa tudi insolventni, kar je bilo jasno že ob sprejemu sklepa o izvedbi nadzorovane likvidacije obeh bank. Njunu prenehanje bi moralo biti izvedeno preko stečajnega postopka in ne preko nadzorovane likvidacije. Nadzorovana likvidacija obeh bank je namreč zahtevala preko 400 milijonov davkoplčevalskega denarja. Kako je z ustreznostjo višine sredstev za dokapitalizacijo slovenskih bank? Na zahtevo Nove Slovenije – krščanskih demokratov je bila pred dobrim mesecem sklicana izredna seja Državnega zbora na temo ustreznosti vhodnih parametrov pri metodologiji vrednotenja terjatev pri stresnih testih. V primeru Nove Ljubljanske banke je ta banka sama ocenila kapital na 835 milijonov evrov, stresni testi pa so ji ga namerili minus 318 milijonov evrov. Razlika je samo pri Novi

Ljubljanski banki več kot milijarda evrov. Posledično se zastavlja vprašanje, ali je Banka Slovenije v sodelovanju z Vlado Republike Slovenije pred Evropsko komisijo problematizirala vhodne parametre stresnih testov in uporabo negativnega scenarija za določanje potrebnega kapitala v bankah in vrsto drugih dilem. Ali so naše banke v državni lasti po ustanovitvi slabe banke očiščene slabih terjatev? To je vprašanje, ki ga bomo najbrž na mizi imeli še kar nekaj časa, in nas bo glede tega, bojim se, še velikokrat bolela glava. Odgovor je – ne. Na slabo banko niso bile prenesene vse slabe terjatve oziroma je v tako imenovanih sedaj že saniranih bankah ostalo še za približno 4 milijarde evrov slabih kreditov, ki se lahko jutri sprevržejo v novo bančno luknjo. Zato so potrebne vse razprave in tudi konkretne odločitve v Državnem zboru in na naših odborih. Seveda se krščanski demokrati sprašujemo, ali je to že napoved nove bančne luknje. Po našem prepričanju – ja; če ne bomo pospešili postopka privatizacije bank v državni lasti. To je po našem prepričanju ključna in pravzaprav edina prava rešitev.

To je samo nekaj vprašanj in dilem, ki kažejo na potrebnost uvedbe parlamentarne preiskave, ki jo bomo poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Zavezništvo, v njenem imenu gospod Peter Vilfan.

PETER VILFAN (PS ZaAB): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Pred dvema dnevoma smo obravnavali predlog novele Zakona o bančništvu, s katerim naj bi banke, ki so prejele državno pomoč, bile zavezane k razkritju bančne tajnosti Državnemu zboru, njegovim delovnim telesom ali njegovim preiskovalnimi komisijami. Štiri ure razprave je bilo posvečeno na moje veliko presenečenje ugotovitvam predvsem predlagateljev, da brez teh podatkov poslanci ne moremo sprejemati učinkovite zakonodaje, take, ki bi v prihodnje preprečevala morebitne nove potrebe po bančni sanaciji. Meni to nekako ne gre najbolj skupaj. Na eni strani imamo Banko Slovenije, ki vrši nadzor na slovenskim finančnim sistemom, ki oblikuje ter izvršuje pogoje za stabilen bančni sistem, za uspešno poslovanje bank ter za varnost vlog v bankah in hranilnicah. Cilj tega nadzora pa je, da se v vsaki banki, ki je v pristojnosti Banke Slovenije, v triletnem obdobju pregleda celotno poslovanje banke in se vsako leto opravi vsaj eden pregled v banki. Pomemben sestavni del rednega celovitega nadzora bank so letni pregledi ter ocenjevanje tveganj in velikosti kapitala po bankah v bančnem sistemu. To nadzorniško pregledovanje in ocenjevanje je usmerjeno k ocenjevanju tveganj in kakovosti nadzornega okolja v banki, pregledovanju in ovrednotenju

njenega ocenjevanja ustreznega notranjega kapitala ter skladnosti z bonitetnimi standardi, predpisanimi z Zakonom o bančništvu in pripadajočimi podzakonskimi predpisi. Banka Slovenije tveganje ocenjuje na ravni banke in na ravni sistema. Rezultat letnega nadzorniškega pregledovanja ter ocenjevanja tveganj in kapitala po bankah je tudi analiza in ocena pomembnosti ključnih tveganj in trendov njihovega razvoja, zniževanja ali rasti v celotnem bančnem sistemu.

Spoštovani! V Poslanski skupini Zavezništva razumemo, da je prav Banka Slovenije tista, ki je odgovorna za stabilnost slovenskega bančnega in finančnega prostora. Ne Državni zbor in ne poslanci Državnega zbora – ampak Banka Slovenije, tudi zato je bila ustanovljena. Nadzor je, kot sem pojasnil, ena njenih temeljnih nalog. Državni zbor ima popolnoma drugače naloge in funkcije. Nedavno je v intervjuju viceguvernerka dr. Mejra Festić na vprašanje odgovornosti za nastalo situacijo odgovorila, da vsi v verigi nosijo svoj del odgovornosti. Vsi! En del odgovornosti gre zagotovo pripisati globalni finančni in gospodarski krizi, a velik del odgovornosti nosijo tudi lastniki bank in podjetij, ki imenujejo uprave in nadzorne svete le-teh. Odgovornost je možno iskati tudi pri nadzornikih, ko lahko nadzorni mehanizmi odpovedo ali pa zamujajo tudi tisti čisto fiskalne narave. Čeprav bi lahko še govoril o razlogih, ki so pripeljali do bančne krize, o razlogih, ki so na koncu privedli do petmilijardne sanacije bančnega sistema, pa vsekakor ne morem trditi niti zaključiti, da je bančna tajnost tista, ki je privedla do slabe ali nepopolne zakonodaje, ki je posledično povzročila to krizo. Odprava bančne tajnosti, kot je bilo to predstavljeno, torej v ničemer ne bo pripomogla k boljši zakonodaji. Poslanci, ki smo to bili tudi v prejšnjem sklicu, se spomnimo, da je že delovala parlamentarna preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu. Opredelitev predloga parlamentarne preiskave, ki jo imamo danes na mizi, je sila podobna takratni. In čeprav preiskovalna komisija zaradi predčasnih volitev ni zaključila svojega dela, vsaj ne na način, kot si ga je zadala, pa vseeno lahko nekaj zaključkov oziroma naukov iz nje izluščimo. Tako smo se na primer naučili, če želimo uspešno preiskovalno komisijo, moramo znati zelo natančno definirati preiskovalni problem. Tukaj je tudi obdobje, ki naj ga preiskava zajame. Sam bi rekel, da bi bilo tu bolj primerno zasledovati načelo – manj je več. Ni mi popolnoma jasno, zakaj preiskava od 1997 naprej, ko pa vemo, da so se regulacija pristojnosti in mednarodno okolje bistveno spremenili z vstopom Slovenije v Evropsko unijo. Tudi vprašanje pričam naj bodo takšna, da bodo le-tem onemogočala izmikanja in razna predavanja osnov bančništva in podobno. Vse to se že danes lahko naučimo; vprašanje pa je, ali smo se tega res naučili. Opozoriti želimo tudi na delo preiskovalne

komisije, ki deluje pod mentorstvom Banke Slovenije, v njej pa poleg predstavnikov Banke Slovenije sodelujejo tudi pripadniki policije in tožilstva. Nikakor ne bi želeli, da bi državnozborna preiskovalna komisija kakorkoli ogrožala delo teh preiskovalnih organov, ki preiskujejo kazniva dejanja in ne iščejo nujno politično odgovornost.

Poslanska skupina Zavezništva bo Predlog sklepa o odreditvi parlamentarne preiskave za spremembo zakonodaje ter za druge odločitve Državnega zbora iz njegove pristojnosti ter za ugotovitev in oceno dejanskega stanja za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma, da so sodelovali pri nadzoru slovenskega bančnega sistema in pri posrednem ali neposrednem vplivanju preko državnega lastništva oziroma preko državnih organov in regulatorjev na odločitve v slovenskem bančnem sistemu v zvezi z odobritvijo odpisanih kreditov, unovčenih garancij, posojilne politike in prenosa slabih terjatev na posebno družbo za upravljanje terjatev bank ter spoštovanje veljavnih zakonov ter predpisov pri odobravanju in upravljanju s krediti ter bančnimi garancijami in zaradi suma, da so nastale še neugotovljene negativne posledice takšnih ravnanj, podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, poslanke in poslanci, prav lep pozdrav!

Dve opozicijski parlamentarni stranki in poslanec italijanske narodnostne manjšine, skupno 27 poslancev, so vložili predlog za odreditev parlamentarne preiskave na temo z zelo dolgim naslovom. V nekaj besedah bi pomenilo – petmilijardno vplačilo davkoplačevalskega denarja za dokapitalizacijo bank v državni lasti. Glede na število predlagateljev poslancev veljavno poslovniško določilo določa, da v tem primeru vsaka poslanska skupina lahko zahteva, da ima v preiskovalni komisiji sorazmerno število članov in njihovih namestnikov. S tem predlogom odreditve preiskovalne komisije se nekako ponavlja delo preiskovalne komisije, ki je bila ustanovljena v preteklem mandatu. Vendar pa svojega dela ni mogla dokončati, kot je bilo rečeno s strani predlagatelja. V Poslanski skupini SMC se zavedamo, da je treba glede bančne luknje najti odgovorne za njen nastanek; zato je že koalicija v koalicijskem sporazumu glede preiskave bančne luknje in opredelitve odgovornosti navedla, da je treba za zagotovitev povrnitve zaupanja v finančne institucije, nadzorne institucije in institut pravne države opredeliti odgovornost za nastalo bančno luknjo in zahtevati odškodninsko ter materialno odgovornost članov uprav ter nadzornih svetov dokapitaliziranih bank. Na podlagi informacij, danih s strani predstavnikov Banke Slovenije na

matičnem delovnem telesu Državnega zbora pred dobrima dvema mesecema, se že izvajajo aktivnosti, ki imajo naravo predkazenskih postopkov. To pomeni, skladno z veljavno zakonodajo ugotavljanje odškodninske in materialne odgovornosti posameznikov, ki so povzročili dokapitalizacijo bank v državni lasti. Prav tako v namen preprečitve in ugotavljanja pooblastilnih in finančnih zlorab Vlada Republike Slovenije pripravlja zakon o preiskovalnih revizijah velikih investicijskih državnih projektov. Predvideva se, da bo v letu 2015 sprejet zakon in da bo pozitivno vplival na stabilnost in učinkovitost delovanja finančnega sistema države ali izvrševanje državnega proračuna. Kot primer navajam – izgradnja bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj, in v tem primeru tudi bančne luknje. Poglavitna rešitev predloga zakona bo zagotovitev pravne podlage za usklajeno delovanje obstoječih nadzornih in preiskovalnih organov z možnostjo ustanovitve posebne preiskovalne komisije, katere pristojnosti in pooblastila bodo zakonsko predpisana. Rezultati tovrstnih preiskav bodo vsakokratni vladi Republike Slovenije zagotovili potrebne in verodostojne informacije za odločitve o nadaljnjem izvajanju, financiranju udeležbe oziroma investiranju ali prevzemanju obveznosti države iz naslova investicij. Prav tako pa bodo rezultati uporabni tudi za ugotavljanje odgovornosti pravnih ali fizičnih oseb, ki so v teh projektih sodelovali. V Poslanski skupini SMC ocenjujemo, da tovrstni zakon samo dodatno daje možnost aktivne vključitve v preiskovanje slabih državnih projektov ter tudi tako imenovane finančne luknje. Glede predloga preiskovalne komisije je razumljivo, da je bila predlagana preiskovalna komisija s strani poslancev, ki so jo v preteklem mandatu ustanovili s podobno vsebino.

V zvezi s to oziroma tovrstno komisijo je treba jasno in razločno povedati, da Zakon in Poslovnik o parlamentarni preiskavi določa, da se ugotavlja zgolj politična odgovornost nosilcev javnih pooblastil. Zato Poslanska skupina SMC vztraja, da potekajo tudi vse aktivnosti skladno z ustavnim načelom, da je Republika Slovenija pravna država. To pomeni intenzivnost predkazenskih in v nadaljevanju kazenski postopki zoper osebe, ki so kakorkoli povezane s predmetom te preiskave. Že v letu 2010 je bila ustanovljena Preiskovalna komisija glede ugotavljanja politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma, da so bili vpleteni v financiranje spornih menedžerskih prevzemov gospodarskih družb Istrabenz in Pivovarna Laško s strani bank oziroma kreditnih institucij v pretežni državni lasti. Ti kreditni instituciji sta NLB in NKBM, in sicer tako, da naj bi zlorabili svoj politični vpliv za dodeljevanje posojil članom poslovodnih organov navedenih gospodarskih družb in z njimi povezanih pravnih in fizičnih oseb. V Poslanski skupini SMC menimo, da je današnji predlog za ustanovitev preiskovalne komisije logično nadaljevanje odkrivanja zlorab

nosilec javnih pooblastil preko zakonodajne veje oblasti. Predlog preiskovalne komisije je kompleksen in obsega tudi preiskovanje kreditov, razvrščenih v bonitetno skupino D in E, ter vse odpisane kredite. Se pravi, da se bo preiskovalo nastanek slabih terjatev dokapitaliziranih bank. Ugotavljalo naj bi se tudi bančne garancije, ki so jih teiste banke odobrile. Preiskava naj bi vsebovala tudi vse slabe kredite oziroma terjatve, ki so bile in bodo še prenesene na Družbo za upravljanje terjatev bank. Nadalje naj bi bil predmet preiskave tudi ugotavljanje vloge in odgovornosti pristojnih nadzornih institucij lastnika državnih bank in odgovornosti nosilec javnih funkcij, ki so, če so, vplivali na podeljevanje posojil za sporne menedžerske prevzeme. Pri tem pa ne smejo biti izvzeti tudi ostali sodelujoči, ki so posredno oziroma neposredno pripomogli k slabemu finančnemu stanju, kot primer revizorji, revizijske hiše, cenilci vrednosti in podobno. Preiskava naj bi na podlagi tega predloga preiskovala obdobje od leta 1997 do dneva odreditve parlamentarne preiskave. Vsekakor lahko vidimo, da se zastavlja zelo dolgo obdobje preiskovanja predlagane preiskovalne komisije.

V Poslanski skupini Stranke modernega centra predlogu parlamentarne preiskave ne nasprotujemo. Menimo, da se morajo uporabiti vsi vzvodi za preiskovanje nastanka petmilijardne dokapitalizacije oziroma sanacije državnih bank. Seveda pa vidimo parlamentarno preiskavo kot, že rečeno, vzporedno aktivnost ob delovanju organov pregona in pravosodnih organov. Zaradi navedenega bo Poslanska skupina SMC podprla parlamentarno preiskavo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, v njenem imenu mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Dovolite mi, da začnem z uvodno povedjo koalicijske pogodbe vladajoče koalicije. Tam je zapisano: "V zadnjih letih je Slovenija v preveliki meri postala družba, v kateri razpadajo pozitivni temelji družbenega povezovanja, in je zato brez perspektive, družba nezaupanja in manipulacij. Družba, v kateri človek ni več cilj in vrednota, pač pa pogosto le še sredstvo tistih, ki jih vodi predvsem pohlep po oblasti in denarju." Pohlep po oblasti in predvsem denarju je tudi eden od pomembnih razlogov, da danes razpravljamo o bančni luknji, ki je vsakega od nas stala 2 tisoč 500 evrov. In ravno to prekinitev s temi slabimi praksami iz preteklosti nalaga temu sklicu Državnega zbora, da opravi temeljito raziskavo in zgodbi o bančni luknji, kolikor je v moči parlamenta, pride do dna. Zato je Slovenska demokratska stranka pripravila predlog za preiskovalno komisijo, v kateri smo strnili najbolj pereče probleme, ki se dotikajo ugotavljanja odgovornosti za nastalo bančno

luknjo. Dovolite mi, da poudarim samo nekatere izmed njih.

Z ustanovitvijo preiskovalne komisije želimo v Slovenski demokratski stranki ugotoviti, ali je Banka Slovenije ustrezno ukrepala v predkriznem obdobju, in ugotoviti morebitno odgovornost nadzornika slovenskega bančnega sistema. Prej smo sicer slišali, da je Banka Slovenije odgovorna in edina odgovorna za stabilnost bančnega sistema. Ampak kot smo spoznali na licu mesta, to počne za naš denar – za 5 milijard evrov. In kadar to počne za naš denar in pride do tega stroška, lahko utemeljeno sumimo, da svoje naloge ne opravlja tako, kot bi želeli in kot ji nalaga zakonodaja. Želimo tudi ugotoviti, ali so banke spoštovale zakone in predpise pri odobravanju kreditov. Zakaj? Če jih niso, potem je treba terjati odgovornost. Če pa so jih, je naša naloga, da temu prilagodimo zakonodajo in spremenimo področne zakone. Želimo tudi ugotoviti in razjasniti posojilno politiko bank v večinski državni lasti. Če je prišlo do 5 milijard visoke bančne luknje in če nam preti še 4,1 milijarde dodatnih slabih posojil, je verjetno čas, da se tudi poslanci seznanimo s posojilno politiko bank, ki so tako ali tako v naši lasti. Parlamentarna preiskava naj poleg tega ugotovi tudi odgovornost članov uprav, nadzornih svetov in ostalih odgovornih oseb pri odobravanju teh kreditov. Rakrana slovenske družbe, pa ne samo na področju bančništva, tudi v ostalih družbenih sistemih in podsistemih, je ravno to, da nikoli nihče ne odgovarja. In ob ugotovljenih napakah vedno plačajo davkoplačevalci. Naloga tega sklica parlamenta in tudi vseh, ki imajo ustrezne vzvode oblasti v rokah, je, da temu naredi konec. In tudi zato želimo v tej parlamentarni preiskavi ugotoviti vlogo in odgovornost članov vlad ter guvernerjev in viceguvernerjev Banke Slovenije od leta 1996 naprej, torej od zadnje sanacije bančnega sistema; s preprosto obrazložitvijo, da je, če smo že drugič sanirali banke, nujen drugačen pristop, če jih ne želimo sanirati še tretjič. Drži, da je mandat te preiskovalne komisije zelo obsežen, zatoj terja zelo veliko in poglobljeno delo. Mislim, da je predsednik parlamenta v enem intervjuju napovedal, da bo ta koalicija tako ali tako zdržala 12 let, zato mislim, da je časa več kot dovolj.

Naj za zaključek spomnim samo še na zaveze v koalicijski pogodbi glede ugotavljanja bančne luknje. Dovolite, spoštovana koalicija, da citiram zapisano: "Za zagotovitev povrnitve zaupanja v finančne institucije, nadzorne institucije in institut pravne države je treba opredeliti odgovornost za nastalo bančno luknjo in zahtevati odškodninsko ter materialno odgovornost članov uprav ter nadzornih svetov dokapitaliziranih bank." Spoštovani, popravnega izpita za izgubljenih 5 milijard in, bojim se, tudi izgubljeno desetletje gospodarskega razvoja Slovenije ni. Imamo pa priložnost, da aktivno sodelujemo pri odkrivanju slabih praks, pri ugotavljanju odgovornih; in krivcem za to izgubljeno desetletje pomagamo

stopiti pred roko pravice. V Slovenski demokratiški stranki je to en od glavnih poudarkov našega programa. Za koalicijsko pogodbo. Zato verjamem, da bomo danes to preiskovalno komisijo ustanovili, da jo bomo ustanovili v dobri veri in brez fige v žepu in da se bomo že takoj zatem aktivno lotili iskanja razlogov in krivcev za ta bančni rop desetletja; z glavnim namenom, da se podobne zgodbe v Sloveniji ne ponovijo več. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Kot kaže, bomo tudi v tem mandatnem obdobju imeli preiskovalno komisijo, ki se bo ukvarjala s slovenskim bančnim sistemom. V naši zakonodaji piše, da je pravi namen in smisel parlamentarne preiskave v ugotavljanju in razkrivanju dejanskih stanj v zadevah javnega pomena, ki bodo podlaga za sprejemanje odločitev v parlamentu. Vse lepo in prav. Vendar se v poslanski skupini, kateri pripadam, zavedamo, da je parlamentarna preiskava dejansko, kaj pomeni v praksi. Razen svetlih izjem, ko je parlamentarna komisija resno načela in zaključila svoje delo, je šlo v večini primerov bolj za kakšno platformo za politično obračunavanje. Seveda ne moremo trditi, da se bo tudi tokrat to zgodilo, a vendarle ostaja pomislek o iskrenosti namena predlogov, da se ugotovijo vzroki in ravnanja, ki so privedli do ponovne sanacije slovenskega bančnega sistema, da se razjasni sistem nadziranja delovanja in upravljanja bančnega sektorja ter da se ugotovijo posledice sanacije naše države. Dejstvo je, da je bila parlamentarna preiskava, ki se je ukvarjala s to problematiko, uvedena že v prejšnjem mandatu ravno tako na pobudo tokratnih predlagateljev. Izvedeni so bili številni dokazi, zaslišanih je bilo okrog 40 prič. Žal do konca mandata Državnega zbora komisija svojega dela ni končala. Vemo, zakaj.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev želimo opozoriti, da Državni zbor na nek način sicer že nadzoruje delovanje bančnega sistema. To počne predvsem preko dela Komisije za nadzor javnih financ in Odbora za finance in monetarno politiko. O delovanju bančnega sistema smo obširno razpravljali na izrednih in rednih sejah. Če bi sešteli vse te besede in vrstice, bi prišli skoraj do neskončnosti. Res pa je, da se parlamentarna preiskava posveča ugotavljanju politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij. Večkrat ob ustanavljanju preiskovalne komisije v parlamentu v javnosti slišimo znan citat – Če hočeš prikriti kakšno stvar, ustanovi komisijo za preiskavo. Nekatere pretekle izkušnje kažejo, da

je temu res tako, vendar je situacija, v kateri se nahajamo, resna. Dokler ne razčistimo za nazaj, do takrat smo v prihodnosti obsojeni na ponavljanje napak. Tudi javne finance so še vedno v slabem stanju, da se pozna sleherniku, še najbolj pa tistim, ki težko preživljajo iz meseca v mesec. Kaj naj sporočimo njim? Kaj naj sporočimo našim upokojencem, ki so toliko let plačevali v skupno blagajno? Naj jim sporočimo, da se ne nameravamo ukvarjati z iskanjem razlogov za nastanke vzrokov bančne luknje? Verjamem, da imajo že vsega čez glavo, vsakodnevnih informacij o razlogih za nastalo stanje. Predvsem v zadnjih mesecih, ko je problematika v Državnem zboru stalno na rešetju. A ne glede na to, da je v preteklosti pogosto izpadlo, da se v parlamentarnih preiskavah ustvari samo megla, moramo tokratno preiskavo izpeljati na najboljši možen način.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev moramo priznati, da smo imeli resne pomisleke, ali ta predlog podpreti; predvsem iz razlogov, ki sem jih navedel. Kljub temu smo zaključili, da bomo predlog za odreditev preiskave podprli. Podprli ga bomo z željo, da se odkrije, kdo so tisti, ki so vplivali na podeljevanje slabih, lahko rečemo kriminalnih kreditov. Pa tudi, kdo so tisti, ki so ob vsem tem mirno gledali v stran.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, v njenem imenu gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Na začetku upam, da bo tokrat drugače, ampak samo upam. Pred seboj imamo predlog za odreditev preiskovalne komisije, ki naj bi pojasnila vse okoliščine v zvezi z dogajanjem v slovenskem bančnem sistemu in ugotovila politično odgovornost nosilcev javnih funkcij zaradi negativnih posledic pri tem dogajanju. Glede na vse razprave, ki smo jim bili glede tematike priča zadnje mesece, nas ta predlog ne preseneča. Hkrati pa nas, moram povedati iskreno, te razprave ne navdajajo s posebnim optimizmom glede resničnega namena predlagatelja. Prav zaradi številnih preteklih manevrov na političnem parketu predloga ni moč enoznačno videti kot dobronamerne akcije, ki naj zedini slovensko politiko, da se izogne predznaku ponovne delitve na naše in vaše; češ, mi smo tisti, ki želimo priti zadevi do dna, ostali pa ste tisti, ki s svojo nedejavnostjo želite zadeve prikriti in jih dodatno zamegljevati. To potrjuje tudi niz prejšnjih akcij predlagatelja, izraženih v kar nekaj, za moje pojme, neposrečenih zakonodajnih predlogov, ko se je še želelo predlagano preiskovalno komisijo poprej dodobra opremiti z na nek način škodljivimi zakonodajnimi spremembami. Vsebina teh pa ne priča o dobronamernosti,

gospo in gospodje, temveč o ad hoc akcijah, če želite, javno všečnih manevrov.

Ker ugotavljanje vseh okoliščin in odgovornosti večmilijardne sanacije bančnega sistema terja sistematičen in odgovoren pristop tudi politike, je prav, da se vsi v tej dvorani zavežemo k dejanjem, ki bodo pričala o tej odgovornosti. Nedopustno pa bi bilo to odgovornost s tem predlogom še teptati in jo obešati na vse tiste, ki imajo ob teh predlogih določen premislek. Tudi dediščina poprejšnjih preiskovalnih komisij botruje temu premisleku. Ne samo, da so se posebne ali podobne preiskovalne komisije v zvezi z dogajanjem v naših bankah rezultirale predvsem v maratonskih in za moje pojme včasih brezplodnih razpravah, ki so bile vsako sejo vse bližje podoben neargumentirane politične inkvizicije; te razprave brez dejanskih ugotovitev so možnost resničnega vpogleda v dogajanje v bančni sistem še dodatno otežile in tudi zamegljevale. Namesto tega, da bi politika skupaj z vsemi deležniki poiskala prave odgovore, je zašla v neko slepo ulico, kjer nas – razen razprtij in strankarskih posameznih krikov o iskanju pravice in resnice – ni pričakalo nič drugega. Socialni demokrati smo skupaj s koalicijskima partnericama postavili zavezo k preiskavi bančne luknje zato, da se opredeli odgovornost ter povrne zaupanje v finančne in predvsem nadzorne inštitucije. S to zavezo smo sprejeli odgovornost, ki je zaradi koalicijske večine še toliko večja; hkrati pa pričakujemo, da se te odgovornosti tudi ne bo otepala druga ali ostala politika. Ob tem velja opozoriti, da zgolj in samo preiskava preteklih dejanj ne bo dober izgovor v prihodnost, ko nam iz rok polzi vpogled v trenutno stanje. Prav zadnje mesece, spoštovani in spoštovane, smo priča številnim prodajnim manevrom slovenskih bank. Zdi se, da prav te banke svoje police polnijo s prodajnimi hiti deležev v državnih podjetjih. Na drugi strani pa preko restriktivne, ampak resnično restriktivne, kreditne politike slovenskim podjetjem onemogočajo nakup teh artiklov. Naši sosede pa si veselo manejo roke in polnijo svoje nakupovalne košarice. Bojim se, da bomo s ponovnim časovnim zamikom, ki nas obvezuje aktivnega pristopa in namesto tega uvaja zgolj ugotovitvenega, priča še kakšni preiskovalni komisiji, ki pa našim podjetjem žal ne bo veliko pomagala.

In zdaj še malo samokritike. Politika, spoštovani in spoštovane, se ne more več skrivati za časovnim zamikom zgolj tako, da samo ugotavlja, kaj se je zgodilo. Skrajni čas je, da proaktivna dejanja, ki naj v največji meri preprečujejo vzroke za ustanavljanje takih komisij, ne pa da se z njimi začne iskanje izgovorov za neukrepanje. Ali še več; če ne želimo, da ta komisija postane zopet nek politični trampolin kateregakoli predlagatelja.

Socialni demokrati bomo ta predlog za ustanovitev komisije podprli v pričakovanju in pod budnim spremljanjem skupne zaveze, ki naj

ne postane še en slepi manever, da se nič ne bo zgodilo. Jaz upam, da upanje še ostaja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Spoštovani gospod predsednik, poslanke in poslanci!

V Združeni levici načeloma podpiramo parlamentarno preiskavo sanacije bančnega sistema, vendar pa imamo težave s predlaganim načinom same preiskave. Ta predlog v glavnem prinaša ponovitev parlamentarne preiskave iz prejšnjega mandata, ki po naši oceni ni dala zadovoljivih rezultatov. Če se dotaknem posameznih delov predlagane preiskave oziroma njenega koncepta, je naše mnenje o posameznih delih naslednje. Podpiramo predlog za preiskavo sanacije bančnega sistema v letih 2013 in 2014, saj obstaja resen sum, da je bilo za dokapitalizacijo slovenskih bank porabljenih bistveno več javnih sredstev, kot je bilo treba. Pojasnila Banke Slovenije teh sumov niso odpravila. Še vedno, recimo, ni jasno, zakaj so se rezultati obremenitvenih testov po dveh metodah razlikovali kar za 1,5 milijarde evrov, oziroma kar za 45 %. Ko je družba Oliver Wyman leta 2012 v Španiji izvajala podobne teste, odstopanj praktično ni bilo, pri nas pa so bila odstopanja kar 45-odstotna med eno in drugo metodo. V Združeni levici smo zato že pred dvema mesecema na seji Komisije za nadzor javnih financ podprli predlog o preiskavi sanacije bančnega sistema v teh letih; smo pa na stališču, da je treba najprej izvesti strokovno revizijo na podlagi zakona, ki ga trenutno pripravlja vlada. Kot je znano, je potreben vpogled v tisoče kreditnih map, od katerih bi bilo treba praktično vsako primerjati z rezultatom obeh vrst stresnih testov. Že samo ta del preiskave je po obsegu dela tako obsežen, da bistveno presega zmoglosti parlamentarne komisije. In zato smo prepričani, da najprej rabimo strokovno revizijo, saj lahko samo na podlagi le-te parlamentarna komisija sploh začne ugotavljati objektivno, politično in drugo odgovornost funkcionarjev Banke Slovenije in vlad Boruta Pahorja, Janeza Janše in Alenke Bratušek.

Več težav pa imamo z načinom preiskave odobranja slabih kreditov v državnih bankah, nastalih po 1. januarju 1997. Tudi tukaj imamo najprej tehnični zadržek, saj taka preiskava zahteva ogromno revizorskega dela, zato smo prepričani, da bi bilo tudi v tem primeru najprej smiselno izvesti preiskovalno revizijo, šele nato pa parlamentarno preiskavo. Bolj sporna pa je vsebinska zastavitev tega dela oziroma metodološka. Namreč, vsaka preiskava se začne z nekimi hipotezami, ki po navadi prejudicirajo ugotovitve. Hipoteze predlagatelja pa so v tem primeru, po našem mnenju, zgrešene. Slabi krediti namreč niso vzrok,

ampak posledica krize. Krediti so postali slabi zaradi krize in ne obratno. Vzroki za krizo so bili v dobršni meri sistemski, medtem ko se predlagatelj fokusira samo na individualne vzroke, pa še to samo delno, dostikrat tudi politično pristransko. Spregleda pa, prvič, sistemske vidike krize; in drugič, odgovornost vlad pred krizo. Če se dotaknem obeh področij. Najprej glede sistemskih vidikov. Kriza slovenskega kapitalizma je v prvi vrsti posledica svetovne krize kapitalizma. Vzrok za posebno obliko in globino naše krize pa je v slabostih evrskega območja. Vzorec pregrevanja in zloma, ki se kaže predvsem kot bančna kriza, je bil značilen za vse južnoevropske države, ki so prevzele evro. Recimo, prva izmed držav, ki se je znašla v podobni krizi, je bila Portugalska okoli leta 2000, potem pa so se skozi naslednje desetletje in pol iste zgodbe pojavljale povsod po evropskem jugu, kjer so manj konkurenčne države prevzele evro in s tem vstopile v skupno monetarno območje z bolj razvitimi severnimi državami. V tem kontekstu se krizi v Sloveniji ni dalo povsem izogniti; lahko pa bi jo s primernim ukrepanjem vlad po, predvsem pa pred krizo bistveno omilili. Dr. Prašnikar in mag. Bole ugotavljata, da je bil glavni problem za nastanek krize v delovanju vlade in Banke Slovenije v letih 2004–2008. To je recimo en del, ki ga preiskovalna komisija v dobršni meri spregleda. Zaradi objektivnosti bom glavne napake, ki so se takrat pojavile, povzel po poročilu Banke Slovenije z 2. marca 2015, ki je bilo pripravljeno na pobudo SDS, torej predlagatelja. In sicer, Banka Slovenije navaja naslednje napake delovanja vlade pred krizo. Prvič, s prevzemom evra se je Slovenija odrekla samostojni monetarni politiki. Vlada in Banka Slovenije sta zato leta 2003 sklenili sporazum o proticiklični ekonomski politiki, ki pa ga kasnejša esdeesova vlada ni upoštevala. Za ponazoritev. SDS pravi, da je bil leta 2007 proračun izravnán – to drži, ampak če bi upoštevali ta navodila in če bi upoštevali fiskalno pravilo, ki ga zdaj sami predlagajo, bi takrat morali ustvariti ne ničle, ampak 900 milijonov evrov presežka zaradi ekonomskih rezultatov v letu 2007. Drugič, davčne reforme v letih 2005–2008 so imele prociklične učinke, se pravi, da so krizo spodbujale, namesto da bi jo gasile. Po oceni Evropske komisije so samo v letih 2007 in 2008 povečale strukturni primanjkljaj države za več kot 2 % BDP. Tretjič, k napihovanju cen realnih in finančnih imetij je bistveno v teh letih prispevala tudi država, med drugim s pospešeno gradnjo avtocestnega omrežja, s pospeševanjem investicij in s tem, da je v bankah predčasno odkupila dolgoročne obveznice od domačih finančnih institucij z zadolžitvijo v tujini. Mag. Bole tu ugotavlja: "S tem je država v času že tako visoke pregretosti gospodarstva le še pospešila že tako ekstremno rast kreditov." In dodam lahko še, da je tudi glede odgovornosti za tajkunske prevzeme imela tu ključno vlogo vlada. Pravni okvir za

tajkunske prevzeme je bil postavljen leta 2006 s sprejetjem Zakona o prevzemih. Ta zakon je dovoljeval prevzem s kreditom, ki je bil zavarovan z delnicami prevzetega podjetja. Prav tako je treba povedati, da se podjetja niso prodajala sama, ampak so jih prodajali Vlada, Kad in Sod; spomnimo se samo zloglasnega primera Mercator. Vse to so stvari, ki jih nekako ta parlamentarna komisija izgublja iz svoje optike, saj se fokusira na domnevna kriminalna dejanja javnih uradnikov in na individualne vzroke za krizo, pri čemer pa spregleduje sistemske vzroke in politično odgovornost predvsem vlad pred krizo. To so naši konceptualni zadržki do te preiskovalne komisije, ampak ji ne bomo nasprotovali. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvami stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo poslank in poslancev. Najprej ima besedo predlagatelj mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za besedo!

Glede na stališča vseh poslanskih skupin bi rad poudaril, da me veseli, da je prevladal razum in da se politične stranke v parlamentu zavedate politične odgovornosti in da boste predlog, ki ga je vložila Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, podprli. Ocenjujem, da je pravilno, da se preiskovalno komisijo ustanovi in da poskuša priti do določenih ugotovitev. Glede razprav poslanskih skupin bi rad podal še določena pojasnila. Veliko je bilo vprašanj, zakaj preiskava od leta 1997 naprej. Že uvodoma sem v svojem stališču povedal, da je glavni vzrok v tem, da je Slovenija edina izmed tranzicijskih držav Evrope, ki je že drugič na račun davkoplačevalcev sanirala bančni sistem. Prva sanacija slovenskega bančnega sistema se je začela leta 1993 in je bila uspešno zaključena ob koncu leta 1996. Takrat smo imeli zdrav bančni sistem. Od takrat naprej so se pa dogajale, bi rekel, čudne stvari. In zaradi tega smo rekli, če smo sanirali drugič, je treba obdobje preiskave določiti od leta 1997 naprej. Takrat sta bila dva glavna cilja po prvi sanaciji bančnega sistema – privatizacija NLB, privatizacija NKBM in operativno prestrukturiranje bančnega sistema. In ta preiskovalna komisija naj tudi ugotovi vzroke, posledice in odgovornost, zakaj ta dva ključna cilja po prvi sanaciji bančnega sistema nista bila izpolnjena, privatizacija in operativno prestrukturiranje. Spoštovane, spoštovani, jaz sem prepričan, v primeru, da bi sledili programu privatizacije za Novo Ljubljansko banko in Novo Kreditno banko Maribor, 5 milijard evrov davkoplačevalskega denarja ne bi vplačali ob koncu leta 2013. In bi ta denar lahko namenili kam drugam – javno zdravstvo, javno šolstvo, pokojninska blagajna. Pet milijard evrov predstavlja več kot polovico letnih prihodkov

proračuna v Sloveniji. Govora je bilo tudi, da v danem trenutku poteka že neka preiskovalna komisija pod nadzorom Banke Slovenije. V Slovenski demokratski stranki imamo tukaj precej zadržkov, kajti prepričani smo, da Banka Slovenije nosi velik del odgovornosti za nastali položaj bančnega sistema kot regulatorja. In da je sedaj neka preiskovalna komisija, kot je bilo navedeno, mislim, v stališču ZaAB in SMC, pod okriljem nekoga, ki je za nastali položaj odgovoren, nam ni jasno in zato se predvsem zavzemamo za preiskovalno komisijo, ki bo neodvisna. Ne glede na dejstvo, da bo Desus podprl to preiskovalno komisijo, me je presenetila vsebina stališča Desusa. Spoštovani kolega Jurša je velikokrat omenil, da gredo preiskovalne komisije v Državnem zboru za neko politično obračunavanje. Spoštovani predstavnik Desusa, jaz sem bil tisti, ki je vodil preiskovalno komisijo bančnega sistema v prejšnjem mandatu. Lahko vam zagotavljam, da v tej komisiji ni bilo nobenih političnih obračunavanj in da je ta komisija ne glede na sestavo posameznih predstavnikov političnih strank tedanjega Državnega zbora delovala zelo enotno. In da niti en sklep, ki ga je komisija v svojem mandatu sprejela, ni bil izglasovan s preglasovanjem; ampak so bili vsi sklepi izglasovani soglasno. In da je bilo to delo uspešno. Žal se je delo komisije prekinilo s predčasnimi volitvami. Težave je komisija imela še s pridobivanjem dokumentacije s strani bank in sodišč. In sem prepričan, da Preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu v prejšnjem mandatu ni bila noben politični trampolin; ampak smo si zadali cilj, da pridemo do rezultata. Žal, predčasni mandat oziroma predčasne volitve so to prekinile.

S strani kolega Jurše je bilo še izpostavljeno, da smo imeli neskončno sej v Državnem zboru v prejšnjem mandatu in sedanjem mandatu v zvezi z bančnim sistemom in bančno luknjo. Spoštovani kolega Jurša, jaz sem bolj zaskrbljen, da bomo davkoplačevalci do neskončnosti sanirali banke in da je to narobe. Sem prepričan, da smo imeli mogoče še kakšno sejo v zvezi z bankami premalo. 5 milijard evrov. In mene bolj skrbi ta neskončna poraba slovenskega davkoplačevalskega denarja za sanacijo bančnega sistema. Na drugi strani poslušamo, da smo Novo Kreditno banko Maribor sanirali, da smo jo sploh obdržali pri življenju, z 800 milijoni; sedaj bo pa na trgu vredna približno 200 milijonov. In zame je večji problem, zakaj, zaradi koga in zaradi česa smo morali sanirati banko za 800 milijonov, da je sedaj na trgu vredna 200 milijonov; ne pa, da je banka vredna 200 milijonov zdaj. Spoštovani kolega Han je omenil, da pričakuje proaktivno politiko. Esdejeva vlada, v prejšnjem mandatu, v dosedanji vladi, vi imate škarje ter platno v svojih rokah in od vas se pričakuje proaktivna politika. Vi ste tisti, ki sestavljate vlado. Od vas se pričakuje ta proaktivnost. Druga seja Državnega

zbora zapored je, ko Državni zbor obravnava več predlogov zakonov s strani opozicije kot sedanje vlade. In potem vi govorite o proaktivnosti. Mislim, da ta zadeva ne gre skozi. Sedaj pa stališče Združene levice. Dejali ste, da preiskovalna komisija v zvezi z zlorabo bančnega sistema v prejšnjem mandatu po vaših mnenjih ni prinesla zadovoljivih rezultatov. Če je bila preiskovalna komisija ugasnjena zaradi predčasnih volitev, jaz mislim, da zadovoljivih rezultatov sploh ne morete pričakovati, kajti komisija ni končala svojega dela. Spoštovani kolega Mesec, jaz predlagam, da si preberete vsaj vmesno poročilo, ki ga je pripravila komisija. Žal tega vmesnega poročila ni obravnaval Državni zbor, razloge pa verjetno poznate. Dejstvo je, da 5 milijard evrov davkoplačevalskega denarja, ki smo jih vložili v sanacijo bančnega sistema, ne moremo govoriti, da je to samo plod svetovne gospodarske in finančne krize. Hkrati pa tudi ne moremo govoriti, da je 5 milijard velika luknja plod kriminalnih dejanj. In ne razumem, da so v svojem stališču povedali, da se predlagatelj v svojem predlogu nekako izogiba obdobja od leta 2004 do leta 2008. Spoštovani kolega Mesec, mi smo predlagali, da preiskovalna komisija pregleda obdobje od leta 1997 do leta 2015. Kje sedaj manjka tukaj obdobje od leta 2004 do leta 2008? Res ne razumem.

Dejali ste, da smo postavili napačne hipoteze. Mi nismo postavili nobenih napačnih hipotez; postavili smo samo 13 točk, katere naj preiskovalna komisija pregleda. In prepričan sem, če se preiskovalna komisija resno loti dela, da lahko pride tudi do določenega rezultata. Seveda pod pogojem, da bo komisiji omogočen dostop in vpogled v dokumentacijo. Govora je bilo tudi o vprašanju strokovnosti te komisije. Iz lastnih izkušenj vam lahko povem, da se s tem načeloma strinjam; zgolj poslanci in poslanke, ki jo sestavljajo, verjetno ne eni in ne drugi nimamo tistih potrebnih znanj. Tukaj so potrebna znanja predvsem iz financ in prava, vendar ima po poslovniku dela preiskovalne komisije preiskovalna komisija možnost povabiti k svojem delu tudi zunanje sodelavce oziroma zunanje strokovnjake. In komisija je v prejšnjem mandatu tudi sprejela takšen sklep, da se v delo komisije vključijo zunanje osebe s finančnim, pravnim znanjem ter revizorskim znanjem. Vendar dokler nismo dobili dokumentacije, ki nam je bila zavrnjena s strani bank in s strani sodišča, ni bilo razloga, da bi se ljudje imenovali in da bi se ukvarjali s papirologijo oziroma medijskimi članki. To pomeni, če je volja, če je tukaj neka skupna točka, se lahko ta preiskovalna komisija dopolni tudi s strokovnimi znanji iz tujine.

Spoštovani kolega Mesec, vi ste citirali poročilo Banke Slovenije. Vse je temeljilo na nekem prezadolževanju, na posledicah predvsem obdobja vlade Janeza Janše. Slovenski proračun je edinkrat v zgodovini imel presežek leta 2007, to pomeni v času vlade

Janeza Janše. Najmanjša brezposelnost je bila v obdobju vlade Janeza Janše, nadpovprečne rezultate v okviru držav Evropske unije je Slovenija doživela v obdobju vlade Janeza Janše, največjo gospodarsko rast je Slovenija imela v obdobju vlade Janeza Janše v mandatu 2004–2008. To je bila tudi edina vlada, ki zdržala do konca svojega mandata; in tudi edina vlada, ki je takrat sklenila sporazum s Socialnimi demokrati, da se v pomembnih zadevah, ki so povezane s Slovenijo, doseže konsenz. In mislim, da so bili rezultati tudi zaradi tega takšni, kot so bili. Omenili ste, da je vlada takrat izbirala napačno politiko. Spoštovani, ugotovitev preiskovalne komisije, kaj je takrat naredila Banka Slovenije leta 2007. Poleg tega je leta 2007 Banka Slovenije preko instrumentov denarne politike, s katerimi je regulirala količino denarja v obtoku, izplačala približno 3 milijarde evrov domačemu bančnemu sistemu in s tem še povečala likvidnost in posledično pocenila kredite. Banka Slovenija je s prevzemom evra dala dodatno količino denarja 3 milijard evrov. Spoštovani kolega Mesec, vlada Janeza Janše niti na en način, niti z enim vzvodom, niti z enim orodjem ni mogla preprečiti zadolževanja fizičnih in pravnih oseb. In niti ena vlada ali niti en predsednik Vlade, ne sedanji, ne prejšnji, ne Borut Pahor, nimajo tega vzvoda oziroma tega orodja, da preprečijo kreditiranje, najem kreditov fizičnih ali pravnih oseb. Spoštovani kolega Mesec, mediji vas na vsak način hočejo – če ne danes pa jutri – videti kot predsednika Vlade. Spoštovani kolega Mesec, če boste spoštovali zakonodajo in pravni red Evropske unije, tudi v primeru, da boste vi predsednik Vlade, ne boste morali preprečiti kreditiranja pravnih in fizičnih oseb; seveda pod pogojem, da boste spoštovali pravni red Evropske unije.

Ker je bilo dosti govora o preiskovalni komisiji, bi mogoče zato, ker da vmesno poročilo ni bilo nikoli obravnavano v tem državnem zboru, prebral tiste ključne ugotovitve, ki smo jih v vmesnem poročilu dali. Državi kot lastnici bank, organom upravljanja bank, regulatorju trga Banki Sloveniji ni uspelo zagotoviti, da se del napak, ki so bile vzrok za prvo sanacijo bančnega sistema, ne bi ponovil še enkrat. Država po uspešno zaključeni sanaciji bančnega sistema v letu 1996 ni sledila ključnemu cilju, ki si ga je zastavila v razvoju poslovnih bank, in sicer privatizaciji in operativnemu prestrukturiranju bančnega sistema. Kadri, ki so bili v letu 1991 zaposleni v organih upravljanja sistema Ljubljanske banke, delniške družbe, so ostali v sistemu Ljubljanske banke d. d., oziroma Nove Ljubljanske banke; ali so nadaljevali poslovno pot v drugih poslovnih bankah ter finančnih institucijah v Sloveniji. Kadri, ki so bili ob začetku tranzicije 90. let prejšnjega stoletja zaposleni v organih upravljanja največjih slovenskih bank, so ostali v teh bankah ali pa nadaljevali poslovno pot v drugih bankah in finančnih institucijah. Kot vplivni posamezniki so imeli številne povezave, tudi s politiko in lobisti,

kjer so se osebne povezave preslikale v korporativna razmerja; nerazvita korporativna kultura in nedefinirani strateški lastninski cilji pa so omogočili, da so ta omrežja prevzemala ključno korporativno kontrolo navkljub močnemu državnemu lastništvu. Regulator trga Banka Slovenije bi po mnenju preiskovalne komisije morala narediti več in v poslovnih bankah vzpostaviti predvsem sisteme ugotavljanja tveganj, ki bi zmanjšale možnost negativnih rezultatov oziroma slabih terjatev. Poslovne banke niso imele vzpostavljenih ustreznih sistemov tveganja systemskega nadzora ter niso imele vzpostavljenih kadrovskega resursov, ki bi odkrivali morebitne nepravilnosti v poslovanju bank; neoptimalna organizacija upravljanja in nadzora hčerinskih ter odvisnih družb poslovnih bank. Zagotovo je del slabih posojil mogoče pripisati finančni gospodarski krizi, kot omenjeno pa ni moč omenjenim razlogom pripisati vseh. V času visoke kreditne aktivnosti so banke posvečale premalo pozornosti tveganjem in niso financirale projektov izključno na osnovi ekonomske upravičenosti. Neustrezna in pomanjkljiva zakonodaja na področju insolventnosti, neupoštevanje predlogov uprav ter nadzornih svetov po hitrejšem reševanju bank po začetku nastajanja gospodarske krize v letu 2008. Lastniki, država ni sledila predlogom uprav in nadzornih svetov bank v NLB, NKBM v letih 2009, 2010 po zagotovitvi kapitalske ustreznosti oziroma dokapitalizacije bank. Pravočasni odziv in vplačilo kapitala bi bilo potrebno ne le zaradi slabe kapitalske ustreznosti, temveč tudi zaradi strožjih zahtev regulatorjev. Prekomerna izpostavljenost poslovnih bank do določenih panog in povezanih družb. Poslovne banke so v določenih primerih imele prekomerno izpostavljenost do finančnih holdingov in do gradbeništva, večjo vlogo nadzora pri prekomerni izpostavljenosti od poslovnih bank bi moral narediti regulator trga Banka Slovenije. Pritiski nadzornih svetov NLB in NKBM po povečanju tržnega deleža bank, bilančne vsote bank in agresivnejše prodajne politike bank. Vprašljiva strokovnost posameznih članov nadzornega sveta. Kadrovske rotacije. Prehod iz organov nadzora bančnega sistema med organi upravljanja bančnega sistema in obratno. Zastavlja se vprašanje ustreznosti kadrovske rotacije. Prehod iz organov nadzora bančnega sistema Banke Slovenije med organi upravljanja bančnega sistema poslovne banke ter obratno. Zasedili smo primere, ko se je oseba zaposlila v sistemu poslovne banke, pred tem pa je imela funkcijo nadzora istega sistema poslovne banke; oziroma ko se je oseba zaposlila v sistemu nadzora, pred tem pa je z istim sistemom upravljala; na primer Nučič, Jašovič, Capriolo. Prevelika vloga predstavnikov državnega lastnika Agencije za upravljanje kapitalskih naložb – AUKN in vplivanje na posamezne poslovodne strukture pri odločanju, prodaja Mercatorja, dokapitalizacija Nove Kreditne banke Maribor. S

podobnimi težavami pri pridobitvi listinske dokumentacije, kot jih je imela preiskovalna komisija, se je srečevalo tudi Specializirano državno tožilstvo. To so nam na Specializiranem državnem tožilstvu povedali na sestanku. Problem iz pridobivanja dokumentacij s strani bank in sodišča.

Spoštovane, spoštovani! Pomembno se mi zdi tudi, da je ta preiskovalna komisija, za katero pričakujem, vsaj glede na zagotovilo posameznih poslanskih skupin, ki bo dobila zeleno luč danes v državnem zboru, da se bo lahko posvetila tudi zadnji sanaciji. Mislim, da je pri zadnji sanaciji bančnega sistema vrsta vprašanj. Ali je bil ta bančni sistem saniran ustrezno, gospodarno in ali je bil saniran na podlagi zakonov? Mi smo večkrat že v SDS opozorili, zakaj se takrat ni uporabil inštitut ESM. Prepričani smo, da bi bila ta sanacija bančnega sistema cenejša. Takrat je bilo s strani Ministrstva za finance rečeno, da se orodja ESM ne bo uporabljalo zaradi tega, ker bi potem komisija dala preveč pogojev in bi bili neodvisni. Na drugi strani pa smo potem poslušali, da kljub temu, da smo slovenske banke sanirali s svojim denarjem, nam komisija postavlja neke pogoje. Ali je bilo striženje imetnikov podrejenih obveznic zakonito, ali ne – o tem odloča Ustavno sodišče. Vrsta zadev. Ne strokovni javnosti, ne širši javnosti, ne Državnemu zboru ni bila nikdar razkrita metodologija izračunavanja bančne luknje. Nekako smo, jaz ga imenujem črni petek za davkoplačevalce – 13. 12. 2013, poslušali, kako imamo po tej sanaciji najbolj zdrave banke v Evropi. V manj kot enem letu dni pridejo stresni testi Evropske centralne banke, kjer dve največji sistemski banki kljub milijardnim dokapitalizacijam padeta na stresnih testih. In v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je treba vsa ta vprašanja razjasniti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa. Žal mi ni ostalo nič drugega kot proceduralni predlog, ampak ga bom tudi opredelil. Spoštovani predsednik, danes, ko je Marko kot predlagatelj začel polemizirati s stališči, mi ni preostalo drugega, kot da dam proceduralni predlog, da moramo v prihodnje razmišljati o tem, da bo imel vendarle predsednik Državnega zbora možnost, da poslanskim skupinam, ki predstavljajo stališča, da možnost replike. To, kar se je sedaj zgodilo, ko je Marko na nek način razcefral naša stališča, takšna ali drugačna, mislim, da ni v redu, ker se na nek način mi ne moremo javljati, ker nismo še na nek način v razpravi razpravljali. Mislim, ali naj se poslovniška komisija do tega opredeli, ali pa ne nazadnje, predsednik, vi imate možnost dati tudi nam besedo.

Bom pa povedal, zakaj sem se javil, ker se ne bi drugače javil, ker je bil na nek način korekten Marko od tistega, ko se je nehal ukvarjati s

stališči poslanskih skupin. Marko, ko sem jaz govoril o proaktivnosti, ko sem govoril o tem, kaj mora vlada storiti oziroma kaj mora politika narediti, sem prej povedal – še malo samokritike. In sem jasno mislil na to vlado. In me mi polagati besede, tisto, kar ti misliš, oziroma tisto, kar ti nisi slišal. Preden sem to izjavil, sem rekel, da gre za samokritiko. Moral sem se javiti.

V prihodnje bi pa vendarle tudi predlagatelje pozval, da naj povedo tisto, kar mislijo, naj pa s samimi stališči ne polemizirajo, ker se nimamo možnosti na nek način javljati. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim! / oglašanje iz dvorane/

Prvi del predloga je sicer smisel in bi ga bilo smiselno urediti v Poslovniku. Seveda za to obstaja poslovniška komisija. Drugi del pa je zloraba poslovniškega za polemiziranje s tistim, ki obvlada Poslovník toliko, da točno ve, da lahko napade takrat, ko se nihče ne more braniti z repliko. Tak je pač naš poslovnik. Zaradi tega, kolega Han, ti moram za drug del izreči opomin. / oglašanje iz dvorane/ Za prvi del pa ne; prvi del je sprejemljiv, za drugi del pa opomin. Sedaj gremo naprej, sedaj jih bom prebral malo več, ker je kar nekaj tistih, ki so se odjavili.

Najprej ima besedo gospa Suzana Lep Šimenko, pripravita naj se gospod Ljubo Žnidar in gospod Janko Veber.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Veliko je bilo v zadnjih tednih, že kar mesecih, rečeno na temo sanacije bančnega sistema. V preteklosti smo zelo radi uporabljali pojem bančna luknja. Sedaj pa mislim, da je prišel čas, da pa mi tej bančni luknji na nek način naredimo dno. Tako, da se mi zdi mogoče ta na nek način zaključna, na drugi strani pa začetna faza, ki je izjemno pomembna. Da je do tega stanja v bančnem sistemu prišlo, vemo, kje so razlogi. Krediti so se dodeljevali po prijateljskih vezeh posameznikom in podjetjem. Banke zagotovo niso imele za vse iste kriterije pri podeljevanju kreditov. Bom rekla, navadne državljanke in državljani niso mogli kar tako pridobiti kredita z ugodno obrestno mero in brez ustreznega zavarovanja, kot se je to drugače dogajalo. Žal so pač banke v zavarovanja jemale vse mogoče stvari, neustrezno ovrednotene nepremičnine in zelo različne premičnine, tudi brez vrednosti. Uprave bank, lahko rečemo, da so očitno banke vodile nestrokovno, negospodarno; organi nadzora, nadzorni sveti tudi svoje naloge niso opravljali. Banka Slovenije, ki pa opravlja vlogo regulatorja in bi morala svoje delo opravljati učinkovito, neodvisno, strokovno in v skladu z zakonodajo, pa je kot regulator odpovedala. V primeru stanja v bančnem sistemu je zagotovo nevestno delo opravljalo več ljudi – od uprave, nadzornih svetov in do regulatorja bank. Ampak v tem primeru ne gre za neke male napake. Gre

za zelo veliko škodo, ki je ogrozila naše javne finance in s tem tudi vse državljanke in državljane. Vsi se zavedamo tega, da je zdrav bančni sistem še kako pomemben za posameznike in naše gospodarstvo. Mora pa biti deležen zaupanja, za katerega verjamem, da je v tem primeru, in da ga v tem trenutku še vedno ni deležen. Temeljiti mora na zdravih temeljih, na poštenem, pravičnem kreditiranju z ustreznim zavarovanjem. Breme vseh teh nezavarovanih kreditov pa nosimo vsi mi. In kar je še huje, do danes nihče za to ni odgovarjal; ne na strani uprav bank, ne na strani nadzornih svetov in ne na strani Banke Slovenije. Danes so pogoji bank pri podeljevanju kreditov pogosto zelo nesorazmerni. Vem za primer, navaden kredit za avto v vrednosti 10 tisoč evrov, na eni strani so zahtevali zavarovanje zavarovalnice ter še poroka. Bi rekli, da gre za zelo nesorazmerno, in bi se v tem primeru vprašali, kje pa je tukaj pravičnost.

5 milijard smo vložili v sanacijo bank. Kaj je tisto, kar je najhuje, je to, da teh 5 milijard najverjetneje ne bo dovolj, ker vemo, da imamo ponovno več kot 4 milijarde teh slabih kreditov v slovenskih bankah. Seveda se vsi tega zavedamo, da če bi mi teh 5 milijard vložili kam drugam, v neke dobre projekte, morda v infrastrukturo, bi na našem koncu avtocesta Draženci–Gruškovje že bila. Ne bi bil problem s tretjo razvojno osjo, lahko bi imeli več urgentnih centrov ali pa sploh ne bi govorili o krčenju nujne medicinske pomoči izven mestnih središč. Ne bi se spraševali, če imamo denar za pripravništva in na ta način mladim onemogočamo obvezno opravljanje pripravništva, ki je pogoj, da lahko v nadaljevanju sploh opravljajo strokovni izpit. Lahko bi govorili o večdesettisočih novih delovnih mestih, lahko bi govorili o zmanjšanju obremenitve plač, o višjih neto plačah. Žal temu pač ni tako. Visok znesek, potreben za sanacijo bančnega sistema, številne objave glede domnevnih nepravilnosti pri ugotavljanju kapitalske ustreznosti so seveda zamajale zaupanje v samega regulatorja našega bančnega sistema. Pa bom ponovila podatke, ki so bili objavljeni v časniku *The Economist*. Banka Slovenije se po kriteriju števila zaposlenih v centralni banki uvršča v sam svetovni vrh. Na 100 tisoč prebivalcev jih imamo kar mi 21,6; če vzamemo primerjavo s švedsko banko, ima 4,1 zaposlenega na 100 tisoč prebivalcev. Državni zbor mora sprejemati izjemno pomembne odločitve v zvezi z reševanjem bank v slovenskem bančnem sistemu. Vse dokapitalizacije so se potrjevale tukaj, v Državnem zboru. In ravno zato se mi zdi še kako nujno, da se danes potrdi ta sklep o odreditvi parlamentarne preiskave. Zakaj? Šlo je za oškodovanje javnih financ, oškodovan je bil proračun Republike Slovenije in s tem so bili oškodovani vsi državljani in državljanke.

Kaj bomo dosegli s to parlamentarno preiskavo? Prvič, ugotovili bomo, ali je Banka Slovenije kot regulator ukrepala pravilno ali ne.

Ugotovili bomo, koliko je bilo teh kreditov, komu so bili dani in pod kakšnimi pogoji – vsi ti sporni krediti in tudi sporne garancije. Ugotovili bomo, kakšna je bila posojilna politika bank. In kar je zelo pomembno, kdo je odobril in podpisal te sporne kredite, kakšna je bila tu vloga uprav in nadzornih svetov. Ugotovili bomo tudi, zakaj po prvi sanaciji bank ni prišlo do dogovorjene privatizacije, dogovorjene iz leta 2001. Pa tudi, zakaj, kje so razlogi, da je prišlo do prisilne likvidacije Probanke, Factor banke in tako naprej. Torej, ugotovili bomo celotno sporno kreditiranje in kdo so odgovorne osebe.

Moram reči, da me izjemno veseli napovedana podpora tej preiskovalni komisiji in se že veselim nadaljevanja tega dela. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj ima besedo gospod Ljubo Žnidar.

Pripravita naj se gospod Janko Veber in gospa Eva Irgl.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovani kolegice in kolegi!

Poskušal bom biti čim bolj enostaven in nazoren. V letu 2008 je bila država zadolžena za 8 milijard; tri leta kasneje, v letu 2011, za 16 milijard. V tistih treh letih smo pridelali 8 milijard dodatnega dolga. V naslednjih treh letih smo pridelali 14 milijard dodatnega dolga. Skupni dolg države je konec leta 2014 znašal že 30 milijard. Danes je bilo iz razprave vladajočih poslanskih skupin razbrati, da je glavni krivec za ta porast našega zadolževanja evropska in svetovna ekonomska ter gospodarska kriza. To je bilo danes razbrati iz vseh razprav ostalih razpravljavcev. Osebnostno pa menim, da temu ni tako in da smo si v veliki meri krivi sami. Pa bom navedel samo dva glavna vzroka, ki sta po mojem pripomogla k tako veliki zadolženosti. V zadnjih šestih letih ni bilo sprejetega niti enega ključnega reformnega ukrepa, ki bi izboljšal poslovanje naše države. Kjer bi se morali nizati ukrepi in uravnotežiti javne finance, se to v zadnjih šestih letih ni zgodilo. Kot drugo, v zelo veliki meri so vzrok nepravilnosti v bančnem sistemu. Eden ključnih in zelo pomembnih vzrokov! Če bi banke ravnale gospodarno, bi imeli danes v žepu 5 milijard. Ne bi jih imeli v žepu, ampak bi s temi 5 milijardami lahko zgradili drugi tir železniške povezave Divača–Koper, ki je ocenjen na milijardo 400 tisoč. S tem denarjem bi lahko zgradili oba manjkajoča avtocestna priključka proti Hrvaški: Draženci–Gruškovje in odsek Postojna–Jelšane. S tem denarjem bi lahko zgradili tretji pomol v Luki Koper in s tem denarjem bi lahko zgradili del tretje razvojne osi na južnem ali na severnem odseku. 5 milijard je veliko denarja. Danes pa iščemo denar za te investicije, ki so nujno potrebne, ki so cokla gospodarstvu in razvoju Slovenije. Tukaj bi jih morali poiskati. Po mojem mnenju bo parlamentarna preiskava premalo, zato tudi z moje strani apel predvsem za vladajoči del koalicije, da je tukaj potrebna še

datna proaktivnost za dodatne ukrepe, da se ugotovijo nepravilnosti v bančnem sistemu. Spomnimo se nazaj, ko je bila zavrnjena pobuda, da se odprejo določeni podatki, da se razkrijejo določene bančne nepravilnosti; pa smo bili pri tistem poizkusu zavrnjeni. To menim, da ni pot, ki pelje k reševanju in razkritju nepravilnosti, zaradi tega menim, da je tudi ta parlamentarna preiskava dobra, da bo odkrila ali rešila vsaj del tistih nepravilnosti, ki so se v bančnem sistemu zgodili.

Prihajajo tudi novi dogodki. Poglejmo si primer negativnega mesečnega euribora zadnje tri mesece. Nihče, verjamem, tudi finančni strokovnjaki ne znajo povedati, kaj bo to pomenilo v prihodnosti; ali bo to še dodatek k novi bančni luknji. Če smo tukaj natančni, bi se morali z negativnim euriborom krediti poceniti. Tukaj je veliko neznan v prihodnosti in naj parlamentarna preiskava dobro opravi svoje delo, da zaščitimo slovenski evro, ki je še kako pomemben za okrevanje naše države.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravi naj se gospa Eva Irgl in za njo gospod Danijel Krivec.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

V besedilu predloga sklepa za uvedbo parlamentarne preiskave o delovanju našega bančnega sistema je navedeno, da gre za časovno obdobje od 1. 1. 1997 do dneva odreditve predmetne parlamentarne preiskave; torej predvidevam, da do današnjega dneva. Mogoče res na prvi pogled izjemno dolgo obdobje, ampak vendarle po svoje logično. Če se spomnimo, kako smo pristopili k temu, ko smo se osamosvojili, da uvedemo privatno ter državno lastnino. Najprej je bilo treba družbeno lastnino preoblikovati v privatno in državno. Ravno vsi ti dogodki so med seboj od takrat izjemno tesno povezani. Vsi se najbrž še spomnimo uvedbe certifikatov. Velika večina državljanov in državljanek je dobila certifikat za vso vloženo delo, ki je bilo delo generacij pred tem, da je bilo to premoženje ustvarjeno. Nekateri so imeli smolo pri tem, ker niso imeli botrov, in so te certifikate s težavo unovčili ali pa s težavo dobili kaj veliko denarja za certifikat. Drugi, ki so imeli botre, so dobili posojila pri bankah in odkupili številne certifikate in s tem, lahko rečemo, tudi obogateli. Ampak vendarle, banke so najele te kredite v tujini in ti novi lastniki so to družbeno premoženje, ki so ga dobili preko certifikatov, pravzaprav izčrpavali. Prišli smo tudi v situacijo, ko so mnoga podjetja zaradi tega propadla, ker se ni vlagalo v razvoj. Številni so izgubili delovna mesta, številni so bili preseljeni na druga delovna mesta ali v druge organizacije. In zanimivo, da ti, ki so dobili kredite za to, da so odkupili to premoženje, jih tudi bankam niso vračali. In vmes so tudi prepredajali ta podjetja številnim špekulantom in

vse te obveznosti do botrov in tem špekulantom, ki so nakazovali denar v davčne oaze, je bilo treba poplačati njihov trud. Zato so številna naša podjetja propadla. Ker so bili ti krediti najeti večinoma v tujini in če se posledično potem zaustavimo v tistem trenutku, ko smo se pred kratkim srečevali s tem, da so nam tujci ocenjevali terjatve v naših bankah, je res nenavadno, da smo močno pri našem bančnem sistemu vpeti prav na posle preko tujine; in da nam morajo res tujci povedati, kakšen dolg imajo naše banke oziroma koliko slabih terjatev imajo naše banke. Tega ne znamo sami?! Jaz preprosto tega ne verjamem. Vendar dejstvo je, da so nam tujci ocenili, koliko potrebujemo. In potrebujemo toliko, kolikor so predlagatelji tudi v svojem gradivu navedli – 5 milijard. Ampak brez resnih podlag, kako so tujci prišli do te ocene. Jaz sem sicer na zaprti seji Državnega zbora, ko ste me razreševali kot ministra za obrambo, povedal, kako je prišlo do teh 5 milijard. Danes je odprta seja, pa tega ne bom povedal, ampak takrat sem povedal, na kakšen način se je prišlo do teh 5 milijard. Želim pa povedati naslednje, da so tuji finančni izvedenci močno podcenili te terjatve; in tako podcenjene so tudi prenesene na našo slabo banko. In ta naša slaba banka močno podcenjene terjatve prodaja naprej, razliko pa plačujemo mi vsi, kajti država se je zadolžila zato, da to razliko lahko pokrivamo bankam. Mi smo pravzaprav ponovno dokapitalizirali te banke in zato je prav, da ves ta proces dejansko pogledamo od leta 1997 – pa mogoče bi bilo še kakšno leto prej lahko vključeno – pa vse do danes. Dejstvo je, da se poleg tega procesa, ki sem ga na kratko želel opisati in je potekal skozi zgodovino osamosvajanja Slovenije, ta hip dogaja tudi to, da sočasno država prodaja tudi naša najboljša podjetja. In če vemo, da se to dogaja v trenutku, ko so naše banke dokapitalizirane toliko, da pravzaprav niti ne vedo, kam s tem denarjem, ga pa ne vlagajo nazaj v gospodarstvo, vam lahko mirne duše povem, da ne bi bilo treba prodati Mercatorja, ker je imel 1 milijardo že svojega premoženja, kolikor je bil tudi dolg Mercatorja. Pet milijard smo dali v banke, lahko bi se tudi ta dolg normalno servisiral, ne bi bilo treba prodati pivovarne Laško in Uniona, ne bi bilo treba prodati Dela, ne bi bilo treba prodati Heliosa, Aera, Fotone, številnih naših izjemnih in eminentnih podjetij, ki so prešla v last tujcev. Kako to, da s slovenskim bančnim sistemom tako močno tujci razpolagajo? To je res eno od vprašanj, na katerega upam, da bomo tudi skozi delo v tej komisiji dobili jasen odgovor in rešili to, kar se še rešiti da. Glede tega izjemno dolgega obdobja sem pa vendarle prepričan, da se tudi znotraj tega dolgega obdobja da izluščiti tudi konkretne primere, ki bi se jih dalo v relativno kratkem času obelodaniti. Če se spomnimo, smo bili pred kratkim deležni kar veliko kritik v državnem zboru, ker smo sprejeli zakon, s katerim smo želeli preprečiti izplačilo enega milijona evrov nagrade gospodu Kramarju,

bivšemu predsedniku uprave Nove Ljubljanske banke. Ustavno sodišče je ugotovilo, da mu ta nagrada pripada, ker gre za pridobljeno pravico. In res je tako. Gre za pridobljeno pravico in noben zakon ti tega ne more vzeti; razen če ne dokažemo javnega interesa. Takrat lahko posežeš tudi za nazaj. Jaz sem zadovoljen, da so predlagatelji v svojem gradivu zapisali tudi pomen javnega interesa v drugi točki, rimska dve – parlamentarna preiskava je javnega pomena oziroma je v javnem interesu. Zelo pomembna določba. Za javni interes pravijo, v oklepaju – Večinski interes državljanov je, da domače gospodarstvo učinkovito deluje, da se ustvarjajo nova delovna mesta, da se plačujejo davki, skratka, da se zagotavlja dolgoročna rast blaginje prebivalstva. To je samo eden od teh odstavkov, ampak dovolj, da imamo to določbo javnega interesa v tej parlamentarni preiskavi. Sam pa si upam trditi, da bomo javni interes v primeru Kramarja lahko zelo dobro utemeljili tudi s tem, ker je zaradi slabih terjatev bank prišlo do tega, da so številni izgubili delovna mesta, da so številni na robu preživetja; da je pravzaprav zaradi tega, ker moramo vlagati denar v sanacijo bank, premalo sredstev za znanost, za razvoj tehnologij, da je premalo sredstev za naš pokojninski sistem, ki ga moramo vedno znova reševati in se spraševati, ali bomo lahko ljudem zagotavljali v prihodnosti pokojnine. Če pogledamo našo najmlajšo generacijo oziroma mlajšo generacijo, ki stopa na svojo karierno pot, ugotavljajo, da jim ne omogočamo neke normalne, uspešne kariere v Sloveniji. Vse to, sem prepričan, lahko dokažemo znotraj tega sistema, ki se je dogajal v teh zadnjih dobrih dveh desetletjih, ali če gremo od leta 1997 naprej, nekaj manj kot dve desetletji, ker je pač ta datum naveden. Če kaj, lahko povem, je res cilj, ker sem bil eden tistih poslancev v Državnem zboru, ki smo bili nekako izpostavljeni; češ, poglejte, sprejeli ste zakon v primeru Kramarja, ki ga je Ustavno sodišče zavrnilo, in s tem ste omogočili, da ima gospod Kramar še vedno tisti milijon evrov lepo varno shranjen pri sebi. Ja, resnično imam zelo velik interes, da dokažemo javni interes in da predlagamo zakon v Državnem zboru, s katerim bomo lahko utemeljili, da je dobil to nagrado neupravičeno izplačano, ker je veliko prispeval – po vsej verjetnosti, to je sum – k temu, da so nastale slabe terjatve v naših bankah in da smo te slabe terjatve vsi mi morali poplačevati.

Zato pozdravljam današnjo veliko pripravljenost vseh poslanskih skupin, da se ustanovi ta preiskovalna komisija, in pravzaprav si želim, da začne delovati čim prej. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Eva Irgl. Pripravi naj se gospod Danijel Krivec, za njim pa gospod Franc Breznik.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Bančna luknja je velika 5 milijard evrov. Do sedaj smo že dvakrat sanirali bančni sistem od osamosvojitve dalje in vsaj pri drugi sanaciji se je to dogajalo zlasti zaradi tega, ker so se podeljevali sporni krediti posameznikom in podjetjem, ki potem teh kreditov bodisi niso bili zmožni odplačevati bodisi jih celo niso želeli. Treba je reči bobu bob in povedati, da uprave bank niso delovale odgovorno ves ta čas in niso delovale gospodarno. Nadzorni organi, ki so tisti, ki bi morali opozoriti na napake, ki so se dogajale znotraj bančnega sistema, pa svojega dela niso opravili tako, kot bi ga morali. Skratka, znotraj bančnega sistema so se dogajale velike nepravilnosti; odgovornosti za nastalo situacijo pa do sedaj ni prevzel še nihče, organi pregona pa tudi zelo počasi iščejo odgovorne. V prejšnjem mandatu Državnega zbora je preiskovalno komisijo glede bančne luknje vodil kolega Pogačnik in, žal, takrat komisija ni mogla priti do konca vsega, ker so bile vmes predčasne volitve. Treba pa je tudi povedati, spoštovani kolega Veber, da ste zavrnili možnost, da se vmesno poročilo o zlorabah v bančništvu, ki ga je sprejela preiskovalna komisija, obravnava tudi na seji Državnega zbora. In kaj nam to pove? Pove nam tudi to, da je sprega med politiko in temi spornimi krediti in vsem, kar se dogaja v zvezi s tem, zelo močna. Seveda tega ne govorim na pamet. Poglejmo primer nekdanje vidnega politika, včasih je sedel tukaj v prvi vrsti, eno leto, bil je kandidat za mandatarja, pa mu ni uspelo, ker ni znal dovolj dobro seštevati, ampak ta gospod je sam prostodušno priznal, da je klical okoli, da se mu podeli eden od teh spornih kreditov za projekt Stožice, za katerega smo kasneje ugotovili, da je nasedli projekt. Ampak ali kdo odgovarja za to? Ali gospod Jankovič že odgovarja za to? Zaenkrat ne poznam še nobenega, ki bi odgovarjal za večmilijardno bančno luknjo in tudi za to, da je nekdo vplival po političnih linijah, da se je nekomu dodelil kredit.

Zakaj je tako pomembno, da danes ustanovimo preiskovalno komisijo o bančništvu oziroma o zlorabah v bančništvu? Prvič zaradi tega, ker je to pomembno zaradi transparentnosti. Nekaj dni nazaj smo v tem državnem zboru obravnavali zakon o bankah. Vsi veliko govorite zlasti v Stranki modernega centra, da je potrebna transparentnost in preglednost na področjih poslovanja, ampak ko pa je treba o tem glasovati, glasujete proti. Tako boste glasovali proti zakonu o bankah, se pravi, da bi banke dale potrebne dokumente, da bi ljudje oziroma mi, ki tukaj ne nazadnje tudi potrjujemo, recimo, dokapitalizacijo bank, dejansko imeli vpogled, kaj se je dogajalo, in to tudi zaradi tega, ker imajo državljanke in državljani pravico vedeti, kam je šel njihov denar. Ampak vi ste proti tej transparentnosti. Tako kot boste danes glasovali tudi proti zakonu

o transparentnem poslovanju znotraj notarjev in odvetnikov. Tudi proti tej transparentnosti ste. Res je, govoriti je lažje, kot potem nekaj v resnici narediti. In tukaj bi jaz pričakovala, da bo končno pa vendarle narejen že ta preskok od besed k dejanjem.

Zakaj je še potrebna ustanovitev te preiskovalne komisije? Ugotoviti je treba na kakšen način in pod kakšnimi pogoji so bili podeljeni krediti, bančne garancije in tako naprej. Očitno državljanke in državljani drugače ne bodo dobili vseh odgovorov, ker celo Banka Slovenije ne želi dati podatkov. Zato je kolega Pogačnik v prejšnjem mandatu imel tudi velike težave. Ne sodišča, ne banke niso dale svojih podatkov. In ko zahtevamo, da se sprejme oziroma predlagamo zakon, ki bi dovoljeval, da bi prišli do teh dokumentov, ravno zaradi transparentnosti in ker smo dolžni to storiti zaradi vseh davkoplačevalcev, glasujete proti. Zakaj je pomembna preiskovalna komisija? Preveriti je treba zakonitost delovanja bančnega sistema v večinsko državni lasti in ugotoviti, kdo so bile osebe, odgovorne za poslovanje. Že prej sem omenila uprave bank in nadzorne organe. Nihče se ni izkazal. Uprave bank ne zaradi tega, ker so kar tako na lepe oči dajale kredite in po politično prijateljskih linijah, nadzorni organi pa niso svojega dela opravili zato, ker so očitno ščitili uprave, namesto da bi jih nadzirali. Ščitili so očitno tudi posameznike znotraj politike. In to se počne še danes. Zato ne pridemo do nekaterih rezultatov.

Ugotoviti in preveriti je treba vpliv javnih funkcionarjev in funkcionarjev na delovanje in poslovanje bančnega sistema. Že prej sem omenila nekdanjega visokega politika, ki je želel postati mandatar, da ne govorim recimo o navezi, ki je bila zadnjič omenjena, bratov Dragonja in tako naprej. To so vse politične povezave, o katerih je treba spregovoriti in potem najti tudi odgovornost. Preveriti je treba, kako je potekalo pokrivanje izgub. Ali je to potekalo na primer preko višjih stroškov poslovanja bank? Tudi to moramo preveriti. Preveriti in ugotoviti je treba vpliv povezanih oseb in ne nazadnje je treba preveriti razloge za nadzorovano likvidacijo Factor banke in Probanke.

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, niste dali podpisov pod preiskovalno komisijo, da bi se takoj odredila in ustanovila. Zlasti sem jaz osebno to pričakovala od največje koalicijske stranke, Stranke modernega centra, ker ima v svojih vrstah posameznike, ki vedo vedno veliko povedati o transparentnem preglednem delovanju in so tudi borci na nek način za transparentno delovanje. Vendar nihče od teh borcev ni dal svojega podpisa pod preiskovalno komisijo. Seveda lahko to politično razumemo kot taktiko, da ste se vendarle potem odločili, da boste samo potrdili preiskovalno komisijo danes v Državnem zboru, zato da boste lahko nekoga sebi všečnega nastavili za predsednika preiskovalne komisije. In mogoče

bo ta predsednik preiskovalne komisije potem že vedel, kaj mu je odkriti in kaj je treba prikriti. Preiskovalno komisijo je treba ustanoviti. To smo dolžni državljanom in državljanom.

Ne glede na to, da niste dali podpisov takoj v začetku pod preiskovalno komisijo, se vam zahvaljujem, da boste danes pa vendarle glasovali za to, da se ustanovi. Najlepša hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika. Gospod Janko Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Replika oziroma upam, da tudi dokončno pojasnilo, da bo odpravljen ta dvom, ki je bil izpostavljen že na prejšnji točki, ko smo se pogovarjali o Zakonu o bančništvu. Samo na kratko. Poročilo komisije je bilo posredovano 17. 6. 2014, to je vmesno poročilo za obravnavo. 1. 7. 2014 je bila vložena zahteva za sklic izredne seje zbora na moj predlog kot predsednika Državnega zbora, ker je komisija to želela uvrstiti na dnevni red, pa sem jo opozoril, da ne gre, ker je treba vložiti zahtevo za izredno sejo, da se to lahko uvrsti na dnevni red. Torej na moj predlog je bil predlagatelj obveščen, da je treba zbrati podpise za sklic izredne seje. Na 104. seji Kolegija je bilo dogovorjeno, da se ne podlagi te zahteve s to točko širi dnevni red že sklicane 71. izredne seje zbora, ki je bila 4. 7. 2014. Vendar širitev ob določitvi dnevnega reda 71. izredne seje ni bila izglasovana. Zato sem kot predsednik Državnega zbora 4. 7. sklical 72. izredno sejo za 15. 7., torej po volitvah. Skrajni rok za izvedbo te seje pa je bil 16. 7. 2014. In kaj se je potem zgodilo? Predlagatelji za sklic izredne seje ste umaknili zahtevo za sklic izredne seje. Kot predsednik Državnega zbora sem izpolnil prav vse, kar je bilo treba, da bi do obravnave tega poročila prišlo. Žal ste predlagatelji ocenili, da po volitvah ta seja ni več potrebna in ste umaknili zahtevo za sklic izredne seje. To je resnica, to je dejstvo in upam, da smo s tem tudi to poglavje danes zaprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec, pripravi naj se dr. Vinko Gorenak.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav vsem kolegicam in kolegom!

Mislím, da je pred nami ena zelo pomembna odločitev o tem, da odredimo to parlamentarno preiskavo, ki bo odstranila nekatera dejstva na tem bančnem področju. Iz predhodnih razprav in stališč je bilo sicer razbrati, da to podpirate, vendar jaz še vedno nekako dvomim, kajti v preteklosti smo že večkrat obravnavali primere bančnih tajnosti in problemov, ki nastopajo znotraj tega, in so bile razprave vedno v smeri, da se vsi strinjamo, da je treba določene podatke pridobiti, in to

predvsem tam, kjer gre za davkoplačevalski denar, ki je usmerjen v posamezne sanacije. Te razprave so bile zelo obširne v tem Državnem zboru, vendar ko smo prišli do točke odločanja, je večinsko koalicija take predloge zavrnila. To je bilo tako v primeru Probanke kot v primeru Factor banke. Takrat ste se vsi strinjali, da gre za dve privatni banki, ki jih saniramo z davkoplačevalskim denarjem, in da bi bilo prav, da dobimo tudi podatke in vpogled v to, kaj se s tem denarjem državljanov sanira. Vendar ko smo predlagali posamezne sklepe, ki bi to tudi udeležili, ste glasovali proti. Zato vam bom jaz zaploskal oziroma se veselil šele takrat, ko bo glasovanje zaključeno, navkljub temu da vsi govorite o podpori tej preiskovalni komisiji. Mislim, da je ta preiskovalna komisija dejansko nujna, kajti v teh 13 točkah, ki so bile lepo obrazložene s strani predlagatelja, so dejansko evidentirani vsi problemi, ki so nastajali, kot je bilo povedano, od leta 2007, ko se je zaključila dejansko prva sanacija bank. Verjamem, da državljanom nikakor ni jasno, kako lahko pride do tako velike luknje v državnih bankah, ob dejstvu, da imajo lastne izkušnje, ko gre do najemajo kredite v teh istih bankah. Takrat morajo izpolniti ogromno obrazcev, dati vsa zagotovila, zavarovati svoje kredite s poroki, s premoženjem in tako naprej, in njim enostavno ni jasno, kako se na drugi strani lahko v državnih bankah naredijo tako velike luknje, ne da bi kdorkoli odgovarjal oziroma da bi prišlo do kakršnegakoli unovčenja premoženja, ki je bilo dano v zavarovanje. Mislim, da to večini državljanov ni jasno, zato je prav, da se ta dejstva osvetlijo in skozi parlamentarno preiskavo tudi pride do ugotovitev, zakaj se to lahko v državnih bankah dogaja.

Prej se je kolega Veber sicer spustil še nekoliko bolj v zgodovino, govoril je o certifikatih in o tem, kako ljudje v nekem obdobju dejansko niso imeli vpogleda, kaj imajo v rokah. Vendar so že takrat določeni poučeni, vi ste jih imenovali botri, veliko vedeli o tem, kaj s temi certifikati narediti. Eden izmed zelo eminentnih govornikov na tem področju, ki še vedno tudi zdaj ob določenih priložnostih pove svoje mnenje in ga vi zelo veselo citirate, je bil gospod Mencinger. Takrat je govoril o tem, da so ti papirji dobesedno za nekaj obrisati. Ampak ta gospod še vedno govori tudi zdaj v primeru lastninjenja posameznih podjetij na podoben način. Se pravi, treba se je vprašati, kdo je pravi boter za nekatere rabote. Ta gospod Mencinger je tudi eden izmed prvih privatizatorjev, kajti pravni inštitut ekonomske fakultete je dobil zasebne lastnike že tam 1992, 1993 ko je na drug način ta isti gospod govoril o tem, da so certifikati za v smeti. Tako da ta stvar bo še zanimiva, če bomo res posegali tako daleč nazaj v teh zgodbah. Kot je bilo prej povedano, sanacija bankem leta 1996 je dejansko te naše državne banke postavila v neko primerljivo zgodbo z evropskimi bankami, vendar se tisti drugi korak, da v teh bankah država ostane

samo s kontrolnim deležem, se pravi 25 plus 1 delnica, ni zgodil. Verjetno bomo vsi z zanimanjem ugotavljali, zakaj se to ne dogaja. Zanimivo bi bilo tudi, da se je kolega Veber ves čas vrtel o enem milijonu, ki je bil izplačan gospodu Kramarju. Mislim, da je bila ta individualna pogodba sklenjena v nekem obdobju, ko je bil v nadzornem svetu te banke tudi nekdo iz vaše opcije, gospa Metka Tekavčič, ki je v tem času dekanja Ekonomske fakultete in ki je v svoji izjavi celo dejala, da prevzema vso odgovornost za to pogodbo. Se pravi, da ti naslovi obstajajo, in je prav, da se povabijo v to preiskovalno komisijo, da povedo kaj menijo glede tega. Zanimiva je tudi njena izjava, kajti od leta 2001–2005 je bila v nadzornem svetu, da so oni resno delali in strokovno. Sedaj pa vsi ugotavljamo, da je bilo veliko stvari v tistem obdobju na nek način nestrokovnih. Mogoče je šlo tudi v določenih primerih mimo teh nadzornih svetov in je šlo po neki botrski liniji v čudne vode. Absolutno bo ta preiskovalna komisija verjetno dala marsikateri zanimiv odgovor, ki ga na nek način vsi pričakujemo. Tudi tega da v obdobju zadnjih deset let ugotavljamo, da dokapitaliziramo banke, sprejemamo poročila, vendar kot poslanci sprejemamo odgovornost za te sklepe, ne smemo pa dobesedno vprašati, kaj se s tem denarjem dogaja. In to je neka anomalija, ki mislim, da v evropskem prostoru nima mesta, vendar je bilo vedno stališče, da so to neke bančne tajnosti, do katerih tudi poslanci nismo upravičeni, navkljub temu da podpišemo pravila, ki veljajo za zaupne podatke. Na drugi strani pa, ko pride do težave, mimo stisnemo in podpremo dokapitalizacijo – v zadnjih primerih več milijard, da nekdo pokrije nekatere luknje, mi pa o teh luknjah enostavno ne smemo nič vedeti. Zato je prav, da ta komisija vse to na nek način razišče, da se najde tudi odgovornost, kjerkoli že je. Bo pa verjetno v nadaljevanju treba tudi na področju zakonodaje še dodatno verjetno spremeniti kakšen zakon, verjetno v Zakonu o bankah. Če bo volja, kot je bila izražena v stališčih, verjamem, da bomo skupno tudi kakšno zakonsko materijo spremenili, da bo ta komisija imela možnost vpogleda v to, kaj se dogaja. Prej je bilo opozorjeno, da niti sodišča niti preiskovalni organi ne dobijo vseh podatkov v določenih primerih. Iz tega razloga je tudi jasno dejstvo, da še ni nobenega sprossenega primera, kajti če ne pride inštitucija, ki preiskuje, do podatkov, tudi ne more dati ovadbe. Ovadeni so tisti najbolj nizki uradniki, pri katerih se odgovornost zelo hitro ugotovi, za te visoke botre pa za enkrat velja še vedno, da so nedotakljivi in da se teh podatkov pač enostavno ne da pridobiti, ker je to neka bančna tajnost. Zato še enkrat apeliram, da verjamem v to, da je bilo vaše stališče, da boste to podprli, resno, in da bomo na koncu soglasno to preiskovalno preiskavo podprli, na drugi strani pa tudi, da bomo v primeru, ko ugotovimo, da so določene zakonske ovire, tudi v tem primeru skupno

nastopili in zakonske ovire odpravili, da pridemo enkrat do podatkov, ki bodo razkrili vse te zgodbe.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za repliko je prosil gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala. Samo na kratko.

Jaz sem ostal v okviru vsebine parlamentarne preiskave in govoril o tem, kako so se najemali krediti, ki se potem niso poplačevali v bankah, zato da so odkupovali podjetja in tudi certifikate. Ker ste navajali gospoda Mencingerja, ja, zelo jasno stališče ima o tem, kakšne posledice je to imelo za naš bančni sistem in zagotovo se bom oprl na stališče Mencingerja tudi v nadaljevanju delovanja te komisije, v kateri, če bom imel možnost, bom imel možnost tudi spremljati delovanje te komisije.

Kar se tiče vseh tistih, ki so bili v organih upravljanja bank. Ja, vsi so vpeti v to preiskovalno komisijo, nobenih izjem tukaj ne vidim. Pri gospodu Kramarju imam pa res zelo velik interes, da dokažemo javni interes pri tem, da mu je bil neupravičeno izplačan ta znesek. Pravne podlage so očitno bile, ker je Ustavno sodišče to potrdilo, ampak javni interes, pa upam, da je povsem druga dimenzija. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Pripravi naj se mag. Dušan Verbič.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Malo sprenevedanja, pa vendarle. Nekateri ste v nastopih govorili, kako boste podprli to zadevo, torej ustanovitev komisije. Ali ni to malo smešno? Najprej je treba podpisati, potem lahko rečeš, da si zraven. Ne pa, da ko predlagatelj dobi dovolj podpisov in veste, da to morate ustanoviti, saj to morate, to ni glasovanje za ali proti, potem pa rečete, aha, sedaj bomo pa podprli. Se pravi, malo flancate. Kar se tiče pa gospoda Mencingerja, jaz bom zelo vesel, če ga boste še kje citirali, ampak jaz se spomnim tiste njegove najstarejše izjave, ko sem ga še mogoče resno jemal, potem je bilo pa konec. Namreč, on je rekel pred osamosvojitvijo Slovenije: "Ne, ne, tega pa ne počnite, bog ne daj, Slovenci bomo jedli travo, če se osamosvojimo." Za nagrado je postal pa potem podpredsednik. Poglejte, vse kar ta gospod reče, morate okoli obrniti. In isto, kar reče gospod Bavcon, morate okoli obrniti, da dobite resnico. Se pravi, če on reče, da danes sije sonce, takoj kupi dežnik, potem je pa v redu zadeva. No, pojdemo na temo.

Poglejte, govorimo o 5 milijardah, in to drugič. Slovenija je edina država, mislim da, v Evropi, ki je drugič sanirala banke. 5 milijard

smo dali za to. Kaj si lahko država privoščiti s petimi milijardami, verjetno vemo, in ni treba šteti bolnic, ni treba šteti kilometrov cest, ni treba šteti marsičesa, kar bi lahko za ta denar nabavili, kupili ali kakorkoli. 4 milijarde so pa še nekako vprašljive, tako vsaj zatrjujejo bančniki. Jaz bi šel na rezultate. Če 5 milijard izgine, potem bi se moral s tem ukvarjati policijsko-tožilsko-sodni sistem. Vsaj tako bi bilo normalno. Naš policijsko-tožilsko-sodni sistem se s tem ukvarja sedaj že tretje leto. In sedaj pogledajte, za primerjavo. Najprej se je s tem ukvarjal gospod Kozina, in to pol delovnega časa. Potem je dobil pa neke administrativne pomoči in danes po treh letih na tej zadevi delajo celo že trije tožilci. Krasno. Trije tožilci delajo na zadevi 5 milijard. Kako pa pri Patrii? Tam pa trije tožilci pa 17 sodnikov je bilo angažiranih v politično skonstruiranem sodnem procesu tipa 1946. To je isto. Samo tam so jih poslali pred zid in so jih ustrelili. Tukaj je šlo pač za zaporno kazen. In nič drugega.

Danes, torej po treh letih se s tem ukvarjajo trije tožilci. Iz poslanskih vprašanj lahko vidim, da policija oziroma tožilstvo se ne moreta zmeniti, koliko kazenskih ovadb so podali za to zadevo. Policija ima en podatek, pravosodje ima drug podatek. Kaj je res? Bog si ga vedi! Ampak ukvarjajo se s 100 do 150 milijoni. Vse izhaja iz odgovorov na poslansko vprašanje. Skratka, preiskujejo 100 do 150 milijonov od 5 milijard. Ali rabimo tak pravosodni sistem? Ali rabimo to? Po moje ne. In od včerajšnjega dne naprej je verjetno tudi jasno, da je politična dolžnost vseh, ki tukaj sedimo, da na ustavno skladden način naredimo red v pravosodju. Verjetno je to tudi jasno.

Kaj je še povedal gospod Kozina v zvezi s temi slabimi krediti? To je tožilec, ki se ukvarja s tem. On je rekel takole: "Jaz bom do konca leta 2015 končal. Jaz bom opravil z bančnim kriminalom. Pripeljal bom najmanj do faze preiskave." Ampak govori o 150 milijonih. Manjka pa štiri milijarde 850, to pa še manjka. Kdo se bo s tistim ukvarjal, ne vem. Ne vem, kdo se bo s tem ukvarjal. In rekel je še to: "No, saj čez 10, 15 let bodo pa ti primeri na sodiščih." Kaj je torej povedal? Jaz verjamem, da je povedal točno, pravzaprav, saj je edini tožilec, ki se s tem ukvarja. Gospod Fišer se z intrigami, saj to je jasno. Povedal je v bistvu, da nihče ne bo odgovarjal za nič. Po 10, 15 letih zagotovo ne. Zagotovo da ne.

Je pa treba k temu prišteti, v povezavi s tem ne morem mimo včerajšnje izjave vašega predsednika stranke in vlade, ki je rekel: "No, saj se razveljavljajo zadeve. Ali veste, kolikokrat se zadeve razveljavljajo?" Jaz ne vem, ali je normalen ali ni, se bojim, da nekaj z zdravjem ne bo štimalo. Ne bo štimalo nekaj. Enako velja tudi za zadeve, o katerih govorimo z vidika slabih kreditov. Namesto da bi se nekdo zamislil pa aktivno sprejel zakonske ukrepe tako z vidika tistih tajnosti, ne vem, kaj vse se že zavrnili, in neumnosti, ki ste jih naredili, ko davkoplačevalci

lahko dajo 5 milijard, nimajo pa pravice vprašati, kdo jih je ukradel. Pravosodni tožilski sistem pa tega ne preiskuje. Glejte, državo lahko napravimo na ta sistem. Jaz mislim, da smo na dobri poti. Na dobri poti smo, da to naredimo. Zato bi bil verjetno skrajni čas, ne samo da to preiskovalno komisijo ustanovimo, skrajni čas bi bil, da na tej točki, kar sem zdaj rekel, izginilo je 5 milijard, damo jih lahko, ne smemo vedeti, kdo jih je ukradel in nihče jih ne bo preiskoval in nihče ne bo za to kaznovan. Država gre v maloro in vsakdo od nas, in parlament pri tem ni nobena izjema, je dolžan sprejeti ustrezne ukrepe, da se to ne bo zgodilo. Najprej pa danes ta preiskovalna komisija, v nadaljevanju pa, po moji oceni, čim prej, gospod in gospodje, na zakonit in ustavno nesporen način poseg v tožilstvo in pravosodje. In čisto nič drugače, da ne bomo, tudi v bodoče zapravljali takšne milijarde. Verjamem, da bo ste branili gospod Bavcona. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Replika, gospod Janko Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Samo na kratko, gospod dr. Gorenak.

Ja, gospod Mencinger je imel prav. Travo bomo jedli, če bo šlo tako naprej. Če bomo razprodali Slovenijo tujcem, bomo jedli travo. In korektno je, da na to opozarjam, kajti vprašanje se celo postavlja, ali bomo jedli lahko domačo travo ali tujo. Itak smo že prodali velik del živilskopredelovalne industrije, našega trgovca smo prodali, samo še tujo travo bomo lahko očitno jedli v Sloveniji, če bo šlo tako naprej. In na to opozarja gospod Mencinger.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Dušan Verbič, pripravi naj se gospod Uroš Prikl.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Kolegice in kolegi, lep pozdrav.

Praden bom prešel na svojo razpravo, si bom dovolil dve zadevi, vseeno ne bi rekel replika, ampak moram komentirati izjave mojih predhodnikov. Prvo, kar je, je treba reči, da v Republiki Sloveniji smo poslanci tisti, ki smo prvi, ki moramo spoštovati načelo pravne države in tudi ves veljavni pravni red. Res pa je, da če se ugotovijo in če so ugotovljene določene nepravilnosti, smo kot zakonodajni organ tisti, ki lahko vplivamo na spremembo. Vendar dokler veljajo obstoječi predpisi, smo mi tisti, ki jih ne smemo zlorabljeni.

Druga zadeva, ko je bilo govora o parlamentarni preiskavi. Jaz bi vseeno rad tukaj predstavil veljavno določilo, ker mislim, da je prav, da ga vsi vemo. 1. člen zakona o parlamentarni preiskavi pravi: "Parlamentarna preiskava v zadevah javnega pomena se opravi, da se

ugotovi in oceni dejansko stanje, ki je lahko podlaga za odločanje Državnega zbora o politični odgovornosti nosilcev javnih funkcij, za spremembo zakonodaje na določenem področju in za druge odločitve Državnega zbora iz njegove ustavne pristojnosti." Tukaj nikjer ne vidim kreditnih map. Toliko kar se tega tiče.

V zvezi s tem, ko je bilo nekaj polemike, razprave pred dvema dnevoma, pa SMC, pa tako naprej, da nekako ne sledimo želji, da bi prišli do dna in podobno. Pred dvema dnevoma sem zelo jasno izpostavil, cilj SMC in Poslanske skupine SDS je popolnoma identičen, razlika je samo pot. In pot SMC je po načelu veljavne zakonitosti. Kljub vsemu bom še enkrat rekel, za ugotovitev vseh nepravilnosti ni treba imeti za vsak primer tako imenovanih spornih kreditov celotne individualne kreditne mape, temveč interna pravila banke, ki podrobno opredeljujejo proces odobravanja in sklepanja individualnih kreditnih razmerij. Skladno s tem je treba tudi pogledati, kdo je zlorabil oziroma prekoračil pooblastila banke, seveda ob upoštevanju tudi ostalih internih pravil banke, ki to niso kreditna razmerja z individualnim kreditjemalcem. Seveda ob doslednem in pazljivem pogledu, kaj pomeni načelo dobrega strokovnjaka. Ponovno poudarjam, da moramo biti do kreditjemalcev oziroma komitentov bank zelo obzirni pri vpogledih, kaj šele objavi njihovih podatkov. Ker, kot rečeno, vsak od nas ali vsak kreditjemalec, vsak občan ima legitimno pravico zaprositi neomejeni znesek kredita, poudarjam, neomejeni znesek kredita. Morebitna realizacija ali odobritev kot pozitivna odločitev pa je v izključni pristojnosti banke kot druge pogodbene stranke, predvsem skozi njihove procese in tistih, ki to odločajo. Toliko, kar se tega tiče.

Dotaknil bi se rad še glede kreditnih map, podatkov in podobno. Pred dvema dnevoma je bilo rečeno, da skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja, ki je bil uveljavljen 17. 4. 2014, je ravno ta akt omogočil preglednost slabih kreditov bank, ki so v državni lasti – NLB, Abanke, Probanke, Factor banke. In vse terjatve, ki so bile prenesene na Družbo za upravljanje terjatev bank, in tudi tiste, ki bodo še prenesene, je ravno na podlagi tega citiranega zakona omogočeno in po mojih informacijah so tudi že objavljeni določeni podatki, če temu lahko tako rečem, o komitentih ali kreditne mape, ki se tako izpostavljajo, torej podatki, ki so praktično javni: vrednost individualnega kredita, datum sklenitve, posojilojemalec, navedba oseb v kreditnem odboru in tudi končna bruto izpostavljenost neplačnika na dan prenosa na DUTB. Mislim, da se tu sploh ne bi smeli več pogovarjati, kakšna je naša pravica kot parlamenta ali pravica, če temu lahko tako rečem, parlamentarne preiskovalne komisije kot političnega organa.

Zdaj pa prehajam na tisto svojo razpravo, za katero menim, da je prav, da jo povem naglas. V zvezi s tem astronomskim zneskom 5 milijard evrov, ki so jih morali

slovenski davkoplačevalci vložiti v dokapitalizacijo oziroma sanacijo bank, ki so v državni lasti, mislim, da je bilo že toliko povedanega, da je vsaka beseda odveč. Ampak ob tem se res sprašujem, ali ni cena tega javnega interesa za ohranitev državne lastnine res zgolj parola posameznikov oziroma političnih strank, ki na tem vseskozi vztrajajo. Očitno je res državna lastnina magnet in sredstvo za pridobivanje koristi posameznikov na račun večine. Prepričan sem, da se je tudi v primeru bančnega poslovanja zgodilo tisto, kar se preprosto ne bi smelo. In to je, da so posamezniki ali pravne osebe oziroma interesne skupine pridobile nepravilno neverjetne finančne koristi, kar danes občutijo vsi državljani Republike Slovenije. Če za prej naštete banke – pa jih ne bom še enkrat našteval – ne bi obstajal v preteklih letih opevan javni interes za ohranitev državne lastnine, sem prepričan in se pridružujem vsem tistim mojim kolegom, kolegicam, ki so že omenili, se danes ne bi pogovarjali o tako velikem znesku obremenitev slovenskih državljanov in državljanek. Ravno zato sem mnenja, da dokler izvršilna oblast ne bo sposobna in odgovorna upravljati z državno lastnino, še zlasti pa se ne bo aktivno ukvarjala s preprečevanjem in posledično kaznovanje vseh oblik tovrstnega kaznovanja, ni smiselno imeti državno lastnino v pravnih osebah, ki trenutno nastopajo na slovenskem trgu. Glede moje kritičnosti do državne lastnine jo je res treba razumeti zgolj v smeri, da je očitno problem v Republiki Sloveniji vsa ta dolga leta v nosilcih vodenja in odločanja – ampak to je treba postaviti tudi – ter postaviti predstavnikov lastnikov subjektov z državno lastnino. Izkazuje se, da v večini primerov so imele ravno te osebe zgolj osebni in ne javni interes v svojem poslanstvu. Posledice so znane: na eni strani odlivi ogromnih javnih sredstev, na drugi strani pa obremenitev prebivalstva. Dejstvo je, da se je treba temu upreti.

Prepričan sem, da parlamentarna preiskovalna komisija kot politični organ skupaj z vsemi aktivnostmi, zapisanimi v koalicijski pogodbi, vezano na preiskavo bančne luknje in opredelitev individualne odgovornosti ter odločitve sedanje vlade glede sprejetja zakona o preiskovalnih revizijah ter odločitvi o potrebni ničelni stopnji do korupcije v Republiki Sloveniji, bo pripomogla k dejstvu, da se prepreči tovrstna izredno slaba praksa. Splošno znano je, da Republika Slovenija ima tudi v svojem 2. členu Ustave zapisano, da je pravna država, zato pričakujem, da bodo vse institucije v Republiki Sloveniji, ki imajo zakonsko pristojnost, vezano na odkrivanje in pregon zlorab tovrstnih kaznivih dejanj, odločno in pravočasno izvedle v razumnem času vse potrebne aktivnosti, da se sankcionirajo tovrstne nepravilnosti. Od parlamentarne preiskovalne komisije pa pričakujem, da bo skladno z zakonom in poslovnikom s svojo pristojnostjo opravila zaupano delo in resnično ugotovila politično

odgovornost vseh nosilcev javnih pooblastil. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospod Zvonko Lah.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Spoštovani podpredsednik, najlepša hvala za besedo. Kolegice in kolegi!

Če smem na začetku ugotoviti, seveda upam, da bo elan za delo v komisiji neprimerno večji, kot je danes udeležba poslank in poslancev v tem trenutku v tej dvorani. Moram uvodoma povedati, da me pri imenovanju te komisije nekako prevevajo mešani občutki. Seveda tu ni kaj pozitivnega, ko ugotavljamo, da je evidentno izpuhtelo več kot 5 milijard ali več kot pol letnega proračuna države Slovenije. Prav tako ni posebej pozitivna ugotovitev, da smo sedaj v tem trenutku prisiljeni na podlagi minulih slabih nekorektnih odločitev v prodajo dela družbenega oziroma državnega premoženja. Pri vsem tem seveda iskreno upam, da skušnjave pri prodaji ali pa razprodaji ne bodo prehude, še posebej ne pri prodaji ali pa razprodaji bank in da bo tukaj prevladal interes države, predvsem interes za njene davkoplačevalke in davkoplačevalce in tudi za vse pravne subjekte, ki so od bank še kako odvisni. Na drugi strani, kot rečeno, pri teh mešanih občutkih pa me navdaja tudi ena pozitivna vibracija, to pa je, da so vse stranke, slišali smo mnenja, pripravljene v tej komisiji aktivno sodelovati. Upam in iskreno si želim, tukaj delim mišljenje svojih predhodnikov, da ta komisija ne bo sama sebi namen in da se ne bo še enkrat potrdilo tisto geslo, ko nekaj ne želiš narediti, ko nekaj želiš pomesti pod preprogo, ustanoviš komisijo. Nepristransko je treba ugotoviti, kdo se je pri teh poslih pregrešil, in mu oziroma vsem tistim omogočiti, da kazensko in odškodninsko za vsa svoja dela odgovarjajo. Ne nazadnje je to zapisano v koalicijskem sporazumu, ki ga radi citiramo in prebiramo tako podpisniki kot tudi kolegi iz opozicije. Ne nazadnje je to zapisano tudi v osnovnih apostolatih stranke Desus.

Mi v stranki Desus bomo danes manj razpravljali in bomo svojo energijo bolj usmerili v delo te komisije s tremi jasnimi cilji. Da je plod dela te komisije to, da do česa podobnega, čemur smo bili priča v preteklosti, od famoznega leta 1997 pa nadalje, se nikoli in nikdar več ne ponovi, da zadevi jasno in glasno pridemo do dna in da tistega oziroma vse tiste, za katere bo dokazano, da so se pregrešili, obsodimo in zapremo, in ne iz proceduralnih razlogov tudi izpustimo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Zvonko Lah. Pripravi naj se gospod Marko Ferluga.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Jaz bi pozdravil danes ta vaš namen sodelovanja v tej preiskovalni komisiji oziroma podpore tej komisiji vseh političnih strank, tudi pozicije. Vendar se sprašujem, zakaj takega konsenza ni bilo prej, v prejšnjem mandatu ali še prej. Ali so se zabrisale vse sledi za tem denarjem, ki je pač v Sloveniji izginil, pa je zato sedaj na enkrat pripravljenost, da bomo vsi sodelovali in odkrivali nekaj, kar je že dobro skrito. V Sloveniji ni izginilo 5 milijard, v Sloveniji je izginilo 50 milijard na tak ali drugače način. 5 milijard smo morali davkoplačevalci dati v slovenske banke, ki še živijo. Zakaj se sedaj po tolikem času pogovarjamo o privatizaciji, o prodaji državnih podjetij ali deležev državnih podjetij, zakaj nismo tega storili pred petimi, desetimi leti, ko je bila vrednost teh podjetij 5-krat višja, kot je sedaj? Kdo je bil takrat proti, zakaj je bil proti? Zakaj smo uničili večino podjetij v večinski državni lasti? Kdaj so bili sprejeti zakoni, ki so omogočili menedžerski odkup? Od kod se je financiral menedžerski odkup? Iz podjetij, iz dobička podjetij. Namesto da bi šel dobiček za razvoj, je direktor usmeril ta dobiček za odkup tega podjetja. In ko je prišla kriza, ko tega denarja, dobička ni bilo več, potem so prišle na vrsto banke, ki so na dajale na lepe oči kredite. In potem je izginil še ta denar iz bank. Če pogledamo samo gradbeno operativno. Imeli smo nekaj vrhunskih podjetij, gradbenih podjetij, ki bi lahko sedaj gradila na Balkanu, na Bližjem vzhodu in še kje drugje. Če primerjamo s Slovaško, ko je tam prišel evropski denar, so na noge postavili svojo gradbeno operativno, doma gradili, krepili in potem ustanovili sklad in ta podjetja gradijo sedaj po celem svetu. Pri nas smo ta podjetja imeli že zdavnaj, ki so gradila na Bližnjem vzhodu in vsepovsod. Zdaj jih pa nimamo več. Koliko delavcev je šlo na cesto! Kje so bili takrat sindikati, ko je šlo 80 tisoč delavcev na cesto, pa so se borili samo za plače tistih, ki so še ostali. Zdaj smo tam, kjer smo. Od državnega premoženja, ki ga je 11 milijard, bi v vsaki normalni evropski državi letno dobili v proračun od 800 milijonov do milijarde. Pri nas pa nič. Zakaj ne? Kam je šel ta denar? In sedaj smo očitno prišli do situacije, ko je že nevarno, ko ni več česa vzeti, zdaj bomo pa prodali oziroma podarili. Zdaj pa bo prišlo do veleizdaje, ne pa pred petimi leti ali več, ko bi kaj dobili za ta denar. Zdaj bomo pa veseli, da kdo hoče še vzeti in postaviti nazaj na noge ta podjetja. Če pogledamo samo naš proračun, računica je čisto enostavna: na leto rabimo 12 milijard, nekaj čez, s tem, kar moramo vsako leto vrniti izposojenega denarja, milijardo 600 moramo dati za pokojnine iz proračuna, milijardo 100 za socialo, milijardo za obresti na kredite, ki smo jih v preteklosti jemali. In kaj nam ostane? Kaj ostane za investicije? Denarja zmanjkuje za osnovne zadeve, kaj šele kaj drugega. Zdaj se

je začelo centralizirati, za Ljubljano mora biti, za periferijo pa, če bo kaj ostalo. Skladnega regionalnega razvoja, ki so ga imeli polna usta v prejšnjem mandatu ali pa v mandatu Pahorjeve vlade, zdaj ni nikjer. Občini vzamemo investicijski denar, ki je bil izračunan na osnovi indeksa razvojne ogroženosti. Če zmanjšamo bolj povprečnino, več zmanjšamo velikim občinam, z ukinitvijo investicijskega denarja 21. člena pa vzamemo malim občinam, že tako nerazvitim. In potem jim jemljemo še državne institucije. Nazadnje bodo morali še na upravno enoto vsi voliti, ne samo zbirati podpise, da jih bo čim manj, da bodo volili samo tisti, ki so najbližji, ki živijo od socialnih podpor.

Jaz upam, da bo ta preiskovalna komisija naredila kaj za to, da se bo še kakšen evro našel, ne samo krivec, gol in bos. Ko beremo v časopisih, kako je bilo drugod, ki razkrivajo ta kriminal, kako sodišča obsojajo, ko beremo, kako pravi neka kolumnistka na Hrvaškem: "Nekoč si zakotalil šalo o Titu in si fasal par let. Zdaj izvedeš šalo na račun države za par milijard, milijarde izginejo, svoboda govora ostane." Da ne bo svoboda govora tudi ta komisija in se bomo izdihali v parlamentu, pa ne bo nobenega evra, vse bo pokrito in nihče ne bo kriv. Pravijo, da se sledi krvi in denarja ne da zabrisati. Zakaj ne odpremo za tiste institucije, ki bi morale raziskovati, tudi bančnih računov? Tiste ljudi, ki so takrat odobraval kredite. Tiste ljudi, ki so bili odgovorni takrat v bankah – kdo jih je postavil? Kdo je predlagal in sprejel take zakone, da je bilo to omogočeno? Pa se vse skriva. Koliko časa še? Prav zanima me, kako bo sestaviti proračun za leto 2016. Pa ga boste sestavljali tisti najbolj odgovorni, ki ste včeraj prišli sem, ne tisti, ki so 20 let mesarili z državnim denarjem. Ampak treba ga bo sestaviti. Če ga ne boste vi, bodo prišli namesto nas drugi, ki ga bodo morali sestaviti na tak ali drugačen način. Ali bomo peli tisto pesem Še kiki'co prodala bom, pa bo šlo vse, pa bomo postali hlapci, visoko usposobljeni sužnji z diplomami, z doktorati z ne vem čim še vse? To postajamo. Upam, da nas bo srečala enkrat in da tukaj ta podpora ni s figo v žepu, da ne bodo tisti, ki bodo v tej komisiji iz določenih strank, zato, da bodo motilci, ampak da bodo kaj prispevali. Da bo res kaj od tega, ker je zadnji čas. Že sedaj bodo kredite vračali naši vnuki. Če ne bomo hitro kaj postorili, bodo še pravniki ali pa že sedaj morajo pravniki. Vsak Slovenec, ki se rodi, ima takoj na knjižici minus 14 tisoč evrov. Pa se je dvignil prah v časopisju, koliko so občine zadolžene, ki so zadolžene 500 evrov po prebivalcu. Ampak zaradi tistih 500 evrov so šole zgrajene, vrtci, teče zdrava pitna voda, so zgrajene kanalizacije. Kaj je bilo pa narejenega iz tistega minus 14 tisoč evrov? Kje so rezultati? Vse več brezposelnih, standard pada. Ko pogledamo druge države, se večajo stroški javnih gospodarskih služb, položnice komunalnih storitev se povečujejo, zaračunavati je treba amortizacijo. Ko bodo zgrajeni vsi

vodovodi, vse čistilne naprave in kanali bo položnica po predpisih 200 evrov. Lahko v sosednji državi, v Nemčiji, ko je plača 3 tisoč evrov, ali sosednji Avstriji, ko je povprečna plača 2 tisoč 800 evrov. Kako bo pri nas, ko je večina preprostih delavcev na minimalni plači 500 evrov? Ali se bodo odpovedali zdravi pitni vodi? Ali še kaj drugega? Če ne bomo določenih stvari izvedli do leta 2017, lahko pride kazen. V sosednji Italiji je v nekem delu 30 evrov po gospodinjstvu kazen Evropske unije zaradi neizvedene kanalizacije in čiščenja odpadnih voda, ki so jih prevailili na gospodinjstvo, na položnice. Kaj smo pri nas storili na tem področju? Ko sem bil pred slabim tednom na Štajerskem in avstrijskem Štajerskem, na naši meji, ko sem videl, kako so na sončni strani tega hriba posajeni novi vinogradi, tri, štiri leta stare trte, so mi rekli, da je to vse avstrijsko. 30 hektarjev je posajenih. Imajo tudi že v Halozah svoje vinograde. Ali mislite, da hodijo iz Avstrije škropit te vinograde? Ne. Imajo novodobne viničarje, ki to dejajo za ljubi kruhek. In čedalje več jih bo. Tudi govorili so avstrijski Štajerci, kakšne načrte imajo pri nas. Kaj nismo imeli eno sejo odbora pred kratkim, ko smo govorili o situaciji v Halozah, kaj smo naredili z novim operativnim programom razvoja podeželja, koliko bo manj subvencij, kdo se bo še ukvarjal, kdo bo še obdeloval zemljo? Seveda, ni denarja. Če ga ni, se ga ne da deliti. Pa še tisto malo, kolikor ga imamo, ga delimo napačno. Tako da res upam, da bo ta komisija sestavljena in da bo imela pravi namen te zadeve razčistiti. Po drugi strani pa moramo sprejeti take zakone, da bodo spodbujali razvoj, da bodo omogočili bolj stabilne pogoje za razvoj gospodarstva in kmetijstva, da bomo imeli tudi svojo strategijo razvoja kmetijstva, da bo ta Slovenija še naprej obdelana, da si bomo povečali samooskrbo s hrano, da ne bomo odvisni od drugih še na tem področju. Veliko je dela. Najprej je treba razčistiti s preteklostjo. Ne rabimo 70 let nazaj razčiščevati. Dobrih 10, 15 let, kar se tiče finančnega področja, bi bilo pa prav. V poduk tistim, ki prihajajo za nami, da bodo bolje gospodarili, kot so tisti pred nami, in da se bomo zavedali, da je vredno tudi še kaj drugega, ne samo denar. Čeprav je očitno prvo denar, potem pa vse ostalo. Ko pa denarja več ni, če drugega nimamo – kaj nam ostane? Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravi naj se gospod Tilen Božič.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Občutek imam, da je SMC, odkar je tukaj, kriv za vse stvari in dolžan, da vse uredi. To govorim glede na predhodne razpravljavce in razpravo. Ampak naj se povrnem k današnji temi. Predlog sklepa o odreditvi parlamentarne preiskave podpiramo in pozdravljamo v SMC. Mogoče

izgleda kot neka naša mala nerodnost, to pa zato, ker smo verjetno zeleni v politiki, da nismo takoj skočili na prvo žogo v to zadevo. Jasno je, da podpiramo to preiskavo, tudi glede na to, da je bilo v predhodnem sklicu nekaj podobnega v akciji. Gre pa za to, da je treba s strani Državnega zbora in parlamenta dati en velik signal, en velik suport temu, da se jasno pokaže, da smo tukaj vsi, jaz mislim, da tukaj brez izjeme vsi, za to, da se končno enkrat naredi nekaj v smeri teh bančnih lukenj, teh bančnih nepravilnosti, ki so se dogajale. Ne bi našteval teh milijonov in milijard, ki so šle v nič. Ampak treba pa je tukaj mogoče dati še en poseben akcent na to, da mogoče bi se bilo treba res vprašati, kaj so delali do zdaj ti nadzorni sveti bank, in tukaj iskati njihovo odgovornost, glede na to, da so tudi po samem zakonu ne samo kazensko, tudi materialno odgovorni. In je to treba enkrat razčistiti. Ne bi pa rad, da izzveni ta preiskovalna komisija, kot da je sama sebi namen, kot se je to počasi že v javnosti začelo govoriti, in da ne bi šlo po drugi strani za nek lov na čarovnice. Zakaj to govorim? Pri preiskavah bi bilo treba poiskati res dejansko odgovorne, tiste, ki so odločali in zahtevali, da ti navadni bančniki, ki so dejansko operativno izvajali to, da dobijo ali individualci ali pa pravne osebe te velike kredite, ki niso bili zavarovani, da se preko teh malih uslužbencev, ki so delali po navodilih svojih nadrejenih, dobi tisti pravi odgovorni. In jasno je tukaj treba dati en močan akcent na to, da dejansko je preiskovalna komisija ta, ki daje moralno politično podporo tudi organom pregona. In tega se je treba zavedati. Ne smemo pozabiti, da parlament ni organ pregona, ampak je smisel parlamenta v tem, da začnemo zagotavljati neko dobro, pregledno zakonodajo, ne kot zdaj, ko imamo en nepregleden kup zakonodaje in se vse skupaj zamegli, kar je verjetno tudi bilo nekemu v interesu, da je tako.

In za konec naj povem in naj končam, da bodo še moji kolegi imeli kaj za povedati, da vlada pripravlja zakon o preiskovalnih revizijah velikih investicijskih državnih projektov, kar mislim, da je tudi spet ena točka, iz katere se bo dalo potem spet nekako bolj nadzorovati in bolj pravilno pregledati. Toliko z moje strani. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Tilen Božič, pripravi naj se gospod Marijan Pojbič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala za besedo.

Jaz se bom delno navezal na to, kar je že kolega Ferluga začel. Kar se tiče te preiskave, jo podpiram. Sem pa tudi sam, ko sem se odločal, ali jo podpiram ali ne podpiram, porabil kar nekaj časa, ker sem se odločal na podlagi razno raznih, dajmo reči, vhodnih podatkov, in na koncu sem prišel do zaključka, da jo podpiram predvsem iz enega razloga. Prišlo je do tega, kar se je zgodilo, se pravi ta petmilijardna luknja, ki definitivno ni v celoti rezultat nekih škodljivih

dejanj, je pa verjetno en lep del te luknje. Da pa je do tega lahko prišlo, so se morale, bi lahko rekli, poravnati zvezde. Se pravi, moralo se je zgoditi veliko napak – slabo korporativno upravljanje, pomanjkljiv nadzor, pomanjkanje tistih žvižgačev, pomanjkljiva neka kultura znotraj teh družb, ki so posojila odobravalna, pa tudi sprega potem na nek način, ki se zelo rada zgodi z nekimi paralelami, z neko politiko države v tistem času, se pravi z napajanjem, s posojili, z nekimi pregrevanjem, z nekimi procikličnim delovanjem. In tako je do tega prišlo. Da pa se bo to vse skupaj tudi sedaj še razrešilo in nekako ugotovilo, kaj je bilo, pa zakaj je bilo, pa da se skuša tudi to področje ustrezno tako zakonsko sankcionirati kot tudi ugotoviti, ali se kaj od tega denarja da dobiti nazaj, se morajo pa poravnati zdaj na drugi strani zvezde, bi lahko temu tako rekli. Se pravi, na eni strani je to nedvomno premier, ki se mora zavzemati, da pride tukaj na vseh ravneh do epiloga preko pristojnih ministrstev, potem v okviru pristojnih ministrstev nacionalni preiskovalni urad, potem tožilstvo in tako naprej do lokalnega nivoja, pa tudi pogledati, kaj je delal nadzornik. Naš del je pa samo en del znotraj tega nivoja, se pravi, ugotavljanje politične odgovornosti. In tukaj, se pravi preko preiskovalne komisije mislim, da lahko damo neko dodano vrednost poleg nekega zagona in podpore, ki bo tudi preko medijev, upam da, prišla tudi do tistih, ki so pristojni, da to tudi raziščejo, se pravi organov pregona pa preiskovalcev, da se bodo vse te ravni skupaj usmerile k enemu cilju, da se pride do dna temu, kar se je zgodilo. Na ta način pa dobijo tudi tisti, ki so morebitne priče, žvižgači in tako naprej občutek, da lahko pridejo s svojo besedo na dan, vedo, na koga se lahko obrnejo, da bodo pri tem upoštevani in ne zatrti. Enako tudi kar se tiče preiskovalcev, da ne pride do tega, da nekje na polovici uspešnega postopka pride do tega, da kdo nenadoma napreduje, pa gre na popolnoma drugo delovno mesto, se pravi nadomesti ga pa nekdo, ki bo začel popolnoma od začetka. Tako da bi se dejansko na vseh ravneh odločili za to, da se to preišče in da pride do nekega končnega epiloga.

Poleg tega so tudi druga področja pomembna. Nekaj zakonodaje smo sicer na pobudo, lahko rečemo, Evropske unije, že prilagodili, se pravi zvišanje kazni, nekoliko izboljššan nadzor, dodatne zahteve, kar se tiče solventnosti in poročanja. Poleg tega je treba tudi ugotoviti, kaj se bo v tem primeru zgodilo, da ne bo do tega ponovno prišlo.

Še ena zanimiva zadeva, ko je svetovno gospodarstvo zašlo v to krizo, ki je bila vsaj nekako začeta na mednarodnih finančnih trgih s propadom Lehman Brothersa, je takrat bilo tudi v medijih govora, da v Sloveniji imamo pa res posebno srečo, da imamo tako nerazvite banke, da takih izvedenih finančnih instrumentov sploh nimajo, tako se to v Sloveniji ne more zgoditi. In to je bilo v letih 2007, 2008. Ta naša "sreča" se je potem izkazala, da smo sposobni

tudi na povsem enostavnih bančnih produktih, kot so posojila, popolnoma zavoziti. Tako naslednjič, ko se bo verjetno spet dogajala kakšna takšna kriza, nam bo verjetno tudi to v opomin, da kljub temu da morda nimamo tako sofisticiranih finančnih instrumentov, ki omogočajo oškodovanja upnikov, je tudi v bilancah naših bank lahko kaj takega, kar je popolnoma enostavno, pa še vedno ni narejeno tako, kot bi moralo biti.

Kot že rečeno, bom ustanovitev preiskovalne komisije podprl. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič. Pripravi naj se gospod Bojan Podkrajšek.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Seveda bom predlog sklepa o odreditvi parlamentarne preiskave, ki smo ga vložili v Slovenski demokratični stranki, z veseljem podprl. Dejstvo je, da je bilo kreditov brez pravih bančnih garancij, brez ustreznih bančnih garancij in tako dalje podeljenih vse preveč. Dejstvo je tudi, da lahko ugotavljamo, da je bančna luknja v slovenskem bančnem sistemu nastala ravno zaradi tega, ker svojega dela ni opravila Banka Slovenije kot glavni nadzornik. Dejstvo je tudi, da ne bi moglo priti do zlorabe bančnega sistema na tak način, kot se je to zgodilo, če ne bi bilo v tej državi zadaj političnih botrov, političnih gospodov, gospodarjev, ki gospodarijo z vsemi omrežji, tudi v bančnem sistemu, in na tak način so politično vplivali na to, da so tisti, ki so bili na njihovi strani, ozko povezani v tem omrežju, dobivali kredite brez bančnih garancij, brez dokumentacije, ki bi morala biti v skladu z zakonom, da bi se krediti lahko delili. In prav ta preiskovalna komisija mislim, da mora imeti prvo, glavno in ključno vlogo, da odkrije politične povezave oziroma politične vplive na stanje, ki se je zgodilo pri tej katastrofi, upam si trditi, pri katastrofi, ki se je zgodila naši Republiki Sloveniji. Kot vsi skupaj lahko ugotavljamo, smo morali in še vedno moramo to svinjarijo pokrivati davkoplačevalci. In to tisti, ki izjemno, izjemno težko živijo, med njimi tudi tisti, ki imajo pokojnine, plače 200, 300, 400, 500 evrov, pa večina tistih, ki so na minimalnih plačah in tako dalje. Na drugi strani pa so se razbohotili ti ultra milijonarji v tej državi – in nič se ne zgodi. Nič se v tej državi ne zgodi. Prepričan sem, da je nujno, da čim prej ugotovimo in pripeljemo na plano odgovorne osebe za to veliko svinjarijo v tej državi. Tu so nadzorni sveti odgovorni, definitivno, tu so odgovorne uprave, definitivno. In na koncu prek teh nadzornih svetov in uprav lahko ugotovimo, jaz sem prepričan, da ima tudi naša policija in vsi dovolj vzvodov, da pridejo do tistih, ki so na njih vplivali in pritiskali, da so odločitve sprejemali. Teh odločitev ne more sprejemati nek bančni uradnik na okencu. Te odločitve so

sprejemali in jim dajali ključno potrditev uprave in nadzorni sveti. Zagotovo pa pod določenim botrstvom tistih, ki so se čutili tako močne – in še danes se to v tej državi dogaja – in nedotakljive, da lahko praktično v bančnem sistemu naredijo, kar jim pade na pamet. In ni nobene odgovornosti. Glejte, včeraj smo poslušali, da so v nekaterih državah, kjer se je ta problem zgodil, so zadeve že razčistili, so našli krivce, so jih tudi zaprli, jim odvzeli celotno premoženje. Kaj pa pri nas? Spoštovane gospe in gospodje, kako dolgo bomo še čakali? Kako dolgo bomo še čakali v tej državi, da bomo prišli do dna tej svinjariji in tem lopovom? Zakaj bo vedno ubogi narod moral plačevati vse svinjarije teh omrežij v ozadju! Jaz mislim, da so ključni ljudje, ki vodijo ta omrežja iz ozadja, gospe in gospodje, old boys, ki prihajajo iz prejšnjega sistema in ki so že takrat imeli roko nad kompletnim bančnim sistemom in kontrolirali vsako pikico toka denarja, ki poteka v tej državi. Med drugim sem bral pred kratkim na Facebooku, sedaj ne vem, če to drži ali pa ne, neka ogromna sredstva, ki bi naj bila na računu gospe Štefke Kučan nekje v Ameriki. Jaz mislim, da ste to vsi brali. Če niste tega brali, potem pa nič ne berete. Prosim, preberite si. Jaz gledam ta socialna omrežja, ker so tam ti podatki. Jaz ne trdim, da je to res. Ampak za mene, ko gre tam za 200, 300 ali pa 400 milijonov dolarjev, je pa to za mena alarmanten podatek. In pričakoval bi, da bi nekdo izmed tistih, ki so odgovorni za razkrivanje te svinjarije, tudi demantiral te neresnice. Tiste, ki pišejo na ta socialna omrežja in dajejo take podatke, je potem tudi treba ustrezno kaznovati, če ti podatki niso točni. Ampak ni prišlo do nobenega demantija. Danes pride gor, čez dva, tri dni se ta zadeva pokrije, skriva in je ni več. Ampak poglejte, dragi prijatelji, v tej državi gre za milijarde pokradenega denarja na eni strani, na drugi strani pa se za te socialno ogrožene ljudi tukaj kregamo, ali bomo nekemu pomagali ali ne bomo, da bo lahko iz meseca v mesec preživel. To je slovenska realnost. In ta slovenska realnost je nedopustna, neokusna, nesprejemljiva za ta slovenski narod. Tisti ubogi ljudje, ki so tako ali tako prisiljeni, da plačajo vse, da so povrnili vsak svoj kredit, morajo plačevati to svinjarijo preko dokapitalizacije teh velikih lopovov v naši državi. In nič se ne zgodi. Zato pričakujem, da bo tudi ta parlamentarna preiskava s svojim delčkom prispevala k temu, da bodo organi pregona in vse tiste odgovorne institucije v tej državi ukrepali takoj, v najkrajšem možnem času: ali odvzeli premoženje tem svinjakom ali pripeljali denar, ki ga imajo kjerkoli že naloženega, nazaj v Slovenijo. Da ne bomo obremenjevali ubogi slovenski narod za to svinjarijo in lopovščino, ki so jo storili posamezniki in posamezna omrežja. Nimamo te pravice. In naša dolžnost je, tudi Državnega zbora, da organom pregona zagotovimo vse potrebne ustrezne pogoje, da bodo lahko ustrezno ukrepali takoj, hitro in brezkompromisno. Če bomo to uspeli narediti v Državnem zboru, smo svoje delo opravili.

Prepričan sem, da bo ta parlamentarna preiskava k tudi temu prispevala svoj delež.

Še ena stvar, ki jo moram reči, da sem danes pa zelo zadovoljen. Nisem bil ves čas tu v parlamentu, ampak sem poslušal razpravo in sem slišal, da v glavnem vse poslanske skupine to podpirajo. Jaz mislim, da je to en pokazatelj, da pa nam resnično, ne glede na to, kdo je v koaliciji oziroma v opoziciji, ni vseeno, kaj se dogaja z našimi ljudmi, z našim denarjem, ki ga ustvarjamo mi v tej državi, kam gre ta denar in kako se z njim ravna. Hvala bogu, in res zahvala vsem, danes moram reči, sem zelo ponosen na to, da smo tukaj resnično stopili skupaj. Pričakujem ne samo to, da danes to parlamentarno preiskavo, ta akt podpremo, jaz sem prepričan tudi, da ko bo ta komisija delala, da si ne bomo nagajali med seboj, se spotikali med seboj, temveč resnično šli po poti, da pridemo do zelenih ciljev. Resnično po poti do zelenih ciljev, in to v najkrajšem možnem roku. Ta komisija bi morala zasedati zelo pogosto, in to zelo hitro. Ta komisija nima časa tri, štiri, pet let, da bodo stvari zastarale, da bo šlo vse skupaj k vragu, da se strici iz ozadja in vsi tisti, ki so politično vplivali, jaz sem prepričan, da so politično vplivali na to, da so nekateri prejeli te kredite in jih danes ne morejo vračati, da se ti gospodje ne bodo mogli izogniti pravici, resnici in zakonu. Da bo resnično enkrat v tej državi nekdo od teh velikih lopovov odgovarjal. Stokrat sem že povedal to isto besedno zvezo, pa mislim, da počasi mora biti tega dovolj. Počasi se mora to koga prijeti in počasi moramo stopiti na prste tem omrežjem. In jaz sem včeraj govoril, poglejte, spoštovani gospe in gospodje, če bo to trajalo še naprej, bom jaz naredil enkrat spisek tistih ljudi, oseb, z imeni in priimki, ki se vrtijo iz ene banke v drugo banko, zavarovalnico Triglav in tako dalje. Eni in isti ljudje! In to ne samo eni in isti ljudje, tudi sorodstvene povezave, žena, mož, sestra, ne vem kaj še vse. Pa si verjetno tega ne želimo. Tukaj je jasno, da gre za korupcijo, čisto korupcijo. Lepo vas prosim! Na enem položaju žena, na drugem položaju mož in si pomagata med seboj, kako priti do tega, da se bo čim več pokradlo. Pa mi temu ne moremo statirati, mi temu ne moremo držati štango, dragi moj narod oziroma dragi moji poslanke in poslanci. Ne moremo in ne smemo! Jaz upam, da smo se skozi zgodovino naše kratke zgodovine le naučili nekaj pomembnih stvari. Da tisti, ki zlorabljajo tudi nas, državni zbor za to, da delajo to, kar delajo, zlorabljajo nas. Očitki ljudi, s katerimi se jaz pogovarjam, ne pravijo, aha, oni tam, z imenom in priimkom, je to ukradel – oni rečejo, glejte, bančna luknja, vi ste krivi – zakaj pa sedite v državnem zboru, zakaj niste nič naredili? Ljudje ne razumejo čisto, kaj je vloga državnega zbora in kaj je vloga preiskovalnih organov, ampak nam to govorijo. In ljudje pravijo: "Vsi ste iste barabe." Ampak, dragi moji, jaz sem to že včeraj povedal, pa to bom še enkrat povedal pred vso slovensko javnostjo, jaz nisem ista baraba, ker

niti centa nisem ukradel v svojem življenju, in se ne dovolim, da mi nekdo reče, da sem ista baraba kot vsi tisti roparji in veliki lopovi, ki so to Slovenijo oropali. In sem tudi prepričan, da med vami ni nikogar, ki bi si upal trditi, da to ni res. Če si kdo upa trditi, naj pove, kam je izginilo 5 milijard evrov. Naj pove in naj mi dokaže, pokaže: glejte, objektivno zakonito je tisti denar šel tja. Saj tudi je bila možnost, da je precej tega šlo zakonito, ker so izkoristili določeno zakonodajo, da so prišli do teh sredstev. Ampak če se je to zgodilo, pa je kriv Državni zbor. Mi smo zakonodajna veja oblasti in mi moramo storiti vse, da se to ne more zgoditi. Zato smo tudi v Slovenski demokratični stranki predlagali v zvezi z bančno tajnostjo določene spremembe. In sem bil razočaran, da tega ne razumemo na tak način. Jaz vidim tu simbiozo o tem, kar danes govorimo, in o tem, kar smo govorili, ko gre za odkritje bančne tajnosti v nekih določenih zadevah. Če bomo mi dovolili, da bo Banka Slovenija in bančni sistem sam ustvaril zaprt sistem, kakršen je zdaj, in ne bo pustil nobenega blizu, da bi prišli do tistih ključnih podatkov, da bi lahko potem ukrepal in spreminjal zakonodajo, potem je z nami nekaj narobe. Prepričan sem, da moramo ta korak narediti, ta korak prestopiti in z ustreznimi ukrepi in zakonskimi podlagami, ki jih lahko mi tukaj ustvarimo, moramo priti do točke, da ti, ki želijo in so vedno v igri zlorabljeni en sistem, drug sistem, tretji podsistem, da to preprečimo, ker mislim, da smo se zdaj že nekaj naučili. Če gledate evropsko razvite države, se tudi tam dogajajo problemi, vendar ne v takšni meri kot pri nas. Pri nas izkoriščajo vsi ti, bom rekel, voluharji našo mlado državo in nedodelane določene stvari. Seveda to izkoriščajo, ampak mi jim moramo to čim prej preprečiti, sicer bomo ostali brez vsega, kar imamo. Jaz pa si ne želim, da bo moja vnukinja hlapec v lastni domovini. Ne, to pa ne! In sem odgovoren za to, da tega ne dovolim. In odgovorni smo vsi, drage kolegice in kolegi, poslanke in poslanci, ki sedimo v tem državnem zboru, da to storimo, da to preprečimo, da ne bodo naši otroci, naši vnuki hlapci v lastni domovini. Zato se mi zdi pomembno, da v prihodnje storimo čisto vse, kar je v naši moči, da presekamo te hudodelske združbe, te pajčevine, ki manipulirajo ne samo s slovensko politiko, lahko postaviš kakršnegakoli ministra hočeš ali državnega sekretarja na ministrstvu, drugo in tretjerazredni menedžment ima vse v rokah, čisto vse in manipulira z vsakim, ne glede na to, iz katere stranke je prišel minister ali državni sekretar tja. Z vsakim manipulira. To je vsakemu že v tej naši slovenski javnosti kristalno jasno. Jaz sem predsednika vlade opozoril tudi na nekatera imena, ki držijo roko nad ključnimi segmenti te države, gospodarskega in drugega. Tudi na Twitter sem mu napisal, tako da ste lahko videli tudi ostali, da bo na tem področju kaj naredil. Če sem to javno napisal, to morate vedeti, da sem napisal zato, ker so znane stvari, da ti ljudje ne delajo v korist države, ampak

delajo za osebno korist. Tudi tem ljudem bi bilo dobro enkrat pogledati njihovo premoženje. Ne samo nam poslancem in nekaterim funkcionarjem. Večini teh ljudi bi bilo treba tudi in mislim, da ima državni zbor tudi eno zgodbo, da je treba zakon spremeniti. Vsi funkcionarji naj pokažejo, kako so prišli do določenega premoženja. Ne samo da se spuščajo na Državni zbor pa na nas, teh 90 ljudi, in na koncu smo mi tisti edini največji lopovi v tej državi. Vsi, ki sedite tu notri, ne glede na to, kdo je v kateri stranki. Temu moramo mi narediti konec. Državni zbor mora temu narediti konec. In potem boste videli pravo resnico. Boste videli, koliko tistih funkcionarjev, ki niso niti poslanci niti ministri nikoli bili, niti blizu, so si v ozadju ustvarili imperije, pa ne glede na politično pripadnost. Vse in vsakogar je treba zapreti pa mu odvzeti tisto, kar je na tuj račun pridobil, na račun ubogih naših ljudi, ki preživeti ne morejo. Po eni strani imamo stalno večjo revščino, na drugi strani pa nič ne naredimo, da bi tem hudičem ta denar pobrali. In res mislim, da je temu treba narediti konec

Drage kolegice in kolegi, poslanke in poslanci, jaz sem prepričan, ko bo ta komisija imenovana, da bomo stopili skupaj, tisti, ki boste člani te komisije, stopili skupaj, resno zagrizli v to zadevo in jo v najkrajšem možnem času pripeljali do točke, da bomo videli, kje so tisti asi, ki so okradli to državo, in boste potem na podlagi tega pomagali vsem organom pregona in vsem tistim institucijam, ki imajo v rokah možnost, da tem ljudem potem odvzamejo premoženje, in jih tudi, če je treba, zaprejo. Zato tudi z velikim veseljem to preiskovalno komisijo podpiram in pričakujem danes, da bo dobila stoodstotno podporo. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravi naj se mag. Anže Logar.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, cenjene kolegice in kolegi!

Tudi sam bom z veliko odgovornostjo podprl to preiskovalno komisijo na področju bančništva. Ko nekatere poznam v tem državnem zboru, eni so mlajši, drugi starejši, prav gotovo ste že vsi veliko ustvarili v svojem življenju. Seveda na pošten način in s trdim delom. Ko včasih govorimo o svojem premoženju, če nam slučajno kdo izmakne eno vžigalico ali mogoče bi želel zaseči en kvadratni meter zemljišča, takoj to zaznamo in poznamo vse institucije v državi, ki to preprečijo. To je prav gotovo dejstvo. Ko pa govorimo o državnem premoženju, o denarju, predvsem ko govorimo o sistemu, o ljudeh, ki nam na nek način slabijo to državo, ki nam na nek način želijo ukrasti to državo, smo pa bolj mirni, ohlapni in se o tem bolj tiho pogovarjamo. Ko velikokrat poslušam te težke zgodbe na področju bančništva, tudi v moji neposredni

bližini je ena zadeva, človek kar ne more verjeti, ali so ti ljudje na tisti banki bili pri polni zavesti, kaj vse so počeli. Tega normalni državljani ne more verjeti. Ko poslušamo na drugi strani po televiziji, ko nam še vedno svetujejo tisti, ki jih imajo eni še vedno za največje ekonomske strokovnjake v Sloveniji, ki so v preteklosti že olastninili državno premoženje, nam zdaj dajejo tudi neke grške vzorce in govorijo, kako ne smemo prodati nobenega državnega podjetja, da se na tem področju dela velikanska škoda. Tudi sam nikoli ne bom zagovarjal, da moramo pa res čisto vse prodati, kar Slovenija premore. Sem pa za to, da prodamo tista podjetja, ki jih nismo sposobni samo upravljati, predvsem pa tista podjetja, ki jih naši sodržavljanji, ki so po mojem mnenju pokvarjeni, izčrpavajo. Naj povem, podjetje, ki je v državni lasti, v moji neposredni bližini že petnajst let zaposluje 400 zaposlenih in je eno najbolj sodobnih podjetij v Evropi. Ima prodajo, vodi ga domač menedžer, zaposleni so ljudje iz domačega kraja. To podjetje daje tudi za šport, kulturo, ampak seveda v mejah normale in v mejah razumnih višin. Prav gotovo to podjetje nihče ne more izčrpavati. Ko govorimo o slovenskih ekonomistih, največjih strokovnjakih, ki so tudi pomagali pri tej bančni luknji, na drugi strani pa gledamo državljane, ki živijo s 300 evrov pokojnine, ki živijo s 600 evrov plače in morajo ob tem plačati vse položnice, morajo skrbeti za svoje družinske člane, predvsem pa morajo šolati svoje otroke. Največkrat pomislim, da se to za mene največji ekonomski strokovnjaki v Sloveniji.

Spoštovane kolegice in kolegi! Skozi ves teden se pogovarjamo o stvareh, ki so težava za Republiko Slovenijo, pa smo velikokrat neenotni. Jaz sem vesel, da smo danes na istem stališču in ker želim dobro tej državi, bi vas pozval, da ko se pogovarjamo o tako pomembnem momentu, kot je ta bančna luknja, da ne dovolimo, da kdo vpliva na nas od zunaj, saj tisti, ki vplivajo od zunaj, imajo venomer svoje interese in ne želijo dobro Sloveniji. Sam bom ta predlog zakona z odgovornostjo podprl, s tem bi pa želel, da končno nas 90 poslank in poslancev pomaga in pripomore, da naredimo nek osnovni red v Republiko Sloveniji. Zato bili smo tudi izvoljeni in zato smo tudi odgovorni. Hvala.

PODPREDSNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Anže Logar. Pripravi naj se gospod Luka Mesec.

Gospod Logar, izvolite.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Jaz današnje razpravo smatram kot nekaj zelo pozitivnega in kot en pomemben začetek pri delu tega visokega zbora v dobro državljanek in državljanom. Mi smo bili vsi izvoljeni zato, da v tej državi nekaj naredimo. Koalicija ima škarje in platno izvršilne veje

oblasti, ima na nek način s svojo koalicijsko večino škarje in platno tudi v zakonodajni veji oblasti. Hkrati pa je naloga opozicije, da opozarja na stranpoti koalicije in predlaga predloge za tista vprašanja, ki jih recimo koalicija ne postavlja visoko na agendo dnevnega reda, in tista vprašanja, ki so na nek način imanentna gospodarskemu razvoju države. To je tudi vodilo Slovensko demokratsko stranko, da je pripravila predlog za to komisijo. Namreč 5 milijard evrov stroška na naš račun pa je vendarle previsoka vsota, da bi to v tem državnem zboru prepustili, da odplava mimo nas in še naprej slepo zaupali domnevno strokovnim institucijam, ki se vse večkrat izkažejo za vse prej kot strokovne.

Če recimo začnem s stavkom, ki ga je podal aktualni predsednik Vlade v začetku junija 2014, ko je rekel: "Za zmago zla je dovolj že to, da dobri ljudje ne storijo ničesar." Vzpostavimo standard ali pa stališče, da so tukaj notri dobri ljudje in naloga teh dobrih ljudi je, da naredijo vse, kar je v njihovi moči, da se bančni luknji pride do dna in da krivci odgovarjajo. Jaz ne morem sprejeti stališč nekaterih poslanskih skupin, ki se sprašujejo z retoričnimi vprašanji, če je bil res iskren namen Poslanske skupine SDS pri pripravi te pobude za preiskovalno komisijo. Poglejte, obdobje, ki zajema to preiskovalno komisijo, zajema obdobje štirih in več vlad tako z leve kot desne strani. V tem pogledu je široko zastavljen mandat te preiskovalne komisije ravno zato, da se zadevi generalno pride do dna. To izrečeno delno nezaupanje s strani nekaterih poslanskih skupin bom raje preslišal in ga nadomestil z nekim upanjem in vero v to, da po ustanovitvi te preiskovalne komisije bo ta pozitiven duh, ki je bil danes večkrat slišan, zavladal tudi v sestavi te preiskovalne komisije. Da bo naš pravi interes brez nekega strankarskega političnega balasta ugotoviti glavne krivce za to bančno luknjo.

Kolega Jurša je prej izpostavljal kot primer prejšnje preiskovalne komisije, češ, da je šlo za neko politično preigravanje. Ko je bila tukaj preiskovalna komisija o gradbenih poslih, so se koalicijski poslanci tedaj zelo aktivno vključevali v obrambo lika in imena osebe, ki je naredila kar precejšnjo finančno luknjo v tem delu bančne luknje. Ljubljanski župan je s projektom Stožice kar močno navrtal slovenski bančni istem in državne banke, ki so sedaj zaradi tega ta posojila prenesla tudi na slabo banko. Na nek način v tem pogledu vračam žogico. Poglejte, tokrat imamo v tem državnem zboru nove stranke in imamo predstavnike strank, ki so že bili v vladi in ki so že bili v opoziciji, kar pomeni da je s tem zagotovljen zelo širok diapozon različnih pogledov in ni nobenega razloga, da bi neki ozki partikularni interesi po obrambi posameznih likov prišli v ospredje. Torej apeliram na dobronamernost vseh članov teh komisij.

Ob tem naj apeliram tudi na to, da tej preiskovalni komisiji damo ustrezen arzenal pooblastil in da hkrati na današnjem glasovanju

podpremo tudi naš predlog spremembe Zakona o bančništvu, ki omogoča dostop preiskovalni komisiji do podatkov. In še enkrat, če bomo pri preiskovalni komisiji naleteli na zoperstavljanje Banke Slovenije ali pa državnih bank, verjamem, da bomo vsi poslanci, tako koalicijski kot opozicijski družbi dvignili glas in zahtevali vse relevantne podatke. In da mesto bodisi v koaliciji bodisi v opozicij ne bo opredeljevalo tudi potem dela posamezna poslanca.

Zdaj pa samo še kratka informacija. Poglejte, mi smo v banke zmetali pet milijard evrov. Združene države Amerike so v sanacijo svojega gospodarstva z državnimi pomočmi, dokapitalizacijami zmetale 700 milijard evrov kar pomeni v tedanjem režimu tisoč 700 evrov na prebivalca Amerike in 2 tisoč 500 na prebivalca Slovenije. Danes ima Združena država Amerike ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Luka Mesec, pripravi naj se gospod Franc Jurša.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Jaz se bom v bistvu odzval na nekaj zadev, ki jih je predlagatelj Marko Pogačnik v bistvu prej povedal kot neke vrste repliko na stališče Združene levice. Uvodoma je očital, da smo očitali v bistvu predlagatelju, da se izmika odgovornosti vlade med letoma 2004 in 2008, in sicer pravi, da bo preiskava zajela celotno obdobje 1997–2015. To, kar pravi, je res, moja kritika tukaj ni šla, da je obdobje, ki je zajeto, preozko, šla je na to, da je optika, s katero bomo proučevali to obdobje, napačna. Išče se individualna krivda za nastalo bančno luknjo, spregledajo se pa po drugi strani sistemski vzroki in pa politika vlad predvsem v letih pred krizo, ki so ne nazadnje najbolj odgovorne za to, da je ta kriza nastala.

Potem dalje Marko Pogačnik pravi, da vlada med letoma 2004 in 2008 praktično ni mogla narediti nič, da bi krizo ali pa pregrevanje slovenskega gospodarstva preprečila. Tudi to moram demantirati, ker ekonomista, ki sem ju prej navedel, namreč dr. Prašnikar in mag. Bole se zelo dobro zavedata, s kašnimi ukrepi je takratna vlada vplivala na kreditno aktivnost in na pregrevanja gospodarstva. Če jih še enkrat povem, sicer sem jih predstavil že v stališču, so to naslednje zadeve. Prvič, Vlada in Banka Slovenije sta leta 2003 sklenili sporazum o proticiklični ekonomski politiki, ki ga kasnejša Janševa vlada ni upoštevala in je tako rekoč konsistentno skozi celotno obdobje peljala prociklično gospodarsko politiko, ki je tako pregreto gospodarstvo še bolj pregrevala. Če nekoliko ilustriram, recimo samo v letih 2005 in 2006, ko je bila gospodarska rast in pregrevanje gospodarstva že jasno, je nastalo kar 55 dolgov Darsa z državnim poroštvom. Potrdil jih je Državni zbor in Vlada, kar pomeni, da so že v

tako pregreto gospodarstvo, predvsem v gradbeni sektor je takratna vlada intervenirala še s tem, da je spodbujala hitro gradnjo avtocest, kar je še povečalo celotno pregrevanje. Potem z davčnimi reformami v letih 2007 in 2008 je ustvarila več kot 2 % strukturnega primanjkljaja – to ugotavlja Evropska komisija. Potem državna podjetja, ki so jih prevzemali tajkuni, se niso prodajala sama, ampak jih je prodajala Vlada, Kad in Sod. In isti ti trije – Vlada, Kad in Sod so preko nadzornih svetov nastavljali direktorje tipa Robert Časar ali Andrej Lovšin. In ne nazadnje tudi Zakon o prevzemih, ki je konec koncev omogočil tajkunske prevzeme, je leta 2006 sprejela takratna koalicija. In to je objektivna vlada, ki je vladala pred krizo, in te odgovornosti se ne da na noben način zanikati. Pošteno je, da jo preiskava, ki se bo ukvarjala z raziskovanjem bančne luknje, tudi celotno upošteva.

Potem naslednje, na kar je letela naša kritika. Je recimo to, da eden od predmetov preiskave bo ugotavljanje, zakaj se ni zgodila privatizacija bank, h kateri se je leta 2001 zavezala takratna Drnovškova vlada. Tukaj je treba povedati dve stvari. Podmena tega vprašanja je, da bank ne bi bilo treba sanirati, če bi jih že pred krizo prodali. To pa ne drži, ker povsod po Evropi smo videli, da so evropske države s tisoči milijardami javnega denarja dokapitalizirale banke, ne glede na to, ali so bile v zasebni ali v javni lasti. V krizi takega obsega, kot je bila slovenska ali pa celotna evropska, zasebni lastniki pač enostavno niso mogli dokapitalizirati bank. In tudi v Sloveniji imamo precej eklatanten primer. Recimo v NLB je belgijska KBC imela pred krizo tretjinski delež. Ko se je začela kriza, so morali v Belgiji matično banko KBC poddržaviti, in ta banka je imela take težave, da enostavno ni mogla sodelovati pri dokapitalizaciji Ljubljanske banke, zato se je iz nje enostavno umaknila, celotno breme se je pa prevzelo na ramena naše države. Še bolj eklatantno je to zaradi tega, ker samo v informacijo, KBC je takrat pred krizo imela v upravi rezervirano mesto za upravljanje tveganj. Se pravi, KBC je bila tista, ki naj bi se ukvarjala z upravljanjem tveganj v NLB. Ko so ta tveganja eskalirala v krizi, se je pa pač enostavno iz banke umaknila in celotno dokapitalizacijo prepustila državi.

Če povem še nekaj besed o tem, zakaj kritiziramo, da predhodno poročilo po našem mnenju ni dalo zadovoljivih rezultatov. Res je, da ta komisija, ki je obstajala v prejšnjem mandatu, svojega mandata ni dokončala, ampak tudi tisto, kar beremo v vmesnem poročilu, je daleč od tega, da bi bilo zadovoljivo. Sedaj po eni strani imamo pavšalne trditve, recimo da bi bil lahko nadzor boljši. To se seveda vsi strinjamo, za to ne rabimo preiskave. Po drugi strani imamo recimo citate, kot je tale: Kadri, ki so bili leta 1991 zaposleni v organih upravljanja Ljubljanske banke, so ostali v sistemu Ljubljanske banke ali pa nadaljevali poslovno pot v drugih poslovnih bankah ter finančnih institucijah v Sloveniji. Mislim, da je nekoliko

bizarno, da se to pojavlja kot očitek. Kaj ste tem ljudem dokazali in kakšna dokazna vrednost stoji na tej trditvi, da so nekateri ljudje v bankah še vedno isti, kot so bili leta 1991 ali pa prej? Za takšne stvari res ne moremo reči, da so kakšna dodana vrednost, ki bi jih te preiskave prenesle.

Če zaključim, ker mi časa zmanjkuje. Po našem mnenju je ta preiskava spet zastavljena preširoko in problemov, ki jih odpira, praktično odpira skoraj 20-letno obdobje, ne bo mogla sama preiskati. Zato smo predlagali, da se vrstni red zamenja, da začnemo z revizijo, strokovno revizijo poslovanja bančnega sistema v preteklih letih, potem se pa šele na podlagi izsledkov te organizira parlamentarna komisija. Samo na ta način bi lahko prišli do nekih oprijemljivih zaključkov.

Kot rečeno, tej parlamentarni komisiji ne bomo nasprotovali, imamo pa pač pomisleke, ki sem jih zdaj, mislim da že drugič, predstavil.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Jurša, nato je pa na vrsti ponovno predlagatelj gospod Marko Pogačnik.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa.

Predvidevam, da bo konec razprave, in po tolikih razpravah v tej dvorani na to tematiko je zelo težko povedati, kaj novega. Bi pa na samem začetku rad povedal, ker sem večkrat bil omenjen v razpravi posameznikov, da jaz osebno kakor tudi poslanska skupina, to smo tudi v stališču povedali, ne nasprotujemo ustanovitvi preiskovalne komisije na tem področju. Seveda pa se nam postavlja vprašanje predvsem zaradi tega, ker je bila v tem državnem zboru že ustanovljena vrsta preiskovalnih komisij, a rezultatov v večini primerov ni bilo pozitivnih. Seveda se nam zato postavlja vprašanje, koliko bomo uspeli tudi s to komisijo raziskati področje, ki je zelo občutljivo za naše državljanke in državljane.

Glede samih tajnih podatkov, ki jih banke običajno nočejo posredovati preiskovalni komisiji, pa sem že včeraj povedal, da imamo vse vzvode, da nam pristojni organi s področja pregona tudi te podatke zagotovijo, da bo komisija lahko nemoteno in uspešno delovala. Sam se zavedam, koliko je bilo, bom rekel enostavno in preprosto, z lopato zmetanega denarja v naše banke. Da vam malo osvežim spomin. Vsi ste govorili o neki skupni številki. Dobro pa je slišati posamične številke, koliko je katera od bank prejela davkoplačevalskega denarja za dokapitalizacijo. Nova Ljubljanska banka milijardo 551 milijonov, Nova Kreditna banka Maribor 870, Abanka 591, Factor banka 269, Probanka 176 in Banka Celje 190 milijonov. To pomeni, tista skupna številka, ki je nekako močno vplivala na bruto dolg države, na 75,6 % bruto družbenega produkta, če vzamemo podatke iz leta 2014, in tako povečala javnofinančni dolg za 11 % bruto družbenega

produkta. Če želimo govoriti realno, potem se moramo nekako osredotočiti tudi na to, zaradi česa je dejansko prišlo do te bančne luknje oziroma zakaj smo morali bančno luknjo davkoplačevalci zapolnjevati. Če se dotaknemo prvega razloga, v vsakem primeru je to tudi gospodarska kriza, ki je nastala po nekem obdobju cvetenja gospodarstva in tudi slovenske države. Bistven element je bil obilica razpoložljivih sredstev, ki smo jo imeli takrat za tvegane kredite. V obdobju konjunktore je pri nas prihajalo do abnormalne ekspanzije kreditov. Te kredite je dobival marsikdo na lepe oči, seveda z veliko tveganostjo. Začetek je bil fenomenalen, ko si denar prejel, ko pa je bilo treba ta isti denar vračati, pa se to ni dogajalo. Največ takšnih kreditov se je zgodilo v letu 2007. Tu leži odgovornost lastnika, tu mislim na državo, tako da se država tu ne more distancirati od tega vprašanja, zato je verjetno tudi prišel predlog za ustanovitev te komisije. Za tisto obdobje predstavniki Banke Slovenije omenjajo pritiske na izpeljavo privatizacije in rast gospodarstva.

To so osnovni razlogi, v nadaljevanju imamo nekatere, ki so na nek način spodbujali velike kredite in s tem pozneje veliko bančno luknjo, ki je zaradi tega tudi nastala. Pri financiranju prekomerno izpostavljenih podjetij do bank preko tretjih podjetij so prihajali tudi ti krediti in so bili visoko izpostavljeni, kot sem pa že prej omenil, niso bili pozneje nikoli vrnjeni. Nekateri so se prenesli na institucijo, ki je bila za to tudi ustanovljena.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zdaj imamo na vrsti predlagatelja, a ga ne vidim. Zaključujem razpravo. Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo.

Ostalo nam je še nekaj časa. Vem, da je še želja po razpravi, zato prosim, da se za razpravo prijavite.

Gospod Franc Laj, imate na voljo 5 minut, izvolite.

FRANC LAJ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Drage kolegice, kolegi!

Ogromno je bilo danes izrečenega o tej tematiki, vendar pa bi želel opozoriti še dodatno na določene pomembne stvari. Vsekakor sem absolutno za to, da ta komisija začne delati, in to čim prej in da bo tudi učinkovita, ne tako kot prejšnja. Zato na nek način tudi apeliram, da so v to komisijo imenovane kompetentne osebe, z jasnimi cilji, to se pravi, da bodo vedeli in znali tudi, kaj jih čaka in kaj želijo narediti, da bodo tudi potem primerni rezultati. Ko sem prebral to pobudo, jo lahko rečem, tudi pozdravljam, vendar pa sem mnenja, da je precej široko postavljena, zato bi želel povedati naslednje. Ta komisija zagotovo lahko prispeva veliko k temu, da se ta zgodba čim prej razčisti in da na nek način tudi vpliva tako politično kot družbeno, da

vsi tisti organi in službe, ki so strokovno usposobljeni za to in ne nazadnje tudi plačani, opravijo svojo nalogo in upravičijo svoj obstoj.

Kar se pa tiče tako velikokrat omenjene bančne luknje, jaz celo upam trditi, da to ni bančna luknja, ampak je bančni krater. Zakaj? Ker je mnogo tega za nas poznanega, kdo so tisti glavni povzročitelji tega kraterja. To so kometi, ki so zasijali nad Slovenijo in so bili zelo visoko opevani, celo so prodajali recepte, za denar seveda, s predavanji, kako je treba priti do tovrstnih ekonomskih prijemov, ki so jim na nek način tudi dajali priložnosti in možnosti, da so to tudi storili, da so si nagrabili tisti kapital, ki si ga nikoli niso zaslužili. Zakaj sem rekel krater? Zaradi tega ker teh 5 milijard ni samo 5 milijard. Teh 5 milijard je povzročilo takšno stanje, Slovenijo pripeljalo v takšno stanje, da se še danes gospodarstvo pobira in celotna družba iz te luknje, iz tega kraterja. Upam samo, da bo čim prej na nek način tudi to doseženo, da bo komisija tudi prispevala k temu, da bo veliko tega, kar se zaenkrat kaže, da je izpuhtelo, ta denar izginil zagotovo ni, ta denar je in tudi upam, še enkrat trdim, da bo komisija s svojim vplivom preko vseh teh služb prispevala k temu, da se večji del tega denarja najde in se pripelje nazaj v to našo državo in se usmeri v bodoči razvoj, da ne bo toliko problemov na socialnem področju, na gospodarskem področju in tako dalje, da ne bom našteval.

Želim, da se čim prej oblikuje in imenuje ta komisija in da začne z uspešnim delom. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo. Amandmaji, s katerimi bi bila na podlagi prvega odstavka 4. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi predlagana zožitev, razširitev ali dopolnitev predlagane parlamentarne preiskave, niso bili vloženi. Predmet, namen in obseg parlamentarne preiskave so opredeljeni v Predlogu skupine poslank in poslancev za opredelitev parlamentarne preiskave, v čistopisu navedenega predloga ter v Predlogu sklepa o odreditvi parlamentarne preiskave.

O Predlogu sklepa o odreditvi parlamentarne preiskave bomo odločali danes v okviru glasovanj.

S tem prekinjam 16. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **2.A TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH ZAKONA O ZUNANJIH ZADEVAH PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici vlade gospe Dragoljubi Benčina, državni sekretarki Ministrstva za zunanje zadeve.

DRAGOLJUBA BENČINA: Hvala lepa, za besedo. Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke in poslanci!

Najprej naj ponovno poudarim, da se predlagane spremembe Zakona o zunanjih zadevah nanašajo izključno na objavo besedil mednarodnih pogodb v Uradnem listu. Razlog za te spremembe oziroma za predlog teh sprememb je naslednji. Prvič, da bi odpravili neekonomičnost objav besedil mednarodnih pogodb, tako v slovenskem kot v tujem jeziku, predvsem pa objav tako imenovanih mešanih sporazumov v Uradnem listu Republike Slovenije, če so bili ti že prej objavljeni v Uradnem listu Evropske unije. Gre torej za racionalnost in ekonomičnost, kar je pa tudi v duhu s časom in našo umeščenostjo v Evropsko unijo. In drugič, pomembno kot v tujem jeziku, predvsem pa objav tako imenovanih mešanih sporazumov v Uradnem listu Evropske unije, če so bili ti že prej objavljeni v Uradnem listu Evropske unije. Gre za racionalnost in ekonomičnost, kar je pa tudi v duhu s časom in našo umeščenostjo v Evropsko unijo. In drugič, pomembno je, da Uradni list Evropske unije izpolnjuje pogoje pravne varnosti in legalnosti in v Uradnem listu Evropske unije objavljeni tako imenovani mešani sporazumi predstavljajo formalno enotno besedilo. Gre za sporazume, sklenjene in objavljene v okviru subjekta, na katerega je Republika Slovenija prenesla izvrševanje dela svojih suverenih pravic, ki hkrati temelji na načelih enakosti in spoštovanju pravne države. Državljeni Republike Slovenije pa so hkrati tudi državljani Evropske unije. Predlagane spremembe členov o objavi akta o ratifikaciji, 77. člen, in navezni člen o sestavi akta o ratifikaciji, to je drugi odstavek 75. člena, bodo bistveno zmanjšale stroške objave, predvsem teh izredno obsežnih sporazumov, ki vsak zase po navadi obsegajo po tisoč in več strani samo v eni jezikovni različici. Na podlagi amandmaja, sprejetega na Odboru za zunanjo politiko, se tudi v določbi o objavi, to je 77. člen, dodatno izpostavi, da se bo v primeru tako imenovanih mešanih sporazumov objavil le akt o njihovi ratifikaciji, v katerem se bo navedel sklic in aktivna povezava na Uradni list Evropske unije, kjer pa je že objavljeno besedilo takega sporazuma prej, tudi vedno v slovenskem jeziku. To se nam zdi zelo pomembno poudariti.

Ostale spremembe pa so tehnične narave in so potrebne predvsem zaradi preštevilčenja členov. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo članu Marku Ferlugi.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Lep pozdrav državni sekretarki in vsem v dvorani!

Odbor za zunanjo politiko je 21. aprila kot matično telo obravnaval Predlog zakona o spremembi Zakona o zunanjih zadevah. V obravnavi so bila sprejeta tudi naslednja mnenja. Kolegij predsednika Državnega zbora se je odločil, da bo zakon predlagal po nujnem

postopku. Odbor se je prav tako seznanil z naslednjim gradivom: predlogom zakona in mnenjem Zakonodajno-pravne službe z dne 21. 4. Prav tako je bilo podan tudi amandma odbora koalicijskih strank, in sicer k 3. členu.

Sam predstavnik predlagatelja je v obrazložitvi povedal, da je predlagana sprememba vodila k racionalnosti in gospodarnosti, saj so želeli predlagano rešitev poenostaviti in poceniti objavi mednarodnih pogodb. Uveljavitev predloga zakona je povezana tudi z objavo obsežnih mednarodnih pogodb za pridružitvene sporazume med EU, Ukrajino, Gruzijo ter Moldavijo, kjer naj bi se ratifikacijski postopki zaključili pred zasedanjem vzhodnega partnerstva, ki bo predvidoma 21. in 22. maja tega leta v Rigi. To je bil tudi eden izmed zastavljenih ciljev predsedujoče Svetu Evropske unije Latvije. Poudarjena rešitev zagotavlja tudi ustavno pravico dostopanja do mednarodnih pogodb v celoti.

Kar se tiče opombe Zakonodajno-pravne službe, kjer je bila izražena potreba po jasnejšem zapisu načina objavljanja mednarodnih pogodb v Uradnem listu prek aktivne in trajne elektronske povezave na elektronski Uradni list Evropske unije, je bil s tem v zvezi dan amandma koalicijskih skupin. V sami razpravi so članice in člani odbora iz nekaterih opozicijskih poslanskih skupin izrazili pomisleke glede utemeljitve nujnega postopka za spremembo zakona, ker so menili, da je smotnejša obravnava spremembe Zakona o Uradnem listu Republike Slovenije ali pa tudi sprememba cenika objave Uradnega lista Republike Slovenije, ki je v lasti države. Nadaljnji pomisleki, ki so bili glede potrebe sprejemanja predloga zakona, so zaradi hitrejše ratifikacije mednarodnih pogodb za pridružitvene sporazume, saj se gospodarski del teh sporazumov ne izvaja oziroma je zamrznjen.

Ne glede na to so člani odbora koalicijskih strank predlog zakona podprli, ker omogoča ekonomičnost in zagotavlja ustrezen vpogled v mednarodne pogodbe, sprememba pa naj bi omogočila tudi racionalizacije objave v bodoče ter zadostila ustavnim pogojem objave mednarodnih pogodb.

Kar se tiče odbora, je na podlagi osmega odstavka 131. člena Poslovnika Državnega zbora sprejel amandmaje in prav tako je na podlagi 128. člena Poslovnika Državnega zbora z glasovanjem o vseh členih predlog zakona sprejel. Toliko, hvala.

PODPREDSIEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra bo predstavil dr. Milan Brglez

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Hvala, gospa podpredsednica. Gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Sprememba Zakona o zunanjih zadevah, ki jo obravnavamo danes, predstavlja majhen, a nujen in simbolično ne nezanemarljiv korak k bolj gospodarnemu ravnanju z davkoplčevalskim denarjem in sredstvi, namenjenim delovanju in izvajanju temeljnih funkcij Državnega zbora Republike Slovenije. S spremenjenimi pravili, ki obravnavajo način uradne obravnave ratifikacijskih aktov mednarodnih pogodb, bomo namreč na dveh ravneh bistveno zmanjšali s tem povezane stroške. V primeru mednarodnih pogodb, katerih eden izmed izvornih jezikov je slovenščina, se bodo stroški prepolovili, saj bodo objavljeni ratifikacijski akti od sedaj vsebovali zgolj slovensko besedilo pogodbe in kar je še bolj pomembno, v primeru tako imenovanih mešanih sporazumov Evropske unije, ki običajno obsegajo več sto strani, se bodo stroški objave zmanjšali tudi za več kot 99 %, ker bo objavljeno besedilo sporazuma nadomestila trajna elektronska povezava na slovensko besedilo, objavljeno v Uradnem listu Evropske unije.

Sprememba zakona torej brez kakršnih koli posledic za pravno varnost državljanov in državljanov odpravlja neutemeljeno in nepotrebno dvojno objavljanje pravnih aktov, deluje v smeri bolj racionalnega in ekonomičnega delovanja javne uprave ter ne nazadnje predstavlja korak proti učinkovitejši izrabi sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij v zakonodajnem procesu.

Glede na to, da je v mnogih državah EU tovrstni način objav že ustaljena praksa, se lahko le vprašamo, zakaj se z dotičnim vprašanjem v Državnem zboru ukvarjamo šele sedaj. Poleg dolgoročnega pozitivnega učinka na zakonodajni proces bo predlagana sprememba imela tudi konkretne trenutne učinke. Z njo bo lahko Državni zbor nemudoma in brez skrbi za nesprejemljive in neutemeljene obremenitve institucionalnega proračuna v obravnavo še pravočasno sprejel mešane sporazume Evropske unije, ki predstavljajo ključni element nadaljevanja projekta vzhodnega partnerstva v okviru evropske sosedne politike. Podpora uspešni implementaciji slednje je že dolgo časa tudi v interesu Republike Slovenije.

V Poslanski skupini SMC pa se želimo na temu mestu še enkrat odzvati na očitke, ki so bili s strani nekaterih poslanskih kolegov izraženi v razpravi na Kolegiju predsednika Državnega zbora ter na Odboru za zunanjo politiko, češ da bi bilo predlagane spremembe bolj smiselno izpeljati drugje, bodisi s spremembo Zakona o Uradnem listu ali pa kar s ponovno spremembo cenika objav v Uradnem listu. S temi očitki se v Poslanski skupini SMC nikakor ne moremo strinjati. Tako na podlagi 11. člena Dunajske konvencije o pravu mednarodnih pogodb kot tudi 8. in 154. člena Ustave Republike Slovenije lahko naša država mednarodni sporazumi neposredno zavezujejo zgolj takrat, kadar so ratificirani in o objavljeni. Postopek in pogoji ratifikacije ter objave mednarodnih pogodb pa v

Sloveniji, pa naj se nam glede na neprimerljivo prakso drugih držav to zdi smiselno ali ne, še vedno ureja zgolj en pravni akt, in sicer Zakon o zunanjih zadevah v svojem 75. in 77. členu. To sta tudi člena, katerih spremembe obravnavamo danes in ustrezno modificiramo.

Želene pozitivne učinke, s katerimi se po dosedanjih razpravah očitno strinjajo vse poslanske skupine, lahko torej dosežemo zgolj in samo s spremembo tega zakona. Poskus urejanja načina objave ratifikacijskih aktov v Zakonu o Uradnem listu ali pa celo kar s cenikom objav v Uradnem listu, bi bil torej ne le vsebinsko nesprejemljiv, ampak tudi pravno neustrezen. Pa vendar priznavamo: razpravi o primernosti, racionalnosti in smotrnosti sistema objavljanja zakonodajalčevih aktov v Uradnem listu se je do danes izogibala praktično vsaka vlada in njen pripadajoč sklic državnega zbora. V Stranki modernega centra bomo zato v prihodnosti takšno razpravo podprli in v njej konstruktivno sodelovali. Vendar je to vprašanje, ki je stvar neke druge debate.

Danes odločamo o predlogu za sprejetje Zakona o zunanjih zadevah, ki bodo poenostavile in pocenile proces ratifikacije mednarodnih sporazumov in te spremembe bomo v Poslanski skupini SMC soglasno podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil mag. Anže Logar.

MAG. ANŽE LOGAR (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani poslanke in poslanci!

Vse prevečkrat smo v Državnem zboru priča urgentnim akcijam Vlade in zahtevam Vlade po sprejetju novel zakonov po skrajšanem postopku. V neki normalni parlamentarni demokraciji vlada predlaga in državni zbor obravnava posamezne spremembe po rednem postopku predvsem tudi zato, ker se ravno z razpravo in iskanjem najboljših rešitev iz različnih poslanskih skupin, z različnih strani potem išče najboljše rešitve za državljane in državljanke.

Tokrat imamo Predlog zakona o spremembah Zakona o zunanjih zadevah po nujnem postopku in želel bi opozoriti na neko negativno prakso, za katero bi želel, da se ne razraste oziroma da se je ne začne redno uporabljati v tem sklicu. Namreč, kadarkoli Vlada naleti na neko časovno oviro ali pa na neko standardno normativno oviro, namesto da bi svoje odločitve s svojimi polnimi pristojnostmi prilagodila tem normativnim okvirom, išče možnost za spremembo zakonodaje preko druge veje oblasti, torej preko svoje večine v Državnem zboru.

Prej je bilo izpostavljeno, da se tovrstna sprememba Zakona o zunanjih zadevah predlaga v imenu racionalnosti in ekonomičnosti, kajti asociacijski sporazumi in mešani sporazumi

se bodo sedaj lahko za državo ceneje objavljali in bo država oziroma Republika Slovenija celo prihranila. Vendar naj spomnim, objava v Uradnem listu je tista, ki daje dejansko uveljavitev posameznega zakona oziroma posameznega sporazuma, in Uradni list je podjetje, ki je v 100-odstotni državni lasti.

Iskanje razlogov ali pa argumentacije v tej smeri, da spreminjamo Zakon o zunanjih zadevah po nujnem postopku, zato da bomo prihranili pri objavi, ob tem da se zavedamo, da je Uradni list podjetje v 100-odstotni državni lasti, je slaba argumentacija. Namreč, Uradni list ima objavljen cenik na spletni strani in stran objave v Uradnem listu je 60 evrov. Za objavo prostotrgovinskega sporazuma z Južno Korejo je slovenska vlada, če lahko to rečem, plačala oziroma Slovenci Uradnemu listu, podjetju v državni lasti, 130 tisoč evrov.

Zdaj mi pa povejte, kaj je bolj smotno početje, da podjetje, ki je v državni lasti, prilagodi cenik normalnim tržnim razmeram ali da bodisi država plačuje iz levega v desni žep previsoke zneske za neko podjetje, ki kot boste lahko pogledali, ima številne svetovalne pogodbe z različnimi kadrovske, strokovnimi in trženjskimi podjetji in na ta način umetno ustvarja promet ali pa, da po drugi strani – to, kar počne zdaj – Državni zbor prisili na nek način, da spremeni Zakon o zunanjih zadevah. Verjetno je bolj racionalno, da spremeni zakonik oziroma da spremeni cenik objave v Uradnem listu. Še posebej zato, ker je Vlada tista, ki določa cenik Uradnega lista. Vlada z enim sklepom določa cenik Uradnega lista, potrdi ga pa nadzorni svet podjetja Uradni list, ki ga vodi direktorica Službe vlade za zakonodajo, ki tudi sedi na seji Vlade.

V tem pogledu je obrazložitev, češ da to sprejemamo, zato da bomo lahko objavljali asociacijske in mešane sporazume, ne vem, slaba argumentacija, zato pa v Poslanski skupini SDS zakona preprosto ne moremo podpreti, ker je to pač naloga Vlade, ne bomo pa tudi nasprotovali. Hvala.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo predstavila gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospa predsedujoča. Lep pozdrav predstavnikom Vlade in vam, kolegice in kolegi!

Predlog zakona, ki ga je pripravilo Ministrstvo za zunanje zadeve, je izvrsten primer, kako lahko hitro kar nekaj denarja privarčujemo v javnem sektorju. Sprememba Zakona o zunanjih zadevah se nanaša na objavljanje mednarodnih pogodb v Uradnem listu RS. Mednarodne pogodbe, pri katerih je eden izmed izvirmih jezikov slovenščina, bomo v Uradnem listu Slovenije objavljali zgolj v slovenskem jeziku. Pri mešanih sporazumih EU, katerih besedilo je bilo v slovenščini že

objavljeno v Uradnem listu Evropske unije, pa bomo v objavi v našem uradnem listu navedli zgolj elektronsko povezavo na besedilo v Uradnem listu Evropske unije. S temi spremembami bomo bistveno znižali stroške objavljanja mednarodnih pogodb v Uradnem listu.

Naj opozorim s konkretnimi številkami. Letos je predvidena ratifikacija številnih mešanih sporazumov, ki posamezno obsegajo več kot 100 strani samo v eni jezиковni verziji. Približuje se tudi ratifikacija pridruženih sporazumov med Evropsko unijo in Ukrajino, Gruzijo ter Moldavijo. Ti sporazumi obsegajo približno 6 tisoč strani. S predlagano spremembo bomo po zagotovilih predstavnika zunanjega ministrstva dosegli, da bomo pri objavi tisoč strani prihranili kar 16 tisoč 740 evrov. Ta znesek predstavlja, če ga preračunamo, kar 47 povprečnih pokojnin oziroma letni dodatek 45 upokojujencem z najnižjo pokojnino. In vse to lahko prihranimo samo z racionalnim objavljanjem v Uradnem listu. Zato bomo poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus novelo zakona z največjim veseljem podprli. Hkrati pa pozivamo še ostala ministrstva, da pregledajo svoje poslovanje in najdejo tista področja, ki nerazumno obremenjujejo državni proračun, in predlagajo potrebne ukrepe, ker se to da, kot vidite, in zagotavljam vam, da boste imeli podporo Desusa.

Naj na koncu izpostavim še naslednje. Minister Erjavec je s tem sprožil tudi vprašanje predragega objavljanja dokumentov v našem uradnem listu. Stroški objavljanja so tudi po nedavnem znižanju tarifne postavke Uradnega lista previsoki in osebno mislim, da bi se morali tudi o tem kaj pogovoriti v bodoče. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Andreja Katič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

ANDREJA KATIČ (PS SD): Gospod podpredsednik, spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Ključni razlogi za spremembe Zakona o zunanjih zadevah so v skrbnejši porabi javnih sredstev pri objavah mešanih sporazumov in drugih mednarodnih pogodb v Uradnem listu Republike Slovenije. Tako predlog zakona predvideva, da se v postopkih ratifikacije izognemo nepotrebni dvakratni objavi besedila tistih mednarodnih pogodb, ki so že bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije. Tako akt o ratifikaciji pri mednarodnih pogodbah, ki se sklepajo v okviru članstva Republike Slovenije v EU in jih moramo ratificirati, ne bo več vseboval besedila mednarodne pogodbe, pač pa le sklic na objavo v Uradnem listu EU, aktivno povezavo na verodostojno elektronsko izdajo objave ter podatke o tem, da je izvirna besedila mogoče vpogledati na Ministrstvu za zunanje zadeve.

Dejstvo je, da Republika Slovenija kot članica Evropske unije v tem trenutku sodeluje v ratifikacijskih postopkih pridružitvenih sporazumov med Evropsko unijo na eni strani ter Ukrajino, Gruzijo in Moldavijo na drugi strani, kjer vemo, da so tovrstni sporazumi lahko obsežni več kot 100 ali celo nekaj tisoč strani. Po podatkih Vlade pa je v mesecu marcu objava tisoč strani mešanega sporazuma znašala 16 tisoč 800 evrov z vključenim DDV. Po novem bi takšna objava, ki bi vsebovala le akt o ratifikaciji in ustrezen sklic za možnost vpogleda v besedilo mednarodne pogodbe, stala približno 60 evrov, kar pomeni velik prihranek. Pa četudi odmislimo cenik. Strošek objave v Uradnem listu nastanejo v vsakem primeru, nekdo ga mora pokriti.

Treba pa je tudi dodati, da zaradi te spremembe zakona ne bo okrnjeno načelo javnosti oziroma transparentnosti, saj bo vpogled v besedila mednarodnih pogodb omogočen vsakomur, ki bo zanj zainteresiran.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog novele Zakona o zunanjih zadevah podprli. Hvala.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej T. Vatovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Vlada je Predlog zakona o spremembah Zakona o zunanjih zadevah dala v sprejetje po nujnem postopku zaradi preprečevanja težko popravljivih posledic za delovanje države. Katere so te nepopravljive posledice, ki bi sledile, če ne bi takoj sprejeli omenjenih sprememb?

Prvi razlog, ki ga navaja Vlada, je bistveno zmanjšanje stroškov objave mednarodnih pogodb v Uradnem listu. Drugi razlog, in kar je najbolj pomenljivo, pa je ta, da bo, citiram, "... omogočeno, da Slovenija zaključi ratifikacijske postopke za pridružitvene sporazume med EU in Ukrajino, Gruzijo ter Moldavijo ..." Slovenija naj bi po mnenju Vlade za to imela interes, in to čim prej oziroma do 21. maja, do zasedanja vzhodnega partnerstva v Rigi.

V Združeni levici ne nasprotujemo tehnični rešitvi, smo za pocenitev postopka, če to ne škodi demokratičnosti. Imamo pa do teh razlogov in do samega postopka resne zadržke. Prvi je ta, da gre za eklatantno zlorabo Poslovnika. Nekaj tisoč evrov za objavo mednarodnih sporazumov v času sprejemanja, po skrajšanem postopku denimo, ne bi pomenilo težko popravljive posledice za delovanje države. Skratka, zavračamo razloge za sprejetje po nujnem postopku.

Po mnenju Vlade mora Slovenija pridružitveni sporazum med EU in Ukrajino ratificirati do zasedanja vzhodnega partnerstva v Rigi. To preprosto ni res. Slovenija nima

nobenega obveznega roka, do kdaj mora o tem odločiti. Predvsem pa Slovenija ni dolžna ratificirati nobenega sporazuma, še najmanj pa sporazuma, ki v mednarodne odnose uvaja neenakopravnost. Ta sporazum bo koristil izključno evropskemu kapitalu, da bo lažje izkoriščal prebivalstvo in naravne vire Ukrajine. Ukrajinsko prebivalstvo bo imelo od sporazuma približno toliko koristi kot bivše države Jugoslavije; to je nobene. Celo Evropska unija je pri tem sporazumu naredila korak nazaj. Ministrska trojka Ruske federacije Ukrajine in EU je 12. septembra lani zavrnila izvajanje ekonomskega dela sporazuma do konca leta 2015. Ta zamrznitev bi morala postati trajna. Geopolitično je ta sporazum uperjen proti Ruski federaciji. Karkoli si mislimo o njem, dejstvo je, da je bil ta izsiljeni sporazum eden od sprožilcev državljanske vojne v Ukrajini. Če to ni zadosten dokaz, da je sporazum škodljiv in da ga je treba spremeniti v sporazum o enakopravnem sodelovanju, potem ne vem, kaj je. Če hoče Evropska unija znižati carine za uvoz ukrajinskega blaga, lahko to naredi enostransko, ne da bi si podredila Ukrajino. Če Evropa resno misli s finančno pomočjo, ni potrebe odpustiti 10 % ukrajinskih javnih uslužbenec, ni potrebe po podvojitvi cen plina in znižanju minimalne plače. Predsednik Državnega zbora je na kolegiju izjavil, da obstaja absolutna politična volja za ratifikacijo sporazuma, sicer naj bi sledile negativne posledice za Slovenijo.

Pred prihodom Združene levice v Državni zbor je morda v mednarodnih odnosih res Državni zbor zastopal stališča velikih sil Evropske unije in zveze Nato. Z glasom Združene levice pač ni več tako. In dokler naši prebivalci večinsko nasprotujejo agresivni politiki ZDA, vaša volja ne bo nikoli absolutna. V Združeni levici pa bomo zagovarjali stališča ravno teh prebivalcev. Izvolite pogledati raziskave Gallupovega inštituta; po nasprotovanju politike ZDA smo na tretjem mestu. In kaj so uničeni odnosi z Rusko federacijo ter podpiranje neofašizma in oligarhije v Ukrajini drugega kot evropska in s tem tudi slovenska servilnost politiki ZDA?

Kar pa zadeva mednarodnih konsekvenc, Evropska unija naj bi bila skupnost enakopravnih in svobodnih držav. Če kdo ve za kakšne indice, da bi bila Slovenija lahko kaznovana zaradi načelne politike, naj jih da na mizo, ne pa, da se s tem blefira v obrazložitvah zakonov. Predvsem pa, kako ima ministrstvo obraz, da se ob 70. letnici zmage nad fašizmom in domačimi izdajalci prilizuje skrajno nacionalističnim režimom v Evropski uniji in neodkritemu fašizmu v Ukrajini? Evropska vzhodna politika postaja tako novi Drang nach Osten, tretji v zadnjih sto letih. Zakona, ki se sklicuje na takšno politiko in bi lajšal sprejetje spornega pridružitvenega sporazuma, iz protesta v Združeni levici ne bomo podprli.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije - krščanskih demokratov bo predstavil gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica, kolegice in kolegi, spoštovana gospa državna sekretarka!

Na mizi imamo novelo zakona, ki predstavlja zgolj tehnični vidik objav mednarodnih pogodb v Uradnem listu Republike Slovenije. Res je, da predlog za državni proračun pomeni tudi finančni prihranek, vendar pa to ne bi smel biti razlog za sprejemanje po nujnem postopku. A bodimo poštene in povejmo resnico – nujni postopek je zaradi tega, ker želi Državni zbor obravnavati Zakon o ratifikaciji pridružitvenega sporazuma med EU in Ukrajino, Moldavijo in Gruzijo in verjetno tudi sprejeti in to pred vrhom vzhodnega partnerstva, ki bo 21. in 22. maja v Rigi. Seveda je smiselno, da ta zakon sprejmemo, da ga podpremo, da bomo najbrž tudi zakon ratificirali oziroma sporazum ratificirali, saj Republika Slovenija ves čas pravzaprav podpira širitveni proces Evropske unije in seveda tudi vzhodno partnerstvo.

V Novi Sloveniji vedno zagovarjamo načelo ekonomičnosti, s tem pa tudi vse postopke, ki za državo in njene državljane pomenijo racionalizacijo stroškov oziroma samega postopka. To je tudi razlog, da bomo Predlog zakona o spremembah Zakona o zunanjih zadevah danes podprli. Strinjamo se namreč z dejstvom, da je dvakratna objava besedila mednarodnih pogodb v državnem uradnem listu, katerih besedila so že bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije, nepotrebna. Mešani sporazumi, pri katerih si Evropska unija deli pristojnost z državami članicami in so s tega vidika seveda pomembni tako za Evropsko unijo kot za posamezno državo članico, tudi z novim načinom objavljanja zadostijo ustavnim pogojem objave mednarodnih pogodb. To je osnovno vodilo, ki ga je Slovenija kot članica Evropske unije dolžna spoštovati, če pa pri tem ravnamo gospodarno, tako da pri tem še nekaj prihranimo, še toliko bolje.

V Novi Sloveniji smo prepričani, da je sedanja obligatorna ureditev, ki v okviru akta o ratifikaciji določa objavo besedila mešanega sporazuma v slovenskem in v tujem, največkrat angleškem jeziku, nepotrebna. Tudi s stališča slovenske identitete je pomembno, da je mednarodna pogodba objavljena v našem domačem slovenskem jeziku, v tujem pa le v primeru, kadar mednarodna pogodba ni sklenjena v slovenskem jeziku. Ne glede na to se, če je bilo besedilo takšne pogodbe že objavljeno v Uradnem listu Evropske unije, v aktu o ratifikaciji navede sklic ter ustreznega povezava na Uradni list Evropske unije, medtem ko se aktu o ratifikaciji priloži mednarodna pogodba.

V Novi Sloveniji se zavedamo obveznosti, ki izhajajo iz vseh vrst mednarodnih pogodb, zato pri tem vladnem predlogu kljub vprašljivemu nujnemu postopku sprejemanja v Državnem zboru vidimo opravičljiv razlog, predvsem je to načelo ekonomičnosti in gospodarnosti ter seveda zadostitev ustavnim pogojem glede objav mednarodnih pogodb. Glede na navedeno bomo poslanci Nove Slovenije - krščanski demokrati predlog zakona podprli.

PODPRESEDNICA ANDREJA KATIČ: Hvala.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili čez pol ure v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam tudi 7 sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 15. uri. Hvala.

(Seja je bila prekinjena ob 14.27 in se je nadaljevala ob 15.02.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Spoštovani gospodice poslanke in kolegi poslanci! Gospe in gospodje!

Nadaljujemo prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 16. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepa o odreditvi parlamentarne preiskave za spremembo zakonodaje ter za druge odločitve Državnega zbora iz njegove pristojnosti ter za ugotovitev in oceno dejanskega stanja za ugotovitev politične odgovornosti nosilcev javnih funkcij zaradi suma, da so sodelovali pri nadzoru slovenskega bančnega sistema in pri posrednem ali neposrednem vplivanju preko državnega lastništva oziroma preko državnih organov in regulatorjev na odločitve v slovenskem bančnem sistemu v zvezi z odobritvijo odpisanih kreditov, unovčenih garancij, posojilne politike in prenosa slabih terjatev na posebno družbo za upravljanje terjatev bank ter spoštovanje veljavnih zakonov ter predpisov pri odobravanju in upravljanju s krediti ter bančnimi garancijami in zaradi suma, da so nastale še neugotovljene negativne posledice takšnih ravnanj.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o odreditvi parlamentarne preiskave, ki v celoti prevzema vsebino zahtevka za ureditev parlamentarne preiskave iz predloga.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 68, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Ker je bil sklep sprejet, je s tem parlamentarna preiskava odrejena. Mandatno-volilno komisijo Državnega zbora prosim, da v skladu s 4. odstavkom 6. člena Poslovnika o parlamentarni preiskavi pripravi predlog sklepa o sestavi imenovanja preiskovalne komisije v skladu z vsebino odrejene parlamentarne preiskave in ga posreduje v odločitev Državnemu zboru najkasneje na prihodnji seji zbora. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. a točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o zunanjih zadevah po nujnem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskladen.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti 3.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti nihče.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zbor sprejel sklep, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za zdravstvo kot matičnemu delovnemu telesu. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o bančništvu.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o bančništvu je primeren za nadaljnjo obravnavo. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):

Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Kolegice in kolegi!

Glede na to, da je bila potrjena danes preiskovalna komisija o zlorabah v slovenskem bančnem sistemu, v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da bi bilo smiselno, da se podpre tudi obravnava spremembe Zakona o bančništvu, 1, in sicer v Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je pošteno do davkoplačevalcev, da izvedo, komu in zakaj so bila namenjena davkoplačevalska sredstva. S to spremembo oziroma dopolnitvijo zakona smo prepričani, da bi tudi olajšali delo preiskovalni komisiji, kajti predlog spremembe zakona sledi temu, da bi se lahko z zaupnimi podatki takrat, kadar je posredno v igri davkoplačevalski denar, kadar se banke sanirajo z davkoplačevalskim denarjem, bili ti podatki dostopni organom Državnega zbora. Preiskovalna komisija brez dokumentacije bo težko delala. Prepričan sem, da pričakovanja tako širše kot strokovne javnosti so velika, predvsem pa, da se ta preiskovalna komisija posledično ne bo uporabljala za politično obračunavanje oziroma da bo to politični trampolin. Prepričani smo, da ta zakon pomeni korak naprej, korak k večji transparentnosti in k večji odgovornosti in ne nazadnje tudi na nekatere očitke na sami razpravi v Državnem zboru, da bo kmalu stopil v veljavo Zakon o bančništvu, 2, da z voljo in z določenim ciljem se lahko ta zadeva prenese tudi v ZBan-2.

V Poslanski skupini SDS bomo predlog spremembe ZBan-1 podprli, predvsem k večji transparentnosti, k večji odgovornosti in pošteno do davkoplačevalcev je, da izvedo, zakaj je bil denar za sanacijo bank uporabljen.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo predsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

V zvezi s tem predlogom zakona lahko rečem, da Poslanska skupina Modernega centra ugotavlja, da ga je predlagatelj z isto vsebino že vložil v letu 2013. V razpravi se je izkazalo, da po tem datumu so se zgodile določene okoliščine in tudi dejstva in tudi to je bilo obrazloženo.

Tukaj bom še enkrat ponovil; kot prvo – ugotovljeno je, da se je v temu času aktivirala aktivnost za odkrivanje storilcev, ki so povzročili tako imenovano bančno luknjo preko organov pregona. Kot drugo, taisti Državni zbor je nedolgo časa nazaj sprejel Zakon o bančništvu, 2, kateri bo stopil v veljavo 18. 5. tega leta. To se pravi, v začetku naslednjega meseca.

Kot tretje je bilo izpostavljeno, da se moramo zavedati, da kakršnikoli dostop do zaupnih podatkov bank, tudi če so upravičeni, znižujejo zaupanje v sam bančni sistem. To so

okoliščine, na podlagi katerih je stališče Stranke modernega centra, da ne podpiramo predloga tega zakona.

Zato bomo glasovali proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 20, proti pa 51.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o kmetijstvu, po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo mogoče vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 72, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 72.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Ker k predlogu zakona matično delovno telo ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni bilo mogoče vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 56, eden pa je bil proti.

(Za je glasovalo 56.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembi Zakona o subvencioniranju študentske prehrane.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembi Zakona o subvencioniranju študentske prehrane je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 26, proti pa 46.

(Za je glasovalo 26.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o

predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah Zakona o socialno varstvenih prejemkih.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah Zakona o socialno varstvenih prejemkih je primeren za nadaljnjo obravnavo. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS gospa Jelka Godec.

JELKA GODEC (PD SDS): Najlepša hvala.

V predlogu sprememb Zakona o socialno varstvenih prejemkih se predlaga, da se črtajo določbe, ki določajo vpis prepovedi odtujite in obremenitve nepremičnine za vse prejemnike denarne socialne pomoči in varstvenega dodatka ter celotno obveznost vračanja prejete socialne pomoči iz dediščine prejemnika socialne pomoči.

Kot vemo, je bil leta 2010 v času vlade Socialnih demokratov sprejet Zakon o socialnih varstvenih prejemkih, ki so ga takrat imenovali Svetlikov zakon. Ta je uzakonil, da se ukinejo državne pokojnine, varstveni dodatek je postal del sistema socialne pomoči in takšne spremembe, še nekatere druge, so za državljane v bistvu takrat pomenile kar velik udarec. Takratni zakon je bil pospremljen z besedami takratne generalne sekretarke oziroma sedanje ministrice Kopač Mrakove: "S prenosom državne pokojnine, z ukinitvijo državne pokojnine in s prenosom varstvenega dodatka v sistem socialne pomoči vzpostavljeno transparentnejši in predvsem socialno pravičnejši sistem." Žal danes, leta 2015, v poročilu Inštituta za socialno varstvo ugotavljamo ravno nasprotno; namreč stopnja revščine je od leta 2009 močno narasla in je v letošnjem oziroma v lanskem letu dosegla že 14,5 %. Leta 2012 je bila v času ministra Vizjaka naročena raziskava uvedbe tega zakona, ki je namreč začel veljati šele dve leti kasneje, kot je bil sprejet v Državnem zboru, torej januarja 2012. Glede na to raziskavo, ki je pokazala, da v bistvu je ta zakon škodljiv za socialni del države oziroma za socialno področje, so se uvedle določene spremembe, vendar v veliko premajhni meri. To ugotavlja tudi Inštitut za socialno varstvo. Število, recimo, prisilcev za varstveni dodatek se je zaradi te zaznambe na nepremičnine zmanjšal kar za 78 %. Analize namreč kažejo, da ravno zaradi te zaznambe na nepremičnine in zaradi obremenitve dedičev, ki morajo potem to vračati, ta varstveni dodatek, se je namreč pojavil takšen upad.

Mnogi starejši ne želijo, da se na nepremičnino vpiše država Republike Slovenije in da z njo ne more razpolagati, prihaja tudi do anomalij, ko starejši, kljub temu da imajo varstveni dodatek, ne morejo upravljati s svojo majhno nepremičnino in zato so še večje stiske.

Mislím, da če želimo poslanci le nekaj narediti na področju tistih socialno najšibkejših, je primerno, da takšno spremembo Zakona o socialno varstvenih prejemkih tudi podpremo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC gospa Irena Grošelj Košnik

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Hvala, predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini SMC smo mnenja, da tak predlog ni primeren predvsem zaradi tega, ker ne razlikuje tistih, ki imajo nepremičnino velike vrednosti, in tistih, ki imajo zelo malo vrednost nepremičnine ali pa ničesar. Se pravi, res socialno šibki sloji. Poleg tega vemo, da v nasprotju s tem, kar obrazlaga predlagatelj, še vedno obstaja diskrecijska pravica, ko se lahko občina ali država ob dedovanju odpovesta terjatvi do zapuščine, kadar gre za dediče, ki so gmotno šibki. To pomeni, da dejansko se gleda na te stvari. Zato smo se tako odločili in tudi v razpravi to obrazložili.

Poleg tega pa bi si želeli v bodoče to spremeniti v tej smeri, da se upoštevajo tudi lastnosti našega nepremičninskega trga, ko vemo, da imamo 80 % stanovanj v zasebni lasti. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 47.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, s prvo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o notariatu.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o notariatu je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo v parlamentarni postopek vložili dva predloga zakona, in sicer zakon o dopolnitvi Zakona o notariatu in Zakona o odvetništvu.

S tem smo želeli predvsem eno ključno spremembo, in sicer da bi bila tudi letna poročila odvetnikov in notarjev, torej tistih odvetnikov, ki opravljajo v bistvu svojo pridobitno dejavnost kot samostojen poklic. Prepričani smo, da s tem ne bi nikomur škodovali, letna poročila notarji in odvetniki morajo že zdaj za potrebe Finančne uprave pripravljati, edina tista ključna dopolnitev

pa je, da bi bila letna poročila javna in objavljena v Ajpesu ter s tem dostopna javnosti.

S tem, smo prepričani, bi dosegli večjo transparentnost poslovanja tako odvetnikov kot notarjev, povečali bi zaupanje javnosti in seveda posredno vplivali tudi na zmanjšanje obsega sive ekonomije na tem področju. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SMC mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Že obstoječa zakonodaja je po mnenju Stranke modernega centra zadostno urejena, saj določa, da so prihodki notarjev javni. Ti morajo zaradi zaupanja strank in varovanja ugleda notariata javnosti letno sporočati podatke o prihodkih notarjev, prav tako so že po veljavni zakonodaji notarji zavezani voditi vpisnike in jih letno zaključiti, uvedba elektronskih vpisnikov pa predstavlja še dodatno varovalko pred problemom neizdajanja računov. Ne nazadnje, tuje ureditve, primeroma Avstrija, Nemčija, Finska, niti ne predvidevajo obveznega vodenja knjigovodstva letnih poročil in objave. Glede na izrečeno, v Poslanski skupini SMC ne vidimo argumentiranih razlogov za sprejetje predlagane spremembe Zakona o notariatu, zato bo Poslanska skupina SMC glasovala proti.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 50.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o odvetništvu.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o odvetništvu je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 48.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da Državni zbor predlaganega sklepa ni sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na **Predlog sklepa o imenovanju podpredsednika Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino.**

V zvezi s to točko dnevnega reda se Državni zbor na podlagi 200., 201. in 112. člena Poslovnika Državnega zbora najprej seznanil z naslednjim sklepom: Ugotovi se, da je poslancu gospodu Francu Križaniču, ki mu je 9. 4. 2015 prenehal mandat poslanca, prenehala tudi funkcija podpredsednika Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Na podlagi navedenega je Poslanska skupina Socialnih demokratov na podlagi prvega ostavka 200. člena Poslovnika Državnega zbora v obravnavo zboru predložila predlog za imenovanje novega podpredsednika odbora. Besedo dajem mag. Branku Grimsu za predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav!

Koalicija, ko je nastajala, zlasti njena največja stranka in predsednik Vlade, so svojo oblast prevzeli z zagotovilom, da postavljajo novo paradigmo etike, morale in spoštovanja prava. V prvem letu, še niti v prvem letu ne, svojega delovanja so padli na točno treh točkah. Se pravi na spoštovanju etike, morale in na poslednem spoštovanju prava. To je po svoje prav zanimivo. Še večji problem pa so enaka merila za vse, kar je konec koncev ustavna kategorija v Sloveniji. V eni, se pravi v največji poslanski skupini, so imeli članico, ki je, potem ko se je razkrila neka nepravilnost v njenem ravnanju, zapustila funkcijo, na katero je bila ravnokar izvoljena in zapustila je tudi svoje mesto v Državnem zboru. Povsem drugačno ravnanje je pri neki drugi stranki, ko se za gospoda ministra Vebra ugotovi, kot je prej obrazložil svoj predlog predsednik Vlade, da je grobo prekoračil pooblastila, kršil zakonodajo in to na občutljivem področju varovanja človekovih pravic in svoboščin z očitno zlorabo tajne službe, pa vendar; ko se ga z 68 glasovi razreši, on na svojem mestu vztraja in sedaj hoče še prevzeti dodatno funkcijo v Državnem zboru.

Poleg tega je zanimivo, da se v zadnjih dneh zelo veliko govori, predlog sicer še ni uraden, da potem ko bi sedanja podpredsednica Državnega zbora postala ministrica v vladi, da bi pravzaprav to mesto lahko prevzel kar zopet on sam. Glede na to, da pri ravnanju, o katerem je govoril predsednik Vlade Republike Slovenije, hkrati vodja vaše koalicije, naštel elemente, indice, ki ne govorijo samo o prekoračitvi pooblastil, ampak tudi mnogih indicij, ki sodijo na področje kazenskega zakonika, od malomarnega opravljanja službe do zlorabe pooblastil in še kaj bi se lahko našlo po besedah predsednika Vlade, potem je seveda predlog, ki je danes pred nami, sporen. Sporen z mnogih vidikov, opozarjam vas, najbolj sporen prav gotovo s tistih točk, za katere se je koalicija v besedah zavzemala, in z vidika tistega, kar bi morali pravzaprav sami pri sebi najbolj spoštovati, to je enaka pravila za vse. Če je morala neka poslanka zapustiti ta parlament, bi moral seveda

po vsej logiki še mnogo prej zapustiti tudi poslanec, o katerem naj bi danes tukaj odločali. In mimogrede, če bi veljala enaka pravila za vse tudi v vladi, bi seveda predsednik Vlade, poleg tega da je za zamenjavo predlagal gospoda Vebra, moral predlagati še koga, kajti vsaj še za enega ministra, konkretno ministra za pravosodje, je bilo ugotovljeno s strani institucij države Slovenije, da je nesporno kršil zakon in da je torej očitno pri opravljanju funkcije prekoračil okvire pravnega reda države Slovenije. Točno tisto, kar je ta vlada postavila kot svojo kvaliteto v izhodišču.

Glede na to, da zaenkrat ne kaže, da bi koalicija pri sebi uveljavljala enaka merila, pač moramo v opoziciji opozoriti na ta problem, ker postaja vse bolj pereč, zlasti z vidika napovedi, o kateri sem govoril. Sami pa tega predloga tokrat zagotovo ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključili smo predstavitev stališč poslanske skupine.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa o imenovanju gospoda Janka Vebra za podpredsednika Odbora za izobraževanje, znanost, šport in mladino. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SD gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik!

No, mi bomo seveda predlog, da postane podpredsednik Odbora za izobraževanje gospod Janko Veber, podprli. Moram reči, da me SDS ni presenetil s svojo razpravo, in moram reči, da tudi nisem pričakoval podpore. Me pa žalosti, da gospodje in gospe iz SDS nimajo istih vatel za vsakega poslanca v Državnem zboru, ne glede iz katere stranke prihaja, pa se ne bi rad spuščal v polemiko. Vem, da jih je zajel val navdušenja in da pač komentirajo, pač kakor komentirajo.

Gospod Janko Veber ni kršil nobene zakonodaje, ni naredil nič narobe in je delal odgovorno kot minister za obrambo. Zato ne vidim nobenega razloga, da ne bi mogel opravljati funkcije podpredsednika odbora. Gospod Janko Veber je bil zelo dober predsednik Državnega zbora, človek, ki opravlja že 20 let funkcijo poslanca, in mislim, da si kaj takega od kolegov, ki vendarle že dolgo sedimo v tej dvorani, tudi ne zasluži. Včasih je dobro, da tisto, kar mislimo, tudi vsega ne povemo, ampak včasih je tudi dobro, da se razkrijejo karte.

Gospe in gospodje, verjemite mi, tudi brez vaših glasov bo Janko Veber podpredsednik Odbora za izobraževanje in s tem boste morali pač živeti. Tako kot moramo mi z nekaterimi odločitvami živeti, pa se tudi mogoče z njimi ne strinjamo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Glede na to, da je gospod Han kot vodja poslanske skupine ene od koalicij, se pravi SD, zatrdil, da je bilo v delu ministra vse v najlepšem redu, sploh skoraj idealno, potem bi vas na kratko prosil kot predsednika Državnega zbora, če lahko pojasnite, zakaj je bil vendar gospod minister Veber na predlog predsednika Vlade z 68 glasovi razrešen s funkcije ministra, ker naj bi prekoračil pooblastila.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo.

Prekinjam! Prekinjeno. Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine? Ne? Vse? Dajmo zaenkrat v imenu poslanske skupine, zaradi tega, ker še tega nismo izčrpali.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Saj bo poslanska skupina seveda glasovala tako, kot je bilo že povedano. Pomeni, da predloga ne bomo podprli, bi pa opozoril na, bom rekel, enake vatle za vse.

Gospod Veber je 20 let v parlamentu, gospod Janša pa že od 1991. leta, poleg gospoda Battellija. In ste mirne duše, mirne duše nezakonito pritisnili na gumbi in ste ga poslali – kam že? Iz parlamenta. Imejte enaka merila. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 53, proti pa 17.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 17.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **Soglasje k imenovanju generalnega direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.**

Skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije je na podlagi 2. odstavka 74. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju Državnemu zboru 25. marca 2015 posredovalo soglasje sklepov o imenovanju Sama Fakina za generalnega direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Predlog je obravnavala Mandatno-volična komisija kot matično delovno telo in zboru pisno poročala.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo. Še enkrat lep pozdrav vsem v dvorani!

Pred mesecem dni je Skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije sprejela sklep, da se za direktorja zavoda za obdobje 4 let ponovno imenuje Sama Fakina, dosedanjega direktorja, ki to delo opravlja že od leta 2007. Soglasje k temu imenovanju dajemo poslanke in

poslanci Državnega zbora. Ali preteklo delo in strokovnost predlaganega kandidata opravičujeta naše glasove za podporo, je bilo vprašanje, o katerem smo večkrat govorili v naši poslanski skupini. Čeravno smo bili na začetku še nekoliko deljeni, smo se na podlagi večkratnih razprav čedalje bolj nagibali k stališču, da kandidata ne podpremo, vsaj večina znotraj naše poslanske skupine.

Gospod Samo Fakin je pri prejšnji kandidaturi, se pravi leta 2011, Poslanski skupini DeSUS predstavil svoj program. Ob tem je napovedal, da bo v nadaljnjih letih delovanja v mandatu 2011–2015 v sistemu zdravstvenega zavarovanja pobudnik izboljšav in gonilna sila razvoja idej do izvedbe. Napovedal je sodelovanje pri nastajanju nove zdravstvene zakonodaje. Napovedal je, da bo od izvajalcev zdravstvenih storitev zahteval izboljšanje organizacije dela, da se bo skrajšal čas čakanja pred ambulantami na največ 20 minut, da bo zahteval višji nivo informatizacije, povezovanje zavodov, nadzor nad stroški in kakovostjo. Vsak od nas, predvsem pa državljanke in državljani, lahko ocenijo, ali je svoje napovedi tudi udejanjil. Ali se je povečalo zadovoljstvo uporabnikov zdravstvenih storitev? Torej, vseh, ki slej ko prej potrebujemo zdravstveno pomoč.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokoencev nikakor ne kritiziramo njegovega dela. V vseh teh letih vodenja zavoda se je izkazal, je pa dobil tudi nasprotnike, kritike. Dejstvo je, da je zdravstvena blagajna težka 2,3 milijarde evrov, ki jih državljanke in državljani zbiramo za zdravljenje. Težko je gledati pozitivno poslovanje samega zavoda, medtem ko so čakalne dobe še vedno predolge, ko se bolnišnice skoraj vse po vrsti otepajo rdečih števil, ko imamo pred vrati stavko v zdravstvenem sektorju in ko ni bolnišnicam plačeval že opravljenih operacij. Prav tako ne moremo mimo dejstva, da je zavod, katerega vodenje je bilo v teh letih zaupano predlaganemu kandidatu, na vse pretege upiral in se še upira izpolnjevanju ukrepov Vlade Republike Slovenije; in to vse od leta 2007.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokoencev menimo, da predlagani kandidat ni upravičil našega zaupanja, ni udejanjil obljubljenega, zato ga v večini ne podpiramo. Da zaključim z besedami kolega, bivšega ministra za zdravje Tomaža Gantarja: "Je pa sedaj toliko večja obveza politike, predvsem največje vladne stranke, da najde strokovno dobrega kandidata." In seveda, kolegi iz koalicije, tu imate veliko nalogo.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Še enkrat, kolegice in kolegi! Danes obravnavamo predlog Skupščine Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki seveda

Državnemu zboru predlaga, da poda soglasje k imenovanju gospoda Sama Fakina za generalnega direktorja tega zavoda. Gre za zelo pomembno odločitev, komu zaupati vodenje, kot pogovorno radi rečemo, zdravstvene blagajne, ki na letni ravni upravlja s približno 2 in pol milijard evrov.

Pretekli teden je na Mandatno-volilni komisiji Državnega zbora potekala razprava poslank in poslancev o predlogu Skupščine Zavoda. Velika večina poslanskih skupin je odrekla podporo k soglasju za imenovanje generalnega direktorja. Izrečeno je bilo veliko težkih očitkov na račun preteklega delovanja zavarovalnice, kot tudi kritik na delo in posamezna ravnanja gospoda Fakina, ki vodi zdravstveno zavarovalnico že od leta 2007. Najbrž marsikaj očitanega tudi drži, saj predstavniki zavoda na seji Mandatno-volilne komisije žal niso podali nekih prepričljivih odgovorov na izpostavljene kritike. Vendar pa bi bilo zelo neobjektivno in zavajajoče, če bi posplošeno zatrjevali, da je na Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije vse slabo in da gospod Fakin v vsem svojem času vodenja zavoda ni storil nič dobrega v korist zavarovancev.

Poslanke in poslanci smo prejeli tudi javno pismo predsednice Upravnega odbora Zavoda in predsednika Skupščine Zavoda, v katerem poudarjata pretekle pozitivne ukrepe in rezultate poslovanja zdravstvene blagajne. Dejstvo je tudi, da je Skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije z zelo prepričljivo večino izvolila Samo Fakina za generalnega direktorja zavoda. Skupščino Zavoda pa, vemo, sestavljajo predstavniki delodajalcev v zasebnem sektorju, predstavniki delodajalcev v javnem sektorju, predstavniki sindikatov, predstavniki upokoencev, predstavniki invalidov in predstavnik kmetov. Tudi predlagatelji se morajo zavedati, da nosijo pomembno odgovornost, ko odločajo o predlogu za generalnega direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki mora pa seveda tudi pridobiti soglasje Državnega zbora.

Socialni demokrati ocenjujemo, da smo se pri tem imenovanju vsi skupaj znašli v dokaj neprijetni situaciji. Skupščina Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, v kateri so predstavniki zavarovancev, je potrdila generalnega direktorja, ki mu pa večina političnih strank nasprotuje. Dejstvo je, da z generalnim direktorjem ne sodeluje najbolj Vlada in da ne sodeluje tudi z njim najbolj ministrice za zdravje in da je treba marsikaj postoriti. Vendar, pred nami je odgovornost, da temu naredimo konec.

Na podlagi vsega tega navedenega v Poslanski skupini Socialnih demokratov se bomo vzdržali pri temu glasovanju, ker mislimo, da če nimamo boljšega kandidata, Samo Fakin si zasluži na nek način še eno priložnost; vendar v dejstvu, da živimo v realnem svetu, v dejstvu, da na nek način Samo Fakin ne bo dobil podpore v Državnem zboru, se bomo mi pri temu

glasovanju vzdržali in upam, da bomo našli vsi skupaj dovolj modrosti, da bomo na naslednji seji dobili novega direktorja zdravstvene zavarovalnice, ki ga seveda Slovenija potrebuje, potrebujejo pa ga seveda predvsem pacienti, ker je od njega ogromno odvisno. Hvala lepa.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo.

Zavod za zdravstveno zavarovanje potrebuje direktorja, ki bo Vladi in ministrstvu pomagal izboljšati kakovost javnega zdravstva. Namenoma ne govorim o reformi. Reforme gredo namreč lahko v pravo smer ali pa v napačno smer. Trenutno sta v Sloveniji na mizi dve reformi; eno reformo zagovarja del zdravništva in zavarovalniški lobi, k drugi reformi pa se je obvezala tudi Vlada v koalicijskem sporazumu v enem od redkih delov, ki ga skoraj brez pripomb sprejema tudi Združena levica.

V Združeni levici bi podprli kandidata, ki bi pomagal pri izvedbi te reforme oziroma izboljšanju sistema, ki ima tri korake. Prvič. Ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja. Dolga leta prakse so pokazala, da je ta sistem drag in da ni solidaren. Zaradi visokih obratovalnih stroškov letno do petdeset milijonov evrov plačanih premij ne pride v zdravstveni sistem. Dopolnilno zavarovanje ni solidarno, dokler ljudje z minimalnimi plačami vplačujejo enako premijo kot direktorji.

Nisem prepričan, da bo Vlada uspela oblikovati dopolnilno zavarovanje v solidarno javno dajatev. Če povem neko anekdoto; kmalu po izvolitvi so nas v Združeni levici obiskali predstavniki ene od zavarovalnic, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje. Ne boste verjeli, niso nas niti prepričevali v to, da je treba ohraniti dopolnilno zavarovanje, hoteli so nas prepričati v to, da je treba kar privatizirati tudi obvezno zavarovanje. Tako daleč, hvala bogu, še nismo prišli, vendar je to močan znak, kako močni ljubijo nasprotujejo ukinitvi. Iz programa dr. Fakina izhaja, da je pripravljen sodelovati pri prenosu dopolnilnega zavarovanja tja, kamor spada, torej na zavod. V programu protikandidata tega nismo razbrali.

Drugič, od direktorja zavoda pričakujemo, da bo pomagal ločiti javno zdravstvo od zasebnega. Samo kakovostno javno zdravstvo zagotavlja enakopravnost bolnikov ne glede na njihov položaj in premoženje. Kakovostno javno zdravstvo ogrožata dva pojava. Na eni strani polzakonito dopolnilno delo zdravnikov v zasebnih podjetjih, ki so sicer zaposleni v javnih zavodih, na drugi strani je širjenje koncesionarstva. Danes gre skoraj 14 % sredstev iz naslova obveznega zavarovanja povsem legalno v zasebne žepke. Nobeden od glavnih kandidatov po našem mnenju ni podal prepričljivih ukrepov, da se to konča.

Tretjič. Od direktorja zavoda pričakujemo, da bo pomagal pri razvoju javne zdravstvene mreže in kadrovskega potenciala javnega zdravstva. Koalicijska pogodba predvideva spremembo pristojnosti Zdravniške zbornice. S tem se strinjamo. Kaj se zgodi, če cehovska organizacija odloča o specializacijah, vidimo ob pomanjkanju radiologov, revmatologov ali endokrinologov. Posledica tega je, da imamo danes v UKC Maribor najsodobnejše opremljen oddelek za onkologijo, ki zaradi pomanjkanja kadrov ne deluje. Tudi na tem področju pri kandidatih nismo prepoznali prepričljivih pobud.

V Združeni levici bi podprli kandidata, ki bi sodeloval pri izboljšanju javnega zdravstva in zavarovanja. Namerno pravim sodeloval, ker lahko zakonodajo izboljša samo koalicija. Zavod in njegov direktor sta v končni instanci podrejena Vladi in ne nazadnje sta Vlada in koalicija odgovorni za preoblikovanje dopolnilnega zavarovanja, ločitev zasebnega in profitnega od javnega, zagotovitev enakih pravic vsem bolnikom, ne glede na premoženje. Med dvema glavnima kandidatom za direktorja zavoda je po našem mnenju dr. Fakin boljša izbira. Zato nas preseneča, da SMC podpira drugega kandidata, ki svoj neoliberalni program začne s fiskalnim pravilom, še preden je bilo to sploh sprejeto. To, da je dr. Fakin primernejši od protikandidata, pa ni dovolj, da bi ga podprli. Konec koncev je zavod odgovoren za sklepanje pogodb z zasebnimi izvajalci, konec koncev je zavod odgovoren za tako imenovane bele napotnice, ki omogočajo preskakovanje vrst. In naposled za izboljšanje javnega zdravstva bo treba sodelovanje med Vlado in Zavodom, ne pa prerekanje z njegovim direktorjem. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanski demokrati, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegi in kolegi!

V Poslanski skupini Nove Slovenije smo se na podlagi vseh rezultatov poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije pa tudi glede na odgovornost, ki jo zavod nosi v povezavi s problematiko slovenskega zdravstva, odločili, da imenovanje gospoda Sama Fakina za generalnega direktorja ZZZS ne podpiramo. To bi bil sicer tudi že njegov tretji mandat. Gospod Fakin je direktor Zavoda za zdravstveno zavarovanje že vse od leta 2007. V tem obdobju, da navedem zanimivost, se je zamenjalo kar 9 ministrov za zdravje, gospod Fakin pa preživel za čuda vseh teh devet.

Kar se pa tiče strokovnega dela, smo v Novi Sloveniji v preteklosti pogrešali predvsem odgovornost direktorja na treh segmentih. Prvi je nespoštovanje in neupoštevanje sprejetih sklepov preteklih vlad vse od leta 2007 naprej. Sklepi vlad se namreč nanašajo na odločitev in

sprejetje normativov in standardov ter drugih pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, ki so podlaga za določanje cen zdravstvenih storitev. Nadalje lahko ugotovljamo, da zavod ni izvajal potrebnega nadzora nad izvajalci zdravstvenih storitev pri napotovanju in izvajanju zdravstvenih storitev. Nova Slovenija je tako na pristojnem odboru opozorila na mnenje Računskega sodišča, da nadzor ZZZS nad nenujnim reševalnimi prevozi ni ustrezen. Gospod Fakin je to sicer priznal in dodal, da bi bil takšen predlog predrag. Za čuda.

Še posebej pa bi v povezavi z Zavodom za zdravstveno zavarovanje Slovenije izpostavili nepreglednost financiranja. V Sloveniji imamo plačila zdravstvenih storitev na podlagi določenega plana oziroma dogovora ne na podlagi določene realizirane uteži oziroma same realizacije. To ni sistem, ki bi sodil v 21. stoletje, in ena izmed zanimivosti je tudi ta, da gospod Fakin teh anomalij kot direktor zavoda ni odpravil. Sprašujemo se, zakaj se istovrstne storitve, torej isti posegi po različnih bolnišnicah v Sloveniji, plačujejo različno. To so anomalije, ki smo jih v Novi Sloveniji že večkrat poudarili in te anomalije bi gospod Fakin moral v skoraj 8 letih svojega mandata tudi odpraviti. Pa jih ni odpravil!

Prav tako je treba omeniti čakalne vrste oziroma čakalne dobe. Državljeni v ta sistem plačujemo ogromne vsote denarja, vendar pacienti lahko pri določenih izvajalcih čakajo tudi po več let, da pridejo na vrsto, da pridejo do storitev, do katerih so tudi upravičeni. Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je največji sklad v državi, ki upravlja s kar 2,3 milijardami evrov. Hvaljenje direktorja Fakina z letošnjim pozitivnim poslovanjem in 15-milijonskim dobičkom, medtem ko se slovenske bolnišnice utapljajo v izgubah, je neokusno in krivično, predvsem in zlasti do pacientov. V preteklosti se je izgubo, ki jo je imel Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, vedno saniralo iz proračuna, torej denarja davkoplačevalcev.

Iz vseh navedenih razlogov soglasja za ponovno imenovanje gospoda Sama Fakina za direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije v Novi Sloveniji ne podpiramo. Najlepša hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Zaveznštvo, zanj gospod Jani Möderndorfer.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS ZaAB): Danes smo poslušali kar nekaj predstavitev in moram reči, da sem bil presenečen, da še poslanci ne vemo, kaj je res in kaj ni. Med drugim sem slišal celo to, da naj bi Zavod za zdravstveno zavarovanje bil odgovoren Vladi in Vlada bi ga imela v rokah in ne vem kaj še vse. Če bi bilo temu res tako, danes sploh ne bi rabili to diskutirati in se to iti danes. Temu ni tako.

Dejstvo je, da če se čudimo, da nekdo vztraja na tej kandidaturi in da je to mogoče prvič, to seveda ne velja. Tak primer smo imeli,

če se spomnite, pred mnogimi leti, enako z gospodom Koširjem, ki je trmasto vztrajal na razpisu iste blagajne in morala sta se dva procesa zgoditi zato, da je razumel, da nima podpore.

Gospod Fakin javno razlaga, da v resnici njega ne zanima, ne kaj se dogaja v Državnem zboru oziroma kaj razpravljajo, ali ima podporo ali ne. V resnici pa pozablja eno samo stvar. Vsi v Državnem zboru si želimo zdravstvene reforme. Mi bomo podprli to, da gospod Fakin ne bo več direktor oziroma bo moral še enkrat iti v postopek, če bodo seveda tisti, ki vodijo ta postopek po zakonu, resno razmislili in ga ponovno predlagali v Državni zbor, predvsem iz enega preprostega razloga. Če bi danes razpravljali drugače, v drugo smer, da bi mu dali celo podporo, potem bo imela ministrica za zdravje vedno opravičilo, da v resnici reforme ne more speljati, ker nima pravih sogovornikov na zdravstveni blagajni in preprosto to dvoje ne gre skupaj. Smo ena redkih držav v Evropi, kjer zdravstvena blagajna funkcionira kot satelit, kot Luna ki okoli Zemlje kroži, samo ta Luna vedno kroži po nekem ritmu in ima zelo jasno predvidljivo krožnico. Ta zdravstvena blagajna ima neko svojo krožnico, ki jo vsakič znova ugotovljamo, kako bo zaplavala. In preprosto to dvoje ne gre skupaj. Zato seveda nasvet gospodu Fakinu: ne grizi roke, ki te hrani, in raje sodeluj, zato da boš imel več hrane in da boš preskrbljen.

Preprosto, gospod Fakin v vseh teh letih ni upravičil svojega obstoja, ni naredil nobene reorganizacije, ni ponudil alternativne rešitve in zato razen bilančnega izračuna pozitivnega salda nima rezultatov, zato naše podpore ne uživa. Hvala.

PRESEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanj gospod Branko Zorman.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Spoštovani gospod predsednik, kolegice in kolegi!

Ena najpomembnejših determinant zdravja je urejenost in dobra funkcionalnost zdravstvenega varstva, ki je urejeno skozi sistem zdravstvenega zavarovanja, katerega nosilec v Republiki Sloveniji je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Gre za javni zavod, ki upravlja z blagajno, kjer se zbirajo plačila obveznega zdravstvenega zavarovanja, s katerimi je treba poslovati po načelih socialne pravičnosti in solidarnosti med zdravimi in bolnimi, starimi in mladimi, bogatimi in revnimi. Zdravstveno varstvo, kakršnega ima Slovenija sedaj, odraža številne anomalije, ki tega načela ne zasledujejo. Številne zdravstvene ustanove so v hudih finančnih stiskah in soočamo se z velikimi zadolžitvami nekaterih bolnišnic. Bolniki so prisiljeni v nedopustne čakalne dobe, v javnosti se pojavljajo opozorila tako s strani upravičencev zdravstvenih storitev kot tudi s strani izvajalcev in strokovne javnosti. Oboji

opozarjajo, da se nevarno znižuje kvaliteta oziroma standard obravnave posameznega socialno zavarovanega pacienta. Sistem potrebuje reorganizacijo. Premišljeno in odločno. Še sploh ob dejstvu, da trend demografske situacije nakazuje nujnost ukrepov na tem področju za ohranite dosežene ravni zdravstvenega varstva. Tako v Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju kot v statutu Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije ima zavod opredeljeno nalogo priprave standardov in normativov, česar pa ne uresničuje. K upravljanju te svoje dolžnosti ga je po številnih pritiskih s strani stroke tako Zdravniške zbornice Slovenije, Slovenskega zdravniškega društva, sindikata FIDES pozvala tudi Vlada, in to prvič v letu 2010, v letu 2011 in ponovno v letu 2013.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je bil pozvan, da v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, določi standarde in normative, ki se nanašajo na obseg pravic, medicinske pripomočke in zdravila, kar bi postavilo podlago za določanje cen zdravstvenih storitev, s katerimi bi v času zaostrenih pogojev zagotovili ustrežnejši sistem financiranja. Teh standardov in normativov še danes nimamo. Poleg tega so prihajala opozorila tudi s strani Računskega sodišča, vezana predvsem na netransparentnost plačevanja zdravstvenih storitev, kot tudi na pomanjkljivo izvajanje nadzora, ki ga ja ZZSZ po zakonu dolžan izvajati. Naj spomnim samo na pomanjkljiv nadzor nad izvajanjem nenujnih reševalni prevozov. Rešitev teh problemov je nemogoče izvajati, če je moč skoncentrirana v akterju, ki mu ustreza ohranjati status quo, saj vemo, da to področje v obdobju osmih let ni bilo deležno bistvenih sprememb. Ob vsem navedem je treba spomniti na osnovno funkcijo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki je zagotavljanje učinkovitega zbiranja in razdeljevanja javnih sredstev za kakovostno uresničevanje pravic iz tega naslova.

Poslanska skupina Stranke modernega centra v skladu s svojim programom in koalicijsko pogodbo teži k cilju za dvig razpoložljivosti in kakovosti v javnem zdravstvu. Na eni strani se kaže potreba po večanju avtonomije nosilca obveznega zdravstvenega zavarovanja, vendar menimo, da je to izvedljivo izključno ob hkratnem večanju odgovornosti zavoda.

Brez vzajemnosti in skupnega iskanja optimalnih rešitev med ministrstvom in zavodom bo tudi v bodoče tako, da se bo odgovornost prelagala z enega akterja na drugega in izvedba sistemskih sprememb tako ne bo mogoča.

Iz navedenih vsebinskih argumentov Poslanska skupina SMC predloga za imenovanje generalnega direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije Sama Fakina ne bo podprla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo in vsem lep pozdrav!

V naši poslanski skupini tega predloga oziroma temu predlogu ne bomo dali soglasja. Gre predvsem za to, da se stvari na področju zdravstva ne odvijajo dobro ali pa pomemben del problemov nosi zdravstvena zavarovalnica z vsemi svojimi organi, problem ni samo individualni organ, to se pravi sedanji direktor, ki ponovno kandidira, ampak je pomemben del problema tudi v sistemski rešitvi in najbrž tudi nedelovanju tistih organov, ki so dolžni nadzirati delovanje direktorja in njegovo poslovanje. Gre za upravni odbor zavarovalnice in gre tudi za skupščino zavarovalnice. Če hoče politika narediti neko povezavo med njeno odgovornostjo in pristojnostjo, potem je najbrž treba tudi na tem področju se lotiti pomembnih sprememb in to stvar nekoliko bolj povezati. Tako pa odločajo o praktično pomembnih stvareh člani upravnega odbora in skupščine, kjer politika skorajda ni zastopana.

Vendar tu je treba povedati, da politika bo tudi v tem mandatu nosila ključno odgovornost in glede na to, kako se je sedanja ministrica lotila reševanja nekaterih zadev, se znajo pojaviti velike težave. Recimo, področje nujne medicinske pomoči. Ureditve tega področja se je lotila pač na način, ki ni primeren, pravzaprav na nek skrit način. Čeprav je Vlada zavezana k transparentnosti, čeprav je Vlada dolžna pozvati javnost k oblikovanju predpisov, se v tem primeru to ni zgodilo. To je treba enostavno povedati, da se je teh stvari treba lotiti na drug način.

Ta dilema, kaj je boljše za Slovenijo, ali javno ali zasebno zdravstvo; za naše državljane je zadosti dobro najboljše zdravstvo. Ali ga dosegamo preko zasebnega dela ali z javnim delom, je manj pomembno vprašanje. Ključno je, da naši ljudje dobijo primerno oskrbo, dovolj kvalitetno oskrbo v primernem času, to se pravi, da ni nič čakalnih dob, da ni nič čakalnih vrst in da je znotraj teh obveznih storitev tudi primerno strukturirana košarica storitev, ki jo potrebujemo.

Skratka, na pogovoru, ki smo ga imeli tudi s kandidatom, smo prišli pač do nekaterih ugotovitev in naša poslanska skupina, kot rečeno, tega predloga ne bo podprla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključili smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslancev.

Besedo ima Miha Kordiš, pripravi naj se gospod Jani Möderndorfer.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Predsedujoči, največja hvala za besedo.

Pri predstavitvah stališč poslanskih skupin se je pojavila ena referenca in očitno nerazumevanje stališča, ki ga je podala

Združena levica. Tako mi dovolite, da ta del še enkrat citiram, da ga razjasnim. "V Združeni levici bi podprli kandidata, ki bi sodeloval pri izboljšanju javnega zdravstva in zavarovanja. Namerno pravim "sodeloval", ker lahko zakonodajo izboljša samo koalicija. Zavod in njegov direktor sta v končni instanci podrejena Vladi, ne nazadnje sta Vlada in koalicija odgovorni za preoblikovanje dopolnilnega zavarovanja, ločitev zasebnega in profitnega od javnega, zagotovitev enakih pravic vsem bolnikom, ne glede na premoženje." Mislim, da se je neko nerazumevanje nanašalo na ta del, pa mislim, da smo zdaj to nerazumevanje razčistili.

Naprej. Razlogi za zavrnitev dr. Fakina, ki jih navaja vladajoča stranka, niso preveč prepričljivi. V medijih smo lahko brali, da dr. Fakin ni kompatibilen za predlagano zdravstveno reformo. To mogoče drži, seveda se na tem mestu takoj postavlja vprašanje, kako pa je s to zdravstveno reformo kompatibilen njegov protikandidat, ki začne svoj program s fiskalnim pravilom. In tu samo mimogrede, z vidika fiskalnega pravila je dr. Fakin pravzaprav odličen kandidat, ker nima samo izravnane proračuna, ampak vodi presežek.

Naprej je bilo v medijih mogoče zaslediti argument, da je Zavod umetno zniževal cene storitev in da je nekako kriv za izgubo bolnišnic. Ne morem soditi o konkretnih cenah, lahko pa povem, da je predstava o vlogi Zavoda na tem mestu precej napačna. Cena se oblikuje na podlagi ponudbe in povpraševanja, ampak ker v javnem sistemu ne sme biti trga, morajo interese javnih zavodov zastopati bolnišnice, interese zavarovancev, se pravi vseh nas, bolnikov, pa Zavod. In Zavod povprašuje v našem imenu. Bilo bi precej neodgovorno, če bi ta zavod potem avtomatsko pristajal na previsoke cene zdravstvenih storitev. V takem primeru bi mu seveda lahko očitali negospodarno porabo namenskih sredstev. Kot rečeno, se konkretno v cene ne bom spuščal, bi pa rad spomnil na tem mestu, da se pravilniki o cenah sprejemajo s soglasjem ministra za finance. Tudi zato se človek ne more znebiti vtisa, da koalicija nima nekih strašno trdnih objektivnih razlogov, zakaj gre proti Skupščini Zavoda, zakaj je ta Skupščina na tem mestu tako pomembna. Ne nazadnje je varuh namenskih sredstev Zavoda in njenih predlogov Državni zbor ne bi smel zavrniti brez zelo dobrih razlogov.

Če grem naprej. V Združeni levici lahko jasno povemo še eno točko iz našega stališča, in sicer da je razrast zaslužkarstva, ki se dogaja v našem zdravstvu, šel preko vseh meja. Zavod sicer ne podeljuje koncesij, podpisuje pa pogodbe z izvajalci koncesionarji, zato je soodgovoren za slab nadzor na temu področju. Sem pa tja pricurja v javnost, kaj se dogaja na tem področju. Da je cel teksas. Zasebniki delajo brez lastne opreme, dogaja se, da morajo za zasebnike delati zdravstveni delavci javnega

zavoda v službenem času ali pa celo ostajajo brez dodatnega plačila in tako naprej; skratka, Zavod ima določen del odgovornosti v tem primeru. Vsekakor ima Zavod tudi del odgovornosti pri vprašanju belih napotnic. Bele napotnice omogočajo, da lahko zasebnik odloča o tem, kako se bo porabil javni denar. To bi moral Samo Fakin na mestu direktorja Zavoda seveda preprečiti, je pa tu seveda tudi vloga ministrstva, ki ne bi smelo podpirati takih praks, sploh, če se že zavzema za ločitev zasebnega od javnega. Toliko za to razpravo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: S tem zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor daje soglasje k imenovanju Sama Fakina za generalnega direktorja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Mandatno-voliilna komisija Državnemu zboru predlaga, da predloga sklepa ne sprejme.

Glasujemo. Navzočih je 67 poslank in poslancev, za je glasoval 1, proti 56.

(Za je glasoval 1.) (Proti 56.)

Ugotavljam, da zbor sklepa ni sprejel.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o upravljalcih alternativnih investicijskih skladov v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v torek, 21. aprila 2015, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je Državni zbor na predlog Vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi, predlog zakona neuskkljen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 3.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Spoštovani poslanke in poslanci, dragi državljanke in državljani! Čestitam vam ob prihajajočih praznikih in želim, da bi se odpočili od tistega, kar vas utruja, miru in lepega vremena!

S temi željami zaključujem 7. sejo Državnega zbora.

Seja se je končala 24. aprila 2015 ob 16.10.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA	33, 34, 153, 157, 180
BAH ŽIBERT, ANJA	32, 33, 221, 228, 230
BAN, URŠKA	71, 80
BENČINA, DRAGOLJUBA	85, 259
BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA	27, 28, 63, 64
BON KLANJŠČEK, MAG. MIRJAM	159, 184
BOŽIČ TILLEN	76, 86, 252
BRATUŠEK, MAG. ALENKA	20, 21, 22, 114, 142
BRECELJ, TINA	217, 229
BRGLEZ, DR. MILAN	260
BRINOVŠEK, NADA	42, 100, 108, 132

C

CERAR, DR. MIROSLAV	16, 17, 18, 19, 21, 22, 23

Č

ČUŠ, ANDREJ	62, 64, 65

D

DEKLEVA, ERIKA	102, 195
DIMIC, IVA	29, 30, 147, 150, 154, 159, 163, 183, 219
DRAGONJA, METOD	70, 75, 80, 88, 111, 139

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR	40, 41, 43, 44

F

FERLUGA, MARKO	54, 82, 252, 259

G

GANTAR, TOMAŽ	101, 107
GAŠPERŠIČ, DR. PETER	47
GODEC, JELKA	36, 106, 161, 175, 186, 211, 266
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ	43, 44
GORENAK, DR. VINKO	55, 56, 95, 248, 268
GRIMS, MAG. BRANKO	24, 267, 268
GROŠELJ KOŠNIK, IRENA	185, 200, 266
GUČEK ZAKOŠEK, MAG. MARGARETA	105, 108, 109
GYÖRKÖS ŽNIDAR, MAG. VESNA	32, 33, 65

H

HAINZ, PRIMOŽ	184
HAN, MATJAŽ	237, 242, 268, 269
HORVAT, JOŽEF	42, 43, 74, 84, 91, 119, 141, 205, 232, 263

I

IRGL, EVA	45, 46, 94, 129, 224, 245

J

JENKO, MAG. JANA	157, 205
JURŠA, FRANC	30, 31, 87, 134, 135, 166, 167, 209, 211, 237, 258, 268

K

KATIČ, ANDREJA	22, 85, 262
KLEMENČIČ, MAG. GORAN	45, 46, 55, 56
KOLAR CELARC, MARIJA MILOJKA	96
KOPAČ MRAK, DR. ANJA	29, 30, 31, 33, 34, 51, 52, 68, 69, 156, 165, 195, 198, 202
KOPMAJER, BENEDIKT	46, 148, 152, 188
KOPRIVNIKAR, BORIS	37, 50, 53, 54
KORDIŠ, MIHA	39, 41, 93, 97, 149, 153, 158, 173, 175, 178, 203, 270, 272
KOTNIK POROPAT, MARJANA	204, 222
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA	72, 77, 80, 106, 168
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA	37, 227
KRAJNC, MAG. BOJAN	71, 79
KRIVEC, DANIJEL	57, 58, 59, 246
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA	90

L

LAH, ZVONKO	51, 52, 94, 251
LAJ, FRANC	59, 60, 143, 258
LEP ŠIMENKO, SUZANA	38, 39, 76, 116, 171, 194, 217, 225, 229, 242, 266
LEVIČAR, MARINKA	192, 261
LISEC, TOMAŽ	60, 65, 66, 67, 155, 161, 164, 165, 166, 167, 169, 176, 207
LOGAR, MAG. ANŽE	27, 28, 83, 91, 130, 135, 200, 202, 236, 256, 261

M

MAHNIČ, ŽAN	61, 62, 67, 69
MAJCEN, IRENA	25, 35, 36, 57, 59, 61, 62, 65, 66, 67
MESEC, LUKA	16, 17, 18, 73, 78, 82, 86, 87, 89, 181, 238, 257
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)	88, 89, 90, 219, 271
MURGEL, DR. JASNA	226
MURŠIČ, MAG. BOJANA	97, 105, 223, 228

N

NOVAK, LJUDMILA	193

P

PIRNAT, NINA	108, 110
POČIVALŠEK, ZDRAVKO	26, 38, 39, 48, 49
PODKRAJŠEK, BOJAN	23, 53, 54, 95, 148, 172, 207, 215, 255
POGAČAR, PETER	151
POGAČNIK, MAG. MARKO	49, 72, 83, 88, 111, 118, 122, 125, 126, 134, 140, 143, 231, 239, 265
POJBIČ, MARIJAN	102, 127, 152, 169, 178, 189, 193, 197, 198, 199, 215, 216, 253
POTOČNIK, ANDREJA	26, 164
PRIKL, UROŠ	57, 117, 144, 151, 162, 250

S

SLUGA, JANJA	49, 154, 167, 199
STRNIŠA, MAG. TANJA	146

Š

ŠERGAN, VOJKA	160, 168
ŠKOPAC, MARUŠA	103

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ	24, 25, 26, 112, 133, 145, 218, 262
TANKO, JOŽE	47, 135, 173, 209, 272
TOMIČ, VIOLETA	48, 63, 64

TRČEK, DR. FRANC	211
V	
VEBER, JANKO	73, 77, 81, 85, 117, 123, 126, 140, 145, 149, 244, 246, 248, 249
VERBIČ, MAG. DUŠAN	115, 120, 123, 139, 235, 249, 265, 267
VILFAN, PETER	234
VRTOVEC, JERNEJ	18, 19, 20, 92, 99, 102, 105, 113, 270
VUK, MARTINA	176, 179, 213
Z	
ZAJC, SIMON	148, 169, 202
ZORČIČ, IGOR	110, 224, 230
ZORMAN, BRANKO	99, 103, 271
Ž	
ŽNIDAR, LJUBO	35, 36, 93, 243

LEGENDA

- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS ZL – Poslanska skupina Združena levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije**
- PS ZaAB – Poslanska skupina Zavezništvo Alenke Bratušek**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**